

Uradni list Ljudske republike Slovenije

Zbirka
gospodarskih predpisov

II. del

Ljubljana 1948

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010013-0

Tisk Prosvetne tiskarne v Ljubljani.

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010013-0

Predgovor

V »Zbirki gospodarskih predpisov«, ki smo jih izdali aprila 1947 in ki naj za naprej velja kot prvi del, smo zbrali dotedanje predpise, ki se nanašajo na upravo državnih gospodarskih podjetij, in predpise o akumulaciji in cenah, ki so bili izdani do začetka marca 1947. Ker so za tem zvezna in republiška vlada ter njuni resori izdali k tem predpisom popravke, spremembe, dopolnila in tudi čisto nove predpise, je bila želja našega gospodarskega kadra, da se ti predpisi zberejo v novem, drugem delu »Zbirke gospodarskih predpisov«.

V tem drugem delu »Zbirke gospodarskih predpisov« smo se trudili, da bi vse gradivo uredili kar najbolj sistematično in pregledno in tako olajšali njegovo uporabo.

Težišče tega dela so »Splošni predpisi o upravi državnih gospodarskih podjetij«. V njih smo zbrali najvažnejše predpise o upravi državnih gospodarskih podjetij, v prvi vrsti predpise o arbitraži, pogodbah, plačevanju medsebojnih obveznosti, registraciji, vknjižbi lastninske pravice, arondaciji, razlastitvi, nacionalizaciji, dalje o razdeljevanju industrijskega blaga, prosti prodaji, nato pa glavne predpise o prekrbi prebivalstva z živili in industrijskimi izdelki, o finansiranju, kreditu in o knjigovodstvu.

K »Splošnim predpisom« smo dodali predpise o upravi državnih zgradb, o delavskih preskrbovalnicah in o invalidskih gospodarskih podjetjih.

V »Dodatku« smo zbrali predpise o akumulaciji in cenah ter enotnih cenah, ki so kot dopolnila, popravki in spremembe izšli po izdaji prvega dela »Zbirke gospodarskih predpisov«. Tako je drugi del tudi glede tega dopolnilo k prvemu delu. S tem bo pregled poslovanja državnih gospodarskih podjetij za leto 1947, ko so ti predpisi tudi dejansko še v celoti veljali, bistveno olajšan.

Za leto 1948 je treba za državna gospodarska podjetja glede predpisov o akumulaciji in cenah pričakovati nekaterih sprememb. Tako so v »Finančnem planiranju državnih gospodarskih podjetij, prvem zvezku«, ki je izšel kot priloga k »Odredbi o sestavljanju in predlaganju predlogov za finančne načrte državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena za leto 1948« (Uradni list FLRJ št. 17/1948), nekatera nova direktivna navodila. Ta navodila se nanašajo na finančne načrte industrije, gradb in prometa.

S tem v zvezi je treba opozoriti tudi na »Odredbo o obvezni uporabi elementov iz strukture cen za rudarske in industrijske proizvode za leto 1948« (Uradni list FLRJ št. 23/1948), ki določa, da se morajo elementi iz strukture cen za posamezne rudarske in industrijske proizvode, ki jih je zvezna planska komisija izračunala in poslala zveznim proizvajalnim ministrstvom in planskim komisijam ljudskih republik, uporabljati od 1. januarja 1948.

Predpisov o akumulaciji in cenah za državna gospodarska podjetja lokalnega pomena, ki so že deloma izšli na podlagi zvezne »Uredbe o splošnih

načelih za kategorizacijo, o stroških, dobičku, razdelitvi dobička in o skladih vodstva državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena» (Uradni list FLRJ št. 53/1947) nismo sprejeli v »Zbirko gospodarskih predpisov«, ker se niso začeli izvajati, po drugi strani pa so se medtem že postavila nova navodila za upravo državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena, dasi še niso dobila obliko pravnega predpisa.

Da bi bila »Zbirka gospodarskih predpisov« čim prikladnejša za praktično uporabo, je temu drugemu delu dodano tudi stvarno kazalo, ki obsega snov prvega in drugega dela. Stvarno kazalo obsega splošne gospodarske predpise, in sicer ločeno od predpisov o akumulaciji in cenah. V njem so izpuščeni tisti predpisi »Zbirke gospodarskih predpisov« (I. del), ki so bili z izdajo novih predpisov razveljavljeni, n. pr. zakon o reševanju premoženjskih sporov z državnim razsodništvom z dne 12. XII. 1946 (Uradni list FLRJ št. 103/1946), odločba z dne 20. I. 1947 o višini dela predvidenega dobička in o višini dela nepredvidenega dobička, s katerim smejo podjetja prosto razpolagati (Uradni list LRS št. 6/1947), odredba o razvrstitvi državnih gostinskih podjetij republiškega in lokalnega pomena z dne 24. I. 1947 (Uradni list LRS št. 6/1947), odredba o kategorizaciji združenih in zasebnih gostinskih podjetij z dne 6. II. 1947 (Uradni list LRS št. 9/1947).

V stvarnem kazalu tudi niso obseženi gospodarski predpisi, ki so bili izdani po izdaji prvega dela »Zbirke gospodarskih predpisov«, a niso bili sprejeti v ta drugi del, ker so bili medtem z izdajo novih ustreznih predpisov že razveljavljeni: uredba o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov (Uradni list FLRJ

št. 29/1947) s spremembami (Uradni list FLRJ št. 31/1947) in navodilom (Uradni list FLRJ št. 31/1947), odredba, kako plačuje jugoslov. armada dobavljeno blago ali opravljene storitve (Uradni list FLRJ št. 33/1947), odredba o obveznem kontnem načrtu za državna in zasebna gradbena podjetja (Uradni list FLRJ št. 27/1947), dodatna navodila glede kategorizacije privatnih in združenih gostišč (Uradni list LRS št. 17/1947), navodilo o vplačevanju razlike med ceno za blago v prosti prodaji in enotno ceno (Uradni list FLRJ št. 91/1947). Novi ustrezni predpisi so prišli v drugi del te »Zbirke« in so obseženi v stvarnem kazalu.

Snov za prvi in drugi del »Zbirke gospodarskih predpisov« je zbral in razvrstil ter sestavil stvarno kazalo Klemenčič Tone.

Ljubljana dne 1. aprila 1948.

Uredništvo »Uradnega lista LRS«

**Splošni predpisi
o upravi državnih gospodarskih
podjetij**

1. ARBITRAŽA, POGODBE, PLAČEVANJE MEDSEBOJNIH OBVEZNOSTI, REGISTRACIJA, KNJIŽBA LASTNINSKE PRAVICE, ARONDACIJA, RAZLASTITEV, NACIONALIZACIJA

Ukaz

Na podlagi 6. točke 74. člena ustave v zvezi z 9. točko 4. člena zakona o Prezidiu Ljudske skupščine FLRJ razglša Prezidiu Ljudske skupščine FLRJ zakon o spremembi zakona o reševanju premoženjskih sporov z državnim razsodništvom, ki sta ga sprejela Zvezni svet in Svet narodov Ljudske skupščine FLRJ na svojih sejah dne 28. novembra 1947 in ki se glasi:

Zakon

o državni arbitraži*

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Vsi medsebojni premoženjski spori državnih organov, državnih ustanov, državnih gospodarskih podjetij, mešanih podjetij, podjetij pod sekvestrom in podjetij v upravi državnih organov, združenih organizacij in podjetij, organizacij, ustanov in podjetij vojaških vojnih invalidov kakor tudi organizacij, ustanov in podjetij drugih družbenih organizacij se rešujejo z državno arbitražo po predpisih tega zakona.

Sem spadajo zlasti spori o izpolnitvi pogodbe, spori o kakovosti proizvodnje, o rokih in pogojih za dobavo blaga ter o plačilu, spori o zahtevkih države

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 107—790/47.

za nagrado in za povračilo stroškov za obnovo, za začetek obratovanja in za upravo sekvestriranih podjetij itd.

Z državno arbitražo se rešujejo tudi spori, ki nastanejo ob sklenitvi pogodbe, vendar preden se pogodba sklene (predpogodbena arbitraža), kakor tudi tisti spori, ki so z drugimi zakonitimi predpisi dani v pristojnost državne arbitraže.

2. člen

Državne ustanove po tem zakonu so tisti organi v sestavi organov državne uprave, ki imajo poseben predračun dohodkov in izdatkov in pa po predpisih ali statutih o svoji ustanovitvi in poslovanju premoženjsko-pravno samostojnost.

Državna gospodarska podjetja so podjetja, ki so ustanovljena po predpisih splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih in po drugih ustreznih predpisih.

Mešana podjetja so tista, v katerih je država lastnik dela premoženja.

Podjetja pod sekvestrom so podjetja v upravi pristojnih državnih organov po predpisih o zaplembi in o izvrševanju zaplembe.

Podjetja v upravi državnih organov so tista podjetja, ki so v upravi teh organov po predpisih o raznajanju s premoženjem, ki so ga lastniki morali zapustiti med okupacijo, in s premoženjem, ki so jim ga odvzeli okupator in njegovi pomagači.

3. člen

Državna arbitraža se ustanovi pri okrajnih in mestnih ljudskih odborih (okrajna in mestna državna arbitraža), pri oblastnem izvršilnem odboru

oblastnega ljudskega odbora avtonomne oblasti (oblastna državna arbitraža), pri glavnem izvršilnem odboru ljudske skupščine avtonomne pokrajine (pokrajinska državna arbitraža), pri vladah ljudskih republik (republiška državna arbitraža) in pri vladi FLRJ (zvezna državna arbitraža).

Vrhovni organ državne arbitraže je glavna državna arbitraža pri vladi FLRJ.

Vlade ljudskih republik lahko predpišejo z uredbo ustanovitev ene okrajne oziroma mestne arbitraže za več okrajev ali mest oziroma za več okrajev in mest.

4. člen

Arbitražni sveti izdajajo odločbe, oziraje se na izvedbo gospodarskega načrta, zakonite predpise, pogodbo ter trgovske običaje in uzance in upoštevaje splošne koristi državne gospodarske politike.

5. člen

Odločbe arbitražnih svetov imajo moč pravno-močnih sodb. rednih sodišč.

Zoper odločbe in sklepe arbitražnih svetov ni pritožbe.

II. OBVEZNA ARBITRAŽA

1. Ustroj državne arbitraže

6. člen

Državne arbitraže sestojе iz stalnih in občasnih arbitrov, ki jih imenuje in razrešuje državni organ, pri katerem je arbitraža.

Stalni arbitri so v stalni službi pri državni arbitraži. Občasni arbitri so imenovani za eno leto izmed

gospodarskih in pravnih strokovnjakov ter izmed vodilnih uslužbencev iz državnega in združnega aparata.

7. člen

Državne arbitraže rešujejo spore v svetih iz treh arbitrov.

Predsednik arbitraže odreja predsednike arbitražnih svetov izmed stalnih in občasnih arbitrov, druge člane svetov pa izmed občasnih arbitrov.

8. člen

Glavna državna arbitraža ima splošno vodstvo državne arbitraže. Njena naloga je, da skrbi za pravilnost in enotnost načel v reševanju in postopku pri vseh državnih arbitražah v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Glavno državno arbitražo pri vladi FLRJ sestavljajo arbitri zvezne državne arbitraže, ki jih določi vlada FLRJ, ter po en arbiter republiških državnih arbitraž, ki jih določijo vlade ljudskih republik.

Predsednika glavne državne arbitraže imenuje vlada FLRJ.

9. člen

Glavna državna arbitraža rešuje spore v svetih petih arbitrov.

Predsednik glavne državne arbitraže določa predsednike in člane svetov.

10. člen

Državne arbitraže imajo svoj poseben predračun dohodkov in izdatkov.

2. Pristojnost državne arbitraže

11. člen

Okrajne in mestne arbitraže so pristojne za spore krajevnih in okrajnih oziroma mestnih organov, ustanov, podjetij in organizacij v območju ljudskega odbora, pri katerem so ustanovljena, kakor tudi za spore oblastnih, pokrajinskih in republiških organov, ustanov, podjetij in organizacij v tem območju, če vrednost spora ne presega 100.000 dinarjev.

12. člen

Oblastna državna arbitraža je pristojna za spore: v katerih sta ena ali obe stranki oblastni organi, ustanove, podjetja ali organizacije, če vrednost spora presega 100.000 dinarjev;

v katerih sta stranki krajevni ali okrajni oziroma mestni organi, ustanove, podjetja ali organizacije iz območja dveh ali več teritorialnih upravnih enot avtonomne oblasti;

v katerih sta ena ali obe stranki republiški organi, ustanove, podjetja ali organizacije iz območja avtonomne oblasti, če vrednost spora presega 100 tisoč dinarjev, vendar ni večja kot 150.000 dinarjev.

13. člen

Pokrajinska državna arbitraža je pristojna za spore:

v katerih sta ena ali obe stranki pokrajinski organi, ustanove, podjetja ali organizacije, če vrednost spora presega 100.000 dinarjev;

v katerih sta ena ali obe stranki republiški organi, ustanove, podjetja ali organizacije iz ob-

močja avtonomne pokrajine, če vrednost spora presega 100.000 dinarjev, vendar ni večja kot 250.000 dinarjev;

v katerih sta stranki krajevni ali okrajni oziroma mestni organi, ustanove, podjetja ali organizacije iz območja dveh ali več teritorialnih upravnih enot avtonomne pokrajine.

14. člen

Republiška državna arbitraža je pristojna za spore:

v katerih sta ena ali obe stranki republiški organi, ustanove, podjetja ali organizacije iz območja te republike, če vrednost spora presega 100 tisoč dinarjev;

v katerih sta ena ali obe stranki zvezni organi, ustanove, podjetja ali organizacije iz območja te republike, če vrednost spora ne presega 250.000 dinarjev in če ne gre za spore z ministrstvom za narodno obrambo, z njegovimi ustanovami in podjetji ter pooblaščenimi vojaškimi poveljstvi;

v katerih sta stranki krajevni ali okrajni oziroma mestni organi, ustanove, podjetja ali organizacije v območju dveh ali več teritorialnih upravnih enot v tej republiki.

15. člen

Zvezna arbitraža je pristojna za spore:

v katerih sta ena ali obe stranki zvezni organ, ustanove, podjetja ali organizacije, če vrednost spora presega 250.000 dinarjev;

v katerih sta stranki organi, ustanove, podjetja ali organizacije iz območja dveh ali več ljudskih republik;

v katerih je ena stranka ministrstvo za narodno obrambo ali pa sta ena ali obe stranki njegove ustanove, podjetja ali pooblaščen vojaška poveljstva.

16. člen

Premoženjske spore med ustanovami in podjetji, ki so pod operativnim upravnim vodstvom istega državnega organa, rešujejo notranji arbitražni sveti tega državnega organa.

Notranji arbitražni sveti se ustanovijo po potrebi. Predsednika sveta in arbitre določi oseba, ki je pooblaščen za zastopanje državnega organa, pri katerem je ta arbitražni svet. Arbitri se lahko določijo tudi za redno opravljanje te dolžnosti.

17. člen

Glavna državna arbitraža sme zahtevati, da se ji prepusti v rešitev vsak spor po tem zakonu ne glede na pristojnost.

Republiška državna arbitraža sme zahtevati, da se ji prepusti v rešitev vsak spor iz pristojnosti okrajne, mestne, oblastne ali pokrajinske arbitraže v območju te republike.

18. člen

Svet glavne državne arbitraže lahko vzame na vzpodbudo predsednika glavne državne arbitraže ali po predlogu predsednika Gospodarskega sveta, predsednika zvezne načrtne komisije ali predsednika zvezne kontrolne komisije vsak spor, ki ga je rešil kateri koli arbitražni svet v državi, znova v rešitev najpozneje v 60 dneh od dneva, ko je bila izdana odločba nižjega arbitražnega sveta. S tem

da se spor vzame v ponovno obravnavo, se zadrži izvršitev odločbe, nižjega arbitražnega sveta.

19. člen

Plenum glavne državne arbitraže sklicuje k zasedanju predsednik.

Plenum izdaja načelne odločbe o postopku pred arbitražnimi sveti in daje splošna navodila za delo: ugotavlja trgovske običaje in uzance, da bi se izdal zbornik teh običajev in uzanc.

3. Postopek pred arbitražnim svetom in izdajanje odločb

20. člen

Postopek pred arbitražo se uvede po pismeni tožbi stranke. Tožba mora obsegati tako razložitev dejstev kakor tudi sporno zadevo.

21. člen

Predsednik državne arbitraže prepusti tožbo oziroma predlog, za katerega ni pristojen, pristojni državni arbitraži oziroma drugemu pristojnemu državnemu organu in o tem obvesti stranko.

22. člen

Pred arbitražnim svetom zastopajo državne organe, ustanove in državna gospodarska podjetja osebe, ki so za to pooblašcene po veljavnih predpisih o zastopanju.

Mešano podjetje, podjetje pod sekvestrom in podjetje v upravi zastopa oseba, ki upravlja podjetje, oziroma tisti, ki ga ta oseba pooblasti.

23. člen

Postopek vodi predsednik arbitražnega sveta. Ta skrbi, da se postopek izvede objektivno, strokovno in smotrno; zato odloča sporazumno z arbitri o zaslišanju strank, o izvajanju dokazov, o tem, da se preskrbi mnenje strokovnjakov in izvedencev itd. Predsednik arbitražnega sveta sme, če ima to za potrebno, določiti za razpravo drug kraj izven sedeža arbitraže.

Zastopniki strank morajo biti praviloma navzoči pri razpravi in dati svoje izjave. Če katere od povabljenih strank ni na razpravo ali če ne pride nobena, se zadeva lahko reši v njuni odsotnosti. Predsednik arbitražnega sveta sme tistega, ki moti red na razpravi ali se ne pokori njegovim ukazom, kaznovati z denarno kaznijo do 2.000 dinarjev, sme pa ga tudi odstraniti z razprave.

24. člen

Če stranka ne opravi pravnega dejanja, ki ga je s svojim sklepom odredil arbitražni svet, predsednik ali arbiter, ali če njen zastopnik malomarno ali nevestno opravlja svojo zastopniško dolžnost, jo sme arbitražni svet kaznovati z denarno kaznijo do 12.000 dinarjev.

Te kazni gredo v korist državnega organa, pri katerem je državna arbitraža, katere svet je izrekel kazen.

25. člen

Spore pod 25.000 dinarjev rešuje pri zvezni državni arbitraži in pri republiških državnih arbitražah en arbiter, kolikor nima predsednik državne

arbitraže glede na važnost spora za potrebno, da naj reši spor, arbitražni svet.

26. člen

Arbitražni svet se lahko obrne na vse državne organe in sodišča za pravno pomoč.

27. člen

Podatke, ki veljajo za uradno tajnost, smejo dati udeleženci samo z dovoljenjem voditelja državnega organa, ki je pooblaščen za zastopanje, oziroma z dovoljenjem operativnega upravnega voditelja.

Podatki, ki veljajo za uradno tajnost, pa so se dali pred arbitražnim svetom; ostanejo uradna tajnost za vse udeležence razprave.

28. člen

Po končani razpravi izda arbitražni svet odločbo. Pri odločanju sodelujejo vsi člani enakovredno. Odločba se izda z večino glasov.

O posvetovanju se piše zapisnik, ki ga podpisajo vsi člani sveta in zapisnikar. Član, ki se ne strinja z odločbo, lahko v zapisniku svoje mnenje posebej navede.

Odločba, s katero se reši spor, mora biti sestavljena pismeno, utemeljena in v odpravku vročena strankam.

29. člen

Če arbitražni svet ugotovi kršitev načrtne ali pogodbene discipline ali pa nepravilno, neredno ali nevestno poslovanje, vloži disciplinsko ovadbo zoper odgovornega uslužbenca na pristojnega operativnega upravnega voditelja oziroma na ministrstvo.

30. člen

Arbitražni sveti morajo o vsakem sporu obvestiti pristojno finančno ministrstvo oziroma finančnega poverjenika pri glavnem izvršilnem odboru avtonomne pokrajine in pristojno načrtno komisijo, da lahko pošljeta na razpravo svojega predstavnika. Predstavnik finančnega ministrstva oziroma finančni poverjenik in predstavnik načrtna komisije smeta biti navzoča pri razpravi in razložiti svoje mnenje, nimata pa odločevalne pravice.

Vsako odločbo, s katero se reši spor, morajo arbitražni sveti v prepisu poslati pristojnemu finančnemu ministrstvu in pristojni načrtni komisiji.

31. člen

Kadar kak državni organ, ustanova ali podjetje očitno krši pogodbo, sme arbitražni svet zaradi okrepitve pogodbene in načrtna discipline, ne da bi čakal na predlog stranke, po predlogu načrtna komisije ali organa splošne državne kontrole poklicati osebo, ki je pooblaščen za zastopati državni organ, ustanovo ali podjetje, naj uvede postopek.

Arbitražni sveti smejo tudi po lastni vzpodbudi, ne da bi čakali na predlog stranke, poklicati državni organ, ustanovo ali podjetje kakor tudi združeno organizacijo ali podjetje, ki še ni udeleženo v sporu, naj uvede postopek, če je potrebno, da se obravnava poslovno razmerje med katero izmed strank v sporu in tem organom, ustanovo, podjetjem ali združeno organizacijo, sme pa tudi razširiti nanje postopek, ki teče med drugimi strankami.

Arbitražni sveti morajo osebo, ki je pooblaščen za zastopanje državnega organa ali ustanove,

oziroma operativnega, upravnega voditelja opozoriti na pomanjkljivosti in nepravilnosti v delu državnega organa, ustanove ali podjetja, ki so jih ugotovili med razpravo.

32. člen

Za vse zahteve, ki se vlagajo pri državnih arbitražah, razen sporov po pogodbeni arbitraži, se mora plačati taksa v gotovini po pravilniku, ki ga predpiše minister za finance FLRJ v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ. Dokler ne bo izdan ta pravilnik, se bodo takse pri državnih arbitražah plačevale v zneskih in na način, kakor se plačujejo pri ljudskih sodiščih. V istih zneskih in na isti način se bo dotlej plačevala taksa tudi v sporih po pogodbeni arbitraži.

Arbitražni svet sme oprostiti stranke taks, če ni nobena stranka odgovorna za nastanek spora.

Arbitražni svet odloči o stroških postopka v sami odločbi ali s posebnim sklepom.

4. Izvršitev odločb arbitražnega sveta

33. člen

Odločbo arbitražnega sveta izvršijo stranke v danem roku. Rok za izvršitev znaša 15 dni, če ni v sami odločbi določeno drugače.

34. člen

Če stranka ne izvrši odločbe v danem roku, odloči arbitražni svet po sporočilu druge stranke, da odločba ni bila izvršena, in po poprejšnjem zaslišanju pristojnega finančnega organa o načinu iz-

vršbe in o predmetih, na katere naj se izvršba izvede. Hkrati določi tudi organ, ki naj jo izvede.

Arbitražni svet odloči o načinu in predmetih izvršbe tudi takrat, kadar ni sam izdal odločbe, temveč se izvršba zahteva na podlagi kakega drugega izvršilnega naslova, izvršbo pa zahteva ali je v njej zavezanec kateri od organov, ustanov, podjetij, združenj ali organizacij iz prvega odstavka 1. člena tega zakona.

Zoper uradno osebo, ki ne izvrši odločbe arbitražnega sveta, lahko državna arbitraža vloži disciplinsko in kazensko ovadbo.

III. POGODBENA ARBITRAŽA

35. člen

Organi, ustanove, podjetja, združbe in druge organizacije, navedene v prvem odstavku 1. člena tega zakona, lahko v pogodbi z zasebnimi gospodarskimi podjetji ter zasebnimi fizičnimi in pravnimi osebami določijo pristojnost državne arbitraže za vse premoženjske spore, ki utegnejo nastati iz njihovega pogodbenega razmerja.

Pogodba o reševanju sporov z državno arbitražo mora biti pismena.

Pristojnost notranjih arbitražnih svetov (16. člen) se ne more pogodbeno določiti.

36. člen

Arbitražni svet iz pogodbene arbitraže sestavljajo predsednik sveta, ki ga imenuje predsednik državne arbitraže, ter po en arbiter, ki ga določita

stranki izmed občasnih arbitrov. Če stranka ne določi arbitra, ga določi predsednik državne arbitraže.

Če je na eni strani več strank, določijo te stranke sporazumno enega arbitra, če se o tem ne sporazumejo, pa določi tega arbitra predsednik državne arbitraže.

37. člen

Ta arbitražni svet izda svojo odločbo z večino glasov na podlagi ugotovljenega stanja, zakonitih predpisov, pogodbe ter trgovskih običajev in uzanc, upoštevajoč vselej izvedbo gospodarskega načrta.

38. člen

Vse druge določbe tega zakona veljajo tudi za pogodbeno arbitražo.

IV. KONČNE DOLOČBE

39. člen

Natančnejše določbe za izvajanje tega zakona predpiše z uredbo vlada FLRJ.

40. člen

Minister za finance FLRJ je pooblaščen, da izda navodilo o tem, iz katerih sredstev krijejo državna gospodarska podjetja obresti, ki presegajo načrtni znesek, penale zaradi neizpolnitve pogodbe, pravdne stroške ter kazni, ki jih morajo plačati po odločbi arbitražnega sveta.

41. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o reševanju premoženjskih sporov z državnim razsodništvom z dne 12. decembra 1946.

42. člen

Ta zakon začne veljati petnajst dni po objavi
v »Uradnem listu Federativne ljudske republike
Jugoslavije«.

U. št. 2378

Beograd dne 3. decembra 1947.

**Prezidij Ljudske skupščine
Federativne ljudske republike Jugoslavije**

Sekretar:
Mile Peruničić l. r.

Predsednik:
dr. Ivan Ribar l. r.

Na podlagi 32. člena zakona o državni arbitraži (Uradni list FLRJ št. 107/47) predpisujem v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

pravilnik
o arbitražnih taksah*

I. Splošni del

1. člen

V postopku po obvezni državni arbitraži se plačajo takse po predpisih tega pravilnika.

V postopku po pogodbeni arbitraži se plačajo takse po predpisih o sodnih taksah.

2. člen

Taksam po tarifi tega pravilnika so podvrženi vsi spisi in vsa opravila v postopku državne arbitraže.

Listine in drugi spisi, ki se predlože arbitraži kot dokazila, niso podvržena taksi po tem pravilniku, temveč veljajo zanje splošni taksni predpisi.

Za dovoljenje in za ves postopek izvršitve se plača skupna taksa po tar. št. 2 tega pravilnika ne glede na to, kateri organ jo izvede.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 3—10/48.

3. člen

Taksna obveznost nastane v trenutku:

- a) ko se odločba oziroma sklep izroči arbitražni pisarni v odpravek oziroma
- b) ob poravnavi — ko se sklep, s katerim se potrjuje poravnava, izroči v odpravek,
- c) ob umaknitvi oziroma ustavitvi tožbe — ko arbitraža izroči pisarni v odpravek sklep, s katerim se potrjuje umaknitev oziroma ustavitev, in
- č) glede takse po tar. št. 2 — ko se dovoljenje za izvršitev izroči pisarni v odpravek.

4. člen

Taksni zavezanec se določi z odločbo, s katero se reši spor, oziroma s posebnim sklepom arbitraže.

5. člen

Takso je treba plačati v desetih dneh po vročitvi taksnemu zavezancu.

Taksni zavezanec, ki ne plača predpisane takse v roku iz prednjega odstavka, plača poleg redne takse še povišano takso, ki znaša 20% od neplačane ali premalo plačane redne takse.

6. člen

Vselej, kadar ni taksa popolnoma ali pravočasno plačana, mora državna arbitraža poslati pismeni zahtevek okrajnemu (mestnemu, rajonskemu) ljudskemu odboru, pristojnemu po bivališču taksnega zavezanca, za prisilno plačilo redne in povišane takse. O poslanih zahtevkih vodi arbitraža poseben razvid, ljudski odbor pa mora pisмено obvestiti arbitražo o pobranem plačilu. To pisμένο

poročilo priloži arbitraža zadevi, na katero se nanaša pobrana taksa.

7. člen

V odločbi arbitražnega sveta oziroma arbitra, s katero se dokončno reši zahtevke stranke, se redoma ugotovi: vrednost spora, kdo je taksni zavezanec in kakšen znesek redne takse naj plača. Odločba ima tudi opozorilo na določbe 5. člena tega pravilnika.

V primerih iz točk b), c) in č) v 3. členu pravilnika izvrši to arbitraža s posebnim sklepom, ki se pošlje taksnemu zavezancu.

8. člen

Predpisi o osebni in predmetni taksni oprostitvi ne veljajo v postopku pred državno arbitražo, razen predpisov iz 9. in 10. člena pravilnika.

9. člen

V postopku po 18. členu zakona o državni arbitraži so stranke oproščene taks.

10. člen

Arbitražni svet sme oprostiti stranke taks, če ni nobena stranka odgovorna za nastanek spora.

11. člen

Za podlago arbitražne takse se vzame vrednost, ki jo ima sporna zadeva ob izdaji odločbe oziroma posebnega sklepa, s katerim se odloči o stroških postopka.

12. člen

V arbitražnem postopku se ne plača sodni prispevek.

13. člen

Vse takse v arbitražnem postopku se poberejo v gotovini na tale način:

Taksni zavezanec nakaže takso z virmanskim čekom na račun dohodkov od taks, ki se vodi pri Narodni banki FLRJ pod št. 800021, na hrbtu čeka pa natančno navede zadevo, za katero je plačal takso. Če plačnik takse nima tekočega računa pri Narodni banki, plača takso z navadno nakaznico, bodisi neposredno na blagajni Narodne banke ali njene podružnice bodisi po pošti.

Taksni zavezanec pošlje pobotnico o plačani taksi arbitražnemu svetu, pri katerem se vodi spor. Ko prejme arbitražni svet pobotnico o plačani taksi, napiše na njej vse podatke, na podlagi katerih morejo nadzorstveni organi natančno identificirati spis, na katerega se nanaša plačana taksa. To klavzulo podpiše stalni član sveta. Nato se pobotnica o plačilu priloži (in trdno spne) spisu, za katerega je taksa plačana.

14. člen

Zneski takse pod dinarjem se zaokrožijo navzgor na cel dinar.

15. člen

Glede povračila taks in vsega drugega, kar ni urejeno s tem pravilnikom, se uporabijo predpisi, ki veljajo za sodne takse.

16. člen

Uslužbenec arbitraže, ki ne opravi svoje dolžnosti po 6. členu tega pravilnika v petnajstih dneh po izteku roka za plačilo takse ali opravlja to dolž-

nost malomarno, se kaznuje z denarno kaznijo do 2000 dinarjev.

Kazen, izreče predsednik zadevne arbitraže.

17. člen

Navodila in pojasnila za pravilno uporabo tega pravilnika izda minister za finance FLRJ.

II. Prehodne določbe

18. člen

Določbe tega pravilnika se uporabijo za arbitražne postopke, ki se bodo začeli po uveljavitvi tega pravilnika.

V arbitražnih postopkih, ki so bili začeti pred dnem uveljavitve tega pravilnika, se pobere taksa na dotedanji način po predpisih o sodnih taksah.

19. člen

Višina takse je predpisana v tarifi, ki je sestavni del tega pravilnika.

20. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Kab. št. 8

Beograd dne 5. januarja 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

III. Tarifa

Tar. št. 1

Za spise in opravila v arbitražnem postopku, razen za postopek po pogodbeni arbitraži, se plača skupna taksa glede na vrednost spora:

do 5.000 4%, vendar ne manj kot 100 din;
nad 5.000 do 10.000 3,8%, vendar ne manj kot 200 din;
nad 10.000 do 50.000 2%, vendar ne manj kot 380 din;
nad 50.000 do 100.000 1,5%, vendar ne manj kot 1.000 din;
nad 100.000 do 500.000 1%, vendar ne manj kot 1.500 din;
nad 500.000 do 1.000.000 0,8%, vendar ne manj kot 5.000 din;
nad 1.000.000 do 5.000.000 0,6%, vendar ne manj kot 8.000 din;
nad 5.000.000 do 10.000.000 0,5%, vendar ne manj kot 30.000 din;
nad 10.000.000 do 25.000.000 0,4%, vendar ne manj kot 50.000 din;
nad 25.000.000 0,3%, vendar ne manj kot 100.000 din, a ne več kot 150.000 din.

O p o m b a :

I. Če se tožba umakne ali ustavi, preden je javljen prvi narok, se plača 25% od ustrežajoče takse iz te tar. številke.

II. Če se tožba umakne na prvem naroku ali takoj po njem, se plača 50% od takse iz te tar. številke.

III. Če se spor poravna med arbitražnim postopkom, se plača 75% od takse, ki bi se plačala za odločbo ali za sklep.

IV. Za sklep predsednika državne arbitraže po 21. členu zakona o državni arbitraži se taksa ne plača.

Tar. št. 2

Za dovoljenje za izvršitev in za ves postopek izvršitve se plača skupna taksa, ki znaša 50% od takse za izvršilni naslov (odločbo, sklep ali poravnavo).

Na podlagi 40. člena zakona o državni arbitraži v zvezi s predpisi uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu (Uradni list FLRJ št. 103 z dne 3. decembra 1947) predpisujem

navodilo

o načinu vnovčevanja denarnih kazni, ki jih po zakonu o državni arbitraži izrečejo arbitražni svet^{*}

I. Kazen, ki jo izreče državni arbitražni svet, predsednik ali arbiter na podlagi 23. ali 24. člena zakona o državni arbitraži v korist proračuna državnega organa, pri katerem je državna arbitraža, se vplača takole:

Državni organ, pri katerem je državna arbitraža, katere svet, predsednik oziroma arbiter je izrekel kazen, pošlje po predpisih uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu nalog za vnovčenje sedežu Narodne banke FLRJ, ki je v kraju tega državnega organa. Nalogu za vnovčenje priloži državni organ, pri katerem je državna arbitraža, potrjen izvleček iz dispozitiva odločbe (sklepa), s katero je bila kazen izrečena.

Državni organ, pri katerem je državna arbitraža, obvesti hkrati kaznovano stranko, da je izdal nalog za vnovčenje.

Glede vnovčenja naloga, obremenitve strank in vseh drugih dejanj ravna Narodna banka FLRJ s

^{*} Obj. v Ur. listu FLRJ št. 13—88/48.

takim nalogom po predpisih uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu.

II. Denarne kazni, ki jih državni arbitražni svet izrečejo po zakonu o državni arbitraži, se stekajo v korist raznih nepredvidenih in izrednih izdatkov v proračun tistega državnega organa, pri katerem je državna arbitraža, katere svet je izrekel kazni.

I št. 460

Beograd dne 21. januarja 1948.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o spremembi uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu*

1. člen

1. člen uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu se spremeni in se glasi:

»Državna gospodarska podjetja, državni uradi in ustanove morajo sklepati pogodbe glede vseh poslov, ki izvirajo bodisi iz njihovih medsebojnih razmerij ali iz razmerij z zadrugami, združnimi ali zasebnimi gospodarskimi podjetji ter zasebnimi fizičnimi ali pravnimi osebami«.

2. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 3. junija 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 58—429/47.

Na podlagi 6. člena uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu predpisujem po predlogu ministra za gradnje FLRJ

**pravilnik
o sklepanju pogodb o gradbenih storitvah***

I. Splošne določbe

1. člen

Predpisi tega pravilnika so obvezni za vsa državna gospodarska podjetja in ustanove, ki imajo premoženjskopravno samostojnost in poseben predračun dohodkov in izdatkov, pri sklepanju pogodb o gradbenih storitvah, če so državna gospodarska podjetja in ustanove izvajalci oziroma naročniki gradbenih storitev.

2. člen

Pogodba mora imeti:

- a) navedbo pogodbenih strank;
- b) navedbo gradbene storitve in skupno pogodbeno prodajno ceno gradbene storitve;
- c) datum, ko se dela začne in končajo;
- č) določbe o materialnih tehničnih sredstvih in o kadrih;
- d) določbe, kako je treba pripraviti in izročiti tehnične dokumente za izvajanje del; kako je treba izročiti gradišče in kako uporabiti pomožno zem-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 43—332/47.

ljišče kakor tudi o tem, kako je treba izročiti potrebne projektne terenske elemente za delo na terenu;

e) določbe o kaznih, premijah in obrestih kakor tudi pogoje o plačilih v zvezi z določenimi roki, po predpisih tega pravilnika;

f) podrobne določbe o nadzorstvu;

g) roke za ugovore;

h) določbe o prevzemu (kolavdaciji) del;

i) določbe o obsegu in trajanju odgovornosti izvajalca po prevzemu del;

j) določbo o pogodbenem državnem razsodništvu, če je samo ena stranka državno podjetje ali ustanova;

k) številko in datum odločbe pristojnega organa za načrtovanje o izvedbi del;

l) določbo, da se mora razmerje med pogodbenikoma urediti po predpisih tega pravilnika, če je ena od pogodbenih strank zadruga, združno ali zasebno gospodarsko podjetje, zasebnopravna ali fizična oseba;

m) važne in posebne okoliščine za vsak posamezen primer, če niso urejene s tem pravilnikom ali s posebnimi tehničnimi predpisi.

3. člen

Sestavni deli pogodbe so:

a) tehnični elaborat,

b) posebni tehnični predpisi,

c) predračun s kalkulacijo cen,

č) operativni načrt.

Posamezne listine iz prednjega odstavka tega člena ob sklepanju pogodbe lahko odpadejo:

1. pri delih, pri katerih se praviloma ne izdelujejo ali jih ni mogoče izdelati;
2. pri delih, pri katerih se posamezni elementi dajejo šele med delom.

Naročnik sme izročiti izdelavo tehničnega elaborata, posebnih tehničnih predpisov in operativnega načrta izvajalcu (če je ta državno gospodarsko podjetje). Ta jih predloži naročniku v potrditev.

4. člen

V pogodbi se določi, da se izvedejo gradbena dela po vnaprej določenih cenah za enoto vsake vrste storitve, kjer to ni mogoče, pa po naknadni kalkulaciji.

5. člen

Vse morebitne storitve, ki jih naročnik opravi za izvajalca (voda, električna energija, delavnice, prevozna sredstva itd.) in ves material, ki mu ga da na razpolago, morajo biti izkazani v obračunu.

6. člen

Pri delih, ki trajajo več koledarskih let, skleneta naročnik in izvajalec dve vrsti pogodb:

a) generalno pogodbo, ki obsega vso gradbeno storitev in pogoje za njeno izvajanje, za ves čas trajanja zadevnih del;

b) posebne pogodbe, ki se sklenejo vsako koledarsko leto in s katerimi se določijo vsi elementi, ki so potrebni za opravljanje gradbenih storitev v zadevnem koledarskem letu.

Glede sklepanja teh posebnih pogodb veljajo v vsem določbe tega pravilnika.

7. člen

Če niso podani vsi elementi, ki so potrebni za sklenitev glavne pogodbe, lahko naročnik in izvajalec skleneta preliminarno pogodbo za sklenitev glavne pogodbe o gradbenih storitvah.

Ob sklepanju preliminarne pogodbe se pogodbeni stranki zavežeta, da bosta čimprej sklenili glavno pogodbo.

8. člen

Pogodbo o gradbenih storitvah je treba skleniti pismeno, za sklenjeno pa velja, ko jo stranki podpišeta.

II. Posebne dolžnosti in pravice izvajalca in naročnika

9. člen

Izvajalec mora med delom pravočasno zahtevati od naročnika vsa potrebna pojasnila o načrtih, tehničnih pogojih, uporabi materiala in načinu izvajanja del, ker se ne upoštevajo nobene reklamacije ali izgovori, če ne opravi del po dogovorjenih pogojih.

Če podjetnik zapazi v načrtu kake napake ali pomanjkljivosti glede varnosti, stabilnosti ali ekonomičnosti ali če sodi, da je v katerem koli pogledu nujno potrebna sprememba ali varianta, mora glede tega predložiti naročniku svoj predlog za spremembo.

10. člen

Izvajalec mora vzdrževati gradišče v redu in skrbeti na njem za varnost javnega in zasebnega

prometa in varnost vseh oseb, ki prihajajo na gradišče.

Prav tako ne sme izvajalec zaježiti vodnega toka in tudi ne prizadejati škode zemljišču.

11. člen

Med izvajanjem del se mora podjetnik natančno držati rokov, ki jih določa terminska razpredelnica operativnega načrta.

12. člen

Če se med izvajanjem del pokaže potreba, da se nujno in brez odlašanja izvede kako nepričakovano delo, je izvajalec upravičen s tem delom takoj pričeti in ga opraviti, hkrati pa obvestiti naročnika, da delo odobri. Za tako opravljeno delo ima izvajalec pravico do polnega plačila.

13. člen

Izvajalec ima pravico, podaljšati določene roke v primeru višje sile ali kake druge neodklonljive in opravičene ovire, ki se takoj obojestransko ugotovi. Prav tako ima izvajalec pravico do ustreznega podaljšanja rokov, če naročnik med izvajanjem del menja posamezna predvidena dela in če sprememba vpliva na rok, ki je določen za izvedbo del.

14. člen

Do izročitve mora izvajalec vsa dokončana dela varovati, da se ne pokvari. Vsa morebitna škoda gre na njegov račun.

15. člen

Materialnih tehničnih sredstev, ki spadajo pod načrtno porazdeljevanje, izvajalec ne sme uporab-

ljati za druga dela brez poprejšnje pristojne odobritve. Sredstva, ki jih izvajalec prihrani, sme uporabiti za dela na drugih svojih gradiščih, če se je poprej sporazumel s pristojno dispečersko skupino.

16. člen

Material, ki ne ustreza dogovorjenim pogojem, mora izvajalec na zahtevo naročnika odstraniti z gradišča ob svojih stroških, če je on to zakrivil.

17. člen

Če nastane med strankama nesporazum glede kakovosti materiala, je odločilen izvid državnega zavoda za preizkušanje materiala. Stroške za preizkus plača tista stranka, ki ni imela prav.

18. člen

Ves material, ki se dobi ob izvajanju del na gradišču, pa njegova uporaba ni bila predvidena v analizi cen, se uporabi kot gradbeni material za graditev zadevnega objekta ter se temu primerno spremeni določena cena.

19. člen

Če izvajalec iz lastnega nagiba vgradi material boljše kakovosti ali močnejših dimenzij, nima pravice za ta material zahtevati posebnega plačila, razen če se je tako dogovoril z naročnikom.

20. člen

Naročnik ima pravico, da med izvajanjem del spremeni načrt ali način izvajanja del in iz opravičenih razlogov poveča, zmanjša ali opusti posamezne vrste del, vendar tako, da se bistveno ne spremeni temeljni načrt zgradbe, ki je določen v

tehničnem elaboratu, tehničnih predpisih in operativnem načrtu.

Glede bistvenih sprememb v načrtu gradnje se mora naročnik sporazumeti z izvajalcem.

Izvajalec se mora navnati po spremembah, če ostanejo v okviru načrta gradnje, ima pa pravico, da se mu v obračunu priznajo ustrezni stroški.

21. člen

Brez poprejšnjega sporazuma z naročnikom ne sme prepustiti izvajalec delnega izvajanja del drugi fizični ali pravni osebi, razen če gre za obrtniška dela.

Izvajalec sme prevzeti od naročnika samo tista dela, za katera je usposobljen.

Naročnik mora praviloma prepustiti obrtniške storitve neposredno obrtnim podjetjem.

22. člen

Če sta pri istih delih zaposlena dva izvajalca ali več, mora biti njihovo delo pri gradnji koordinirano v sporazumu z naročnikom po operativnem načrtu.

23. člen

Določbe 16., 17., 18. in 19. člena tega pravilnika se uporabijo, kolikor se stranki nista drugače dogovorili.

III. Plačilni pogoji

24. člen

Izvajalec ima pravico do predujma za opravljene gradbene storitve do največ 15% od vrednosti del, dogovorjenih za zadevno leto. Znesek tega

predujma in način njegovega vračila se določita s pogodbo.

Izplačilo del se opravi po začasnih mesečnih situacijah po stanju na zadnji dan v mesecu. Posamezna situacija ne sme znašati manj kakor 5% skupne vrednosti del, dogovorjenih za zadevno leto. Če zahteva potreba, se smejočasne situacije izjemoma izplačati tudi med mesecem.

Naročnik je dolžan v sedmih dneh potem, ko izvajalec vloži prošnjo za plačilo opravljenih del po prednjem odstavku, prevzeti opravljena dela po začasni situaciji in o tem izdati potrdilo.

Način plačevanja opravljenih del po začasnih situacijah je urejen s predpisi navodila za izvajanje uredbe o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov.

Začasne situacije in približen obračun mora overiti naročnik.

25. člen

Če izvajalec nabavi stroje, priprave in naprave, ki naj se vgradijo v gradbeni objekt, ima poleg predujma iz prednjega člena pravico predložiti račun za te nabave.

26. člen

Če ni dogovorjena premija, izvajalec pa dokonča dela pred dogovorjenim rokom ali se po njegovem predlogu sprejme in izvede racionalnejša gradnja, od katere ima naročnik korist, sme pristojni organ za načrtovanje po predlogu komisije za prevzem določiti premijo, ki jo je naročnik dolžan plačati izvajalcu.

IV. Nadzor nad izvajanjem gradbene storitve

27. člen

Naročnik in izvajalec sta dolžna pred začetkom del pisмено sporočiti drug drugemu svoje predstavnike na gradišču. To velja tudi tedaj, če se predstavnik izmenja.

28. člen

Naročnik nadzira po svojem predstavniku izvajanje del in izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, pri čemer gleda na kakovost in ekonomičnost izvajanja del in na to, da se izvajalec drži rokov.

29. člen

O celotnem delu na gradišču vodi izvajalec gradbeni dnevnik s kopijo.

Vsako stran dnevnika overita s svojim podpisom izvajalec in naročnik. Kopija iz dnevnika se izroči naročniku.

V gradbeni dnevnik se poleg drugih podatkov vpisujejo tudi podatki o vseh situacijah, ki so bile predložene v plačilo.

30. člen

Tehnične podatke za izvajanje del vpisuje izvajalec redno v gradbeno knjigo.

Podatke, ki jih pozneje ni več mogoče kontrolirati, zbereta in vpišeta v gradbeno knjigo izvajalec in naročnik skupaj in je v ta namen izvajalec dolžan pravočasno poklicati naročnika.

Gradbeno knjigo podpišeta izvajalec in naročnik.

V. Prenehanje pogodbe

31. člen

Pogodba se sme razdreti po vzajemnem pristanku pogodbenih strank ali po opravičeni zahtevi ene pogodbene stranke, kolikor prenehanje pogodbe ni v škodo izvedbi gradbenega gospodarskega načrta.

32. člen

Ob prenehanju pogodbe se medsebojno razmerje likvidira po predpisih za prevzem del (kolavdacijo).

33. člen

Dela, od katerih nujne izvršitve je odvisna stabilnost zgradbe ali zavarovanje gradišča, se ne smejo prekiniti niti v primeru spora med pogodbenima strankama ne glede na izid samega spora.

VI. Prevzem posla

34. člen

Ko so vsa dela končana, obvesti izvajalec o tem naročnika pismeno. Nato sledi komisijski prevzem del v desetih dneh, razen če je s posebnimi predpisi o prevzemu del določen drugačen rok.

35. člen

Izvajalec je odgovoren za kakovost izvedenih del. Trajanje in obseg odgovornosti se določita s pogodbo, dokler ne bodo izdani posebni predpisi o trajanju in obsegu odgovornosti izvajalca.

VII. Prehodne in končne določbe

36. člen

Vse doslej sklenjene pogodbe o gradbenih storitvah se morajo najpozneje v 90 dneh po uvelja-

vitvi tega pravilnika spraviti v sklad s temi predpisi.

Če ne pride do sporazuma, se prejšnja pogodba razdere in dela likvidirajo, razen če bi bilo to v škodo izvedbi gradbenega gospodarskega načrta.

37. člen

Navodila in pojasnila za uporabo tega pravilnika daje minister za gradnje FLRJ.

38. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Štev. 4516

Beograd dne 2. maja 1947.

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Minister za gradnje:

Vlada Zečević l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

UREDBO

o spremembah in dopolnitvah uredbe o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov

V uredbi o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov z dne 4. aprila 1947 se dodajo spremembe in dopolnitve, tako da se njeno prečiščeno besedilo glasi:

Uredba

o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu*

I. Splošne določbe

1. člen

Državna gospodarska podjetja, državne ustanove in uradi ter združne poslovne zveze morajo svoje medsebojne obveznosti, ki izvirajo iz dobave blaga ali opravljenih storitev, plačevati po predpisih te uredbe.

Gospodarska podjetja invalidskih organizacij so glede uporabe te uredbe izravnana z državnimi gospodarskimi podjetji.

Minister za finance FLRJ sme po predlogu glavne združne zveze ljudske republike s svojo odločbo

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 103—752/47.

odrediti, da se posamezne zadruge vključijo v plačilni sistem po predpisih te uredbe.

2. člen

Prepovedano je plačevanje z gotovino in kreditiranje med državnimi gospodarskimi podjetji, ustanovami in uradi, združenimi poslovnimi zvezami in zadrugami iz tretjega odstavka 1. člena.

Izjemoma je dovoljeno medsebojno kreditiranje in plačevanje vnaprej, kadar gre:

1. za avanse, ki jih naročniki investicijskih del dovolijo po Državni investicijski banki FLRJ tistim, ki ta dela izvajajo;

2. za avanse, ki jih dajejo gradbena podjetja obrtnim podjetjem in zadrugam za njim oddana dela;

3. za prevozne stroške po pravilniku o kreditiranju prevoznih stroškov ministrstva za promet;

4. za dejanske prevozne in vozne stroške in podobno pri uvozu in izvozu.

Minister za finance FLRJ sme s svojo odločbo dovoliti tudi druge izjeme.

3. člen

V sklepnicji (pogodbi) je treba poleg drugega natančno navesti:

1. ime in kraj poslovne enote državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima kupec svoj redni tekoči račun ali odprt proračunski kredit (akreditiv), kakor tudi številko in ime rednega tekočega računa kupca; pri nabavah v breme proračunskega kredita (akreditiva) pa je treba navesti tudi številko, pod katero je pri državnem kreditnem podjetju odprt proračunski kredit (akreditiv);

2. ime in kraj poslovne enote državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima svoj redni tekoči račun, operativni upravni voditelj kupca, kakor tudi številko in ime njegovega rednega tekočega računa;

3. ime in kraj poslovne enote državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima svoj redni tekoči račun prodajalec, kakor tudi številko in ime njegovega rednega tekočega računa;

4. ime in kraj poslovne enote državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima svoj redni tekoči račun operativni upravni voditelj prodajalca, kakor tudi številko in ime njegovega rednega tekočega računa.

Če sta kupec ali prodajalec zadruga ali okrajna poslovna zveza, je treba v sklepnici razen podatkov iz 1. in 3. točke natančno navesti:

a) ime in kraj poslovne enote državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima svoj redni tekoči račun okrajna poslovna zveza, katere član je zadevna zadruga, kakor tudi številko in ime rednega tekočega računa okrajne poslovne zveze;

b) ime in kraj poslovne enote državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima svoj redni tekoči račun federalna poslovna zveza, katere član je zadevna okrajna poslovna zveza, kakor tudi številko in ime rednega tekočega računa federalne poslovne zveze.

4. člen

Predpisi te uredbe se uporabljajo tudi pri delni ali postopni dobavi blaga ali opravi storitev, če je dogovorjen tak način dobave ali storitev.

5. člen

Pravila, opravljena po predpisih te uredbe, ne izključujejo pravice do morebitnih ugovorov glede drugih sestavin sklepnice (pogodbe).

6. člen

Državna gospodarska podjetja, ustanove in uradi, združne poslovne zveze in zadrage iz tretjega odstavka 1. člena morajo ob roku za plačilo svojih obveznosti, ki izvirajo iz medsebojnih pogodb, zagotoviti pri državnem kreditnem podjetju potrebna denarna sredstva.

II. Način plačevanja

7. člen

Prodajalec je dolžan takoj, najpozneje pa v treh delovnih dneh, ko odpravi blago kupcu ali ko ga odda v odpravo prevoznemu podjetju oziroma ko opravi storitev, poslati nalog s kopijo fakture (računa) v vnovčenje tisti poslovni enoti državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima (prodajalec) svoj redni tekoči račun. Hkrati mora poslati izvornik fakture (računa) neposredno kupcu.

8. člen

Če je blago po sklepnici (pogodbi) pripravljeno za dobavo, kupec pa ga ne prevzame ali odloži prevzem oziroma odpravo blaga, ravna prodajalec, ko dospe rok za dobavo, po predpisu 7. člena.

9. člen

Na podlagi naloga za vnovčenje fakture (računa), ki ga prejme po 7. členu, mora državno kreditno podjetje v treh delovnih dneh odobriti računu prodajalca znesek iz naloga v breme kupca.

Če državno kreditno podjetje iz prednjega odstavka ne vodi samo tudi kupčevega rednega tekočega računa ali proračunskega kredita (akreditiva),

odobri prodajalcu znesek iz naloga v breme tistega državnega kreditnega podjetja, ki vodi redni tekoči račun ali proračunski kredit (akreditiv) za kupca.

Državno kreditno podjetje, pri katerem se vodi redni tekoči račun ali proračunski kredit (akreditiv) kupca, mora takoj, najpozneje pa v treh delovnih dneh obremeniti ta račun.

10. člen

Če na rednem tekočem računu kupca ni zadosti kritja, da bi se opravilo plačilo po 9. členu, pozove državno kreditno podjetje kupca, naj v osmih dneh priskrbi potrebno kritje.

Če kupec — državno kreditno podjetje ali gospodarska ustanova — ne priskrbi kritja v osmih dneh, obremeni državno kreditno podjetje za nepokriti znesek račun pristojnega operativnega upravnega voditelja ter ga o tem obvesti.

Če kupec — zadruga iz tretjega odstavka 1. člena — ne priskrbi kritja v osmih dneh, obremeni državno kreditno podjetje za nepokriti znesek račun tiste okrajne oziroma federalne poslovne zveze, katere član je ta zadruga.

Če kupec — okrajna poslovna zveza — ne priskrbi kritja v osmih dneh, obremeni državno kreditno podjetje za nepokriti znesek račun federalne poslovne zveze, katere član je ta okrajna poslovna zveza.

Če je kupec gradbeno ali montažno podjetje, znašajo roki iz prednjih odstavkov po petnajst dni.

11. člen

Če ima kupec (odredbodajalec) — državni urad ali ustanova — odprt proračunski kredit (akreditiv),

izvrši državno kreditno podjetje prejeti nalog za vnovčenje fakture v breme posebnega računa kupca (odredbodajalca). Hkrati pozove državno kreditno podjetje kupca (odredbodajalca), naj mu izda nalog (proračunski ček). Kupec (odredbodajalec) mora takoj ravnati po zahtevi državnega kreditnega podjetja.

Če kupec (odredbodajalec) ne more izdati naloga (proračunskega čeka), ker nima prostega kredita ali ker izplačilo ni predvideno v tekočem blagajniškem načrtu, mora državnemu kreditnemu podjetju takoj poslati pismo izjavo, da bo v prvi naslednji predlog blagajniškega načrta vnesel izplačilo te fakture. V izjavi mora navesti številko partije, pozicije in morebitne subpozicije, v breme katere je bila opravljena nabava.

Na podlagi take izjave je državno kreditno podjetje upravičeno, da znesek, ki ga je izplačalo po prvem odstavku tega člena, vnovči takoj, ko odpre proračunski kredit (akreditiv).

Če kupec (odredbodajalec) ne izda takoj naloga (proračunskega čeka) oziroma ne da izjave, blokira državno kreditno podjetje vse njegove proračunske kredite, dokler ne zadosti zahtevi.

Za investicijska dela in dobave je državno kreditno podjetje upravičeno, da po prejetem nalogu za vnovčenje fakture (računa, situacije) obremeni za znesek iz naloga neposredno proračunski kredit kupca (naročnika del).

12. člen

Če se odobritev zneska iz naloga, ki je bila opravljena v korist prodajalca, stornira, na prodajalčevem tekočem računu pa ni zadosti kritja, je treba ravnati po 10. členu te uredbe.

III. Sankcije za prekoračitev rokov

13. člen

Za prekoračitev rokov, predpisanih s to uredbo, je treba plačati naslednje zamudne obresti (penale):

1. kupec, ki ne zagotovi kritja na svojem tekočem računu v rokih iz 10. člena — 3‰ (tri promile) od nepokritega zneska;

2. prodajalec, ki ne pošlje kupcu izvirne fakture ali državnemu kreditnemu podjetju naloga za vnovčenje v treh delovnih dneh po dobavi blaga oziroma po opravljeni storitvi — 1‰ (en promile) od zneska iz fakture za vsak dan zamude; od tega so izvzeta gradbena podjetja in montažna podjetja;

3. kupec — urad ali ustanova — ki ne ravna takoj po drugem odstavku 11. člena — za vsak dan ½‰ (pol promile) od zneska računa;

4. naročnik investicijskih del — za vsak dan ½‰ (pol promile) od zneska računa — situacije, če v sedmih dneh ne prevzame del po predloženi situaciji (računu);

5. državno kreditno podjetje — za vsak dan 1‰ (en promile) od zneska računa, če po svoji krivdi v treh delovnih dneh po prejemu naloga za vnovčenje ne odobri prodajalcu zneska iz naloga in ne pošlje sporočila o odobritvi oziroma če v treh delovnih dneh po prejemu sporočila (tretji odstavek 9. člena) ne obremeni kupčevega računa za znesek iz naloga;

6. zadruga, ki ne poravna svoje obveznosti po 22. členu te uredbe — 1‰ (en promile) od neplačanega zneska za vsak dan prekoračenega roka, ki ga je določila pristojna komisija za zadruge.

14. člen

Zneske iz 1. in 3. točke člena ugotovi in vnovči državno kreditno podjetje kot svoj izredni dohodek.

Zneske iz 2., 4., 5. in 6. točke 13. člena prizna s svojim izrekom po predlogu kupca oziroma prodajalca v njuno korist pristojni državni razsodniški svet.

IV. Prehodne in končne določbe

15. člen

Neporavnane obveznosti iz dobav blaga ali opravljenih storitev, in sicer:

a) obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov, ki so nastale od 9. maja 1945 do 16. aprila 1947 do državnih gospodarskih podjetij;

b) obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov, združenih poslovnih zvez in zadrug iz tretjega odstavka 1. člena, ki so nastale od 9. maja 1945 do dneva uveljavitve te uredbe do združenih poslovnih zvez in zadrug iz tretjega odstavka 1. člena;

c) obveznosti združenih poslovnih zvez in zadrug iz tretjega odstavka 1. člena, ki so nastale od 9. maja 1945 do dneva uveljavitve te uredbe do državnih gospodarskih podjetij,

se morajo likvidirati takole:

1. Prodajalec (upnik), ki je za svojo dobavo poslal kupcu (dolžniku) fakturo (račun), ki mu ta ni ugovarjal, pošlje državnemu kreditnemu podjetju pismen nalog za vnovčenje s prepisom fakture. Če je prodajalec (upnik) zadruga ali združna poslovna zveza oziroma, če je treba račun vnovčiti v breme

zadruga ali združne poslovne zveze, je treba nalogu za vnovčenje priložiti kupčevo izjavo, da fakturi (računu) ne ugovarja.

2. Če ima prodajalec (upnik) fakturo (račun), ki mu kupec (dolžnik) ugovarja, se pošlje predmet v odločitev pristojnemu razsodniškemu svetu.

3. Če prodajalec (upnik) kupcu (dolžniku) iz kakršnega koli razloga ni poslal fakture (računa) jo mora poslati takoj neposredno kupcu (dolžniku) v priznanje. Kupec se mora o prejeti fakturi (računu) izjaviti v osmih dneh po njenem prejemu.

16. člen

V primeru iz 1. točke 15. člena ravna državno kreditno podjetje takole:

1. če je kupec državno gospodarsko podjetje, združna poslovna zveza ali zadruga iz tretjega odstavka 1. člena, vnovči državno kreditno podjetje fakturo (račun) tako, kakor je predpisano v 9. in 10. členu;

2. če je kupec državni urad ali ustanova, vnovči državno kreditno podjetje fakturo (račun) tako, kakor je predpisano v 9. in 11. členu.

17. člen

V primerih iz 2. in 3. točke 15. člena je prodajalec po izdaji odločbe pristojnega razsodniškega sveta oziroma, ko dobi kupčevo priznanje, dolžan poslati državnemu kreditnemu podjetju nalog za vnovčenje s kopijo (prepisom) fakture in s prepisom odločbe razsodniškega sveta oziroma z izjavo o kupčevem priznanju.

Tako opremljene naloge za vnovčenje vnovči državno kreditno podjetje, kakor je predpisano v 16. členu.

18. člen

Penali iz 13. člena se pri likvidaciji obveznosti po predpisih 15., 16. in 17. člena ne plačajo.

19. člen

Obveznosti iz 15. člena se morajo likvidirati najpozneje do 1. aprila 1948.

Po tem roku se smejo likvidirati obveznosti samo na podlagi sodb pristojnih razsodniških svetov.

V primerih iz prednjega odstavka mora državni razsodniški svet pri izrekanju sodbe upoštevati tudi predpise 20. člena te uredbe.

20. člen

Za škodo, ki se prizadene narodnemu gospodarstvu zaradi kršitve predpisov te uredbe, sme državni razsodniški svet izreči kazen do višine zneska iz fakture. Postopek se sme začeti po predlogu kupca, prodajalca, državnega kreditnega podjetja ali kakega drugega državnega organa, ki je za to pooblaščen po zakonu o reševanju premoženjskih sporov z državnim razsodništvom.

21. člen

Naloge za vnovčenje faktur, ki jih je državno kreditno podjetje prejelo po uredbi o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov z dne 4. aprila 1947, pa jih do dneva uveljavitve te uredbe ni likvidiralo, likvidira po predpisih te uredbe. Pri tem se ne uporabijo predpisi 13. člena.

22. člen

Komisije za zadruga pri predsedstvih vlad ljudskih republik predpišejo v petnajstih dneh po uve-

ljavitve te uredbe roke, v katerih morajo zadruga plačevati svoje obveznosti, ki izvirajo iz dobav blaga in storitev zadružnih poslovnih zvez in zadrug.

23. člen

Minister za finance FLRJ je pooblaščen, da izda navodila in odredbe za izvajanje te uredbe ter posebne predpise za plačevanje tistih obveznosti, pri katerih izjemne okoliščine zahtevajo drugačno plačevanje.

24. člen

Ta uredba dobi veljavo 1. januarja 1948.

Do tega dneva se bodo uporabljali predpisi uredbe o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov z dne 4. aprila 1947 z njenimi spremembami in dopolnitvami z dne 11. aprila 1947.

Beograd dne 21. novembra 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 23. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 21. novembra 1947 izdajam

navodilo

za izvajanje uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu*

I

K 1. členu. Vključitev posameznih zadrug v plačilni sistem po uredbi, kakor je določeno v tretjem odstavku, bo urejena s posebnim navodilom. Dokler ne bo izdano tako navodilo, ni treba zadrugam in združnim zvezam po omenjenem odstavku podajati nikakršnih predlogov.

II

K 3. členu. Pri nabavah v breme proračunskega kredita (akreditiva) je treba v sklepnici poleg drugega navesti tudi številko partije in pozicije ter morebitne podpozicije, v katere breme gre nabava.

III

K 6. členu. Plačila po uredbi se opravljajo pri Narodni banki FLRJ, Državni investicijski banki FLRJ in pri njunih poslovnih enotah ter pri mestnih in krajevnih hranilnicah.

Denarna sredstva (kritje) za plačilo obveznosti se morajo zagotoviti na rednem tekočem računu

* Obj. v Ur. listu FLRJ-št. 111—842/47.

ali pa iz proračunskega kredita (na akreditivu), in sicer ob dobavnem roku, kakor izhaja iz sklepnice (pogodbe).

Za kritje se ne šteje terjatev na tekočem računu, ki je blokirana, in tudi ne terjatev na računu s posebno namembo (račun dobička, račun jamstva in pod.).

IV

K 7. členu. V nalogu za vnovčenje fakture (računa) mora prodajalec navesti:

1. številko in datum sklepnice (pogodbe);
2. številko in naslov svojega rednega tekočega računa;
3. številko in naslov rednega tekočega računa kupca ter ime in kraj državnega kreditnega podjetja, ki ta račun vodi. Če je kupec urad ali ustanova, ki nabavlja v breme proračunskega kredita (akreditiva) mora navesti številko, pod katero se pri državnem kreditnem podjetju vodi proračunski kredit (akreditiv) ter številko partije, pozicije in morebitne podpozicije;
4. številko, datum in znesek fakture;
5. številko in datum prevozne listine (železniške, ladijske, avtomobilske itd.), po kateri je blago odpravljeno, ali pa podatke o tem, kako je dobavil blago ali opravil storitev, kakor tudi dan, ko je to storil;
6. izjavo o jamstvu, da je obračun v fakturi (računu) pravilen ter da je blago odpravljeno (dobavljeno) kupcu oziroma storitev opravljena naročniku natančno po dogovorjenih pogojih.

Nalogu za vnovčenje mora prodajalec priložiti kopijo fakture (računa) in priložiti ali predložiti državnemu kreditnemu podjetju na vpogled tudi

dvojniki prevozne listine (železniškega tovornega lista, ladijskega, avtomobilskega prevoznega lista itd.), ki mu ga državno kreditno podjetje vrne takoj ali pa skupaj s sporočilom o odobritvi. Uvozna in izvozna podjetja in Reparacijski zavod so tega oproščeni.

Pri vnovčenju faktur (računov) za porabljeni električni tok in vodo se kot dan odprave (dobave) po uredbi šteje peti dan po branju števca (ugotovitvi porabe).

Pri vnovčenju faktur (računov) Reparacijskega zavoda ter uvoznih in izvoznih podjetij se kot dan odprave (dobave) šteje dan, ko so bili zbrani podatki, ki so potrebni za izdajo naloga za vnovčenje (specifikacija in količina blaga, cena, koristnik).

Kot opravljene storitve veljajo po uredbi tudi opravljena dela, kakor so n. pr. gradbena, montažna, mizarska, slikarska in podobna. Pri vseh teh delih se kot dan opravljene storitve šteje dan, ko naročnik oziroma pooblaščen oseba (nadzorstveni organ) prevzame dela po situaciji (računu).

Če naročnik del oziroma pooblaščen oseba ne prevzame del in tudi ne da pismene izjave, da situacijo v celoti ali delno odklanja, se kot dan opravljene storitve šteje prihodnji dan po preteku petnajstih dni, ko je naročnik del oziroma pooblaščen oseba prejel vabilo, naj dela prevzame. V tem primeru predloži izvajalec del državnemu kreditnemu podjetju nalog za vnovčenje situacije (računa) brez potrdila o prevzemu del. Nalogu za vnovčenje priloži kopijo situacije (računa), potrdilo, da je naročniku izročil izvirno situacijo (račun), in svojo izjavo, da naročnik situaciji ni ugovarjal.

Situacijo (račun) o opravljenih delih in vabilo za prevzem izroči izvajalec del naročniku oziroma

pooblaščenim osebi z vročilnico ali s priporočenim pismom proti povratnici.

Če naročnik oziroma pooblaščen oseba noče prevzeti dela opravljenih del ali če popravi obračun, izplača državno kreditno podjetje nesporni del situacije (računa) oziroma izplača situacijo (račun) po opravljenem znesku.

Če prodajalec vnovči fakturo (račun) v breme kupčevih sredstev, ki se vodijo pri Državni investicijski banki, sam pa nima tekočega računa v tej banki, mora nalogu za vnovčenje priložiti dve kopiji fakture (računa). V tem primeru pošlje državno kreditno podjetje, ki vodi tekoči račun prodajalca, Državni investicijski banki obenem z nalogom (sporočilom) o obremenitvi tudi eno kopijo fakture (računa).

Faktur (računov) do zneska 3000 dinarjev ni treba vnovčevati po postopku, ki ga določa uredba. Tako fakturo lahko plača kupec neposredno, in sicer predvsem z virmanom na svojem računu pri državnem kreditnem podjetju.

V

K 8. členu. Če se faktura (račun) vnovči po predpisu tega člena, mora prodajalec v svojem nalogu za vnovčenje navesti, kdaj bi bil kupec po sklepnici (pogodbi) moral prevzeti blago, in napisati izjavo, da kupec ob tem roku blaga ni prevzel.

VI

K 10. členu. Poziv za kritje mora državno kreditno podjetje poslati takoj na kupčeve stroške, in sicer s priporočenim pismom oziroma z vročilnico, če je kupec v istem kraju.

Rok, v katerem mora kupec priskrbeti kritje, teče od dneva poziva.

Če operativni upravni voditelj nima tekočega računa, temveč proračunski akreditiv, blokira državno kreditno podjetje glede plačila obveznosti kupca, za katero ta ni imel kritja po tem členu, njegov proračunski akreditiv. O blokiranju mu državno kreditno podjetje takoj pošlje poročilo z vročilnico ali s priporočenim pismom.

Operativni upravni voditelj mora poskrbeti, da kupec čimprej zagotovi kritje, in ukreniti potrebno zoper tiste, ki so odgovorni za neredno plačilo.

VII

K 11. členu. Poseben račun, v breme katerega se izplačujejo računi po predpisih tega člena, vodi državno kreditno podjetje brezobrestno.

Poziv kupcu — odredbodajalcu, naj izda nalog (proračunski ček) oziroma naj da izjavo, pošlje državno kreditno podjetje z vročilnico ali s priporočenim pismom.

Kupec — odredbodajalec mora takoj, najpozneje pa v osmih dneh po dnevu poziva izdati nalog (proračunski ček) oziroma dati izjavo.

O obremenitvi (izplačilu) po petem odstavku tega člena pošlje državno kreditno podjetje kupcu sporočilo.

VIII

K 13. členu. Za znesek penala iz 3. točke, to je, če kupec — odredbodajalec ne izda v določenem roku naloga (proračunskega čeka) ali ne da izjave, obremeni državno podjetje kupca — odredbodajalca na posebnem računu in ga pozove, naj ta znesek takoj poravna.

Penal iz 4. točke plača naročnik investicijskih del, če v sedmih dneh po prejemu situacije (računa) ne izda potrdila o prevzemu del ali ne poda pismenega ugovora.

Predpis o penalu iz 6. točke se nanaša na tiste zadruge iz 22. člena uredbe, ki niso s posebno odločbo ministra za finance FLRJ vključene v plačilni sistem po uredbi.

IX

K 14. členu. Plačanih penalov in drugih stroškov, ki nastanejo zaradi nerednega plačevanja, državna gospodarska podjetja ne smejo vstaviti v kalkulacijo, temveč jih morajo knjižiti kot neposlovne izdatke.

Če znaša penal iz 1. ali 3. točke 13. člena uredbe manj kakor 50 dinarjev, je treba plačati 50 dinarjev.

X

K 15. členu. Na nespornih fakturah (računih) zapiše in podpiše prodajalec izjavo, da kupec fakturi ni v ničemer ugovarjal.

Če faktura kupcu ni bila poslana, mu jo mora prodajalec takoj poslati priporočeno proti povratnici oziroma z vročilnico, in sicer s kopijo. Kupec zapiše na kopiji fakture, da jo priznava, in jo nato vrne prodajalcu. Če prodajalec ne prejme priznane fakture v osmih dneh, ko jo je prejel kupec, se zadeva pošlje državnemu razsodišču.

XI

K 17. členu. Ko prodajalec prejme odločbo razsodniškega sveta ali pa kupčevo priznanje, pošlje nalog za vnovčenje državnemu kreditnemu podjetju po 7. členu uredbe.

XII

K 21. členu. Naloge za vnovčenje faktur, ki so ostali pri državnih kreditnih podjetjih nelikvidirani po uveljavitvi te uredbe, izdani pa so bili do 31. decembra 1947 po predpisih uredbe o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov z dne 4. aprila 1947, izvršijo (izvedejo obremenitev) državna kreditna podjetja po predpisih uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 21. novembra 1947. V postopku za vnovčenje teh nalogov se ne uporabi 13. člen uredbe.

XIII

Železniških in drugih voznin ni treba plačevati po postopku, ki je predpisan z uredbo in s tem navodilom. Če se železniška ali kaka druga voznina ne plača po postopku, ki ga določa uredba, jo je treba plačati predvsem s prečrtanim (bariranim) čekom.

Predpisi uredbe in tega navodila se uporabijo tudi pri postopku za vnovčenje prečrtanih (bariranih) čekov, ki se izdajo na podlagi gornjega, če izdajatelj (trasant) na svojem računu nima kritja.

XIV

V veljavi ostane še naprej odredba, kako plačuje jugoslovanska armada dobavljeno blago ali opravljene storitve, št. 13.202 z dne 17. aprila 1947 (Uradni list FLRJ št. 33 z dne 22. aprila 1947). Prodajalec mora nalog za vnovčenje fakture (računa) poslati tisti poslovni enoti državnega kreditnega podjetja, pri kateri ima svoj tekoči račun, kakor določajo predpisi 7. člena uredbe in tega navodila.

XV

To navodilo velja od 1. januarja 1948. Tega dne prenehajo veljati navodila, odredbe in pooblastila, ki so bila izdana na podlagi uredbe o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov z dne 4. aprila 1947.

VII. št. 55.910.

Beograd dne 25. decembra 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 23. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu predpisujem tole

navodilo

o načinu plačevanja in likvidacije faktur za blago in storitve v breme obveznosti iz prejšnjih proračunskih let*

1. Državni uradi, ustanove in podjetja morajo za svoja plačila za blago in storitve, ki bi jih bili morali plačati v breme proračunov iz prejšnjih let, za katera pa v proračunu za leto 1948 niso predvideli plačila, zahtevati od pristojnega finančnega organa otvoritev kredita v breme obveznosti iz prejšnjih proračunskih let do zneska neporavnane dolga.

2. Prodajalci morajo v nalogu za vnovčenje takih terjatev navesti razdobje, v katerem je zadevna terjatev po pogodbi nastala.

3. Državna kreditna podjetja knjižijo take naloge v breme posebnega računa odredbodajalca in mu pošljejo poziv po 11. členu uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu.

4. Če odredbodajalec ni že vnaprej zagotovil sredstev za ta plačila, mora poslati kreditnemu podjetju izjavo z navedbo, da je od pristojnega finančnega organa zahteval kredit v breme obveznosti iz prejšnjih proračunskih let.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 22—152/48.

5. Pristojni finančni organ odpre te kredite (akreditivne) po zahtevi odredbodajalcev — kupcev. Iz njih vnovčijo državna kreditna podjetja svoje terjatve na posebnem računu iz 3. točke tega navodila, kakor to določa tretji odstavek 11. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu.

6. Odredbodajalci morajo svoje neporavnane obveznosti iz prejšnjih let likvidirati — plačati na ta način najpozneje do 31. marca tega leta.

Če iz objektivnih razlogov kake obveznosti ne bi bile poravnane, mora odredbodajalec najpozneje do 31. marca 1948 poslati pristojnemu finančnemu organu seznam takih neporavnanih obveznosti. Obveznosti, ki ne bodo poravnane oziroma priglašene na ta način, ne bodo priznane in tudi ne poravnane.

7. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 8970

Beograd dne 4. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 23. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 21. novembra 1947 predpisujem

navodilo

o postopku za vključitev zadrug v plačilni sistem po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu*

1. Vključitev posamezne zadruga v plačilni sistem po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 21. novembra 1947 (Uradni list FLRJ št. 103 z dne 3. decembra 1947) po tretjem odstavku 1. člena omenjene uredbe se izvrši po postopku, ki je predpisan s tem navodilom.

2. Zaradi vključitve v plačilni sistem po uredbi vloži zadruga pri svoji okrajni poslovni zvezi pisмено zahtevo. Ta pošlje zahtevo s svojim mnenjem svoji republiški glavni združni zvezi. Delavsko-uslužbenske, obrtne nabavljalne in prodajne ter obrtne proizvodjalne in predelovalne zadruga, ki nimajo okrajne poslovne zveze, pošljejo tako zahtevo neposredno svoji republiški glavni združni zvezi.

V svoji zahtevi mora zadruga navesti ime in sedež državnega kreditnega podjetja, pri katerem ima tekočji račun ali pri katerem ga namerava odpreti zaradi plačevanja po uredbi.

Obenem ko zadruga vloži zahtevo pri okrajni poslovni oziroma pri republiški glavni združni

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 14—98/48.

zvezi, mora o tem takoj obvestiti tudi državno kreditno podjetje iz prednjega odstavka.

3. Za zadrage iz 2. točke tega navodila, za katere republiška glavna združna zveza misli, da jih je treba vključiti v plačilni sistem po uredbi, poda utemeljen predlog za vključitev republiški centrali Narodne banke FLRJ, in sicer za vsako zadrugo posebej. V tem predlogu mora zveza poleg imena in sedeža zadrage navesti tudi ime in sedež državnega kreditnega podjetja, preko katerega bo zadruga plačevala.

4. Ko prejme Narodna banka FLRJ predloge po 3. točki, izda za vsako zadrugo posebno odločbo.

Te odločbe utemelji Narodna banka FLRJ z organizacijsko in poslovno sposobnostjo zadrage; pri čemer se opre na podatke in mnenje svojih poslovnih enot (oziroma kakega drugega državnega kreditnega podjetja), pri katerih ima zadevna zadruga svoj tekoči račun ali ga namerava odpreti.

5. Odločbo o vključitvi zadrage v plačilni sistem po uredbi pošlje Narodna banka FLRJ preko republiške glavne združne zveze zadrugi in tisti svoji poslovni enoti (ali drugemu državnemu kreditnemu podjetju), ki bo za račun zadrage opravljala plačilno službo po uredbi.

Odločbo o morebitni zavrnitvi predloga za vključitev kake zadrage v plačilni sistem po uredbi pošlje Narodna banka FLRJ republiški glavni združni zvezi.

6. Odločbo iz 5. točke o vključitvi zadrage v plačilni sistem po uredbi oziroma sporočilo o zavrnitvi predloga za vključitev pošlje republiška glavna združna zveza takoj zadevni zadrugi.

7. Od dneva prejema odločbe o svoji vključitvi v plačilni sistem po uredbi mora zadruga po predpisih 1. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu ravnati po predpisih te uredbe in po navodilu za njeno izvajanje (Uradni list FLRJ št. 111 z dne 31. decembra 1947).

8. Zadruga, ki je vključena v plačilni sistem po uredbi po tretjem odstavku 1. člena uredbe in po predpisih tega navodila, mora pri sklepanju pogodb vključiti v sklepnico izjavo, da plačuje po uredbi.

9. Na nalogu za vnovčenje, ki se predloži državnemu kreditnemu podjetju po 7. členu uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu in po IV. točki navodila za izvajanje te uredbe, je treba, če je prodajalec ali kupec zadruga iz 8. točke tega navodila, navesti pismeno opombo (klavzulo): »Zadruga plača po uredbi«.

10. Obrazložen predlog za izključitev neredne zadruge iz plačilnega sistema po uredbi lahko poda pristojni centrali Narodne banke FLRJ republiška glavna zadružna zveza ali pa državno kreditno podjetje.

Narodna banka FLRJ ima pravico, izdati odločbo o izključitvi. O tem obvesti zadrugo, republiško glavno zadružno zvezo in državno kreditno podjetje, ki vodi tekoči račun zadruge.

Odločba iz prednjega odstavka se pošlje priporočeno na povratnico oziroma se vroči z vročilnico, če je zadruga v istem kraju.

11. Od dneva, ko prejme zadruga odločbo, da je izključena iz plačilnega sistema po uredbi, nima več pravice, plačevati po predpisih uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu.

Zadruga mora o tem obvestiti vse tiste, s katerimi je že sklenila pogodbo (sklepnico), po kateri

bi bilo treba plačevati po predpisih uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu.

12. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

VII št. 2806

Beograd dne 26. januarja 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 23. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 21. novembra 1947 izdajam

odredbo

o postopku pri vnovčevanju faktur (računov) za dobavljeno blago in opravljene storitve jugoslovanski armadi*

1. Obveznosti jugoslovanske armade do podjetij, ustanov, združnih poslovnih zvez in zadrug iz 1. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 21. novembra 1947 (Uradni list FLRJ št. 103/47) za dobavljeno blago ali opravljene storitve se bodo poravnale po splošnih predpisih omenjene uredbe, navodila za njeno izvajanje z dne 25. decembra 1947 (Uradni list FLRJ št. 111/47) in po predpisih te odredbe.

2. Prodajalec iz 1. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu pošlje za jugoslovanski armadi dobavljeno blago oziroma opravljene storitve državnemu kreditnemu podjetju nalog za vnovčenje fakture (računa) po predpisih uredbe in na način, ki je določen z navodilom za njeno izvajanje. Nalogu za vnovčenje mora priložiti poleg kopije fakture (računa) tudi njen izvornik.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 25—182/48.

3. Če je prodajalec vojaško gospodarsko podjetje, mu ni treba k nalogu za vnovčenje, ki ga pošlje državnemu kreditnemu podjetju, priložiti izvirnika fakture (računa) in tudi ne njene kopije, temveč pošlje izvirnik fakture (računa) takoj naravnost kupcu.

V tem primeru mora prodajalec na nalogu za vnovčenje dodati izjavo, da je oproščen prilaganja fakture (računa).

Ministrstvo za narodno obrambo odredi, katera posamezna podjetja morajo ravnati na način, ki je naveden v tej točki, in jim izda tudi potrebna navodila.

4. Če državno kreditno podjetje, pri katerem ima prodajalec svoj tekoči račun, ne vodi hkrati tudi proračunskega akreditiva oziroma tekočega računa jugoslovanske armade (odredbodajalca-kupca), pošlje obenem z nalogom za obremenitev tudi izvirno fakturo (ki jo prejme po 2. točki) tistemu državnemu kreditnemu podjetju, ki naj obremeni kupca.

5. Državno kreditno podjetje, ki vodi proračunski akreditiv oziroma tekoči račun jugoslovanske armade (odredbodajalca-kupca), v breme katerega se faktura (račun) vnovči, pošlje hkrati s pozivom, ki ga dostavi jugoslovanski armadi kot odredbodajalcu-kupcu, naj izda plačilni nalog (proračunski ček oziroma prenosni nalog), tudi izvirnik fakture (računa), na katerega napiše klavzulo, da je znesek fakture (računa) izplačan v breme posebnega računa jugoslovanske armade (odredbodajalca-kupca).

6. Najpozneje v 25 dneh po obremenitvi posebnega računa mora jugoslovanska armada kot odredbodajalec-kupec izdati državnemu kreditnemu podjetju plačilni nalog (proračunski ček oziroma prenosni nalog). Državno kreditno podjetje likvidira prejeti nalog v korist posebnega računa jugoslovanske armade (odredbodajalca-kupca) v breme njenega proračunskega akreditiva oziroma tekočega računa.

7. Če pošlje jugoslovanska armada (odredbodajalec-kupec) državnemu kreditnemu podjetju plačilni nalog (proračunski ček oziroma prenosni nalog), ki se glasi na manjši znesek od zneska že izplačane fakture po 5. točki, zato ker prodajalec ni izpolnil pogojev iz pogodbe (sklepnice), kakor so n. pr. pomanjkljivosti v kakovosti ali količini in podobno, mora jugoslovanska armada (odredbodajalec-kupec) poslati državnemu kreditnemu podjetju hkrati s proračunskim čekom oziroma prenosnim nalogom še poseben nalog za vnovčenje razlike v breme prodajalca (»regresni nalog«).

V tem primeru mora jugoslovanska armada (odredbodajalec-kupec) na hrbtu vseh delov naloga za vnovčenje razlike (»regresnega naloga«), ki ga izda na bančnem obrazcu za prenose — virmane, navesti konkretne razloge (utemeljitev), zakaj ne prizna izplačila polnega zneska fakture (računa).

Državno kreditno podjetje mora »regresni nalog« izvršiti po predpisih, ki veljajo za vnovčenje faktur.

8. Prodajalec je upravičen na podlagi prejetega poročila, da mu faktura deloma ali v celoti ni bila izplačana, uvesti spor pri pristojnem arbitražnem

svetu. Državno kreditno podjetje vnovči prisojeni znesek na podlagi pravnomočne odločbe arbitražnega sveta.

9. Če jugoslovanska armada (odredbodajalec-kupec) v roku 25 dni iz 6. točke te odredbe ne izda državnemu kreditnemu podjetju plačilnega naloga (proračunskega čeka oziroma prenosnega naloga), mora državno kreditno podjetje takoj po preteku omenjenega roka samo izpolniti proračunski ček oziroma prenosni nalog za ves znesek fakture, ki ga je izplačalo po 5. točki, in sicer v breme proračunskega akreditiva oziroma tekočega računa jugoslovanske armade (odredbodajalca-kupca).

V tem primeru pošlje državno kreditno podjetje jugoslovanski armadi (odredbodajalcu-kupcu) takoj tudi sporočilo o opravljeni vknjižbi, in sicer za vsako fakture posebej.

10. Po nalogih za vnovčenje faktur (računov, situacij), ki jih Državna investicijska banka FLRJ prejme za opravljena investicijska dela in za dobave jugoslovanski armadi (kupcu-naročniku), ne obremenjuje neposredno proračunskega kredita po petem odstavku 11. člena uredbe, temveč jih vnovči po posebnem računu jugoslovanske armade (odredbodajalca-kupca) po predpisih te odredbe.

11. Z dnem uveljavitve te odredbe preneha veljati odredba, kako plačuje jugoslovanska armada dobavljeno blago ali opravljene storitve, št. 13202 z dne 17. aprila 1947 (Uradni list FLRJ št. 33/47), ter predpis XIV. točke navodila za izvajanje uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 25. decembra 1947 (Uradni list FLRJ št. 111/47).

12. Ta odredba dobi veljavo osmi dan po objavi
v »Uradnem listu Federativne ljudske republike
Jugoslavije.

VII št. 3935.

Beograd dne 22. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Strinjam se!

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Navodilo

**za sklepanje pogodb o dobavi predmetov, ki so bili
v letu 1947 v prosti prodaji***

Spodaj navedenih predmetov smejo trgovska podjetja, nabavljalne in prodajne zadruga, delavske preskrbovalnice in druga podjetja, ki dobivajo blago naravnost od proizvajalca, naročiti pri proizvajalnih podjetjih toliko, kolikor jih rabijo. Proizvajalna podjetja sklenejo pogodbe in dobavijo blago po naročilnicah, ne da bi čakala na načrtno porazdelitev. Ti predmeti so:

Živilski industrijski izdelki

pivo, pudingi, druge vrste sladkorja, denaturiran špirit, likerji, kis, kvas, slaščice in bonboni, uki-sana zelenjava, suha zelenjava, sadni koncentрати, suho sadje, sadni kompoti, vkuhano sadje, džem, predelane ribe, rudninska voda, ovseni kosmiči, sol, tobačni izdelki, marmelada, kavovina, sladka kava, močnati slaščičarski izdelki, sadni sokovi, siri, posebni destilati in ekstrakti, sadni sirupi, sladki destilati in ekstrakti, škrob.

Neživilski industrijski izdelki

pločevinasta cedila, stenske ure, kuhinjske priprave, stiskalnice in mečkalnice, priprave za luknjičanje spisov, mehanizmi za registre, sanke, žgan mavec, milni prašek, loščilo za parkete, preparati za pranje

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 13—89/48.

in čiščenje, črna barva, sredstva za snaženje obutve, barva za lase, svinčniki, črnilo, pečatni vosek, preproge strojne izdelave, preproge ročne izdelave, gumijaste rokavice, gumijasto galanterijsko blago, gumijasta lepila, hladniki, droben pribor za gospodinjstvo, lestenci, likalniki, kuhalniki, gumijasta žica z bombažnim opletom, lesena galanterija, lesene igrače, vžigalice, navadna kreda, antiseptična voda za usta, kolonjska voda, kozmetično olje, svinčniki za obrvi, kozmetične kreme, plavilo za perilo, ultramarin, preparati za ustnice, puder za obraz, rdečila za obraz, soli za kopanje, šamponi, muholovke, pasta za obutev, parfumi 20%, zobna pasta, preparati za nego rok, vodeno steklo, mesečni vložki, znojnice za obleko, mreže za gospodinje, pletene čepice (baretke).

Št. 1397

Beograd dne 2. februarja 1948.

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in predsednik Zvezne načrtne komisije:

Boris Kidrič l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 52. člena v zvezi s 33. členom zakona o davkih z dne 26. decembra 1946 izdajam

odredbo

o izplačevanju računov zasebnim podjetjem za dobavljeno blago in opravljene storitve*

1. Državna gospodarska podjetja, državne ustanove in državni uradi ne smejo predložilcu izplačati računa za dobavljeno blago ali opravljene storitve, dokler nimajo poročila o stanju njegovega davčnega dolga. To velja:

- a) za zasebne prevoznike, če izplačilo presega 1.000 dinarjev, in
- b) za vsa druga zasebna podjetja in osebe, če izplačilo presega 2.000 dinarjev.

2. Vodja knjigovodstva sme izdati ček (vir-manski ček) za znesek računa samo takemu predložilcu, ki je poravnal ves dospeli davek. Predložilcu računa, ki dospelega davka ni poravnal, dolgovan znesek pa je večji od terjatve po predloženem računu, se račun ne izplača, temveč se celoten terjatveni znesek pošlje po čeku pristojnemu okrajnemu (mestnemu, rajonskemu) izvršilnemu odboru v korist računa davčnega zavezanca. Če znaša davčni zaostanek manj kakor terjatev iz računa, se predložilcu računa izda ček za presežek, znesek, ki krije njegov davčni zaostanek, pa se pošlje pristoj-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 100—734/47.

nemu okrajnemu (mestnemu, rajonskemu) izvršilnemu odboru v poravnavo tega zaostanka.

3. Poročilo o stanju davčnega dolga da finančni odsek okrajnega (mestnega, rajonskega) izvršilnega odbora. Za to poročilo in za prošnjo, da se izda, ni treba plačati takse.

Poročilo o stanju davčnega dolga ni treba priložiti računu, ki se predloži v plačilo, temveč samo pokazati na vpogled. Uslužbenec, ki sprejme račun, mora na njem napisati, kateri organ je izdal poročilo, številko in datum poročila ter znesek dolgovanega davka in to potrditi s svojim podpisom.

4. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

III št. 49221

Beograd dne 12. novembra 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 52. člena v zvezi s 33. členom zakona o davkih z dne 26. decembra 1946 izdajam

odredbo

o obvezni predložitvi potrdila o plačanem davku pri dobavi blaga*

1. Državna gospodarska podjetja, ki prodajajo na debelo kakršno koli vrsto blaga, ne morejo tega blaga dobaviti zasebnim trgovskim, obrtnim ali industrijskim obratom in podjetjem brez dokazila o plačanem davku, ki je došel v plačilo.

2. Potrdilo o plačanem davku izda finančni odsek okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora. To potrdilo kakor tudi prošnja za izdajo tega potrdila sta oproščena takse.

3. Potrdilo o plačanem davku se pokaže na vpogled ali pa se pošlje pismeno glede na to, kako se blago dobavlja. Če se potrdilo o plačanem davku pokaže na vpogled, zapiše uslužbenec podjetja, ki je dobil potrdilo na vpogled, na listinah o dobavi blaga, kateri ljudski odbor je izdal potrdilo ter številko in datum potrdila. To potrdi s svojim podpisom.

4. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

III št. 50945

Beograd dne 24. novembra 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 106—786/47.

Na podlagi 17. člena splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih predpisujem

pravilnik

o spremembi 18. člena pravilnika o registraciji državnih gospodarskih podjetij*

1. člen

18. člen pravilnika o registriranju državnih gospodarskih podjetij se spremeni in se glasi:

»Po vpisu v register objavi finančni organ v »Uradnem listu FLRJ« oziroma v republiškem uradnem listu firmo podjetja, poslovni predmet v kratkem izvlečku, ime organa, ki je podjetje ustanovil, ime državnega organa, pod katerega operativnim upravnim vodstvom je podjetje, sedež podjetja ter rodbinsko in rojstno ime navnatelja in oseb, ki so pooblašcene za podpisovanje podjetja.«

2. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 7347

Beograd dne 28. februarja 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 19—128/48.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za pravosodje FLRJ

uredbo

o vknjižbi lastninske pravice na državnih nepremičninah*

1. člen

Državne nepremičnine se vknjižijo v zemljiške knjige in v vse knjige, s katerimi se dokaže lastnina na nepremičninah, kot splošno ljudsko premoženje in se navede organ, ki mu je zaupana uprava tega premoženja (organ za upravo).

Vsaka sprememba glede organa za upravo se mora vpisati v zemljiško knjigo.

2. člen

V izjemnih in posameznih primerih sme vlada FLRJ z odločbo dovoliti, da se vknjiži lastninska pravica neposredno na organ za upravo.

3. člen

Kot organ za upravo državnih nepremičnin se štejejo državni uradi, državne ustanove in državna gospodarska podjetja.

4. člen

Lastninska pravica se vknjiži na podlagi listine, s katero se zanesljivo dokaže, da je nepremičnina državno premoženje, in na podlagi listine, s katero

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 58—428/47.

se pristojni državni organ odredi kot organ za upravo.

5. člen

Ce je nepremičnina že vknjižena na državo, popravi zemljiškoknjižno sodišče uradoma vknjižbo po 1. členu te uredbe ne glede na to, ali je vknjižena s klavzulami: državno premoženje, premoženje Federativne ljudske republike Jugoslavije, premoženje ljudske republike, premoženje ljudskega odbora, premoženje državnega urada, državne ustanove ali državnega gospodarskega podjetja, premoženje bivših samoupravnih teles in podobno.

6. člen

Ce nepremičnina ni vknjižena na državo, se dokaže, da je nepremičnina državno premoženje, takole:

a) če je nepremičnina prešla v državno last na podlagi zakona — z odločbo organa, ki je pristojen po tistem zakonu;

b) če je nepremičnina prešla v državno last na podlagi sodne obsodbe — s pravnomočno obsodbo sodišča;

c) če je nepremičnina prešla v državno last na podlagi pogodbe, sklenjene med državnim uradom, ustanovo ali podjetjem in zadrugo ali ljudsko organizacijo ali zasebnimi fizičnimi ali pravnimi osebami — s pismeno pogodbo med strankami.

Ce je bila nepremičnina pred 6. aprilom 1941 državna last, sme zahtevati organ za upravo vknjižbo lastninske pravice brez posebnega dokazovanja lastnine.

7. člen

Državni organi, ki izdajo po tej uredbi listine o določitvi organov za upravo, so:

a) če je organ za upravo državni urad — minister, predsednik komiteja in komisije, predsednik in tajnik izvršilnega odbora, ki v trenutku vpisa dejansko opravljajo državno nepremičnino;

b) če je organ za upravo državna ustanova — državni organ, h kateremu spada ustanova, na podlagi predpisov, s katerimi je ustanova ustanovljena;

c) če je organ za upravo državno gospodarstvo podjetje — operativni upravni voditelj tega podjetja, na podlagi odločbe* o ustanovitvi (prilagoditvi**) podjetja oziroma o določitvi osnovnih sredstev.

8. člen

Morske in rečne ladje, ki so državna last, se štejejo za nepremičnine po tej uredbi.

9. člen

Minister za pravosodje FLRJ je pooblaščen, da izda natančnejše predpise za izvajanje te uredbe.

10. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 3. junija 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za pravosodje:

Frane Frol l. r.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 82/1947.

** Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 59/1947.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o prenosu državnih gospodarskih podjetij iz pristojnosti enega v pristojnost drugega državnega organa*

1. člen

Državna gospodarska podjetja se ob prenosu iz zvezne v republiško, iz republiške v pokrajinsko, oblastno ali lokalno pristojnost ali pa iz pokrajinske oziroma oblastne v lokalno pristojnost ter narobe prenesejo z vsemi osnovnimi in normiranimi obratnimi sredstvi ter s skladom vodstva kakor tudi s svojimi pravicami in terjatvami, ki jih imajo na dan, ko se prenesejo iz pristojnosti enega organa v pristojnost drugega.

Vsi kadri, ki so na dan prenosa stalno zaposleni v državnem gospodarskem podjetju, ki se prenese, morajo ostati še naprej v tem podjetju.

2. člen

Zaradi načrtne in proračunske discipline je treba odločbo o prenosu državnega gospodarskega podjetja iz pristojnosti enega v pristojnost drugega državnega organa izdati do konca septembra teko-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 110—823/47.

čega leta. Prenos uprave se opravi v dneh med 20. in 31. decembrom tekočega leta.

Izjemoma se sme v letih 1948 in 1949 z dovoljenjem pristojne načrtna komisije opraviti prenos državnega gospodarskega podjetja tudi med letom, in sicer tako, da se uprava prenese ob koncu trimesečja, v katerem je bila izdana odločba o prenosu.

3. člen

Z dnem prenosa državnega gospodarskega podjetja se prevzamejo tudi vse obstoječe obveznosti in pravice, ki so nastale iz njegovih poslovnih odnosov, kolikor jih izrečno ne prevzame organ, ki je izdal odločbo o prenosu.

Ne prevzamejo se tiste obveznosti in pravice državnega gospodarskega podjetja, ki nimajo zveze z njegovim poslovanjem. Take obveznosti in pravice se prenesejo na operativnega upravnega voditelja, pod katerega vodstvom je podjetje, ki se prenese.

4. člen

Državna gospodarska podjetja se morajo ob prenosu iz zvezne v republiško ter iz republiške v pokrajinsko, oblastno ali lokalno pristojnost in narobe izročiti z vsemi predvidenimi finančnimi sredstvi, ki so potrebna za izvedbo finančnega načrta podjetja.

Če tako državno gospodarsko podjetje nima zagotovljenih potrebnih finančnih sredstev ali če je do dneva izročitve izkazalo izvennačrtno izgubo, se prenese iz zvezne v republiško ali iz republiške v pokrajinsko, oblastno oziroma lokalno pristojnost proti obveznosti dotedanjega operativnega upravnega voditelja, da mu bo zagotovil potrebna finančna sredstva.

na sredstva za izvedbo finančnega načrta oziroma da bo pokril ugotovljeno izvennačrtno izgubo.

5. člen

Državno gospodarsko podjetje se prenese z vsemi svojimi letnimi načrti ter z vsemi v načrtu predvidenimi sredstvi za izvedbo načrta.

Operativni upravni voditelj, ki prenese podjetje, se razbremeni za celotni znesek letne načrtne obremenitve, operativni upravni voditelj, ki prevzame podjetje, pa se obremeni za ves ta znesek.

6. člen

Če se državno gospodarsko podjetje prenese iz zvezne v republiško oziroma iz republiške v pokrajinsko, oblastno ali lokalno pristojnost ali pa iz pokrajinske oziroma oblastne v lokalno pristojnost, morata minister (predsednik komiteja) oziroma organ, v katerega upravi je državno gospodarsko podjetje, po poprej dobljenem mnenju ministra (predsednika komiteja) oziroma organa, v katerega upravo se prenese podjetje, in predsednik pristojne načrtne komisije podati pristojni vladi oziroma glavnemu izvršilnemu odboru avtonomne pokrajine oziroma izvršilnemu odboru avtonomne oblasti skupen predlog za izdajo odločbe o prenosu podjetja po tretjem odstavku 7. člena splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih.

Če se prenese državno gospodarsko podjetje v pristojnost istega organa (vlade FLRJ ali vlade ljudske republike) od enega operativnega upravnega voditelja na drugega, ta dva pa spadata v področje dveh ministrstev oziroma komitejev, morata minister oziroma predsednik komiteja, v katerega upravi

je podjetje, po poprej dobljenem mnenju ministra oziroma predsednika komiteja, v katerega upravo naj se podjetje prenese, in predsednik pristojne načrtno komisije podati pristojni vladi skupen predlog za izdajo odločbe o prenosu.

Za prenos državnega gospodarskega podjetja, ki naj se opravi v pristojnosti istega organa (vlade FLRJ ali vlade ljudske republike) od enega operativnega upravnega voditelja na drugega, ta dva pa spadata v področje istega ministrstva oziroma komiteja, je potreben sporazum predsednika pristojne načrtno komisije.

7. člen

Prenos in izročitev državnega gospodarskega podjetja po 1. členu te uredbe se opravlja komisij-sko. Komisijo sestavljajo po en predstavnik ministrstva (komiteja) oziroma organa, v katerega upravi je podjetje, ministrstva (komiteja) oziroma organa, v katerega upravo naj se podjetje prenese, in pristojnih načrtnih komisij.

8. člen

Komisija iz prednjega člena sestavi ob prenosu nadroben popis premoženja (inventar) z vsemi potrebnimi podatki. V tem popisu (inventarju) se mora izkazati vse premoženje podjetja, specifikirano po količini in po vrednosti.

Po opravljenem popisu premoženja mora državno gospodarsko podjetje takoj sestaviti bilanco, poleg tega pa še kratko poročilo o dosedanjem delu in poslovanju podjetja (o pogojih, v katerih je podjetje dotlej poslovalo, o doseženih rezultatih, o vzrokih uspeha ali neuspeha itd.).

9. člen

Državno gospodarsko podjetje se prenese v roku, ki se določi v odločbi o prenosu.

O prenosu se sestavi zapisnik.

10. člen

Operativni upravni voditelj, ki državno gospodarsko podjetje prenese, kakor tudi tisti, ki ga prevzame, morata v desetih dneh po prenosu poročati:

1. državnemu organu, v katerega sestavu je, razen če je ta državni organ sam operativni upravni voditelj državnega gospodarskega podjetja;

2. svoji pristojni načrtni komisiji, da ga razbremeni oziroma obremeni za celotni letni znesek načrtne obremenitve podjetja.

Načrtna komisija poroča v desetih dneh po prejemu poročila o nastali spremembi višji načrtni komisiji.

Na podlagi teh poročil vpišejo pristojne načrtne komisije ustrezne spremembe v svojih letnih načrtih.

11. člen

Če se posamezni posebni obrati ali delavnice državnega gospodarskega podjetja izločijo in prenesejo v pristojnost drugega državnega podjetja, taka izločitev pa vpliva na izvedbo proizvodnega načrta, se prenese naslednje:

1. vsi takratni kadri, ki so neposredno v zvezi s tem obratom oziroma delavnico;

2. ustrezni del pravic in obveznosti, ki izvirajo iz poslovnih odnosov;

3. ustrezna finančna in druga sredstva;

4. aktiva in passiva, ki se nanašajo na ta obrat oziroma delavnico;

5. ustrezne načrtne obremenitve, ki jih določi pristojna načrtna komisija.

Ustrezni del pravic in obveznosti, ki izvirajo iz poslovnih odnosov, ustrezna finančna in druga sredstva ter ustrezni del sklada vodstva in lastnega amortizacijskega sklada določi komisija iz 7. člena te uredbe.

Pri vsakem takem prenosu se uporabijo določbe 6., 7., 8. in 9. člena te uredbe.

12. člen

Ce se pri prenosu državnega gospodarskega podjetja posamezna vprašanja ne morejo rešiti sporazumno, kakor n. pr. vprašanje, ali naj se določene prejšnje obveznosti podjetja prevzamejo ali ne, itd., je treba prenos opraviti, sporna vprašanja pa predložiti državnemu razsodišču.

13. člen

Prekrški predpisov te uredbe se štejejo za disciplinske prestopke in se zoper odgovorne uslužbence uvede disciplinski postopek.

14. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izdaja sporazumno predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ in predsednik zvezne načrtne komisije.

Minister za finance FLRJ je pooblaščen, da izda v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ natančnejše predpise glede sredstev, ki so jih državna gospodarska podjetja do svojega prenosa vplačala v lastni in v splošni državni amortizacijski sklad.

15. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 23. decembra 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

/
Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 9. člena uredbe vlade FLRJ z dne 4. XII. 1946 (Uradni list list FLRJ z dne 10. XII. 1946) št. 699/99, izdaja vlada LRS

uredbo

o arondaciji državnih kmetijskih posestev republiškega in lokalnega pomena v območju LRS*

1. člen

Zaradi smotrne obdelave in čim boljšega izkoriščanja zemlje se vsa z zakonom z dne 9. oktobra 1946 o državnih kmetijskih posestvih (Ur. list FLRJ z dne 12. XI. 1946, št. 846/91) obsežena, nearondirana posestva arondirajo obvezno po predpisih te uredbe, bodisi da jih upravljajo vlada LRS ali njeni organi ali ljudski odbori.

Semkaj se štejejo tudi kmetijska posestva, določena za proizvodnjo veterinarskih cepiv in zdravil ter planinska in šolska posestva.

2. člen

Nepremičnine (zemljišča in zgradbe) fizičnih in zasebnih pravnih oseb in združenih organizacij, ki ležijo med zemljišči državnih kmetijskih posestev, ki jih upravlja vlada LRS ali njeni organi ali ljudski odbori, preidejo brez bremen v last FLRJ in se izročijo v upravo državnim kmetijskim posestvom.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 18—93/47.

3. člen

Odvzem nepremičnin se izvrši proti odškodnini.

Za odškodnino dobe fizične, zasebne pravne osebe in združne organizacije iz zemljiškega sklada agrarne reforme in kolonizacije zemljišča, ki po svoji vrednosti ustrezajo odvzetemu zemljišču; če je sklad izčrpan, se da odmena iz obmejnega predela državnega kmetijskega posestva.

Za odvzeto planinsko zemljišče se da kot odškodnina državno gozdno zemljišče z gozdom ali brez njega.

Pri dodeljevanju se upoštevajo kakovost, kultura in lega zemljišč ter druge okolnosti, ki vplivajo na njihovo vrednost.

Stanovanjske in gospodarske zgradbe in drugi objekti na odvzetih zemljiščih se nadomestijo z ustreznimi objekti na predelih državnega kmetijskega posestva, dobljenih za odškodnino. Če državno kmetijsko posestvo nima za odmeno primernih objektov in tudi ni nadomestila v skladu stanovanjskih in kmetijskih zgradb, se izplača denarna odškodnina po oceni arondacijske komisije, ugotovljeni po četrtem odstavku tega člena.

Dodeljene nepremičnine preidejo v last oseb iz drugega člena brez bremen.

4. člen

Vse vknjižbe, zaznambe in predznambe, ki na dan prenosa lastninske pravice na FLRJ še obstoje na nepremičninah, odvzetih osebam iz 2. člena, se prenesejo na nepremičnine, ki se jim dodele za odškodnino.

5. člen

Arondacije izvajajo komisije za arondacijo.

Komisija ima tri člane: ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, okrajni izvršilni odbor in krajevni ljudski odbor odrede vsak po enega. Če je posestvo v območju več okrajev oziroma krajev, odrede člane ljudski odbori okrajev oziroma krajev, kjer leži pretežni del zemljišča, ki naj se odvzame. Predstavniki manj udeleženih okrajev ali krajev se pokličejo kot posvetovalci.

Komisija za arondacijo ima sedež v okraju, v čigar območju leži pretežni del zemljišča, ki je predmet postopka. Smiselno veljajo odločbe zadnjih dveh stavkov prejšnjega odstavka.

Komisija prične poslovati po predlogu Glavne uprave državnih posestev.

6. člen

Komisija izda pismeno odločbo. V odločbi morajo biti natančno označena zemljišča, ki se odvzamejo oziroma dodelijo, in njihova vrednost. Odločba mora obsegati pravni pouk o pritožbi.

Zoper odločbo komisije za arondacijo je dopustna pritožba na ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo LRS v 15 dneh po prejemu odločbe. Pritožba se vloži pri komisiji, ki je izdala odločbo. Dan vročitve se ne šteje v pritožbeni rok.

Odločba, ki se izda o pritožbi, je dokončna.

7. člen

Pravnomočna odločba o arondaciji je podlaga za zemljiškoknjižni prenos lastninske pravice in

drugih vpisov na odvzetih oziroma dodeljenih nepremičninah.

8. člen

Vsi pravni posli iz te uredbe so oproščeni taks, vštrevši tudi zemljiškoknjižni prenos lastninske pravice in drugih vpisov.

9. člen

Minister za kmetijstvo in gozdarstvo LRS je pooblaščen, da izdaja navodila za izvajanje te uredbe.

10. člen

Uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Ljubljana dne 25. februarja 1947.

Minister za kmetijstvo
in gozdarstvo LRS:

Ing. Levstik Jože l. r.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

U K A Z

Na podlagi 6. točke 74. člena ustave v zvezi z 7. členom zakona o Prezidiu Ljudske skupščine FLRJ razglša predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine FLRJ osnovni zakon o razlastitvi, ki sta ga sprejela Zvezni svet in Svet narodov Ljudske skupščine FLRJ in ki se glasi:

Temeljni zakon

o razlastitvi*

Splošne določbe

1. člen

Nepremičnine in pravice na nepremičninah se smejo razlastiti, če to zahteva splošni interes, da se izvedejo koristna dela za družbeno-ekonomsko in kulturno povzdigo ter razvoj ljudstva, zlasti pa:

a) za gradnjo železnic, cestnih železnic, cest, predorov, mostov, letališč in plovnih prekopov ter za zidanje zgradb in naprav pri teh objektih, ki so namenjene za njihovo vzdrževanje in uporabo;

b) za napravo nasipov za obrambo pred poplavi, za gradnjo jarkov in položitev cevi za odvajanje visoke vode, za namakanje ali izsuševanje ter za gradnjo črpalnih postaj;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 28—209/47.

c) za gradnjo rečnih in pomorskih luk, pristanišč in prezimovališč, obalnih dokov, ladjedelnice in skladišč;

č) za regulacijo tekočih vod;

d) za regulacijo hudournikov in za pogozdovanje v ta ali kakšen drug namen;

e) za graditev vojaških zgradb, vežbališč, utrdb in drugih objektov za narodno obrambo;

f) za postavitev naprav brzojavne, telefonske in radijske mreže;

g) za graditev naselbin in zidanje stanovanjskih in javnih zgradb;

h) za izvedbo regulacijskega načrta posameznih naselbin, krajev in mest, za komasacijo, arondacijo, melioracijo, asanacijo, graditev vodovodov, kanalizacije, plinovodov ter elektrarn, daljnovodov in transformatorjev;

i) za graditev javnih kopališč, zajemanje in varstvo rudninskih in termalnih vod;

j) za graditev telovadnic, igrišč in fizikulturnih domov;

k) za graditev silosov, ustanovitev drevesnic ter strojnih, semenskih in živinorejskih postaj;

l) za graditev in razširitev rudarskih, industrijskih in drugih gospodarskih podjetij;

m) za graditev šol, muzejev, umetniških galerij in drugih splošnih narodnih kulturno-prosvetnih in umetniških ustanov.

Prav tako se smejo v splošnem interesu razlastiti predmeti posebne kulturne, umetniške in zgodovinske vrednosti ter premoženjske pravice.

2. člen

Premoženje se lahko razlasti v korist države za potrebe zveznih organov, ustanov in podjetij in za

potrebe organov, ustanov in podjetij, ljudskih republik, avtonomne pokrajine, avtonomne oblasti in teritorialnih upravnih enot kakor tudi v korist zadrug ter združenih in drugih organizacij delovnega ljudstva.

3. člen

Premoženje se sme razlastiti samo na podlagi akta o razlastitvi pristojnega državnega organa.

V aktu o razlastitvi mora biti predvsem določeno, v čigavo korist in za kakšne potrebe se odreja razlastitev in kaj naj se razlasti.

4. člen

Akt o razlastitvi v korist države izda:

a) vlada FLRJ, če naj se razlasti premoženje za potrebe splošnega državnega pomena ali če naj obseže razlastitev premoženje iz območja dveh ali več ljudskih republik;

b) minister za narodno obrambo, če naj se razlasti premoženje za vojaške potrebe ali za narodno obrambo;

c) vlada ljudske republike, če naj se razlasti premoženje za potrebe, ki so splošnega pomena za republiko, ali če naj obseže razlastitev premoženje iz območja dveh ali več okrožij iste ljudske republike ali pa iz dveh ali več okrajev ljudske republike, ki nima okrožij;

č) glavni izvršilni odbor ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine in oblastni izvršilni odbor oblastnega ljudskega odbora Kosovsko-metohijske oblasti, če naj se razlasti premoženje za potrebe, ki so splošnega pomena za avtonomno pokrajino oziroma avtonomno oblast, ali če naj obseže

razlastitev premoženje iz območja dveh ali več okrajev avtonomne pokrajine oziroma avtonomne oblasti;

d) izvršilni odbor oblastnega ljudskega odbora ali okrožnega ljudskega odbora, če naj se razlasti premoženje za potrebe, ki so lokalnega pomena za oblast oziroma okrožje, ali če naj razlastitev obseže premoženje iz območja dveh ali več okrajev iste oblasti oziroma okrožja;

e) izvršilni odbor okrajnega ljudskega odbora ali mestnega ljudskega odbora, če naj se razlasti premoženje v območju okraja oziroma mesta za potrebe lokalnega pomena. Izvršilni odbor okrajnega ljudskega odbora izda po predlogu krajevnega ljudskega odbora akt o razlastitvi tudi, če se razlasti premoženje za potrebe kraja.

Višji organ sme pooblastiti nižji organ, v katerega območju je premoženje, ki naj se razlasti, da izda akt o razlastitvi, za katero je po prednjem odstavku pristojen višji organ.

5. člen

Akt o razlastitvi v korist zadruga, združne ali kake druge organizacije izda po njihovem predlogu okrajni oziroma mestni izvršilni odbor, v katerega območju je premoženje, ki naj se razlasti.

6. člen

Akti o razlastitvi, ki jih izdajo okrajni, mestni, okrožni in oblastni izvršilni odbori in glavni izvršilni odbor, se morajo predložiti v potrditev vladi ljudske republike.

7. člen

Razlastitev je lahko popolna ali delna.

Razlastitev je popolna, če se z njo premoženje oziroma pravica na premoženju odvzame lastniku oziroma imetniku.

Razlastitev je delna, če se na tujem premoženju ustanovi služnost ali če se vzame premoženje v zakup.

8. člen

V začasno uporabo, ne da bi se odvzela lastninska pravica, se sme vzeti premoženje, ki je potrebno za izvedbo del iz 1. člena tega zakona.

Premoženje se vrne, kakor hitro preneha potreba, zaradi katere je bilo odvzeto.

9. člen

Pri popolni razlastitvi nepremičnine obseže razlastitev tudi zgradbe in naprave, ki so na njej, kolikor veljajo po pravilih državljanskega prava za nepremičnine. Druge naprave mora lastnik odstraniti, za kar se mu povrnejo stroški po tretjem odstavku tega člena.

Če je v zgradbi iz prednjega odstavka tako industrijsko ali drugačno podjetje s strojnimi napravami, na katero se razlastitev izrečno ne nanaša, obsega razlastitev njegove vgrajene instalacije, ki se po pravilih državljanskega prava štejejo za sestavne dele zgradbe, samo tedaj, če se po ločitvi od zgradbe ne morejo več s pridom uporabiti. Sicer je lastnik dolžan take instalacije odstraniti, za kar se mu povrnejo stroški po tretjem odstavku tega člena.

Kot stroške, je treba po prednjih dveh odstavkih razumeti tiste stroške, ki so potrebni za odstra-

nitev instalacij in za njih prenos in postavitve na drug kraj oziroma za ponovno namestitve v drugi zgradbi.

10. člen

Če postane zaradi razlastitve enega dela nepremičnine preostali njen del za lastnika neuporaben, se lahko na lastnikovo zahtevo razlasti tudi preostali del.

Odškodnina

11. člen

Lastniku se da za razlaščno premoženje odškodnina.

Odškodnina se da v znesku povprečne prometne vrednosti, ki jo ima razlaščno premoženje na dan ceditve.

Pri določanju te vrednosti se ne upošteva izgubljeni dobiček in tudi ne posebna vrednost, ki jo utegne imeti premoženje za lastnika osebno. Prav tako se ne upoštevajo popravila in izboljšanja, ki jih napravi lastnik ali ki nastanejo kako drugače po zaznambi razlastitve v zemljiški (intabulacijski, zastavni) knjigi.

12. člen

Pri delni razlastitvi se da odškodnina samo tedaj, če je nepremičnina zaradi služnosti, ki se je ustanovila z razlastitvijo, izgubila na svoji dotedanji prometni vrednosti. V tem primeru je odškodnina enaka tej zmanjšani vrednosti in se da enkrat za vselej.

Pri zakupu je odškodnina enaka zakupnini za v zakup vzeto premoženje, računajoč od dneva prevzema.

13. člen

Odškodnina za začasno uporabo se da kot enkratna odškodnina ali pa je enaka zakupnini za vzeto premoženje, računajoč od dneva prevzema.

14. člen

Če je nepremičnina, ki je popolnoma ali deloma razlaščena ali pa vzeta v začasno uporabo, zasejana in lastnik oziroma posestnik zaradi razlastitve izgubi pridelek, obsega odškodnina tudi vrednost povprečnega pridelka te setve.

15. člen

Odškodnina za premoženje, razlaščeno v korist države, se da lahko v denarju ali v državnih obveznicah, pri razlastitvi nepremičnin pa lahko tudi tako, da se da v zamenjavo za razlaščeno nepremičnino kaka druga nepremičnina.

Odškodnina v denarju ali v nepremičnini se da, če je bilo razlaščeno premoženje edini ali najvažnejši vir za vzdrževanje lastnika, njegove ožje družine in oseb, ki jih je lastnik dolžan vzdrževati.

Pri razlastitvi, ki ne gre v korist države, se sme dati odškodnina samo v denarju ali v kaki drugi nepremičnini, ki se da v zamenjavo za razlaščeno.

Če so pri zamenjavi nepremičnin na razlaščeni nepremičnini bremena, se prenesejo na nepremičnino, ki se da v zamenjavo.

16. člen

Vlada FLRJ predpiše z uredbo natančnejše določbe o izdajanju državnih obveznic v odškodnino za razlaščeno premoženje, o njihovi uporabi v prometu, o obrestih ter o načinu in roku amortizacije.

Postopek

17. člen

Razlastitveni postopek izvajajo okrajne oziroma mestne razlastitvene komisije po predpisih tega zakona in po aktu o razlastitvi.

18. člen

Okrajno razlastitveno komisijo sestavljajo:

1. en sodnik pristojnega okrajnega sodišča,
2. en odbornik pristojnega krajevnega ljudskega odbora,
3. en odbornik pristojnega okrajnega ljudskega odbora.

Člane okrajne komisije in predsednika izmed njih določi okrajni izvršilni odbor.

Če se razlasti premoženje za potrebe državnega organa, višjega od okrajnega ljudskega odbora, pride v okrajno komisijo tudi en predstavnik tega višjega državnega organa, ki ga določi on sam ali pa drug organ, ki ga ta pooblasti.

19. člen

Mestno razlastitveno komisijo sestavljajo:

1. en sodnik pristojnega okrajnega sodišča,
2. en odbornik pristojnega mestnega ljudskega odbora; če v komisiji ni predstavnika višjega državnega organa po tretjem odstavku tega člena, pa dva odbornika mestnega ljudskega odbora.

Člane mestne komisije in predsednika izmed njih določi mestni izvršilni odbor.

Če se razlasti premoženje za potrebe državnega organa, višjega od mestnega ljudskega odbora, pride v mestno komisijo tudi en predstavnik tega višjega

državnega organa, ki ga določi on sam ali pa drug organ, ki ga ta pooblasti.

20. člen

Okrajna oziroma mestna razlastitvena komisija določi potrebne cenilce, na zahtevo predsednika komisije pa se ji dajo na razpolago potrebni strokovnjaki.

21. člen

Državni organ oziroma zadruga ali organizacija, za katerih potrebe se premoženje razlasti, predložijo komisiji pismene podatke o premoženju, ki naj se razlasti, in druge podatke, ki so potrebni za pravilno izvedbo razlastitvenega postopka.

Če se katastrski in zemljiškoknjižni podatki ne morejo predložiti zaradi tega, ker katastrskih načrtov ali zemljiških knjig ni ali pa so bili v vojni uničeni, se premoženje opiše ali se podatki o njem predložijo na kak drug primeren način.

Komisija sme zahtevati dopolnitev teh podatkov, lahko pa jih dopolni in se o njih prepriča tudi sama ali po pristojnih državnih organih.

Če je treba za preskrbo podatkov iz prednjih odstavkov premoženje premeriti ali pregledati, mora lastnik to dovoliti.

22. člen

Predsednik komisije določi z odločbo čas in kraj prvega sestanka komisije. V odločbi je treba navesti priimek, ime, poklic in bivališče članov komisije, cenilcev in lastnika premoženja, ki naj se razlasti. Lastniki in druge prizadete osebe se s to odločbo povabijo, naj se udeleže sestanka komisije, s pripombo, da njihova odsotnost ni ovira za delo komisije.

Ta odločba se pošlje:

1. pristojnemu krajevnemu ljudskemu odboru oziroma mestnemu izvršilnemu odboru, ki jo razglasi na običajen način in javno nabije v svojih prostorih;

2. državnemu organu oziroma zadrugi ali organizaciji, za katerih potrebo se premoženje razlasti, s pozivom, naj določi svojega zastopnika v razlastitvenem postopku.

23. člen

Ko predsednik komisije na njenem prvem se-stanku objavi navzočim začetek dela komisije, komisija na samem kraju pregleda, popiše in oceni premoženje, ki naj se razlasti.

O svojem delu vodi komisija zapisnik, v katerega vpisuje vse podatke, potrebne za odločbo o razlastitvi (29. člen), izjave, ugovore in zahteve prizadetih oseb in svoje sklepe. Zapisnik podpišeta predsednik in zapisničar.

24. člen

Ko komisija popiše in oceni premoženje, izroči to premoženje v posest državnemu organu oziroma zadrugi ali organizaciji, za katerih potrebe je bilo razlašeno.

Če so na izročenem zemljišču zgradbe ali naprave, se ne smejo podreti ali odstraniti, dokler se ne ugotovi po predpisih tega zakona njihova vrednost ali dokler se ne opravi po pristojnem okrajnem sodišču zavarovanje dokazov, na podlagi katerih je mogoče pozneje opravičiti ocenitev po predpisih tega zakona.

25. člen

Z aktom o razlastitvi se sme v nujnih primerih dovoliti, da se državnemu organu oziroma zadrugi ali organizaciji, za katerih potrebe se odreja razlastitev, izroči določeno premoženje v posest, še preden ga komisija popiše in oceni.

Tudi v tem primeru velja določba drugega odstavka 24. člena tega zakona.

26. člen

Kakor hitro so predloženi ali zbrani pismeni podatki o premoženju, ki naj se razlasti (21. člen), zahteva komisija od pristojnega okrajnega sodišča, naj opravi zaznambo razlastitve v zemljiški (intabulacijski, zastavni) knjigi.

27. člen

Kakor hitro prejme okrajno sodišče zahtevo komisije za zaznambo razlastitve, jo vpiše v zemljiško-knjižni dnevnik (intabulacijski, zastavni vložni zapisnik) in odredi po uradni dolžnosti zaznambo razlastitve v zemljiški (intabulacijski, zastavni) knjigi.

Z dnem vpisa te zahteve v zemljiško-knjižni dnevnik (intabulacijski, zastavni vložni zapisnik) izgubi lastnik premoženja pravico, odsvojiti ga ali obremeniti, spremeniti dotedanjo kulturo zemljišča ali začeti na njem kakršna koli dela.

28. člen

Da bi mogla komisija po popisu in ocenitvi izdati odločbo o razlastitvi (29. člen), opravi javno ustno razpravo zaradi ugotovitve dejanskega in pravnega stanja glede premoženja, ki naj se raz-

lasti, in glede obsega razlastitve in zneska odškodnine.

Na to razpravo se povabijo zastopnik državnega organa oziroma zadruga ali organizacije, za katerih potrebe se premoženje razlasti, lastniki premoženja in druge prizadete osebe.

29. člen

Po končani ustni razpravi izda komisija odločbo o razlastitvi oziroma o začasni uporabi premoženja, in sicer za vsakega lastnika posebej.

V odločbi komisije mora biti predvsem:

- a) navedba, v čigavo korist se odreja razlastitev;
- b) natančna določitev, kaj se razlasti;
- c) natančen znesek odškodnine,
- č) določitev, ali se bo dala odškodnina v denarju, v državnih obveznicah ali z zamenjavo za drugo določeno nepremičnino.

Ta odločba, podpisana od predsednika in članov komisije, se pošlje državnemu organu oziroma zadrugi ali organizaciji, za katerih potrebe se odreja razlastitev, lastnikom premoženja in drugim prizadetim osebam.

30. člen

Zoper odločbo komisije, izdano po prednjem členu, je dopustna pritožba na pristojno okrožno sodišče v osmih dneh po prejemu odločbe.

Odločba okrožnega sodišča je dokončna.

31. člen

Na podlagi pravnomočne odločbe o razlastitvi izbriše okrajno sodišče po zahtevi komisije zaznam-

bo razlastitve ter prenese in vknjiži lastninsko pravico oziroma druge razlašene pravice na koristnika razlastitve z vrstnim redom, ki ga ima zaznamba razlastitve.

V skladu z določbo prednjega odstavka se postopa tudi pri prenosu lastninske pravice na nepremičnini, ki se da prejšnjemu lastniku v zamenjavo za razlašeno premoženje.

Prav tako opravi okrajno sodišče na zahtevo razlastitvene komisije v zemljiški (intabulacijski, zastavni) knjigi tudi druge vpise, ki so določeni v pravnomočni odločbi komisije.

32. člen

Takoj ko postane odločba o razlastitvi pravnomočna, izda komisija nalog državnemu organu oziroma zadrugi ali organizaciji, za katerih potrebe je odrejena razlastitev, da se mora glede odškodnine prejšnjemu lastniku razlaščenega premoženja ravnati po tej odločbi.

33. člen

Glede varstva predmetov posebne kulturne, umetniške ali zgodovinske vrednosti veljajo predpisi splošnega zakona o varstvu kulturnih spomenikov in naravnih redkosti z dne 1. oktobra 1946.

34. člen

Razlastitvene komisije in okrožna sodišča postopajo v razlastitvenih zadevah po tem zakonu po pravilih nepravdnega postopka.

35. člen

Stroške razlastitvenega postopka (komisije, cenilcev, strokovnjakov, pomožnega osebja, za uporabljeni material) trpi državni organ oziroma za druga ali organizacija, za katerih potrebe je odrejena razlastitev. Ti tudi plačajo takse za vknjižbo, zaznambo in izbris v zemljiški (intabulacijski, zastavni) knjigi, če niso s posebnimi zakonskimi predpisi teh taks oproščeni.

Pri razlastitvi se ne plača davek od prometa proizvodov in storitev.

Prehodne in končne določbe

36. člen

Razlastitveni postopek, začet po predpisih, ki so jih izdali pristojni državni organi v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljuje po istih predpisih, glede odškodnine pa veljajo predpisi tega zakona.

37. člen

Ko dobi veljavo ta zakon, prenehajo veljati vsi dosednji predpisi o razlastitvi, razen primera iz prednjega člena.

38. člen

Z dopolnilnimi zakoni ljudskih republik se lahko predpišejo natančnejše določbe o postopanju razlastitvenih komisij.

Minister za pravosodje FLRJ je pooblaščen, da v soglasju s predsednikom vlade FLRJ izdaja navodila za izvajanje tega zakona.

39. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

U, št. 632

Beograd dne 1. aprila 1947.

**Predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine
Federativne ljudske republike Jugoslavije**

Sekretar:
Mile Peruničić l. r.

Predsednik:
dr. Ivan Ribar l. r.

Na podlagi 5. točke v prvem odstavku 74. člena ustave daje Prezidij Ljudske skupščine FLRJ zaradi pravilne uporabe zakona

obvezno razlago

**prvega odstavka 15. člena temeljnega zakona
o razlastitvi***

Določbo prvega odstavka 15. člena temeljnega zakona o razlastitvi, ki določa oblike odškodnine za premoženje, razlaščno v korist države, je treba razumeti tako, da sme državni organ, kadar se za njegove potrebe razlastijo stanovanjske ali druge zgradbe, zgraditi prejšnjim lastnikom na račun ugotovljene odškodnine podobne zgradbe do višine vrednosti te odškodnine ali pa jim na isti podlagi dati potreben gradbeni material za zgraditev takih zgradb.

S. št. 2447.

Beograd dne 13. decembra 1947.

**Prezidij Ljudske skupščine
Federativne ljudske republike Jugoslavije**

Sekretar:
Mile Peruničić l. r.

Predsednik:
dr. Ivan Ribar l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 108—800/47.

Na podlagi 10. in 23. člena zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo

o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje*

Določbe o postopku

1. člen

Vrednost čistih aktiv nacionaliziranega podjetja in odškodnino, ki jo na podlagi te vrednosti da država, ugotovi okrožno sodišče, pristojno po sedežu nacionaliziranega podjetja.

Če je sedež podjetja zunaj Federativne ljudske republike Jugoslavije, se pristojnost sodišča določi po sedežu nacionalizirane glavne podružnice oziroma glavne poslovalnice tega podjetja v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Če je dvoje ali več nacionaliziranih podjetij pripadalo domači družbi, katere premoženje je bilo razdeljeno na delnice ali deleže (v nadaljnjem besedilu: »domača delniška družba«), se pristojnost sodišča določi po sedežu družbe, postopek pa se izvede en sam za vsa nacionalizirana podjetja te družbe kot celote.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 98—716/47.

2. člen

Da se pripravi gradivo za odločbo, določi sodišče za vsako nacionalizirano podjetje strokovno komisijo, ki jo sestavljajo:

1. en predstavnik operativnega upravnega voditelja nacionaliziranega podjetja,
2. en strokovnjak, glede na vrsto podjetja in
3. en predstavnik sodišča, ki vodi delo komisije.

Bivši lastnik podjetja ima pravico, da osebno ali po svojem pooblaščenca daje komisiji pojasnila in predloge.

Komisiji smejo po potrebi pomagati tudi drugi strokovnjaki.

3. člen

Predlog za začetek postopka pri sodišču poda operativni upravni voditelj nacionaliziranega podjetja, ki ob tej priliki sporoči sodišču, kdo je njegov predstavnik v strokovni komisiji.

Predlog za začetek postopka sme podati tudi bivši lastnik. Če je ta tuj državljan in živi v inozemstvu, ga sodišče pred začetkom postopka pozove po diplomatsko-konzularnem predstavništvu njegove države, naj v 30 dneh od vročitve poziva predstavništvu imenuje svojega pooblaščenca v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Če v tem roku ne imenuje pooblaščenca, mu sodišče postavi skrbnika, ki ga zastopa v tem postopku.

4. člen

Ko pripravlja gradivo za sodišče, pregleda strokovna komisija vsak del premoženja nacionaliziranega podjetja in predloži sodišču v pismenem po-

ročilu, ki ga po končanem delu predloži posebej za vsak tak del, kolikšna vrednost naj se na podlagi ugotovljenega stanja in po predpisih te uredbe zanj določi.

5. člen

Poleg pismenega poročila sestavi komisija pregled aktiv (premičnin in nepremičnin, lastninskih premoženjskih pravic, terjatev itd.) ter vseh tistih obveznosti nacionaliziranega podjetja do drugih oseb, ki so nastale iz njegovega poslovanja, razen obveznosti, ki po 5. členu zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij (v nadaljnjem besedilu »zakona o nacionalizaciji«) ne preidejo na državo.

Če je nacionalizirano podjetje pripadalo domači delniški družbi, sestavi strokovna komisija namesto pregleda aktiv in obveznosti zaključno bilanco za celotno premoženje te družbe. Če gre za dvojce ali več nacionaliziranih podjetij take družbe, sestavi komisija poleg zaključne bilance za vso družbo tudi pregled aktiv in obveznosti za vsako posamezno nacionalizirano podjetje. Poleg tega da sodišču podatke o vrsti in številu delnic oziroma deležev te družbe.

6. člen

V pregledu aktiv in obveznosti nacionaliziranega podjetja oziroma v zaključni bilanci domače delniške družbe ni treba izkazati vrednosti premoženja in premoženjskih pravic drugih oseb, ki jih podjetje uporablja v svoj namen ter so kot take nacionalizirane po 4. členu zakona o nacionalizaciji, temveč da komisija poseben predlog o njihovi vrednosti. Prav tako ugotovi sodišče v svoji odločbi

posebej vrednost takega premoženja in premoženjskih pravic.

Če je ta druga oseba prav tako nacionalizirano podjetje, se vrednost takega premoženja oziroma takih premoženjskih pravic izkaže v pregledu aktiv in obveznosti tega nacionaliziranega podjetja.

7. člen

V pregledu aktiv in obveznosti nacionaliziranega podjetja, ki ne pripada delniški družbi, se kot del aktiv ne izkaže gotovina, ki se je ob prevzemu nacionaliziranega podjetja po državi našla pri njem.

Od gotovine, ki se je našla pri takem podjetju, se bivšemu lastniku takoj vrne 30%, toda največ 60.000 dinarjev.

Ostanek gotovine se vrne bivšemu lastniku nacionaliziranega podjetja samo tedaj, če je podjetje tudi brez te gotovine aktivno, oziroma se mu vrne ostanek gotovine, ki preostane, ko se vse obveznosti podjetja pokrijejo.

Če se za pokritje obveznosti vračuna gotovina, se ta del gotovine izkaže med aktivami podjetja.

8. člen

Ko sodišče prejme poročilo strokovne komisije, obvesti pismeno bivšega lastnika nacionaliziranega podjetja oziroma nacionaliziranega premoženja, da lahko v 8 dneh pri sodišču pregleda poročilo strokovne komisije.

Bivši lastnik nacionaliziranega podjetja oziroma nacionaliziranega premoženja sme v 8 dneh po preteku roka za pregled iz prednjega odstavka podati sodišču svoj pismeni ugovor zoper predlog stro-

kovne komisije glede vrednosti nacionaliziranega premoženja ter svoje morebitne opombe.

9. člen

Odločba sodišča o vrednosti čistih aktiv nacionaliziranega podjetja oziroma nacionaliziranega premoženja ter o odškodnini, ki jo mora na podlagi te vrednosti izplačati država, se sporoči pisмено bivšemu lastniku in upravi zveznega oziroma ustreznega republiškega sklada za nacionalizirano premoženje, ustanovljenega po 10. členu zakona o nacionalizaciji.

Če pripada nacionalizirano podjetje domači delniški družbi, priobči sodišče svojo odločbo v izvlečku, v katerem navede dodeljeno višino odškodnine ter ustrezno vrednost posameznih delnic oziroma deležev, delničarjem oziroma deležnikom s sodnim razglasom, ki se objavi v časnikih, ki izhajajo v sedežu sodišča; če tu ne izhajajo noben časnik, pa v časnikih, ki izhajajo v najbližjem kraju. Za ta podjetja se ta način priobčitve uporabi tudi v primeru iz prednjega člena.

10. člen

Zoper odločbo okrožnega sodišča o vrednosti čistih aktiv in o odškodnini je dopustna pritožba na pristojno vrhovno sodišče v 15 dneh po priobčitvi.

Če je bivši lastnik domača delniška družba, sme pritožbo vložiti vsak delničar oziroma deležnik posebej v 15 dneh po objavi odločbe v časnikih po prednjem členu. Vrhovno sodišče zajame vse take pritožbe z eno samo odločbo, ki jo priobči po predpisih prednjega člena.

11. člen

Na podlagi pravnomočne sodne odločbe izplača odškodnino za nacionalizirano premoženje bivšim lastnikom zvezni sklad oziroma ustrezni republiški sklad za nacionalizirano premoženje in o izplačilu odškodnine prejšnjim lastnikom.

Če je bil po predpisih tretjega odstavka 1. člena te uredbe postopek združen, ugotovijo skladi sporazumno, katere delnice oziroma deleže in koliko njih naj plača vsak izmed prizadetih skladov, pri čemer so jim za merilo pregledi aktiv in obveznosti po drugem odstavku 5.* člena za vsako posamezno nacionalizirano podjetje.

Na zahtevo bivših lastnikov in v tistih primerih, v katerih uprava sklada misli, da bi bilo odškodnino mogoče izplačati v gotovini po 11. členu zakona o nacionalizaciji, poda uprava sklada o tem predlog ministrstvu za finance FLRJ. Republiški skladi podajo take predloge preko ministra za finance zadevne ljudske republike. Na podlagi mnenja ministra za finance FLRJ odloči vlada FLRJ, ali naj se odškodnina izplača v gotovini.

12. člen

Če strokovna komisija ugotovi, da so bila storjena kaka pravna dejanja v namenu, da bi se onemogočila ali otežkočila nacionalizacija, jih pri predlogu za ugotovitev vrednosti nacionaliziranega premoženja, ki ga poda sodišče, šteje za neveljavna po 22. členu zakona o nacionalizaciji. V poročilu, ki ga da sodišču, poudari posebej take primere, sodišče pa jih obravnava, preden preide k ugotavljanju vrednosti čistih aktiv.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št 108—47.

13. člen

Domače delniške družbe, katerih posamezna podjetja so nacionalizirana, likvidirajo.

14. člen

Pred začetkom postopka za ocenitev vrednosti in ugotovitev odškodnine zahteva sodišče po uradni dolžnosti, da se v zadevnem javnem registru, v katerem je podjetje vpisano, ugotovi, da je podjetje nacionalizirano in da je prenehalo obstojati.

15. člen

Celoten postopek po tej uredbi je nujen.

Načelo za ugotavljanje vrednosti čistih aktiv nacionaliziranega premoženja

16. člen

Vrednost čistih aktiv nacionaliziranega podjetja se ugotovi po stanju na dan, ko ga je prevzela država.

17. člen

Vrednost nacionaliziranega podjetja, to je vrednost premičnin in nepremičnin nacionaliziranega podjetja se ugotovi po njihovi dejanski prometni vrednosti, upoštevajoč pri tem vrednost, s katero se to premoženje vodi v knjigah (knjižna vrednost).

Pri tem je treba upoštevati tudi vse druge okoliščine, ki utegnejo biti važne za ocenitev vrednosti tega premoženja (izrabljenost, rentna vrednost itd.).

18. člen

Pri nacionaliziranih podjetjih, ki so pripadala domači delniški družbi in so vrednost svojih pre-

mičnin ali nepremičnin odpisovala z dotacijami amortizacijskemu skladu, se vzame, da imajo te premičnine oziroma nepremičnine v postopku za ugotovitev premoženja nacionaliziranega podjetja vrednost, kakor jo je ugotovilo sodišče po predlogu strokovne komisije. Amortizacijski sklad v tem primeru ugasne.

19. člen

Premoženjskim pravicam, ki so nacionalizirane, ker jih nacionalizirano podjetje uporablja za svoje namene, se prizna vrednost po njihovi objektivni vrednosti ne glede na to, ali so last nacionaliziranega podjetja ali ne.

Vrednost vsake premoženjske pravice posebej ugotovi pristojno sodišče po predlogu strokovne komisije.

Dovoljenja za poslovanje (koncesije, prednosti) in rudarske pravice nacionaliziranega podjetja se pri obračunu za ugotovitev čistih aktiv ne upoštevajo.

20. člen

Vrednost terjatev nacionaliziranega podjetja se določi praviloma po njihovem nominalnem znesku na dan, ko je nacionalizirano podjetje prevzela država, upoštevajoč pri tem predpise zakona o tečajih za odvzem okupacijskih bankovcev iz prometa in zakona o ureditvi predvojnih obveznosti.

Če je dolžnik v likvidaciji ali v stečaju, ima terjatev tisto vrednost, ki se ugotovi, ko se dokonča likvidacijski oziroma stečajni postopek. Če se ta postopek ne dokonča do 1. marca 1948, določi sodišče vrednost terjatve po predlogu strokovne

komisije, upoštevajoč pri tem dotedanje rezultate likvidacije oziroma stečaja.

Če je dolžnik fizična oseba, je treba med postopkom za ugotovitev vrednosti nacionaliziranega premoženja vnovčiti terjatev oziroma izvesti potrebno zavarovanje, če je to pravno mogoče. Če ni prave možnosti za to ali če dolžnik nima premoženja, na katerem naj bi se izvedlo zavarovanje, ugotovi vrednost terjatve pristojno sodišče na podlagi predloga strokovne komisije. Pri tem je treba upoštevati vse okoliščine, da se oceni izterljivost terjatve pri tem dolžniku.

Nominalna vrednost terjatve se tudi tedaj ne prizna, če je verjetno, da je dolžnik pasiven, četudi je dolžnik podjetje, ki ni v likvidaciji in ne v stečaju.

Terjatve od države, državnih ustanov in državnih gospodarskih podjetij imajo nominalno vrednost, kakršno so imele na dan, ko je nacionalizirano podjetje prevzela država. Če je bilo to podjetje sekvestrirano ali je na kakršni koli podlagi prišlo v državno upravo, preden je dobil veljavo zakon o tečajih za odvzem okupacijskih bankovcev iz prometa oziroma zakon o ureditvi predvojnih obveznosti, ima terjatev nominalno vrednost, določeno po predpisih tega zakona.

21. člen

Terjatve iz naslova vojne škode se pri obračunu za ugotovitev čistih aktiv ne upoštevajo.

Kadar in kolikor bo mogoče uresničiti terjatve iz naslova vojne škode, bodo izdani posebni predpisi, kako je treba ravnati z vojno škodo, ki pripada nacionaliziranemu podjetju.

22. člen

Razen obveznosti iz 5. člena zakona o nacionalizaciji se vsi dolgovi nacionaliziranega podjetja priznajo v polnem znesku na dan, ko je nacionalizirano podjetje prevzela država, upoštevajoč pri tem predpise zakona o tečajih za odvzem okupacijskih bankovcev iz prometa in zakona o ureditvi vojnih obveznosti.

Če se med postopkom za ugotovitev vrednosti čistih aktiv nacionaliziranega premoženja ugotovi, da je podjetje pasivno, se obveznosti sorazmerno znižajo, upniki podjetja, ki ni pripadalo domači delniški družbi, pa smejo iskati plačilo ostanka svoje terjatve neposredno od bivših lastnikov iz drugega njihovega premoženja, ki ni bilo nacionalizirano.

Javnopravne obveznosti do države imajo v vsakem primeru, pa tudi tedaj, če je nacionalizirano podjetje pasivno, polno nominalno vrednost. Morebitna pritožba zoper odmero javnih davščin, nastalih do osvoboditve, se ne upošteva, razen če je bila o njej izdana pravnomočna odločba v korist zavezanca.

23. člen

Če pristojno sodišče ob ugotovitvi dolgov nacionaliziranega podjetja utrdi, da pripadajo posamezni upniki podjetja isti ali med seboj povezani finančni skupini in da so dejansko sami lastniki nacionaliziranega podjetja s tem, da so udeleženi pri glavnici podjetja, ki je bila dosežena s posojilom ali s kako drugo finančno operacijo, tedaj veljajo taki upniki do višine svoje finančne udeležbe za solastnike nacionaliziranega podjetja.

24. člen

Obveznosti, ki izvirajo iz pogodb z nameščenci nacionaliziranega podjetja, preidejo na državo samo tedaj, če so te obveznosti za izplačevanje pokojnine bivšim nameščencem, in sicer za posameznega nameščenca največ do zneska, ki je za nameščenca v isti službi z enakim trajanjem zavarovanja in enakimi drugimi zavarovalnimi tehničnimi pogoji določen za pokojnino ali rento z zakonom o socialnem zavarovanju delavcev, nameščencev in uslužbencev.

25. člen

Za izplačilo obveznosti nacionaliziranih podjetij, ki so prevzete od nacionaliziranih podjetij po 5. členu zakona o nacionalizaciji, se ustanovijo posebni zvezni in republiški skladi kot samostojne pravne osebe.

Sredstva za izplačilo obveznosti nacionaliziranega podjetja dobijo skladi iz zveznega oziroma republiškega proračuna.

Natančnejše določbe o teh skladih, o obveznostih, ki jih nacionalizirana podjetja še nadalje izplačujejo, ter o prisilnem zmanjšanju obrestne mere v zvezi z obveznostmi nacionaliziranih podjetij izda minister za finance FLRJ.

26. člen

Premoženje pokojninskega sklada nacionaliziranega podjetja se izloči iz drugega nacionaliziranega premoženja in izroči Državnemu zavodu za socialno zavarovanje, ki prizna nameščencem pravice po veljavnih predpisih.

Če je nacionalizirano podjetje dolžno dopolniti pokojninskemu skladu morebitni primanjkljaj v

kritju, se iz preostalega nacionaliziranega premoženja takega podjetja izloči in dotira pokojninskemu skladu po veljavnih predpisih potrebni znesek.

Enako kakor v primeru, če je nacionalizirano podjetje imelo pokojninski sklad, je treba ravnati tudi tedaj, če je nacionalizirano podjetje bilo po kolektivni pogodbi, pragmatiki, statutu in podobno dolžno dajati nameščencem pokojnino.

27. člen

Nacionalizirano premoženje, ki je bilo namenjeno v socialne, dobrodelne, kulturne in druge namene, se pri ugotavljanju vrednosti čistih aktiv šteje, kot da je bilo brez vrednosti.

Če je nacionalizirano podjetje domača delniška družba in je premoženje iz prednjega odstavka izkazovalo kot poseben sklad, se šteje, kakor da tega sklada ni.

28. člen

Odškodnina, ki se da lastniku nacionaliziranega podjetja po drugem odstavku 9. člena zakona o nacionalizaciji, se določi v obliki 3% nih obresti od vrednosti nacionaliziranega premoženja do višine dejanskega dobička, ki ga je imela država od upravljanja tega podjetja.

Sodišče ugotovi po predlogu operativnega upravnega voditelja, ali gre za primer iz prednjega odstavka. V svoji odločbi določi sodišče tudi dokončni znesek odškodnine.

29. člen

Za izgubljeni dobiček se lastnikom nacionaliziranega podjetja ne prizna nikakršna odškodnina.

30. člen

Vrednost drugega premoženja se določi po zadevnih veljavnih predpisih.

Končne določbe

31. člen

Za pravilno in enotno izvajanje te uredbe poskrbi minister za finance FLRJ, ki je pooblaščen, da izda natančnejše določbe o postopku po predpisih te uredbe.

32. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 17. novembra 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 31. člena uredbe o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje dajem zaradi enotnega uporabljanja 7. člena omenjene uredbe naslednje

navodilo

za uporabo 7. člena uredbe o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje*

Kot gotovina se po 7. členu uredbe o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje šteje tako gotov denar, ki se je našel v blagajni nacionaliziranega podjetja na dan, ko je državni organ podjetje prevzel, kakor tudi gotovina, s katero je nacionalizirano podjetje prosto razpolagalo pri državnih denarnih zavodih po stanju tekočega računa na ta dan.

Odločbo o izplačilu gotovine izda pristojno okrožno sodišče, ko dobi poročilo o znesku gotovine, ki se je našla pri nacionaliziranem podjetju.

Št. 1419.

Beograd dne 16. januarja 1948.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

---

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—72/48.

**2. RAZDELJEVANJE INDUSTRIJSKEGA BLAGA, PROSTA
PRODAJA, PRESKRBA PREBIVALSTVA Z ŽIVILI IN IN-
DUSTRIJSKIMI IZDELKI**

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb. na področju narodnega gospodarstva predpisuje vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga*

1. Splošni državni načrt za razdelitev industrijskega blaga

1. člen

Splošni državni načrt za razdelitev vsega industrijskega blaga določa za leto dni zvezna načrtna komisija v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ na podlagi letnega proizvodnega načrta in letnega gospodarskega načrta, ki ju prejme od vlade FLRJ.

Splošni državni načrt za razdelitev industrijskega blaga obsega proizvode industrijskih in rudarskih podjetij splošnega državnega in republiškega pomena.

2. člen

Splošni državni načrt za razdelitev industrijskega blaga vsebuje:

a) razvrstitev kontingentov industrijskih predmetov na posamezne kategorije glede na namen;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 31—252/47.

b) razdelitev kontingentov posameznih kategorij na glavne potrošnike.

3. člen

Kategorije po namenu so tele:

1. izgraditev kapitala,
2. industrijska reprodukcija in eksploatacija,
3. narodna obramba,
4. izvoz,
5. rezerve in stimulacija,
6. široka potrošnja.

4. člen

Za glavne potrošnike po tej uredbi se štejejo ljudske republike in zvezna ministrstva, katerih podjetja in ustanove rabijo industrijsko blago.

Za glavne proizvajalce se štejejo zvezna ministrstva za podjetja splošnega državnega pomena, ljudske republike pa za podjetja republiškega pomena.

5. člen

Načrt za razdelitev se sestavi tako, da oskrbujejo republiška podjetja vsake ljudske republike v prvi vrsti potrošnike svoje ljudske republike.

6. člen

Vlada ljudske republike sme postaviti pod načrtno razdeljevanje za svojo republiko tudi industrijske proizvode podjetij lokalnega pomena. To blago razdeljuje po načrtu republiška načrtna komisija.

7. člen

Z industrijskim blagom republiške proizvodnje, ki ni sprejeto v splošni državni načrt za razdelitev, razpolaga vlada ljudske republike.

8. člen

Ta uredba ne velja za material, ki ga Gospodarski svet pri vladi FLRJ razglasi za fundirani material.

2. Sestava in izvedba splošnega državnega načrta za razdelitev industrijskega blaga (razen široke potrošnje)

9. člen

Glavni potrošniki so dolžni dati zvezni načrtni komisiji načrt za svoje potrebe po kategorijah namena.

10. člen

Ko sestavi zvezna načrtna komisija splošni državni načrt za razdelitev industrijskega blaga za eno leto, ga pošlje, razen za široko potrošnjo, razdeljenega po kategorijah glede na namen, zveznim glavnim potrošnikom in zveznim glavnim proizvajalcem.

Ljudskim republikam (republiškimi načrtnimi komisijami) kot glavnim proizvajalcem dostavi zvezna načrtna komisija samo kontingente, ki jih morajo dobaviti drugim ljudskim republikam ali zveznim potrošnikom, ljudskim republikam (republiškimi načrtnimi komisijami) kot glavnim potrošnikom pa samo kontingente, ki naj jih prejmejo od drugih ljudskih republik ali od zveznih glavnih proizvajalcev. Za industrijske predmete, ki jih proizvajajo in uporabljajo samo ljudske republike, določi načrt za razdelitev za eno leto republiška načrtna komisija po kategorijah in potrošnikih ter o tem obvesti republiške proizvajalce in potrošnike (ministrstva). Natančnejše predpise o tem izdajo vlade ljudskih republik.

11. člen

Glavni proizvajalci določijo po prejetem načrtu za razdelitev, katera podjetja naj preskrbujejo posamezne glavne potrošnike. Pri tem morajo glavni proizvajalci upoštevati prevozne stroške in pravilo, da naj potrošnike iste ljudske republike preskrbujejo predvsem proizvajalci te ljudske republike in potem šele proizvajalci iz sosednih ljudskih republik. O tej razdelitvi obvestijo glavni proizvajalci glavne potrošnike in predsedstvo vlade ljudske republike (dispečersko skupino) in Gospodarski svet FLRJ (dispečersko skupino).

12. člen

Ko dobijo glavni potrošniki obvestilo o tem, katera podjetja jih bodo preskrbovala, določijo, katera njihova (potrošniška) podjetja oziroma ustanove so dolžne skleniti s posameznimi proizvajalnimi podjetji pogodbo o preskrbovanju. O tej odločbi obvestijo glavni potrošniki glavne proizvajalce, Gospodarski svet pri vladi FLRJ (dispečersko skupino) in predsedstvo vlade ljudske republike (dispečersko skupino).

13. člen

Pogodbe o preskrbovanju se sklepajo četrtno. Četrtnetja se začenjajo: 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra.

Če katero potrošniško podjetje ne sklene pogodbe mesec dni pred začetkom četrtnetja, razpolaga proizvajalno podjetje prosto s tem blagom.

14. člen

Po potrebi sme dispečerska skupina Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ odrediti za zvezne po-

trošnike in zvezne proizvajalce, kakor tudi za tiste potrošnike in proizvajalce, ki sklepajo pogodbe s podjetji drugih ljudskih republik ali z zveznimi podjetji, dispečerska skupina pri vladi ljudske republike pa za tista republiška potrošniška podjetja, ki se oskrbujejo pri republiških proizvodnih podjetjih, da se spremenijo pogodbeniki. Te dispečerske skupine kontrolirajo sklepanje pogodb in nadzirajo njihovo izvajanje.

15. člen

Če zvezna proizvodna podjetja presežejo proizvodni načrt, tedaj gre 25% tega presežka v rezervo (5. točka 3. člena), ostanek pa pozneje razporedi zvezna načrtna komisija.

S presežki proizvodnje republiških podjetij razpolaga vlada ljudske republike.

3. Načrt za razdelitev industrijskega blaga za široko potrošnjo

16. člen

Zvezna načrtna komisija poroča ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ, kolikšen kontingent industrijskega blaga zveznih in republiških proizvodnih podjetij je določen za široko potrošnjo v tekočem letu.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ razdeli v soglasju z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ ta kontingent na ljudske republike in obvesti posamezne ljudske republike samo o tistih kontingentih predmetov za široko potrošnjo, ki jih mora ta ljudska republika dobaviti drugim ljudskim republikam ali pa prejeti od drugih ljudskih republik oziroma od zveznih proizvajalcev.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ obvesti obenem zvezne glavne proizvajalce, katere ljudske republike morajo oni oskrbovati in s kakšno količino. Zvezni glavni proizvajalci določijo zvezna podjetja, katera od njih bodo oskrbovala posamezne ljudske republike ter* o tem obveste republiška ministrstva za trgovino in preskrbo.

17. člen

Načrt za razdelitev na potrošnike v ljudski republiki sestavi republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo v sporazumu s predsedstvom vlade ljudske republike.

Ko določi ministrstvo za trgovino in preskrbo ljudske republike republiška in lokalna potrošniška podjetja, ki bodo prevzemala blago od proizvajalcev, obvesti o tem glavne zvezne proizvajalce in proizvodna ministrstva ljudskih republik in naroči potrošniškim podjetjem, naj sklenejo pogodbe o preskrbovanju.

Določbe 13. in 14. člena te uredbe veljajo tudi za pogodbe o preskrbi široke potrošnje.

18. člen

Glede na način razdelitve blaga za široko potrošnjo med ljudstvo se to blago deli na racionirano, kontingentirano in prosto.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ določi, katero blago naj velja za racionirano, kontingentirano ali prosto.*

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 37—47

Racionirano blago se deli na podlagi potrošniških listov po načinu, ki ga določi minister za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu s predsednikom vlade FLRJ.

Kontingentirano blago razdeljujejo po načrtu ministrstva za trgovino in preskrbo ljudskih republik. Republiška ministrstva za trgovino in preskrbo razdeljujejo to blago na okraje in mesta oziroma na republiška trgovska podjetja in zadruge. Okrajni in mestni izvršilni odbori dodeljujejo kvote blaga svojim podjetjem, zadrugam in trgovcem po krajih in mestih.

Blago iz kontingenta široke potrošnje, ki je v prosti prodaji, smejo trgovska podjetja oziroma industrijska in rudarska podjetja prosto prodajati prebivalcem.

4. Prehodne in končne določbe

19. člen

Razdeljevanje industrijskega blaga po tej uredbi se začne s 1. aprilom 1947. Ko izdela zvezna načrtna komisija splošni državni načrt za razdelitev oziroma ko republiške načrtno komisije izdelajo republiške načrte za razdelitev po tej uredbi, tedaj se že dobavljeno blago za četrtoletje od 1. aprila do 1. julija vračuna v kontingent. Dokler se ne izdela načrt, se dobave razdeljujejo tako, kakor pred izdajo te uredbe.

20. člen

Navodila za izvajanje te uredbe izda Gospodarski svet pri vladi FLRJ.

21. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 11. aprila 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 20. člena uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga z dne 11. aprila 1947 izdaja Gospodarski svet pri vladi FLRJ

pravilnik

o najmanjših količinah blaga, ki se dobavljajo naravnost iz proizvodnih podjetij*

1. člen

Zaradi pravilnega izvajanja splošnega državnega načrta za razdelitev industrijskega blaga se določajo naslednje najmanjše količine blaga, izpod katerih državna proizvodna podjetja niso dolžna neposredno dobavljati blaga:

I

a) Za izdelke črne metalurgije po dimenziji:

sivo surovo železo in industrijske tračnice	10.000 kg
težki profili, težki nosilci, betonsko jeklo in valjana žica	5.000 "
jeklo v palicah in lahki nosilci	3.000 "
trakasto jeklo (obroči), fazonsko jeklo, razna pločevina posebne fazone in kakovostna pločevina	2.000 "
lamle za mostove, razna pločevina navadne fazone, konstrukcijsko jeklo, jekla za izdelavo strojev, varjene črne in pocinkane cevi, vodovodni material	1.000 "
konstrukcijska legirana jekla za izdelavo strojev, varjene cevi, vle-	

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 109—815/47.

čene in oklepne, hladno valjani trakovi nad 400 mm, svetlo vlečno jeklo, navadni žebli nad 1.8 mm debeline	500 kg
specialna žica 1/8, 1/4, 1/2 trda, kakovosti M/I, fazonska svetlo vlečena, palice	300 "
orodna jekla, hladno valjani trakovi do 400 mm širine, navadni žebli do 1/8 mm debeline, podkve za konje, osi za vozove, kmetijsko in rudarsko orodje	250 "
vlečena žica specialna 1/8, 1/4 in 1/2 trde kakovosti M/I fazonska, vlečena žica 1,8 mm debeline, navadna, normalne kakovosti, žarjena svetla in pocinkana, žebli specialni nad 1,8 mm debeline	200 "
vlečena žica navadna pod 1/8 mm debeline normalne kakovosti, žarjena svetla, pocinkana žica specialne kakovosti po analizi vseh dimenzij, elektrode za električno varjenje, žice za avtogensko varjenje, žebli specialni do 1,8 mm debeline	100 "
specialne jekla po dogovoru z železarno.	

b) Za izdelke črne metalurgije po naročilu (na en naslov) iz več dimenzij:

toplo valjani material trgovske kakovosti in konstrukcijska jekla za visoke zgradbe	10.000 "
---	----------

žica, žebli, cevi, vlečene cevi in vlečeno jeklo, vodovodni material in kovani material	5.000 kg
toplo valjani kakovostni material in hladno valjani trakovi	1.000 "

II

Za izdelke barvaste metalurgije:

pri izdelkih v blokih najmanj	1.000 "
za izdelke elektroindustrije normal- ne proizvodnje (žice, palice, cevi, trakovi, pločevina itd.)	
a) drobnega profila	100 "
b) srednjega profila	500 "
c) debelega profila	1.000 "

III

Za izdelke elektroindustrije:

pri drobnem električnem materialu normalne izdelave z merilno enoto po teži	100 "
z merilno enoto po dimenziji	1.000 m
isto z merilno mero po količini	1.000 kosov
za velike predmete in za predmete po posebnem naročilu	1 kos

IV

Za izdelke kovinske industrije:

kmetijsko orodje, kmetijske pripra- ve, embalaža	10.000 kg
žebli (100 kg ene vrste), kanalizacij- ska litina, gradbeno okovje, uteži, ventili	1.000 "
pločevinaste posode, svinčene tube	1.000 kosov
avtomobilski ventili	500 "

verige	200 kg
medeninaste uteži, svinčene in pločevinaste plombe, temper litine, vijaki	100 "
merilne priprave, železne postelje, kuhinjski likalniki, svetilke, ročno orodje, branjevske in kuhinjske tehtnice	100 kosov
žično pletivo	100 m ²
decimalne tehtnice	50 kosov
štedilniki, radiatorji, hladilniki, peči za kopalnice, ročni in otroški vozički, strojno orodje	20 "
črpalke, vozički, primeži	10 "
avtomatične mostovne tehtnice, ventilatorji, kmetijski stroji, stroji	1 kos

V

Za izdelke lesne in gradbene industrije:

za mehki les, za trdi les (posamezne specifikacije 1 m ³), cement	10.000 kg
plošče salonit, strešna lepenka	500 m ²
furnir, vezane in opažne plošče	200 "

VI

Za izdelke kemične industrije:

kalcijev cianamid, nitrofoskal, superfosfat	10.000 kg
lesni briketi (likalit, lesna ali katranska smola)	5.000 "
taninski ekstrakti, retortno oglje	1.000 "
amonijev sulfat, kalcijev karbid, amoniakovica, modra galica	500 "
ferokrom v sodih	400 "

klorovo apno, oleum, kavstična soda okrog	300 kg
ferosilicij, barijev sulfid, kromov galun, formaldehid v originalnih sodih okrog	250 "
kalcijev klorid, amonijačna soda, na- trijev sulfid, lesni katran, katran- sko olje, impregnacijsko olje, kreozotno olje, tekoči klor	200 "
arzokol, bakrovo apno, barijev klo- rid, kalijev aluminijev galun, alu- minijev sulfat, kalcijev karbonat, magnezijev sulfat, litopon, natrijev sulfat, ultramarin, natrijev hidro- sulfid, natrijev piosulfid, natrijev sulfid, natrijev silikofluorid, svin- čev minij, svinčeva gladčina, teh- nični aceton 80%, natrijev acetat, sviñčev acetat	100 "
razna topila, lesno olje, žonta za denaturiranje, aceton 100%, metil- etilketon, acetonsko olje, lahko in težko	50 " 20 "
metilalkohol in acetonska kislina	1 kos
razni plini v originalnih jeklenih steklenkah in sodih	100 kg
razne kisline v originalnih balonih in sodih, toda najmanj	

VII

Izdelki živilske industrije

sladkor v kristalu, v kockah, melasa,
patočno olje, pepelika, kalijev sul-
fat, jedilno olje, tehnično olje,

mastne kisline, škrobni sladkor, škrob v zrnju in prašku, majcena, dekstrin	100 kg
rafiniran špirit 96/97%, denaturiran špirit 90/95%	100 hl
vino	50 l
žganje	25 l
likerji	10 l
kvas	10 kg
suhi rezanci sladkorne pese, oljne pogače, oljne tropine, droži (krma)	500 "
jesih	500 hl

VIII

Izdelki tekstilne industrije

najmanjše naročilo mora znašati v originalnem omotu 1 balo ali zaboj	1 kos
najmanjša količina po kakovosti in dimenzijah v zaboju mora biti 1 peča	1 "

IX

Usnjeni in gumijasti izdelki

čevlji v originalnem omotu v za- boju po	100 parov
podplatno usnje	200 kg
likanec	100 "
kravina	4.000 dm ²
gornje usnje kromovo	4.000 "
gumijasta korita	500 parov
gumijaste plošče, gumijaste cevi	200 kg
zračnice in plašči za kolesa	100 kosov
zunanje in notranje avtogume	5 "
drugo tehnično gumijasto blago (standardizirano)	100 kg

X

Izdelki steklarske industrije

navno steklo, pakirano v zabojih .	40 m ²
votlo steklo v zabojih	100 kg
brušeno steklo v zabojih po naročilu	1 kos

XI

Izdelki industrije celuloze, lesovine in papirja

papir do 40 g	1.000 kg
karton, papir nad 40 g in lepenka .	2.500 „

2. člen

Operativni upravni voditelji sestavijo na podlagi tega pravilnika nadrobne in urejene seznime vsega blaga, ki ga proizvajajo v svojih podjetjih, z navedbo najmanjših količin in načina pakiranja ter jih dajo na razpolago potrošnikom.

3. člen

Za vse artikle, ki niso naštet v tem pravilniku, velja tista najmanjša količina, ki je določena za sorodne artikle glede na proizvodnjo, pakiranje in vrednost.

4. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 15336.

Beograd dne 17. decembra 1947.

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 40. člena zakona o petletnem planu za razvoj narodnega gospodarstva Federativne ljudske republike Jugoslavije v letih 1947—1951 izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za zunanjo trgovino FLRJ

uredbo

o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga*

I. Splošne določbe

1. člen

Letni načrt uvoza določa zvezna načrtna komisija v sporazumu z Gospodarskim svetom vlade FLRJ po predlogu ministrstva za zunanjo trgovino, in sicer na podlagi letnega gospodarskega načrta, ki ga prejme od vlade FLRJ.

Splošni državni načrt za razdelitev vsega blaga, ki se uvozi iz inozemstva za potrebe po načrtu in za široko potrošnjo, določi zvezna načrtna komisija v sporazumu z Gospodarskim svetom vlade FLRJ na podlagi letnega načrta uvoza.

2. člen

Za glavne potrošnike po tej uredbi se štejejo ljudske republike ter zvezna ministrstva in komiteji, katerih podjetja in ustanove rabijo iz inozemstva uvoženo blago.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 46—360/47.

Za glavnega preskrbovalca se šteje ministrstvo za zunanjo trgovino.

II. Sestavljanje načrta uvoza

3. člen

Glavni potrošniki morajo pri sestavljanju načrta za svoje potrebe po 9. členu uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga navesti v njem posebej tisto blago, ki ga je mogoče nabaviti samo z uvozom, in označiti hkrati uvozno državo in podjetja, pri katerih naj se to blago nabavi.

Enako morajo ravnati tudi potrošniki, ki dajejo načrt svojih potreb svojemu glavnemu potrošniku.

Ko predložijo glavni potrošniki načrt svojih potreb, se morajo v tistem delu, v katerem navajajo potrebe uvoza, držati kategorij namena po tej uredbi (6. člen). Načrt potreb, kolikor je v zvezi z uvozom, predložijo tudi ministrstvu za zunanjo trgovino.

4. člen

Zvezna načrtna komisija presodi načrte potreb v zvezi z uvozom in nato ravna po določbi prvega odstavka 1. člena te uredbe.

III. Sestavljanje in izvajanje splošnega državnega načrta za razdelitev blaga, uvoženega iz inozemstva (razen široke potrošnje)

5. člen

Splošni državni načrt za razdelitev blaga, uvoženega iz inozemstva, obsega:

1. razvrstitev kontingentov artiklov na posamezne kategorije po namenu potrošnje in

2. razdelitev kontingentov posameznih kategorij na glavne potrošnike.

6. člen

Kategorije po namenu potrošnje so:

1. industrijska reprodukcija in eksploatacija,
2. široka potrošnja,
3. rezerve.

7. člen

Zvezna načrtna komisija sestavi splošni državni načrt za razdelitev iz inozemstva uvoženega blaga za eno leto, upošteva pri tem priglašene potrebe glavnih potrošnikov in načrt uvoza. Ta načrt pošlje po kategorijah namena zveznim glavnim potrošnikom in glavnemu preskrbovalcu, izvzemši tisti del, ki se nanaša na široko potrošnjo.

Ljudskim republikam (republiškimi načrtnimi komisijami) kot glavnim potrošnikom pošlje zvezna načrtna komisija kontingente, ki jim pripadajo, po glavnem preskrbovalcu.

Načrt za razdelitev kontingenta, dodeljenega ljudski republiki, sestavi za eno leto načrtna komisija zadevne ljudske republike po kategorijah in potrošnikih. O tem obvesti republiške potrošnike (ministrstva) in glavnega preskrbovalca. Natančnejše predpise o tem izdaja vlada ljudskih republik.

8. člen

Glavni preskrbovalec določi po prejetem načrtu za razdelitev, katera podjetja bodo preskrbovala posamezne glavne potrošnike.

O tej razdelitvi obvesti glavni preskrbovalec glavne potrošnike, predsedstvo vlade ljudske repu-

blike (dispečersko skupino) in Gospodarski svet pri vladi FLRJ (dispečersko skupino).

Glavni potrošnik se lahko sporazume z glavnim preskrbovalcem o tem, katero blago, ki je po načrtu uvoza določeno za uvoz, bo uvozil sam, brez udeležbe glavnega preskrbovalca in njegovih podjetij.

Gospodarski svet pri vladi FLRJ določi po predlogu ministrstva za zunanjo trgovino vrste blaga, ki jih sme uvažati samo glavni preskrbovalec.

9. člen

Ko prejmejo glavni potrošniki obvestilo o tem, katera podjetja jih bodo po odredbi glavnega preskrbovalca preskrbovala, odredijo, katera njihova ravnateljstva (uprave), ustanove oziroma podjetja so dolžna s posameznimi podjetji skleniti pogodbo o preskrbovanju. O tej svoji odredbi obvestijo glavnega preskrbovalca, Gospodarski svet pri vladi FLRJ (dispečersko skupino) in predsedstvo vlade ljudske republike (dispečersko skupino).

Ali naj s preskrbovalnim podjetjem sklene pogodbo ravnateljstvo (uprava) glavnega potrošnika za račun svojih podjetij ali pa naj to storijo neposredno podjetja, določita sporazumno glavni preskrbovalec in glavni potrošnik.

10. člen

Podjetja (ravnateljstva, uprave) so dolžna s preskrbovalnim podjetjem, ki ga je odredil glavni preskrbovalec, skleniti:

a) okvirno pogodbo, ki se nanaša na naročila v enem letu in ki mora biti sklenjena najpozneje do 1. januarja; v taki okvirni pogodbi se navedejo dobavni roki;

b) posamične pogodbe, ki se sklenejo za določene posle v mejah okvirne pogodbe.

11. člen

Glavni potrošniki, ki po tretjem odstavku 8. člena te uredbe sami uvažajo, določijo svoja podjetja oziroma ravnateljstva (uprave), ki naj neposredno sklepajo pogodbe z inozemskimi podjetji.

Glavni potrošniki se morajo ravnati po navodilih ministrstva za zunanjo trgovino, zlasti v zvezi z uvozom iz posameznih držav, ter po mednarodnih pogodbah. Ravnati se morajo tudi po načrtu uvoza in omogočiti, da se pravočasno sestavijo trimesečni načrti uvoza, ki jih sestavlja ministrstvo za zunanjo trgovino.

Ministrstvo za zunanjo trgovino je dolžno glavnim potrošnikom, ki sami uvažajo:

- a) izdajati pravočasno uvozna dovoljenja;
- b) dajati na razpolago zadostna plačilna sredstva;
- c) dajati vse razpoložljive informacije glede inozemskih tržišč, gibanja cen, ugodnih možnosti za sklepanje pogodb in temu podobno.

12. člen

Dispečerska skupina Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ za zvezne potrošnike, dispečerske skupine pri vladah ljudskih republik pa za republiška in lokalna potrošniška podjetja, smejo odrediti v soglasju z ustreznim organom ministrstva za zunanjo trgovino, da se spremenijo sopogodbeniki. Te dispečerske skupine nadzirajo tudi sklepanje pogodb in njih izpolnjevanje.

13. člen

Če ministrstvo za zunanjo trgovino prekorači načrt uvoza, razvrsti presežek zvezna načrtna komisija naknadno ali pa ga dene v rezervo.

Načrtna rezerva se uvaža na podlagi odločbe vlade FLRJ po predlogu zvezne načrtna komisije, Gospodarskega sveta in ministrstva za zunanjo trgovino.

Organizacija vskladiščenja rezerv se določi naknadno.

IV. Načrt za razdelitev iz inozemstva uvoženega blaga, ki je namenjeno široki potrošnji

14. člen

Zvezna načrtna komisija obvesti ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ, kolikšen kontingent iz inozemstva uvoženega blaga je v zadevnem letu določen za široko potrošnjo.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ razdeli v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ ta kontingent med ljudske republike in obvesti republiška ministrstva za trgovino in preskrbo o kontingentu, ki odpade na posamezno ljudsko republiko.

Obenem obvesti ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ glavnega preskrbovalca, katere ljudske republike mora preskrbovati, s katerimi artikli in kolikšnimi količinami. Glavni preskrbovalec določi, katero podjetje bo preskrbovalo posamezno ljudsko republiko, in obvesti o tem ministrstvo za trgovino in preskrbo ljudske republike, kolikor ni podjetje te ljudske republike samo uvoznik.

15. člen

Načrt za razdelitev v ljudski republiki na republiška in zvezna potrošniška podjetja sestavi ministrstvo za trgovino in preskrbo ljudske republike, ki hkrati odredi največ 10 grosističnih podjetij za prevzem blaga, določenega za to ljudsko republiko. O tem obvesti glavnega preskrbovalca, določenemu potrošniškemu podjetju pa naloži, naj sklene pogodbo o preskrbi.

Določbe 10. in 12. člena te uredbe veljajo tudi za pogodbo o preskrbi široke potrošnje.

16. člen

Zakategorizacijo blaga in način razdelitve blaga široke potrošnje velja 18. člen uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga (Uradni list FLRJ št. 31/47).

V. Prehodne in končne določbe

17. člen

Razdeljevanje iz inozemstva uvoženega blaga po tej uredbi se začne 1. junija 1947. Ko zvezna načrtna komisija sestavi načrt uvoza in splošni državni načrt za razdelitev oziroma ko republiške načrtnne komisije sestavijo republiške načrte za razdelitev po tej uredbi, vračunajo v kontingent že dobavljeno blago. Dokler se ne sestavijo načrti za uvoz in razdelitev, se bo dobavljalo blago kakor do izdaje te uredbe.

18. člen

Če se načrt uvoza glede na postavljeni rok ali količino ne more izvesti, določi Gospodarski svet pri vladi FLRJ (dispečerska skupina) prednost dobav

ali pa obvesti o tem glavnega preskrbovalca in glavne potrošnike, ki nato ravnaajo po 8. in 9. členu te uredbe.

19. člen

Navodila za uporabo te uredbe izda Gospodarski svet pri vladi FLRJ.

20. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 23. maja 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Zastopa ministra za zunanjo trgovino,
minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Zaradi izvajanja uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisov o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga*

I

Po uredbi o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisih o načrtu uvoza in razdeljevanju uvoženega blaga je zvezna načrtna komisija sestavila splošni državni načrt za razdelitev industrijskega blaga za leto 1948.

Načrti za razdelitev industrijskega in uvoženega blaga, ki jih je izdelala zvezna načrtna komisija, so globalni. Njim morajo takoj slediti razdelitveni načrti, ki jih sestavijo zvezna ministrstva, organi ljudskih republik in izvršilni odbori ljudskih odborov. Tej razdelitvi mora takoj slediti sklepanje pogodb, s katerimi bodo ti načrti konkretno in dokončno uresničeni.

Da bi se to pravočasno izvedlo in da bi se čimprej uresničil načrt razdeljevanja, je potrebno, da

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 108—802/47.

spodaj navedeni organi ukrenejo in opravijo vsa potrebna dejanja, ki jih določajo omenjeni predpisi o razdeljevanju industrijskega in uvoženega blaga, in sicer v rokih in na način, kakor to določa ta odredba.

II

1. Zvezna ministrstva kot glavni potrošniki porazdelijo kontingente, ki jih prejmejo od zvezne načrtna komisije na svoja generalna oziroma glavna ravnateljstva. O porazdelitvi jih takoj obvestijo.

O razdelitvi na generalna in glavna ravnateljstva obvestijo zvezna ministrstva kot potrošniki zvezna ministrstva kot proizvajalce, če je po razdelitvenem načrtu določeno, da prejmejo kontingente tudi od republik, pa tudi zadevna republiška proizvajalna ministrstva. Za kontingent, ki je predviden, da se bo pokrila iz uvoza, obvestijo ministrstvo za zunanjo trgovino, razen če ni uvoznik sam koristnik. Če ministrstvo za zunanjo trgovino ne naroči uvoza lastnemu podjetju, odredi posamezna podjetja, ki naj uvozijo kontingent blaga, ki ga ne uvozi sam koristnik, in o tem takoj obvesti glavna in generalna ravnateljstva oziroma ministrstva kot potrošnike (koristnike) ter operativnega upravnega voditelja podjetja, ki mu je naročen uvoz.

Generalna in glavna ravnateljstva kot potrošniki porazdelijo dodeljene kontingente med svoja podjetja in jih o tem takoj obvestijo. Podjetja sestavijo na podlagi prejetih kontingentov orientacijski operativni načrt ter ugotovilo potrebne specifikacije blaga in jih pošljejo svojemu generalnemu oziroma glavnemu ravnateljstvu.

Generalna in glavna ravnateljstva sklenejo na podlagi specifikacij, ki jih prejmejo od svojih pod-

jetij, pogodbe s proizvajalnimi ravnateljstvi zveznih ministrstev oziroma z ravnateljstvi republiških ministrstev za tiste kontingente, ki jih prejmejo od republik.

Če kontingenta, ki ga dobi od uvoza, ne uvozi sam koristnik, sklene generalno ali glavno ravnateljstvo oziroma ministrstvo kot potrošnik (koristnik) pogodbo bodisi neposredno s podjetjem ministrstva za zunanjo trgovino ali pa z operativnim upravnim voditeljem podjetja, ki mu je ta uvoz naročen po razporedu ministrstva za zunanjo trgovino. Taka podjetja zveznih potrošniških ministrstev sestavijo na podlagi prejetih kontingentov specifikacijo potrebnega blaga in sklenejo nato pogodbe.

2. Zvezna potrošniška ministrstva, ki nimajo generalnega oziroma glavnega ravnateljstva ali tem ustrežajoče ustanove, porazdelijo svoje kontingente naravnost na podjetja in jih o tem takoj obvestijo. Hkrati obvestijo tudi proizvajalna ravnateljstva zveznih ministrstev oziroma ravnateljstva republiških ministrstev glede kontingentov, ki jih dobijo od republike, kakor tudi ministrstvo za zunanjo trgovino glede kontingentov, ki jih dobijo iz uvoza. Taka podjetja zveznih potrošniških ministrstev sestavijo na podlagi prejetih kontingentov specifikacije potrebnega blaga in nato sklenejo pogodbe.

3. Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ porazdeli kontingente zajamčene preskrbe na ljudske republike.

O tej razdelitvi obvesti glavne proizvajalce.

Republiška ministrstva za trgovino in preskrbo porazdelijo dobljeni kontingent na okraje in na podjetja republiškega pomena ter na druga podjetja.

ustanove in organizacije, ki neposredno sklepajo pogodbe z generalnimi in glavnimi proizvajalnimi ravnateljstvi. O porazdelitvi obvestijo takoj okrajne (mestne) izvršilne odbore ter druga navedena podjetja, ustanove in organizacije, kakor tudi zvezna proizvajalna ravnateljstva in proizvajalna ravnateljstva tistih republik, od katerih naj prejmejo blago. Za kontingente, ki naj jih prejmejo iz uvoza, obvestijo ministrstvo za zunanjo trgovino.

Okrajni oziroma mestni izvršilni odbori porazdelijo dodeljene jim količine proizvodov široke potrošnje na državna trgovska podjetja (okrajne magazine), na okrajne združne poslovne zveze in na državna trgovska skladišča (za zasebne trgovine in dr.). O porazdelitvi obvestijo takoj republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo.

Okrajni izvršilni odbor obvesti okrajni magazin, okrajno združno poslovno zvezo in državno trgovsko skladišče o količinah blaga, ki so jim dodeljene.

Predstavniki okrajnih magazinov, okrajnih združnih poslovnih zvez in glavnih zadrug ter državnih skladišč sklenejo kupne in prodajne pogodbe z zadevnimi zveznimi oziroma republiškimi proizvajalnimi ravnateljstvi oziroma s podjetjem, ki ga dredi ministrstvo za zunanjo trgovino.

III

1. Ko prejme republiška načrtna komisija od zvezne načrtna komisije kontingente, ki jih ima dobiti od zveznih proizvajalcev ali od drugih republik, sestavi razdelitveni načrt po republiških ministrstvih.

O porazdelitvi obvesti takoj: republiška ministrstva kot potrošnike in zvezna ministrstva kot glavne proizvajalce, republiška proizvodna ministrstva, od katerih ima dobiti kontingent, ministrstvo za zunanjo trgovino in dispečersko skupino pri predsedstvu vlade ljudske republike.

Prav tako obvesti republiška načrtna komisija republiška proizvodna ministrstva o kontingentih, ki jih imajo dobiti drugim republikam ali zveznim glavnim potrošnikom.

2. Republiška ministrstva kot glavni potrošniki porazdelijo prejeti kontingent na svoja ravnateljstva in jih takoj obvestijo o porazdelitvi.

O porazdelitvi na ravnateljstva obvestijo republiška ministrstva tudi zvezna ministrstva kot proizvajalce in če je z razdelitvenim načrtom določeno, da bodo dobila kontingente od drugih republik, tudi zadevna republiška proizvodna ravnateljstva. Za kontingent, ki je določen, da se bo pokrila iz uvoza, obvestijo ministrstvo za zunanjo trgovino.

Ravnateljstva republiških ministrstev porazdelijo dodeljeni kontingent na svoja podjetja in jih o tem takoj obvestijo.

Podjetja sestavijo na podlagi prejetih kontingentov specifikacije in jih pošljejo svojemu ravnateljstvu.

Ko ravnateljstva prejmejo specifikacije in druge podatke od svojih podjetij, sklenejo na podlagi njih pogodbe s proizvodnimi ravnateljstvi zveznih ministrstev oziroma z ravnateljstvi republiških ministrstev za kontingente, ki jih prejmejo od drugih republik, za kontingent, ki ga prejmejo iz uvoza, pa sklenejo pogodbo neposredno s podjetjem ministrstva za zunanjo trgovino ali pa z operativnim uprav-

nim voditeljem podjetja, ki mu je naročen ta uvoz po razporedu ministrstva za zunanjo trgovino.

3. Republiška potrošniška ministrstva, ki nimajo ravnateljstev ali njim ustreznih ustanov (ministrstva za gradnje in dr.), porazdelijo prejete kontingente neposredno na podjetja in jih o tem takoj obvestijo.

O porazdelitvi na svoja podjetja obvestijo zvezna proizvodna ravnateljstva, zadevna republiška proizvodna ravnateljstva glede kontingentov, ki jih dobijo od drugih ljudskih republik, ministrstvo za zunanjo trgovino pa glede kontingenta, ki ga dobijo od uvoza.

Taka podjetja republiških potrošniških ministrstev sestavijo na podlagi prejetih kontingentov potrebne specifikacije blaga, nato pa sklenejo pogodbe.

4. Ministrstvo za komunalne zadeve porazdeli kontingente, ki jih prejme od republiške načrtno-komisije za komunalno gospodarstvo, lokalno industrijo in obrt, na okrajne oziroma mestne izvršilne odbore. Okrajni oziroma mestni izvršilni odbori porazdelijo prejete kontingente na svoja podjetja. Podjetja (za komunalno gospodarstvo, za lokalno industrijo in dr.) sestavijo specifikacije potrebnega blaga in jih pošljejo svojemu okrajnemu oziroma mestnemu izvršilnemu odboru.

Okrajni oziroma mestni izvršilni odbori pošljejo specifikacije blaga, ki jih prejmejo od svojih podjetij, ter specifikacije blaga za obrt in drugo lokalno industrijo, ki jih sami sestavijo, ministrstvu za komunalne zadeve.

Ministrstva za komunalne zadeve organizirajo posebna podjetja ali agenture, ki na podlagi prejetih

specifikacij sklenejo pogodbe s proizvajalnimi ravnateljstvi.

IV

Z vsemi zgoraj omenjenimi pripravami za sklepanje pogodb oziroma za porazdelitev kontingentov ter z obveščanjem je treba začeti dva in pol meseca pred začetkom vsakega četrletja in to končati najpozneje v 20 dneh, nato pa začeti s sklepanjem pogodb, kar se mora končati najpozneje en mesec pred naslednjim četrletjem, da bi proizvodna ravnateljstva na podlagi sklenjenih pogodb mogla sestaviti svoje operativne proizvodne načrte za naslednje četrletje.

V izjemnih primerih je dovoljeno skleniti pogodbo tudi do prvega dneva četrletja, za katero se pogodba sklene; potrošnik pa mora privoliti v tisti izbor blaga, ki mu ga proizvodna ravnateljstva ponudi, razen če je do zamude pri sklepanju pogodbe prišlo po krivdi proizvodnega ravnateljstva.

Koristniki, ki do tega roka ne sklenejo pogodbe, izgubijo pravico do dodeljenega jim kontingenta, kontingent pa gre v rezervo Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

V

1. Pogodbe se sklepajo četrletno, in sicer za vsako četrletje posebej.

2. Pogodbe se sklepajo s proizvajalnimi ravnateljstvi.

3. Pogodbe se sklepajo po pravilniku o sklepanju pogodb o prodaji in nakupu blaga z dne 23. januarja 1947 (Uradni list FLRJ št. 11/47) in morajo obsegati zlasti:

- a) specifikacijo blaga, ki se naroča;
- b) razkladalno postajo in
- c) dobavni rok; pri tem je treba določiti v pogodbi mesec, v katerem naj se blago dobavi.

VI

Sklepanje pogodb in tehnične priprave lahko proizvajalna ravnateljstva uredijo v sporazumu s potrošniki.

Da bi se poenostavila tehnika sklepanja pogodb in da bi se pogodbe čimprej sklenile, je treba to sklepanje opraviti takole:

1. proizvajalna ravnateljstva zveznih in republiških ministrstev morajo v vseh sedežih ljudskih republik, po možnosti tudi v sedežih posameznih gospodarskih rajonov organizirati svoja predstavništva za sklepanje pogodb s potrošniki iz zadevne ljudske republike. Ta predstavništva morajo imeti pri sebi vzorce in kataloge in s tem omogočiti, da pridejo potrošniki do tistega blaga, ki ga dejansko rabijo.

2. Potrošniška ravnateljstva, podjetja ter okrajni oziroma mestni izvršilni odbori lahko sklepajo pogodbe tudi neposredno s proizvajalnimi ravnateljstvi v samem ravnateljstvu, to pa le za tiste kontingente, ki jih ne dodeljuje ministrstvo za komunalne zadeve.

3. Kjer ni mogoče skleniti pogodbe na zgoraj opisani način, lahko koristniki sklepajo pogodbe tudi po trgovskih agenturah (to velja zlasti za okrajne in mestne odbore). Te agenture morajo razpolagati z vsemi potrebnimi specifikacijami blaga, za katero sklepajo pogodbe.

4. Če dobijo koristniki ob porazdelitvi manjše kontingente, kakor so v pravilniku določene najmanjše količine, mora osnovni potrošnik odrediti podjetje, ki naj s proizvodjalnim ravnateljstvom sklene pogodbo za vse koristnike pod njegovim vodstvom, ki so dobili kontingente, manjše od predpisanih minimalnih količin.

VII

Zvezna ministrstva, predsedstva vlad in ministrstva ljudskih republik ter izvršilni odbori morajo posvetiti posebno pažnjo organizaciji sklepanja pogodb po tej uredbi, strogo kontrolirati pravilno in redno sklepanje pogodb ter takoj ostro nastopiti proti vsaki nerednosti.

Dispečerska skupina Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ in dispečerske skupine pri predsedstvu vlad ljudskih republik ter dispečerske skupine zveznih in republiških ministrstev in dispečerske skupine glavnih in generalnih ravnateljstev ter izvršilnih odborov morajo pripraviti in voditi na podlagi telefonskih obvestil dnevni razvid o sklenjenih pogodbah, in sicer na način, ki je predpisan v brošuri »Dispečerska evidenca«.

Zvezna in republiška ministrstva odredijo po enega pomočnika ministra, ki mora posebej skrbeti, da se natančno in pravilno opravljajo vsi posli, ki jih določa ta odredba.

VIII

Vsa zvezna potrošniška ministrstva morajo 5% od svojih kontingentov materiala, predvidenega po uredbi o prodajnih servisih, oddvojiti za servise in jih glede na razmestitev svojih podjetij porazdeliti

na svoje republike. Republiške načrtne komisije morajo prav tako oddvojiti 5% od svojih kontingentov, ki jih skupaj s količinami, prejetimi od zveznih potrošniških ministrstev, dajo na razpolago splošnim servisom ljudske republike. Ti servisi so dolžni izdajati servisni material vsem zveznim in republiškim podjetjem v območju zadevne ljudske republike.

IX

Sklepanja teh pogodb se udeleži tudi predstavnik ministrstva za promet oziroma ministrstva za pomorstvo, če gre za prevoz s pomorskimi prevoznimi sredstvi, ki s podpisom pogodbe obveže ministrstvo za promet oziroma ministrstvo za pomorstvo, da bo prevoz opravljen v navedenem roku.

X

Pri sklepanju pogodb za prvo četrletje leta 1948 veljajo poleg splošnih predpisov, ki jih obsegajo točke I—IX te odredbe, še naslednje posebne določbe:

1. Z vsemi tehničnimi pripravami za sklepanje pogodb za prvo četrletje 1948, t. j. z razbijanjem kontingentov in obveščanjem je treba začeti 16. decembra 1947, končati pa 5. januarja 1948. Sklepanje pogodb mora biti končano najpozneje do 1. februarja 1948.

2. Če za posamezne vrste artiklov še niso določene kvote za prvo četrletje, je treba pogodbo za prvo četrletje skleniti na podlagi celotne kvote, in sicer tako, da se proizvajalci zavežejo, da bodo proizvodnjo prvega četrletja dobavili vsem potrošnikom v sorazmerju z njihovimi celoletnimi kontingenti.

XI

Natančnejše predpise o posameznih vprašanjih iz te odredbe izda po potrebi predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

XII

Ta odredba velja takoj.

IV št. 7222.

Beograd dne 15. decembra 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Zaradi izvajanje uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisov o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga*

I. Odredba o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga, IV št. 7222 z dne 15. decembra 1947, se spremeni in dopolni z naslednjimi določbami:

Na koncu III. razdelka se 4. točki doda nov odstavek, ki se glasi:

»Za obrti namenjene kontingente sklenejo pogodbe zveze obrtnih zadrug za tiste obrtnike, ki so včlanjeni v zadruge, medtem ko jih sklenejo za druge obrtnike ministrstva za komunalne zadeve.«

Točka 1 v VI. razdelku se dopolni z naslednjima dvema, odstavkoma:

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 23—154/48.

»Predstavništva morajo ostati ves čas, ki je do ločen za sklepanje pogodb, na sedežu ljudske republike.

Generalno ravnateljstvo za črno metalurgijo in generalno ravnateljstvo za barvaste kovine nista dolžni organizirati predstavništva po gornjih predpisih, temveč lahko sklepata pogodbe v kraju, kjer imata svoj sedež.«

II. Za sklepanje pogodb za drugo četrtnetje 1948 veljajo splošni predpisi odredbe IV št. 7222 z dne 15. decembra 1947. Izjemoma od rokov iz IV. razdelka omenjene odredbe se bodo pogodbe za drugo četrtnetje 1948 sklepale takole:

1. Vse priprave za sklepanje pogodb oziroma za porazdelitev kontingentov in vse obveščanje mora biti končano do vštetega 20. marca 1948 na način, ki je predpisan z odredbo IV št. 7222. Pri tem morajo republiške načrtne komisije obvestiti osnovne potrošnike, ki imajo svoj kontingent v zadevni ljudski republiki, pri katerem republiškem proizvodnjalnem ministrstvu bodo prejeli svoj kontingent (pri ministrstvu za industrijo, za komunalne zadeve itd.).

Na podlagi podatkov, ki jih prejmejo od republiških načrtnih komisij, porazdelijo osnovni potrošniki kontingente, nato pa obvestijo dalje koristnike, kakor določa odredba IV št. 7222.

2. Ko so vsa v prednji točki določena pripravljalna dela končana, najpozneje pa do 20. marca 1948, je treba začeti s sklepanjem pogodb za drugo četrtnetje leta 1948.

Vse pogodbe morajo biti sklenjene najpozneje do 10. aprila 1948.

3. Pri sklepanju pogodb za drugo četrletje je treba opraviti korekture pogodb za prvo četrletje med proizvajalci in potrošniki na podlagi razdelitvenega načrta, ki ga je sestavila Zvezna načrtna komisija, tako da se skupna količina iz pogodb za obe četrletji popolnoma ujema s količino, ki je določena v razdelilnem načrtu.

Zvezna načrtna komisija bo pravočasno obvestila vse imetnike kontingentov o porazdelitvi razdelitvenega načrta na četrletja.

III. Ta odredba velja takoj.

IV št. 1937

Beograd dne 11. marca 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi XI. točke odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 108 z dne 20. decembra 1947), predpisujem

navodilo

za sklepanje pogodb o kontingentih blaga, ki je po načrtu namenjeno za izvoz*

1. Po odredbi o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga, sklepajo pogodbe o kontingentih blaga, ki je po izvoznem načrtu za leto 1948 namenjeno za izvoz, izvozna podjetja s proizvodjalnimi in odkupnimi podjetji.

2. Da bi mogla izvozna podjetja izpolniti naloge iz prednje točke, morajo takoj stopiti v stik z operativnimi upravnimi voditelji tistih proizvodjalnih in odkupnih podjetij, ki so zavezana dati na razpolago določene količine blaga za izvoz in z njimi v roku od 20. marca do 5. aprila 1948 skleniti pogodbe za drugo trimesečje, do 1. maja 1948 pa za tretje in četrto trimesečje. V teh pogodbah mora

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 23—158/48.

biti poleg drugega navedeno podjetje, ki je zavezano izpolniti proizvodjalno oziroma odkupno nalogo.

3. Glede kontingentov, ki jih morajo ljudske republike dati na razpolago zveznim izvoznim podjetjem, morajo komiteji za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik v štirih dneh po objavi tega navodila obvestiti operativne upravne voditelje podjetij, ki imajo nalogo proizvesti oziroma odkupiti te kontingente, s katerimi zveznimi izvoznimi podjetji naj sklenejo pogodbe, ter o tem v istem roku obvestiti zvezna izvozna podjetja.

4. Glede kontingentov blaga, ki jih morajo republiška proizvodjalna in odkupna podjetja dati na razpolago republiškim izvoznim podjetjem, morajo komiteji za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik v roku iz 3. točke tega navodila obvestiti operativne upravne voditelje proizvodjalnih in odkupnih podjetij, s katerimi republiški podjetji naj sklenejo pogodbe in za kolikšne kontingente, ter o tem v istem roku obvestiti tudi republiška izvozna podjetja.

5. Operativni upravni voditelji proizvodjalnih in odkupnih podjetij, ki sama izvažajo, morajo skleniti pogodbe z borzo za izvoz in uvoz, v katerih se borzi zavežejo, da bodo izvozila kontingente blaga, ki so jih dolžna izvoziti po izvoznem načrtu. V teh pogodbah je treba določiti roke izvoza, kakovost izvozu namenjenih proizvodov, skupne količine blaga za izvoz, način pakiranja, penale za neizpolnitev pogodbe in podobno.

Proizvajalna in odkupna podjetja, ki sama izvažajo in so pod neposredno upravo ministrstva ali komiteja, sklenejo sama te pogodbe z borzo za izvoz in uvoz.

Na podlagi sklenjene pogodbe ima borza za izvoz in uvoz pravico zahtevati od operativnega upravnega voditelja oziroma od podjetja — če pogodbo sklene podjetje — da izvozi blago v rokih in na način, ki so določeni v pogodbi, in uveljaviti, če se pogodba ne izpolni, pravice iz pogodbe pri državni arbitraži.

Pogodbe iz prvega odstavka sklenejo tako operativni upravni voditelji zveznih proizvodnih podjetij, ki sama izvažajo (oziroma zvezna proizvodna podjetja iz drugega odstavka te točke), kakor tudi operativni upravni voditelji republiških proizvodnih in odkupnih podjetij, ki sama izvažajo (oziroma republiška proizvodna ali odkupna podjetja iz drugega odstavka te točke).

6. Operativni upravni voditelji, ministrstva in komiteji za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik vodijo razvid o vseh pogodbah, sklenjenih po tem navodilu, in o tem vsak dan poročajo:

operativni upravni voditelji podjetij, ki so zavezani k izvozu po svojih ministrstvih, komiteju za zunanjo trgovino,

komiteji za zunanjo trgovino pa ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ.

V svojem prvem poročilu mora komite poročati, koliko pogodb ima biti sklenjenih v zadevni ljudski republici in kolikšna je skupna vrednost blaga iz teh pogodb. Vsako nadaljnje dnevno poročilo pa mora obsegati podatke: koliko pogodb je že sklenjenih in vrednost blaga, in koliko pogodb še ni sklenjenih ter njih vrednost.

Operativni upravni voditelji zveznih podjetij, ki so zavezana izvozu, vodijo razvid o sklenjenih

pogodbah in pošiljajo po svojem ministrstvu poročila neposredno ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ.

Št. 11.645

Beograd dne 15. marca 1948.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Zaradi izvajanja odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določata uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in uredba o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 49/47) izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947*

I. Pogodbe, sklenjene v letu 1947 na podlagi odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določata uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in uredba o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga, ki niso izpolnjene v letu 1947, se morajo izpolniti v prvem četrtletju 1948, in sicer:

1. vse obveznosti glede izvoza, ki izhajajo iz pogodbe ali iz načrta o izvozu tako, da dobave, ki se imajo izvršiti, ne gredo v breme obveznosti glede izvoza v letu 1948;

2. obveznosti do drugih potrošnikov, ki izhajajo iz pogodb, tako:

a) da ne gredo v breme kvot iz razdelitvenega načrta za leto 1948, kolikor je proizvodnja zadevnih količin dosežena v letu 1947;

b) da gredo v breme kvot iz razdelitvenega načrta za leto 1948, kolikor proizvodnja zadevnih količin ni dosežena v letu 1947.

II. Pogodbeniki lahko sporazumno izvedejo revizijo pogodb, navedenih v toč. I. pod 1. in 2., ter menjajo posamezne klavzule sklenjenih pogodb.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 4—18/48.

Pogodbeniki se morajo takoj med seboj povezati in pretresti vprašanje revizije pogodb po prejšnjem odstavku. Obenem pa z revizijo razveljavijo določene roke glede mesečnih dobav.

III. Izjemoma sme predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ posamezna podjetja oziroma ravnateljstva oprostiti izpolnitve še nerealiziranih pogodb iz leta 1947 kakor tudi izvzeti posamezne proizvode po sklenjenih, a neizpolnjenih pogodbah v letu 1947, kolikor so take pogodbe v nasprotju z gospodarskim načrtom za leto 1948. Prav tako sme predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ odrediti, da se neizpolnjene pogodbe iz leta 1947 lahko izvedejo tudi v prvem četrtletju leta 1948. Taka odločba predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ se ne nanaša na povračilo škode glede sklenjenih pogodb med strankami.

IV. Če se pokaže potreba, bo izdal natančnejše predpise po tej odredbi predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

V. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

IV št. 181

Beograd dne 8. januarja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Zaradi pravilnega izvajanja odredbe vlade FLRJ o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947 predpisujem po predlogu ministra za zunanjo trgovino na podlagi IV. točke omenjene odredbe

navodilo

za izvajanje odredbe o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947*

1. Vse ustanove in podjetja, na katera se nanaša I. točka pod 1. odredbe o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947, oziroma vse tiste ustanove in podjetja, ki imajo obveznosti glede izvoza, bodisi da izhajajo te iz pogodbe ali iz izvoznega načrta, morajo:

a) vse dobave za izvoz, ki bi jih bila morala izvršiti do konca leta 1947, izvršiti v prvem četrtletju 1948;

b) vse kontingente blaga kot svoje obveznosti za prvo četrtletje 1948 dobaviti do konca prvega četrtletja 1948 ne glede na svoje obveznosti, navedene pod a).

V zvezi z obveznostmi pod a) in b) morajo vse ustanove in podjetja, na katera se nanaša odredba o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947 oziroma to navodilo, takoj in v celoti ravnati po navodilih ministrstva za zunanjo trgovino I št. 63180 z dne 8. decembra 1947 in št. 9 z dne 1. decembra 1947, kolikor niso tega že storila.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 15—101/48.

2. Ministrstvo za zunanjo trgovino postavi v. izvozni načrt za leto 1948 kot povečanje izvoznega načrta za prvo četrletje vse izvozne obveznosti tistih ustanov in podjetij, na katere se nanašata odredba o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947 oziroma to navodilo in ki niso izpolnila teh obveznosti do konca leta 1947.

3. Podjetja in ustanove, ki se bavijo s proizvodnjo ali odkupom blaga za izvoz in želijo izrabiti ugodnosti, ki jim jih dajeta II. in III. točka odredbe o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947, morajo ravnati najprej po II. točki odredbe; o doseženem sporazumu pa obvestiti Gospodarski svet pri vladi FLRJ in ministrstvo za zunanjo trgovino.

Če je glede na posebne razloge potrebno uporabiti III. točko odredbe o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947, se mora ustanova oziroma podjetje obrniti preko ministrstva za zunanjo trgovino na Gospodarski svet s posebno zahtevo, v kateri razloži, zakaj niso bile izpolnjene pogodbene obveznosti v letu 1947, ter podati razloge, zakaj naj se oprosti obveznosti izpolnitve pogodbe, in pa svoje predloge za izpolnitev starih obveznosti.

4. Ustanove in podjetja, na katera se nanaša odredba o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947 oziroma to navodilo, morajo potrebno revizijo pogodb po II. točki odredbe ali po zahtevi v smislu II. točke odredbe opraviti do 1. marca 1948.

Št. 1043

Beograd dne 27. januarja 1948.

Predsednik.

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi drugega odstavka 80. člena ustave FLRJ izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta FLRJ

odredbo

o načrtnem razdeljevanju gradbenega materiala*

1. Gradbeni material za izgraditev kapitala, in sicer:

- a) betonsko železo,
- b) cement,
- c) razno steklo in
- č) žagan gradbeni les

smejo dobavljati proizvajalci samo po razdelitvenem načrtu. Zvezna načrtna komisija sestavlja trimesečne in mesečne razdelitvene načrte za navedeni gradbeni material.

2. Zvezna načrtna komisija določi v razdelitvenem načrtu tele nosilce kontingentov:

- a) predsedstvo vlade FLRJ,
- b) vlade ljudskih republik,
- c) ministrstvo za industrijo FLRJ,
- č) ministrstvo za rudarstvo FLRJ,
- d) ministrstvo za promet,
- e) ministrstvo za pomorstvo,
- f) ministrstvo za gradnje,
- g) ministrstvo za narodno obrambo,
- h) mladinsko progo,

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 29—227/47.

- i) upravo za gradnjo avtomobilske ceste Beograd—Zagreb,
- j) ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ in
- k) ministrstvo za zunanjo trgovino.

Kontingent predsedstva vlade FLRJ se uporabi za dela, ki jih izvajajo gradbene organizacije pod njegovim vodstvom, in za dela, ki jih izvajajo gradbene organizacije pod vodstvom tistih zveznih ustanov, ki niso navedene v 2. točki pod c) do i).

Kontingenti, dodeljeni ljudskim republikam, so namenjeni za izgraditev kapitala zveznega, republiškega in lokalnega pomena, ki jo izvajajo gradbena podjetja dotične republike. Pri določanju kontingentov za ljudske republike določi zvezna načrtna komisija, koliko gradbenega materiala naj se uporabi za izgraditev kapitala zveznega pomena.

Nosilci kontingentov od c) do i) uporabijo dodeljeni gradbeni material za dela, ki jih izvajajo gradbene organizacije, ki so pod njihovim vodstvom.

Kontingent, dodeljen ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ, je namenjen za široko potrošnjo.

Kontingent, dodeljen ministrstvu za zunanjo trgovino, je namenjen za izvoz.

Tako sestavljen razdelitveni načrt, potrjen od Gospodarskega sveta, pošlje zvezna načrtna komisija proizvodnim ministrstvom, načrtnim komisijam ljudskih republik in dispečerski skupini pri Gospodarskem svetu.

Zvezna proizvodna ministrstva in vlade ljudskih republik oziroma ministrstva ljudskih republik določijo podjetja in količino materiala, ki jo morajo ta podjetja dobaviti na račun kontingentov, določenih v razdelitvenem načrtu. To razdelitev na podjetja pošljejo zvezna proizvodna ministrstva in re-

publiške načrtne komisije zvezni načrtni komisiji in dispečerski skupini pri Gospodarskem svetu, ki o tem obvesti nosilce kontingentov. Nosilci kontingentov določijo gradbene organizacije, ki naj prejmejo dodeljeni material in ki stopijo v zvezo s podjetji, ki dobavljajo material, da sklenejo medsebojne pogodbe o dobavi in prevzemu gradbenega materiala po uredbi o sklepanju pogodb v gospodarstvu. Nosilci kontingentov pošljejo hkrati poročilo o razdelitvi kontingentov na gradbene organizacije tudi dispečerski skupini pri Gospodarskem svetu.

Dispečerska skupina pri Gospodarskem svetu se pri svojem delu opira na dispečerske skupine pri zveznih ministrstvih in na dispečerske skupine pri vladah ljudskih republik.

Dispečerska skupina pri Gospodarskem svetu skrbi za pravilno razdeljevanje po načrtu in izvaja v ta namen kontrolo nad razdeljevanjem gradbenega materiala.

Dispečerji določajo tudi vrstni red dobav znotraj določene načrtne dobe. Če se pri izvajanju razdelitvenega načrta pojavijo pomanjkljivosti in napake v načrtu, je naloga dispečerskih skupin, da o pravem času obvestijo načrtne organe, manjše korekcije pa opravijo sami.

Da bi mogle dispečerske skupine opraviti svojo nalogo, vodijo razvid proizvodnje in razdelitve ter uravnavajo izvajanje razdelitvenih načrtov s prevoznim načrtom.

3. Za potrebno proizvodnjo in razdelitev zidakov in strešnikov skrbijo same ljudske republike, vsaka na svojem območju.

4. Gospodarski svet vlade FLRJ sme po potrebi odrediti, da se tudi drug gradbeni material poleg

gradbenega materiala, navedenega v 1. točki te odredbe, postavi pod načrtno razdeljevanje po tej odredbi.

Predsednik zvezne načrtne komisije je pooblaščen, da v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta vlade FLRJ izdaja natančnejše določbe za izvajanje te odredbe.

IV. števil. 19

Beograd dne 3. aprila 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik Gospodarskega sveta
in minister za industrijo:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi doseženih uspehov delovnega ljudstva v prvem letu izvajanja petletnega načrta, zlasti v industrijski in kmetijski proizvodnji, ter v namenu:

da se delovno prebivalstvo mesta in podeželja pravilno preskrbi z živili in industrijskimi predmeti;

da se vsi za delo sposobni državljani vključijo v proizvodnjo in vsak nagradi po svojem dejanskem prispevku k ljudski skupnosti, izvajajoč ustavno načelo: »Vsak državljan je dolžan delati po svojih sposobnostih; kdor skupnosti ne daje, tudi ne more od nje prejemati«;

da bi se prebivalci mesta in podeželja enakomerno preskrbovali s kmetijskimi pridelki oziroma industrijskimi izdelki, razvijala pravilna izmenjava med industrijo in kmetijstvom ter še bolj okrepila zveza med delavcem in kmetom;

izpolnjujoč naloge iz zakona o petletnem načrtu za razvoj narodnega gospodarstva Federativne ljudske republike Jugoslavije v letih 1947—1951 glede na povzdigo splošnega življenjskega standarda delovnih ljudi,

izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ na podlagi 1. člena zakona.

o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva.

uredbo

o preskrbi prebivalstva*

1. Splošne določbe

1. člen

V Federativni ljudski republiki Jugoslaviji se uvede nov sistem preskrbe z živili in industrijskimi predmeti, in sicer:

- a) z zagotovljeno preskrbo;
- b) s prodajo industrijskih izdelkov kmetom po nižjih enotnih cenah, ki je vezana s prodajo kmetijskih pridelkov državi po določenih državnih cenah (vezane cene);
- c) s posebno preskrbo kmetov v pasivnih in med vojno opustošenih krajih oziroma okoliših;
- č) z nakupom in prodajo na prostem trgu.

2. Zagotovljena preskrba

2. člen

Z zagotovljeno preskrbo se preskrbujejo delavci, uslužbenci, nameščenci in drugi določeni potrošniki. Z zagotovljeno preskrbo se zagotovijo potrošnikom letno oziroma mesečno ali dnevno določene količine glavnih predmetov za preskrbo po nižjih enotnih cenah.

3. člen

Kateri potrošniki se prevzamejo v zagotovljeno preskrbo, odredi vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—62/48.

Potrošniki v zagotovljeni preskrbi se delijo v potrošniške razrede po teži dela in delovnih pogojih, po važnosti in vrsti poklica, po starosti potrošnikov ter po drugih okoliščinah, ki so važne za njihovo preskrbo. Potrošnike razvrsti v razrede minister za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu z ministrom za delo FLRJ.

4. člen

Vrste in količine predmetov, s katerimi se potrošniki* zagotovljeno preskrbujejo, določi vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ (zvezna zagotovljena preskrba).

Vlada ljudske republike lahko po predlogu republiškega ministra za trgovino in preskrbo v sporazumu z vlado FLRJ odredi v mejah razpoložljivega blagovnega sklada, da se potrošniki, prevzeti v zagotovljeno preskrbo, preskrbujejo razen s predmeti iz zvezne zagotovljene preskrbe tudi z določenimi količinami drugih predmetov po nižjih enotnih cenah (republiška zagotovljena preskrba). Preskrba s takimi predmeti se lahko nanaša na vso ljudsko republiko ali pa le na posamezne kraje.

5. člen

Količine blaga, ki so v zagotovljeno preskrbo prevzetim potrošnikom zagotovljene, morejo potrošniki kupovati samo na podlagi potrošniških nakaznic.

Način kupovanja blaga iz zvezne zagotovljene preskrbe na podlagi potrošniških nakaznic je enoten v vsej Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Način kupovanja in vrste potrošniških nakaznic predpiše minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

* Popravljen po popravku v Ur. l. FLRJ št. 14—48.

3. Preskrba kmetov z industrijskimi izdelki po nižjih enotnih cenah

6. člen

Kmetje pridelovalci, ki prodajo državi svoje pridelke po določenih državnih cenah (vezanih cenah), imajo pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah.

Sistem trgovine po vezanih cenah se določi s posebnimi predpisi.

4. Preskrba kmetov v pasivnih in med vojno opustošenih krajih oziroma okoliših

7. člen

Kmetom v pasivnih in med vojno opustošenih krajih oziroma okoliših, ki ne pridelajo zadosti kmetijskih pridelkov za lastno prehrano oziroma za prodajo, da bi mogli kupiti industrijske predmete, se zagotovi preskrba z določenimi živili in industrijskimi izdelki po nižjih enotnih cenah.

Način, pogoje in obseg preskrbe takih kmetov se določi s posebnimi predpisi.

5. Prosta prodaja

8. člen

Vsi prebivalci Federativne ljudske republike Jugoslavije, tako tisti, ki jim je zagotovljena preskrba z določenimi količinami kmetijskih pridelkov in industrijskih izdelkov po tej uredbi, kakor tudi drugi se lahko preskrbujejo tudi v prosti prodaji.

V prosti prodaji so:

a) kmetijski pridelki, ki jih kmetje pridelovalci, zadruga, državna podjetja ali s posebnimi predpisi pooblašteni zasebniki prodajajo po tržnih cenah;

b) industrijski izdelki, ki so v prosti prodaji, po odredbah vlade FLRJ ali drugih za to pooblaščenih organov po državnih cenah, ki jih določi vlada FLRJ ali drugi pooblašчени organi (višje enotne cene).

Način prodaje teh proizvodov predpiše minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

6. Druge določbe

9. člen

Vsi predmeti za preskrbo prebivalstva se smejo prevažati oziroma prenašati v vsej Federativni ljudski republiki Jugoslaviji brez kaknega posebnega dovoljenja.

Omejitve glede prevažanja in prenašanja sme predpisovati samo minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

10. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije« uporablja pa se od 1. marca 1948.

Beograd dne 10. februarja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:
Jakov Blažević l. r.

Da se zagotovi preskrba kmetov z določenimi industrijskimi izdelki po nižjih cenah,

da se dalje zagotovi preskrba delovnega prebivalstva, ki mu je država zagotovila preskrbo po nižjih cenah,

izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva

uredbo

o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah*

1. člen

Kmetje pridelovalci in kmečke delovne zadruge, ki prodajo državi določene kmetijske pridelke po določenih državnih cenah (vezanih cenah), imajo pravico do nakupa industrijskega blaga po nižjih enotnih cenah za vrednost prodanih kmetijskih pridelkov in v okviru potreb svojega gospodarstva.

2. člen

Kateri kmetijski pridelki se bodo kupovali po določenih državnih cenah (vezanih cenah) in katero industrijsko blago bodo kmetje pridelovalci lahko

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—64/48.

kupovali za prodane kmetijske pridelke, določi minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ sme določiti, da je pogoj za nakup posameznih industrijskih predmetov prodaja določenih kmetijskih pridelkov.

Vezane cene za kmetijske pridelke ter nižje enotne cene za industrijsko blago se določijo s posebnimi predpisi (uredba o enotnih cenah).

3. člen

Kmetijske pridelke smejo po vezanih cenah kupovati od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih zadrug samo kmečke nabavljalne in prodajne zadruge, okrajne združne poslovne zveze, državna odkupna podjetja in druga državna podjetja, ki dobe za to posebno pooblastilo.

Industrijske predmete prodajajo kmetom po predpisih te uredbe kmečke nabavljalne in prodajne zadruge in njih okrajne poslovne zveze.

Predpisi o razdelitvi kmetijskih pridelkov, kupljenih po tej uredbi, izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

To pooblastilo da ministrstvo za trgovino in preskrbo (uprava za odkup) ljudske republike, v kateri ima podjetje svoj sedež.

Vsako podjetje se mora ob nakupu zglasti pri pristojni okrajni upravi za odkup, ki mu v okviru načrta odkupa in razdelitve izda dovoljenje za nakupovanje v območju svojega okraja.

4. člen

Kmetje pridelovalci iz nežitnorodnih predelov, ki jim ne zadostujejo živila lastnega pridelka, lahko za

določene svoje pridelke kupijo po nižjih enotnih cenah poleg industrijskih izdelkov tudi določena živila.

Vrste in količine kmetijskih pridevkov, ki se bodo prodajali tem kmetom, ter način prodaje določi minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ določi v sporazumu z ministrom za kmetijstvo FLRJ, kateri predeli oziroma kraji veljajo za nežitorodne po prvem odstavku tega člena.

5. člen

Kmetu pridelovalcu in kmečki delovni zadrugi se poleg izplačane kupnine v gotovini ali s čeki izdajo tudi nakazila v vrednosti kupnega zneska, s katerimi lahko kupita industrijsko blago po nižjih enotnih cenah.

Predpise o vrstah, izdajanju in obračunavanju nakazil ter ravnanju z njimi izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu z ministrom za finance FLRJ.

6. člen

Pravico do nakupa industrijskega blaga po predpisih te uredbe imajo tudi pridelovalci industrijskih rastlin letine 1948, in sicer tako tisti, ki so že sklenili pogodbe s proizvodjalnimi podjetji, kakor tudi tisti, ki bodo take pogodbe sklenili pozneje.

Ti pridelovalci imajo prosto izbiro med pravico, ki jim je priznana po veljavnih predpisih oziroma na podlagi pogodbe, ki so jo že sklenili s proizvodjalnim podjetjem, in pravico, ki jim jo daje ta uredba.

7. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izdaja minister za trgovino in preskrbo FLRJ in minister za finance FLRJ.

8. člen

Podjetja iz 3. člena te uredbe morajo začeti z nakupovanjem kmetijskih pridelkov po predpisih te uredbe od dneva njene uveljavitve, najpozneje pa do 15. aprila 1948.

9. člen

Ta uredba začne veljati 15. marca 1948.

Beograd dne 10. februarja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 2. člena uredbe o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah, izdajam

odločbo

o določitvi kmetijskih pridelkov, ki se bodo kupovali od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih združenj po določenih državnih cenah (vezanih cenah)*

1. Kmečke nabavljalne in prodajne zadruge, okrajne združne poslovne zveze, državna odkupna podjetja in druga za to pooblaščen državna podjetja bodo kupovala od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih združenj po določenih državnih cenah (vezanih cenah) kmetijske pridelke:

I. **Žita:** pšenico, rž, koruzo, ječmen in oves.

II. **Klavno živino, mršave prašiče za rejo in mast:** govedo, teleta, ovce, koze, jagnjeta, pitane prašiče, mesnate prašiče, mršave prašiče in prašičke, ter svinjsko mast.

III. **Surove kože:** goveje, bikove, bivolje, telečje, svinjske, jagnječje, bagane, ovčje, kozje, kozličkove in poltelečje.

IV. **Volno.**

V. **Jesenski krompir.**

VI. **Fižol.**

VII. **Vino.**

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 21—149/48.

Vino se sme kupovati po vezanih cenah samo v tehle okrajih:

Gorica, Sežana, Buzet, Labin, Pazin, Pulj, Poreč, Rovinj, Lošinj, Rab — Pag, Krk, Vis, Zadar, Šibenik, Supetar (na Braču), Split, Sinj, Knin, Drniš, Makarska, Benkovac, Korčula, Hvar, Imotski, Dubrovnik, Metković, Mostar, Ljubuška, Stolac, Trebinje, Čapljina, Široki breg, Hercegnovi, Kotor, Bar in Ulcinj.

VIII. Industrijske rastline: lanena stebelca s semenom, konopljena stebelca, konopljeno seme za setev, bombaževno surovo vlakno, sladkorna pesa, seme sladkorne pese, cikorija, sončnično seme, seme oljne repice, sojino seme, ricinovo seme, makovo seme, makov opij, sezamovo seme, bučno seme, laneno seme za industrijo, tobak v listih, hmelj, industrijsko papriko, bolhač in pivovarniški ječmen.

IX. Druge pridelke: olivno olje, morske in jezerske ribe, neoluščeni riž, sir (vse vrste trdega sira in beli sir v dežah), svilene kokone in suhe višnje.

Beli sir se sme kupovati po vezanih cenah samo v tehle okrajih:

v sijeñiškem, šarplaninskem, gorskem, travniškem, debrškem in gostivarskem.

Suhe višnje se smejo kupovati po vezanih cenah samo v Dalmaciji (v območju oblastnega ljudskega odbora Dalmacije).

2. Po določenih državnih cenah (vezanih cenah) se bo kupovalo od kmetov pridelovalcev in od kmečkih delovnih zadrug tudi seme vseh vrst kmetijskih pridelkov, za katere bodo ministrstvo za kmetijstvo FLRJ in republiška ministrstva za kme-

tijstvo ter njihovi podrejeni organi (ustanove, podjetja) vnaprej sklenila pogodbe ali pa ga pozneje odbrala (aprobirala) ali blokirala.

3. Kmetijski pridelki, naštetih v 1. in 2. točki, se začno kupovati 15. marca 1948.

Št. 2099

Beograd dne 8. marca 1948.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ:

Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 2. člena uredbe o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah, izdajam

odločbo št. II

o določitvi kmetijskih pridelkov, ki se bodo nakupovali od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih zadrug po določenih državnih cenah (po vezanih cenah)*

1. Kmečke nabavljalne in prodajne zadruge, okrajne združne poslovne zveze, državna odkupna podjetja in druga pooblaščená državna podjetja bodo nakupovala od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih zadrug po določenih državnih cenah (vezanih cenah) te kmetijske pridelke:

- I. suho meso (svinjsko, ovčje in kozje),
- II. suho slanino,
- III. zdravilne rastline in sicer:
  - 1. Kamilice sŕeŕe (Chamomillae)
  - 2. Bezgovo cvetje brez pecljev (Sambuci sine stipites)
  - 3. Lučnikovo cvetje (Verbasci)
  - 4. Cvetje divjega maka (Rhoeados papperis)
  - 5. Norico — listje (Belladonnae)
  - 6. Naprstec (Digitalis kanata)
  - 7. Lovorove liste (Lauri)

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 24—170/48.

8. Trpotec — liste (Plantaginis)
9. Navadni kristavec (Stramonii)
10. Koprivine liste (Urticae)
11. Melisine liste (Melissae)
12. Zobnik (Hyosciami)
13. Listje črnega sleza (Malvae silvestris)
14. Kaduljo ali žajbelj liste (Salviae)
15. Grenko deteljo (Trifolii fibrini)
16. Medvedova ušesa (Uvae ursi)
17. Meliso — travo (Melissae)
18. Kaduljo, žajbelj — travo (Salviae)
19. Češmin ali bobkovino (Berberidis radicis)
20. Krehliko (Rhamni frangulae in fallax)
21. Navadni slez — osmukan in zdrobljen (Altheae decorticata consc)
22. Jesenski podlesek — gomolje (Colchici)
23. Regrat (Taraxaci)
24. Jeglič (Primulae)
25. Preobjedo (Aconiti)
26. Oman (Inulae)
27. Špajko ali baldrijan (Valerianae)
28. Encian ali svišč (Gentianae)
29. Volčja češnja, črni zobnik, konjska kumna, korenika volčje češnje (Belladonnae)
30. Kolmež (Acori calami)
31. Glistno podlesnico (Filicis maris)
32. Brinove jagode (Juniperi comunis in oxycedri)
33. Lovorov plod (Lauri)*
34. Jesenski podlesek — seme (Colchici)
35. Špansko muho (Cantharides)

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ. št. 26—48.

- 36. Hrastov mah (*Lichen quercus*)
- 37. Ržene rožičke (*Secale cornutum*).

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 3579

Beograd dne 20. marca 1948.

Minister za trgovino in preskrbo:
Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 10. in 43. člena uredbe o ureditvi semenske službe in 7. člena uredbe o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah, izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ in ministra za trgovino in preskrbo FLRJ

odredbo

o pridelovanju in odkupu semenskega blaga po državnih (vezanih) cenah v gospodarskem letu 1947/48*

I

1. V gospodarskem letu 1947/48 se bo semensko blago žit, krmilnih rastlin in vrtnih, pridelanih na pogodbenih in blokiranih površinah, odkupovalo po državnih (vezanih) cenah ali pa po odredbi IV št. 297 z dne 24. januarja 1948 o sklepanju pogodb za pridelovanje semenskega blaga in o odkupnih cenah za semensko blago v gospodarskem letu 1947/48 (Uradni list FLRJ št. 8/48).

2. Določijo se tele državne (vezane) cene:

	za 100 kg din
ozimna pšenica	453
ozimna rž	403
ozimni oves	406

* Objavljeno v Ur. listu FLRJ št. 26—188/48.

	za 100 kg din
ozimni ječmen	374
jara pšenica	490
jara rž	403
jari oves	406
jari ječmen	427
koruza v zrnju	343
koruza v storžu	240
krmilna pesa — seme	3500
strniščna repa — seme	12000
volčji bob (lupina)	550
ozimna grašica	700
jara grašica	600
grah za živino	600
nemška detelja	4800
rdeča detelja	5800
nokota	7000
laška detelja	4000
mohar (ščetinovka)	380
sirek (sudanska trava)	800

Te državne cene veljajo za semensko blago
III. vrste sortne čistosti.

3. Kot državne (vezane) cene za odkup semen-
skega krompirja in fižola veljajo državne (vezane)
cene, ki so določene za merkantilni krompir in fižol
v posameznih ljudskih republikah, povečane za 10
do 30% glede na vrsto sortne čistosti.

4. Za semenski krompir, od katerega so bili
odstranjeni bolni grmi in grmi drugih sort (negativna

selekcija), se izplača v povračilo do 20% vrednosti ocenjenega donosa s pogodbene površine na podlagi državnih (vezanih) cen, ki so predpisane za odkup semenskega krompirja III. vrste semenske čistosti.

5. Gospodarski svet pri vladi FLRJ je pooblaščen, da predpiše po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ in ministra za trgovino in preskrbo FLRJ državne (vezane) cene tudi za drugo semensko blago, ki ni obseženo s to odredbo.

6. Minister za trgovino in preskrbo FLRJ sme po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ odrediti kupovanje po državnih (vezanih) cenah tudi za tisto semensko blago, za katero niso bile sklenjene pogodbe oziroma ki ni bilo blokirano.

II

1. Pridelovalci semenskega blaga, ki prodajo semensko blago po državnih (vezanih) cenah, imajo pravico do nakupa industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah v mejah potreb svojega gospodarstva za ves znesek, ki ga prejmejo za semensko blago, prodano po državnih (vezanih) cenah.

2. Pridelovalci semena krmilnih rastlin in vrtin, ki prodajo semensko blago po državnih (vezanih) cenah, imajo pravico do nakupa koruze po nižjih enotnih cenah, po katerih prodaja država kmetijske pridelke. Če ti pridelovalci nimajo koruze ali drugega žita, lahko kupijo koruso v mejah potreb svojega gospodarstva, računajoč po 240 kg na vsakega družinskega člana, vendar največ do višine pridelka koruze, ki bi ga dobili s pogodbene ali blokirane površine.

3. Pridelovalci semenskega žita na blokiranih površinah imajo pravico, da dobe za tisto količino oddanega semenskega blaga, ki presega obvezno oddajo merkantilnega blaga, prav toliko enakovrstnega merkantilnega žita po državnih (vezanih) cenah, po katerih kupuje država kmetijske pridelke.

4. Če pridelovalci semenskega žita na pogodbenih površinah nimajo svojega žita, imajo pravico dobiti po oddaji celotne količine pogodbenega semenskega blaga enakovrstno merkantilno blago po državnih (vezanih) cenah, po katerih kupuje država kmetijske pridelke, in sicer v mejah potreb svojega gospodarstva, vendar največ toliko, kolikor bi ga pridelali na pogodbeni površini.

5. Pridelovalci semenskega žita iz 3. in 4. točke nimajo pravice do nakupa industrijskega blaga po nižjih enotnih cenah za tisto količino semenskega žita, za katero dobe v zameno merkantilno žito po tej odredbi.

III

Pridelovalcem, ki sklenejo pogodbo o pridelovanju in prodaji semenskega blaga po državnih (vezanih) cenah, se po končani setvi omogoči nakup industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah.

V pasivnih krajih se omogoči nakup industrijskih izdelkov do 40% vrednosti pričakovanega pridelka glede na povprečni donos zasejanih posevkov in na državne (vezane) cene, po katerih država kupuje gornje pridelke, za druge kraje v posameznih ljudskih republikah pa določi ta odstotek republiški minister za trgovino in preskrbo v sporazumu z republiškim ministrom za kmetijstvo in v soglasju z ministrom za trgovino in preskrbo FLRJ.

IV

Pri sklepanju pogodb ter pri blokiranju in odkupu semenskega blaga po tej odredbi veljajo predpisi odredbe IV št. 297 z dne 24. januarja 1948 o sklepanju pogodb za pridelovanje semenskega blaga in o odkupnih cenah za semensko blago v gospodarskem letu 1947/48, razen prvega, drugega in četrtega odstavka v III. točki in podtočk b) in c) v VII. točki.

V

Pridelovalci semenskega blaga, ki so pred uveljavitvijo te odredbe sklenili pogodbo o pridelovanju semenskega blaga, imajo pravico izbirati med ugodnostmi po predpisih odredbe IV št. 297 z dne 24. januarja 1948 o sklepanju pogodb za pridelovanje semenskega blaga in o odkupnih cenah za semensko blago v gospodarskem letu 1947/48 in ugodnostmi po predpisih te odredbe. Pridelovalci semenskega blaga, ki sklenejo pogodbo po uveljavitvi te odredbe, in pridelovalci semenskega blaga, katerim se semensko blago blokira, imajo pravico izbirati med ugodnostmi po predpisih odredbe IV št. 297 z dne 24. januarja 1948 o sklepanju pogodb za pridelovanje semenskega blaga in o odkupnih cenah za semensko blago v gospodarskem letu 1947/48, razen ugodnosti iz podtočk b) in c) v VII. točki in med ugodnostmi po predpisih te odredbe.

VI

Minister za kmetijstvo FLRJ je pooblaščen, da izda v sporazumu z ministrom za trgovino in prekrbo FLRJ natančnejše predpise za izvajanje te odredbe.

VII

Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

IV št. 2559

Beograd dne 24. marca 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za kmetijstvo FLRJ:
inž. Petar Stambolić l. r.
Minister za trgovino in preskrbo FLRJ:
Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 2. člena uredbe o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah, izdelkom

odredbo

o izdelkih, ki se bodo prodajali kmetom pridelovalcem po nižjih enotnih cenah*

1. Kmetje pridelovalci, ki prodajajo določene kmetijske pridelke državi po odrejenih državnih cenah (vezanih cenah), smejo kupovati za svoje potrebe po nižjih enotnih cenah naslednje izdelke:

Tekstilije

a) bombažne izdelke: kmečko prejo, sukanec, domače platno, tkanine za moško in žensko perilo, tkanine za posteljnino, tkanine za moške obleke, tkanine za ženske obleke, tkanine za podlogo, vmesno podlogo, tkanine za gospodinjstvo, brisače, naglavne rute, robce, industrijske tkanine in tkanine za obrt, plenice, odeje, tkanine za zavese in tkanine za žimnice;

b) volnene izdelke: tkanine za moške obleke, kmečko sukno (šajak in čoj), tkanine za ženske obleke in kostime, tkanine za zimske moške in ženske plašče, krimerje, odeje, vmesno podlogo in tkanine za embalažo;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—78/48.

c) izdelke iz naravne svile: tkanine za ženske obleke in tkanine za perilo;

č) izdelke iz umetne svile: tkanine za moške in žensko perilo, tkanine za ženske obleke, tkanine za podlogo, naglavne rute, industrijske tkanine za prešite odeje in sukanec;

d) konopljene izdelke: vrvarske izdelke, motvoz, tkanine za embalažo in vreče, tkanine za slamnice in zglavja ter vmesno podlogo;

e) jutine izdelke: tkanine za slamnice in zglavja;

f) lanene izdelke: tkanine za gospodinjstvo, tkanine za žimnice in vmesno podlogo;

g) konfekcijo: bombažno, volneno in svileno;

h) trikotažo: bombažno, volneno in svileno;

i) nogavice: vse vrste moških, ženskih in otroških iz bombaža, volne in svile;

j) druge tekstilne izdelke.

Obutev

Delavske čevlje, gojzerice, škornje, moške, ženske in otroške čevlje, čevlje z usnjenim in gumijastim podplatom za dečke in deklice, usnjene opanke z gumijastim podplatom in gumijaste opanke.

Kovine.

Paličasto jeklo, kolesne obroče, betonsko jeklo, obroče in trakovje, vlečeno žico, vijake in matice, vijake za les, zakovice, črno pločevino, žično pletivo in platno, žablje, vozne osi, vozne zavore, vozne okovje, verige, motike, lopate, rovnice, krampe, kopače, srpe, kose, sekire, vile, grablje, drevesne škarje, drevesne žage, drugo kmetijsko orodje, pluge in plužne dele, grozdne stiskalnice, grozdne mline, vinske črpalke, brane, trtné škropilnice, sadne škro-

silnice, robkalnice, reporeznice, vejalnike, stiskalnice za seno, kosilnice, druge kmetijske priprave, klešče, kladiva, pile, žage, drugo gospodarsko orodje, svedre, dleta, vse vrste okovja (za vrata, okna itd.), dvokolesa, čebelarske priprave, orodje in potrebščine, podkve, čohala, ovčje škarje, postelje in posteljne vložke, petrolejske svetilke, karbidne svetilke, jedilni pribor, peči, štedilnike in njihove dele, tehtnice in uteži, posodo in druge kovinske izdelke.

Kemične izdelke

Ravno steklo, votlo steklo, modro galico in druga sredstva za varstvo rastlin, umetna gnojila, sveče, klej, prstene barve, firnež in lake, druge kemične izdelke in gume za dvokolesa (plašče in zračnice).

Nekovinske izdelke

Bruse, lončarsko posodo in druge nekovinske izdelke.

Stavbno gradivo

Žagan in tesan les, zidake, strešnike, apno in cement.

Izdelke lesne industrije in gozdarstva

Vozove in njihove lesene dele, ščetke in čopiče, sode, druge lesne izdelke in drva.

Tekoča goriva in maziva

Petrolej.

Galanterijo

Kovinsko.

Živila

Žito, sladkor, sol, kavo, kakao in kolonialni začimbe.

Druge izdelke

Tobak in vžigalice.

2. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije, uporablja pa se od 15. marca 1948.

IV št. 1301

Beograd dne 10. februarja 1948.

Minister za trgovino in preskrbo

Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 8. člena uredbe o preskrbi prebivalstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ

odredbo

o prosti prodaji industrijskih izdelkov po višjih enotnih cenah*

1. V prosto prodajo se dajejo naslednji industrijski izdelki po višjih enotnih cenah (trgovskih cenah):

I. Tekstilije: tkanine jutine, konopljene in lanene; konfekcija bombažna, volnena in svilena; trikotaža bombažna, volnena in svilena.

II. Obutev: delavski čevlji; gojzerice; škornji; moški, ženski, deški, dekliški in otroški čevlji z usnjenim in gumijastim podplatom; sandale z usnjenim in gumijastim podplatom; usnjene opanke z gumijastim podplatom in gumijaste opanke ter vsa druga obutev.

III. Kovine: paličasto jeklo, kolesni obroči, betonsko jeklo, obročje in trakovje, vlečena žica, vijaki in matice, vijaki za les, zakovice, črna pločevina, žično pletivo in platno, žebliji, vozne osi, vozne zavore, vozno okovje, verige, motike, lopate, srpi,

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—66/48.

kozice, rovnice, krampi, sekire, kopače, grablje, vile, drevesne škarje, drevesne žage, drugo kmetijsko orodje, plugi in plužni deli, grozdne stiskalnice, grozdni mlinci, vinske črpalke, brane, trtne škropilnice, sadne škropilnice, robkalnice, reporeznice, vejalniki, stiskalnice za seno, kosilnice, druge kmetijske priprave, klešče, kladiva, pile, žage, svedri, dleta, drugo gospodarsko orodje, vse vrste okovja (za vrata, okna itd.), dvokolesa, čebelarske potrebščine, podkve, čohala, ovčje škarje, postelje, posteljni vložki, petrolejske svetilke, karbidne svetilke, kovinski jedilni pribor, peči, štedilniki in njihovi deli, tehtnice in uteži ter drugi kovinski izdelki.

IV. Kemični izdelki: modra galica, druga sredstva za varstvo rastlin, votlo steklo, umetna gnojila, sveče, klej in drugi kemični izdelki; gume za dvokolesa (plašči in zračnice).

V. Nekovinski izdelki: brusi, lončena posoda in drugi nekovinski izdelki.

VI. Izdelki lesne industrije in gozdarstva: žagan in tesan les, vozovi in njihovi leseni deli, ščetke in čopiči, sodi in drugi lesni izdelki ter drva.

VII. Petrolej.

VIII. Galanterija: usnjena, gumijasta, kovinska, tekstilna in lesna.

2. Gospodarski svet pri vladi FLRJ bo na podlagi odločbe vlade FLRJ IV št. 136 z dne 5. aprila 1947 določil cene za imenovane predmete, ki so dani v prosto prodajo.

3. Minister za trgovino in preskrbo FLRJ izda natančnejše predpise o načinu prodaje omenjenih predmetov, ki so dani v prosto prodajo.

4. Ta odredba velja takoj.

IV št. 1187

Beograd dne 10. februarja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:
Jakov Blažević l. r.

3. PRORAČUN, FINANSIRANJE DRŽAVNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ, KREDIT IN FINANČNI NAČRTI

Na podlagi 38. člena temeljnega zakona o proračunu predpisuje vlada FLRJ po predlogu ministra za finance

uredbo

o izvajanju proračuna*

A. Organi, odgovorni za izvajanje proračuna

1. člen

Izvajanje proračuna obsega:

- a) sestavo trimesečnih načrtov za izvajanje proračuna;
- b) sestavo mesečnih blagajniških načrtov;
- c) finansiranje državnih gospodarskih podjetij iz proračuna, finansiranje državnih uradov in ustanov in dotacije drugim ustanovam iz proračuna;
- č) uresničenje proračunskih dohodkov, in sicer dohodkov po finančnih načrtih kakor tudi dohodkov po predračunih.

Državni organi oziroma uradne osebe, ki so odgovorni za izvajanje proračuna, so glavni odredbodajalci, višji odredbodajalci, odredbodajalci in možni odredbodajalci.

2. člen

Glavni odredbodajalci za izvajanje vsakega proračuna v celoti so izvršilni in upravni organi tistih

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 24—166/47.

organov državne oblasti, ki so izdali proračun, in sicer:

- a) za splošni državni proračun in za zvezni proračun vlada FLRJ;
- b) za državni proračun ljudske republike in za republiški proračun vlada ljudske republike;
- c) za proračun avtonomne pokrajine in pokrajinski proračun glavni izvršilni odbor ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine;
- č) za proračun avtonomne oblasti in proračun oblastnega ljudskega odbora izvršilni odbor ljudskega odbora avtonomne oblasti;
- d) za proračune oblasti okrožij, okrajev, mest in krajev in za proračune ljudskih odborov izvršilni odbori ljudskih odborov.

3. člen

Višji odredbodajalci za izvajanje predračunov so: predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ, predsednika svetov Ljudske skupščine FLRJ, javni tožilec FLRJ, ministri vlade FLRJ, glavni tajnik vlade FLRJ, predsedniki komisij in komitejev pri vladi FLRJ, predsedniki prezidijev ljudskih skupščin ljudskih republik, ministri vlad ljudskih republik, glavni tajniki vlad ljudskih republik in predsedniki komitejev in komisij pri vladah ljudskih republik.

Ti odredbodajalci so odgovorni za izvajanje predračunov dohodkov in izdatkov svojih predstev, ministrstev, komisij in komitejev ter njihovih uradov in ustanov, za uresničenje dohodkov, ki pridejo v proračun po finančnih načrtih podjetij pod njihovim vodstvom, in dohodkov, ki se uresničujejo z delavnostjo državnih uradov in ustanov njihovih resorov.

4. člen

Odredbodajalci so vsi voditelji uradov in ustanov, ki imajo poseben predračun v sestavu predračuna višjega organa (3. člen), bodisi po partijah v proračunu ali v trimesečnih načrtih za izvajanje proračuna. Odgovorni so za uresničenje svojega predračuna dohodkov in izdatkov in za izvajanje predračunov svojih podrejenih uradov in ustanov, ki spadajo v sestav njihovega predračuna.

5. člen

Višji odredbodajalci in odredbodajalci smejo svojo odredbodajno pravico deloma prenesti na pomožne odredbodajalce.

6. člen

Nižji odredbodajalci so za izvajanje proračuna odgovorni neposredno višjim odredbodajalcem.

7. člen

Narodna banka FLRJ je glavni organ za vso blagajniško službo glede splošnega državnega proračuna.

Državna investicijska banka FLRJ je blagajniški in računovodski organ za izvajanje tistega dela splošnega državnega proračuna, ki se nanaša na investicijska dela.

8. člen

Narodna banka je dolžna:

a) opravljati vso blagajniško službo: pobirati dohodke neposredno ali po drugih organih, izplačevati izdatke po zveznem, republiškem, oblastnem in pokrajinskem proračunu in po proračunih ljudskih odborov;

- b) voditi razvid o dohodkih in izdatkih;
- c) dajati pristojnim organom poročila o doseženih dohodkih, o porabljenih izdatkih in druga poročila v zvezi z izvajanjem proračuna.

9. člen

Pobiranje posameznih vrst državnih dohodkov (carin, luških pristojbin itd.) se lahko prepusti posebnim blagajnam. Nabrane dohodke morajo te blagajne izročati Narodni banki ob določenih rokih.

10. člen

V pristojnost Državne investicijske banke spada:

a) blagajniška služba: pobiranje dohodkov, ki se po posebnih predpisih nalagajo pri Državni investicijski banki, in izplačevanje izdatkov za investicijska dela po zveznem, republiškem, pokrajinskem in oblastnem proračunu in po proračunih ljudskih odborov;

b) razvid o dohodkih in izdatkih, sestavljanje obračuna o doseženih dohodkih in porabljenih izdatkih in pošiljanje obračuna finančnemu ministrstvu FLRJ;

c) poročanje Narodni banki o doseženih dohodkih in porabljenih izdatkih;

č) kontrola nad pravilnim uporabljanjem sredstev, namenjenih za investicijska dela.

Natančnejše določbe o izplačevanju izdatkov za investicijska dela, o kontroli nad uporabo sredstev, namenjenih za investicijska dela, in o obračunavanju v zvezi s sredstvi, ki so dana v ta namen, predpiše s pravilnikom finančni minister FLRJ.

B. Sestavljanje trimesečnih načrtov

11. člen

S trimesečnim načrtom se predvidijo in določijo izdatki in dohodki za posamezno trimesečje, računajoč od 1. januarja vsakega leta.

Predloge trimesečnih načrtov sestavljajo višji odredbodajalci po podatkih podrejenih odredbodajalcev. Višji odredbodajalci pošljejo te predloge finančnemu ministrstvu oziroma finančnemu poverjeniku ljudskega odbora.

Finančna ministrstva oziroma finančni poverjeniki ljudskih odborov sestavijo vsak v svoji pristojnosti trimesečne načrte po potrjenem proračunu.

Trimesečni načrt potrdi po predlogu finančnega ministra FLRJ, finančnega ministra ljudske republike oziroma finančnega poverjenika ljudskega odbora vlada FLRJ, če gre za zvezni proračun, vlada ljudske republike za republiški proračun, glavni izvršilni odbor za pokrajinski proračun, oblastni izvršilni odbor za oblastni proračun in izvršilni odbor ljudskega odbora za proračun ljudskega odbora.

12. člen

V trimesečnem načrtu se predvidijo krediti za posamezne potrebe in dohodki po vrstah, podrobno po partijah in pozicijah.

Po razdelitvi v trimesečnem načrtu se knjižijo vsa opravljena izplačila in vsi vplačani dohodki in se vodi razvid o porabljenih izdatkih in doseženih dohodkih.

C. Mesečni blagajniški načrti

13. člen

Z mesečnim blagajniškim načrtom se zagotovijo sredstva za enomesečne izdatke.

Finančno ministrstvo FLRJ, finančna ministrstva ljudskih republik in izvršilni odbori ljudskih odborov sestavljajo po predlogu pristojnega višjega odredbodajalca oziroma odredbodajalca vsak za svoj proračun mesečne blagajniške načrte v okviru potrjenih trimesečnih načrtov.

Mesečni blagajniški načrti se sestavljajo po proračunskih delih v globalnih zneskih.

14. člen

Potrjeni trimesečni načrti in mesečni blagajniški načrti se pošljejo višjim odredbodajalcem oziroma odredbodajalcem in Narodni banki zaradi razvida dovoljenih kreditov in zagotovitve sredstev.

Č. Izdatki

15. člen

Proračunski krediti se odprejo* s tem, da finančno ministrstvo FLRJ, finančna ministrstva ljudskih republik oziroma izvršilni odbori ljudskih odborov pošljejo mesečne blagajniške načrte poslovalnicam Narodne banke, krediti za investicijska dela pa s tem, da se mesečni blagajniški načrti pošljejo Državni investicijski banki FLRJ.

16. člen

Kredite, namenjene za finansiranje državnih gospodarskih podjetij po mesečnih blagajniških načrtih,

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 28—47.

črtih, izvzemši kredite za investicijska dela, prenese Narodna banka na tekoči račun podjetja.

17. člen

Višji odredbodajalec in odredbodajalec ne moreta ustanoviti večje obveznosti, kot je v ta namen dovoljen kredit.

Če se obveznost razteza na več let, mora biti določen celotni znesek obveznosti in znesek plačila iz kredita za tekoče leto.

18. člen

Na podlagi dokaza o izvršeni nabavi, o opravljenem delu ali službi ali o izpolnitvi pogodbe izda pristojni odredbodajalec odredbo za izplačilo.

Na podlagi odredbe za izplačilo izda vodja knjigovodstva ček za izplačilo oziroma virmanski ček, ki velja kot plačilni nalog Narodni banki.

19. člen

Določeni krediti se smejo uporabljati samo v tiste namene, za katere so v trimesečnem načrtu oziroma v letnem proračunu namenjeni. Izjemoma, če posebne potrebe tako zahtevajo, je dovoljena sprememba namena in višine v trimesečnem načrtu dovoljenih kreditov (virmiranje) ob tehle pogojih:

a) glavni odredbodajalec za zvezni in republiški proračun sme, če je to v korist gospodarskemu načrtu, prenašati (virmirati) kredite med posameznimi proračunskimi deli in poglavji; drugi glavni odredbodajalci smejo tako virmirati kredite po poprejšnjem sporazumu z višjimi organi;

b) višji odredbodajalec sme prenašati kredite med posameznimi partijami in pozicijami istega proračunskega poglavja, glede katerega ima odredbodajno pravico;

c) odredbodajalci smejo prenašati kredite med pozicijami, glede katerih imajo odredbodajno pravico.

Če se gospodarski načrt izvede nad predvidene meje (norme), sme glavni odredbodajalec dovoliti zadevnemu višjemu odredbodajalcu rabo kreditov nad zneske, ki so potrjeni s trimesečnim načrtom. Tako povečani krediti ne smejo prekoračiti zneska letnih kreditov, kakor so potrjeni s proračunom.

Za prenos kreditov med partijami in pozicijami, ki so namenjene za izgraditev kapitala in za investicije, je potrebno poprejšnje mnenje pristojne načrtno komisije.

20. člen

V mejah skupnega zneska izdatkov, predvidenih v letnem proračunu, smejo prenašati kredite:

a) glavni odredbodajalci za zvezni in republiški proračun med posameznimi proračunskimi deli in poglavji, drugi glavni odredbodajalci pa po poprejšnjem sporazumu z višjim organom;

b) višji odredbodajalci med posameznimi partijami in pozicijami istega proračunskega poglavja.

21. člen

Ne smejo se prenašati krediti, namenjeni za izplačilo materialnih izdatkov, v korist kreditov na partijah in pozicijah, namenjenih za izplačilo osebnih izdatkov, ali narobe.

Prav tako se med izvajanjem proračuna, ko se napravi razpored, ne sme v blagajniškem načrtu nič več prenašati.

22. člen

O vsakem prenosu kredita je odredbodajalec, ki je pristojen za prenos, dolžan obvestiti tudi finančno ministrstvo oziroma finančnega poverjenika in Narodno banko, in sicer tisto njeno poslovalnico, pri kateri se vodi računovodstvo zadevnega proračuna. Če se je prenos opravil med krediti, ki so namenjeni za investicijska dela, se o tem obvesti tudi Državna investicijska banka.

23. člen

Če so v posameznih delih proračuna določeni krediti za reprezentanco, daje pristojni odredbodajalec račun o teh izdatkih predsedniku vlade.

D. Dohodki

24. člen

Dolžnost vseh organov je, da skrbijo za pravočasno in popolno uresničenje naslednjih dohodkov:

- a) dohodkov, ki so jih dolžni pobirati po svoji pristojnosti ali po nalogu višjih organov, ne glede na to, v čigav proračun gredo;
- b) dohodkov podjetij pod njihovim vodstvom, ki gredo v proračun;
- c) dohodkov, ki izvirajo iz njihovega delovanja (takse, kazni, prodaja obrazcev in podobno).

25. člen

Finančni ministri so dolžni v desetih dneh po izteku blagajniškega načrta poročati svoji vladi o

nepopolnem vplačilu dohodkov oziroma o prekoračenju.

Finančni minister FLRJ poroča zvezni vladi o nepopolnem vplačilu dohodkov oziroma o prekoračenju izdatkov po splošnem državnem proračunu.

V ta namen mu morajo republiški finančni ministri poslati potrebna poročila najpozneje v osmih dneh po izteku blagajniškega načrta.

26. člen

Zaradi ustvaritve enotnega sklada denarnih sredstev se dohodki vseh organov državne oblasti zbirajo na ustreznih računih pri pristojnih poslovalnicah Narodne banke.

27. člen

Napačno ali preveč vplačani dohodki se vrnejo med letom na podlagi odločbe o povračilu.

E. Knjigovodstvo

28. člen

Vsak organ, ki ima po proračunu ali po trimesečnem načrtu predračun, mora voditi dvojno knjigovodstvo.

Knjigovodstvo je podlaga za proračunsko kontrolo in revizijo.

29. člen

Knjige uradov in ustanov (25. člen) se morajo ujemati z ustreznimi računi pri Narodni banki.

Uradi in ustanove knjižijo v svojem knjigovodstvu vse svoje izdatke in vse dohodke, ki jih pobirajo, ne glede na to, v čigavem proračunu so predvideni kot dohodki.

30. člen

Finančni minister FLRJ izda natančnejše določbe o načinu, kako naj se vodi knjigovodstvo.

Finančni minister ljudske republike je pooblaščen, da nekatere urade in ustanove oprosti dolžnosti voditi dvojno knjigovodstvo, upoštevajoč pri tem obsežnost proračuna oziroma predračuna kakor tudi vse druge okoliščine. V takem primeru predpiše finančni minister ljudske republike, da je treba voditi enojno knjigovodstvo.

31. člen

Knjigovodstvu uradov in ustanov načeluje vodja knjigovodstva, ki velja za računodajalca.

Naloga vodje knjigovodstva je:

- a) da organizira in vodi knjigovodstvo urada oziroma ustanove;
- b) da organizira in vodi stalno knjigovodstveno kontrolo in razvid, ki sestoji v stalnem razvidu odprtih in že izrabljenih kreditov pri Narodni banki;
- c) da o pravem času sestavi in predloži svojemu odredbodajalcu predlog predračuna, predloge trimesečnih načrtov in mesečnih blagajniških načrtov in zaključni račun (bilanco);
- č) da sestavlja trimesečne in letne obračune o porabljenih in doseženih dohodkih;
- d) da skrbi za pravočasen obračun akontacij in za povračilo neizrabljenih akontacij;
- e) da vodi knjigovodski razvid o državnem premoženju, ki je dano njegovemu odredbodajalcu v upravo.

Vodja knjigovodstva je svojemu odredbodajalcu odgovoren za pravilno knjigovodstvo in za resničnost vseh vknjižb.

32. člen

Vse listine, na podlagi katerih se knjiži, mora podpisati (parafirati) vodja knjigovodstva.

Vodja knjigovodstva podpisuje vse plačilne naloge.

33. člen

Vodja knjigovodstva je dolžan preskusiti, ali je listina pravilna, in če ni pravilna, mora napisati na sami listini svoje mnenje. Če odredbodajalec s svojim ponovnim podpisom ponovi odredbo, naj se izplačilo izvrši, se izvrši izplačilo tudi brez podpisa vodje knjigovodstva. Vodja knjigovodstva je v tem primeru dolžan to sporočiti pristojnemu finančnemu ministru.

34. člen

Finančni minister ljudske republike vodi razvid o izvajanju republiškega proračuna.

Finančni minister FLRJ vodi razvid o izvajanju zveznega in splošnega državnega proračuna.

F. Proračunska rezerva in rezervni sklad

35. člen

S proračunskimi rezervami razpolagajo glavni odredbodajalci.

Glavni odredbodajalci smejo svojo pravico razpolaganja prenesti na finančnega ministra oziroma na finančnega poverjenika.

Prepovedan je vsak prenos odprtih kreditov iz proračunske rezerve.

36. člen

Z rezervnim skladom razpolaga vlada FLRJ po predlogu finančnega ministra FLRJ.

Vlada FLRJ sme deloma prenesti pravico razpolaganja s tem skladom na finančnega ministra FLRJ.

Sredstva iz rezervnega sklada se smejo glavnim odredbodajalcem v republikah dovoliti samo, če je njihova proračunska rezerva izčrpana.

Prepovedan je vsak prenos odprtih kreditov iz rezervnega sklada.

G. Zaključni račun

37. člen

Proračunsko in računsko leto se začneta 1. januarja in končata 31. decembra.

38. člen

Vsi vodje-knjigovodstva morajo ob koncu proračunskega leta zaključiti svoje knjige.

Prav tako zaključita Narodna banka in Državna investicijska banka proračunske razvide.

39. člen

Po preteku proračunskega leta se sestavi zaključni račun za vsak proračun posebej.

Zaključni račun je letna bilanca, ki se sestavi na podlagi knjig.

Zaključni račun sestavljajo odredbodajalci. Na podlagi zaključnih računov odredbodajalcev sestavljajo višji odredbodajalci svoj zaključni račun.

Nižji ljudski odbori pošljejo svoje zaključne račune višjim ljudskim odborom. V zaključne račune višjih ljudskih odborov se vnesejo v sumarnih zneskih zaključni računi nižjih ljudskih odborov in nato pošljejo finančnemu ministru ljudske republike.

Finančni minister ljudske republike sestavi zaključni račun o izvedbi državnega proračuna ljudske republike, v katerega pridejo v sumarnem pregledu zaključni računi višjih ljudskih odborov.

Zaključni račun o izvedbi državnega proračuna ljudske republike predloži finančni minister vladi ljudske republike v pretres, nato pa ga pošlje finančnemu ministru FLRJ, da sestavi splošni državni zaključni račun.

Finančni minister FLRJ sestavi splošni državni zaključni račun, ki obsega zaključni račun o izvedbi zveznega proračuna in zaključne račune o izvedbi državnih proračunov ljudskih republik v sumarnih zneskih.

Splošni državni zaključni račun predloži finančni minister FLRJ v pretres vladi FLRJ. Ko vlada FLRJ pretrese zaključni račun o izvedbi splošnega državnega proračuna, ga skupaj s poročilom finančnega ministra FLRJ predloži Ljudski skupščini FLRJ v potrditev.

40. člen

Zaradi stalnega razvida o porabi kreditov in zbiranju dohodkov, zlasti pa zaradi pravilne kontrole vseh zaključnih računov, je Narodna banka dolžna, da z organizacijo svojega knjigovodstva zagotovi popoln razvid uporabljenih kreditov in doseženih dohodkov.

Prav tako je Državna investicijska banka dolžna zagotoviti popoln razvid izdatkov, uporabljenih za investicijska dela in doseženih dohodkov, ki se nalagajo pri njej.

41. člen

Z 31. decembrom prenehajo veljati vsi krediti in se v naslednjem letu iz teh kreditov ne morejo izvršiti nikakršna izplačila.

Prav tako se morajo do 31. decembra vrniti pristojni blagajni neizrabljeni avansi. Morebitne razlike in neizplačane listine se obračunajo in izplačajo iz kreditov, ki so predvideni v ta namen v naslednjem proračunskem letu.

42. člen

Izdatki, ki niso mogli biti obračunani in izplačani do 31. decembra (obveznosti iz preteklega proračunskega leta), se izplačajo v novem proračunskem letu v breme tistih kreditov, ki se v ta namen določijo v proračunu.

H. Depoziti

43. člen

Depoziti so sredstva, s katerimi ustanove in uradi začasno razpolagajo, ki pa jih morajo vrniti ustanovam in osebam, katerim pripadajo, ko nastopi določen pogoj.

44. člen

Sredstva vseh depozitov, ki jih upravljajo ustanove in uradi, se morajo obvezno držati pri Državni investicijski banki.

45. člen

Obravnavani depoziti, ki jih koristniki ne dvignejo v enem letu po prejemu odločbe, s katero je bilo odločeno o depozitu, se knjižijo v korist do-

podkov tistega proračuna, na katerem je urad ali ustanova, ki upravlja depozit.

46. člen

Za hranitev depozitov in pravilno razpolaganje z njimi in za pravilen razvid o depozitih so odgovorni pristojni odredbodajalci.

I. Prehodne določbe

47. člen

Za leto 1947 prevzame Narodna banka FLRJ samo izvedbo zveznega proračuna.

Narodna banka bo za leto 1947 sestavila zaključni račun za zvezni proračun.

48. člen

Finančni minister FLRJ izda odločbo, kdaj morajo uradi in ustanove po 28. členu te uredbe uvesti dvojno knjigovodstvo.

49. člen

Dokler Narodna banka FLRJ ne prevzame razvida o izvajanju republiških, oblastnih, okrožnih, mestnih, krajevnih in rajonskih proračunov, bo za te organe ljudske oblasti opravljala samo blagajniško službo.

Finančni minister FLRJ določi s svojo odredbo, kdaj prevzame Narodna banka izvajanje proračunov teh organov državne oblasti.

50. člen

Finančni minister FLRJ je pooblaščen, da izda natančnejše predpise o organizaciji celotne računovodstva.

vodske službe v zvezi z izvajanjem zveznega pro
računa

51. člen

Navodila za izvajanje te uredbe izdaja finančni
minister FLRJ.

52. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem
listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«
uporabljala pa se bo od 1. aprila 1947.

Beograd dne 18. marca 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Navodilo

sestavljanju načrta za del dobička državnih gospodarskih podjetij, ki se vplača v proračun, in o kontroli nad njegovim izvajanjem*

A. Za katera podjetja velja to navodilo

To navodilo velja za vsa državna gospodarska podjetja, ki delajo z dobičkom.

Kadar operativni upravni voditelji po finančnem načrtu ali po zaključnem računu vplačajo v proračun del svojega dobička, morajo ravnati prav tako po tem navodilu. Zanje velja v tem primeru se, kar je določeno za podjetja.

B. Sestava načrta

I. Kot del dobička, ki gre v proračun, se šteje tudi del dobička, ki je bil ob razdelitvi dobička po finančnem načrtu ali po trimesečnem stanju oziroma po zaključnem računu določen, da se vplača v proračun.

Ko prejme operativni upravni voditelj od finančnega organa potrjen zbiralni finančni načrt, mora takoj, najpozneje pa v petih dneh, poslati posameznim podjetjem potrjene individualne finančne načrte.

Ko operativni upravni voditelj pošlje podjetju potrjen finančni načrt, mora o znesku tistega dela

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 106—784/47.

dobička, ki je določen za vplačilo v proračun, obve-
stiti hkrati tudi izvršilni odbor (finančni odsek)
stega okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega
odbora (v naslednjem besedilu: »okrajni izvršilni o-
bor«), v katerega območju je to podjetje. To poro-
čilo se sestavi po predpisanem obrazcu št. 1. Izj-
moma ne pošlje operativni upravni voditelj za po-
djetja splošnega državnega pomena, ki jih določi mi-
nister za finance FLRJ, za podjetja republiškega p-
omena, ki jih določi republiški minister za financ-
e oziroma za druga podjetja, ki jih določi pokrajinski
ali oblastni finančni organ, gornjega poročila okra-
jnemu izvršilnemu odboru, ampak neposredno min-
istrstvu za finance FLRJ, republiškemu ministrstvu za
finance oziroma pokrajinskemu ali oblastnemu fi-
nančnemu organu.

Ko prejme operativni upravni voditelj od fi-
nančnega organa potrjen obračun dobička po tri-
mesečnem stanju oziroma potrjen letni zaključni
račun, mora o znesku doseženega dela dobička, ki
se vplača v proračun, poročati tistemu finančnemu
organu, ki mu je po prednjem odstavku poslal poro-
čilo po obrazcu št. 1. To poročilo je treba poslati
v petih dneh na obrazcu št. 1a.

V obrazcih št. 1 in 1a je treba poleg drugih
podatkov brezpogojno vpisati številko in panogo
gospodarstva po naslednji nomenklaturi:

a) industrija:

- 01 elektrogospodarstvo,
- 02 elektroindustrija,
- 03 kovinska industrija,
- 04 kemična industrija,
- 05 cementna industrija,
- 06 mehanična obdelava lesa,

- 07 steklarska industrija,
- 08 industrija lesovine, celuloze in papirja,
- 09 živilska industrija,
- 10 tobačna industrija,
- 11 tekstilna in svilarška industrija,
- 12 industrija usnja, obutve in gumija,
- 13 radijska industrija,
- 14 medicinska industrija,
- 15 grafična industrija,
- 16 industrija motorjev,
- 17 druga gradbena industrija,
- 18 filmska industrija;
- b) rudarstvo:
  - 21 premog,
  - 22 nafta in plin,
  - 23 črna metalurgija,
  - 24 rudniki in talilnice barvastih kovin,
  - 25 nekovine;
- c) promet:
  - 31 železnice,
  - 32 notranja (rečna) plovba,
  - 33 civilno letalstvo,
  - 34 avtomobilski promet,
  - 35 pomorstvo;
- č) kmetijstvo:
  - 41 industrijska predelava (tovarniška in vet. serumi),
  - 49 drugi kmetijski proizvodi;
- d) drugo gospodarstvo:
  - 51 gradbena stroka;
  - 52 gostinstvo;
  - 59 drugo.

Vsak operativni upravni voditelj mora za vsako posamezno podjetje pod svojim vodstvom voditi

poseben razvid o delu dobička, ki pripada državi in vključeno v proračun. V ta razvid se vpisujejo vse obratnosti, spremembe, nastanejo po trimesečnih stanjih in po letnem zbiranju ključnem računu, in podatki o vplačilih.

Okrajni izvršilni odbor mora skrbeti, da mu operativni upravni voditelji o pravem času pošiljajo gornja poročila o delu dobička, ki se vplača v proračun.

II. Po prejemu poročila o delu dobička, ki je skladno s finančnim načrtom podjetja določen, da se vplača v proračun (v nadaljnjem besedilu: »del dobička«), začne okrajni izvršilni odbor urejati ta poročila in sestavi zbiralni pregled za svoje območje.

Prejeta poročila se po pomenu podjetij uredijo v štiri skupine, in sicer:

1. podjetja splošnega državnega pomena,
2. podjetja republiškega pomena,
3. podjetja pokrajinskega pomena,
4. podjetja lokalnega pomena, med katera spadajo tudi podjetja oblastnega pomena.

Poročila vsake izmed teh skupin podjetij vpiše okrajni izvršilni odbor po prejemu v poseben del razporeda dela dobička, ki se vplača v proračun, po obrazcu št. 2.

Vsako skupino podjetij uredi okrajni izvršilni odbor posebej po gospodarskih panogah po nomenklaturi iz točke B/I tega navodila, ter odpre in vodi za vsako podjetje »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun« po obrazcu št. 3.

Na podlagi individualnih poročil, ki jih prejme od operativnih upravnih voditeljev, in na podlagi razvida iz »Računa dela dobička, ki se vplača v proračun« sestavi okrajni izvršilni odbor zbiralni

pregled za dotično dobo za vsa podjetja iz svojega območja, in sicer posebej po navedenih skupinah in panogah gospodarstva, ter ga pošlje republiškemu ministrstvu za finance oziroma glavnemu izvršilnemu odboru avtonomne pokrajine ali izvršilnemu odboru avtonomne oblasti najdlje v desetih dneh po prejemu poročil od operativnih upravnih voditeljev.

Ce okrajni izvršilni odbor kljub svojemu prizadevanju ne prejme od operativnih upravnih voditeljev o pravem času poročil za vsa državna gospodarska podjetja iz svojega območja, sestavi seznam takih podjetij, razporejen po operativnih upravnih voditeljih, in ga pošlje republiškemu ministrstvu za finance. Ministrstvo za finance ukrene potrebno pri zadevnih operativnih upravnih voditeljih, da se omenjena poročila pošljejo okrajnemu izvršilnemu odboru.

Zbiralni pregled dela dobička se sestavi po obrazcu št. 4.

III. Republiško ministrstvo za finance poskrbi, da dobi o pravem času od vseh okrajnih izvršilnih odborov oziroma od pokrajinskega in oblastnega izvršilnega odbora zbiralne preglede dela dobička po obrazcu št. 4 in da po njih sestavi svoj zbiralni pregled dela dobička, razčlenjen po okrajih in skupinah podjetij iz ljudske republike. Razen tega sestavi po istem obrazcu tudi zbiralni pregled po gospodarskih panogah za vsako skupino podjetij posebej.

Republiško ministrstvo za finance pošlje ministrstvu za finance FLRJ zbiralni pregled dela dobička po obrazcu št. 4, razčlenjen po skupinah podjetij in po okrajih, tako da se v stolpcu 2 v obrazcu št. 4 namesto »Gospodarska panoga in njena šte-

vilka« navede »Okrajni (mestni, rajonski) ljudski odbor«.

Poleg tega sestavi republiško ministrstvo za finance na podlagi podatkov, prejetih po obrazcu št. 4, in na podlagi poročil, ki jih prejme neposredno od operativnih upravnih voditeljev, za tista podjetja, za katera vodi samo ministrstvo »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun«, po istem obrazcu tudi zbiralni pregled dobička po gospodarskih panogah podjetij in ga pošlje ministrstvu za finance FLRJ.

C. Izvajanje načrta

Vsa državna gospodarska podjetja morajo pri Narodni banki FLRJ vplačevati v mesečnih obrokih določeni del dobička, in sicer za vsak mesec najpozneje do 27. v mesecu.

Če se po potrjenem obračunu dobička po trimesečnem stanju ali po potrjenem letnem zaključnem računu ugotovi, da je doseglo podjetje večji del dobička, kakor je po finančnem načrtu predviden in ga je podjetje vplačalo, mora podjetje v desetih dneh po prejemu poročila operativnega upravnega voditelja, da sta trimesečno stanje ali zaključni račun potrjena, vplačati ugotovljeno razliko. Če pa se ugotovi, da je podjetje doseglo manjši znesek dela dobička, kakor je po finančnem načrtu predviden in ga je podjetje vplačalo, se ugotovljeno preplačilo prizna podjetju pri prvem prihodnjem vplačilu dela dobička.

Ker morajo vsa državna gospodarska podjetja imeti pri Narodni banki FLRJ odprt tekoči račun, smejo del dobička vplačevati samo z virnanskim nalogom. Prepovedano jim je vplačevati del dobička v gotovini.

Državna gospodarska podjetja splošnega državnega pomena vplačajo določeni del dobička pri Narodni banki FLRJ na račun 8000-23, in sicer v Ljudski republiki Srbiji na št. 1-800023, Hrvatski na št. 4-800023, Sloveniji na št. 6-800023, Bosni in Hercegovini na št. 7-800023, Makedoniji na št. 8-800023 in Črni gori na št. 9-800023.

Druga državna gospodarska podjetja (republiškega, pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena) vplačajo določeni del dobička v korist proračuna tistega organa, ki je podjetje ustanovil (to je državna gospodarska podjetja republiškega pomena — v korist republiškega proračuna, pokrajinskega pomena — v korist pokrajinskega proračuna, oblastnega pomena — v korist oblastnega proračuna in lokalnega pomena — v korist okrožnega, okrajnega ali mestnega proračuna).

Ko podjetje izpolnjuje virnanski nalog, mora:

1. navesti in podčrtati pred svojim imenom oziroma firmo pomen podjetja, in sicer tako:

a) da državno gospodarsko podjetje splošnega državnega pomena (zvezno) zapiše označbo S;

b) državno gospodarsko podjetje republiškega pomena označbo R;

c) državno gospodarsko podjetje pokrajinskega pomena (iz območja Avtonomne pokrajine Vojvodine) označbo V;

č) državno gospodarsko podjetje lokalnega pomena (kamor spadajo tudi podjetja oblastnega pomena) označbo L.

Gospodarska podjetja splošnega državnega, republiškega in lokalnega pomena iz območja Avtonomne pokrajine Vojvodine morajo za gornjimi

označbami dodati še označbo V, razen državnih gospodarskih podjetij pokrajinskega pomena, ki zapisejo samo eno označbo V;

2. neposredno za označbo pomena podjetja zapisati in podčrtati še številko svoje gospodarske panoge po nomenklaturi, ki je navedena pod B/I tega navodila;

3. za svojim imenom oziroma firmo dodati sedež okrajnega (mestnega, rajonskega) izvršilnega odbora oziroma višjega finančnega organa (ministrstva za finance FLRJ, republiškega ministrstva za finance, finančnega oddelka pokrajine oziroma oblasti), če je ta določen; da vodi njegov »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun«.

Na primer: Državno gospodarsko podjetje republiškega pomena »Stalingrad«, tekstilna industrija Beograd, II. rajon, ki spada po nomenklaturi v gospodarsko panogo št. 11, označi na virmanem na logu:

»R-11 Tekstilna industrija »Stalingrad«, Beograd, II. rajon«;

državno gospodarsko podjetje splošnega državnega pomena »Vojvodjanska livnica«, Novi Sad, pa bo označilo:

»SV-03 »Vojvodjanska livnica«, Novi Sad«.

Poleg tega mora podjetje na hrbtu virmankega naloga navesti čas (mesec), za katerega je opravilo vplačilo.

Podjetje mora takoj po vplačilu poslati pristojnemu operativnemu upravnemu voditelju poročilo, da je vplačalo mesečni znesek dela dobička, in v njem navesti, kdaj je izdalo virmanski nalog.

Centrala oziroma ustrezna poslovna enota Narodne banke FLRJ, pri kateri se vodi račun dohodkov in stroškov, ustreznega proračuna o delu dobička, mora pošiljati sumarna dnevna poročila o vplačilih, ki so jih opravila podjetja republiškega, pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena: 1. neposredno višji poslovni enoti oziroma glavni centrali Narodne banke FLRJ in 2. finančnemu organu tistega državnega organa, ki je pristojen za ustanovitev podjetja (t. j. republiškem ministrstvu za finance, finančnemu oddelku avtonomne pokrajine, avtonomne oblasti ali okrožja, finančnemu odseku okrajnega izvršilnega odbora), ter v njih navesti skupni znesek v ta proračun vplačanega dela dobička.

Glavna centrala Narodne banke FLRJ mora pošiljati ministrstvu za finance FLRJ sumarna dnevna poročila o vplačilih po republikah in posebej za Avtonomno pokrajino Vojvodino, razčlenjena: 1. po pomenu podjetij in 2. po gospodarskih panogah.

Centrale, glavne podružnice, podružnice, agencije in ekspoziture Narodne banke FLRJ morajo o vsakem posameznem vplačilu poleg sporočila, ki ga pošljejo vplačniku, poslati tudi sporočilo neposredno okrajnemu izvršilnemu odboru, pri katerem se za tisto podjetje vodi »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun«.

Glede tistih podjetij, za katera se vodi »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun« pri ministrstvu za finance FLRJ, republiškem ministrstvu za finance, finančnem oddelku avtonomne pokrajine oziroma oblasti, je treba poročila o posameznih vplačilih po prednjem odstavku pošiljati ustreznemu finančnemu organu, ne pa okrajnemu izvršilnemu odboru.

Č. Kontrola nad izvajanjem načrta

I. Okrajni izvršilni odbor vknjiži takoj po prejemu sporočila oziroma talona o vplačilu dela dobička ta vplačila v vplačilni dnevnik o delu dobička. Vsa vplačila je treba preknjižiti iz dnevnika na »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun« dobičnega podjetja.

Glede tistih podjetij, za katera vodi »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun« ministrstvo za finance FLRJ, republiško finančno ministrstvo ali finančni oddelek avtonomne pokrajine oziroma oblasti, vodi isti finančni organ tudi vplačilni dnevnik o delu dobička za ta podjetja.

Vplačilni dnevnik o delu dobička se vodi po obrazcu števil. 5.

Vplačilni dnevnik in »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun« se zaključita ob koncu vsakega meseca, ko se poprej vknjižijo vsa vplačila po sporočilih, prejetih v teku meseca. Biti morata vedno ažurna.

Okrajni izvršilni odbor pošlje republiškemu ministrstvu za finance oziroma glavnemu izvršilnemu odboru avtonomne pokrajine ali izvršilnemu odboru avtonomne oblasti mesečno poročilo po stolpcih št. 5—9 iz dnevnika o tem, koliko je vplačanega dela dobička, in sicer najpozneje v petih dneh po preteku meseca.

Okrajni izvršilni odbor mora skrbeti, da vsa državna gospodarska podjetja z njegovega območja pravočasno vplačujejo določeni znesek dela dobička, in je odgovoren, če ne nastopi po zakonu zoper odgovorne osebe, kadar podjetja ne vplačajo dela dobička o pravem času ali če so plačila nepravilna. Če ugotovi, da je podjetje lokalnega po-

ena vplačalo manjši del dobička, kakor bi ga bilo moralo, mora okrajni izvršilni odbor ukreniti potrebno plačilo te razlike, poleg tega pa ukrene tudi morebitne druge ukrepe zoper odgovorne osebe po deljavnih predpisih. Glede drugih podjetij mora okrajni izvršilni odbor v takem primeru poslati poročilo svojemu neposredno višjemu finančnemu organu.

Okrajni izvršilni odbor je poleg tega dolžan voditi za vsako podjetje posebno mapo, v katero vlaga vsa letna in trimesečna poročila operativnega upravnega voditelja o delu dobička, dalje vsa poročila in poročila položnic ter vse drugo, kar se nanaša na to podjetje v zvezi z vplačevanjem dela dobička.

II. Republiško ministrstvo za finance mora na podlagi mesečnih poročil o vplačanem delu dobička, ki jih prejme od podrejenih finančnih organov, dalje na podlagi poročil finančnega organa avtonomne pokrajine oziroma oblasti glede tistih podjetij, za katera ta organ vodi »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun« in vplačilni dnevnik, ter na podlagi podatkov iz dnevnika, ki ga vodi samo ministrstvo za določena podjetja, voditi statistiko o vplačanem delu dobička po skupinah podjetij in po okrajih. Na podlagi teh podatkov pošlje republiško ministrstvo za finance ministrstvu za finance FLRJ vsak mesec poročilo o vplačanem delu dobička po skupinah podjetij. To poročilo je treba dati v petnajstih dneh po preteku meseca.

Republiško ministrstvo za finance mora na podlagi dnevnih poročil centrale Narodne banke FLRJ o vplačilih ter na podlagi mesečnih poročil okrajnih izvršilnih odborov oziroma finančnega organa avtonomne pokrajine ali oblasti spremljati vplačevanje

določenega dela dobička. Če se del dobička ne
vplača ali ne vplača v celoti, mora zahtevati od
okrajnega izvršilnega odbora nujno poročilo o vzro-
kih ter ukreniti potrebno, da se ti vzroki odpravijo.

III. Ministrstvo za finance FLRJ izvaja kontrole
nad sestavljanjem in izvajanjem načrta dobička za
vsa državna gospodarska podjetja in ukrene potreb-
no, da se odpravijo morebitne pomanjkljivosti, in
sicer poleg kontrole, ki jo izvajajo za podjetja re-
publiškega, pokrajinskega, oblastnega in lokalnega
pomena republiška ministrstva za finance, glavni
izvršilni odbor avtonomne pokrajine oziroma iz-
vršilni odbor avtonomne oblasti in okrajni izvršilni
odbor.

IV. Vsi organi, ki so dolžni izvajati to navodilo,
morajo svojemu neposredno nadrejenemu organu
podati svoje morebitne pripombe in predloge za čim
boljšo organizacijo in uspešnejše vplačevanje dela
dobička državnih gospodarskih podjetij.

V. Republiška ministrstva za finance dajo na-
tisniti vse obrazce, ki jih morajo po tem navodilu
voditi okrajni izvršilni odbori oziroma republiško
ministrstvo za finance in drugi finančni organi.

VI. Vsemu delu po tem navodilu je treba po-
svetiti največjo pažnjo, ker so posledice nepravo-
časnega in nepravilnega vplačevanja dobička v ve-
liko škodo našemu finančnemu sistemu in našemu
gospodarstvu sploh.

Zato je treba zoper odgovorne osebe nastopiti
najstrože po zakonu.

D. Uveljavitev tega navodila

To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem
listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«,
izvajalo pa se bo od 1. januarja 1948.

Da se ugotovi znesek načrtnega in vplačanega dela dobička za leto 1947, mora vsak operativni upravni voditelj ugotoviti za vsako posamezno podjetje pod njegovim vodstvom:

a) znesek dela dobička, ki se vplača v proračun po finančnem načrtu za leto 1947 (brez razčlenitve po trimesečjih);

b) znesek vplačanega dela dobička v letu 1947;

c) razliko (zaostanek ali preplačilo) na dan 31. decembra 1947.

O ugotovljenem stanju mora operativni upravni voditelj najpozneje do konca januarja 1948 poročati pristojnemu okrajnemu izvršilnemu odboru. Poleg tega pošlje po potrditvi letnega zaključnega računa tega podjetja istemu izvršilnemu odboru podatke o doseženem delu dobička v letu 1947.

Ko prejme okrajni izvršilni odbor od operativnih upravnih voditeljev poročila o načrtnem in vplačanem delu dobička za leto 1947, ravna v celoti po prednjih predpisih tega navodila, razen da mu za leto 1947 ni treba sestaviti nazvida »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun«, ampak mora v stolpca 6 in 7 drugega dela obrazca »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun« za leto 1948 vknjižiti saldo iz leta 1947, po prejemu sporočila o potrditvi letnega zaključnega računa zadevnega podjetja pa po potrebi popraviti vknjiženi saldo.

II št. 4900.

Beograd dne 13. novembra 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Obrazec št.

.....
(operativni upravni voditelj)

.....
(gospodarska panoga podjetja in njena številka)

Št. ....

dne ..... 194.....

V.....

OKRAJNEMU (mestnemu, rajonskemu) IZVRŠIL-
NEMU ODBORU

— finančnemu odseku —

Podjetje .....

(naziv, sedež, rajon, ulica in hišna številka)

mora po potrjenem finančnem načrtu za .....

..... vplačati v

(leto, trimesečje)

proračun del svojega dobička v znesku
dinarjev ..... z besedami .....

Tej vsoti ustreza mesečni znesek dinarjev .....
z besedami .....

Navedeni del svojega dobička mora podjetje
vplačati v mesečnih zneskih do 27. vsakega meseca
pri Narodni banki FLRJ na tekoči račun št. ....

korist .....
(zveznega, republiškega, pokrajinskega,
oblastnega, okrožnega, okrajnega)

proračuna.

.....
(podpis odgovornega uslužbenca operativnega
upravnega voditelja)

Obrazec št. 1a

.....
(operativni upravni voditelj)

.....
(gospodarska panoga podjetja in njena številka)

Št. ....

dne ..... 194.....

v .....

OKRAJNEMU (mestnemu, rajonskemu) IZVRŠIL-
NEMU ODBORU

— finančnemu odseku —

Podjetje .....
(naziv, sedež, rajon in ulica)

mora po rezultatu potrjenega trimesečnega stanja za
..... trimesečje 194..... po zaključnem računu za

leto 194..... vplačati znesek dinarjev ..... z besedami ..... kot del svojega dobička, ki se vplača v proračun.

Dejansko pa je bilo podjetje po potrjenem finančnem načrtu za to dobo dolžno kot del svojega dobička, ki se vplača v proračun, vplačati znesek dinarjev ..... z besedami .....

Razliko v znesku dinarjev ..... z besedami ..... , ki pomeni glede na gornje presežek dejanskega dela dobička, ki se vplača v proračun, mora podjetje vplačati pri Narodni banki FLRJ na tekoči račun št. .... v korist .....
(zveznega, republiškega, pokrajinskega, oblastnega, okrožnega, okrajnega)

proračuna najpozneje v desetih dneh po prejemu obvestila, da je trimesečno stanje — zaključni račun potrjen.

O potrditvi predmetnega trimesečnega stanja ..... zaključnega računa smo obvestili podjetje dne .....

(dan, mesec in leto)

(podpis odgovornega uslužbenca operativnega
upravnega voditelja)

Obrazec št. 2

Okrajni (mestni, rajonski) izvršilni odbor:

Razporeditev dela dobička, ki se vplača v proračun

za državna gospodarska podjetja ..... pomena
(splošnega državnega, republiškega, pokrajinskega, oblastnega, lokalnega)

za leto 194.....

Ime (firma) podjetja in njegov sedež		Ime operativnega upravnega voditelja in njegov sedež		Znesek dela dobička, ki se plača v proračun												Opomba									
				Za I. trimes.				Za II. trimes.				Za III. trimes.				Za IV. trimes.									
				Letni		a) po finančnem na- črtu predvideno		b) po trimesečnem stanju doseženo		a) po finančnem na- črtu predvideno		b) po trimesečnem stanju doseženo		a) po finančnem na- črtu predvideno		b) po trimesečnem stanju doseženo		a) po finančnem na- črtu predvideno		b) po trimesečnem stanju doseženo		Številka proračuna dela do- bička, ki se vplača v pro- račun, ki se je obremenil			
1	Zap. št.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16									

Zap. št. ....

Obrázec št. 3

**Račun dela dobička, ki se vplača v proračun
za leto 194.....**

..... (Ime — firma — podjetja) ..... (Pomen podjetja)

..... (Sedež, rajon, ulica in številka) ..... (Gospodarska panoga podjetja in njena štev.)

Št. tel. .... Št. tek. računa pri Nar. banki ..... (Operativni upravni voditelj)

I. Obremenitev
(po finančnem načrtu oziroma trimesečnem stanju in letnem zaključnem računu)

Skupni znesek načrtnega oziroma doseženega dela dobička, ki se vplača v proračun	Rubr. št.	Obremenitev	Trimesečje				Za vse leto	Opomba
			I	II	III	IV		
1	1	Po finančnem načrtu						
		a) mesečni obrok						
		b) trimesečni znesek						
2	2	Po potrjenem trimesečnem stanju doseženo v trimesečju						
3	3	Po letnem zaključnem računu doseženo v vsem letu						
Bilanca (razlika med predvidenim in doseženim zneskom)	4	Doseženo več						
	5	Doseženo manj						

II. Razbremenitev (po posameznih vplačilih)

1	2	3	4	5	Saldo iz prejšnjega tri-mesecja — leta		Bilanca obremenitve in razbremenitve za preteklo trimesečje				12
					vplačano več (preplačilo)	vplačano manj (zaostanek)	8	9	10	11	
Trimesečje vplačila	Zaporedna številka dnevnika o delu doblička	Datum vplačila pri Narodni banki oziroma na pošti	Čas, na katerega se nanaša vplačilo (mesec, trimesečje, leto)	Vplačani znesek dela doblička			Skupni znesek vplačila v prejšnjem trimesečju in prejšnjem letu (stol.)	Skupni znesek obremenitve po potrjenem stanju v prejšnjem trimesečju in prejšnjem letu (stol.)	Razlika med obremenitvijo in razbremenitvijo (preplačilo)	vplačano manj (zaostanek)	Opomba
I											
II											

Obrazec št. 4

Finančni odsek okrajnega (mestnega, rajonskega) izvršilnega odbora
Ministrstvo za finance Ljudske republike

Zbiralni pregled o delu dobička državnih gospodarskih podjetij, ki se vplača v proračun za leto 194..... — za ..... trimesečje leta 194.....

Zap. št.	Gospodarska panoga in njena številka	Znesek dela dobička, ki se vplača v proračun, po skupinah državnih gospodarskih podjetij					Opomba
		podjetja splošnega državnega pomena	podjetja republiškega pomena	podjetja pokrajinskega pomena	podjetja oblasnega in lokalnega pomena	Skupni znesek (za vsa državna gospodarska podjetja iz stolpcev 3—6)	
1	2	3	4	5	6	7	8

Obrazec št. 3

Okrajni (mestni, rajonski) izvršilni odbor: .....

Vplačilni dnevnik o delu dobička a državnih gospodarskih podjetij

1	Zaporedna številka vplačila	2	Dan vplačila pri Narodni banki FLRJ	3	Ime (firma)	4	podjetja	5	podjetja splošnega državnega pomena	6	podjetja republiškega pomena	7	podjetja pokrajinskega pomena	8	podjetja oblastnega in lokalnega pomena	9	Skupni znesek vplačanega dela dobička (stolpci 5-8)	10	Čas (meseč), na katerega se nanaša vplačilo	11	Številka »Računa dela dobička, ki se vplača v pro-meni, ki se je razbre-	12	Opomba
---	-----------------------------	---	-------------------------------------	---	-------------	---	----------	---	-------------------------------------	---	------------------------------	---	-------------------------------	---	---	---	---	----	---	----	--	----	--------

Na podlagi 5. in 37. člena zakona o ureditvi in delovanju kreditnega sistema in zaradi pravilnega gospodarjenja z denarnimi sredstvi izdajam

odredbo

o določitvi blagajniškega maksimuma*

1. Državna in mešana gospodarska podjetja, generalna in glavna ravnateljstva in federalne uprave podjetij, zadruge, zadrúžna podjetja in zadrúžne ustanove razen kmečkih delovnih zadrug smejo obdržati v svojih blagajnah samo znesek, neogibno potreben za dnevna izplačila, ki se ne morejo opraviti z virmanom (blagajniški maksimum).

Minister za finance ljudske republike sme po predlogu glavne zadrúžne zveze ljudske republike za posamezne vrste zadrug, za posamezna zadrúžna podjetja in zadrúžne ustanove urediti vprašanje blagajniškega maksimuma tudi na drug način.

2. Vsakemu podjetju in ustanovi iz 1. točke je treba določiti blagajniški maksimum, upoštevajoč naravo njihovega poslovanja in prometne zveze s kreditnim podjetjem, in sicer na tale način in v tehle rokih:

a) za državna gospodarska podjetja določijo blagajniški maksimum njihovi operativni upravni voditelji v 20 dneh po uveljavitvi te odredbe, za generalna in glavna ravnateljstva in federalne upra-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 30—243/47.

te pa določijo to pristojna ministrstva v istem roku in jim o tem takoj pošljejo odločbo;

b) za zadruge, združna podjetja in združne ustanove določijo blagajniški maksimum glavne združne zveze ljudskih republik in po njih pooblaščenih organi v 30 dneh po uveljavitvi te odredbe o tem takoj obvestijo zadruge, združna podjetja in združne ustanove;

c) mešana gospodarska podjetja morajo v 15 dneh po uveljavitvi te odredbe predložiti pristojnim organom državne uprave, ki jih nadzorujejo, obrazložen predlog blagajniškega maksimuma. Pristojni organi državne uprave morajo v 15 dneh po prejemu predloga izdati odločbo o določitvi blagajniškega maksimuma in o tem takoj obvestiti podjetje.

Podjetja in ustanove iz 1. točke morajo gotovino v blagajni, kolikor presega določeni maksimum, vplačati najpozneje naslednjega dne na svoj račun pri Narodni banki FLRJ ali pri drugem kreditnem podjetju, pri katerem imajo odprt račun.

4. Blagajniški maksimum se sme prekoračiti le tedaj, kadar mora podjetje po listinah, ki jih ima, naslednji dan izplačati v gotovini izredno vsoto ali pa opraviti izplačilo, ki se redno ponavlja ob vnaprej določenih rokih, kot na primer plače nameščenecv in delavcev in podobno.

Za taka plačila se sme pripraviti gotovina največjemu en dan pred izplačilom, če je kreditno podjetje v istem kraju, in največ tri dni prej, če kreditno podjetje ni v istem kraju.

5. Pri določitvi blagajniškega maksimuma se ne upoštevajo zneski, ki so potrebni za izplačila po 4. točki.

6. Določeni blagajniški maksimum se sme povečati ali zmanjšati z odločbo istega organa, če nastopijo spremembe v poslovanju ali v prometnih zvezah s kreditnim podjetjem.

7. Voditelji podjetij in ustanov morajo skrbeti, da je znesek gotovine v blagajni po možnosti tudi še pod določenim blagajniškim maksimumom, in čimbolj plačevati z virmanom.

8. Vsako prekršitev te odredbe kakor tudi prekrške, storjene z lažnivim prikazovanjem dnevnega stanja blagajniške gotovine (fiktivna knjiženja in pod.), morajo kontrolni organi naznaniti javnemu tožilcu.

9. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

XII št. 10080

Beograd dne 27. marca 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 37. člena zakona o ureditvi in delovanju kreditnega sistema v zvezi z uredbo o maksimiranju obrestnih mer predpisujem

odredbo

o obrestnih merah pri aktivnih poslih državnih kreditnih podjetij*

I. Državna kreditna podjetja uporabljajo pri svojih aktivnih poslih naslednje obrestne mere:

A. za kratkoročne kredite

- a) za obratna sredstva:
  - 1. združnemu gospodarskemu področju:
    - aa) kmečkim delovnim zadrugam . 1%
    - bb) drugim združnim organizacijam . 2%
  - 2. zasebnemu gospodarskem področju:
    - aa) podjetjem lesne industrije in industrije gradbenega materiala . 3%
    - bb) gradbenim in montažnim podjetjem 3%
    - cc) individualni krediti obrtnikom . 3%
    - dd) drugi krediti za obratna sredstva . 4%
- b) za potrebe potrošnje:
  - krediti za potrošnjo fizičnim osebam . 5%

* Obj v Ur. listu FLRJ št. 45—358/47.

B. za dolgoročne kredite (investicije)

1. državnemu gospodarskemu področju:
  - a) državnim gradbenim podjetjem za osnovna sredstva 2%
  - b) za komunalna dela in druge investicije 2%
2. združenemu gospodarskemu področju:
  - a) kmečkim delovnim zadrugam . . . 1%
  - b) drugim združenim organizacijam . . 2%
3. zasebnemu gospodarskemu področju . 3%

II. Obrestne mere po tej odredbi se uporabijo za nove posle takoj. Za stare posle, pri katerih je plačilo obresti dogovorjeno ob določenem roku (eskont, lombard, anuitetna posojila itd.), se uporabijo od naslednjega roka za plačilo obresti, za tekoče račune pa od 1. aprila 1947.

III. Obrestne mere po tej odredbi se morajo uporabiti v vseh primerih, razen če je s posebnim predpisom ministra za finance FLRJ določena drugačna obrestna mera.

IV. Ta odredba velja od dneva objave v Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije in s tem dnem preneha veljati odredba o obrestnih merah za obratna sredstva pri aktivnih poslih državnih kreditnih podjetij VII. št. 27039 z dne 23. decembra 1946 (Uradni list FLRJ št. 106/46).

VII št. 20266

Beograd dne 27. maja 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Zaradi enotnega postopka pri obračunavanju pasivnih obresti na vsem ozemlju LRS izdajam na podlagi pooblastila ministrstva za finance FLRJ z dne 24. III. 1947 št. 7319 tole

odločbo*

Vsa krajevna državna kreditna podjetja morajo obračunavati pasivne obresti takole:

1. za tekoče račune se ne plačujejo nobene obresti;
2. za hranilne vloge se plačujejo te obresti:
  - a) brez odpovedi po 2% letno,
  - b) za redne vloge po 3% letno,
  - c) za vloge, vezane na 12 mesecev, po 4% letno.

Vodi se lahko samo ene vrste tekoči račun, in sicer brezobresten.

3. Obrestne mere po tej odločbi se morajo uporabljati od 1. januarja 1947 dalje.

Št. 24700—1947

Ljubljana dne 24. aprila 1947.

Minister za finance LRS:

Polič Zoran l. r.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 20—120/47.

Na podlagi 37. člena zakona o ureditvi in delovanju kreditnega sistema izdajam

odredbo

o ukrepih zoper neredne dolžnike iz državnega in združnega gospodarskega področja*

1. Narodna banka FLRJ in Državna investicijska banka FLRJ zapreta za naprej vse kredite:

- a) dolžniku, ki ne plača svojega dolga o pravem času, t. j. ob določenem roku;
- b) dolžniku, ki ne spravi svojega kredita v okvir načrta (bodisi da še vedno izrablja kredit, ki mu je bil odobren pred kreditnim načrtom, ali pa dolguje več, kakor mu je po načrtu določeno).

2. Vsa plačila za račun nerednih dolžnikov uporabi banka za poravnavo svojih terjatev oziroma za znižanje dolga na načrtno kvoto.

3. Kljub določbam 1. in 2. točke te odredbe sme banka v posebno opravičenem primeru izvršiti izplačilo takemu dolžniku, toda edinole za plače delavcev in uslužbencev.

4. Od bančnih kreditov, ki jim je rok za plačilo pretekel, od kreditov, ki niso obseženi z načrtom, ter od dela kredita, ki presega po načrtu določeno višino, bo banka zaračunala 6% letnih obresti, začenši od 1. januarja 1948.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 10—55/48.

5. Ta odredba začne veljati 15 dni po objavi v Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije». Do tega dneva morajo vsa podjetja spraviti svoje poslovanje v sklad z njenimi predpisi.

VII št. 2684

Beograd dne 21. januarja 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 38. člena temeljnega zakona o proračunu in 57. člena temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih izdajam

Odredbo

o sestavljanju in predlaganju predlogov za finančne načrte državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena za leto 1948*

1. Predloge za finančne načrte državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena za leto 1948 je treba sestaviti po navodilih, ki bodo objavljeni v posebnih izdajah »Uradnega lista FLRJ« in so sestavni del te odredbe — kot »Finančno načrtovanje državnih gospodarskih podjetij«.

2. Osnovne finančne načrte druge obdelave državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena za leto 1948 je treba predložiti pristojnim finančnim organom v tehle rokih:

- a) letne osnovne finančne načrte do 15. marca 1948,
- b) trimesečne osnovne finančne načrte za prvo trimesečje do 22. marca, za drugo trimesečje do 29. marca, za tretje trimesečje do 20. junija in za četrto trimesečje do 20. septembra 1948.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 17—118/48.

c) mesečne operativne finančne načrte do 25. prejšnjem mesecu. Prvi mesečni operativni finančni načrt, ki ga je treba predložiti, je načrt za mesec april 1948.

3. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

IV št. 8500

Beograd dne 25. februarja 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

4. KNJIGOVODSTVO

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

začasno navodilo

za knjiženje finansiranja državnih gospodarskih podjetij iz proračuna in njih vplačevanje v proračun*

Predvideno finansiranje iz proračuna in predvideno vplačevanje v proračun pomenita odnos gospodarskega podjetja do proračuna in se določita s finančnim načrtom podjetja ob začetku vsakega leta, knjiženje pa se opravlja na podlagi odobrenega trimesečnega finančnega načrta.

1. Finansiranje iz proračuna se lahko nanaša:

- a) na povečanje obratnih sredstev,
- b) na izgraditev kapitala,
- c) na izgube,
- č) na operativne izdatke,
- d) na nabavo drobnega inventarja.

2. Plačila v proračun so lahko v obliki:

- a) davka na poslovni promet,
- b) presežka obratnih sredstev,
- c) ostanka dobička,
- č) presežka neposlovnih dohodkov.

PRIMER KNJIŽENJA FINANSIRANJA IZ PRORAČUNA

Po potrditvi kvartalnega (trimesečnega) finančnega načrta je Narodna banka (oziroma Državna

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 40—307/47.

investicijska banka za kredite, namenjene izgraditvi kapitala) dala podjetju na razpolago vsote, ki so predvidene v njegovem finančnem načrtu za za-
evno razdobje, v skupnem znesku 467.000 dinarjev,
in sicer:

	dinarjev
a) za povečanje obratnih sredstev	100.000
b) za izgraditev kapitala	250.000
c) za v načrtu predvideno izgubo	16.000
č) za operativne izdatke	60.000
d) za nabavo drobnega inventarja	40.000
	<u>476.000</u>

Vknjižbe se morajo izvesti takole: Podjetje vknjiži takoj po prejemu poročila od Narodne banke in Državne investicijske banke, in sicer: obremeniti:

konto 153 — terjatve iz proračuna po finančnem načrtu za skupni znesek 476.000 din in odobri ustreznim kontom podskupine 191 zadevne zneske:

	dinarjev
konto 1910 — povečanje obratnih sredstev	100.000
konto 1911 — investicijski izdatki	250.000
konto 1912 — kritje po načrtu predvidene izgube	26.000
konto 1913 — operativni izdatki	60.000
konto 1914 — nabava drobnega inventarja	40.000
	<u>476.000</u>

a) Pri uporabi zneska, ki je dan na razpolago iz proračuna za povečanje obratnih sredstev, se izvedejo tele vknjižbe:

Obremenjeni se konto 10 (Blagajna) ali 1100 (Banka — redni konto) za 100.000 dinarjev, prizna pa isti znesek kontu 153. Hkrati se obremenjeni evidenčni konto 1910 za ta znesek in prizna kontu 081 (obratna sredstva).

b) Pri knjiženju zneska za kritje investicijskih stroškov se izvedejo sledeče vknjižbe:

1. Če se nabavijo investicije, se obremenijo kontu 112 (Državna investicijska banka) za znesek 250.000 dinarjev in isti znesek prizna kontu 153. Po nabavi se obremenijo ustrezna skupina investicij iz razreda 0 in prizna kontu 112 (Državna investicijska banka) znesek 250.000 dinarjev. Hkrati se obremenijo za isti znesek konto 1911 v korist konta 080 (osnovna sredstva).

2. Če izdeluje investicije samo podjetje, se obremenijo konto 112 in prizna kontu 153 kakor zgoraj, nato pa se obremenijo zadevna skupina investicij iz razreda 0 (n. pr. 00 za zgradbe, ali 02 za stroje itd.), odobri pa kontu 790, ki se poprej obremenijo preko razredov 3, 4 in 5. Obenem se obremenijo konto 1911 in prizna kontu 080. Nazadnje se prenese z Državne investicijske banke na redni konto podjetja ustrezní znesek, ki je odobren po finančnem načrtu, t. j. obremenijo se konto 1100 in prizna kontu 112 (če se izplačila investicijskih izdatkov ne opravljajo neposredno pri Državni investicijski banki; v tem primeru odpade knjiženje preko konta Narodne banke 1100).

Če investicija ob koncu leta ni dokončana, se prenese s konta 790 (v podjetju izdelani objekti za lastno potrebo) prav tako na ustrezno skupino razreda 0 (konto nedovršenih investicij). Hkrati se za isti znesek obremenijo konto 1911 in prizna kontu 080.

osnovna sredstva). V prihodnjem letu ostanejo nedovršene investicije na razredu 0, njih dovršitev pa se nadaljuje po novem finančnem načrtu. Ko je investicija dokončana, se prenese s konta 790 vrednost investicij, izvršenih v tekočem letu, hkrati z vrednostjo na kontu nedovršenih investicij iz preteklega leta na ustrezni konto razreda 0. Obenem se izvedejo vse vknjižbe na ustreznih kontih kakor tudi knjiženja za del investicije v preteklem letu.

Če je veliko število podjetij (ki niso na sedežu državne investicijske banke ali njenih podružnic), ki prejmejo krediti, dodeljeni za izgraditev kapitala, izkoristijo z akreditivi, ki jih Državna investicijska banka odpre pri Narodni banki v korist podjetij.

Ko v takem primeru podjetje prejme poročilo o tvoritvi akreditiva, vknjiži znesek akreditiva:

v breme
konta 1911 — investicijski izdatki
v korist
konta 153 — terjatve iz proračuna po finančnem načrtu,
nato pa:
v breme
konta 1950 — dolžniki po akreditivih — Narodna banka
v korist
konta 1960 — akreditiv za izgraditev kapitala pri Narodni banki.

Pri uporabi akreditiva se obremenjuje konto 1960 in zneski priznavajo kontu 1950, dokler akreditiv ni izčrpan (oziroma dokler se neuporabljeni akreditiv ne stornira ali ne prekliče). Nato se obremeni redni konto pri Narodni banki (konto 1100), znesek pa prizna kontu 080 (osnovna sredstva).

medtem ko se nabavljena investicija knjiži v brem
zadevnega konta v razredu 0 in v korist konta 1
ali 1100, glede na to, ali se je izplačilo opravilo
preko blagajne ali preko Narodne banke.

Če je bila investicija izdelana v samem pod
jetju, se po vknjižbah: obremenitev konta 1960
korist kontu 1950 in obremenitev konta 1100 v korist
konta 080 prizna kontu 790 in obremeni zadevno
konto investicij v razredu 0 kakor zgoraj.

c) Pri kritju z načrtom predvidene izgube in
zneska, ki je dan na razpolago iz proračuna, se
obremeni konto 10 ali 1100, v našem primeru za
26.000 dinarjev, in prizna ta znesek kontu 153.
Hkrati se za isti znesek obremeni konto 1912 in zne
sek prizna kontu 975 (kritje izgube).

č) Pri finansiranju operativnih izdatkov iz pro
računa se pri disponiranju z zadevnimi zneski obre
meni konto 10 ali 1100 in prizna kontu 153, v nave
denem primeru skupni znesek 60.000 dinarjev, če
se ves znesek naenkrat uporabi, oziroma postopoma
če se znesek uporabi v več obrokih. Dejanski iz
datki se knjižijo na stran izdatkov konta 207 (opera
tivni izdatki) in priznajo zadevnemu kontu, k
utegne biti 10, 1100 ali morebiti kak drug konto.
Nazadnje se obremeni konto 1913 in prizna kontu
217 (kritje operativnih izdatkov).

d) Pri disponiranju z zneskom, ki je dan pod
jetju na razpolago za nabavo drobnega inventarja
se obremeni konto 10 ali 1100, v navedenem pri
meru za 40.000 dinarjev, in ta znesek prizna kontu
153. Ko se nabava izvrši, dolguje skupina 04
(ustrezni konto iz skupine: orodje, modeli in drug
inventar, ali razred 3 (če gre za potrošni inventar),
terja pa konto 10 ali 1100 in končno dolguje konto

914, terja pa konto 080 (osnovna sredstva) ali 081 (obratna sredstva) glede na naravo inventarja, ki se knjiži bodisi kot investicija ali kot potrošni inventar.

PRIMER KNJIŽENJA VPLAČILA V PRORAČUN

S finančnim načrtom so predvidena vplačila v proračun, in sicer:

	dinarjev
a) davek od prometa	1,300.000
b) presežek obratnih sredstev	700.000
c) ostanek dobička	150.000
	<u>2,150.000</u>

Podjetje knjiži takoj po potrditvi finančnega načrta

v korist

računa 183 — obveznosti do proračuna po finančnem načrtu

	dinarjev
znesek	2,150.000

obremenjeni pa

konto 1020 — davek od prometa proizvodov 1,300.000

konto 1921 — presežek obratnih sredstev 700.000

konto 1922 — dobiček 150.000

a) davek od prometa proizvodov

Ko je to vknjiženo, dolguje konto 1920 1,300.000 dinarjev, t. j. znesek, ki pomeni obveznost podjetja do proračuna glede davka od prometa, kakor je predviden po finančnem načrtu podjetja za zadevno časovno razdobje, t. j. za tri mesece.

Med izvajanjem proizvodnega načrta obremeni podjetje ob prodaji proizvodov ali storitev z davkom od prometa konto prodaje proizvodov v razredu 8 (ustrezni konto prometa) in odobri isti znesek kontu obračunanega davka od prometa v razredu 5 (kontu 56 — obračunani davek od prometa proizvodov). Obenem in za isti znesek obremeni kupca oziroma odjemalca skupaj z vrednostjo prodanih proizvodov oziroma storitev in znesek odobri kontu prodaje proizvodov oziroma storitev v razredu 8. (Za polizdelke, od katerih se plača davek od prometa, namenjeni pa so nadaljnjemu predelovanju v samem podjetju, se davek od prometa obračuna takoj v breme zadevnega konta polizdelkov v razredu 7 in v korist obračunanega davka od prometa v razredu 5).

Hkrati obremeni podjetje za isti znesek davka od prometa proizvodov

konto 491 — davek od prometa proizvodov
v korist

konto 1920 — davek od prometa proizvodov.

Vzporedno se obremeni:

konto 183 — obveznosti do proračuna po finančnem načrtu
v korist

konto 184 — druge obveznosti do oblasti

(oziroma posebni štirištevilčni konto v tej podskupini, ki naj ima naslov: Finančno ministrstvo FLRJ — davek od prometa proizvodov).

Tako sta evidenčna konta 183 in 1920 samo prehodna, obveznost za davek od prometa proizvodov, ki je nastala iz opravljenega prometa (oziroma iz nadaljnjega predelovanja polizdelkov), pa se obdrži takoj in v celoti na kontu 184, ki pomeni dejansko

obveznost podjetja in ki jo je treba poravnati v predpisanih rokih.

Ob koncu razdobja, za katerega velja finančni načrt, pokažeta konto 183 in konto 1920 določen saldo, ki pomeni razliko med dejansko nastalo obveznostjo glede davka od prometa proizvodov in med postavko, ki je v načrtu. Tedaj se ta dva konta med seboj izravnata.

b) Presežek lastnih obratnih sredstev

Pri plačilu po načrtu predvidenega presežka obratnih sredstev v proračun se obremenijo po gornjem primeru konto 183 za 700.000 dinarjev in ta znesek prizna kontu 10 ali 1100. Hkrati se za isti znesek obremenijo konto 081 in prizna kontu 1921.

c) Ostanek dobička

Del dobička, ki ga mora podjetje na podlagi trimesečnega načrta vplačati v proračun, je vknjižen v breme konta 1922 in znaša po našem primeru 150.000 dinarjev. Ob koncu obračunskega razdobja (trimesečja) vknjiži podjetje na iste konte tudi presežek načrtnega (predvidenega, rednega) dobička preko zneska, ki je previden po načrtu, in morebitni dobiček, ki po načrtu ni predviden (nadnačrtni, nepredvideni, izredni dobiček). Ob izplačilu se obremenijo konto 183 in izplačilo prizna kontu 10 ali 1100. Obenem se za isti znesek obremenijo konto 965 (konto odvedenega dobička) in prizna kontu 1922.

Številke kontov, navedene v tem začasnem navodilu, so vzete iz normalnega kontnega načrta za proizvodna podjetja (Uradni list FLRJ št. 94 z dne 22. novembra 1946) oziroma iz knjigovodskega primera, ki je objavljen k navodilu za izvajanje uredbe

o upravnih in prodajnih stroških v državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena (Uradni list FLRJ št. 5 z dne 17. januarja 1947).

Če uporabljajo posamezna podjetja posebne kontne načrte z drugimi označbami kontov, ki so predpisani za njihovo panogo, uporabljajo številke kontov svojega kontnega načrta in knjižijo samo ustrezno temu začasnemu navodilu.

VI št. 14632

Beograd dne 26. aprila 1947.

Minister za finance
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

začasno navodilo

a knjiženje kalkulacijskih in knjigovodskih odpisov pri državnih gospodarskih podjetjih*

I

Po uredbi o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij dajo podjetja normirane amortizacijske zneske v individualne polne lastne cene za posamezne proizvode. Normirani amortizacijski zneski se dobijo, ko se določena amortizacijska stopnja uporabi za povprečne proizvodne stroške za določene proizvode, ali pa so izraženi v absolutnih zneskih enote proizvoda in predpisani za posamezne gospodarske panoge z odločbo ministra za finance (FLRJ št. 1750 z dne 10. februarja 1947 (Uradni list FLRJ št. 15/47)).

Amortizacija osnovnih sredstev je namenjena:

a) za reprodukcijo osnovnih sredstev, uporabljenih v proizvodnji;

b) za velika popravila.

Del amortizacije, ki je namenjen za reprodukcijo osnovnih sredstev, uporabljenih v proizvodnji, se vplačuje pri Državni investicijski banki v korist

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 40—308/47.

splošnega državnega amortizacijskega sklada in njem podjetje po vplačilu ne vodi v svojih knjig nikakega razvida več.

Deli amortizacije, ki se uporabijo za velika popravila, so predpisani z odločbama ministra za finance FLRJ XIII št. 291 in 292 z dne 3. marca 1947 (Uradni list FLRJ št. 29/47) in bi bilo treba tudi vplačati pri Državni investicijski banki v korist amortizacijskega sklada podjetja. Z istima odločbama pa je predpisano, da se izjemoma v letu 1947 zato, ker so velika popravila zagotovljena s proračunom, sredstva amortizacijskega sklada (splošnega državnega kakor tudi sklada podjetja) ne izrabi v proračunskem letu 1947 in so ta sredstva predvidena v zveznem proračunu za leto 1947 kot dohodki.

Podjetja so torej dolžna, da z obračunanim skupnim zneskom kalkulacijskih odpisov (izračunanim po odločbi ministra za finance FLRJ št. 1750) obremenijo zadevne konte gotovih proizvodov (t. j. konte 710, 720, 730 itd.), priznavajoč konto 53 obračunanih kalkulativnih odpisov.

Obenem knjiži podjetje isti znesek v breme konta 467 in v korist konta 277. Konto 467 je torej poseben posamezni izdatek.

Naslednje knjiženje, ki ga je treba istočasno opraviti, je obremenitev konta 277 za ves znesek in dobropis:

a) na enem kontu iz skupine 148 tistega dela kalkulacijskih odpisov, ki pripada splošnemu državnemu amortizacijskemu skladu;

b) na kontu 082 (amortizacijski sklad podjetja) tistega dela kalkulacijskih odpisov, ki bi morali pripasti amortizacijskemu skladu samega podjetja.

Ob vplačilu v Državno investicijsko banko izda podjetje Narodni banki nalog, da v breme njegovega računa odobri Državni investicijski banki ves znesek kalkulacijskih odpisov, za katerega prizna podjetje konto 1100 Narodne banke in obremeni:

a) določeni konto iz skupine 184 za del kalkulacijskih odpisov, ki odpade na splošni državni amortizacijski sklad;

b) konto 082 za del kalkulacijskih odpisov, ki odpade na amortizacijski sklad podjetja.

S tem so končana vsa knjiženja v zvezi s kalkulacijskimi odpisi.

Konta 184 in 082 pustita le vidno sled o višini normalni razdelitvi kalkulativnih odpisov, ves znesek pa gre v korist računa dohodkov ministrstva za finance FLRJ, kakor to določata odločbi ministra za finance FLRJ XHI št. 291 in 292.

II

Knjiženje knjigovodskih odpisov je popolnoma neodvisno in neodvisno od knjiženja kalkulacijskih odpisov.

Knjigovodski odpisi se knjižijo v breme konta 80 (osnovna sredstva podjetja) ter v korist konta 92 (poprave vrednosti investicijskega premoženja) na posrednem načinu odpisovanja, oziroma v korist posameznih kontov samih investicij pri neposrednem načinu odpisovanja. Knjigovodski odpisi se knjižijo v višini normalnih izdatkov za investicije po njih knjižni vrednosti.

VI št. 15422

Beograd dne 30. aprila 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

**začasno navodilo
za knjiženje povprečne prevozne postavke***

1. Z obvezno razlago in navodilom za uporabo ljanje drugega odstavka 10. člena uredbe o enotnih cenah in o načinu obračunavanja prevoznih stroškov, ki gredo v breme proizvajalnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 14 z dne 18. februarja 1947), je predpisano, da se povprečna prevozna postavka, ki pride v prodajne stroške pri proizvodih, za katere se odreja enotna proizvajalčeva prodajna cena ali enotna cena v prodaji na drobno, vnese v ceno preko 4. razreda.

To se opravi tako, da se obremenijo eden izmed kontov v skupini 49 in isti znesek prizna kontu 235 — obračunana povprečna prevozna postavka.

2. Ob realizaciji (prodaji) se obremenijo kontu 234 — dejanski prevozni stroški — za znesek dejansko plačane voznine za vsako prodajo.

Obenem se obremenijo konto 235 — obračunana povprečna prevozna postavka — za znesek povprečne prevozne postavke, ki ustreza prodani količini in znesek prizna kontu 234.

Kolikor podjetje rabi samo svoje proizvode, v katerih je zaračunana povprečna prevozna postavka, mora obremeniti konto 235 in priznati kontu 234

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 65—466/47.

ustrezen znesek povprečne prevozne postavke za
zvezete količine analogno prodaji v kraju brez de-
janskih prevoznih stroškov.

Na ta način pomeni saldo na kontu 234 razliko za
obračun z operativnim upravnim voditeljem — ak-
tivni v korist podjetja, pasivni pa v njegovo breme.

Saldo na kontu 235 ustreza povprečni prevozni
postavki za preostale zaloge proizvodov, pri bilan-
ciranju pa pomeni tranzitorna pasiva.

VI št. 29879

Beograd dne 16. julija 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

začasno navodilo

za knjiženje prispevka za sklad vodstva pri državnih rudarskih in industrijskih podjetjih, ki nimajo načrtnega dobička ali ki ga imajo premalo, imajo pa pravico do tega prispevka*

1. Državna rudarska in industrijska podjetja, ki nimajo načrtnega dobička ali ki ga imajo premalo, imajo pa pravico do prispevka za sklad vodstva, ga obračunavajo ob periodičnem obračunu dovršenih proizvodov tako, da zaračunavajo prispevek ali del prispevka v polno lastno ceno in tako napravijo oziroma povečajo izgubo.

2. Če podjetje sicer dela z načrtnim dobičkom, toda njegov znesek ne zadošča za kritje prispevka za sklad vodstva, prizna kontu sklada vodstva (083) ves prispevek, obremeni pa:

- a) konto odvedenega dobička (965) za ves znesek načrtnega dobička podjetja;
- b) konto v načrtu predvidene izgube (970) za ostanek.

3. Če pa podjetje sploh ne dela z načrtnim dobičkom, ampak ima z načrtom predvideno izgubo, se prizna kontu sklada vodstva (083) ves prispevek, obremeni pa konto v načrtu predvidene izgube (970).

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 65—467/47.

4. Podjetja, ki pri svojem obračunu izkažejo nepredvideno izgubo, vnesejo prispevek v sklad vodstva šele po poprejšnjem preiskovanju, ali je povečanje stroškov upravičeno, in po pritrditvi operativnega upravnega voditelja.

Preden podjetja pod 2. točko vknjižijo prispevek v sklad vodstva, morajo iz načrtnega dobička poriti nepredvideno izgubo (preko konta odvedenega dobička 965), nato pa morebitni ostanek uporabiti za prispevek v sklad vodstva.

Pri knjiženjih, predpisanih s tem navodilom, ki se opravijo v zvezi s kontom odvedenega dobička (965), se morajo opraviti tudi druga knjiženja, ki so predpisana v prilogah navodila za izvajanje uredbe o upravnih in prodajnih stroških itd. (Uradni list SFRJ št. 5 z dne 17. januarja 1947).

VI št. 29878

Beograd dne 16. julija 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

**začasno navodilo
za knjiženje dobička in izgube pri državnih rudarskih in industrijskih podjetjih***

Lastna akumulacija državnih gospodarskih podjetij, ki se določa z načrtom kot načrtni dobiček, je vključena v njihov finančni načrt in je njegov sestavni del.

Pri obračunu dejanske proizvodnje pa bo v praksi zelo redek primer, da bi se z načrtom določeni obseg in sortiment proizvodnje popolnoma ujemal z dejanskim. Prav tako bo redek primer, da bi se z načrtom določeni elementi iz strukture cen in glede na to tudi z načrtom določena polna lastna cena natančno ujemala z dejansko. Najpogosteje bo, da bodo dejanski proizvodni stroški nižji od stroškov, določenih z načrtom, in da bo obseg proizvodnje povečan.

Zaradi tega morajo podjetja na koncu vsakega obračunskega razdobja izdelati za vsako vrsto dovršenih proizvodov trojno kalkulacijo za dejanski obseg proizvodnje po priloženem obrazcu št. 1.** Ta trojna kalkulacija sestoji iz naslednjega:

1. Povprečna kalkulacija za dejanski obseg proizvodnje, v katero se vpiše:
v stolpec št. 1: povprečni proizvodni stroški;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 65—469/47.

** Glej stran 270 in 271 ter 274 in 275.

- v stolpec št. 2: kalkulatívni odpisi, ki se dobijo tako, da se predpisana stopnja uporabi za povprečne proizvodne stroške iz stolpca št. 1 oziroma da se doda določeni znesek za enoto proizvoda (po odločbi ministra za finance FLRJ št. 1750 z dne 10. februarja 1947, Uradni list FLRJ št. 15/47);
- v stolpec št. 3: normirani upravni in prodajni stroški, ki se dobijo tako, da se predpisana stopnja uporabi za povprečne proizvodne stroške iz stolpca št. 1 (po odločbi ministra za rudarstvo FLRJ št. 238 z dne 1. februarja 1947 in po odločbi ministra za industrijo FLRJ št. 8677 z dne 10. februarja 1947, Uradni list FLRJ št. 13/47);
- v stolpec št. 4: prispevek za operativnega upravnega voditelja, s tem da se uporabi predpisana stopnja za povprečne proizvodne stroške iz stolpca št. 1 (po odločbi Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ S. št. 3104 z dne 8. februarja 1947, Uradni list FLRJ št. 13/47);
- v stolpec št. 5: prispevek za kadre, s tem da se uporabi predpisana stopnja za proizvodne stroške iz stolpca št. 1 (po poprej imenovani odločbi S. št. 3104 predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ);

- v stolpec št. 6: povprečna prevozna postavka, ki je predpisana;
- v stolpec št. 7: polna lastna cena, ki se dobi tako, da se seštejejo stolpci od št. 1 do št. 6;
- v stolpec št. 8: povprečni dobiček, ki se dobi tako, da se uporabi povprečna stopnja dobička za povprečne proizvodne stroške iz stolpca št. 1;
- v stolpec št. 9: proizvodna cena, ki se dobi tako, da se seštejeta stolpca št. 7 in 8.

2. Individualna načrtna kalkulacija za dejanski obseg proizvodnje istega proizvoda, v katero se vpiše:

- v stolpec št. 10: z načrtom predvideni proizvodni stroški;
- v stolpec št. 11: kalkulatívni odpisi (isti znesek kot v stolpcu št. 2);
- v stolpec št. 12: z načrtom predvideni upravni in prodajni stroški;
- v stolpec št. 13: prispevek za operativnega upravnega voditelja (isti znesek kot v stolpcu št. 4);
- v stolpec št. 14: prispevek za kadre (isti znesek kot v stolpcu št. 5);
- v stolpec št. 15: povprečna prevozna postavka (isti znesek kot v stolpcu št. 6);
- v stolpec št. 16: polna lastna cena, ki se dobi tako, da se seštejejo stolpci št. 10 do 15.

3. Obračunska kalkulacija za dejanski obseg proizvodnje istega proizvoda, v katero se vpiše:

- v stolpec št. 17: dejanski proizvodni stroški;

- v stolpec št. 18: kalkulatívni odpisi (isti znesek kot v stolpcu št. 2);
- v stolpec št. 19: dejanski upravni in prodajni stroški;
- v stolpec št. 20: prispevek za operativnega upravnega voditelja (isti znesek kot v stolpcu št. 4);
- v stolpec št. 21: prispevek za kadre (isti znesek kot v stolpcu št. 3);
- v stolpec št. 22: povprečna prevozna postavka (isti znesek kot v stolpcu št. 6);
- v stolpec št. 23: polna lastna cena, ki se dobi tako, da se seštejejo stolpci št. 17 do 22.

4. Nato se napravi na istem obrazcu v naslednjih stolpcih (v IV. delu) obračun rezultatov (dobička ali izgube) takole:

- v stolpec št. 24: se vpiše povprečni dobiček iz stolpca št. 8;
- v stolpec št. 25: se vpiše pozitivna ali negativna razlika med višjimi povprečnimi proizvodnimi stroški (stolpec št. 1) in nižjimi proizvodnimi stroški individualne načrtne kalkulacije (stolpec št. 10) ali pa narobe.

Pozitivna razlika v tem stolpcu je ekstra dobiček poleg rednega dobička iz prednjega stolpca. Negativna razlika gre na račun zmanjšanja rednega dobička iz prednjega stolpca, v katerem se lahko pokaže namesto rednega dobička tudi predvidena izguba, kadar je ta negativna razlika večja od rednega dobička.

KALKULACIJA PROIZVODA A.

I. Povprečna kalkulacija										II. Individualna načrtna kalkulacija									
Proizvedena količina		Proizvodni stroški		Kalkulativni odpisi (amortizacije)		Normirani upravni in prodajni stroški		Prispevek skupni upravi		Prispevek za kadre		Povprečna prevozna postavka		Polna lastna cena		Povprečni dobiček		Proizvodna cena	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
3	380	15	62,70	—	—	—	407.70	33	440.70	300	15	60	—	—	—	375			
		1 x. %	1 x. %	1 x. %	1 x. %	Za eno-to	1 do 6	1 x. Dp.	7 do 8		= 2	Načrtni	= 4	= 5	= 6	10 do 15			

KALKULACIJA PROIZVODA B.

I. Povprečna kalkulacija										II. Individualna načrtna kalkulacija						
Proizvedena količina	Proizvodni stroški									Proizvodni stroški						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		Kalkulativni odpisi (amortizacije)	Normirani upravni in prodajni stroški	Prispevek skupni upravi	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena	Povprečni dobiček	Proizvodna cena		Kalkulativni odpisi	Upravni in prodajni stroški	Prispevek skupni upravi	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena
		1 x. %	1 x. %	1 x. %	1 x. %	Za eno-to	1 do 6	1 x. Dp.	7 do 8		= 2	Načrt-ni	= 4	= 5	= 6	10 do 15
6	1152	60	220,20	—	—	—	1432,20	115,20	1547,40	1320	60	240	—	—	—	1620

Obrazec št. 1

III. Obračunska dejanska kalkulacija							IV. Obračun rezultatov				
Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi	Upravn in prodajni stroški	Prispevek skupni upravi	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena	Načrtni dobiček		Razlika med normiranimi in načrtnimi upravnimi in prodajnimi stroški	Načrtni dobiček (razlika med načrtno in dejansko polno lastno ceno)	Skupni dobiček oziroma izguba
17	18	19	20	21	22	23	24	25			
Dejanski	=2	Dejanski	=4	=5	=6	17 do 22	=8	1 do 10	3-12	16-23	24 do 27 9-23
285.-	15	51.30	-	-	-	851.30	35	30	2.70	23.70	89.40

III. Obračunska dejanska kalkulacija							IV. Obračun rezultatov				
Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi	Upravn in prodajni stroški	Prispevek skupni upravi	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena	Načrtni dobiček		Razlika med normiranimi in načrtnimi upravnimi in prodajnimi stroški	Načrtni dobiček (razlika med načrtno in dejansko polno lastno ceno)	Skupni dobiček oziroma izguba
17	18	19	20	21	22	23	24	25			
Dejanski	=2	Dejanski	=4	=5	=6	17 do 22	=8	1-10	3-12	16-23	24 do 27 9-23
1290	60	238,20	-	-	-	1588,20	115,20	168	-19,80	81,80	-40,80

v stolpec št. 26: se vpisuje razlika med normiranimi upravnimi in prodajnimi stroški (stolpec št. 3) in upravnimi prodajnimi stroški individualne kalkulacije (stolpec št. 12).

Pozitivna razlika se pojavi, kadar so prvi stroški večji, in se daje nadnačrtnemu dobičku, knjigi in razporeja obenem z njim. Negativna razlika se javlja, kadar so upravni in prodajni stroški individualne načrtne kalkulacije večji od normiranih, in gre na račun zmanjšanja rednega dobička.

Pozitivna razlika je tako zvala nadnačrtni dobiček, določen z načrtom, ki se pojavlja pri sestavljanju individualne načrtne kalkulacije in o kateri govori 25. točka navodila za izvajanje uredbe o upravnih in prodajnih stroških pri državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena, uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih rudarskih in industrijskih podjetij zveznega in republiškega pomena ter uredbe o določanju dobička pri rudarskih in industrijskih podjetjih, ki je objavljena v Uradnem listu FLRJ št. 5/47.

v stolpec št. 27: se vpisuje pozitivna razlika med višjo polno lastno ceno individu

alne načrtne kalkulacije (stolpec št. 16) in nižjo polno lastno ceno obračunske kalkulacije (stolpec št. 23), ki pomeni nadnačrtni dobiček; oziroma negativna razlika med nižjo polno lastno ceno individualne načrtne kalkulacije (stolpec št. 16) in višjo polno lastno ceno obračunske kalkulacije (stolpec št. 23), ki pomeni nepredvideno izgubo;

v stolpec št. 28: se vpisuje skupni seštevek zneskov iz stolpcev od št. 24 do 27, pri čemer se gleda na pozitivne in negativne znake teh zneskov.

Ko se sestavi obračunska kalkulacija za dejanski obseg proizvodnje za vse proizvode, se začne izpolnjevati rekapitulacija kalkulacije na obrazcu št. 2, ki ima isto razvrstitev stolpcev kakor obrazec št. 1 za kalkulacijo posameznih proizvodov, le s to razliko, da je pred stolpcem št. 1 dodan še stolpec za imenovanje proizvodov (glej priloženi obrazec št. 2 na strani 276 in 277).

V rekapitulacijo na obrazcu št. 2 se vpišejo v ustrezne stolpce in za vsak proizvod ločeno v posebno vrsto zneski iz posameznih obrazcev št. 1.

Potrebno je, da se vpišejo proizvodi v obrazec št. 2 v prav istem vrstnem redu, kakor so vpisani v finančnem načrtu, kar precej olajšuje sestavljanje poročil v zvezi s finančnim načrtom.

Ko je obrazec št. 2 izpolnjen, se sešteva navpično po stolpcih. Pri tem je treba posebno paziti pri seštevanju IV. dela obračuna dobička, ko se pozitivni in negativni zneski med seboj uničujejo.

KALKULACIJA PROIZVODA C.

I. Povprečna kalkulacija										II. Individualna načrtna kalkulacija							
Proizvedena količina	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Proizvodni stroški	10	11	12	13	14	15	16
	Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi (amortizacije)	Normirani upravljalni stroški	Prispevek skupni	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena	Povprečni dobiček	Proizvodna cena		Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi	Upravljalni stroški	Prispevek skupni	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena
8	2400	104	456	—	—	—	2.960	240	3.200	2.000		104	416	—	—	—	2.520
		1x. %	1x. %	1x. %	1x. %	Za enoto	1 do 6	1xDp.	1 do 8			= 2	Načrtini	= 4	= 5	= 6	10 do 15

III. Obračunska dejanska kalkulacija						IV. Obračun rezultatov					
Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi	Upravi in prodaji	Prispevek skupni upravi	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena	Redni	Ekstra	Razlika med normiranimi in načrtnimi upravnimi in prodajnimi stroški	Nadacrtani dobitek (razlika med načrtno in dejansko polno lastno ceno)	Skupni dobitek oziroma izguba
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Dejanski	= 2	Dejanski	= 4	= 5	= 6	17 do 22	= 8	1—10	3—12	16—23	24 do 27 9—23
2.080	104	374,40	—	—	—	2558,40	240	400	40	—38,40	341,60

Obrazec št. 2.

REKAPITULACIJA KALKULACIJE

I. Povprečna kalkulacija										II. Individualna načrtna kalkulacija									
Proizvod	Proizvedena količina	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi (amortizacije)	Normirani upravni in prodajni stroški	Prispevek skupni	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena	Povprečni dobiček	Proizvodna cena	Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi	Upravni in prodajni stroški	Prispevek skupni	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena		
		1 x. %	1 x. %	1 x. %	1 x. %	1 x. %	1 x. %	1 do 6	1 x. Dp.	7 do 8		= 2	Načrtni	= 4	= 5	= 6	10 do 15		
A	3	350	15	62,70	—	—	—	407,70	33, —	440,70	300	15	60	—	—	—	375		
B	6	1.152	60	220,30	—	—	—	1.432,20	115,20	1.547,40	1.320	60	240	—	—	—	1.620		
C	8	2.400	104	456, —	—	—	—	2.956, —	240, —	3.200, —	2.000	104	416	—	—	—	2.520		
		3.882	179	738,89	—	—	—	4.799,90	388,20	5.188,10	3.620	179	716	—	—	—	4.515		

za mesec ..... 1947. leta

IV. Obračun rezultatov											
III. Obračunska dejanska kalkulacija											
Proizvodni stroški	Kalkulativni odpisi	Upravi in prodajni stroški	Prispevek skupni upravi	Prispevek za kadre	Povprečna prevozna postavka	Polna lastna cena	Načrtni dobiček				
							Redni	Ekstra	Razlika med normiranimi in načrtnimi upravnimi in prodajnimi stroški		
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Dejanski	= 2	Dejanski	= 4	= 5	= 6	17 do 22	= 8	1-10	3-12	16-28	24 do 27 9-23
282	15	51,30	—	—	—	851,30	33,—	30	2,70	23,70	89,40
1.290	60	238,20	—	—	—	1.588,20	115,20	—168	—19,80	31,80	—40,80
2.080	104	374,40	—	—	—	2.558,40	240,—	400	40,—	—38,40	641,60
3.655	179	663,90	—	—	—	4.497,90	388,20	262	22,90	17,10	690,20

Ko se dobijo seštevki stolpcev, ki nam da
ustrezne zneske za celoten obseg dovršenih proizv
dov, se preizkusijo rezultati po IV. delu obračun
nega dobička tako, da se primerjajo zneski ist
stolpcev kakor pri posameznih obrazcih št. 1.

Nazadnje se ugotovi redni načrtni dobiček
stolpcu št. 24, od katerega se odbije morebitni neg
ativni znesek iz stolpca št. 26, nato pa morebitn
negativni znesek iz stolpca št. 25. Pozitiven rezult
v stolpcu št. 23 pomeni po teh morebitnih odbitki
redni načrtni dobiček tistega obračunskega razdobj
in se knjiži, negativni rezultat pa pomeni predv
deno izgubo.

Morebitni pozitivni znesek v stolpcu št. 27 po
meni nadnačrtni dobiček tistega obračunskega raz
dobja, morebitni negativni znesek tega stolpca p
nepredvideno izgubo tega obračunskega razdobja.

Primeri, ki so sprejeti v priložene obrazce št.
in št. 2, so vzeti iz priloge k navodilu za izvajanj
uredbe o upravnih in prodajnih stroških, uredbe
skladu vodstva in osrednjem skladu ter uredbe
določanju dobička pri rudarskih in industrijskih
podjetjih (Uradni list FLRJ št. 5/47).

Nato se opravijo knjiženja:

a) Dokončanih proizvodov do polne lastne cene
na podlagi podatkov za vsak proizvod iz rekapitula
cije obrazca št. 2:

obremenijo se:

konto 710 za proizvod A z zneskom iz	dinarjev
stolpca št. 23	351,30
konto 720 za proizvod B z zneskom iz	
stolpca št. 23	1.588,20

konto 730 za proizvod C z zneskom iz
stolpca št. 23 . . . . . dinarjev
2.558,40

prizna se:

kontu 70 za vse dovršene proizvode iz
stolpca št. 17 znesek . . . . . 3.655.—
kontu 53 za vse dovršene proizvode iz
stolpca št. 18 znesek . . . . . 179.—
kontu 54/55 za vse dovršene proizvode iz
stolpcev 19—22 znesek 663,90

b) Obračunavanje dovršenih proizvodov na
kontih zalog po proizvodni ceni ter po elementih
iz povprečne strukture cen:

obremenijo se: . . . . . dinarjev

konto 810 za proizvod A z zneskom iz
stolpca št. 9 440,70
konto 820 za proizvod B z zneskom iz
stolpca št. 9 . . . . . 1.547,40
konto 830 za proizvod C z zneskom iz
stolpca št. 9 . . . . . 3.200.—

prizna se:

kontu 7990 za vse dovršene proizvode iz
stolpca št. 1 znesek . . . . . 3.882.—
kontu 7991 za vse dovršene proizvode iz
stolpca št. 2 znesek . . . . . 179.—
kontu 7992 za vse dovršene proizvode iz
stolpcev 3—6 znesek 738,90
kontu 7994 za vse dovršene proizvode iz
stolpca št. 8 znesek 388,20

c) Obračunavanje rezultatov pri izdelanih pro-
izvodih se opravlja:

z obremenitvijo konta 711 za znesek iz stolpca št. 28	89,40
z obremenitvijo konta 731 za znesek iz stolpca št. 28	641,60
s priznavanjem kontu 721 zneska iz stolpca št. 28	40,80
s priznavanjem kontu 960 seštevka iz stolpca št. 24	388,20
s priznavanjem kontu 961 seštevka iz stolpca št. 25	262.—
s priznavanjem kontu 962 seštevka iz stolpcev št. 26 in 27	40.—

5. S posebnim navodilom bo predpisan način, kako se odvaja in knjiži na koncu leta načrtni dobiček, ki ga rudarska in industrijska podjetja dosežejo pri proizvodnji preko potrjenega proizvodnega načrta in ki gre v nadnačrtni dobiček v skladu z navodilom za nadnačrtne dobičke št. 5056 z dne 20. maja 1947 predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ (Uradni list FLRJ št. 56/47).

Glede obračunavanja in knjiženja posebne kategorije rednega načrtnega dobička po odločbi Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ o načrtnem znižanju proizvodnih stroškov št. 6091 z dne 25. junija 1947 (Uradni list FLRJ št. 56/47), ki se bo uporabljalo pri obračunavanju dobička za III. in IV. trimesečje 1947, bo izdano posebno navodilo.

6. Podjetja, pri katerih se ob periodičnem obračunavanju pojavlja nepredvidena izguba, morajo najprej vknjižiti to izgubo, s tem, da za njen znesek obremenijo konto 971 in ga priznajo ustreznemu kontu rezultatov v razredu 7 (711, 721, 731 itd.).

Nepredvidena izguba se krije pri razdelitvi dobička u prvi vrsti iz nadnačrtnog dobička, kolikor ga ima podjetje, in sicer z obremenitvijo konta 962 — obračunani nadnačrtni dobiček — in s priznavanjem kontu 971 — nepredvidena izguba. Če podjetje nima nadnačrtnog dobička v zadostnem znesku ali če ga sploh nima za kritje nepredvidene izgube, gre za primanjkuje za kritje, v breme ekstra dobička. Če podjetje nima ekstra dobička ali ga nima v zadostnem znesku, tedaj gre ostanek v breme rednega dobička. V obeh primerih se ne knjiži naravnost v breme ekstra oziroma rednega dobička, ampak preko konta odvedenega dobička (965) z obremenitvijo tega konta in s priznavanjem kontu 971 — obračunana nepredvidena izguba.

Poleg teh knjiženj se v zvezi s kontom 965 opravijo še druga knjiženja, ki so predpisana v prilogah navodila za izvajanje uredbe o upravnih in prodajnih stroških (Uradni list FLRJ št. 5 z dne 17. januarja 1947).

Šele ko pokrijejo podjetja nepredvideno izgubo, smejo razpodeliti preostali dobiček, če imajo po prejšnjo privolitev svojega operativnega upravnega voditelja glede prispevka v sklad vodstva.

Če nadnačrtni in načrtni dobiček ne zadoščata za kritje nepredvidene izgube, ostane ostanek nepredvidene izgube vknjižen na kontu 971 do dokončne odločbe pristojnega organa o likvidaciji tega ostanka.

VI št. 29877

Beograd dne 16. julija 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

začasno navodilo

za knjiženje rabata za proizvode, za katere se določajo enotne prodajne cene na drobno, veljavne za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo*

Po 6. členu uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno je lahko rabat:

- a) določen ne glede na dostavne pasove,
- b) različen glede na dostavne pasove.

1. Pri prodaji proizvodov, za katere se določajo enotne cene pri prodaji na drobno z istim rabatom ne glede na dostavne pasove, se javlja knjiženje rabata (v nespremenjenem znesku): z 8. razreda (obremenitvijo kontov 813, 823, 833 ali 89) na 5. razred (s priznanjem kontu 57), nato pa s 4. razreda (obremenitvijo enega konta iz skupine 49) na 1. razred (s priznanjem kontu kupcev 140).

2. Pri prodaji tistih proizvodov prodajalcu na debelo, za katere se določajo različni rabati glede na različne dostavne pasove, se prodajalcu na debelo prizna skupni rabat (t. j. rabat, ki pripada prodajalcu na debelo, rabat, ki pripada prodajalcu na drobno in povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov), za katerega se obremeni 4. razred, in se glede na to opravi knjiženje na isti način kakor pod

* Obj. v Ur. listu št. 65—468/47.

1. točko. Razlike v pasovih se ne pojavljajo pri proizvajalcu, ampak pri prodajalcu na debelo.

Prehod preko 2. razreda tudi tukaj ni potreben.

3. Kadar proizvajalec proda naravnost prodajalcu na drobno proizvode z istim rabatom ne glede na dostavni pas ali kadar mu proda proizvode z različnim rabatom, toda v II. dostavnem pasu, se opravijo knjiženja z 8. razreda na 5. razred enako kakor zgoraj, nato pa se obremeni 5. razred (v skupini 49), prizna pa se:

kontu 140 — kupci za rabat, ki pripada prodajalcu na drobno, — 80% rabata, ki pripada prodajalcu na debelo, in pri proizvodih z različnim rabatom povprečni rabat za povečane dostavne stroške v II. pasu; in

kontu 238 — odtegljaji 20% rabata prodajalcu na debelo — znesek, ustrežajoč 20% rabata, ki je določen za prodajalca na debelo.

4. Kadar proizvajalec proda naravnost prodajalcu na drobno v I., III. in IV. dostavnem pasu tiste proizvode, za katere je določen različen rabat glede na dostavni pas, se opravijo knjiženja z 8. razreda na 5. razred enako kot zgoraj, nato pa se obremeni

4. razred (v skupini 49) za znesek skupnega rabata, t. j. za rabat, ki pripada prodajalcu na debelo, za rabat, ki pripada prodajalcu na drobno, in za povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov (ki ustreza II. dostavnemu pasu); in

konto 236 za povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov III. ali IV. dostavnega pasu glede na to, ali je prodaja opravljena v III. ali IV. dostavnem pasu. Če je opravljena prodaja v I. pasu, se na to konto ne knjiži, ker se kupcu ne priznava nikakršen rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov;

priznava se,

kontu 140 kupca:

rabat, ki pripada prodajalcu na drobno za 80% od rabata, ki pripada prodajalcu na debelo, in če je prodaja opravljena v III. ali IV. dostavnem pasu, tudi še povprečni rabat III. oziroma IV. dostavnega pasu;

kontu 237 povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov (ki ustreza II. dostavnemu pasu), ne glede na to, ali je prodaja opravljena v I., III. ali IV. dostavnem pasu;

kontu 238 20% odrejenega rabata prodajalcu na debelo.

5. Kadar proda prodajalec na debelo blago prodajalcu na drobno s skladišča proizvajalca, bodisi da gre za proizvode z različnim rabatom ali za proizvode z istim rabatom (v tem primeru odpadeta konta 236 in 237), se opravi knjiženje kakor pod 4. točko, samo s to razliko, da se kontu 238 prizna 20% rabata, ki je določen za prodajalca na debelo, zmanjšanega za 1% oziroma za 1,5% enotne cene v prodaji na drobno, in se toliko več prizna prodajalcu na debelo na kontu 140.

6. Kolikor uporabljajo posamezna podjetja posebne kontne načrte, predpisane za njihovo panogo, z drugimi označbami kontov, uporabijo številke kontov svojega kontnega načrta in knjižijo samo analogno po tem začasnem navodilu.

7. Priloženi primer je sestavni del tega začasnega navodila.

VI št. 29880

Beograd dne 16. julija 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

PRIMER ZA KNJIŽENJE

A. Prodaja blaga z istim rabatom:

Enotna cena v prodaji na drobno din 1.000.—
skupni rabat 16%, od tega: 6% rabat prodajalcu na debelo, 10% rabat prodajalcu na drobno.

1. proizvajalec proda prodajalcu na debelo,
2. prodajalec proda naravnost prodajalcu na drobno,
3. prodajalec na debelo proda (brez uporabe lastnih sredstev) blago prodajalcu na drobno iz skladišča proizvajalca.

B. Prodaja blaga z različnim rabatom:

Enotna cena v prodaji na drobno din 1.000.—
skupni rabat 16,5%, od tega: 6% rabata prodajalcu na drobno, 10% rabata prodajalcu na debelo, 0,5% povprečni rabat za povečane dostavne stroške v II., III. in IV. dostavnem pasu, ki znašajo:

- v II. dostavnem pasu 0,5%
- v III. dostavnem pasu . . . . . 1 %
- v IV. dostavnem pasu . . . . . 2 %
4. proizvajalec proda prodajalcu na debelo ne glede na dostavni pas;
5. proizvajalec proda naravnost prodajalcu na drobno v I. dostavnem pasu;
6. proizvajalec proda naravnost prodajalcu na drobno v II. dostavnem pasu;
7. proizvajalec proda naravnost prodajalcu na drobno v III. dostavnem pasu;
8. proizvajalec proda naravnost prodajalcu na drobno v IV. dostavnem pasu.
- Prodajalec na debelo proda (brez uporabe lastnih sredstev) prodajalcu na drobno s skladišča proizvajalca:
9. v I. dostavnem pasu,
10. v II. dostavnem pasu,
11. v III. dostavnem pasu,
12. v IV. dostavnem pasu.

140 Kupci	49 Stroški rabata
160.— (1)	(1) 160.—
148.— (2)	(2) 160.—
150.— (3)	(3) 160.—
165.— (4)	(4) 165.—
148.— (5)	(5) 165.—
153.— (6)	(6) 165.—
158.— (7)	(7) 165.—
168.— (8)	(8) 165.—
150.— (9)	(9) 165.—
155.— (10)	(10) 165.—
160.— (11)	(11) 165.—
170.— (12)	(12) 165.—

236 Plačani povečani
rabat

(7) 10.—
(8) 20.—
(11) 10.—
(12) 20.—

238 Razlika v ceni
pri rabatu

12.— (2)
10.— (3)
12.— (5)
12.— (6)
12.— (7)
12.— (8)
10.— (9)
10.— (10)
10.— (11)
10.— (12)

237 Obračunani povečani rabat

5.— (5)
5.— (7)
5.— (8)
5.— (9)
5.— (11)
5.— (12)

Številke knjiženj na kontih se ujemajo z zaporednimi številkami v primeru.

Pripominja se:

da se 4. razred obremeni vselej za polni znesek rabata, ki gre v strukturo cene proizvoda;

da se kupcem prizna rabat, ki jim pripada;

da konto 237 prejme s 4. razreda povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov, kadar se opravi prodaja v I., III. in IV. dostavnem pasu, medtem ko se pri prodajah, opravljenih v II. dostavnem pasu, prizna povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov kupcu naravnost s 4. razreda, ker se ne pojavi nobena razlika;

da se konto 236 obremeni za odobreni ustrežni povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov, in sicer samo pri prodaji v III. in IV. dostavnem pasu, ker se v I. dostavnem pasu ta rabat splošno ne priznava, v II. dostavnem pasu pa gre kupcu naravnost s 4. nazreda;

da konto 238 prejme 20% rabata, ki pripada prodajalcu na debelo (ali dela tega rabata, ki ostane proizvajalcu v primerih, ki so predvideni).

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

navodilo

o knjiženje načrtnega znižanja proizvodjalnih stroškov za drugo polletje in za knjiženje drugega načrtnega znižanja proizvodjalnih stroškov v IV. trimesečju 1947 rudarskih in industrijskih podjetij*

Načrtno znižanje proizvodjalnih stroškov rudarskih in industrijskih podjetij splošnega državnega pomena za drugo polletje 1947, določeno z odločbo Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ št. 6091 z dne 5. junija 1947 o načrtnem znižanju proizvodjalnih stroškov rudarskih in industrijskih podjetij splošnega državnega pomena za drugo polletje 1947 (Uradni list FLRJ št. 56/47) kakor tudi drugo načrtno znižanje proizvodjalnih stroškov v IV. trimesečju 1947 po odločbi Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ št. 2963 z dne 9. oktobra 1947 se knjiži na tale način:

I. Prvo načrtno znižanje proizvodjalnih stroškov iz 2. točke odločbe o načrtnem znižanju proizvodjalnih stroškov rudarskih in industrijskih podjetij splošnega državnega pomena za drugo polletje 1947, ki ga morajo podjetja doseči v drugem polletju 1947 v višini odstotka, ki mu je sporočen od operativnega upravnega voditelja, se šteje za posebno kategorijo rednega načrtnega dobička in se knjiži na tale način:

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 2—6/48.

odobri se poseben konto v skupini 96 kot posebna kategorija rednega načrtnega dobička v breme konta 962 — nadnačrti dobiček. Če na računu 962 ni zadosti nadnačrtnega dobička ali če ga sploh ni za kritje določene posebne kategorije rednega načrtnega dobička, se knjiži v breme konta 971 — nepredvidena izguba.

II. Podjetja, ki imajo nalogo za drugo načrtno znižanje proizvodjalnih stroškov v četrtem trimesečju 1947, knjižijo to znižanje na tale način:

odobrijo poseben konto v skupini 18 kot obveznost za proračun v breme konta 962 — nadnačrti dobiček. Če na računu 962 ni zadosti nadnačrtnega dobička ali če ga sploh ni za kritje drugega načrtnega znižanja proizvodjalnih stroškov, se knjiži v breme konta 971 — nepredvidena izguba. Vplačilo proračun gre v breme posebnega konta iz skupine 18 v korist rednega konta pri Narodni banki FLRJ.

VI 56162

Beograd dne 25. decembra 1947.

Minister za finance
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu ministra za gradnje
FLRJ

odločbo

o temeljnem razporedu kontov za gradbena podjetja*

1. Novi temeljni raspored kontov za gradbena podjetja je obvezen za vsa gradbena podjetja zveznega in republiškega pomena kakor tudi za tista podjetja lokalnega pomena, ki so doslej vodila svoje knjigovodstvo po kontnem načrtu za gradbena podjetja. Uporabljal se bo od 1. januarja 1948.

2. Dne 1. januarja 1948 prenehajo veljati vsi doslej objavljeni računski (kontni) načrti za gradbena podjetja, kolikor se nanašajo na podjetja zveznega in republiškega pomena in na tista lokalna gradbena podjetja, ki so vodila svoje knjigovodstvo po kontnem načrtu za gradbena podjetja.

3. Temeljni raspored kontov bo objavljen v posebni izdaji »Uradnega lista Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

VI št. 8902

Beograd dne 2. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Minister za gradnje:

Vlada Zečević l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 20--140/48.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu ministra za industrijo FLRJ in ministra za rudarstvo FLRJ

odločbo

**o temeljnem razporedu kontov (kontnem načrtu)
za rudarstvo in industrijo***

1. Novi temeljni raspored kontov za rudarstvo in industrijo je obvezen za vsa rudarska in industrijska podjetja splošnega državnega in republiškega pomena in se uvede s 1. januarjem 1948.

2. S 1. januarjem 1948 prenehajo veljati vsi do sedaj objavljeni računski (kontni) načrti za posamezne panoge rudarstva in industrije, kolikor se nanašajo na podjetja zveznega in republiškega pomena.

3. Temeljni raspored kontov je objavljen v posebni izdaji »Uradnega lista Federativne ljudske republike Jugoslavije« in je sestavni del te odločbe.

VI št. 52924

Beograd dne 8. decembra 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Minister za industrijo:

Boris Kidrič l. r.

Minister za rudarstvo:

Bane Andrejev l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 107—798/47.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam

odločbo

o spremembah in dopolnitvah temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za rudarstvo in industrijo in navodilo za njegovo uporabo*

I. Dobiček se uresniči ob proizvodnji, razporedi in vplača pa se ob realizaciji (prodaji) proizvodov.

Prav tako nastane obveza za davek od prometa proizvodov ob realizaciji (prodaji).

Glede na to se temeljni razpored kontov (kontni načrt) za rudarstvo in industrijo dopolni v skupini 62 z novim trištevničnim kontom:

629 Obračunani finančni rezultat, ki se razčleni na tele analitične konte:

- 6290 Obračunani redni dobiček,
- 6291 Obračunani ekstra dobiček,
- 6292 Obračunani nadnačrtni dobiček,
- 6295 Obračunana načrtna izguba,
- 6296 Obračunana nepredvidena izguba,
- 6299 Obračunani finančni rezultat v letu 1947:

Pri obračunu dokončane proizvodnje ob koncu obračunskega razdobja (meseca) ravnajo podjetja vseskozi po navodilih za uporabo temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za rudarstvo in industrijo glede knjiženja na kontih v skupinah 60, 61 in 62, le z razliko: 1. da se zaloge gotovih pro-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 21—148/48.

izvodov vodijo na kontih skupine 62 po proizvajalni ceni in '2. da se obračunani finančni rezultat knjiži preko konta 629 — Obračunani finančni rezultat — na zadevne njegove analitične konte, namesto da bi se knjižil v korist ali v breme kontov (realiziranega) finančnega rezultata v skupinah 96 in 97.

Konto 629 ima vlogo popravka vrednosti zaloga dokončanih proizvodov. Z odštevanjem ali s prištevanjem njegovega zneska k skupni vrednosti zaloga gotovih proizvodov, knjiženih po proizvajalni ceni, se dobi vrednost teh proizvodov po dejanski polni lastni ceni podjetja.

Ob realizaciji se obračuna doseženi finančni rezultat glede prodanih količin in opravijo ustrezne vknjižbe: v breme konta 629, t. j.

6290 Obračunani redni dobiček,
6291 Obračunani ekstra dobiček,
6292 Obračunani nadnačrtni dobiček,
v korist konta 960 Redni dobiček oziroma
konta 961 Ekstra dobiček oziroma
konta 962 Nadnačrtni dobiček;
ali:

v korist konta 629, t. j.

6295 Obračunana z načrtom predvidena izguba,
6296 Obračunana nepredvidena izguba,
in v breme konta 970 Z načrtom predvidena izguba
oziroma
konta 971 Nepredvidena izguba.

Dobiček se torej vplačuje in razporeja po načrtu realizacije v rokih, ki so določeni v navodilu za izvajanje uredbe o bančnih računih dobička državnih gospodarskih podjetij in njihovih operativnih upravnih voditeljev (Uradni list FLRJ št. 6/47).

Ker so obračunani finančni rezultati v raznih obračunskih razdobjih različni, vsebujejo proizvodi zalogi povprečni ponderirani potencial teh rezultatov. To pomeni, da je treba pri ugotavljanju doseženega dobička za prodano količino vzeti ponderirano povprečje obračunanega finančnega rezultata.

Podjetja, ki proizvajajo samo eno vrsto proizvodov, primerjajo ob koncu meseca skupno vrednost prodanih količin s skupno vrednostjo zalog ob začetku meseca, povečano za obračunane v teku meseca nanovo proizvedene zaloge, vse skupaj po proizvodjalni ceni, in s pomočjo dobljenega količnika preknjižijo ustrezni del dobička oziroma izgube s konta obračunanega rezultata (629) na konte doseženega dobička (960, 961 in 962) oziroma izgube (970 in 971).

Na primer:

a) skupna vrednost v teku meseca	dinarjev
prodanih proizvodov (po proizvodjalni ceni)	400.000.—
b) vrednost zalog ob začetku meseca	120.000.—
c) obračunane, v teku meseca nanovo proizvedene zaloge	380.000.—
Skupaj [b) + c)]	500.000.—

Dobljeni količnik, s pomočjo katerega se izračuna doseženi dobiček, je:

$$\frac{400.000 \times 100}{500.000} = 80\%$$

Če je n. pr.:

obračunani redni dobiček 35.000.—, je realizirani
 $35.000 \times 80\% = 28.000.—$

obračunani ekstra dobiček 12.500.— je realizirani
 $12.500 \times 80\% = 10.000.—$
 obračunani nadnačrtni dobiček 4.000.—, je realiziran
 $4.000 \times 80\% = 3.200.—$

Podjetja z večjim številom proizvodov primerjajo skupno maso prodanih proizvodov (po proizvodni ceni) s skupno zalogo vseh proizvodov (ki so jih imela ob začetku meseca in obračunala za pretekli mesec) ter dobe tako željeni količnik, kako da gre za en proizvod. Z njegovo pomočjo izločijo iz skupnega obračunanega dobička ustrezni del realiziranega dobička oziroma izgube.

Realizirani dobiček se ugotovi, knjiži in razdeli periodično (ob koncu vsakega meseca). Prav tako se ugotovi in knjiži izguba, ki se nanaša na realizirano blago.

Primanjkljaji, ki nastanejo pri zalogah gotovih proizvodov, ter razlike, ki nastanejo v proizvodni ceni zaradi spremembe kakovosti gotovih proizvodov (n. pr. zaradi poznejšega kvana ali sploh zaradi prvotno nepravilno določene kakovosti), se knjižijo med izredne izdatke (kolikor ne gredo v breme posameznikov). V takem primeru je treba popreštnirati knjiženje ustreznega dela obračunanega finančnega rezultata na konto 629.

II. Obračunani dobiček pri zalogah iz leta 1947 se izkaže na analitičnem kontu 6299. Nasprotna vknjižba se opravi na posebnem analitičnem kontu sintetičnega konta 270 — Aktivne časovne razmejitve. Če je podjetje obračunalo izgubo pri teh zalogah v obliki aktivnega salda na analitičnem kontu 6299, se opravi protivknjižba na posebnem analitičnem kontu konta 271 — Pasivne časovne razmejitve.

Vzporedno z realizacijo zalog iz leta 1947 v letu 1948 se v sorazmerju z realizacijo prenaša obračunani dobiček (oziroma izguba) s konta 6299, in sicer: če je obračunan dobiček:

- z obremenitvijo konta 6299 in
- s priznanjem kontu 270 oziroma ustreznemu podkontu, če pa je obračunana izguba:
- s priznanjem kontu 6299 in
- obremenitvijo konta 271 oziroma ustreznega podkonta.

Ko so zaloge iz leta 1947 v celoti realizirane, se konta 6299 in 270 (ali 271) izravnata.

Za zaloge, ki nastajajo v letu 1948, se uporabi nato redni predpisi iz I. dela tega navodila.

III. Stroški nedokončane proizvodnje obsegajo vse spremenljive elemente polne lastne cene (t. j. brez normiranih elementov).

Ob koncu obračunskega razdobja, ob obračunavanju dokončanih proizvodov, se torej režija uprave in prodaje in režija delavnice knjižita v breme dokončanih proizvodov samo glede ustreznega dela, medtem ko ostane tisti del teh stroškov, ki se nanaša na nedokončano proizvodnjo, v razredu 5.

IV. Plače delavcev in nameščencev, ki so zapustili podjetje, in so zaradi tega ležale nedvignjene več kakor tri mesece, se prenesejo z vknjižbo v korist sklada vodstva. Če se delavec ali nameščenec oziroma tisti, ki uveljavlja pravico do take plače, pozneje zgleda, mu jo podjetje izplača v breme sklada vodstva, če ni za to drugih ovir.

Nedvignjene plače tistih delavcev in nameščencev, ki so še nadalje v službi pri podjetju, in

pa plače, ki so zarubljene ali sporne, se ne preknjižijo v korist sklada vodstva.

V. V zvezi z navodilom komiteja za zakonodajo in izgraditev ljudske oblasti pri vladi FLRJ o izplačevanju dodatka za otroke (Uradni list FLRJ št. 8/48) je treba izplačani dodatek knjižiti enako kakor socialni prispevek na plačo v breme istega sintetičnega konta 414, če vodi podjetje v svojem knjigovodstvu razred 4. Sicer ga je treba knjižiti v breme ustreznih kontov razreda 5.

VI. Ta odločba se uporablja od 1. januarja 1948.

VI št. 8923

Beograd dne 4. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu ministra za elektrogospodarstvo FLRJ

odločbo

o veljavnosti temeljnega razporeda kontov za rudarstvo in industrijo tudi za podjetja elektrogospodarstva*

1. Vse elektrarne zveznega in republiškega pomena, uprave več elektrarn ter podjetja za gradnjo in eksploatacijo elektrarn, pri katerih vodijo gradbeno gradbena podjetja zveznega in republiškega pomena, morajo od 1. januarja 1948 uporabljati temeljni razpored kontov za rudarstvo in industrijo, predpisan z odločbo ministra za finance VI št. 52.924 dne 8. decembra 1947.

2. Elektrarne lokalnega pomena, ki so doslej vodile enotno računovodstvo, so prav tako dolžne s 1. januarjem 1948 vpeljati temeljni razpored kontov.

3. Minister za elektrogospodarstvo predpiše obvezne analitične konte za vsa podjetja, ki so dolžna voditi svoje knjigovodstvo po predpisih te odločbe.

4. S 1. januarjem 1948 prenehajo veljati vsi doslej objavljeni računski (kontni) načrti za elektrarne centrale.

VI št. 4400

Beograd dne 31. januarja 1948.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Minister za elektrogospodarstvo:
inž. Nikola Petrović l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—83/48.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu ministra za kmetijstvo in gozdarstvo FLRJ

odločbo

o uporabi temeljnega razporeda kontov za rudarstvo in industrijo za gozdna podjetja republiškega pomena*

1. Vsa gozdna podjetja republiškega pomena so dolžna, da s 1. januarjem 1948 uvedejo temeljni nazpored kontov za rudarstvo in industrijo.

2. S 1. januarjem prenehajo veljati vsi do sedaj objavljeni računski (kontni) načrti za gozdarstvo kolikor se nanašajo na podjetja republiškega pomena.

VI št. 53826

Beograd dne 13. decembra 1947.

Minister za finance
Sreten Žujović l. r.

Minister za kmetijstvo
in gozdarstvo:
dr. Vaso Čubrilović l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 109—819/47.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ

odredbo

uporabi temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za rudarstvo in industrijo tudi za kmetijske strojne postaje*

1. Vse kmetijske strojne postaje morajo od 1. januarja 1948 uporabljati temeljni razpored kontov za rudarstvo in industrijo.

2. Minister za kmetijstvo predpiše obvezne analitične konte za vse kmetijske strojne postaje, ki morajo voditi svoje knjigovodstvo po predpisih te odredbe.

3. Dne 1. januarja 1948 nehajo veljati vsi doslej objavljeni računski (kontni) načrti za kmetijske strojne postaje.

VI št. 7438

Beograd dne 21. februarja 1948.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Minister za kmetijstvo:
Peter Štambolić l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 18—124/48.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam v sporazumu z ministrom za trgovino in preskrbo FLRJ in ministrom za zunanjo trgovino

odločbo
o temeljnem razporedu kontov (kontnem načrtu)
za trgovino*

1. Vsa trgovska podjetja zveznega in republiškega pomena, ki se bavijo s prometom blaga na domačem in inozemskem trgu, morajo s 1. januarjem 1948 uvesti temeljni razpored kontov (kontni načrt) za trgovino.

2. S 1. januarjem 1948 prenehajo za vsa podjetja iz 1. točke te odločbe veljati vsi doslej objavljeni računski (kontni) načrti za trgovska podjetja.

3. Državna trgovska podjetja lokalnega pomena ter zadružna in zasebna podjetja, ki se bavijo s trgovino in ki so doslej vodila enotno računovodstvo, so prav tako dolžna uvesti s 1. januarjem 1948 temeljni razpored kontov.

4. Za državna gospodarska podjetja lokalnega pomena ter zadružna in zasebna podjetja, ki se bavijo s trgovino, in ki doslej niso vodila enotnega računovodstva, predpiše republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo v sporazumu z ministrstvom za komunalne zadeve ali z glavno zadružno zvezo na-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 107—799/47.

in, kako morajo voditi svoje knjige. Vsa taka podjetja morajo zagotoviti vsaj tiste kazalnike, ki so določeni pri koncu navodila za temeljni raspored kontov za trgovino.

5. Temeljni raspored kontov (kontni načrt) za trgovino bo objavljen v posebni izdaji »Uradnega lista FLRJ«.

VI št. 53816

Beograd dne 12. decembra 1947.

Minister za trgovino in preskrbo:

dr. Zaim Šarač l. r.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Minister za zunanjo trgovino:

Melentije Popović l. r.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu ministra za kmetijstvo in gozdarstvo FLRJ

odločbo

o razporedu kontov (kontnem načrtu) za državna kmetijska posestva*

Državna kmetijska posestva zveznega in republiškega pomena morajo od 1. januarja 1948 uporabljati razpored kontov (kontni načrt) za državna kmetijska posestva, ki bo objavljen v posebni izdaji »Uradnega lista FLRJ«.

Dosedanji računski načrti prenehajo veljati 31. decembra 1947.

Št 52735

Beograd dne 31. decembra 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Minister za kmetijstvo
in gozdarstvo:
dr. Vaso Čubrilović l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 4—19/48.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ

odločbo

o temeljnem razporedu kontov (kontnem načrtu) za gostinstvo*

1. Vsa gostinska podjetja posebne kategorije kakor tudi gostinska podjetja prve skupine II. kategorije morajo od 1. januarja 1948 uporabljati temeljni razpored kontov (kontni načrt) za gostinstvo.

2. S 1. januarjem 1948 prenehajo veljati za vsa podjetja iz 1. točke te odločbe vsi doslej objavljeni računski (kontni) načrti za gostinska podjetja.

3. Gostinska podjetja iz druge skupine II. kategorije, ki so doslej vodila enotno računovodstvo, morajo prav tako od 1. januarja 1948 uporabljati temeljni razpored kontov.

4. Za druga državna, združna in zasebna gostinska podjetja, ki doslej niso vodila enotnega računovodstva, bodo način za vodstvo knjig predpisala republiška ministrstva za trgovino in preskrbo sponazumno z ministrstvom za komunalne zadeve ali z glavno združno zvezo, in sicer tako, da morajo vsa taka podjetja zagotoviti minimalno tiste kazalnike, ki so določeni na koncu navodila za temeljni razpored kontov za gostinstvo.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 4—20/48.

5. Temeljni raspored kontov (kontni načrt) za
gostinstvo bo objavljen v posebni izdaji »Uradnega
lista FLRJ«.

VI št. 528

Beograd dne 6. januarja 1948.

Minister za finance

Sreten Žujović l. r.

Minister za trgovino
in preskrbo:

dr. Zaim Šarac l. r.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam

navodilo

**uporabi novih razporedov kontov (kontnih načrtov)
v letu 1948***

1. Vsa gospodarska podjetja zveznega in republiškega pomena iz tistih gospodarskih panog, za katere niso bili izdani posebni razporedi računov (kontni načrti), ki se imajo uporabljati od 1. januarja 1948, morajo dotlej, dokler ne bodo izdani zvezni razporedi kontov za njihovo panogo, prilagoditi svoje knjigovodstvo s 1. januarjem 1948 temeljnemu razporedu kontov (kontnemu načrtu) za gospodarstvo in industrijo ali pa temeljnemu razporedu kontov (kontnemu načrtu) za trgovino, pač glede na to, kateri od teh dveh razporedov računov bolje ustreza njihovi strukturi in njihovim potrebam.

2. Ta podjetja lahko prilagodijo razrede 4, 5 in 6 svojim posebnim potrebam, upoštevajoč pri tem temeljna načela kontnega načrta in značilnosti teh razredov.

Št. 56730

Beograd dne 31. decembra 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 3—12/48.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam

odločbo

o temeljnem načrtu računov za kreditna podjetja

1. Vsa državna in zasebna kreditna podjetja, razen tistih, ki so v likvidaciji, so dolžna od 1. januarja 1948 uporabiti temeljni načrt računov za kreditna podjetja.

2. S 1. januarjem 1948 prenehajo veljati vsi do sedaj objavljeni računski (kontni) načrti za državna in zasebna kreditna podjetja, razen kolikor se nanašajo na kreditna podjetja v likvidaciji.

3. Temeljni načrt je objavljen v posebni publikaciji »Uradnega lista FLRJ« in je sestavni del te odločbe.

VI št. 53817

Beograd dne 13. decembra 1947.

Minister za finance

Sreten Žujović l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 108—811/47.

Na podlagi 4., 14. in 16. člena zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

pravilnik
enotni tehniki vodstva knjig in o njihovih obrazcih
za javne lekarne*

1. člen

Predpisi tega pravilnika veljajo za vse javne lekarne, ki ne spadajo v kategorijo A in B iz 4. člena zakona o enotnem računovodstvu (v nadaljnjem besedilu: »lekarne«).

2. člen

Lekarne morajo voditi te poslovne knjige:

1. inventarno knjigo,
2. blagajniško knjigo,
3. nabavno blagovno knjigo,
4. prodajno blagovno knjigo,
5. knjigo dolžnikov in upnikov,
6. knjige, ki so predpisane z drugimi predpisi, in
7. vse pomožne knjige in razvide, ki se pokažejo potrebni za pravilno uporabo zakona o enotnem računovodstvu in uspešno kontrolo nad njegovim izvajanjem.

3. člen

Lekarne morajo ob začetku svojega poslovanja in ob sklepu vsakega poslovnega leta sestaviti popis

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 109—814/47.

(inventar), vseh svojih aktiv in pasiv ter navesti njihove posamezni in skupni znesek.

Inventarna knjiga mora biti vezana in overjena.

4. člen

Blagajniška knjiga mora biti vezana in overjena. Vodi se na dvojno numeriranih straneh (folijah). Na levo se vpisujejo prejemki. Stran prejemkov mora imeti štiri stolpce, in sicer: za zaporedno številko prejemka, datum, vsebino in prejeti znesek. Na desno stran se vpisujejo izdatki. Stran izdatkov mora imeti osem stolpcev, in sicer: za zaporedno številko izdatka, datum, vsebino ter izplačani znesek; za nabavo blaga in materiala, plače, splošne stroške lojalne in za zasebne stroške (gl. obrazec št. 1 na strani 316 in 317).

Če se izplačani znesek ne nanaša samo na eno skupino, ga je treba glede na namen izdatka razdeliti na dve ali več skupin.

Blagajniško knjigo je treba zaključiti ob koncu vsakega meseca in blagajniški saldo prenesti na priležni mesec. Pri seštevanju izdatkov se morajo vsote vseh štirih stolpcev »Namen izplačila« (stolpca 9, 10, 11 in 12) ujemati z vsoto stolpca »Izplačani znesek dinarjev« (stolpec 8).

Vsa izplačila iz blagajne morajo temeljiti na pravih listinah, ki morajo biti zaznamovane z zaporednimi številkami.

5. člen

Nabavna blagovna knjiga se lahko vodi v vezani in overjeni knjigi ali pa na prostih listih (kartoteki). Imeti mora dvanajst stolpcev, in sicer: za zaporedno številko, datum, ime in naslov dobavitelja, številko in datum fakture, vrsto in vrednost nabave.

ljenega blaga in za nabavne stroške s podstolpci: specialitete, kemikalije, obvezila, embalaža, prevoz, trošarina, skupni znesek stroškov in opomba (gl. obrazec št. 2 na strani 316 in 317).

Vse prejeto blago mora biti vpisano v to knjigo.

Če prejeto blago ni takoj plačano, ampak je vzeto na kredit, je treba znesek fakture priznati upniku v knjigi dolžnikov in upnikov.

6. člen

Prodajna blagovna knjiga za gotovino se lahko vodi v vezani in overjeni knjigi (paginirani) ali na prostih listih (kartoteki).

Imeti mora trinajst stolpcev, in sicer: za zaporedno številko, datum, ime in priimek zdravnika, sestav recepta in za prodano blago s podstolpci: magistralna zdravila, plačilo za delo, davek od prometa proizvodov (za blago iz stolpcev 5 in 6), embalaža, specialitete, obvezila, skupni prodajni znesek v dinarjih, stran in zaporedna številka blagajne ter opomba (gl. obrazec št. 3 na strani 318 in 319).

Vsaka prodaja zdravil za gotovino po zdravniških receptih mora biti posebej vpisana v prodajno knjigo, navedena prodaja pa se lahko vpiše kumulativno kot dnevni izkupiček, specifičirana po skupinah: specialitete, magistralna zdravila, obvezila in embalaža.

Dnevno prodajo blaga za gotovino je treba vsak dan zaključiti. Vsota stolpcev 5, 6, 7, 8, 9 in 10 se mora ujemati z vsoto v stolpcu 11.

Dnevni izkupiček od prodaje blaga za gotovino (stolpec 11) je treba vsak dan prenesti v blagajniško knjigo.

7. člen

Prodajna knjiga blaga na kredit se lahko vodi v vezani in overjeni knjigi (paginirani) ali na prostih listih (kartoteki). Imeti mora šestnajst stolpcev in sicer: za zaporedno številko, datum, ustanovo ali osebo, kateri se kreditira, sestav recepta, kreditirano blago (s podstolpci: magistralna zdravila, plačilo za delo, norme racionalnega predpisovanja zdravil, davek od prometa proizvodov, in sicer za blago iz stolpcev 5, 6 in 7, embalaža, gotovo blago (specialitete), obvezila, skupni znesek, popust, čisti kreditirani znesek), stran knjige dolžnikov in upnikov ter za opombo (gl. obrazec št. 4 na strani 318 in 319).

Vsaka prodaja zdravil na kredit mora biti posebej vpisana v knjigo.

Dnevno prodajo blaga na kredit je treba zaključiti bodisi vsak dan ali periodično, vendar vsaj enkrat v mesecu, za kreditirane zneske (stolpec 14) pa obremeniti v knjigi dolžnikov in upnikov ustanove oziroma osebe, ki se jim je kreditiralo.

8. člen

Knjiga dolžnikov in upnikov (saldo konti) se lahko vodi v vezani in overjeni knjigi (paginirani) ali na prostih listih (kartoteki).

Če se dolžniki in upniki vodijo v vezani knjigi, mora imeti vsaka stran na levi tri stolpce: datum, kratek opis dolga in kreditirani znesek, na desni pa tri stolpce: datum, kratek opis, kako je bil dolg poravnán, ter prejeti znesek oziroma, kako je nastala terjatev, in znesek upnikove terjatve (gl. obrazec št. 5 na strani 320).

Če se dolžniki in upniki vodijo na prostih listih (kartoteki), ki obsegajo poleg stolpcev za datum in opis, kako je nastal dolg oziroma kako je nastala terjatev, še dvojne stolpce za znesek, tedaj je treba na levem stolpcu knjižiti dolgove (pod »Dolguje«), na desnem stolpcu pa terjatve (pod »Terja«).

V knjigi dolžnikov in upnikov je treba na levi strani oziroma pod »Dolguje« knjižiti vse dolgove (obremenitve) za kreditirano blago in vse dolgove (obremenitve) za izplačila na kredit (četudi so zaslužna, predjemni ali podobno); na desni strani oziroma pod »Terja« pa vse nastale obveznosti iz nabave blaga na kredit, prejete predjeme in podobno.

9. člen

Ob koncu poslovnega leta mora lekarna z inventuro ugotoviti premoženjsko stanje in uspeh poslovanja v preteklem letu.

10. člen

Osnovna sredstva (investicijsko premoženje) se vpišejo v inventar po knjižni vrednosti, ko se odpisujejo odpisi.

Zaloge se ocenijo po tehle načelih:

1. za nabavljeno blago in material se vzamejo cene, ki so jih predpisali pristojni organi;
2. terjatve se vpišejo po njihovi knjižni vrednosti; dvomljive terjatve je treba izkazati v znesku njih verjetne izterljivosti.

Lekarne morajo prenesti letne inventarje (popise) v posebno »Inventarno knjigo«, ki mora biti vezana in overjena (gl. obrazca št. 6 in 7 na strani 320 in 321).

11. člen

Pri inventuri je treba najprej popisati sredstva (aktiva), nato pa vire sredstev (pasiva), in sicer po tehle skupinah:

I. SREDSTVA (AKTIVA)

1. a) nepremičnine,
b) poslovni inventar,
2. blago in material,
3. dolžniki,
4. rimese (menice, po katerih je lekarna upnik,
5. a) gotovina,
b) terjatve od denarnih zavodov,
6. druga sredstva.

V popisu (seznamu) je treba za vsako vrsto sredstev navesti njihovo količino, ceno in skupni znesek, nato pa skupne zneske razvrstiti po skupinah in podskupinah, kakor so zgoraj razporejene. Na koncu je treba sestaviti rekapitulacijo vseh skupin in podskupin in ugotoviti skupni znesek sredstev (aktiv).

II. VIRI SREDSTEV (PASIVA)

1. upniki za nabavljeno blago in material,
2. trate in akcepti (menice, po katerih je lekarna dolžnik),
3. druge obveznosti.

Pri popisu pasiv je treba za vsako obveznost navesti njeno vrednost, nato pa sešteti vsako skupino posebej (gl. obrazec št. 7).

12. člen

Ko se ugotovi, koliko znašajo sredstva in koliko viri sredstev, je treba napraviti rekapitulacijo. Razlika med aktivni in pasivi pomeni lastna sredstva.

Od tako ugotovljenih sredstev je treba odbiti znesek lastnih sredstev, ki so bila prenesena iz preteklega leta oziroma pri novoustanovljenih lekarnah znesek sredstev, ki so bila vložena v lekarno. Razlika, ki se pokaže, je čisti dobiček (gl. obrazec št. 7).

Če je znesek ugotovljenih sredstev manjši od lastnih sredstev, prenesenih iz preteklega leta, oziroma pri novoustanovljenih lekarnah manjši od sredstev, ki so bila vložena v lekarno, pomeni razlika, ki se pokaže, čisto izgubo.

13. člen

Lekarne morajo na podlagi inventarja sestaviti bilanco. Bilanco je treba vpisati v inventarno knjigo. Podpisati jo mora vodja oziroma lastnik lekarne (gl. obrazec št. 8 na strani 315).

14. člen

Poslovne knjige je treba zaradi reda voditi po tehle načelih:

1. da se iz njih da ugotoviti skupno poslovanje, razčlenjeno na posamezne operacije v določenem poslovnem razdobju, in sicer po časovnem redu, v kosmatih zneskih brez pobotanja;
2. da so vse vknjižbe napisane s črnilom ali kopirnim svinčnikom;
3. da ne smejo ostati prazna tista mesta, ki morajo biti praviloma izpolnjena;
4. da se ne sme popravljati ali črtati to, kar je že napisano;
5. če se popravlja s prečrtavanjem, mora ostati prvotno besedilo čitljivo;
6. prepovedana je vsaka sprememba, za katero pozneje ne bi bilo jasno, ali je nastala ob prvi vknjižbi ali pozneje;

BLAGAJNIŠKA

Prejemki

Zap. štev.	Mesec in dan	VSEBINA	Prejeti znesek		Zap. štev.	Mesec in dan
			din	p		
1	2	3	4		5	6

Obrazec štev. 1

NABAVNA

Zap. štev.	Datum	DOBAVITELJ IN NJEVOV NASLOV	Faktura		VRSTA	
			štev.	datum	specia- litete	
1	2	3	4		5	

Obrazec štev. 2

KNJIGA

Izdatki

VSEBINA	Izplačani znesek		Nabava blaga in materiala		Plače		Splošni stroški lekarne		Zasebni stroški	
	din	p	din	p	din	p	din	p	din	p
7	8		9		10		11		12	

BLAGOVNA KNJIGA

IN VREDNOST NABAVLJENEGA BLAGA IN NABAVNI STROŠKI							Opomba
kemika- lije	obvezila		emba- laža	prevoz	troša- rina	skupaj	
din p	din	p	din p	din p	din p	din p	
6	7		8	9	10	11	12

PRODAJNA BLAGOVNA

Zap. štev.	Datum	IME IN PRIIMEK ZDRAVNIKA	SESTAV RECEPTA	P R O -			
				magi- stralna zdravila		plačilo za delo	
				din	p	din	p
1	2	3	4	5	6		

Obrazec štev. 3

PRODAJNA KNJIGA

Zap. štev.	Datum	USTANOVA OZ. OSEBA KATERI SE KREDITIRA	SESTAV RECEPTA	K R E -				
				magi- stralna zdravila		plačilo za delo		norme
				din	p	din	p	din p
1	2	3	4	5	6	7		

Obrazec štev. 4

KNJIGA ZA GOTOVINÒ

D A N O B L A G O

[illegible]

BLAGA NA KREDIT

DITIRANO BLAGO

din	p	din	p	din	p	din	p	din	p	din	p	din	p	Stran iz salda konta	
8		9		10		11		12		13		14		15	

.....
(Ime in naslov dolžnika oziroma upnika)

Dolguje				Terja			
Mesec in dan	O P I S			Mesec in dan	O P I S		
		din	p			din	p

Obrazec štev. 5

PODROBEN POPIS PREMOŽENJA ZA INVENTAR
na dan 31. decembra 194.....

Zap. št.	O P I S	Merilna enota	Cena		Znesek	
			din	p	din	p

Obrazec štev. 6

I N V E N T A R
na dan 31. decembra 194.....

	din	p	din	p
I. Sredstva (aktiva)				
Nepremičnine	100.000	—		
Poslovni inventar	70.000	—	170.000	—
Blago po (seznamu)			350.000	—
Dolžniki (po seznamu)			62.000	—
Gotovina	2.000	—		
Narodna banka FLRJ	57.000	—	59.000	—
Skupno premoženje			641.000	—
II. Viri sredstev (pasiva)				
Dobavitelji za blago (po seznamu)			52.000	—
Akcepti (po seznamu)			124.000	—
Skupni viri sredstev			176.000	—
III. Rekapitulacija				
Skupna aktiva			641.000	—
Skupna pasiva			176.000	—
Lastna sredstva			465.000	—
IV. a) Sredstva v začetku leta			430.000	—
b) Sredstva ob koncu leta			465.000	—
Čisti dobiček v letu 194....			35.000	—

Obrazec štev. 7

B I L A N C A

na dan 31. decembra 194.....

Sredstva	Viri sredstev			
	din	p	din	p
Nepremičnine	100.000	—		—
Poslovni inventar	70.000	—		—
Blago (po seznamu)		170.000		52.000
Dolžniki (po seznamu)		350.000		124.000
Gotovina	2.000	—		—
Narodna banka FLRJ	57.000	—		—
		62.000		465.000
		59.000		641.000
		641.000		641.000

Obrazec štev. 8

Zap. štev.	Datum	Stran	PREDMET		Promet		Blagajna		Nabava blaga in materiala		Prodaja blaga in materiala		Dolžniki in upniki	
1	2	3	4		din	p	dolg.	terja	dolg.	terja	dolg.	terja	dolg.	terja
					5		6		7		8		9	

Obrazec štev. 9

N I K

Plače in socialni prispevki		Davki in takse		Najem-nina in razsvet-ljava		Drugi izdatki (razno)		Lastna sredstva		Bilanca		Račun izgube in dobička	
dolg.	terja	dolg.	terja	dolg.	terja	dolg.	terja	dolg.	terja	dolg.	terja	dolg.	terja
10		11		12		13		14		15		16	

7. iz vezanih poslovnih knjig se ne smejo trgati listi in tudi ne dodajati novi, nevezani listi pa se ne smejo uničiti;

8. vse vknjižbe je treba vpisati na podlagi listin (temeljnic), iz katerih se da ugotoviti utemeljenost vknjižbe;

9. v enem mesecu po sklepu poslovnega leta morajo biti poslovne knjige zaključene, inventarna knjigo in bilanco pa morajo poleg tega še podpisati ustrezni vodje.

Podatki v posameznih knjigah in listinah, na podlagi katerih so bile opravljene vknjižbe, morajo popolnoma ustrezati dejanskemu stanju. Omogočiti morajo kontrolo in primerjavo ter biti podlaga za kalkulacijo.

15. člen

Lekarne morajo svoje knjige in popise inventarja hraniti deset let, računajoč od dneva zadnjega vpisa. Prav toliko časa morajo hraniti dopise, spise temeljnice in druge poslovne zaznamke, s katerimi se opravičujejo vknjižbe v teh poslovnih knjigah.

Za stanje računovodstva v posameznih lekarnah so odgovorni vodje oziroma lastniki in vodje računovodstva, kjer jih lekarne imajo.

PREHODNE DOLOČBE

16. člen

Predpisi tega pravilnika ne veljajo za tiste lekarne iz 1. člena tega pravilnika, ki že vodijo ali imajo možnost voditi svoje knjigovodstvo po sistemu dvojnega knjigovodstva po splošnih predpisih zakona o enotnem računovodstvu.

Predpisi 1. in 2. točke 2. člena in predpisi 4. člena pravilnika ne veljajo za tiste lekarne iz 1. člena tega pravilnika, ki že vodijo ali imajo možnost voditi ameriški dnevnik po sistemu dvojnega knjigovodstva (gl. obrazec št. 9 na strani 323).

17. člen

Lekarne, za katere veljajo predpisi tega pravilnika, morajo svoje knjige spraviti na podlagi inventarja v sklad s temi predpisi, in sicer začeti 1. januarjem 1948.

18. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

VI št. 51339

Beograd dne 15. decembra 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 55. in 57. člena temeljnega zakona
o državnih gospodarskih podjetjih predpisujem

navodilo

**za sestavljanje bilance in pregleda izdatkov in
dohodkov državnih gospodarskih podjetij za l. 1947**

To navodilo se nanaša na državna rudarska in
industrijska podjetja, gospodarstva, na državna kme-
tijska strojna podjetja ter na podjetja elektrogospo-
darstva zveznega, republiškega, pokrajinskega in
oblastnega pomena in pa na tista podjetja lokalnega
pomena, ki vodijo svoje knjigovodstvo po kontnem
načrtu iz zakona o enotnem računovodstvu.

To navodilo se nanaša tudi za gospodarska pod-
jetja drugih panog, če se zanje ne izdajo posebna
navodila, vendar morajo postavke bilance ustrezati
temeljnemu razporedu kontov (kontnemu načrtu),
predpisanemu za zadevno skupino.

I. SPLOŠNI DEL

Predpisani obrazec bilance za leto 1947, ki je
priložen temu navodilu, kaže stanje sredstev pod-
jetja na dan 31. decembra 1947. Hkrati je ta bilanca
namenjena za odpiranje poslovnih knjig v letu 1948.
Obrazec se izpolni na podlagi podatkov iz knjigo-
vodstva, urejenih po skupinah glede na posamezne
postavke bilance.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 22—151/48.

Bilanca mora obsegati celotno stanje, kakor ga izkazujejo knjige, in sicer na določenih postavkah bilance, razen tistih sredstev ali virov sredstev, ki so poimensko izvzeti. Neizrabljene postavke ostanejo prazne. Nove postavke se ne smejo odpirati.

Bilanca se sestavi v glavnem po navodilih za uporabo temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za rudarstvo in industrijo. Obrazec bilance je treba porabiti tudi za sestavo periodičnih bilanc (trimestečnih stanj) v letu 1948. Zato so v njem tudi take postavke, ki se pri sestavljanju bilance za leto 1947 sploh ne bodo rabile, kakor n. pr. aktivna postavka — Amortizacijski sklad podjetja pri Državni investicijski banki — in pasivna postavka — Amortizacijski sklad podjetja — ki ga v letu 1947 sploh ni bilo.

Posamezne postavke v bilanci izkazujejo stanje iz knjig po bruto načelu, t. j. brez poprejšnjega notranjega izravnaveja analitičnih kontov z različnimi saldi. Če so n. pr. med kupci tudi taki, katerih analitični konti izkazujejo pasiven saldo, je treba kupce z aktivnim saldonom izkazati v aktivah bilance na postavki, ki ustreza kontu 110, kupce s pasivnim saldonom pa posebej v pasivah na postavki, ki ustreza kontu 710, kakor je to že pojasnjeno v navodilu za uporabo temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za rudarstvo in industrijo.

II. PRIPRAVLJALNA DELA

Preden začne podjetje sestavljati bilanco, mora opraviti naslednja pripravljala dela še v knjigah za leto 1947 po kontnem načrtu, ki je veljal za leto 1947.

1. Vsa pomožna knjigovodstva, kakor so knjigovodstvo inventarja, knjigovodstvo materiala, knjigovodstvo izdelkov, razni salda konti itd., je treba spraviti v popoln sklad z ustreznimi konti glavne knjige.

2. Vse tekoče načune je treba spraviti v sklad z izvlečki, ki jih je podjetje prejelo od zadevnih ustanov in oseb. Če se pojavijo med stanjem po knjigah podjetja in prejetimi izvlečki kakšne razlike, ki jih ni mogoče takoj pojasniti, jih je treba prenesti na konto 149 ali 159 kot sporne terjatve.

3. Iz aktivnih kontov sredstev v razredu 0 je treba izločiti vse tiste predmete, katerih nabavna vrednost je pod določeno mejo (največ do 2.000.—dinarjev) ali katerih uporabni rok je krajši od enega leta. Vrednost takih predmetov je treba prenesti v breme konta 315 »Droben inventar v zalogi«. Če so taki predmeti v rabi, se prenesejo na konto 316 »Droben inventar v eksploataciji«, če pa se je od njih odpisovala vrednost v knjigovodstvu po kontu za popravek vrednosti, je treba tudi del odpisov za ta inventar priznati kontu 316 (izjema je oprema, ki ostane v razredu 0). Droben inventar, ki je v rabi, pa je bil že v celoti odpisan na podlagi prejšnjih predpisov, morajo podjetja evidentirati na kontu 316 z 1 (enim) dinarjem vrednosti in za enak znesek povečati sklad obratnih sredstev.

4. Vsa državna gospodarska podjetja stornirajo v svojih knjigah vrednost zemljišč v breme sklada osnovnih sredstev (080). Pri tem je treba paziti, da se vrednost, ki je ustvarjena z delom na zemljišču, kakor n. pr. z melioracijo, kanalizacijo, planiranjem itd., obdrži v osnovnih sredstvih.

5. Končane investicije kakor tudi končana velika popravila je treba prenesti s kontov, na katerih so taka dela evidentirana (29. razred 7) v breme ustreznega konta v skupinah 00 do 05. Za dotacije, iz katerih so bila financirana ta dela, se poveča sklad osnovnih sredstev (080). Nedokončane investicije (objekti v gradnji) ter nedokončana velika popravila se prav tako priznajo kontom, na katerih so evidentirana, in sicer v breme ustreznih kontov v skupinah 00 do 05. Dotacije, iz katerih so bile financirane nedokončane investicije in velika popravila, ostanejo na istih kontih v pasivah (v bilanci za leto 1948 bodo izkazana v postavkah skupine 84).

6. Ko so končani knjigovodstveni odpisi in prečiščeni konti skupin 00 do 05, je treba primerjati vsote saldov s kontov skupin 00 do 05 po odbitku saldov s konta za popravek vrednosti in po odbitku vrednosti nedokončanih investicij in velikih popravil, ki jih je treba poprej vknjižiti na konte teh skupin — s kontom 080 — sklad osnovnih sredstev. Če se ta dva kazalnika ne ujemata, je treba pregledati in ugotoviti, zakaj je nastala razlika. (Verjetno so bila osnovna sredstva ob njihovi nabavi vknjižena samo v aktivah, medtem ko na skladu osnovnih sredstev (080) ni vknjiženo ustrezno povečanje; ali pa narobe, če so bila osnovna sredstva likvidirana).

7. Če je podjetje priznavalo zneske, ki jih je vplačevalo za amortizacijo, kontu amortizacijskega sklada (082) v breme konta amortizacijskega sklada pri Državni investicijski banki, je treba te zneske vzajemno stornirati, ker so se amortizacijske kvote v letu 1947 vplačevale v splošni državni amortizacijski sklad.

8. Izredne in neposlovne izdatke in dohodke je treba s skupin 20 in 21 prenesti vsakega posebej na konto izgube in dobička v razred 9.

9. Saldi iz kontov časovnih razmejitev v skupini 22 se (po poprejšnjem medsebojnem izravnanju) prenesejo na zbiralni konto razmejitev v razred 9, če se razmejeni stroški nanašajo na leto 1947, če pa se razmejeni stroški nanašajo tudi na leto 1948 (n. pr. zavarovanje inventarja, najemnine in pod.) se saldi prenesejo na aktivne oziroma pasivne letne razmejitve.

10. Konti plačanih in obračunanih rizikov se obračunavajo analogno kakor časovne razmejitve. Morebitni saldi se prenesejo na konto izgube in dobička.

11. Konte zalog materiala in zalog gotovih polizdelkov je treba spraviti v sklad s popisom (inventarjem). Primanjkljaji, ki se ugotovijo ob popisu, se obračunajo po kontu rizika in je treba zanje obremeniti konto nastalih rizikov, kolikor niso nastali po krivdi delavcev in uslužbencev. V tem primeru gredo v breme zadevnih oseb.

12. Nadnačrtni dobiček, ki je rezultat proizvodnje nad potrjeni načrt, se po navodilu za nadnačrtni dobiček št. 5056 z dne 20. maja 1947 (Uradni list FLRJ št. 46/47) knjiži v breme konta načrtnega dobička in v korist konta nadnačrtnega dobička po predlogu resornega ministrstva in s poprejšnjo privolitvijo pristojnega finančnega ministrstva.

III. OSNOVNA SREDSTVA

Osnovna sredstva se izkažejo po svoji knjižni vrednosti.

Popravki vrednosti osnovnih sredstev se odbijajo pri aktivah v predstolpcu od sumarnega zneska knjizne vrednosti osnovnih sredstev, tako da se v glavnem stolpcu bilance izkaže vrednost osnovnih sredstev v čistem znesku.

Evidenca o zemljišču se vodi operativno in se zemljišče izkaže v posebni prilogi k bilanci, in sicer po ploskovnih merah s potrebnimi zemljiškoknjiznimi podatki.

Podjetja, ki pri nazporedu osnovnih sredstev na postavkah od 1 do 5 nimajo podatkov o vrednosti posameznega predmeta, opravijo sama ocenitev v okviru knjigovodstvene sumarne vrednosti oziroma v okviru sumarne vrednosti za zadevno skupino predmetov.

Koncesije, patenti, rudniške in vodne pravice ter druge podobne pravice se izkažejo v stanju bilance. Podjetje mora zanje navesti potrebne podatke v posebni prilogi; o kateri govori VIII. točka tega navodila.

Ce se je drobní inventar (t. j. inventar z vrednostjo pod določeno mejo in tisti, ki mu je uporabni rok krajši od enega leta — ne glede na vrednost) vodil v letu 1947 med osnovnimi sredstvi, ga je treba izkazati na postavki, ki ustreza kontu 315 oziroma 316. Za vrednost tega drobnega inventarja je treba zmanjšati sklad osnovnih sredstev in povečati sklad obratnih sredstev.

IV. INVESTICIJE IN VELIKA POPRAVILA

Podjetja, ki so imela na dan 31. decembra 1947 nedokončane investicije in velika popravila, morajo njihovo vrednost po dejanskih stroških izkazati na postavkah od 8 do 13 med aktivami. Potemtakem je

treba tudi predujme za nedokončana dela ali dobave v zvezi z investicijami in velikimi popravili prav tako izkazati v tej skupini na postavki št. 9.

Obenem je treba izkazati na ustreznih postavkah med pasivami od 2 do 8 finančne vire za investicije in velika popravila.

V. ZALOGE

1. Surovine in material se (v razredu 3) ocenijo a) po načrtnih cenah za material za leto 1948 pri podjetjih, ki bodo v letu 1948 vodila te zaloge po svojih načrtnih cenah. Razlike, ki se pojavijo med njihovo vrednostjo na dan 31. decembra 1947 in vrednostjo, obračunano po načrtni ceni podjetja za leto 1948., se izkažejo na postavki bilance v predstolpcu, ki ustreza kontu 390, in se prištejejo oziroma odštejejo od vsote vrednosti zalog surovin in materiala, obračunanih po načrtnih cenah, tako da se končno v glavnem stolpcu bilance izkaže vrednost vseh zalog po njih dejanski vrednosti;

b) po dejanskih cenah neposredno pri podjetjih, ki bodo v letu 1948 vodila zaloge po dejanskih cenah, medtem ko bodo prihajale v proizvodnjo po načrtnih cenah preko konta 390 ali kako drugače.

To torej pomeni, da se vrednost zalog navsezadnje tako v prvem kakor v drugem primeru izkaže v bilanci po dejanskih cenah.

2. Ocenitev nedokončane proizvodnje in polizdelkov lastne proizvodnje, ki so namenjeni za nadaljnjo proizvodnjo, se opravi praviloma po dejanskih proizvodjalnih stroških

Izjemoma se v tistih panogah, ki so bile izvzete od tega pravila (n. pr. v črni metalurgiji, papirni industriji itd.), polizdelki, ki so namenjeni za nadalj-

njo predelavo v podjetju, vpišejo po proizvajalni ceni, seveda po proizvajalni ceni za leto 1948, ne pa po proizvajalni ceni, po kateri so se vodili v letu 1947. V tem primeru so polizdelki glede ocenitve in postopka za sestavo-bilance za leto 1947 izravnani z izdelki.

3. Če podjetje ni vneslo v kalkulacijo izdelkov vseh dejanskih upravnih in prodajnih stroškov (režijo), jih izkaže v bilanci pod zaporedno številko 25, ki ustreza postavki 510 z novega kontnega načrta.

4. Zaloge izdelkov se morajo oceniti po proizvajalni ceni, ki velja za leto 1948. Od skupne vrednost tako ocenjenih zalog in izdelkov se odšteje neuresničen finančni rezultat v letu 1947, kakor je to določeno v prvih spremembah in dopolnitvah temeljnega razporeda kontov za rudarstvo in industrijo in v navodilu za njegovo uporabo (Uradni list FLRJ št. 3/48), tako da se zaloge izkažejo v bilanci po individualni načrtni polni lastni ceni podjetja za leto 1948.

Povsod tam, kjer je proizvajalna cena za leto 1948 v primeri s proizvajalno ceno za leto 1947 znižana zaradi prvega in drugega znižanja proizvodnih stroškov v tretjem in četrtem trimesečju leta 1947 ter na podlagi drugih odločb, je treba razlike, ki se pojavijo zaradi takega znižanja, knjižiti v breme ali v korist konta 135 — Razlike v ceni izdelkov.

Ker mora biti vrednost zalog izdelkov, ki so bili gotovi na dan 31. decembra 1947, izkazana v bilanci po načrtni polni lastni ceni za leto 1948, se mora podjetje hkrati lotiti tudi ugotavljanja te vrednosti.

Na primer:

	Vrednost po proizvajalni ceni iz leta 1947	Vrednost po proizvajalni ceni za leto 1948	Razlika med obema proizvajalnima cenama	Vrednost po polni lastni ceni za leto 1948	Neuresničeni finančni rezultat
620 Gotovi osnovni izdelki	1250	1220	30	1105	115
623 Gotovi pomožni izdelki	640	635	5	580	55
624 Gotovi stranski izdelki	220	220	—	203	17
	2110	2075	35	1888	187

V predstolpcu bilance se izkaže vrednost zaloge gotovih izdelkov po proizvajalni ceni za leto 1948, in sicer posebej za vsako postavko, nato pa se vse postavke seštejejo in tako dobi skupna vrednost vseh zalog gotovih izdelkov na dan 31. decembra 1947 po proizvajalni ceni, ki velja za leto 1948 (v zgornjem primeru znesek 2075.— dinarjev). Če se skupna vrednost zalog po proizvajalni ceni za leto 1948 razlikuje od njihove skupne vrednosti po proizvajalni ceni za leto 1947, po kateri so te zaloge izkazane v knjigah, se ta razlika knjiži na konto 135, kakor je zgoraj pojasnjeno. V zgornjem primeru gre razlika med 2110 in 2075, t. j. 35, v breme konta 135 — Razlike v cenah (in v korist zadevnih zalog, kjer je nastala sprememba).

Nato se od skupne vrednosti, izkazane v predstolpcu (v našem primeru 2075) odšteje neuresničeni finančni rezultat pri teh zalogah, ki je izkazan na postavki, ki ustreza kontu 629 (v našem primeru 187), tako da se v glavnem stolpcu izkaže njuna skupna vrednost po načrtni polni lastni ceni (v našem primeru 1888).

Če pomeni postavka konta 629 pozitiven neuresničeni finančni rezultat (dobiček), kakor je to

gornjem primeru in kakor bo to reden primer, ako da se ta postavka pojavi v bilanci kot postavka, ki jo je treba odbiti od skupne vrednosti zalog po proizvajalni ceni za leto 1948, tedaj se za isti mesec poveča postavka konta 270 — Aktivne časovne razmejitev (zaradi uvedbe novega analitičnega konta: obračunani neuresničeni finančni rezultat v letu 1947).

Nasprotno pa, če v izjemnih primerih postavka konta 629 kaže negativen finančni rezultat (izgubo), ako da se ta postavka pojavi v bilanci kot dodatna postavka k skupni vrednosti zalog po proizvajalni ceni za leto 1948, tedaj se za enak znesek poveča postavka konta 271 — Pasivne časovne razmejitev zaradi novega odprtega analitičnega podkonta: Obračunani neuresničeni finančni rezultat v letu 1947).

Ob ponovnem odpiranju knjig za leto 1948 se znesek postavke 629 knjiži na posebnem analitičnem kontu 6299 — Obračunani finančni rezultat v letu 1947, ustrezní znesek na postavki aktivnih oziroma pasivnih časovnih razmejitev pa se knjiži na ustreznem podkontu konta 270 oziroma 271, kakor je zgoraj pojasnjeno.

Kot gotovi izdelki so mišljeni tudi polizdelki, ki so namenjeni za prodajo.

Zgornji predpisi o ocenitvi zalog gotovih izdelkov se ne nanašajo na ocenitev trgovskega blaga pri proizvodjalnih podjetjih. Kot trgovsko blago pri proizvodjalnih podjetjih je mišljeno tisto blago, ki ga ta podjetja nabavijo zaradi prodaje v nespremenjenem stanju. Vrednost tega blaga se izkaže v bilanci po čisti nabavni vrednosti, t. j., če je prejeti rabat posebej rezerviran (na nekem podkontu pasivnih časovnih razmejitev), se v predstolpcu od-

šteje od bruto vrednosti trgovskega blaga, tako da se vrednost trgovskega blaga izkaže v glavnem stolpcu bilance po čisti vrednosti.

VI. SKLADI

Postavka konta 793 — Sklad za kadre — ne izkaže v letni bilanci nikakršnega stanja, ker se ne nabližena sredstva za kritje stroškov za kadre ob koncu leta vplačajo v proračun. Podjetje, ki ima na dan 31. decembra 1947 taka sredstva, jih mora priznati proračunu in to svojo obveznost izkazati na postavki, ki ustreza kontu 733 — Druga vplačila v proračun.

Vsi drugi morebitni skladi, kakor so sklad za kulturno-prošvetno delo in razni drugi splošni in posebni rezervni skladi, se izkažejo sumarno na postavki »Drugi skladi«. Njihovo specifikacijo pod podjetje v posebni prilogi, o kateri govori VIII. točka tega navodila.

VII. DRUGE POSTAVKE

Vplačani dobiček v letu 1947, ki je vknjižen na kontih dobička operativnega upravnega voditelja (na zbiralnem računu dobička), se izkaže na postavki, ki ustreza kontu 729 — Drugi odnosi z AOR-om (operativnim upravnim voditeljem).

Če se konti »Obveznosti za davek od prometa proizvodov«, »Vplačila dobička v proračun«, »Obveznosti za dohodnino« in »Zavod za socialno zavarovanje« izjemoma izkažejo kot pasivni zaradi preplačila, je treba take terjatve v obračunu izkazati v bilanci na postavkah konta »Drugi odnosi do proračuna« oziroma »Druge terjatve«. V prilogi pa

mora podjetje navesti zneske takih terjatev, ki jih obsegajo te postavke. Ko v letu 1948 odpre knjige, se omenjeni konti (Obveznosti za davek od prometa proizvodov itd.) v takem primeru odpro s svojim pasivnim saldonom.

Na postavki, ki ustreza kontu 119 — Sporne terjatve — se izkažejo v predstolpcu pod a) terjatve, ki so sporne, pod b) pa dvomljive terjatve. Med dvomljivimi terjatvami se izkažejo tiste terjatve, katerih izterjanje je negotovo in se ne pričakuje v doglednem času. Sem spadajo predvojne terjatve in terjatve, ki so nastale med vojno, nadalje terjatve, o katerih že daljši čas traja spor pred državno arbitražo, kakor tudi tiste, za katere ni zadosti verjetnosti, da bi jih bilo mogoče izterjati in podobne.

Plače delavcev in uslužbencev, ki so zapustili podjetje in jih niso dvignili več kot tri mesece, ter so ležale nedvignjene na dan 31. decembra 1947, se priznajo skladu vodstva in izkažejo v bilanci na postavki tega sklada. Če se delavci ali nameščenci ali tisti, ki uveljavljajo pravico do teh plač, pozneje zglasijo, jih mora podjetje izplačati v breme sklada vodstva, če ni drugih ovir.

Tiste plače delavcev in nameščencev, ki povolji samega delavca ali nameščenca leže nedvignjene, medtem ko je delavec ali nameščenec še nadalje zaposlen v podjetju, in pa zarubljene plače se ne prenesejo na sklad vodstva.

Podjetja, ki imajo svoja osnovna sredstva ustvarjena iz skupine virov, ki jih sklad osnovnih sredstev (890) ne pokriva, izkažejo te vire na ustreznih postavkah bilance. V tem primeru se vsota pod I v aktivah ne bo ujemala z vsoto pod I v

pasivah in torej tudi ne vsota III v aktivah z vsoto III v pasivah: za kolikor bo vsota pod I v pasivah manjša od vsote pod I v aktivah, za toliko bo vsota pod III v pasivah večja od vsote pod III v aktivah.

Podjetja, pri katerih je v letu 1947 nastala sprememba pri osnovnih ali obratnih sredstvih oziroma pri skladu osnovnih sredstev in skladu obratnih sredstev, morajo na posebni prilogi predložiti vse potrebne nadrobne podatke o teh spremembah.

Razdelek evidence se izkaže za bilanco na zabilančnih aktivnih in pasivnih postavkah. Med aktivami je treba n. pr. izkazati priglašeno oziroma priznano vojno škodo, med pasivami pa popravek vrednosti vojne škode. Prav tako se med aktivami izkažejo surovine in material operativnega upravnega voditelja, ki jih je podjetje prejelo v hrambo, med pasivami pa operativni upravni voditelj kot upnik za te surovine in material.

VIII. IZREDNI IN TUJI ELEMENTI MED SREDSTVI IN VIRI SREDSTEV PODJETJA

Podjetja morajo poleg bilance za leto 1947 predložiti posebno prilogo, ki mora obsegati nadrobne podatke o vseh sredstvih in virih sredstev, ki so nastali pred uvedbo načrtnega gospodarstva, a se ne ujemajo s strukturo sredstev in viri sredstev gospodarskih podjetij načrtnega gospodarstva ter so v glavnem izkazani v razredu 1 oziroma 7. Tako n. pr.:

- a) stara prevzeta ali dvomljiva in neizterljiva sredstva;
- b) stara prevzeta dolgoročna ali nelikvidna sredstva (dolgoročne terjatve in vrednostni papirji);

c) stara prevzeta sredstva, ki so za državna gospodarska podjetja izgubila svoj pomen in vsebino (rudniške in vodne pravice, kakor tudi druge podobne pravice: koncesije, licence, patenti, ki so izgubili svojo vrednost itd.);

č) posebna namenska sredstva, ki ne ustrezajo načrtnemu gospodarstvu in so izkazana v obliki raznih skladov;

d) obveznosti do oseb, podjetij in ustanov bivših sovražnih držav;

e) vsa druga sredstva in vire ter pravice in obveznosti, ki bi jih bilo treba izločiti iz bilance podjetja.

Ta priloga mora biti nadrobno pojasnjena.

Ta sredstva in viri ter pravice in obveznosti se vpišejo v bilanco tako, kakor so knjižena v knjigovodstvu. Iz bilance bodo izločena šele v letu 1948 na podlagi posebnih odločb.

Podjetja iz ozemlja, ki je bilo po mirovni pogodbi z Italijo priključeno k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, sestavijo prav tako bilanco z 31. decembrom 1947 na podlagi svojih knjižnih podatkov na ta dan. Poprej pa morajo celotna aktiva in pasiva preknjižiti v dinarje po zamenjalnem tečaju, kakor to določa 8. člen uredbe o odvzemu iz obtoka in zamenjavi denarja, ki se glasi na lire, ter o preračunanju obveznosti v dinarje FLRJ na ozemlju, ki je po mirovni pogodbi z Italijo priključeno k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Če podjetje nima v knjigovodstvu podatkov o osnovnih sredstvih in jih vknjiži »pro memoria« z vrednostjo 1 dinar, hkrati pa ustvari ali poveča sklad osnovnih sredstev za ta znesek, izkaže to stanje v bilanci.

Tako sestavljena bilanca je začasna, dokler ne bo izvedena valorizacija. Zato ta podjetja do nadaljnje odločbe ne zaključijo dokončno svojih knjig za leto 1947.

IX. PREGLED IZDATKOV IN DOHODKOV

Pregled izdatkov in dohodkov mora izkazovati vse dohodke od začetka do konca leta.

Med obračunane izdatke blagovne proizvodnje in storitev pod postavko 1 spadajo vsi proizvodjalni stroški, ki so izkazani v izvedbi finančnega načrta v obrazcu 3, ter tisti stroški, ki so nastali v podjetju v obliki kapitalnih del in internih učinkov: proizvodnja orodja in inventarja, popravila, ki so bila financirana iz proračuna, izdelki, ki so vnovič šli v proizvodnjo, bodisi neposredno čez razred 4 ali pa najprej čez razred 3, stroški, ki so bili preneseni med izredne izdatke, stroški, ki so bili preneseni na časovne razmejitve, ter odpadki, ki so bili vrnjeni na razred 3 kot stranski izdelki.

Pod postavko 2 je treba izkazati celotni med letom doseženi dobiček ne glede na njegovo kategorijo.

Pod postavko 3 »Davek od prometa proizvodov« se izkaže ves obračunani davek od prometa proizvodov, tako od realiziranih gotovih izdelkov kakor tudi od medfaznih izdelkov, in pa tudi obračunani zneski za zbiralni račun.

Pod postavko 4 se vpišejo stroški trgovine, obračunani od realiziranih gotovih izdelkov.

Pod postavko 5 se izkažejo vsi izredni in neposlovni izdatki v kosmatih zneskih.

Pod postavko 6 se vpiše razlika med vsoto izrednih in neposlovnih dohodkov in vsoto izrednih in neposlovnih izdatkov, če je vsota izrednih in neposlovnih dohodkov večja od vsote neposrednih in neposlovnih izdatkov.

Pod postavko 7 se izkaže razlika, obračunana med višjo začetno in nižjo končno skupno vrednostjo nedokončane proizvodnje polizdelkov in izdelkov. To pomeni, da bo ta postavka izpolnjena samo tedaj, če je vsota vrednosti nedokončane proizvodnje polizdelkov in izdelkov po bilanci ob začetku leta večja od vsote istih elementov ob koncu leta.

Pod postavko 8 se vpiše razlika med vrednostjo nedokončane proizvodnje ob koncu in ob začetku leta, če je vrednost nedokončane proizvodnje ob koncu leta večja od vrednosti ob začetku leta.

Na strani dohodkov spadajo med kosmate dohodke od realizacije blaga in storitev pod a) in b) dohodki od prodaje blaga in proizvodov ter kosmati prejemki od storitev ne glede na to, ali so bili ti dohodki oziroma prejemki vnovčeni.

Pod postavko c) spada vrednost vseh tistih izdelkov, orodja, inventarja in odpadkov lastne proizvodnje, ki niso bili fakturirani zunaj podjetja, temveč so bili preneseni bodisi v zalogo materiala bodisi vnovič v proizvodnjo ali med izredne razhodke in bili poprej obračunani kakor druga proizvodnja.

Pod postavko d) spadajo vsi tisti obračunani stroški, ki so bili obračunani kot interni učinki ali na kak drug način, ki je v navadi, ter preneseni na časovne učinke kot izdatki bodočih razdobij.

Pod postavko 2 se izkaže izguba v sumarnem znesku.

Pod postavko 3 v dohodkih se izkažejo izredni in neposlovni dohodki v kosmatem znesku.

Pod postavko 4 se vpiše razlika med vsoto izrednih in neposlovnih izdatkov in vsoto izrednih in neposlovnih dohodkov, če je vsota izrednih in neposlovnih izdatkov večja od vsote izrednih in neposlovnih dohodkov.

Pod postavko 5 med dohodki se v razliko od postavke 5 med izdatki izkaže razlika, ki jo pokaže obračun med višjo končno in nižjo začetno skupno vrednostjo nedokončane proizvodnje polizdelkov in izdelkov. Ta postavka bo torej izpolnjena samo tedaj, če je vsota vrednosti nedokončane proizvodnje polizdelkov in izdelkov po bilanci ob koncu leta večja od vsote istih elementov ob začetku leta.

Pod postavko 6 med dohodki se vpiše razlika med nedokončano proizvodnjo ob začetku in ob koncu leta, če je nedokončana proizvodnja ob začetku leta večja kot ob koncu.

S polizdelki, ki se obračunajo kot gotovi izdelki do proizvodjalne oziroma proizvajalčeve prodajne cene, se ravna enako kot z izdelki, sicer pa se štejejo za nedokončano proizvodnjo.

X. KONČNA NAVODILA

Podjetja bodo sestavljeno bilanco in pregled izdatkov in dohodkov predložila na način in v roku, ki bo določen s posebnim navodilom za sestavljanje, pregledovanje in potrjevanje končnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1947 in 1946.

VI št. 9881

Beograd dne 10. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Podjetje .....
 AOR (operativni upravni voditelj) .....

BILANCA NA DAN 31. DECEMBRA 1947

AKTIVA

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
I. OSNOVNA SREDSTVA		
1 000	Poslovna osnovna sredstva v rabi	—
2 001	Osnovna sredstva izven rabe	—
3 002	Osnovna sredstva, dana na posodo	—
4 003	Druga osnovna sredstva (ki niso namenjena za proizvodnjo)	—
5 004	Neuporabna osnovna sredstva	—
6 007	Kapitalna dela na tujih osnovnih sredstvih	—
	Skupaj	—
7 880	Popravek vrednosti osnovnih sredstev	—
II. INVESTICIJE IN VELIKA POPRAVILA		
8 040	Amortizacijski sklad podjetja pri DIB	—
9 042	Predujmi za investicije	—
10 043	Naprave, rezervni deli in material za investicije	—
11 044	Kapitalna graditev	—
12 045	Investicije v korist družbenega standarda	—
13 046	Velika popravila	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavi	Znesek
-----------------------	---------------------	--------

III. OBRATNA IN NAMENSKA SREDSTVA

A. Normirana sredstva

14	310	Surovine, osnovni material in nabavljeni polizdelki	—
15	311	Pomožni material	—
16	312	Gorivo	—
17	313	Embalaža	—
18	314	Material na poti	—
19	315	Droben inventar v zalogi	—
20	316	Droben inventar v rabi	—
21	317	Material v predelavi, obdelavi in dodelavi	—
22	319	Odpadki	—
23	390	Razlike od načrtnih cen za surovine in material	—
24	500	Obratna režija	—
25	510	Režija uprave in prodaje	—
26	520	Nedokončana proizvodnja glavne dejavnosti	—
27	521	Nedokončana proizvodnja pomožne dejavnosti	—
28	522	Nedokončana proizvodnja posredne dejavnosti	—
29	523	Nedokončana proizvodnja neindustrijske dejavnosti	—
30	580	Polizdelki lastne proizvodnje, namenjeni za nadaljnjo predelavo v podjetju	—
31	620	Gotovi osnovni proizvodi	—
32	623	Gotovi pomožni proizvodi	—

p. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
625	Gotovi postranski proizvodi .	—
627	Gotovi neindustrijski proizvodi in storitve	—
	Skupaj	—
629	Obračunani nerealizirani finančni rezultat	—
628	Trgovsko blago	—
	Prejeti rabat	—

B. Denarna sredstva

100	Blagajna	—
101	Narodna banka FLRJ — redni konto	—
102	Narodna banka FLRJ — konto dobička	—
107	Čeki	—
109	Druge banke	—

C. Sredstva v obračunu

110	Odjemalci in klijenti	—
112	Dobavitelji	—
119	Sporne terjatve	—
143	Kavcije in depoziti	—
144	Druge terjatve	—
120	Obveznosti do AOR-a — redni konto	—
121	Obveznosti do AOR-a — prispevek za skupno upravo	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
50 122	Obveznosti do AOR-a — prispevek za kadre	—
51 123	Obveznosti do AOR-a — prispevek za osrednji sklad	—
52 124	Obveznosti do AOR-a — razlike po povprečni prevozni postavki	—
53 127	Razmerje do podjetij pod istim AOR-om	—
54 129	Druga razmerja do AOR-a	—
55 131	Vplačila dobička v proračun	—
56 134	Razlike v cenah surovin in materiala	—
57 135	Razlike v cenah proizvodov	—
58 136	Razlike pri rabatih	—
59 139	Druga razmerja do proračuna	—
60 140	Predujmi za uradna opravila	—
61 142	Lastno finansiranje investicij in velikih popravil	—
62 270	Aktivne časovne razmejitve	—
63 261	Izguba iz prejšnjih let	—
64 969	Razporeditev dobička	—
65 919	Razporeditev izrednih izdatkov	—

D. Druga sredstva

66 190	Menice — rimese	—
67 191	Vrednostni papirji	—
68 192	Udeležbe	—
69 193	Dolgoročne terjatve	—

ap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
VI. FINANČNI REZULTAT		
0 970	Z načrtom predvidena izguba . . .	—
1 971	Nepredvidena izguba . . .	—
2 900	Predvideni izredni izdatki . . .	—
3 901	Nepredvideni izredni izdatki . . .	—
	Vsega . . .	—
	Skupaj . . .	—
I. VIRI OSNOVNIH SREDSTEV		
1 839	Sklad osnovnih sredstev . . .	—
II. FINANSIRANJE INVESTICIJ IN VELIKIH POPRAVIL		
2 840	Amortizacijski sklad podjetja . . .	—
3 841	Dobavitelji in podjetniki za dobave oziroma opravljena dela . . .	—
4 842	Finansiranje kapitalne graditve . . .	—
5 843	Finansiranje investicij v korist družbenega standarda . . .	—
6 844	Finansiranje velikih popravil iz amortizacijskega sklada . . .	—
7 845	Finansiranje investicij iz sklada vodstva, sredstev za samostojno razpolago in pod. . .	—
8 846	Interna posojila za investicije in velika popravila . . .	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
--------------------	---------------------	--------

III. VIRI OBRATNIH IN NAMENSKIH SREDSTEV

A. Skladi

9	790	Sklad obratnih sredstev	—
10	791	Sklad vodstva	—
11	792	Sklad sredstev za samostojno razpolago	—
12	793	Sklad za kadre	—
13	799	Drugi skladi	—

B. Izposojena sredstva

14	701	Obveznosti do Narodne banke	—
15	719	Druge banke	—

C. Obračunska sredstva

16	710	Obveznosti do odjemalcev	—
17	712	Obveznosti do dobaviteljev	—
18	745	Obveznosti za nefakturirane surovine in material	—
19	749	Druge obveznosti	—
20	720	Obveznosti do AOR-a — redni konto	—
21	721	Obveznosti do AOR-a — prispevek za skupno upravo	—
22	722	Obveznosti do AOR-a — prispevek za kadre	—
23	723	Obveznosti do AOR-a — prispevek za osrednji sklad	—
24	724	Obveznosti do AOR-a — razlike po povprečni prevoznih postavki	—

p. št.	t. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
5	727	Obveznosti do podjetij pod istim AOR-om	—
6	729	Druge obveznosti do AOR-a	—
7	730	Obveznosti za davek od prometa proizvodov	—
8	731	Vplačila dobička v proračun	—
9	732	Obveznosti za dohodnino	—
0	733	Druga vplačila v proračun	—
1	734	Obveznosti za razlike v cenah surovin in materiala	—
2	735	Obveznosti za razlike v cenah proizvodov	—
3	736	Obveznosti za razlike pri rabatih	—
4	737	Obdržani del rabata	—
5	738	Obveznosti po zbiralnem računu, »trgovske cene«	—
6	739	Druge obveznosti do proračuna	—
7	746	Obveznosti iz plač	—
8	747	Obveznosti za vkalkulirano amortizacijo	—
9	748	Zavod za socialno zavarovanje	—
0	750	Dotacije iz proračuna za dopolnitev obratnih sredstev	—
1	751	Dotacije iz proračuna za izgubo, predvideno z načrtom	—
2	752	Razne dotacije iz proračuna	—
3	759	Druge dotacije	—
4	771	Pasivne časovne razmejitve	—
5	760	Dobiček iz prejšnjih let	—
6	979	Kritje izgube	—
7	909	Kritje izrednih izdatkov	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
IV. FINANČNI REZULTAT		
48 960	a) Redni dobiček	—
	b) Posebni redni dobiček	—
49 961	Ekstra dobiček	—
50 962	Nadnačrtni dobiček	—
51 910	Predvideni izredni dohodki	—
52 911	Nepredvideni izredni dohodki	—
	Vsega	—
	Skupaj	—

PREGLED IZDATKOV IN DOHODKOV
ZA LETO 1947

Izdatki

1.	Obračunani izdatki blagovne proizvodnje in storitev	—
2.	Dobiček	—
3.	Davek od prometa proizvodov	—
4.	Stroški trgovine (rabat)	—
5.	Izredni in neposlovni izdatki	—
6.	Presežek izrednih in neposlovnih dohodkov nad izrednimi in neposlovnimi izdatki	—
7.	Razlika med začetno in končno vrednostjo pri nedokončani proizvodnji, polizdelkih in izdelkih	—
8.	Presežek nedokončane proizvodnje ob koncu leta	—
	Skupaj	—

dohodki

Kosmati dohodek od realizacije blaga in storitev:

a) Kosmati dohodek od prodaje blaga in proizvodov (vštevši davek od prometa proizvodov in trošarino)	_____
b) Kosmati prejemki od storitev (vštevši davek od prometa proizvodov in trošarino)	_____
c) Kosmata realizacija od kapitalnih del, izvedenih v lastni režiji	_____
d) Proizvodi, orodje, inventar in odpadki lastne proizvodnje, preneseni med zaloge materiala, znova v proizvodnjo ali med izredne izdatke	_____
e) Izdatki bodočih razdobij pri tranzitornih aktivah, ki so šla skozi proizvodnjo	_____
Izguba	_____
Izredni in neposlovni dohodki	_____
Presežek izrednih in neposlovnih izdatkov nad izrednimi in neposlovnimi dohodki	_____
Razlika med končno in začetno vrednostjo pri nedokončani proizvodnji, polizdelkih in izdelkih	_____
Presežek nedokončane proizvodnje ob začetku leta	_____
Skupaj	_____

Na podlagi 55. in 57. člena temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih predpisujem

navodilo

za sestavljanje bilance in pregleda izdatkov in dohodkov državnih trgovskih in gostinskih podjetij za leto 1947*

To navodilo se nanaša na državna trgovska in gostinska podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena ter na podjetja lokalnega pomena, ki vodijo svoje knjigovodstvo po kontnem načrtu iz zakona o enotnem računovodstvu.

I. SPLOŠNI DEL

Predpisani obrazec bilance za leto 1947, ki je priložen temu navodilu, kaže stanje sredstev podjetja na dan 31. decembra 1947. Hkrati je ta bilanca namenjena za odpiranje poslovnih knjig v letu 1948. Obrazec se izpolni na podlagi podatkov iz knjigovodstva, urejenih po skupinah glede na posamezne postavke bilance.

Bilanca mora obsegati celotno stanje, kakor ga izkazujejo knjige, in sicer na določenih postavkah bilance, razen tistih sredstev ali virov sredstev, ki so poimensko izvzeti. Neizrabljene postavke ostanejo prazne. Nove postavke se ne smejo odpirati.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 23—155/48.

Bilanca se sestavi v glavnem po navodilih za uporabo temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za trgovino in gostinstvo. Obrazec bilance je treba uporabiti tudi za sestavo periodičnih bilanc (trimesečnih stanj) v letu 1948. Zato so v njem tudi neke postavke, ki se pri sestavljanju bilance za leto 1947 sploh ne bodo rabile, kakor n. pr. aktivna postavka — Amortizacijski sklad podjetja pri Državni investicijski banki — in pasivna postavka — Amortizacijski sklad podjetja — ki ga v letu 1947 sploh ni bilo.

Posamezne postavke v bilanci izkazujejo stanje iz knjig po bruto načelu, t. j. brez poprejšnjega notranjega izravnavejanja analitičnih kontov z različnimi saldi. Če so n. pr. med kupci tudi taki, katerih analitični konti izkazujejo pasiven saldo, je treba kupce z aktivnim saldonom izkazati v aktivah bilance na postavki, ki ustreza kontu 110, kupce s pasivnim saldonom pa posebej v pasivah na postavki, ki ustreza kontu 710, kakor je to že pojasnjeno v navodilu za uporabo temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za trgovino in gostinstvo.

II. PRIPRAVLJALNA DELA

Præden začne podjetje sestavljati bilanco, mora opraviti naslednja pripravljala dela še v knjigah za leto 1947 po kontnem načrtu, ki je veljal za leto 1947.

1. Vsa pomožna knjigovodstva, kakor so knjigovodstvo inventarja, knjigovodstvo materiala, knjigovodstvo blaga, razni salda konti itd., je treba spraviti v popoln sklad z ustreznimi konti glavne knjige.

2. Vse tekoče račune je treba spraviti v sklad z izvlečki, ki jih je podjetje prejelo od zadevnih

ustanov in oseb. Če se pojavijo med stanjem p knjigah in prejetimi izvlečki kake razlike, ki ji ni mogoče takoj pojasniti, jih je treba prenesti na konto 149 ali 159 kot sporne terjatve.

3. Iz aktivnih kontov osnovnih sredstev v razredu 0 je treba izločiti vse tiste predmete, katerih nabavna vrednost je pod določeno mejo (največ do 1000 dinarjev) ali katerih uporabni rok je krajši od enega leta. Vrednost takih predmetov je treba prenesti v breme kontov razreda 3 kot »Droben inventar«. Izjema je oprema, ki ostane v razredu 0. Če so taki predmeti v rabi in je bil od njih opravljen knjigovodstven odpis po kontu za popravek vrednosti (092), je treba tudi tisti del odpisa, ki odpade na preneseni droben inventar, priznati razredu 3 (na kontu za popravek vrednosti drobnega inventarja). Droben inventar, ki je v rabi, pa je bil že v celoti odpisan na podlagi prejšnjih predpisov, morajo gostinska podjetja aktivirati na kontu 332 s 100% nabavne vrednosti in za enak znesek povečati popravek vrednosti drobnega inventarja na kontu 339.

4. Vsa državna gospodarska podjetja stornirajo v svojih knjigah vrednost zemljišč v breme sklada osnovnih sredstev (080). Pri tem je treba paziti, da se vrednost, ki je ustvarjena z delom na zemljišču, kakor n. pr. z melioracijo, kanalizacijo, planiranjem itd., obdrži v osnovnih sredstvih.

5. Končane investicije kakor tudi končana velika popravila je treba prenesti s kontov, na katerih so taka dela evidentirana (skupina 29), v breme ustreznega konta v skupinah 00 do 05. Za dotacije, iz katerih so bila financirana ta dela, se poveča sklad osnovnih sredstev (080). Nedokončane inve-

tacije (objekti v gradnji) ter nedokončana velika popravila se prav tako priznajo kontom, na katerih so evidentirana, in sicer v breme ustreznih kontov skupin 00 do 05. Dotacije, iz katerih so bile financirane nedokončane investicije in velika popravila, ostanejo na istih kontih v pasivah (v bilanci za leto 1948 bodo izkazane v postavkah skupine 84).

6. Ko so končani knjigovodstveni odpisi in prečiščenj konti skupin 00 do 05, je treba primerjati vsote saldov s kontov skupin 00 do 05 po odbitku saldov s konta za popravek vrednosti (092) in po odbitku vrednosti nedokončanih investicij in velikih popravil, ki jih je treba poprej vknjižiti na konte teh skupin s kontom 080 — Sklad osnovnih sredstev. Če se ta dva kazalnika ne ujemata, je treba pregledati in ugotoviti, zakaj je nastala razlika (verjetno so bila osnovna sredstva ob njihovi nabavi vknjižena samo v aktivah, medtem ko na skladu osnovnih sredstev [080] ni vknjiženo ustrezno povečanje; ali pa narobe, če so bila osnovna sredstva likvidirana).

7. Če je podjetje priznavalo zneske, ki jih je vplačevalo za amortizacijo, kontu amortizacijskega sklada (082) v breme konta amortizacijskega sklada pri Državni investicijski banki, je treba te zneske vzajemno stornirati, ker so se amortizacijske kvote v letu 1947 vplačevale v splošni državni amortizacijski sklad.

8. Če ima podjetje na kontu 084 — Sredstva za samostojno razpolaganje podjetja — večji aktivni saldo, kakor pa je saldo razpoložljive gotovine pri AOR-u (operativnem upravnem voditelju), ki pripada podjetju kot del dobička (ali prihranek), je

treba tako razliko pregledati in ugotoviti, ali je bila porabljena za nabavo osnovnih sredstev ali pa kakšen drug namen. Na podlagi takega pregleda prenese podjetje ugotovljeno razliko s konta 080 (z. obremenitvijo) v korist konta 080, če so bila njo nabavljena osnovna sredstva, ali pa v korist konta 081, če je bila uporabljena za povečanje obratnih sredstev.

9. Na kontu kupcev in odjemalcev (gostov) je treba pregledati tudi vse terjatve in vse tiste, ki so starejše ko mesec dni, prenesti s kontov 140 do 149 na konto 149.

10. Enako je treba vse terjatve v skupini 150, ki so starejše ko mesec dni, prenesti v breme konta 159.

11. Izredne in neposlovne izdatke in dohodke je treba s skupin 20 in 21 prenesti vsakega posebej na konto izgube in dobička v razredu 9.

12. Časovne razmejitev v skupini 22 se prenesejo s kontov, ki imajo manjši saldo, na konte v isti skupini z večjim saldonom, nato pa se končni saldo časovnih razmejitev prenese na aktivne ali pasivne letne razmejitve na kontu 096 ali 097. Od tega so izvzete morebitne računske razlike, ki se prenesejo s časovnih razmejitev na skupino 95 (ali 90) — Zbirni račun razmejitev.

13. Iz skupine 23 se izločijo in prenesejo na razred 1 zneski, ki pomenijo obveznosti do oblasti, ostanek v skupini 23 pa se prenese na skupino 95 (90).

14. Skupine 24, 25, 26 in 27 se preknjižijo na skupino 95 (90).

15. Konte zaloge blaga v razredu 3 je treba spraviti v sklad s popisom blaga. Primanjkljaji pri

blagu, ki se ugotovijo ob popisu, se v trgovini obračunajo v breme konta 445, v gostinstvu pa na kontu 460, če ne presegajo norme, ki je določena v odredbi o normah izgub pri blagu v trgovskem prometu (Uradni list FLRJ št. 81/47) za blago v zalogi. Če primanjkljaji po krivdi delavcev ali uslužbencev presegajo določeno normo, gredo v breme teh oseb, če pa so nastali brez kogar koli krivde, se primanjkljaj nad normo prenese v breme računa, izgube in dobička. Morebitni presežek pri blagu se knjiži v korist izrednih dohodkov preko skupine 21.

Trgovska podjetja, ki so vodila razred 3 po nabavni ceni, morajo prenesti po nabavni vrednosti prodane količine v korist razreda 3 in v breme razreda 8, da ostane na razredu 3 samo stanje zalog.

16. Vse konte razreda 4 je treba pazljivo pregledati in ugotoviti, ali so v tem razredu obseženi vsi stroški. Če niso vsi stroški tu vknjiženi, je treba izvesti preko časovnih razmejitev obremenitev tega razreda.

Če je podjetje vodilo po internih učinkih (48) obračun lastnih prevoznih sredstev, je treba saldo s konta 482 prenesti v korist konta 423, druge konte te skupine pa med seboj izravnati.

17. Na podlagi primerjanja stroškov (od skupine 40 do vštete skupine 47) z doseženim rabatom ali maržo na razredu 6 ugotovi trgovsko podjetje razliko, ki je praviloma pozitivna in jo je treba knjižiti v breme konta 494 v korist kontov v skupini 96. Če je ta razlika negativna, je treba opraviiti na istih kontih nasprotno vknjižbo.

18. Gostinska podjetja priznajo vsoto stroškov od skupine 40 do vštete skupine 47 ter na skupini 49 razredu 5 v breme skupine 80, ali pa jo priznajo

posameznim kontom razreda 4 v breme skupih 80 do 82.

19. Trgovska podjetja obračunajo rabat in maržo na podlagi popisnih seznamov blaga, ne pa po povprečnem ključu, kakor so to delala med letom.

V popisnih seznamih blaga je treba obračunati maržo in rabat, in sicer razdeljeno po sestavnih elementih. To pomeni, da je treba v popisnih seznamih blaga predvideti te razporedke:

odstotek in znesek normiranih nabavnih in prodajnih stroškov;

odstotek in znesek najvišjega prispevka za sklad vodstva,

odstotek in znesek prispevka za načrtno racionalizacijo poslovanja,

znesek 80 odstotnega grosističnega rabata (pri prodajalcih na drobno),

znesek rabata za prodajalce na drobno (pri prodajalcih na debelo) in

znesek prejetega povprečnega rabata za dostavne pasove.

Na podlagi teh seznamov se dobi natančen znesek, koliko mora ostati na kontu 60 kot priznani rabat in marža. Če je saldo na kontih 60 in 65 večji, kakor znaša po seznamih, je treba razliko knjižiti na ta način, da se konto 60 obremeni v korist konta 61, konto 65 pa v korist konta 184 — Druge obveznosti do oblastev. Če je saldo na kontih 60 in 65 manjši, kakor pa znaša po seznamih, je treba opraviti na istih kontih nasprotne vknjižbe. Tako ostane na kontih 60 in 65 tisti del rabata ali marže, ki odpade na zaloge, medtem ko je na kontu 184 izkazana obveznost do proračuna za neizrabljeni del povečanega rabata za dostavne pasove.

Na podlagi interne razdelitve rabata in marže po seznamih (sklad vodstva itd.) je treba opraviti kontrolo obračunanega sklada vodstva, sredstev za racionalizacijo itd. in izvesti potrebne popravke na kontih 492 in 493 v zvezi s konti 083 in 084.

Saldo kontov iz skupine 60 se prenese nato na konto 0940.

20. Trgovska podjetja morajo po pregledu knjižb prenesti v korist kontov 90 do 94 aktivno stran kontov z razreda 8, v breme kontov 90 do 94 pasivno stran kontov razreda 8, če je podjetje vodilo razred 3 po prodajni vrednosti.

Če je trgovsko podjetje vodilo razred 3 po nabavni vrednosti, tedaj so prodane količine že prenesene z razreda 3 na razred 8; in je treba torej razliko na razredu 8 prenesti v korist kontov 90 do 94, od tod pa na konto 98.

21. Konto 95 se nato prenese na konto 98.

22. Gostinska podjetja obračunajo dobiček po uredbi o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij in obremenijo za doseženi dobiček konte skupin 80 do 82 v korist kontov v skupini 96. Sredstva s konta izrednega dobička se razporedijo in uporabijo šele po potrditvi končnega računa.

Če podjetje izkaže izgubo, so vknjižbe na zgornjih kontih nasprotno.

23. Konto 90 prenesejo gostinska podjetja na konto 98.

III. OSNOVNA SREDSTVA

Osnovna sredstva se izkažejo po svoji knjižni vrednosti.

Popravki vrednosti osnovnih sredstev se odbijejo pri aktivah v predstolpcu od sumarnega zneska

knjižne vrednosti osnovnih sredstev, tako da se v glavnem stolpcu bilance izkaže vrednost osnovnih sredstev v čistem znesku.

Razvid o zemljišču se vodi operativno in s zemljišče izkaže v posebni prilogi k bilanci, in sicer po ploskovnih merah s potrebnimi zemljiškoknjižnimi podatki.

Podjetja, ki pri razporedu osnovnih sredstev in postavkah od 1 do 5 nimajo podatkov o vrednosti posameznega predmeta, opravijo sama ocenitev v okviru knjigovodstvene sumarne vrednosti oziroma v okviru sumarne vrednosti za zadevno skupino predmetov.

Koncesije, patenti, rudniške in vodne pravice ter druge podobne pravice se izkažejo v stanju bilance. Podjetje mora zanje navesti potrebne podatke v posebni prilogi, o kateri govori VIII. točka tega navodila.

Če se je drobní inventar (t. j. inventar z vrednostjo pod določeno mejo in tisti, ki mu je uporabi rok krajši od enega leta — ne glede na vrednost) vodil v letu 1947 med osnovnimi sredstvi, ga je treba izkazati na postavki, ki ustreza kontu 315 oziroma 316. Za vrednost tega drobnega inventarja je treba zmanjšati sklad osnovnih sredstev in povečati sklad obratnih sredstev.

IV. INVESTICIJE IN VELIKA POPRAVILA

Podjetja, ki so imela na dan 31. decembra 1947 nedokončane investicije in velika popravila, morajo njihovo vrednost po dejanskih stroških izkazati na postavkah od 9 do 14 med aktivami. Potemtakem je treba tudi predujme za nedokončana dela ali dobave

v zvezi z investicijami in velikimi popravili prav tako izkazati v tej skupini na postavki št. 10.

Obenem je treba izkazati na ustreznih postavkah med pasivami od 2 do 8 finančne vire za investicije in velika popravila.

V. OCENITEV ZALOG

Državna trgovska podjetja ocenijo zaloge blaga in materiala na razredu 3 po nabavni vrednosti. Morebitni popravki vrednosti drobnega inventarja, avtogum ali lastne embalaže se vpišejo v postavke bilance med aktiva pod 32 in 33 in odštejejo od skupne vrednosti zalog.

Če vodi trgovsko podjetje zaloge trgovskega blaga po nabavni vrednosti, jih s to vrednostjo vpiše v postavke bilance od 16 do 19. V tem primeru nima postavke 21 — Nedoseženi rabat in marža. Tista trgovska podjetja, ki vodijo zaloge trgovskega blaga po prodajni vrednosti, vpišejo to vrednost zalog na aktivne postavke bilance od 16 do 19, na postavko 21 pa vpišejo nedoseženi rabat in maržo ter ju odštejejo od postavke št. 20.

Gostinska podjetja vpišejo zaloge živil in pijač ter drugega materiala v bilanco po nabavni vrednosti. Če so drobni material, ki je v uporabi, delno odpisala, je treba njegovo vrednost zvišati na polnih 100% nabavne vrednosti, za povečani znesek pa povečati popravek vrednosti drobnega inventarja. Na postavkah 28 in 29 v aktivah bilance se tak popravek vrednosti drobnega inventarja vpiše kot morebiten popravek lastne embalaže in odšteje od skupne vrednosti zalog na postavki 27.

VI. SKLADI

Postavka konta 793 — Sklad za kadre — ne izkaže v letni bilanci nikakršnega stanja, ker se neporabljeni sredstva za kritje stroškov za kadre ob koncu leta vplačajo v proračun. Podjetje, ki ima na dan 31. decembra 1947 taka sredstva, jih mora priznati proračunu in to svojo obveznost izkazati na postavki, ki ustreza kontu 733 — Druga vplačila v proračun.

Vsi drugi morebitni skladi, kakor so sklad za kulturno-prosvetno delo in razni drugi splošni in posebni rezervni skladi, se izkažejo sumarno na postavki »Drugi skladi«. Njihovo specifikacijo poda podjetje v posebni prilogi, o kateri govori VIII. točka tega navodila.

VII. DRUGA NAVODILA

Vplačani dobiček v letu 1947, ki je vknjižen na kontih dobička operativnega upravnega voditelja (na zbiralnem računu dobička), se izkaže na postavki, ki ustreza kontu 729 — Drugi odnosi z AOR-om.

Če se konti: »Obveznosti za davek od prometa proizvodov«, »Vplačila dobička v proračun«, »Obveznosti za dohodnino« in »Zavod za socialno zavarovanje«, izjemoma izkažejo kot pasivni zaradi preplačila, je treba take terjatve v obračunu izkazati v bilanci na postavkah konta »Drugi odnosi do proračuna« oziroma »Druge terjatve«. V prilogi pa mora podjetje navesti zneske takih terjatev, ki jih obsegajo te postavke. Ko v letu 1948 odpre knjige, se omenjeni konti (Obveznosti za davek od prometa proizvodov itd.) v takem primeru odpro s svojim pasivnim saldom.

Na postavki, ki ustreza kontu 119 — Sporne terjatve — se izkažejo v predstolcu pod a) terjatve, ki so sporne, pod b) pa dvomljive terjatve. Med dvomljivimi terjatvami se izkažejo tiste terjatve, katerih izterjanje je negotovo in se ne pričakuje v bližnjem času. Sem spadajo predvojne terjatve in terjatve, ki so nastale med vojno, nadalje terjatve, katerih že daljši čas teče spor pred državno arbitražo, kakor tudi tiste, za katere ni zadosti verjetnosti, da bi jih bilo mogoče izterjati, in podobne.

Če je podjetje do 31. decembra 1947 odvajalo določene zneske za dvomljive (sporne) terjatve, izkaže take zneske na aktivnih postavkah pod št. 47 (42) in jih odšteje od pozicije 46 (41).

Plače delavcev in uslužbencev, ki so zapustili podjetje in jih niso dvignili več ko tri mesece, ter so ležale nedvignjene na dan 31. decembra 1947, se priznajo skladu vodstva in izkažejo v bilanci na postavki tega sklada. Če se delavci ali nameščenci ali tisti, ki uveljavljajo pravico do teh plač, pozneje zglasijo, jih mora podjetje izplačati v breme sklada vodstva, če ni drugih ovir.

Tiste plače delavcev in nameščenecv, ki po volji samega delavca ali nameščenca leže nedvignjene, medtem ko je delavec ali nameščenec še nadalje zaposlen v podjetju, in pa zadržane plače se ne prenesejo na sklad vodstva.

Podjetja, ki imajo svoja osnovna sredstva ustvarjena iz skupine virov, ki jih sklad osnovnih sredstev (890) ne pokriva, izkažejo te vire na ustreznih postavkah bilance. V tem primeru se vsota pod I v aktivah ne bo ujemala z vsoto pod I v pasivah in torej tudi ne vsota III v aktivah z vsoto III v pasivah: za kolikor bo vsota pod I v pasivah manjša od

vsote pod I v aktivah, za toliko bo vsota pod III v pasivah večja od vsote pod III v aktivah.

Podjetja, pri katerih je v letu 1947 nastala sprememba v osnovnih ali obratnih sredstvih oziroma v skladu osnovnih sredstev in skladu obratnih sredstev, morajo na posebni prilogi predložiti vse potrebne nadrobne podatke o teh spremembah.

Razdelek evidence se izkaže za bilanco na zabilančnih aktivnih in pasivnih postavkah. Med aktivami je treba n. pr. izkazati priglašeno oziroma priznano vojno škodo, med pasivami pa popravek vrednosti vojne škode. Prav tako se med aktivami izkažejo surovine in material operativnega upravnega voditelja, ki jih je podjetje prejelo v hrambo, med pasivami pa operativni upravni voditelj kot upnik za te surovine in material.

VIII. IZREDNI IN TUJI ELEMENTI MED SREDSTVI IN VIRI SREDSTEV PODJETJA

Podjetja morajo poleg bilance za leto 1947 predložiti posebno prilogo, ki mora obsegati nadrobne podatke o vseh sredstvih in virih sredstev, ki so nastali pred uvedbo načrtnega gospodarstva, a se ne ujemajo s strukturo sredstev in viri sredstev gospodarskih podjetij, načrtnega gospodarstva ter so v glavnem izkazani v razredu 1 oziroma 7. Tako n. pr.:

a) stara prevzeta ali dvomljiva in neizterljiva sredstva;

b) stara prevzeta dolgoročna ali nelikvidna sredstva (dolgoročne terjatve in vrednostni papirji);

c) stara prevzeta sredstva, ki so za državna gospodarska podjetja izgubila svoj pomen in vse-

ino (rudniške in vodne pravice kakor tudi druge podobne pravice: koncesije, licence, patenti, ki so izgubili svojo vrednost, itd.);

č) posebna namenska sredstva, ki ne ustrezajo načrtnemu gospodarstvu in so izkazana v obliki raznih skladov;

d) obveznosti do oseb, podjetij in ustanov bivših sovražnih držav;

e) vsa druga sredstva in vire ter pravice in obveznosti, ki bi jih bilo treba izločiti iz bilance podjetja.

Ta priloga mora biti nadrobno pojasnjena.

Ta sredstva in viri ter pravice in obveznosti se vpišejo v bilanco tako, kakor so knjižena v knjigovodstvu. Iz bilance bodo izločena šele v letu 1948 na podlagi posebnih odločb.

Podjetja z ozemlja, ki je bilo po mirovni pogodbi z Italijo priključeno k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, sestavijo prav tako bilanco z 31. decemrom 1947 na podlagi svojih knjižnih podatkov na ta dan. Poprej pa morajo celotna aktiva in pasiva preknjižiti v dinarje po zamenjalnem tečaju, kakor to določa 8. člen uredbe o odvzemu iz obtoka in zamenjavi denarja, ki se glasi na lire, ter o preračunanju obveznosti v dinarje FLRJ na ozemlju, ki je po mirovni pogodbi z Italijo priključeno k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Tako sestavljena bilanca je začasna, dokler ne bo izvedena valorizacija. Zato ta podjetja do nadaljnje odločbe ne zaključijo dokončno svojih knjig za leto 1947.

Pregled izdatkov in dohodkov

Pregled izdatkov in dohodkov mora izkazovati vse izdatke in dohodke od začetka do konca leta.

Na postavke izdatkov od št. 1 do št. 16 se vpišejo izdatki trgovskih podjetij iz razreda 4.

Na postavko 18 se knjiži prihranek, obračunan na kontu 479.

Na postavki št. 20 in 21 se vpišejo izredni in neposlovni izdatki, medtem ko se na postavko 22 vpiše razlika med vsoto izrednih in neposlovnih dohodkov in vsoto izrednih in neposlovnih izdatkov, če je vsota izrednih in neposlovnih dohodkov višja od vsote izrednih in neposlovnih izdatkov.

Na strani dohodkov vpišejo trgovska podjetja v postavko št. 1 dosežene rabate in maržo, v postavko št. 2 pa presežek izdatkov, prenesen s konta 479.

V postavko 3 in 4 se vpišejo izredni in neposlovni dohodki, v postavko 5 pa razlika med vsoto izrednih in neposlovnih izdatkov in vsoto izrednih in neposlovnih dohodkov, če je vsota izrednih in neposlovnih izdatkov večja od vsote izrednih in neposlovnih dohodkov.

Če je podjetje knjižilo blago po nabavni vrednosti, tedaj vpiše med dohodki na postavki 1 namesto doseženih rabatov in marž uspeh pri prodaji blaga.

Ker se promet z blagom ne izkazuje v pregledu izdatkov in dohodkov, morajo trgovska podjetja hkrati z bilanco in pregledom izdatkov in dohodkov predložiti posebej pregled prometa z blagom, kakor to določajo določbe za operativni razvid v trgovini. Ta pregled mora biti sestavljen po količinah in po vrednosti.

Gostinska podjetja izkažejo med izdatki od 1 do 24 izdatke, ki so jih imela med letom, prenesejo pa jih iz razreda 4 oziroma iz razreda 6 (8).

Na postavkah 25 in 26 izkažejo gostinska podjetja redni in izredni dobiček iz skupine 96. Na postavki 27 izkažejo morebitno razliko pri ceni, ki so jo dosegla, če so bili njihovi dejanski prejemki večji od kalkulacijskih in če so tako razliko priznavala AOR-u (na kontu 129). Postavke 25, 26 in 27 se seštejejo in vsota prenese v zadnji stolpec kot vsota dobička in razlike. Postavki 28 in 30 izkažejo gostinska podjetja enako kakor trgovska.*

Med dohodke na postavkah 1 in 5 vpišejo gostinska podjetja prejemke za gostinske storitve, iz razreda 6 (8), medtem ko vpišejo na postavki 6 in 7 morebitno izgubo s skupine 96.

Postavke 8 do 10 se vpišejo med dohodke enako kakor pri trgovskih podjetjih.

IX. TEHNIKA ZAKLJUČKA IN ODPIRANJA KNJIG

Ko podjetje opravi vsa pripravljalna dela, sestavi dokončne izvlečke iz vseh kontov, ugotovi pravilnost končnih vsot in sestavi bilanco po predpisanem obrazcu. Nato se loti zaključevanja knjig.

Predvsem je treba zaključiti dnevnik. Nato se prepiše s črnilom brez kopiranja na posebne strani bilanca na dan 31. decembra 1947. Pri tem se smejo izpustiti tiste postavke, ki jih podjetje v bilanci ni uporabilo.

Posamezni konti se prav tako zaključijo brez kopiranja, in sicer takole:

Trgovska podjetja, ki vodijo razred 3 po prodajni vrednosti, zaključijo razred 4 (ki je v svojem saldu izravnani) tako, da se pasivnim kontom pri-

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 29—48.

zna njihov saldo, aktivni konti pa za njihov saldo obremenijo.

Trgovska podjetja, ki vodijo razred 3 po nabavni vrednosti, zaključijo konte razreda 4 s kontom izdatkov in dohodkov (98).

Gostinska podjetja, ki so uporabljala razred 5 zaključijo konte razreda 4 s tem, da jim saldo priznajo, konte v razredu 5 pa s tem, da jih za saldo obremenijo, ker se morata oba razreda v saldih med seboj ujemati.

Gostinska podjetja, ki niso uporabljala razreda 5, so razred 4 razbremenjevala in je torej ta razred izravnani.

Ker so konti v razredih 2 in 6 izravnani, je treba samo podčrtati končne vsote.

Trgovska podjetja izravnavajo na enak način tudi razred 8, medtem ko morajo gostinska podjetja razred 8 zaključiti tako, da obremenijo za njihov saldo skupine 85 do 88, priznajo pa ga skupinam 80 do 84 in 89 (ker se te skupine v svojih saldih med seboj izravnavajo).

Konti razredov 0, 1 in 3 se zaključijo s saldi, pri zaključku pa pripiše označba »saldo na konto št. ...«. Kot številko konta je treba navesti tisti konto, ki je določen v novem razporedu kontov. V ta namen je temu navodilu priložen primerjalni pregled starih in novih številk kontov.

Razred 9 zaključijo trgovska podjetja, ki so vodila razred 3 po prodajni vrednosti, tako da zaključijo konte 90 do 94 (ki so izravnani) s podčrtanjem končnih vsot, prav tako pa se zaključijo tudi konto 95. Konti v skupini 96 se zaključijo vsak posebej s saldov, pri katerem se pripiše »prenos na konto 260 (ali 261)«. Prav tako se izravna tudi konto

izdatkov in dohodkov, na katerem so dejansko ostali le izredni in neposlovni izdatki in dohodki (vštevši skupino 95).

Trgovska podjetja, ki so vodila razred 3 po nabavni vrednosti, zaključijo konto 98 tako, da najprej obračunajo in ugotovijo prihranke ali pa presežek izdatkov pri trgovskem poslovanju, t. j. tako, da od uspeha prometa z blagom odštejejo stroške trgovine, nato pa ugotovijo razmerje med izrednimi in neposlovnimi izdatki in dohodki. Za doseženi prihranek pri trgovskem poslovanju (ali morebitno izgubo) in za razpored doseženega prihranka (ali presežka izdatkov) ter za izredne in neposlovne izdatke in dohodke, oziroma za njih. razpored, obremenijo v posameznih zneskih na konto oziroma mu te zneske priznajo s pripisom »prenos na konto 260 (ali 261)«.

Gostinska podjetja zaključijo razred 9 tako, da na izravnanih kontih podčrtajo končno vsoto, razen kontov v skupinah 96 in 98.

Čeprav je skupina 96 v svojih saldih izravnana, se vsak konto zaključi posebej s pripisom »prenos na konto 260 (ali 261)«. Enako se zaključi tudi skupina 98, na kateri so dejansko ostali samo izredni in neposlovni izdatki in dohodki (vštevši tudi skupino 90).

Knjige se odpro na podlagi bilance ter se saldi vpišejo posebej na vsak temeljni konto, in sicer tudi tu brez kopiranja. Hkrati se na podlagi seznamov odpro analitični konti. Ob koncu januarja oziroma februarja se doda skupna vsota aktiv oziroma pasiv. Pri tem je treba paziti, da se aktiva oziroma pasiva zmanjšajo za določene postavke, ki jih je treba dodati, da bi se dobil pravilen znesek.

K skupnemu znesku aktiv (oziroma pasiv) je treba dodati:

postavka 8 v aktivah — popravek vrednosti osnovnih sredstev;

postavka 21 v aktivah — nedoseženi rabat in marža (samo trgovska podjetja);

postavki 32 in 33 (28 in 29) — popravek vrednosti drobnega inventarja, avtogum in lastne embalaže;

postavka 47 (42) v aktivah — rezerve za sporne terjatve — in se tako dobi končna vsota, s katero se odprejo knjige v dnevniku za leto 1948.

Ko se odprejo novi konti, je treba zapisati: »prenos s konta št. ...«. Pri tem se navede številka konta, s katerega je opravljen prenos iz leta 1947.

Ko podjetja, ki vodijo knjigovodstvo po kopirni metodi, zaključijo in odprejo knjige, povežejo dnevnik in kontnike v posebne knjige.

X. KONČNA NAVODILA

Podjetja bodo sestavljeno bilanco in pregled izdatkov in dohodkov predložila na način in v roku, kot bo določeno s posebnim navodilom za sestavljanje, pregledovanje in potrjevanje končnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1947 in 1948.

VI št. 9880

Beograd, dne 10. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

OBRAZEC BILANCE ZA TRGOVSKA PODJETJA

Podjetje .....

AOR (operativni upravni voditelj) .....

BILANCA NA DAN ..... 194.....

AKTIVA

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
I. OSNOVNA SREDSTVA		
1 000	Poslovna osnovna sredstva v rabi	—
2 001	Osnovna sredstva izven rabe	—
3 002	Osnovna sredstva, dana na posodo	—
4 003	Druga osnovna sredstva . . .	—
5 004	Neuporabna osnovna sredstva	—
6 007	Kapitalna dela na tujih osnovnih sredstvih . . .	—
7	Skupaj	—
8 880	Popravek vrednosti osnovnih sredstev . . .	—
II. INVESTICIJE IN VELIKA POPRAVILA		
9 040	Amortizacijski sklad podjetja pri DIB	—
10 042	Predujmi za investicije . . .	—
11 043	Naprave, rezervni deli in material za investicije . . .	—
12 044	Kapitalna graditev . . .	—

24*

371

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavi	Znesek
-----------------------	---------------------	--------

13 045	Investicije v korist družbe- nega standarda	—
14 046	Velika popravila	—

III. OBRATNA IN NAMENSKA SREDSTVA

A. Normirana sredstva

15 300	Odkup blaga	—
16 600	Blago na poti	—
17 602	Kmetijski pridelki po dvojnih cenah	—
18 603	Zaloge blaga	—
19 604	Blago v prodajalnah	—
20	Skupaj	—
21 691	Nedoseženi rabat in marža	—
22 310	Surovine in material za po- stranska dela	—
23 320	Material, dan v predelavo, dodelavo ali manipulacijo	—
24 330	Droben inventar	—
25 331	Avtogume	—
26 340	Lastna embalaža	—
27 341	Tuja embalaža	—
28 342	Material za zavijanje	—
29 350	Ekonomat	—
30 360	Razen material	—
31	Skupaj	—

372

Zap. št. št. konta		Sredstva po sestavu	Znesek
32	339	Popravki vrednosti drobnega inventarja in avtogum	—
33	349	Popravki vrednosti lastne embalaže	—
34		Skupaj	— — —
B. Denarna sredstva			
35	100	Blagajna	—
36	101	Narodna banka FLRJ — redni konto	—
37	105	Valute	—
38	106	Devize	—
39	107	Čeki	—
40	109	Druge banke	—
C. Sredstva v obračunu			
41	110	Domači kupci in odjemalci	—
42	111	Tuji kupci in odjemalci	—
43	112	Domači dobavitelji	—
44	113	Tuji dobavitelji	—
45	119	Sporne (dvomljive) terjatve	—
46		Skupaj	—
47	1199	Rezerve za sporne (dvomljive) terjatve	—
48	120	Obveznosti do AOR-a, redni konto	—
49	121	Obveznosti do AOR-a, prispevek za skupno upravo	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
50 122	Obveznosti do AOR-a, prispevek za kadre	—
51 123	Obveznosti do AOR-a, prispevek za osrednji sklad	—
52 124	Obveznosti do AOR-a, po povprečni prevozni postavki	—
53 127	Razmerje do podjetij pod istim AOR-om	—
54 129	Druga razmerja do AOR-a	—
55 131	Vplačila dobička v proračun	—
56 134	Razlike v cenah surovin in materiala	—
57 135	Razlike v cenah proizvodov	—
58 136	Razlike pri rabatih	—
59 139	Druga razmerja do proračuna	—
60 140	Predujmi za uradna opravila	—
61 142	Lastno finansiranje investicij in velikih popravil	—
62 143	Kavcije in depoziti	—
63 144	Druge terjatve	—
64 270	Aktivne časovne razmejitve	—
65 261	Izguba iz prejšnjih let	—
66 949	Razporeditev prihrankov	—
67 969	Razporeditev dobička	—
68 919	Razporeditev izrednih in ne-poslovnih dohodkov	—
D. Druga sredstva		
69 190	Menice — rimese	—
70 191	Vrednostni papirji	—

Zap. št. št. konta		Sredstva po sestavu	Znesek
71	192	Udeležbe	—
72	193	Dolgoročne terjatve	—
IV. FINANČNI REZULTAT			
73	950	Presežek izdatkov	—
74	970	Z načrtom predvidena izguba	—
75	971	Nepredvidena izguba	—
76	900	Predvideni izredni in neposlovni izdatki	—
77	901	Nepredvideni izredni in neposlovni izdatki	—
Skupaj AKTIVA			
I. VIRI OSNOVNIH SREDSTEV			
1	890	Sklad osnovnih sredstev	—
II. FINANSIRANJE INVESTICIJ IN VELIKIH POPRAVIL			
2	840	Amortizacijski sklad podjetja	—
3	841	Dobavitelji in podjetniki za dobave oziroma za opravljanja dela	—
4	842	Finansiranje kapitalne graditve	—
5	843	Finansiranje investicij v korist družbenega standarda	—
6	844	Finansiranje velikih popravil iz amortizacijskega sklada	—
7	845	Finansiranje investicij iz sklada vodstva, sredstev za samostojno razpolago in pod.	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
-----------------------	---------------------	--------

8 846	Interna posojila za investicije in velika popravila	
-------	--	--

III. VIRI OBRATNIH IN NAMENSKIH SREDSTEV

A. Skladi

9 790	Sklad obratnih sredstev	
10 791	Sklad vodstva	
11 792	Sklad sredstev za samostojno razpolago	
12 793	Sklad za kadre	
13 799	Drugi skladi	

B. Izposojena sredstva

14 701	Obveznosti do Narodne banke	
--------	-----------------------------	--

C. Obračunska sredstva

15 710	Obveznosti do domačih kup- cev in odjemalcev	
16 711	Obveznosti do tujih kupcev in odjemalcev	
17 712	Obveznosti do domačih do- baviteljev	
18 713	Obveznosti do tujih dobavi- teljev	
19 745	Obveznosti za nefakturirano blago	
20 720	Obveznosti do AOR-a, redni konto	

ap. št.	St. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
1	721	Obveznosti do AOR-a, prispevek za skupno upravo	—
2	722	Obveznosti do AOR-a, prispevek za kadre	—
3	723	Obveznosti do AOR-a, prispevek za osrednji sklad	—
4	724	Obveznosti do AOR-a, razlike po povprečni prevoznih postavki	—
5	727	Obveznosti do podjetij pod istim AOR-om	—
6	729	Druge obveznosti do AOR-a	—
7	730	Obveznosti za davek od prometa proizvodov	—
8	731	Vplačila dobička v proračun	—
9	732	Obveznosti za dohodnino	—
0	733	Druga vplačila v proračun	—
1	734	Obveznosti za razliko pri cenah surovin in materiala	—
2	735	Obveznosti za razliko pri cenah proizvodov	—
3	736	Obveznosti za razliko pri rabatih	—
4	737	Obdržani del rabata	—
5	738	Obveznosti po zbiralnem računu — »trgovske cene«	—
6	739	Druge obveznosti do proračuna	—
7	746	Obveznosti iz plač	—
8	747	Obveznosti za vključeno amortizacijo	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
39 748.	Zavod za socialno zavarovanje	—
40 749	Druge obveznosti	—
41 750	Dotacije iz proračuna za dopolnitev obratnih sredstev	—
42 751	Dotacije iz proračuna za izgubo, predvideno z načrtom	—
43 752	Razne dotacije iz proračuna	—
44 759	Druge dotacije	—
45 771	Pasivne časovne razmejitev	—
46 760	Dobiček iz prejšnjih let	—
47 959	Kritje presežka izdatkov	—
48 979	Kritje izgube	—
49 909	Kritje izrednih in neposlovnih izdatkov	—
IV. FINANČNI REZULTAT		
50 940	Doseženi prihranek	—
51 960	Redni dobiček	—
52 961	Ekstra dobiček	—
53 962	Nadnačrtni dobiček	—
54 910	Predvideni izredni in neposlovni dohodki	—
55 911	Nepredvideni izredni in neposlovni dohodki	—
Skupaj PASIVA		—

PREGLED IZDATKOV IN DOHODKOV
na dan ..... 194.....

IZDATKI

ap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
1 400	Odvisni stroški blaga	—
2 410	Plače po delovnem učinku s socialnim prispevkom	—
3 420	Druge plače s socialnim pri- spevkom	—
4 430	Kalo, razsip, razbitje in po- škodbe med prevozom	—
5 431	Kalo, razbitje in kvari v za- logah	—
6 432	Prevozni stroški	—
7 433	Razni stroški blagovnega pro- meta	—
8 440	Stroški za posloyne prostore	—
9 45	Splošni upravni stroški	—
10 461	Prispevek AOR-u	—
11	Skupaj normirani nabavni in prodajni stroški	—
12 460	Amortizacija	—
13 470	Prispevek za načrtno račio- nalizacijo	—
14 471	Prispevek za sklad vodstva	—
15 472	Prispevek za kadre	—
16 473	Dodatni znesek	—
17	Skupaj IZDATKI	—

Zap. št.	Št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
18	479	PRIHRANEK	—
19		Skupaj	—
20	900	Predvideni izredni in neposlovni izdatki	—
21	901	Nepredvideni izredni in neposlovni izdatki	—
22		Presežek izrednih in neposlovnih dohodkov nad izrednimi in neposlovnimi izdatki	—
DOHODKI			
1	480	Doseženi rabat in marža	—
2	479	Presežek izdatkov	—
3	910	Predvideni izredni in neposlovni dohodki	—
4	911	Nepredvideni izredni in neposlovni dohodki	—
5		Presežek izrednih in neposlovnih izdatkov nad izrednimi in neposlovnimi dohodki	—

OBRAZEC BILANCE ZA GOSTINSKA PODJETJA

Podjetje .....

AOR (operativni upravni voditelj) .....

BILANCA NA DAN ..... 194.....

AKTIVA

Zap. št.	Št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
I. OSNOVNA SREDSTVA			
1	000	Poslovna osnovna sredstva v rabi	—
2	001	Osnovna sredstva izven rabe	—
3	002	Osnovna sredstva, dana na posodo	—
4	003	Druga osnovna sredstva	—
5	004	Neuporabna osnovna sredstva	—
6	007	Kapitalna dela na tujih osnovnih sredstvih	—
7		Skupaj	—
8	880	Popravek vrednosti osnovnih sredstev	—
II. INVESTICIJE IN VELIKA POPRAVILA			
9	040	Amortizacijski sklad podjetja pri DIB	—
10	042	Predujmi za investicije	—
11	043	Naprave, rezervni deli in material za investicije	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
12 044	Kapitalna graditev	—
13 045	Investicije v korist družbe- nega standarda	—
14 046	Velika popravila	—
III. OBRATNA IN NAMENSKA SREDSTVA		
A. Normirana sredstva		
15 300	Živila	—
16 301	Pijače	—
17 310	Surovine in material za po- stranska dela	—
18 320	Material, dan v predelavo, dodelavo ali manipulacijo	—
19 330	Droben inventar v zalogi	—
20 331	Avtogume v zalogi	—
21 332*	Droben inventar v rabi	—
22 333	Avtogume v rabi	—
23 340	Lastna embalaža	—
24 341	Tuja embalaža	—
25 350	Ekonomat	—
26 360	Razni material	—
27	Skupaj	—
28 339	Popravki vrednosti drobnega inventarja in avtogum	—
29 349	Popravki vrednosti lastne em- balaže	—
30	Skupaj	—

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 29—48

ap. št.	št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
---------	-----------	---------------------	--------

B. Denarna sredstva

1	100	Blagajna	—
2	101	Narodna banka FLRJ — redni konto	—
3	102	Narodna banka FLRJ — konto dobička	—
4	105	Valute	—
5	106	Devize	—
6	107	Čeki	—
7	109	Druge banke	—

C. Sredstva v obračunu

8	110	Gosti	—
9	112	Dobavitelji	—
0	119	Sporne (dvomljive) terjatve	—
1		Skupaj	—
2	1199	Rezerve za sporne (dvomljive) terjatve	—
3	120	Obveznosti do AOR-a, redni konto	—
4	121	Obveznosti do AOR-a, prispe- vek za skupno upravo	—
5	122	Obveznosti do AOR-a, prispe- vek za kadre	—
6	123	Obveznosti do AOR-a, prispe- vek za osrednji sklad	—
7	127	Razmerje do podjetij pod istim AOR-om	—
8	129	Druge razmerja do AOR-a	—

Zap. št.	Št. št. konta	Sredstva po sestavi	Znesek
49	131	Vplačila dobička v proračun	—
50	139	Druga razmerja do proračuna	— —
51	140	Predujmi za uradna opravila	—
52	142	Lastno finansiranje investicij in velikih popravil	—
53	143	Kavcije in depoziti	—
54	144	Druge terjatve	—
55	270	Aktivne časovne razmejitev	—
56	261	Izguba iz prejšnjih let	— —
57	969	Razporeditev dobička	—
58	919	Razporeditev izrednih in neposlovnih dohodkov	— —

-D. Druga sredstva

59	190	Menice — rimese	—
60	191	Vrednostni papirji	—
61	192	Udeležbe	—
62	193	Dolgoročne terjatve	—

IV. FINANČNI REZULTAT

63	970	Z načrtom predvidena izguba	—
64	971	Nepredvidena izguba	— —
65	900	Predvideni izredni in neposlovni izdatki	—
66	901	Nepredvideni izredni in neposlovni izdatki	— —

Skupaj AKTIVA

PASIVA

Št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
I. VIRI OSNOVNIH SREDSTEV		
1 890	Sklad osnovnih sredstev . . .	—
II. FINANSIRANJE INVESTICIJ IN VELIKIH POPRAVIL		
2 840	Amortizacijski sklad podjetja . . .	—
3 841	Dobavitelji in podjetniki za dobave ozir. opravljena dela . . .	—
4 842	Finansiranje kapitalne graditve . . .	—
5 843	Finansiranje investicij v korist družbenega standarda . . .	—
6 844	Finansiranje velikih popravil iz amortizacijskega sklada . . .	—
7 845	Finansiranje investicij iz sklada vodstva, sredstev za samostojno razpolaganje in pod. . .	—
8 846	Interna posojila za investicije in velika popravila . . .	—
III. VIRI OBRATNIH IN NAMENSKIH SREDSTEV		
A. Skladi		
9 790	Sklad obratnih sredstev . . .	—
10 791	Sklad vodstva . . .	—
11 792	Sklad sredstev za samostojno razpolaganje . . .	—

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
12 793	Sklad za kadre	—
13 799	Drugi skladi	—
B. Izposojena sredstva		
14 701	Obveznosti do Narodne banke	—
C. Obračunska sredstva		
15 710	Obveznosti do gostov	—
16 712	Obveznosti do dobaviteljev	—
17 745	Obveznosti za nefakturirano blago	—
18 720	Obveznosti do AOR-a — redni konto	—
19 721	Obveznosti do AOR-a — prispevek za skupno upravo	—
20 722	Obveznosti do AOR-a — prispevek za kadre	—
21 723	Obveznosti do AOR-a — prispevek za osrednji sklad	—
22 727	Obveznosti do podjetij pod istim AOR-om	—
23 729	Druge obveznosti do AOR-a	—
24 730	Obveznosti za davek od prometa proizvodov	—
25 731	Vplačila dobička v proračun	—
26 732	Obveznosti za dohodnino	—
27 733	Druga vplačila v proračun	—
28 738*	Obveznosti po zbiralnem računu — »trgovske cene«	—

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 29—48.

Zap. št.	Št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
29	739	Druge obveznosti do proračuna	— —
30	746	Obveznosti iz plač	—
31	747	Obveznosti za vkalkulirano amortizacijo	—
32	748	Zavod za socialno zavarovanje	—
33	749	Druge obveznosti	— —
34	750	Dotacije iz proračuna za dopolnitev obratnih sredstev	—
35	751	Dotacije iz proračuna za z načrtom predvideno izgubo	—
36	752	Razne dotacije iz proračuna	—
37	759	Druge dotacije	— —
38	771	Pasivne časovne razmejitve	—
39	760	Dobiček iz prejšnjih let	— —
40	979	Kritje izgube	—
41	909	Kritje izrednih in neposlovnih izdatkov	— —

IV. FINANČNI REZULTAT

42	960	Redni dobiček	—
43	961	Izredni dobiček	— —
44	910	Predvideni izredni in neposlovni dohodki	—
45	911	Nepredvideni izredni in neposlovni dohodki	— —

Skupaj PASIVA

387

PREGLED IZDATKOV IN DOHODKOV

na dan ..... 194.....

IZDATKI

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
1 400	Poraba živil	—
2 401	Poraba pijač	—
3 402	Normalni kalo, razsip in kvar živil	— —
4 410	Plače tehničnega pomožnega osebja hotela	—
5 411	Plače gostinskega tehničnega pomožnega osebja	— —
6 419	Socialni prispevek od plač tehničnega pomožnega osebja	—
7 420	Druge plače	—
8 429	Socialni prispevek od drugih plač	— —
9 430	Odpis drobnega inventarja	—
10 431	Redni stroški	—
11 432	Pranje perila	—
12 435	Glasba	—
13 439	Drugi stroški	— —
14 440	Kurjava in gorivo	—
15 441	Drugi stroški za poslovne prostore	— —
16 45	Splošni upravni stroški	—
17 462	Prispevek AOR-u	—
18	Skupaj	—
19 460	Amortizacija	—
20 462	Prispevek za kadre	— —

Zap. št.	Št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
21	470	Davek od prometa proizvodov .	—
22	690	Predpisani popusti in odbitki .	—
23	691	Drugi popusti in odbitki .	—
24		Skupaj	—
25	960	Redni dobiček	—
26	961	Izredni dobiček	—
27	129	Razlika v ceni AOR-u*	—
28	900	Predvideni izredni in neposlovni izdatki	—
29	901	Nepredvideni izredni in neposlovni izdatki	—
30		Presežek izrednih in neposlovnih dohodkov nad izrednimi in neposlovnimi izdatki	—

DOHODKI

1	620	Prejemki od izdanih sob	—
2	621*	Prejemki od gostinskih storitev - hrana	—
3	622	Prejemki od gostinskih storitev - pijače	—
4	660	Razni prejemki od hotelirstva	—
5	665	Razni prejemki od gostinstva	—
6	970	Z načrtom predvidena izguba	—
7	971	Nepredvidena izguba	—
8	900	Predvideni izredni in neposlovni dohodki*	—

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 29—48.

Zap. št. št. konta	Sredstva po sestavu	Znesek
9 901	Nepredvideni izredni in neposlovni dohodki*	— —
10	Presežek izrednih in neposlovnih izdatkov nad izrednimi in neposlovnimi dohodki .	— —

PRILOGA ZA TRGOVSKKA PODJETJA

V tem pregledu so izpuščeni konti iz obrazca bilance, ki pri zaključku oziroma odpiranju knjig ne prihajajo v poštev.

Št. Kta. nova	Št. Kta. stara	Št. Kta. nova	Št. Kta. stara
000—007	00—05 (brez 046)	190	120
880	092	191	130—133 in 061
042	(ev. 150)	192	060
043	razred 3	193	062, 065—069
044	006	950	96 ali 98
046	006	959	96
300, 600—604	razred 3	970	96 ali 98
691	0940	971	96 ali 98
310—360	razred 3	979	96
339, 349	razred 3	900—909	98
100	10	890	080
101	110	841	ev. 160
105	12	842—846	v skupini 18
106	128	790	081
107	124	791	083
109	11 (brez 110)	792	084
110	140	799	085—086
111	148	701	110

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 29—48.

Št. Kta. nova	Št. Kta. stara	Št. Kta. nova	Št. Kta. stara
112	150 in 169	711—710	180
113	150	712	160
119	149 in 159	713	166
1199	0950	745	168
120—129	151	720—729	181
134—139	v skupini 15	730—731	184
140	155	732	182
142	—	733—739	184
143	156	746	185
144	v skupini 15	747	184
270	096	748	182
261	091	749	188 in 17
750—759	v skupini 18 in 19		
771	097		
760	089		
940	089		
940	96 ali 98		
949	97		
960—962	98		
969	96		
910—911	96		
910—911	98		
919	96		

PRILOGA ZA GOSTINSKA PODJETJA

V tem pregledu so podane samo razlike, za kolikor se kontni načrt za gostinska podjetja razlikuje od kontnega načrta za trgovska podjetja.

044	006, 029, 039	790	081, 084
046	006, 029, 039	791 do 799	083 do 088
300	30	960 do 961	96
301	31	910 do 911	98
310 do 360	razred 3		
101	111		
110	140 do 143		
970—971	96		

Na podlagi 57. člena splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

odredbo

o sestavi, pregledu in potrditvi končnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947*

I. Državna gospodarska podjetja splošnega državnega in republiškega pomena sestavijo in predložijo v potrditev svoje končne račune za leti 1946 in 1947 svojemu operativnemu upravnemu voditelju (generalnemu ali glavnemu ravnateljstvu oziroma ministrstvu ali komiteju, če ti neposredno upravljajo podjetja):

II. Generalna in glavna ravnateljstva kot operativni upravni voditelji sestavijo in predložijo v potrditev končne račune o svojih dohodkih in izdatkih v letih 1946 in 1947 pristojnemu ministrstvu ali komiteju.

III. Predložene končne račune podjetij pregleda komisija, ki jo sestavi operativni upravni voditelj.

IV. Po opravljenem pregledu končnega računa podjetja da komisija svoj predlog operativnemu upravnemu voditelju. Generalna in glavna ravnateljstva kot operativni upravni voditelji predložijo po presoji prejetega predloga svoj končni predlog za potrditev končnega računa podjetja pristojnemu

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 26—187/48.

ministrstvu oziroma komiteju obenem s končnim računom svojih dohodkov in izdatkov.

V. Ministrstva in komiteji presodijo predložene predloge in končne račune ter izdajo v soglasju s pristojnim ministrstvom za finance odločbo o potrditvi končnih računov podjetij ter končnih računov generalnih in glavnih ravnateljstev.

Pristojna ministrstva za finance smejo dati svoje opombe k predloženim predlogom za potrditev končnih računov. Če ministri ali predsedniki komitejev ne sprejmejo opomb ministra za finance, odloči o spornem končnem računu vlada ljudske republike oziroma vlada FLRJ.

VI. Končni računi za leti 1946 in 1947 se sestavijo, pregledajo in potrdijo v naslednjih rokih:

a) podjetja sestavijo svoje končne račune in jih predložijo v pregled operativnemu upravnemu voditelju za leto 1946 do 15. aprila 1948, za leto 1947 pa do 30. aprila 1948;

b) generalna in glavna ravnateljstva presodijo predloge komisij ter predložijo svoje predloge obenem s končnim računom svojih dohodkov in izdatkov pristojnemu ministrstvu oziroma komiteju v 45 dneh po prejemu končnih računov, in sicer za leto 1946 najpozneje do 31. maja 1948, za leto 1947 pa najpozneje do 15. junija 1948;

c) ministrstva in komiteji izdajo odločbe o potrditvi končnih računov podjetij ter generalnih in glavnih ravnateljstev najpozneje v 30 dneh po njih prejemu. Pristojna ministrstva za finance dajo svoje pritrditev oziroma dodajo svoje opombe k odločbi o potrditvi končnih računov v 45 dneh po prejemu odločbe.

VII. Državna gospodarska podjetja pokrajinskega in oblastnega pomena sestavljajo, pregledujejo in potrjujejo svoje končne račune po predpisih te odredbe.

VIII. Natančnejša navodila za izvajanje te odredbe izda minister za finance FLRJ.

IX. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

IV. št. 2560

Beograd dne 27. marca 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi odredbe vlade FLRJ IV št. 2560 z dne 27. marca 1948 ter v zvezi s 57. členom splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih in z 32. členom zakona o enotnem računovodstvu predpisujem

navodilo

za sestavo, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947*

I

1. Državna gospodarska podjetja splošnega državnega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena (v nadaljnjem besedilu skrajšano: »podjetja«) so dolžna sestaviti zaključne račune za leti 1946 in 1947 po tem navodilu.

2. Zaključni račun se sestavi, da bi se ugotovil splošen rezultat poslovanja podjetja v preteklem letu kakor tudi rezultat izvedbe finančnega načrta.

3. Zaključni račun sestoji iz treh delov: iz računskega in statističnega dela ter iz poročila o poslovanju.

Računski del sestoji iz »Bilance« in »Pregleda izdatkov in dohodkov« oziroma iz »Bilance« in »Izdatkov in dohodkov«, če se nanaša na leto 1946.

Statistični del sestoji iz »Obračuna izvedbe finančnega načrta«.

V poročilu o poslovanju mora vodstvo podjetja podati svoja opažanja o rezultatih poslovanja v pre-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 26—192/48.

teklem poslovnem letu, o premoženjskem, finančnem in organizacijskem stanju podjetja ter o vzrokih prekoračenja oziroma neizpolnitve načrta in podobno.

4. Ko dobi podjetje pritrditev pristojnega ministrstva za finance na zaključni račun, dokončno zaključi knjige vseskozi v skladu z zadevnimi predpisi in načeli pravilnega knjigovodstva. Če pa je podjetje vodilo knjige na prostih listih v obliki kartoteke, jih prešije in potrdi.

Pritrditev, ki jo dobi podjetje od ministrstva za finance, ne izključuje možnosti, da se opravi revizija zadevnega poslovanja.

II

»BILANCA« IN »PREGLED IZDATKOV IN DOHODKOV«

5. Glede sestavljanja »Bilance« in »Pregleda izdatkov in dohodkov« za leto 1947 ravna podjetje po navodilu za sestavljanje bilance in pregleda izdatkov in dohodkov državnih gospodarskih podjetij za leto 1947 (Uradni list FLRJ št. 22/48).

6. Za leto 1946 ostaneta v veljavi »Bilanca« in »Izdatki in dohodki«, ki jih je podjetje sestavilo po navodilu o enotnem bilanciranju v gospodarskih podjetjih za poslovno leto 1946 (Uradni list FLRJ št. 45/47).

7. Ker so podjetja »Bilanco« in »Izdatke in dohodke« za leto 1946 že sestavila in poslala pristojnim organom, navedenim v navodilu o enotnem bilanciranju v gospodarskih podjetjih za poslovno leto 1946 (Uradni list FLRJ št. 45/47), jim jih ni treba znova sestavljati in pošiljati istim organom po tem

navodilu. Glede drugih sestavnih delov zaključnih računov za leto 1946 ter glede predložitve specifikacij pa morajo podjetja ravnati vseskozi po tem navodilu.

8. »Bilanci« in »Pregledu izdatkov in dohodkov« za leto 1947 ter »Bilanci« in »Izdatkom in dohodkom« za leto 1946 morajo podjetja priložiti še tele specifikacije:

- a) specifikacijo rezerv za dvomljive terjatve;
- b) specifikacijo rezerv in druge rizike;
- c) specifikacijo prehodnih in vnaprej zajetih aktiv;
- č) specifikacijo prehodnih in vnaprej zajetih pasiv;
- d) specifikacijo odpisov terjatev, če so bile te odpisane v teku leta;
- e) specifikacijo neposlovnih in izrednih izdatkov in dohodkov v obliki predračuna s stolpcema »Po načrtu« in »Doseženo«, razdeljenih na izdatke: za obresti, penale, razne storitve, razne materialne izdatke in podobno ter na dohodke: od najemnin, prevoznih storitev in podobno;
- f) specifikacijo dodatkov, izplačanih za nadurno delo (posebej za upravno in prodajno osebje in posebej za obratno osebje) ter njih pojasnila;
- g) specifikacijo drugih nagrad (po skupinah in z navedbo, do katere meje je bil v posameznem primeru izplačan maksimalni znesek) ter njih pojasnila. Tu niso mišljene nagrade iz sklada vodstva;
- h) specifikacijo sredstev, ki so bila uporabljena v prosti razpolagi podjetja (samo za leto 1947) in
- i) specifikacijo dohodkov in izdatkov sklada vodstva.

9. Za odpise dvomljivih in neizterljivih terjatev si mora podjetje najprej izposlovati dovoljenje višjega operativnega upravnega vodstva s pritrditvijo pristojnega finančnega organa. Izjemoma sme dovoljenja take vrste dajati samo operativno upravno vodstvo do zneska 10.000 dinarjev v posameznem primeru.

Če si torej podjetje ni izposlovalo dovoljenja po prednjem odstavku, ne sme v zaključnem računu izkazati nikakršnega odpisa terjatev, temveč jih mora še nadalje izkazovati v postavki dvomljivih terjatev.

III

OBRAČUN O IZVEDBI FINANČNEGA NAČRTA OZIROMA PREDRAČUNA IZDATKOV IN DOHODKOV

A. Obračun o izvedbi finančnega načrta za leto 1947

10. Podjetja sestavijo obračun o izvedbi finančnega načrta po predloženih obrazcih Zr-1, Zr-2, Zr-3 in Zr-4. Ti obrazci* so kot primer sestavljeni za industrijsko podjetje, vendar pa se (razen obrazca Zr-4) popolnoma ujemajo z ustreznim obrazcem vsakega finančnega načrta, razlikujejo se le v tem, da morata biti v njih poleg stolpca za načrtne zneske tudi še stolpca »Doseženo« in »Razlika: več — manj«. V obrazcu Zr-3 mora biti stolpec »Doseženo«, razčlenjen še na stolpca »Po načrtnih stroških« in »Po dejanskih stroških«. Zaradi pravilne sestave obračuna o izvedbi finančnega načrta je treba najprej sestaviti obrazec Zr-2, nato obrazca Zr-3 in Zr-4, na podlagi teh pa se sestavi obrazec Zr-1. Podjetja ne smejo samovoljno spremenjati obrazcev in morajo

* Glej priloge na kraju knjige!

izpolniti vse stolpce z navedeno razčlenitvijo. Predvsem velja to za obrazec Zr-3 glede dejanskih stroškov. Za izpolnitev teh obrazcev se dajejo še posebna navodila v naslednjih točkah tega navodila.

O b r a z e c Zr-2

11. V obrazec Zr-2 se morajo v stolpce »Po načrtu« vpisati natančno tiste količine in vrednosti, ki so v obrazcu 2. potrjenega letnega finančnega načrta določene, s popravki in spremembami, ki so nastale med letom zaradi spremenjenih proizvodjalnih nalog.

Svoje izvennačrtne naloge, ki jih je podjetje opravilo, izkaže v tem obrazcu šele z načrtnimi proizvodi, in sicer tako, da pusti stolpce »Po načrtu« prazne, izpolni pa samo stolpce »Doseženo«.

12. V stolpce »Doseženo« se v teh obrazcih vpiše v stolpec za količino celotna količina, ki je bila dosežena v preteklem letu, v stolpce za vrednost pa zneski, ki se nanašajo na to količino.

V podstolpce teh stolpcev, ki so določeni za odstotek, se vpiše tisti odstotek, ki se dobi, če se primerja absolutni znesek iz stolpca »Doseženo« z absolutnim zneskom iz stolpca »Po načrtu«.

13. V stolpce »Razlika: več — manj« se vpišejo prav tako tisti zneski, ki se dobijo, če se primerjajo zneski iz stolpca »Doseženo« z zneski iz stolpca »Po načrtu«.

14. Zlasti se pripominja, da obsega stolpec 10 davek od prometa proizvodov, medfazni davek od prometa proizvodov in zneske, ki se vplačujejo na »Zbiralni račun I finančnega ministrstva FLRJ«, izračunane od celotne dosežene proizvodnje, ne pa od prodaje.

15. Prav tako obsega tudi podstolpec »Doseženo« v stolpcu »Stroški trgovine« tisti znesek rabata, ki se nanaša na proizvedeno količino, ne pa znesek, ki bi se nanašal na prodano.

O b r a z e c Zr-3

16. Ko se izpolni obrazec Zr-2, se zneski dohodkov iz stolpcev 15 in 16 tega obrazca prenesejo v obrazec Zr-3, in sicer vsota iz stolpca 15 v stolpec »Po načrtu«, vsota iz stolpca 16 pa tako v stolpec »Doseženo po načrtnih stroških« kakor tudi v stolpec »Doseženo po dejanskih stroških«.

17. V obrazcu Zr-3 se izdatki izkažejo v stolpcu »Po načrtu« natančno tako, kot so predvideni v obrazcu 3 potrjenega letnega finančnega načrta, popravljeni na zneske, ki so bili spremenjeni zaradi spremembe načrta med letom. V stolpec »Doseženo po načrtnih stroških« se izdatki vpišejo po podatkih o izvedbi načrta za doseženi obseg proizvodnje po načrtnih stroških na podlagi individualne načrtna kalkulacije. V stolpec »Doseženo po dejanskih stroških« pa se izdatki vpisujejo po obračunskih dejanskih stroških po podatkih iz statistike in knjigovodstva. Pri tem je treba uporabiti podatke iz rekapitulacije obračunske dejanske kalkulacije, kakor so predpisane z začasnim navodilom za knjiženje dobička in izgube pri državnih rudarskih in industrijskih podjetjih (Uradni list FLRJ št. 65/47) oziroma podatke iz obrazca Zr-4 tega navodila. Izpolnjene morajo biti tako vsote kakor tudi posamezne postavke tega obrazca.

18. V stolpec »Razlika: več — manj« pri dohodkih ni treba vpisati nikakršne razlike, ker se

dohodki v tem obrazcu ne primerjajo, pri izdatkih pa se vpiše tista razlika, ki se dobi, če se primerja stolpec »Doseženo po načrtnih stroških« s stolpcem »Doseženo po dejanskih stroških«.

• 19. V stolpec »Po načrtu« in »Doseženo po načrtnih stroških«, ne pa tudi v stolpec »Doseženo po dejanskih stroških«, se za postavko 7 (»Polna lastna cena«) vpiše tudi še prvo in drugo načrtno znižanje proizvodnih stroškov, in sicer v stolpec »Po načrtu« glede na načrtni obseg proizvodnje, v stolpec »Doseženo po načrtnih stroških« pa po dejanskem obsegu proizvodnje po načrtnih stroških. Po odbitku teh zneskov od polne lastne cene se dobi znižana polna lastna cena. Tako gre za ta znesek tudi razlika v stolpcu »Razlika: več — manj« v breme nadnačrtnega dobička oziroma v breme načrtnega dobička, če pa podjetje nima dobička, pa v breme nepredvidene izgube (glej navodilo za knjiženje načrtnega znižanja stroškov — Uradni list FLRJ št. 2/48).

20. Tisti stroški, ki so normirani, se izkažejo v istem znesku v obeh podstolpcih »Doseženo«, pa se zato pri njih ne izkaže nikakršna razlika. Enako se ravna tudi z davkom od prometa proizvodov in z medfaznim davkom od prometa proizvodov.

21. Če je pod postavko 7b pozitivna razlika, t. j. če je polna lastna cena po dejanskih stroških večja, pomeni to, da se je za toliko zmanjšal načrtni dobiček, oziroma če je ta nezadosten, da je za preostali znesek nastala nepredvidena izguba. Če pa je ta razlika negativna, pomeni to, da je dosežen tolikšen nadnačrtni dobiček. Če pa je bil nadnačrtni dobiček tudi predviden z načrtom, potem iz tega

stolpca ni razviden, temveč se izkaže pozneje v postavki 13 č v stolpcu »Po načrtu« in v stolpcu »Doseženo po načrtnih stroških«. V stolpcu »Doseženo po dejanskih stroških« se ta dobiček izkaže skupaj v masi nadnačrtnega dobička.

22. Pod postavko 12 c (pri davku od prometa proizvodov) se izkaže v celoti tudi drugo znižanje proizvodnih stroškov, pod postavko 13 b, t. j. za rednim dobičkom pa še posebni dobiček (prvo znižanje proizvodnih stroškov), in sicer tako v stolpcu »Po načrtu« kakor tudi v obeh stolpcih »Doseženo«.

V stolpcu »Razlika« se v postavki 13 pod a), b), c) in č) vpiše samo razlika pri dobičku, ki je nastala zaradi izdatkov po načrtnih stroških in večjih izdatkov po dejanskih stroških, t. j. če so ti zadnji večji in se je zaradi tega zmanjšal načrtni dobiček. Vsota teh razlik se mora v tem primeru ujemati z razliko pod postavko 11, če ta ni presegla celotnega načrtnega dobička. V nasprotnem primeru se med tema dvema razlikama pokaže neskladnost za znesek nepredvidene izgube, ki je nastala čez znesek celotnega zmanjšane načrtnega dobička.

23. Nadnačrtni dobiček (13 č), ki se izkaže v stolpcu »Doseženo po dejanskih stroških«, se mora ujemati z vsoto negativne razlike pod postavko 7b (znižana polna lastna cena) in z načrtom predvidenega nadnačrtnega dobička, če ga je podjetje imelo.

24. Nepredvidena izguba (14 b) se vpiše v stolec »Doseženo po dejanskih stroških« in ustreza znesku pozitivne razlike pod postavko 7 b, zmanjšane za tisti znesek načrtnega dobička, ki zaradi tega ni bil dosežen deloma ali sploh ne.

O b r a z e c Zr-4

25. Obrazec Zr-4 se sestavi na podlagi rezultatov, ki se dobijo z obračunom po začasnem navodilu za knjiženje dobička in izgube (Uradni list FLRJ št. 65/47). V prvem delu tega obrazca se vpišejo doseženi rezultati, ki se dobijo iz rekapitulacije rezultatov. V drugem delu tega obrazca se doseženi rezultati kompenzirajo — izravnavajo. V tretjem delu se določi odstotek nadnačrtnega dobička za sklad vodstva. Končno se v četrtem delu poda predlog za razdelitev dobička na podlagi veljavnih predpisov.

26. Pri zaključku knjig prenese podjetje nepredvideno izgubo v prihodnje leto, nadaljnja njena usoda pa se odloči šele pri potrditvi zaključnega računa. Tedaj se odloči, ali se nastala nepredvidena izguba prizna. Če se prizna v celoti ali delno in ne gre v breme koga drugega, se krije predvsem iz nadnačrtnega dobička, če ta ne zadošča, pa iz posebnega dobička, nato iz ekstra dobička in rednega dobička in ostanek končno iz proračuna organa, ki je podjetje ustanovil.

27. Prav tako se dokončni obračun nadnačrtnega dobička sestavi šele ob potrditvi zaključnega računa. Če se pri tem ugotovi neopravičen znesek predloženega doseženega nadnačrtnega dobička, mora vodstvo podjetja predložiti poseben odgovor na to, zakaj je nepravilno izkazalo ta dobiček.

O b r a z e c Zr-1

28. Ko se sestavijo obrazci Zr-2, Zr-3 in Zr-4, se začne sestavljati obrazec Zr-1. Tudi v tem obrazcu

se v I. in II. delu stolpca »Po načrtu« vpišejo zadevni zneski natančno tako, kakor so vpisani v obrazec 1 potrjenega letnega finančnega načrta s popravki pri vsotah spremenjenih načrtnih zneskov, ki so se spremenili zaradi prevzetih novih nalog med letom. Jasno je, da se na ta način popravijo tudi izdatki proizvodnje, če so bili proizvajalni stroški načrtno znižani, t. j. kot izdatki proizvodnje, se vnese znesek iz obrazca Zr-3 »Skupaj izdatki« (postavka 10) iz stolpca »Po načrtu«.

29. V stolpec »Doseženo« na strani dohodkov se kot partija 1 vpiše znesek iz stolpca 16 v obrazcu Zr-2, na strani izdatkov pa znesek postavke 10 (»Skupaj izdatki«) iz stolpca »Doseženo po dejanskih stroških« v obrazcu Zr-3.

30. Druge partije na strani dohodkov in izdatkov se v stolpec »Doseženo« vpisujejo na podlagi podatkov iz knjigovodstva, podatkov iz stolpca »Doseženo po dejanskih stroških« v obrazcu Zr-3 (dobiček in davek od prometa proizvodov), podatkov iz obrazca Zr-4 ter podatkov, ki se dobijo na podlagi predpisov uredbe o delitvi dobička državnih rudarskih in industrijskih podjetij oziroma ustreznih predpisov za gradbena, trgovska in gostinska podjetja.

31. V stolpca »Po načrtu« in »Doseženo« na strani dohodkov v III. delu obrazca Zr-1 se vpiše tisti znesek načrtnega dobička (rednega, posebnega, ekstra in z načrtom predvidenega nadnačrtnega), ki je v obrazcu Zr-3 v postavki 13 pod a), b), c) in č).

32. Na strani izdatkov v III. delu obrazca Zr-1 se v stolpec »Doseženo« vpišejo tisti zneski razdelitve dobička, ki izhajajo iz dosežene mase dobička, t. j. iz rednega, posebnega, ekstra, nadnačrtnega, ter iz doseženega presežka neposlovnih in iz-

rednih dohodkov. Ti zneski pomenijo predlog za razdelitev dobička, kar pa ne pomeni, da je s tem opravljen tudi dokončni razpored dobička ter da so ti zneski dvignjeni z zbiralnega računa dobička.

33. V tem delu obrazca mora skupni znesek iz stolpca »Razlika« na strani dohodkov ustrezati skupnemu znesku iz stolpca »Razlika« na strani izdatkov. Ta dva zneska iz stolpcev »Razlika« pomenita premalo ali preveč vplačani načrtni in nadnačrtni dobiček na zbiralni račun dobička, če so bila vsa vplačila do konca leta redno opravljena.

34. Ker so morala podjetja najpozneje do 27. vsakega meseca vplačati ves načrtni dobiček, ki odpade na zadevni mesec, je moral biti z zadnjim vplačilom v mesecu decembru skupni znesek vseh vplačil enak skupnemu načrtnemu dobičku po letnem načrtu, oziroma če je bilo kaj sprememb, skupni vsoti načrtnih zneskov, popravljenega letnega načrta.

Po dokončnem obračunu rezultatov in dokončni razdelitvi dobička po potrditvi zaključnega računa pa se pokaže razlika med vplačanim načrtnim in nadnačrtnim dobičkom in obračunanim — razporejenim dobičkom (rednim, ekstra, posebnim in nadnačrtnim) oziroma med obračunano izgubo.

Če je podjetje vplačalo več, mu operativno vodstvo prenese razliko z zbiralnega računa dobička na redni tekoči račun podjetja pri Narodni banki. Če pa je podjetje vplačalo premalo, mora vplačati razliko na svoj račun dobička pri Narodni banki in z njega opraviti dokončno razdelitev dobička.

Pri dokončnem obračunu z vsemi podjetji ne izkazuje zbiralni račun dobička ne aktivnega ne pasivnega salda.

35. Ker je podjetje med letom odvajalo za sklad vodstva do 75 odstotkov predvidenega zneska, opravi sedaj dokončen obračun teh rezerv. Ta del sklada vodstva pa se ne sme porabiti, dokler se ne potrdi zaključni račun.

36. Če je podjetje imelo v načrtu kritje z načrtom predvidene izgube in ga je izrabilo, ob koncu leta pa doseglo nadnačrtni dobiček, razdeli nadnačrtni dobiček za sklad vodstva in za prosto razpolago, ostanek pa vplača v proračun.

B. Obračun o izvedbi predračuna izdatkov in dohodkov za leto 1946

37. Ker podjetja v letu 1946 niso imela potrjenih finančnih načrtov, jim tudi ni treba sestavljati obračuna o izvedbi finančnega načrta oziroma obračuna o izvedbi predračuna izdatkov in dohodkov. Zato bo njihov zaključni račun sestavljen samo iz »Bilance« ter »Izdatkov in dohodkov« in pa iz »Poročila o poslovanju«.

38. Iz proizvedenega (doseženega in nedoseženega) dobička v letu 1946 so morala podjetja po odbitku dohodnine odvesti v sklad vodstva:

- a) industrijska, rudarska in gradbena podjetja 10 odstotkov od čistega zaslužka;
- b) trgovska podjetja na debelo in na drobno 2,5 odstotka od čistega zaslužka in
- c) druga podjetja po predpisih, ki so veljali zanje.

39. Preostali doseženi dobiček iz leta 1946 vplača podjetje po odbitku dohodnine in prispevka za sklad vodstva v proračun organa, ki je podjetje

ustanovil, izvzemši rudarska in industrijska podjetja splošnega državnega pomena, ki so morala po odbitku prispevka za sklad vodstva in dohodnine vplačati v proračun 66 odstotkov, 24 odstotkov pa dati na razpolago operativnemu upravnemu voditelju za začasno kritje izgube drugih podjetij. Operativna upravna vodstva morajo napraviti sedaj tudi dokončen obračun tega ostanka 24 odstotkov od dobička, in sicer tako, da po kritju izgube tistih podjetij, ki so leta 1946 zaključila z izgubo, vplačajo preostalo razliko ostanka v proračun. Če ta ostanek dobička ne zadostuje za kritje teh izgub, predloži operativno upravno vodstvo obračun in predlog, da naj se primanjkljaj izplača iz proračuna.

40. Nedoseženi dobiček iz leta 1946, zmanjšan za dohodnino in prispevek za sklad vodstva, so podjetja knjižila na konto rednega dobička za leto 1947 in vplačala na bančni račun rednega dobička svojega ravnateljstva, kakor to določa 67. točka navodila za izvajanje uredbe o upravnih in prodajnih stroških (Uradni list FLRJ št. 5/47). Ta dobiček mora vsako podjetje pred računskim zaključkom vplačati v proračun organa, ki je podjetje ustanovil, in v »Poročilu o poslovanju« podati poseben odgovor, če ta dobiček morda ni bil pravočasno plačan.

41. Če je podjetje poslovno leto 1946 zaključilo z izgubo in to izgubo preneslo v naslednje leto in če mu je ta ob pregledu zaključnega računa v celoti ali delno priznana in ne gre v breme koga drugega, se mu po zahtevi izplača v letu 1948 iz proračuna organa, ki ga je ustanovil.

IV

»POROČILO O POSLOVANJU«

42. V »Poročilu o poslovanju« je treba podati sliko splošnega stanja podjetja ter sliko doseženega rezultata njegovega poslovanja in pri tem posebej obdelati:

a) izvedbo letnega proizvodnega — delovnega in finančnega načrta. Tu je treba zlasti primerjati prvotni potrjeni finančni načrt s popravljenim letnim finančnim načrtom in pokazati v številkah, za koliko je popravljeni letni finančni načrt večji oziroma manjši od prvotnega letnega finančnega načrta, ter navesti za to razloge. Prvotni letni načrt in popravljeni načrt je treba v številkah primerjati zlasti pri dohodkih od proizvodnje, izdatkih za proizvodnjo, presežkih vplačil v proračun oziroma pri presežku finansiranja iz proračuna ter pri načrtnem dobičku. Za te partije je treba izkazati tudi razlike med letnim načrtnim zneskom in letnim popravljenim načrtnim zneskom v absolutnih številkah in odstotkih in navesti razloge za nastale razlike. Med popravljene zneske je treba vpisati vse zneske, ki so spremenili prvotni potrjeni letni načrt zaradi tega, ker je podjetje med letom dobilo nove naloge ali so bile naloge spremenjene;

b) vzroke, iz katerih je bil popravljeni načrt prekoračen oziroma zakaj ni bil izveden;

c) doseženi nadnačrtni dobiček ali nastalo nepredvideno izgubo in pojasniti njene vzroke.

Tu je treba podrobno navesti podatke, iz katerih je razvidno, kako je nastal nadnačrtni dobiček, ter podati v številkah prihranke pri materialu (če mo-

goče, po vrstah materiala), prihranke pri delovni sili in pri drugih stroških. Prav tako je treba podati v številkah tudi posamezne vrste stroškov, ki so vzrok morebitne nepredvidene izgube.

Kot nadnačrtni dobiček se ne sme jemati tak dobiček, ki je rezultat spremembe sortimenta, za katero niso bili podani objektivni razlogi. Podjetje bi moglo proizvesti več predmetov, pri katerih doseže večji dobiček, in manj takih predmetov, pri katerih nima dobička, ampak ima celo izgubo. Tako bi doseglo nadnačrtni dobiček, ne bi pa obdržalo načrtnega sortimenta. V takem primeru je treba vedno napraviti tudi popravek obračunanega nadnačrtnega dobička in razliko zmanjšanega nadnačrtnega dobička prišteti k načrtnemu dobičku;

č) razloge za morebitne plačane penale, ležarine, neopravičene primanjkljaje, kale in podobno;

d) spremembe, nastale v osnovnih in obratnih sredstvih (samo za leto 1947);

e) inventuro, ki se mora opraviti ob koncu leta;

f) način, kako je bila opravljena valorizacija osnovnih sredstev, t. j. ali je bila opravljena z ocenitvijo ali na podlagi podatkov iz knjigovodstva. To se nanaša samo na zaključni račun za leto 1946;

g) sliko, kako je bila vknjižena vrednost sredstev nacionaliziranega podjetja;

h) opravljeno revizijo: V poročilu je treba navesti podatke o tem, kdaj je bila revizija opravljena, kdo jo je opravil in kakšne pripombe so bile podane ob reviziji;

i) pojasnitev vseh tistih okoliščin, ki so važne za podjetje, pa iz bilance niso razvidne, ter vse

drugo, kar je važno za podjetje in je treba posebej poudariti.

Poročilo mora teči vseskozi po tem redu.

V.

ZAKLJUČNI RAČUN GENERALNIH IN GLAVNIH RAVNATELJSTEV

43. Kakor državna gospodarska podjetja tako morajo sestaviti svoje zaključne račune tudi neposredna operativna upravna vodstva.

Tudi zaključni račun operativnega upravnega vodstva sestoji iz treh delov, in sicer iz: »Bilance« s »Pregledom izdatkov in dohodkov«, iz »Obračuna o izvedbi predračuna izdatkov in dohodkov« ter iz »Poročila o poslovanju«.

»Bilanca« ter »Pregled izdatkov in dohodkov« kakor tudi »Obračun o izvedbi predračuna izdatkov in dohodkov« (označen kot obrazec Zr-5) morajo biti sestavljeni, kakor se sestavljajo individualni obrazci zaključnega računa podjetij po tem navodilu.

»Poročilo o poslovanju« pa mora biti sestavljeno v dveh delih. Prvi del mora obsegati poslovanje samega operativnega upravnega vodstva, drugi pa poslovanje vse panoge. To poročilo mora zlasti v svojem drugem delu zajeti ista vprašanja, ki so obsežena v poročilu o poslovanju podjetij. V tem poročilu je treba izkazati tudi stanje zbiralnega računa povprečne prevozne postavke, katerega aktivni saldo je treba vplačati na poseben račun ministrstva za finance FLRJ, medtem ko je treba za pasivni saldo predložiti obrazloženo zahtevo, da se ta poravnava s tega računa.

VI

PREGLED IN POTRDITEV ZAKLJUČNIH
RAČUNOV

44. Zaključne račune za leti 1946 in 1947 mora-
jo podjetja z vsemi prilogami, podpisanimi od rav-
natelja in vodje računovodstva, poslati svojemu
operativnemu upravnemu vodstvu v štirih izvodih
(razen obrazcev Zr-3 in Zr-4, ki ju je treba poslati
v petih izvodih).

45. Zaključne račune pregledajo komisije ope-
rativnega upravnega vodstva na podlagi vseh pri-
log, ki jih podjetje predloži po tem navodilu. Ta
pregled mora obsegati celotno poslovanje podjetja,
da bi se ugotovilo stanje in gibanje sredstev, opra-
vila kontrola nad izvedbo finančnega načrta (za
leto 1947) in ugotovil finančni rezultat poslovanja
podjetja. Čeprav ta pregled ne pomeni podrobnega
pregleda v smislu revizije, je treba pri njem obrav-
nati vse spremembe pri sredstvih podjetja ter dejan-
ske rezultate poslovanja.

46. Če operativno upravno vodstvo ob pregledu
zaključnega računa ugotovi, da ni pravilno sestav-
ljen, da finančno poslovanje ni pravilno pokazano,
da so v poslovanju podjetja nepravilnosti in po-
dobno, ga popravi ali pa vrne podjetju v postopek
po pripombah, ki jih s tem v zvezi doda.

47. Ko generalno oziroma glavno ravnateljstvo
pregleda zaključni račun, ga popravljenega pošlje
ministrstvu oziroma komiteju s predlogom za po-
trditev.

Ministrstvo oziroma komite pregleda in presodi
prejeti predlog za potrditev zaključnega računa. Če

se ne strinja s predlogom operativnega upravnega vodstva ali če se mu sicer zdi primerno, ga lahko vrne operativnemu upravnemu vodstvu v postopek po morebitnih pripombah, ki jih doda. Ministrstvo oziroma komite pošlje svojo odločbo o potrditvi zaključnega računa z vsem elaboratom pristojnemu ministrstvu za finance v pritrditev. Odločba o potrditvi lahko obsega (kot pogoj za potrditev) nalog podjetju, naj v svojih knjigah izvede določene popravke.

48. Če se pristojno ministrstvo za finance strinja s predloženo potrditvijo, pošlje svojo pritrditev pristojnemu ministrstvu oziroma komiteju, ki ga po operativnem upravnem vodstvu pošlje podjetju. Če pa se pristojno ministrstvo za finance ne strinja s potrditvijo ministrstva oziroma komiteja, ga o tem obvesti in mu sporoči svoje pripombe. Če pristojno ministrstvo oziroma komite prizna utemeljenost pripomb ministrstva za finance, popravi svojo potrditev po teh pripombah in o tem obvesti ministrstvo za finance.

49. Če pristojno ministrstvo oziroma komite ne prizna utemeljenosti pripomb ministrstva za finance, pošlje ves elaborat pristojni vladi v dokončno odločbo. O tem obvesti pristojno finančno ministrstvo s prepisom spisa, ki ga je poslalo vladi.

50. Tako operativno upravno vodstvo kakor tudi ministrstvo oziroma komite ter pristojno ministrstvo za finance, ki ob pregledu zaključnega računa spoznajo za potrebno ali jim predložene priloge ne zadostujejo za vsestranski pregled, lahko skupaj ali vsako posebej odredijo revizijo podjetja, da bi se ugotovilo dejansko stanje.

51. Pri pregledovanju zaključnih računov pri operativnem upravnem vodstvu in pri ministrstvu oziroma komiteju sodelujejo organi načrtnega sektorja (načrt proizvodnje, finančni načrt, načrt cen) kakor tudi revizijski organi. Pri ministrstvu za finance pregleduje zaključne račune sektor finančnega načrta z revizijskim oddelkom.

52. Postopek za pregled in potrditev zaključnih računov generalnih oziroma glavnih ravnateljstev je analogen postopku za pregled in potrditev končnega računa podjetja, razlikuje se le v tem, da se komisijski pregled zaključnega računa opravi pri ministrstvu oziroma pri komiteju.

53. Operativna upravna vodstva morajo ministrstvu oziroma komiteju poslati pregledane zaključne račune z vsemi prilogami in potrjenimi komisijskimi zapisniki o pregledu v dveh izvodih, ta dva pa pošljeta pristojnemu ministrstvu za finance po en izvod in svojo odločbo o potrditvi. Ko je zaključni račun dokončno potrjen, pošlje ministrstvo oziroma komite dva izvoda odločbe o potrditvi operativnemu upravnemu vodstvu, to pa pošlje podjetju dokončno potrjeni zaključni račun in en izvod odločbe o njegovi potrditvi. Po en izvod potrjenega zaključnega računa ostane pri pristojnem ministrstvu za finance, pri pristojnem ministrstvu oziroma komiteju ter pri pristojnem operativnem upravnem vodstvu.

Ko da ministrstvo za finance svojo potrditev, se šteje, da je zaključni račun dokončno potrjen.

Izjemoma morajo podjetja obrazca Zr-3 in Zr-4 poslati operativnemu upravnemu vodstvu v petih izvodih. Peti izvod teh dveh obrazcev pošlje opera-

tivno upravno vodstvo pristojni načrtni komisiji, ko pošlje dokončni sumarni zaključni račun po tem navodilu.

54. Če je podjetje v prejšnjem letu spremenilo svoj pomen (postalo iz podjetja republiškega pomena podjetje splošnega državnega pomena ali narobe), tedaj pregleda in potrdi njegov zaključni račun tisti organ, v katerega pristojnosti je bilo podjetje na dan 31. decembra 1947.

55. Za začetno stanje se pri sestavljanju zaključnega računa za leto 1946 vzame stanje, ki ga izkazuje podjetje, in sicer to tudi tedaj, če zaključni račun za leto 1945 ni pregledan in potrjen po razpisu ministrstva za finance FLRJ št. 1900 z dne 14. oktobra 1946. Vendar pa morajo neposredna operativna upravna vodstva take primere imeti v evidenci, tako da se ob naslednji reviziji podjetja predvsem opravi pregled poslovanja podjetja v tem letu. Tam pa, kjer je tak pregled mogoč v krajšem času, ga je treba opraviti že sedaj, še pred pregledom zaključnega računa za leto 1946.

56. Po potrditvi vseh zaključnih računov sestavi operativno upravno vodstvo sumarni zaključni račun po vseh obrazcih iz tega navodila (razen obrazca Zr-4) za vsa podjetja pod njegovim vodstvom, in sicer v sumarnih zneskih vsake postavke oziroma partije. Pri sestavljanju sumarnih obrazcev Zr-1, Zr-2 in Zr-3 je treba zneske iz stolpcev »Razlika: več — manj« vpisati neizravnane v njihovih vsotah, tako, da je vsota teh stolpcev rezultat seštevanja prvega in drugega stolpca. Odstotki v stolpcu »Doseženo« pa se obračunajo enako kakor pri individualnih obrazcih, t. j. s primerjanjem posameznih vsot vsakega posameznega vodoravnega razpredelka.

Natančnejša navodila za sestavljanje sumarnih »Bilanc« in »Pregledov izdatkov in dohodkov« predpiše pristojno ministrstvo oziroma komite s pritrditvijo zvezne načrtna komisije in ministrstva za finance FLRJ.

57. Ministrstva oziroma komiteji sestavijo sumarne zaključne račune za vsa operativna upravná vodstva, ki so v njihovi upravi, enako ga sestavljajo sama operativna upravná vodstva za svoja podjetja. Ministrstvo oziroma komite mora podati tudi obširno razložitev svojega sumarnega zaključnega računa po navodilih, ki so dana za poročila o poslovanju podjetij.

58. Podjetja morajo poslati svojemu operativnemu upravnemu vodstvu zaključne račune za leto 1946 najpozneje do 15. aprila 1948, za leto 1947 pa najpozneje do 30. aprila 1948.

59. Operativna upravná vodstva morajo poslati zaključne račune pristojnemu ministrstvu oziroma komiteju postopoma v 45 dneh po njih prejemu. Zadnji zaključni račun podjetja z zaključnim računom operativnega upravnega vodstva morajo poslati v dveh izvodih za leto 1946 najpozneje do 31. maja 1948, za leto 1947 pa najpozneje do 15. junija 1948.

60. Ministrstvo oziroma komite mora svoje odločbe o potrditvi in zaključne račune pošiljati pristojnemu ministrstvu za finance v pritrditev postopoma v 30 dneh po prejemu zaključnega računa od operativnega upravnega vodstva.

61. Če pristojno ministrstvo za finance poda svoje pripombe na odločbo o potrditvi zaključnega računa, mora ministrstvo oziroma komite v 10 dneh

spraviti svojo odločbo v sklad s temi pripombami, če pa se ne strinja z njimi, ves elaborat poslati v odločitev pristojni vladi.

62. Pristojno ministrstvo za finance mora postopoma v 45 dneh po prejemu zaključnega računa podjetja dati pritrditev na odločbo o potrditvi ali pa podati nanjo svoje pripombe.

Če ministrstvo za finance ne poda na odločbo o potrditvi zaključnega računa nikakršnih pripomb, se šteje, da je dalo nanjo svojo pritrditev.

Operativna upravna vodstva morajo v 15 dneh po prejemu vseh potrjenih zaključnih računov sestaviti sumarni zaključni račun svoje panoge in poslati po en izvod tega računa pristojnemu ministrstvu oziroma komiteju, enega pa pristojnemu ministrstvu za finance.

Ministrstvo oziroma komite sestavi na podlagi teh sumarnih zaključnih računov panog svoj sumarni končni račun v 15 dneh po prejemu zaključnih računov za posamezne panoge in takoj pošlje en izvod tega računa pristojnemu ministrstvu za finance.

63. V istem roku, v katerem morajo poslati ministrstva oziroma komiteji in operativna upravna vodstva po en izvod svojega sumarnega zaključnega računa pristojnemu ministrstvu za finance oziroma pristojnemu ministrstvu — komiteju, ga morajo poslati tudi zvezni načrtni komisiji oziroma republiški načrtni komisiji.

64. Kjer koli je v tem navodilu omenjeno pristojno ministrstvo za finance in pristojno ministrstvo oziroma komite, je pri podjetjih pokrajinskega

pomena mišljeno poverjenistvo za finance oziroma pristojno poverjenistvo glavnega izvršilnega odbora Avtonomne pokrajine Vojvodine, pri podjetjih oblastnega pomena pa finančni oddelek oziroma pristojni oddelek oblastnega izvršilnega odbora Avtonomne kosovsko-metohijske oblasti.

IV št. 11200

Beograd dne 27. marca 1948.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Uprava državnih zgradb

Po predlogu vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije na podlagi 16. točke 74. člena ustave in 20. točke 4. člena ter 7. člena zakona o Prezidiu Ljudske skupščine FLRJ izdaja predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine FLRJ

ukaz

o določitvi zvezne pristojnosti glede uprave stanovanjskih zgradb, ki so državna last*

1. člen

Vlada FLRJ sme odrediti, da preidejo zgradbe, ki so državna last, v katerih stanujejo delavci in uslužbenci zveznih državnih organov, ustanov in državnih gospodarskih podjetij splošnega državnega pomena, v zvezno pristojnost.

2. člen

Zvezni državni organi, ustanove oziroma državna gospodarska podjetja, ki gradijo zgradbe ali v znatni meri popravljajo že obstoječe zgradbe, ki so državna last, za stanovanjske potrebe svojih delavcev in uslužbencev, so organi za upravo teh zgradb.

3. člen

Prezidiji ljudskih skupščin ljudskih republik odrede v skladu s tem ukazom republiško oziroma po-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 59—436/47.

krajinsko, oblastno, okrožno ali okrajno pristojnost glede uprave zgradb, ki so državna last, v katerih stanujejo delavci in uslužbenci republiških oziroma pokrajinskih, oblastnih, okrožnih ali okrajnih državnih organov, ustanov ali gospodarskih podjetij.

Vse druge stanovanjske zgradbe, ki so državna last, upravljajo krajevni in mestni oziroma četrtni ljudski odbori, v katerih območju so zgradbe.

4. člen

Spori, ki nastanejo med državnimi organi, ustanovami in državnimi gospodarskimi podjetji glede razmer, urejenih s tem ukazom ali s predpisi, izdanimi na podlagi tega ukaza, se rešujejo po določbah zakona o reševanju premoženjskih sporov z državnim razsodništvom.

5. člen

Vlada FLRJ izda natančnejše določbe za izvajanje tega ukaza.

6. člen

Ta ukaz velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

U št. 1390

Beograd dne 11. julija 1947.

**Prezidij Ljudske skupščine
Federativne ljudske republike Jugoslavije**

Sekretar:
Mile Peruničić l. r.

Predsednik:
dr. Ivan Ribar l. r.

Po predlogu vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije na podlagi 16. točke 74. člena ustave in 20. točke 4. člena ter 7. člena zakona o Prezidijski Ljudske skupščine FLRJ izdaja predsedstvo Prezidijske Ljudske skupščine FLRJ

ukaz

**o določitvi zveznih organov za upravo zgradb,
ki so državna last***

1. člen

Zgradbe, ki so državna last in jih upravljajo republiški, pokrajinski, oblastni ali lokalni državni organi ali ustanove, v katerih pa so pisarne in drugi uradni prostori zveznih državnih organov in njihovih ustanov, preidejo v tridesetih dneh po uveljavitvi tega ukaza v upravo zveznih organov in ustanov, ki so v teh zgradbah.

2. člen

Če imajo zgradbe ali jih v znatni meri uporabljajo zvezni organi skupno z republiški, pokrajinski, oblastni oziroma lokalni organi ali ustanovami, so ti organi oziroma ustanove skupni organi za upravo.

Državni organi in ustanove, ki skupno upravljajo zgradbe, so odgovorni za del zgradbe, ki ga imajo in upravljajo. Določeni del zgradbe, ki ga sami

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 59—437/47.

imajo in upravljajo, morajo vzdrževati v redu, ga popravljati in podobno.

Preden se ustanovi skupna uprava za zgradbo, morajo državni organi in ustanove določiti svoje medsebojne pravice in obveznosti. Lahko določijo, da le en organ oziroma ustanova prevzame vse naloge, ki se tičejo vzdrževanja, popravil in investicij, in sicer tako, da morajo drugi za vzdrževanje zgradbe prispevati sorazmerno s tistim delom zgradbe, ki ga imajo in uporabljajo.

3. člen

Določbe 1. in 2. člena tega ukaza se ne uporabljajo takrat, kadar so pisarne zveznih državnih organov in ustanov le začasno v zgradbah, ki so državna last in ki jih upravljajo republiški, pokrajinski in oblastni organi ali ustanove, oziroma če jih le v neznatni meri uporabljajo.

4. člen

Spori, ki nastanejo med državnimi organi in ustanovami glede razmerij, urejenih s tem ukazom, se rešijo po predpisih zakona o reševanju premoženjskih sporov z državnim razsodništvom.

5. člen

Prezidiji ljudskih skupščin ljudskih republik odrede v skladu s tem ukazom republiško oziroma pokrajinsko, oblastno, okrožno ali okrajno pristojnost glede uprave zgradb, ki so državna last, v katerih so pisarne ali drugi uradni prostori republiških oziroma pokrajinskih, oblastnih, okrožnih ali okrajnih državnih organov in njih ustanov.

6. člen

Natančnejše predpise za izvajanje tega ukaza izda vlada FLRJ oziroma organ, ki ga vlada pooblasti.

7. člen

Ta ukaz velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

U št. 1391

Beograd dne 11. julija 1947.

**Prezidij Ljudske skupščine
Federativne ljudske republike Jugoslavije**

Sekretar:

Mile Peruničić l. r.

Predsednik:

dr. Ivan Ribar l. r.

Na podlagi 10. točke 72. člena ustave LRS ter 19. točke 4. člena in 7. člena zakona o Prezidiju Ljudske skupščine LRS izdaja predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine LRS po 3. členu ukaza Prezidija Ljudske skupščine FLRJ z dne 11. julija 1947 o določitvi zvezne pristojnosti glede uprave stanovanjskih zgradb, ki so državna last (Uradni list FLRJ št. 59—436/47), po predlogu vlade LRS

ukaz

o določitvi republiške in okrajne pristojnosti glede uprave stanovanjskih zgradb, ki so državna last*

1. člen

Vlada LRS sme odrediti, da preidejo državne zgradbe, v katerih stanujejo delavci in uslužbenci republiških državnih organov, ustanov in državnih gospodarskih podjetij republiškega pomena, iz uprave ljudskih odborov v republiško pristojnost.

2. člen

Okrajni izvršilni odbori smejo s pritrditvijo vlade LRS odrediti, da preidejo državne zgradbe, v katerih stanujejo delavci in uslužbenci okrajnih ljudskih odborov ter njihovih organov, ustanov in gospodarskih podjetij, iz uprave krajevnih ljudskih odborov njihovega območja v okrajno pristojnost.

Isto smejo odrediti mestni ljudski odbori glede državnih zgradb, ki so v upravi rajonskih ali krajevnih ljudskih odborov njihovega območja.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 33—188/47.

3. člen

Republiški državni organi, okrajni ljudski odbori, ustanove in državna gospodarska podjetja republiškega oziroma okrajnega pomena, ki gradijo zgradbe ali v znatni meri popravljajo že obstoječe zgradbe, ki so državna last, za stanovanjske potrebe svojih delavcev in uslužbencev, so organi za upravo teh zgradb.

4. člen

Vse druge stanovanjske zgradbe, ki so državna last, upravljajo krajevni oziroma četrtni ljudski odbori, v katerih območju so zgradbe.

5. člen

Spori, ki nastanejo med državnimi organi, državnimi ustanovami in državnimi gospodarskimi podjetji glede razmerij, urejenih s tem ukazom ali s predpisi, izdanimi na podlagi tega ukaza, se rešijo po določbah zakona o reševanju premoženjskih sporov z razsodništvom.

6. člen

Vlada LRS izda natančnejše predpise za izvajanje tega ukaza.

7. člen

Ta ukaz velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

U št. 27/47

Glavno mesto Ljubljana dne 5. avgusta 1947.

Prezidij Ljudske skupščine

Ljudske republike Slovenije

Sekretar:

France Lubej l. r.

Za predsednika
podpredsednik:

Edvard Kocbek l. r.

Na podlagi 10. točke 72. člena ustave LRS ter 19. točke 4. člena in 7. člena zakona o Prezidijski Ljudski skupščini LRS izdaja predsedstvo Prezidijske Ljudske skupščine LRS po 5. členu ukaza Prezidijske Ljudske skupščine FLRJ z dne 11. julija 1947 o določitvi zveznih organov za upravo zgradb, ki so državna last (Uradni list FLRJ št. 59—437/47), po predlogu vlade LRS

ukaz

o določitvi republiških in okrajnih organov za upravo zgradb, ki so državna last*

1. člen

Državne zgradbe v upravi ljudskih odborov, njihovih organov ali ustanov, v katerih so pisarne in drugi uradni prostori republiških organov in njihovih ustanov, preidejo v tridesetih dneh po uveljavitvi tega ukaza v upravo republiških organov oziroma ustanov, ki so v teh zgradbah.

2. člen

Če imajo zgradbe ali jih v znatni meri upravljajo republiški organi ali ustanove skupno z lokalnimi organi ali ustanovami, so ti organi oziroma ustanove skupni organi za upravo.

Državni organi in ustanove, ki skupno upravljajo zgradbe, so odgovorni za del zgradbe, ki ga

* Obj. v Ur. listu LRS št. 33—189/47.

imajo in upravljajo. Ta del zgradbe morajo v redu vzdrževati, popravljati in podobno.

Preden se ustanovi skupna uprava za zgradbe, morajo državni organi in ustanove določiti svoje medsebojne pravice in obveznosti. Lahko določijo, da prevzame le en organ oziroma ustanova vse naloge, ki se tičejo vzdrževanja, popravil in investicij, in sicer tako, da morajo drugi za vzdrževanje zgradbe prispevati sorazmerno z obsegom prostorov v zgradbi, ki jih uporabljajo.

3. člen

Določbe 1. in 2. člena tega ukaza se ne uporabljajo takrat, kadar so pisarne ali uradi republiških organov le začasno v zgradbah, ki so državna last in ki jih upravljajo lokalni organi ali ustanove, oziroma, če jih samo v neznatni meri uporabljajo.

4. člen

Ob enakih pogojih, kot so navedeni v 2. členu tega ukaza, preidejo v 30 dneh po uveljavitvi tega ukaza v upravo okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborov, njihovih organov oziroma ustanov zgradbe, ki so v upravi krajevnih oziroma četrtih ljudskih odborov, organov ali ustanov.

Določba 3. člena se uporablja tudi tu.

5. člen

Spori, ki nastanejo med državnimi organi in ustanovami glede razmerij, urejenih s tem ukazom, se rešijo po določbah zakona o reševanju premoženjskih sporov z razsodništvom.

6. člen

Predpise za izvajanje tega ukaza izda vlada LRS oziroma organ, ki ga vlada za to pooblasti.

7. člen

Ta ukaz velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

U št. 28/47

Glavno mesto Ljubljana dne 5. avgusta 1947.

**Prezidij Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije**

Sekretar:

France Lubej l. r.

Za predsednika
podpredsednik:

Edvard Kocbek l. r.

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010013-0

Delavske preskrbovalnice

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010013-0

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ

uredbo

o delavskih preskrbovalnicah*

1. člen

V državnih gospodarskih podjetjih, v katerih je zaposleno večje število delavcev in uslužbencev, ki jih pa zaradi oddaljenosti od naselbin redna trgovska mreža ne more pravilno preskrbovati, se smejo organizirati popolne delavske preskrbovalnice (n. pr. v posameznih rudnikih, pri velikih industrijskih podjetjih, ki so oddaljena od prometnih točk, pri podjetjih gozdnega gospodarstva, pri posameznih podjetjih ali gospodarstvih jugoslovanskih državnih železnic, na državnih kmetijskih posestvih in podobno).

Popolna delavska preskrbovalnica, ki se organizira v posameznem gospodarskem podjetju, lahko ob pogojih iz te uredbe preskrbuje tudi delavce in uslužbence (in njihove rodbine) drugih gospodarskih podjetij v istem kraju.

2. člen

Popolna delavska preskrbovalnica ima nalogo, da preskrbuje delavce in uslužbence (in njihove

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 110—824/47.

družine) zadevnega državnega podjetja z vsemi artikli, ki so jim potrebni za življenje in gospodinjstvo.

Popolna delavska preskrbovalnica si mora tudi prizadevati, da preskrbi delavcem in uslužbencem artikle, ki so v prosti prodaji.

3. člen

Odločbo o ustanovitvi popolne delavske preskrbovalnice izda pristojni minister v sporazumu z ministrom za trgovino in preskrbo (za državna gospodarska podjetja splošnega državnega pomena -- minister za trgovino in preskrbo FLRJ, za vsa druga podjetja pa republiški ministri za trgovino in preskrbo).

Ce popolna delavska preskrbovalnica preskrbuje delavce in uslužbence več podjetij (drugi odstavek 1. člena), je treba v odločbi o ustanovitvi navesti vsa podjetja, ki bodo vključena v to popolno delavsko preskrbovalnico.

4. člen

Glede preskrbe z industrijskimi in drugimi artikli, ki so potrošnikom zagotovljeni, priglasi delavska preskrbovalnica svoje potrebe republiškemu ministrstvu za trgovino in preskrbo.

Republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo vključi popolne delavske preskrbovalnice v svoj načrt za razdelitev industrijskega blaga po predpisih uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga (Uradni list FLRJ št. 31/47) in v načrt za razdelitev artiklov, ki so potrošnikom zagotovljeni.

Na podlagi takih priglasitev določi republiški minister za trgovino in preskrbo v okviru razdeli-

tvenega načrta podjetja (proizvajalna, odkupna skladišča itd.), ki naj popolne delavske preskrbovalnice oskrbujejo z določenimi količinami in vrstami proizvodov. V ta namen sklone delavska preskrbovalnica z določenimi podjetji pogodbe.

5. člen

Popolna delavska preskrbovalnica ima lahko tudi lastno gospodarstvo, katerega ustanovitev mora potrditi pristojni minister. Če je za tako gospodarstvo treba dati zemljo iz državnega zemljiškega sklada, ki ga upravlja ministrstvo za kmetijstvo, je potrebna tudi privolitev ministra za kmetijstvo.

Popolna delavska preskrbovalnica sme proizvode, ki so v prosti prodaji, nabavljati tudi neposredno od proizvajalcev in kmečkih zadrug, kolikor ji tega republiški minister za trgovino in preskrbo ne prepove ali ne omeji.

Republiški minister za trgovino in preskrbo sme odrediti tudi določene rajone, v katerih sme popolna delavska preskrbovalnica nabavljati potrebne proizvode.

6. člen

Osnovna in obratna sredstva, ki so popolni delavski preskrbovalnici potrebna za njeno delo, da na razpolago državno gospodarsko podjetje, pri katerem se taka preskrbovalnica ustanovi.

Popolna delavska preskrbovalnica podjetja sme preskrbovati tudi delavce in uslužbence drugih podjetij. O medsebojnih obveznostih obeh podjetij je treba skleniti pogodbo.

7. člen

Popolna delavska preskrbovalnica ima poseben finančni načrt v sestavu finančnega načrta zadev-

nega državnega gospodarskega podjetja. Posluje enako kakor druga trgovska podjetja na drobno.

V primeru iz drugega odstavka prednjega člena spada finančni načrt popolne delavske preskrbovalnice v finančni načrt podjetja, pri katerem je delavska preskrbovalnica ustanovljena.

II. Nepopolne delavske preskrbovalnice

8. člen

V državnih gospodarskih podjetjih, ki niso obsežena v 1. členu te uredbe, ter v državnih uradih in ustanovah se lahko organizirajo nepopolne delavske preskrbovalnice.

Nepopolna delavska preskrbovalnica ima praviloma samo menzo za skupno prehrano delavcev in uslužbencev podjetja, ustanove oziroma urada, lahko pa oskrbuje delavce, uslužbence in njihove rodbine tudi s posameznimi artikli široke potrošnje.

9. člen

Okrajni oziroma mestni (rajonski) izvršilni odbori preskrbujejo nepopolne delavske preskrbovalnice z določenimi količinami živil, predvsem pa z artikli, ki so potrošnikom zagotovljeni.

Nepopolne delavske preskrbovalnice imajo zaradi izpopolnitve prehrane delavcev in nameščencev lahko tudi svoja gospodarstva, če jim to dovoli pristojni minister. Nepopolna delavska preskrbovalnica sme nabavljati tudi artikle, ki so v prosti prodaji, in sicer tako za potrebe menze kakor tudi za dopolnilno preskrbovanje delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni v podjetju, ustanovi oziroma uradu. Te artikle sme kupovati neposredno od kmečkih za-

drug, s katerimi sklene pogodbo, ali pa na krajevnem trgu. Glede neposredne nabave od drugih proizvajalcev izda predpise republiški minister za trgovino in preskrbo.

10. člen

Nepopolne delavske preskrbovalnice praviloma ne oskrbujejo delavcev in nameščencev z industrijskim blagom in zato ne pridejo posebej v republiški načrt za razdelitev industrijskega blaga za široko potrošnjo kot neposredni koristniki.

Izjemoma pa smejo izvršilni odbori okrajnih oziroma mestnih (rajonskih) ljudskih odborov določene artikle, ki so delavcem in uslužbencem najpotrebnejši (n. pr. premog, drva, delavske obleke, gumijaste škornje, zimnico in podobno) dodeljevati nepopolnim delavskim preskrbovalnicam, da jih neposredno porazdelijo delavcem in uslužbencem.

11. člen

Pri ustanavljanju nepopolnih delavskih preskrbovalnic (menz) v državnih gospodarskih podjetjih se sme del sredstev za inventar menze postaviti v finančni načrt podjetja, ostanek pa se krije iz sredstev sklada vodstva podjetja.

Pri državnih uradih in ustanovah se sredstva za inventar menze postavijo v predračun dohodkov in izdatkov urada oziroma ustanove.

12. člen

Nepopolne delavske preskrbovalnice imajo poseben predračun dohodkov in izdatkov.

Nepopolne delavske preskrbovalnice ne poslujejo kot trgovska podjetja.

III. Skupne določbe

13. člen

Pristojni minister odredi v sporazumu z ministrom za delo maržo, ki je potrebna za kritje stroškov delavskih preskrbovalnic.

14. člen

Delavci in uslužbenci državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov, ki imajo popolno ali nepopolno delavsko preskrbovalnico, niso dolžni oskrbovati se pri preskrbovalnici.

15. člen -

Ravnatelj podjetja oziroma vodja urada ali ustanove je odgovoren za pravilno delo delavske preskrbovalnice.

Vodjo delavske preskrbovalnice ter potrebno osebje nastavi ravnatelj podjetja oziroma vodja urada ali ustanove. Vodja in osebje delavske preskrbovalnice so neposredno podrejeni ravnatelju podjetja oziroma vodji urada ali ustanove.

16. člen

Nadzorstvo nad delavsko preskrbovalnico imajo okrajni oziroma mestni izvršilni odbori in sindikalne organizacije po delavskih inšpektorjih.

17. člen

Sindikalna organizacija pomaga delavski preskrbovalnici pri njenem delu, spremlja njeno delo in skrbi, da je preskrba pravilna oziroma da je prehrana v menzi čim popolnejša, da se v prostorih

delavske preskrbovalnice in v menzi vzdržuje popolna snaga, daje predloge za zmanjšanje stroškov in za nabavo artiklov v prosti prodaji in podobno.

Sindikalne organizacije so dolžne vsako nepravilnost naznaniti pristojnemu državnemu organu. Po delavskih inšpektorjih pazijo posebej, da delavske preskrbovalnice spoštujejo določbe te uredbe.

18. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ, glede finančnega poslovanja delavskih preskrbovalnic pa minister za finance FLRJ.

19. člen

Že obstoječe delavske preskrbovalnice se morajo prilagoditi določbam te uredbe do 31. decembra 1947.

20. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 23. decembra 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:

dr. Zaim Šarac l. r.

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010013-0

Invalidska gospodarska podjetja

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010013-0

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o gospodarskih podjetjih invalidskih organizacij*

1. člen

Organizacije vojaških vojnih invalidov FLRJ smejo imeti lastna proizvodna in trgovska podjetja ter podjetja, ki se bavijo s storitvami za plačilo.

Gospodarska podjetja invalidskih organizacij poslujejo po istih načelih kakor državna gospodarska podjetja iste vrste.

2. člen

Invalidska podjetja praviloma ne plačajo dohodnine.

Minister za finance FLRJ sme v sporazumu s predsednikom vlade FLRJ odrediti, da invalidska podjetja plačajo dohodnino v določenem odstotku, ki gre v proračune ljudskih odborov za izvrševanje njihovih komunalnih nalog.

3. člen

Gospodarska podjetja invalidskih organizacij ustanovijo tiste invalidske organizacije, ki so po svojih pravilih (statutih) za to pooblašcene.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 70—511/47.

4. člen

Dovoljenje za ustanovitev gospodarskih podjetij invalidskih organizacij da glede na vrsto podjetja:

minister za trgovino in preskrbo FLRJ oziroma minister za industrijo FLRJ, če ustanovi podjetje glavni odbor vojaških vojnih invalidov;

republiški minister za trgovino in preskrbo oziroma republiški minister za industrijo za trgovska oziroma industrijska podjetja in republiški minister za komunalne zadeve za druge vrste podjetij, če ustanovi podjetje federalni odbor vojaških vojnih invalidov;

izvršilni odbor okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, če podjetje ustanovi okrajni (mestni) odbor vojaških vojnih invalidov.

5. člen

Državni organi iz prednjega člena izdajo dovoljenje za ustanovitev podjetja, razen v primeru, če je predlog o ustanovitvi podjetja v nasprotju z nalogami, ki jih daje gospodarski načrt.

Zoper odločbo, s katero se odreče dovoljenje, ima organ invalidske organizacije pravico pritožbe na neposredno višji organ državne uprave.

6. člen

Gospodarsko podjetje invalidske organizacije je pravna oseba in jamči za svoje obveznosti s premoženjem, ki mu je dano v upravo.

7. člen

Organizacija podjetja, celoten način dela in finančnega poslovanja se določita s pravili podjetja.

Pravila podjetja morajo zlasti obsegati:

- a) naziv organa invalidske organizacije, ki je podjetje ustanovil, in po kateri odločbi;
- b) firmo (ime) podjetja, način podpisovanja firme, pogoje in obseg pooblastila za podpisovanje;
- c) sedež podjetja;
- č) znesek osnovnih in obratnih sredstev, kako pride podjetje do njih in kako upravlja svoje premoženje;
- d) določbe o poslovanju podjetja;
- e) predpise o finančnem poslovanju podjetja;
- f) predpise o sestavljanju proizvodnega oziroma delovnega načrta in investicijskega načrta;
- g) določbe o ustroju podjetja;
- h) pravice organa, ki je ustanovil podjetje, glede operativnega upravnega vodstva podjetja;
- i) pooblastila ravnatelja podjetja in njegovo razmerje do organa, ki je ustanovil podjetje, oziroma do njegovega operativnega voditelja in
- j) določbe o delovnih razmerjih v podjetju in vsi drugi podatki, katere organ, ki sestavlja pravila, spozna za potrebne.

Pravila predpiše organ invalidske organizacije, ki ustanovi podjetje.

Državni organ, ki da dovoljenje za ustanovitev podjetja, potrdi obenem tudi njegova pravila.

8. člen

Vsako gospodarsko podjetje invalidske organizacije mora biti registrirano.

Registrira se pri ministrstvu za finance FLRJ, če je dovoljenje za ustanovitev podjetja izdal minister vlade FLRJ, ali pri republiškem ministrstvu za finance, če je dovoljenje za ustanovitev podjetja

izdal republiški minister oziroma okrajni (mestni) izvršilni odbor.

9. člen

Priglasitve za vpis v register in knjige, v katere se podjetja vpisujejo, morajo obsegati:

1. ime organa invalidske organizacije, ki je ustanovil podjetje, z navedbo odločbe;
2. firmo podjetja;
3. vrednost osnovnih sredstev in obratna sredstva podjetja;
4. poslovni predmet podjetja;
5. sedež podjetja;
6. podatke o podružnicah, poslovalnicah in pomožnih napravah, ki so v sestavu podjetja, in kje so;
7. imena in položaje oseb, ki so pooblašcene podpisovati podjetje in obseg njih pooblastila.

Priglasitvi je treba priložiti dovoljenje pristojnega državnega organa za ustanovitev podjetja, pravila podjetja in izvirne podpise oseb, pooblaščenih za podpisovanje podjetja.

Vsaka sprememba gornjih podatkov, ki se pojavi pozneje, se mora v petnajstih dneh vpisati v register.

10. člen

Podjetja invalidskih organizacij pridobijo lastnost pravne osebe šele po registraciji.

Natančnejše predpise o registraciji izda za podjetja invalidskih organizacij minister za finance FLRJ.

11. člen

Gospodarska podjetja invalidskih organizacij so pod operativnim upravnim vodstvom določenega organa invalidske organizacije.

Kateri organ bo vodil podjetje in kakšno bo medsebojno razmerje med tem organom in podjetjem, se določi v pravilih organizacije in pride tudi v pravila podjetja.

12. člen

Katero premoženje bo upravljalo podjetje in kako bo upravljalo to premoženje in z njim razpolagalo, določi organ, ki je ustanovil podjetje. To se določi v pravilih podjetja.

Premoženje, ki se da podjetju v upravo, sestoji iz osnovnih sredstev, obratnih sredstev, amortizacijskega sklada in sklada vodstva podjetja.

13. člen

Gospodarska podjetja invalidskih organizacij se vključijo v okvir gospodarskih načrtov tistih organov državne oblasti, v katerih pristojnost spadajo po svojem pomenu.

14. člen

Invalidske organizacije so dolžne skrbeti, da so gospodarski načrti njihovih gospodarskih podjetij v popolnem skladu z nalogami, ki so dane v perspektivnih in letnih načrtih države. Glavni odbor vojaških vojnih invalidov mora posebno skrbeti, da ustanovijo invalidske organizacije zadostno število gospodarskih podjetij za promet s tistim blagom, glede katerega imajo izključno pravico, prodajati ga potrošnikom.

Svoj načrt trgovske mreže za blago široke potrošnje sestavi za Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo glavni odbor vojaških vojnih invalidov v sporazumu z ministrstvom za trgovino in preskrbo FLRJ, za ljudske republike pa sestavijo te načrte

federalni odbori vojaških vojnih invalidov v sporazumu z republiškimimi ministrstvi za trgovino in preskrbo.

15. člen

Podjetja invalidskih organizacij predložijo svoj gospodarski načrt svojemu operativnemu upravnemu voditelju.

Ta gospodarska podjetja morajo imeti v svojem skladišču zadostne količine tistega blaga, za katero imajo izključno pravico, prodajati ga potrošnikom. Blago, za katero so predpisane enotne cene, morajo podjetja invalidskih organizacij prodajati po določenih cenah, blago, za katero niso določene enotne cene, pa ne smejo prodajati dražje kakor državna gospodarska podjetja.

Podjetja invalidskih organizacij morajo zlasti sklepati pogodbe o vseh tistih poslih, ki izvirajo bodisi iz medsebojnih odnosov bodisi iz odnosov z državnimi ali zasebnimi gospodarskimi podjetji ali zadrugami, to je iz odnosov do drugih oseb, kakor to predpisuje uredba o sklepanju pogodb v gospodarstvu (Uradni list FLRJ št. 103 z dne 20. decembra 1946), in skrbeti za pravilno preskrbo potrošnikov.

16. člen

Invalidska podjetja morajo pristojnim državnim organom dajati potrebne podatke za načrtni in operativni razvid.

17. člen

Vsi premoženjski spori, ki izvirajo iz medsebojnega poslovanja invalidskih podjetij in iz poslovanja z državnimi gospodarskimi podjetji, se rešujejo z državnim razsodništvom (obvezno razsodništvo) po

predpisih zakona o reševanju premoženjskih sporov z državnim razsodništvom.

Podjetja invalidskih organizacij smejo z združenimi in združenimi organizacijami in z zasebnimi gospodarskimi podjetji skleniti pogodbe, da se bodo medsebojni spori reševali z razsodništvom (pogodbeno razsodništvo).

18. člen

Državni organi, ki sestavljajo načrte o porazdelitvi industrijskega blaga in uvoženega blaga, morajo gospodarska podjetja invalidskih organizacij uvrstiti v svoj načrt razdelitve.

19. člen

Finančno poslovanje podjetja se opravlja po finančnem načrtu.

Finančni načrt se sestavi za vsako poslovno leto na podlagi proizvodnega oziroma delovnega načrta.

Finančni načrt obsega dohodke in izdatke podjetja.

20. člen

Računovodstvo morajo podjetja voditi po predpisih o računovodstvu, ki veljajo za državna gospodarska podjetja ustrezne gospodarske panoge.

Na koncu vsakega poslovnega leta zaključijo podjetja svoje poslovne knjige in sestavijo zaključni račun.

21. člen

Nadzorstvo organa invalidske organizacije nad poslovanjem podjetja se uredi s pravili organizacije in pravili podjetja.

Državni organ, ki je dovolil ustanovitev podjetja, mora najmanj enkrat v letu opraviti revizijo podjetja, da se ugotovi:

1. ali podjetje pravilno posluje;
2. kako izvaja podjetje proizvodni oziroma delovni načrt in postavljene naloge in
3. kakšna sta finančno poslovanje in računovodska služba.

22. člen

Gospodarska podjetja invalidskih organizacij ustanovijo lastne sklade vodstva podjetja in osrednji sklad podjetij po predpisih, ki veljajo za državna gospodarska podjetja iste vrste.

23. člen

Glavni odbor vojaških vojnih invalidov izda v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ posebne predpise o lastni akumulaciji in o stroških invalidskih podjetij ter o njihovem ustroju in poslovanju.

Prav tako sme glavni odbor vojaških vojnih invalidov v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ odrediti, da se veljavnost predpisov uredbe o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij in uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu raztegne tudi na invalidska podjetja.

24. člen

Gospodarska podjetja invalidskih organizacij, ki že obstojijo, morajo prilagoditi svoje poslovanje predpisom te uredbe do 31. decembra 1947.

25. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 12. avgusta 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi drugega odstavka 10. člena uredbe
o gospodarskih podjetjih invalidskih organizacij
predpisujem

pravilnik

**o registraciji gospodarskih podjetij invalidskih
organizacij***

1. člen

Vsa gospodarska podjetja invalidskih organiza-
cij se morajo registrirati.

2. člen

Podjetja invalidskih organizacij postanejo prav-
ne osebe in pridobijo pravičo do poslovanja z vpi-
som v register gospodarskih podjetij invalidskih
organizacij. Dokler ni podjetje vpisano v register, ne
more skлеpati nobenih pogodb in tudi ne začeti po-
slovanja, ne more imeti v nobeni kreditni ustanovi
ne žirovnega ne tekočega in ne čekovnega računa
ali vloge pa tudi ne sprejemati kakršnih koli denar-
nih sredstev ali materialnih vrednosti.

3. člen

Register gospodarskih podjetij invalidskih orga-
nizacij vodijo:

1. ministrstvo za finance FLRJ za tista podjetja,
katerih ustanovitev je dovolil minister vlade FLRJ;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 106—782/47.

2. republiška ministrstva za finance za tista podjetja, katerih ustanovitev je dovolil minister vlade ljudske republike ali okrajni (mestni) izvršilni odbor.

4. člen

Za vpis gospodarskega podjetja invalidske organizacije v register je treba vložiti priglasitev.

Priglasitev mora obsegati:

1. ime invalidske organizacije, ki je ustanovila podjetje, ter številko in datum odločbe;
2. ime državnega organa, ki je dovolil ustanovitev podjetja, številko in datum dovoljenja;
3. ime invalidske organizacije, v katere operativnem upravnem vodstvu je podjetje;
4. firmo podjetja;
5. poslovno panogo podjetja;
6. sedež podjetja;
7. podatke o podružnicah, poslovalnicah in pomožnih napravah, ki so v sestavi podjetja, in kje so;
8. znesek osnovnih in obratnih sredstev in način, kako podjetje pride do njih;
9. imena in poklice oseb, ki so pooblašcene podpisovati podjetje, in meje njihovega pooblastila.

Če ima podjetje tudi skrajšano označbo firme, je treba v prigrasitvi poleg popolne označbe firme navesti tudi skrajšano označbo.

Prigrasitvi je treba priložiti odločbo o ustanovitvi podjetja in pravila podjetja ter izvirne podpise oseb, ki so pooblašcene za podpisovanje podjetja.

Prigrasitev in vse priloge je treba predložiti v treh izvornikih. Overjeni prepis odločbe velja po tem pravilniku za izvirnik. Priloge overi operativni upravni voditelj.

5. člen

Priglasitev za registracijo vloži ravnatelj podjetja.

To priglasitev je treba vložiti v petnajstih dneh po izdaji odločbe o ustanovitvi podjetja oziroma v petnajstih dneh po tem, ko dobi ravnatelj podjetja na razpolago podatke iz 4. člena tega pravilnika.

6. člen

Ravnatelj podjetja mora priglasiti tudi vsako spremembo, ki nastane med poslovanjem in se nanaša: na višino osnovnih oziroma obratnih sredstev, na firmo, poslovni predmet, operativnega upravnega voditelja, sedež, podružnice, poslovalnice, pomožne naprave, pravila, pooblastilo za podpisovanje firme ali na likvidacijo podjetja.

To priglasitev je treba vložiti v petnajstih dneh po nastali spremembi.

7. člen

Če se podjetja združijo (fuzionirajo), je treba novo podjetje posebej registrirati, podjetja, ki so se združila, pa izbrisati iz registra z navedbo, da je do izbrisa prišlo zaradi združitve.

Priglasitev za registracijo take spremembe je treba vložiti v petnajstih dneh po nastali spremembi.

8. člen

Če pride podjetje invalidske organizacije iz uprave federalnega oziroma okrajnega (mestnega) odbora vojaških vojnih invalidov v upravo glavnega odbora vojaških vojnih invalidov ali narobe, mora ravnatelj podjetja invalidske organizacije vložiti

priglasitev pri finančnem organu, pri katerem je podjetje registrirano, da se črta iz prejšnjega registra, in novo priglasitev pri tistem organu, ki je pristojen za registracijo glede na nastalo spremembo (3. člen pravilnika).

Če pride podjetje invalidske organizacije iz uprave okrajnega (mestnega) odbora vojaških vojnih invalidov v upravo federalnega odbora vojaških vojnih invalidov ali narobe, mora ravnatelj podjetja obvestiti finančni organ iz 2. točke 3. člena tega pravilnika o nastali spremembi, da se popravi register.

9. člen

Priglasitvi za vpis sprememb iz 6., 7. in 8. člena tega pravilnika je treba priložiti odločbo pristojnega organa o zadevni spremembi ter druge priloge — vse v treh izvornikih.

10. člen

Za registracijo gospodarskih podjetij invalidskih organizacij je treba uvesti te knjige:

1. register,
2. imenik in
3. zbirko listin.

11. člen

Registri se vodijo v obliki trdo vezanih knjig, katerih strani so numerirane, prešite z vrvico, konca vrvice pa zalita s pečatnim voskom, na katerega pritisne finančni organ svoj pečat. Finančni organ overi register s svojim pečatom in s podpisom načelnika oddelka ministrstva, v katerem se podjetja registrirajo.

12. člen

Vsako podjetje ima v registru svoj posebni list, na katerega se vpišejo vsi podatki iz 4. člena tega pravilnika in vse poznejše spremembe, in sicer po obrazcu št. 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

Vsi vpisi v register se morajo opraviti s črnilom in brez slehernega madeža. Če se kaj napačno zapiše, se sme popraviti tako, da se napačna beseda prečrta, vendar tako, da ostane prejšnji vpis čitljiv, novi vpis pa se čitljivo napiše nad njo. Popravljati se mora z rdečilom.

Ko je vpis končan, je treba pod njim potegniti vodoravno črto čez ves list. Ko se list popiše, je treba prenesti firmo podjetja na nov list. Zadnji vpis na koncu lista je treba v celoti dokončati na tem listu in se ne sme prenesti deloma na nov list.

Vsak vpis v register mora podpisati uslužbenec, ki ima za to posebno pooblastilo.

13. člen

Imenik obsega seznam vseh podjetij, ki so vpisana v register. Vanj se vpišejo firme podjetij po abecednem redu, poleg njih pa se zapiše številka lista iz registra, na katerem je podjetje vpisano.

14. člen

Zbirka listin se vodi v obliki platnic, na katerih se napiše firma podjetja, številka lista iz registra in sedež podjetja. V zbirko listin se vložijo vse listine, na podlagi katerih je bil opravljen vpis v register, t. j. priglasitev, njej priložene listine in odločbe, ki jih izda finančni organ o posameznih vpisih v register.

15. člen

Register, imenik in zbirka listin morajo biti popolnoma ažurni, vložene priglasitve se morajo vpisati najpozneje v 48 urah po priglasitvi, o tem pa izdati odločba predlagatelju.

Register, imenik in zbirka listin se hranijo v posebni zaklenjeni omari. Ključ mora biti pri odgovornem uslužbencu, ki mu je zaupana registracija.

16. člen

Finančni organ, ki opravlja registracijo, izda podjetju odločbo o vpisu v register in odločbo o vpisu vsake poznejše spremembe.

V odločbi se navedejo vsi podatki, ki se vpisujejo v register, z navedbo številke lista iz registra, na katerem je podjetje vpisano.

17. člen

Po vpisu v register objavi finančni organ v svojem uradnem listu firmo podjetja, poslovni predmet v kratkem izvlečku, ime organa, ki je podjetje ustanovil, sedež podjetja ter priimek in ime ravnatelja in oseb, ki so pooblašene za podpisovanje firme podjetja.

18. člen

Ministrstvo za finance FLRJ vodi popis vseh gospodarskih podjetij invalidskih organizacij v državi, republiška finančna ministrstva pa popis teh podjetij za svoje področje.

Seznam podjetij mora obsegati te podatke: firmo podjetja, ime operativnega upravnega voditelja, znesek osnovnih in obratnih sredstev, sedež

podjetja ter njegove podružnice, poslovalnice in pomožne naprave.

Zaradi tega razvida mora republiško ministrstvo za finance poslati ministrstvu za finance FLRJ seznam podjetij, ki so registrirana pri njem.

19. člen

Uslužbenci, ki nepravilno, malomarno ali nepravočasno opravijo registracijo ali podajo tako poročilo po predpisih tega pravilnika, storijo s tem disciplinsko kaznivo dejanje.

20. člen

Če ravnatelj podjetja ne vloži ali ne vloži pravočasno priglasitve za registracijo gospodarskega podjetja invalidske organizacije ali priglasitve o spremembi, se kaznuje z denarno kaznijo od 1000 do 5000 dinarjev.

Kazen izreče finančni organ, ki je pristojen za registracijo. Zoper odločbo o kazni je dopustna pritožba na vlado FLRJ oziroma vlado ljudske republike. Kazen gre kot izreden dohodek v proračun tistega organa, ki jo je izrekel.

21. člen

Finančni organ iz 3. člena tega pravilnika izda podjetjem, ki so že registrirana pri okrožnih sodiščih v trgovski register, potrdilo o opravljeni registraciji. Na podlagi tega potrdila zahtevajo podjetja od okrožnega sodišča v petnajstih dneh po prejemu odločbe o registraciji izbris prejšnjega vpisa v trgovski register.

22. člen

Po 6. členu pravilnika za izvajanje zakona o taksah so vse vloge in odločbe, ki se izdajo na podlagi predpisov tega pravilnika, proste taks.

23. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 39077

Beograd dne 28. novembra 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Obrazec št. 1

PRILOGA K PRAVILNIKU
o registraciji gospodarskih podjetij invalidskih organizacij

Leva stran lista:

Registrski list št. .... zvezek ..... stran .....

Firma podjetja: .....

Skrajšano ime firme: .....

1	Zaporedna številka vpisa	2	Datum in številka odločbe, na podlagi katere je bil opravljen vpis	3	Ime invalidske organizacije, ki je ustanovila podjetje, ter številka in datum odločbe	4	Ime državnega organa, ki je dovolil ustanovitev	5	Operativni upravitelj	6	Poslovna panoga in njen predmet	7	Znesek osnovnih sredstev in kako pride podjetje do njih	8	Znesek obratnih sredstev	9	Sedež	10	Podružnice, poslovalnice in pomožne naprave ter njih kraj	11	Imena in poklici oseb, ki so pooblašcene podpisovati firmo, ter meje njihovega pooblastila	12	Spremembe v imenu firme	13	Podpis uslužbenca, ki je opravil vpis	14	O p o m b e
---	--------------------------	---	--	---	---	---	---	---	-----------------------	---	---------------------------------	---	---	---	--------------------------	---	-------	----	---	----	--	----	-------------------------	----	---------------------------------------	----	-------------

Datum osnovne organizacije: .....

DODATEK

Predpisi o akumulaciji in cenah
(dopolnila, popravki in spremembe)

1. V INDUSTRIJI IN RUDARSTVU

Na podlagi 3. člena uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij izdajam po predlogu ministra za rudarstvo FLRJ in v sporazumu s predsednikom zvezne načrtne komisije

odločbo

o višini dela amortizacije, ki bi se mogel od normiranih amortizacijskih stopenj uporabiti za velika popravila v posameznih industrijskih proizvodnih panogah*

1. Od normiranih amortizacijskih stopenj, predpisanih za posamezne industrijske proizvodne panoge z odločbo ministra za finance FLRJ XIII št. 1750 z dne 10. februarja 1947 o amortizacijskih stopnjah v rudarstvu in industriji (Uradni list FLRJ št. 15/47), se uporabijo za velika popravila tile odstotki:

Gospodarska panoga	Amortizacijska stopnja povprečnih proizvodnih stroškov	▼ korist splošnega drž. amortizac. sklada	Od tega ▼ korist amortizac. sklada podjetja
1. za industrijo strojev in orodja za železniški promet	4	3,5	0,5
2. za industrijo kmetijskih priprav in orodja	5	4,3	0,7

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 29—231/47.

3. za industrijo avtomobilov in precizne mehanike	14	12	2
4. za vso drugo kovinsko industrijo	6	5,2	0,8
5. za industrijo sladkorja, špirlita in kvasa	6	5,25	0,75
6. za industrijo rastlinskih olj	3	2,5	0,5
7. za industrijo in promet z vinom, žganjem in močnimi pijačami	2	1,5	0,5
8. za tobačno industrijo	2	1,7	0,3
9. za vso drugo živilsko industrijo	6	5,25	0,75
10. za elektrokemično industrijo	10	7,8	2,2
11. za veliko kemično industrijo	13	10	3
12. za industrijo stekla	8	6	2
13. za industrijo celuloze, lesovine in papirja	8	4,8	3,2
14. za industrijo medicinskih proizvodov in zdravil	6	5	1
15. za vso drugo kemično industrijo	3	2,25	0,75
16. za tekstilno industrijo	5	4,4	0,6
17. za industrijo svile	3	2,5	0,5
18. za industrijo gumija	6	5,4	0,6
19. za industrijo usnja in obutve	5	4	1
20. za elektroindustrijo	5	4,5	0,5
21. za industrijo kemične predelave lesa	10	7,8	2,2
22. za lesno industrijo	4	3	1
23. za industrijo cementa	10	7,5	2,5

24. za grafično industrijo . . .	10	8,5	1,5
25. za drugo građbeno indu- strijo	5	3,5	1,5

2. Razvid po tej razvrstitvi velja od 1. januarja 1947.

3. Izjemoma in zaradi tega, ker so velika popravila zagotovljena s proračunom za leto 1947, se sredstva amortizacijskega sklada (splošnega državnega kakor tudi sklada podjetja) ne izrabijo v proračunskem letu 1947, ker so v zveznem proračunu za leto 1947 predvidena kot dohodki.

4. Državna investicijska banka prenese vsa vplačila v korist amortizacijskega sklada takoj po vplačilu v korist računa dohodkov ministristva za finance FLRJ.

O vseh prenosih predloži vsakega 1. in 15. dne v mesecu poročila z individualnim pregledom vseh vplačil.

Poročila se morajo poslati ministristvu za finance FLRJ na oddelek za sestavljanje in načrtno nadzorstvo predračuna.

XIII št. 291

Beograd dne 3. marca 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 3. člena uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij izdajam po predlogu ministra za rudarstvo FLRJ in v sporazumu s predsednikom zvezne načrtna komisije

odločbo

o višini dela amortizacije, ki bi se mogel od normiranih amortizacijskih stopenj uporabiti za velika popravila v posameznih rudarskih proizvodnih panogah*

1. Od normiranih amortizacijskih stopenj, predpisanih za posamezne rudarske proizvodne panoge z odločbo ministra za finance FLRJ XIII št. 1750 o amortizacijskih stopnjah v rudarstvu in industriji (Uradni list FLRJ št. 15/47), se uporabijo za velika popravila naslednji odstotki:

Gospodarska panoga	Amortizacijska stopnja povprečnih proizvodnih stroškov	Od tega v korist splošnega drž. amortizac. sklada	Od tega v korist amortizac. sklada podjetja
1. za premogovnike	5	3,75	1,25
2. za črno metalurgijo	5	4,5	0,5
3. za rudnike in metalurgijo bari- vastih kovin	8	7,20	0,80

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 29—230/47.

4. za rudnike nekovin in za podjetja, ki jih predelujejo . . .	15	13	2
5. za podjetja, ki pridobivajo in predelujejo nafto in zemeljski plin	20	16	4

2. Razvid po tej razvrstitvi velja od 1. januarja 1947.

3. Izjemoma in zaradi tega, ker so velika popravila zagotovljena s proračunom za leto 1947, se sredstva amortizacijskega sklada (splošnega državnega kakor tudi sklada podjetja) ne izrabijo v proračunskem letu 1947, ker so v zveznem proračunu za leto 1947 predvidena kot dohodki.

4. Državna investicijska banka prenese vsa vplačila v korist amortizacijskega sklada takoj po vplačilu v korist računa dohodkov ministrstva za finance FLRJ.

O vseh prenosih predloži vsakega 1. in 15. dne v mesecu poročila z individualnim pregledom vseh vplačil.

Poročila se morajo poslati ministrstvu za finance FLRJ na oddelek za sestavljanje in načrtno nadzorstvo predračuna.

XIII št. 292

Beograd dne 3. marca 1947.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 3. člena uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij izdajam po predlogu ministra za finance FLRJ, ministra za težko industrijo FLRJ in ministra za lahko industrijo FLRJ ter v sporazumu s predsednikom zvezne načrtno komisije

odločbo

o razdelitvi amortizacije med splošni državni amortizacijski sklad in amortizacijski sklad industrijskih in rudarskih podjetij za leto 1948*

I. Od normiranih zneskov amortizacije, ki so predpisani za posamezne industrijske panoge ter za državna gospodarska podjetja splošnega državnega in republiškega pomena, se vplačujejo pri Državni investicijski banki v splošni državni amortizacijski sklad in v amortizacijski sklad podjetja naslednji odstotki:

Zap. št.	Šifra	Panoga	% v amortizacijski sklad	
			splošni državni	podjetja
1	111	Elektrogospodarstvo . . .	70%	30%
2	112	Proizvodnja premoga . . .	75%	25%
3	113	Proizvodnja nafte in plina . . .	80%	20%
4	114	Črna metalurgija . . .	80%	20%
5	115	Metalurgija barvastih kovin . . .	60%	40%

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 22—153/48.

Zap. št.	Šifra	Panoga	% v amortizacijski sklad	
			splošni državni	podjetja
6	116	Proizvodnja in predelava nekovin	80%	20%
7	117	Kovinska industrija	75%	25%
8	117	Industrija motorjev	60%	40%
9	118	Ladjedelstvo	70%	30%
10	119	Elektroindustrija	80%	20%
11	119	Radioindustrija	75%	25%
12	120	Kemična industrija	60%	40%
13	121	Industrija cementa	70%	30%
14	121	Industrija stekla	55%	45%
15	121	Industrija drugega gradbenega materiala	75%	25%
16	122	Lesna industrija	75%	25%
17	122	Kemična predelava lesa	70%	30%
18	123	Industrija lesovine, celuloze in papirja	60%	40%
19	124	Tekstilna industrija	75%	25%
20	125	Industrija usnja in obutve	75%	25%
21	126	Industrija gume	75%	25%
22	127	Živilska industrija	80%	20%
23	128	Grafična industrija	75%	25%
24	129	Tobačna industrija	90%	10%
25	130	Filmska industrija	80%	20%
26	313	Eksploatacija gozdov	70%	30%

II. Vplačila posameznih podjetij v splošni državni amortizacijski sklad knjiži Državna investicijska banka FLRJ in jih vodi ločeno od vsakega operativnega upravnega voditelja. Operativni upravni voditelj razporeja vplačane zneske za finansiranje investicij posameznih podjetij, ki so pod njegovim vodstvom.

Vplačila posameznih podjetij v amortizacijski sklad podjetja knjiži Državna investicijska banka FLRJ na račun amortizacijskega sklada podjetja in jih vodi ločeno za vsako podjetje. Izplačila v breme teh računov opravlja Državna investicijska banka po nalogih ravnateljev podjetij.

III. Z načrtom določena, a neizrabljena sredstva na posameznem zbiralnem računu splošnega državnega amortizacijskega sklada prenese pristojni finančni organ na podlagi potrjenih zbiralnih finančnih načrtov na druge zbiralne račune splošnega državnega sklada.

IV. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, uporablja pa se od 1. januarja 1948.

IV št. 1892

Beograd dne 13. marca 1948.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 12. člena uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 15/47), 12. člena uredbe o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij (Uradni list FLRJ št. 46/47) v zvezi z začasno odredbo o vplačilu amortizacijskih zneskov v splošni državni amortizacijski sklad II (Uradni list FLRJ št. 48/47) predpisujem

navodilo

za vplačevanje amortizacijskih zneskov državnih gospodarskih podjetij*

I. Državna industrijska, rudarska in gradbena podjetja vplačujejo določene amortizacijske zneske Državni investicijski banki, kakor to določata 4. člen uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij in 4. člen uredbe o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij.

Druga državna gospodarska podjetja, ki niso obsežena v prednjem odstavku, vplačujejo svoje amortizacijske zneske, ki so jim določeni z veljavnimi predpisi oziroma z njihovim finančnim načrtom, Državni investicijski banki na račun splošnega državnega amortizacijskega sklada in amortizacijskega sklada podjetij.**

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 24—165/48.

** Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 26—48.

Splošni državni amortizacijski sklad industrijskih in rudarskih podjetij, splošni državni amortizacijski sklad državnih gradbenih podjetij in splošni državni amortizacijski sklad II drugih državnih gospodarskih podjetij sestavljajo od 1. januarja 1948 dalje celoto.

II. Amortizacijski zneski, ki se nanašajo na leto 1947, vplačani pa so po 1. januarju 1948, se štejejo, kot da pripadajo letu 1948. Zanje pa ne veljajo predpisi o razdelitvi na splošni državni amortizacijski sklad in na sklad podjetij, temveč grede taka zapoznena vplačila v celoti v splošni državni amortizacijski sklad.

Zato mora podjetje ob vplačilu amortizacijskega zneska Državni investicijski banki natančno navesti, kateri znesek pomeni amortizacijsko kvoto za leto 1948, in kateri zapozneno vplačilo iz leta 1947.

Zaradi kontrole nad pravilnostjo vplačil dolžnih amortizacijskih zneskov za leto 1947 mora vsako podjetje poslati do 30. aprila 1948 Državni investicijski banki stanje svojega konta »Obveznost za v kalkulirano amortizacijo« (n. pr. pri industriji in rudarstvu konta 747) na dan 31. decembra 1947.

Prav tako mora podjetje ob vplačilu amortizacijskega zneska natančno navesti, na katero vrsto gospodarske dejavnosti se vplačilo nanaša, in pri tem natančno navesti pri vsakem vplačilu ustrezno vrsto in šifro iz začasne nomenklature dejavnosti, ki jo je predpisala zvezna načrtna komisija.

Amortizacijski sklad podjetij iz leta 1946, ki je deponiran pri Državni investicijski banki, se prenese v celoti v splošni državni amortizacijski sklad. Zato podjetja tega sklada ne bodo več izkazovala v

svoji bilanci niti v aktivah niti v pasivah (postavki 21 in 36 obrazca S—4 — Uradni list FLRJ št. 65/47), ker je ta sklad s tem ugasnil. Če bo kaj zapožnelih vplačil iz leta 1946, bodo ta v skladu z 10. členom uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij in po 10. členu enake uredbe za državna gradbena podjetja prenesena v splošni državni amortizacijski sklad.

V skladu s tem morajo ravnati tudi vsa državna gospodarska podjetja drugih dejavnosti (kmetijstvo in gozdarstvo, promet, trgovina itd.).

III. Državna investicijska banka vodi glede na to v svojih knjigah posebej zneske, vplačane za račun splošnega državnega amortizacijskega sklada, in posebej zneske, vplačane v amortizacijski sklad podjetja. Zato odpre banka za vsako podjetje poleg računa splošnega državnega amortizacijskega sklada še račun amortizacijskega sklada podjetja. Vplačila v korist amortizacijskega sklada podjetja knjiži banka posebej za vsako podjetje, medtem ko knjiži vplačila v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada v korist sumarnih računov splošnega državnega amortizacijskega sklada, ki jih banka vodi posebej za vsakega operativnega upravnega voditelja.

Banka uredi podjetja v skupine po njihovih operativnih upravnih vodstvih in po njihovem pomenu, t. j. glede na to, ali gre za podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega oziroma oblastnega ali lokalnega pomena.

Ker se zapožneli zneski iz leta 1947 ne bodo delili na splošni državni amortizacijski sklad in na

amortizacijski sklad samega podjetja, temveč se bodo stekali v celoti v splošni državni amortizacijski sklad, bo banka pri tem skladu vodila posebej razvid o zneskih, ki bodo vplačani za leto 1948, in o zneskih za prejšnja leta.

Individualne račune amortizacijskih vplačil posameznih podjetij vodijo poslovne enote banke na poprej razloženi način vsaka za svoje območje, in sicer po seznamih operativnih upravnih vodstev in podjetij, ki jih v ta namen prejmejo od ustreznega finančnega ministrstva oziroma poverjenišтва ali oddelka preko centrale Državne investicijske banke. Seznime podjetij lokalnega pomena prejmejo neposredno od ustreznih izvršilnih odborov ljudskih odborov.

IV. Po preteku vsakega meseca pošlje centrala Državne investicijske banke ministrstvu za finance FLRJ skupno poročilo o vseh amortizacijskih zneskih, ki so bili vplačani v preteklem mesecu, in sicer tako za zvezna podjetja kakor tudi za podjetja republiškega ali kakega drugega pomena. V poročilu morajo biti podjetja globalno urejena po pomenu (zveznem, republiškem, pokrajinskem oziroma oblastnem in lokalnem) po ustreznih gospodarskih resorih in po operativnih upravnih vodstvih, podjetja lokalnega pomena pa po ljudskih odborih. Razen tega mora poročilo obsegati pregled vplačil po posameznih ljudskih republikah, in sicer za vsako vrsto podjetij glede na njih pomen posebej.

Državna investicijska banka mora na enak način pošiljati poročilo posameznim republiškim ministrstvom za finance, in sicer tako za podjetja republiškega, pokrajinskega oziroma oblastnega in lokal-

nega pomena kakor tudi za podjetja zveznega pomena z njihovega območja.

Poročilo centrale Državne investicijske banke mora temeljiti na podatkih, ki obsegajo podatke bankinih poslovnih enot. Poročilo mora obsegati vse amortizacijske zneske, ki so bili vplačani v splošni državni amortizacijski sklad in v amortizacijski sklad podjetij v preteklem mesecu, in ga je treba poslati ustreznemu ministrstvu za finance do petnajstega v naslednjem mesecu.

Poleg gornjega poročila mora banka po preteku vsakega trimesečja poslati še posebno poročilo o vplačilih v preteklem razdobju. To poročilo mora biti urejeno po gospodarskih panogah in se držati omenjene začasne nomenklature dejavnosti, in sicer posebej za podjetja vsakega posameznega pomena.

V. V zvezi s tem morajo zaradi pravilnega razvida o izvedbi amortizacijskega načrta ministrstvo za finance FLRJ, ministrstva za finance ljudskih republik, poverjeništvo za finance oziroma oddelek za finance poslati v petnajstih dneh po uveljavitvi tega navodila centrali Državne investicijske banke natančne sezname vseh državnih gospodarskih podjetij ustreznega pomena. Sezname morajo biti urejeni po gospodarskih resorih (ministrstvih in komitejih) in po operativnih upravnih vodstvih z natančnim naslovom teh vodstev. Sezname podjetij lokalnega pomena morajo poslati v istem roku glavnim podružnicam Državne investicijske banke v ustrezni ljudski republiki oziroma pokrajini neposredno ljudski odbori, in sicer okrajni izvršilni odbori za podjetja pod svojim vodstvom, mestni izvršilni odbori in krajevni ljudski odbori pa za svoja podjetja, in

v seznamu navesti, kateri gospodarski panogi pripada posamezno podjetje (po omenjeni nomenklaturi).

Poleg tega je treba banko redno in pravočasno obveščati o vseh spremembah, ki nastanejo glede pomena, števila in grupacije podjetij.

VI. Po uredbi o prenosu državnih gospodarskih podjetij iz pristojnosti enega v pristojnost drugega državnega organa (Uradni list FLRJ št. 110/47) prenese vsako državno gospodarsko podjetje, ki spremeni svoj pomen (zvezni, republiški, pokrajinski, oblastni ali lokalni) pri prehodu iz pristojnosti enega organa v pristojnost drugega organa vsa sredstva, ki jih je vplačalo v splošni državni amortizacijski sklad in v amortizacijski sklad podjetja za preteklo razdobje tekočega leta. Prav tako prenese tudi vse svoje obveznosti do amortizacijskih skladov. Zato preidejo zneski, ki jih je podjetje plačalo v splošni državni amortizacijski sklad med letom, v skladu z 2. členom omenjene uredbe, ob prenosu v splošni državni amortizacijski sklad tistega novega ustreznega pomena, ki ga podjetje dobi.

VII. V zvezi z odločbo ministra za finance FLRJ IV št. 1892 z dne 13. marca 1948 (Uradni list FLRJ št. 22/48) prenese Državna investicijska banka po nalogu pristojnega finančnega organa v sporazumu z resornim ministrom sredstva posameznih sumarnih računov splošnega državnega amortizacijskega sklada, ki niso izrabljena v sumarnem finančnem načrtu posameznega operativnega upravnega voditelja, na druge sumarne račune splošnega državnega amortizacijskega sklada.

VIII. To navodilo o vplačevanju amortizacijskih zneskov državnih gospodarskih podjetij velja od

1. januarja 1948 za vsa državna gospodarska podjetja.

Začasna odredba o vplačilu amortizacijskih zneskov v splošni državni amortizacijski sklad II ter vsi drugi predpisi o vplačevanju amortizacijskih zneskov se razveljavijo, kolikor so v nasprotju s tem navodilom.

IV št. 11148

Beograd dne 19. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Gospodarski svet vlade FLRJ je pri primerjanju z izvirnikom ugotovil, da so v besedilo navodila za izvajanje uredbe o upravnih in prodajnih stroških v državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena, uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih rudarskih in industrijskih podjetij zveznega in republiškega pomena ter uredbe o določanju dobička v rudarskih in industrijskih podjetjih, objavljeno v 5. številki Uradnega lista FLRJ z dne 17. januarja 1947, zašle spodaj navedene napake. Zato daje

popravek

navodila za izvajanje uredbe o upravnih in prodajnih stroških v državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena, uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih rudarskih in industrijskih podjetij zveznega in republiškega pomena ter uredbe o določanju dobička v rudarskih in industrijskih podjetjih*

V 14. točki navodila mora v zadnjem odstavku in v formuli namesto številke »3,500.000« stati pravilna številka »350,000.000«;

v knjigovodstvenem primeru je številko »51,50« v prvi vrstici levega stolpca na 66. strani popraviti v »51,30«; na isti strani v desnem stolpcu se mora

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 21 z dne 14. marca 1947.

besedilo v 15. vrstici od zgoraj, ki se začne z besedami: »Če se polizdelki ...« nadaljevati kot nov odstavek;

na 67. strani je treba v desnem stolpcu nad 25. vrstico od spodaj, ki se glasi: »084 — sredstva, s katerimi podjetje« postaviti besedo »terja:«;

na 68. strani se mora v levem stolpcu 9. točka glasiti pravilno takole:

»9. Pristojni operativni upravni voditelj (uprava) izračuna s ponderiranjem na podlagi teh individualnih načrtnih kalkulacij povprečno polno lastno ceno in povprečni dobiček tako, da vzame povprečno stopnjo dobička k povprečnim proizvodnim stroškom za posamezne izdelke. (Glej 4. in 5. prilož!);

na 69. strani je v levem stolpcu v šesti vrstici od spodaj številko »1547,40« popraviti v »1574,40«.

Iz Gospodarskega sveta vlade FLRJ, z dne 24. januarja 1947.

Na podlagi 4. člena uredbe o upravnih in prodajnih stroških v državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena izdaja Gospodarski svet pri vladi FLRJ

odredbo

o spremembi in dopolnitvi odredbe o normiranih upravnih in prodajnih stroških v državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena S. št. 3104 z dne 8. februarja 1947*

1. Četrti odstavek 1. točke pod c) se spremeni toliko, da se izpusti na koncu beseda »zveznemu«. Konec tega odstavka se torej glasi: »do 25% pa proizvodnemu ministrstvu«.

2. V 1. točki pod c) se doda kot zadnji odstavek nov odstavek, ki se glasi:

»Pristojno proizvodno ministrstvo sme po potrebi virmirati prispevke za kadre med podjetji, ravmateljstvi in ministrstvom«.

3. Ta odredba velja od dneva objave.

Št. 8745

Beograd dne 30. avgusta 1947.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 77—537/47

Na podlagi 2. odstavka 4. člena uredbe o delitvi
dobička državnih rudarskih in industrijskih podjetij
z dne 4. decembra 1946 (Uradni list FLRJ št. 697/99
z dne 10. decembra 1946) izdajam

odločbo

**o višini dela dobička, s katerim sme podjetje
oziroma glavna direkcija prosto razpolagati***

1. člen

Del dobička, s katerim lahko prosto raz-
polaga podjetje oziroma glavna direkcija, se do-
loči po predlogu ministrstva za industrijo in rudar-
stvo, ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo LRS
in ministrstva za lesno industrijo LRS:

a) za podjetja oziroma Glavno direkcijo teks-
tilne industrije LRS na 15% dobička, knjiženega na
bančnem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

b) za podjetja in Glavno direkcijo živilske in-
dustrije LRS na 15% dobička, knjiženega na banč-
nem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

c) za podjetja in Glavno direkcijo industrije
gradbenega materiala LRS na 20% dobička, knjiže-
nega na bančnem računu podjetij oziroma glavne
direkcije;

č) za podjetja in Glavno direkcijo grafične in-
dustrije LRS na 10% dobička, knjiženega na banč-
nem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

* Obj. v Ur. listu LRS št. 48—294/47.

d) za podjetja in Glavno direkcijo usnjarske industrije LRS na 15% dobička, knjiženega na bančnem računu podjetja oziroma glavne direkcije;

e) za podjetja in Glavno direkcijo lesne industrije LRS na 20% dobička, knjiženega na bančnem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

f) za podjetja in Glavno direkcijo kemične industrije LRS na 15% dobička, knjiženega na bančnem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

g) za podjetja in Glavno direkcijo kovinske industrije LRS na 10% dobička, knjiženega na bančnem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

h) za podjetja in Glavno direkcijo rudnikov LRS na 20% dobička, knjiženega na bančnem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

i) za podjetja in Glavno direkcijo za elektrifikacijo in elektroindustrijo LRS na 15% dobička, knjiženega na bančnem računu podjetij oziroma glavne direkcije;

j) za podjetja in Glavno direkcijo gozdnih gospodarstev LRS na 20% dobička, knjiženega na bančnem računu podjetij oziroma glavne direkcije.

2. člen

Ta odločba velja od dneva objave in se izvaja od 1. januarja 1947, obenem pa se razveljavi odločba ministrstva za finance LRS št. 33/2-47 z dne 20. januarja 1947 (Ur. list LRS št. 32—6/47).

Št. 70264/33-1947

Ljubljana dne 19. novembra 1947.

Minister za finance LRS:

Polič Zoran l. r.

Na podlagi 10. člena uredbe o določanju dobička rudarskih in industrijskih podjetij predpisujem

**navodilo
za nadnačrtne dobičke***

Za nadnačrtni dobiček je treba šteti tudi tisti skupni dobiček, ki ga rudarska in industrijska podjetja dosežejo pri proizvodnji preko odobrenega proizvodnega načrta.

1. Za nadnačrtni dobiček po tehle veljavnih predpisih:

a) uredbe o določanju dobička rudarskih in industrijskih podjetij,

b) uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih rudarskih in industrijskih podjetij zveznega in republiškega pomena;

c) odločbe o splošnem odstotku načrtnega dobička, o odstotkih nadnačrtnega dobička in o odstotku dobička za leto 1946, ki ga vplačajo podjetja v sklad vodstva,

je treba šteti ne samo tisti dobiček, ki ga doseže podjetje z znižanjem z načrtom določene polne lastne cene, s povečanjem produktivnosti dela in z varčevanjem pri materialu preko načrta (tretji odstavek 2. člena uredbe o določanju dobička), ampak tudi skupni načrtni dobiček (redni in izredni dobi-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 46—370/47.

ček), ki ga doseže podjetje pri proizvodnji nad potrjeno načrtno proizvodnjo, in sicer le tedaj, če je potrjeni proizvodni načrt v celoti prekoračen zaradi prizadevanja delavcev in uslužbencev podjetja.

2. Določbe 2. člena pod a) do č) odločbe o splošnem odstotku načrtnega dobička, o odstotkih nadnačrtnega dobička in o odstotkih dobička za leto 1946, ki ga podjetja vplačajo v sklad vodstva, se nanašajo tudi na primer, ko podjetja prekoračijo potrjeni proizvodni načrt v celoti, in sicer do 10%, 15%, 20% oziroma nad 20% zaradi posebnega prizadevanja delavcev in nameščencev.

Št. 5056

Beograd dne 20. maja 1947.

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 3. člena uredbe o določanju dobička
rudarskih in industrijskih podjetij izdajam

odločbo

o povprečni stopnji dobička za globinsko vrtanje*

1. Povprečna stopnja dobička za globinsko vrtanje znaša 11,5%.

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, uporabljati pa jo je treba od 1. aprila 1947.

K št. 131

Beograd dne 21. avgusta 1947.

Predsednik
zvezne načrtna komisije:
Andrija Hebrang l. r.

* Obj v Ur. listu FLRJ št. 72—525/47.

Na podlagi 7. člena uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih rudarskih in industrijskih podjetij zveznega in republiškega pomena in 1. člena odločbe o splošnem odstotku načrtnega dobička, o odstotkih nadnačrtnega dobička in o odstotku dobička za leto 1946, ki ga plačajo podjetja v sklad vodstva, izdajam

odločbo

o povprečnem odstotku načrtnega dobička za sklad vodstva podjetij za globinsko vrtanje ministrstva za rudarstvo FLRJ*

1. Povprečni odstotek načrtnega dobička za sklad vodstva podjetij za globinsko vrtanje ministrstva za rudarstvo FLRJ znaša 2,55%.

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, uporabljati pa jo je treba od 1. aprila 1947.

K št. 132

Beograd dne 21. avgusta 1947.

Predsednik
zvezne načrtne komisije:

Andrija Hebrang l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 72—524/47.

Na podlagi 13. člena uredbe o enotnih cenah in v sporazumu s predsednikom zvezne načrtna komisije in ministrom za finance FLRJ izdaja Gospodarski svet pri vladi FLRJ

odločbo

o načrtnem znižanju proizvodjalnih stroškov rudarskih in industrijskih podjetij splošnega državnega pomena za drugo polletje 1947*

1. Po pregledu rezultatov prvih obračunskih kalkulacij za leto 1947 in na podlagi podatkov notranjih načrtnih kalkulacij za II. polletje 1947 je ugotovila zvezna načrtna komisija, da se lahko v II. polletju 1947 znižajo proizvodjalni stroški, ki so z načrtom določeni za I. polletje 1947.

2. Proizvodjalni stroški za II. polletje se načrtno znižajo v ustrežajočih odstotkih od proizvodjalnih stroškov I. polletja.

Minister za rudarstvo FLRJ in minister za industrijo FLRJ določita v sporazumu s predsednikom zvezne načrtna komisije za vsako ravnateljstvo zveznega rudarstva oziroma industrije odstotek načrtnega znižanja proizvodjalnih stroškov za II. polletje 1947 od načrtnih proizvodjalnih stroškov za I. polletje 1947.

Na podlagi tako določenega odstotka znižanja izračunajo generalna oziroma glavna ravnateljstva

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 56—421/47.

zveznega rudarstva oziroma industrije za vsako podjetje pod svojim operativnim upravnim vodstvom individualni odstotek znižanja proizvodjalnih stroškov, upoštevajoč, da skupni učinek znižanja proizvodjalnih stroškov vseh podjetij zadevnega ravnateljstva ustreza učinku znižanja, ki je rezultat določenega odstotka znižanja po prednjem odstavku.

Ko določijo ravnateljstva odstotek znižanja proizvodjalnih stroškov za vsako podjetje pod svojim vodstvom, upoštevajo rezultate, dosežene v obračunskih kalkulacijah teh podjetij, kakor tudi proizvodjalne stroške iz orientacijskih objav zvezne načrtna komisije o načrtnih proizvodjalnih stroških za II. polletje 1947.

Zaradi spremenjenega načina kalkulacije sestavijo podjetja, ki so pod vodstvom generalnega ravnateljstva zvezne industrije za celulozo, lesovino in papir, kakor tudi podjetja, ki so pod vodstvom glavnega ravnateljstva za nekovine, svoje finančne načrte na podlagi strukture cen iz orientacijskih načrtnih proizvodnih cen za II. polletje 1947, ki jim jih pošlje zvezna načrtna komisija.

3. Na podlagi navodila ministra za finance FLRJ o sestavljanju finančnih načrtov za III. trimesečje 1947 sestavijo podjetja takoj finančne načrte za III. trimesečje na podlagi proizvodjalnih stroškov, ki so po načrtu določeni za I. polletie, razen podjetij iz zadnjega odstavka 2. točke te odločbe.

4. Znižanja proizvodjalnih stroškov po 2. točki te odločbe, ki jih morajo podjetja doseči v II. polletju 1947, in sicer v višini odstotka, ki jim ga priobčijo operativni upravni voditelji, se štejejo kot posebna kategorija rednega načrtnega dobička.

Na ta način doseženi redni načrtni dobiček knjižijo in razdelijo podjetja po predpisih uredbe o določanju dobička in uredbe o razdelitvi dobička državnih rudarskih in industrijskih podjetij tako, da se prispevek za sklad vodstva iz tega dobička obračuna na podlagi individualnega odstotka načrtnega dobička za sklad vodstva, ki je podjetju določen za I. polletje 1947.

5. Znižanje načrtnih proizvodjalnih stroškov za I. polletje, ki so ga dosegla podjetja v I. polletju, knjižijo kot nadnačrtni dobiček.

Znižanje načrtnih proizvodjalnih stroškov za I. polletje nad odstotek, ki je za zadevno podjetje določen po 2. točki te odločbe, ki pa se doseže v II. polletju, knjižijo podjetja prav tako kot nadnačrtni dobiček.

6. Generalna in glavna ravnateljstva smejo spremeniti strukturo polne lastne cene iz I. polletja 1947 leta, začevši s 1. julijem 1947, tako da v breme povprečne prevozne postavke povečajo normirane stroške za kadre do te višine (v odstotkih povprečnih proizvodjalnih stroškov):

proizvodi živilske industrije	0,5 %
usnjeni in gumijasti izdelki in predelane kože	1.—%
tekstilni izdelki	1.—%
lesni izdelki in les	1.3 %
gradbeni material	1.5 %
izdelki kovinske predelovalne industrije	1,5 %
elektroindustrijski izdelki	2.25%
izdelki kemične industrije	1.5 %
rudarski izdelki	1,5 %

Podjetja morajo te spremembe izkazati v svojih finančnih načrtih za III. trimesečje 1947.

7. Za podjetja republiškega pomena izdajo vlade ljudskih republik predpise o znižanju proizvodnih stroškov za II. polletje na podlagi doseženih rezultatov, upoštevajoč pogoje, ki vladajo v njihovih republikah.

8. Ta odločba velja takoj, izvaja pa se od 1. julija 1947.

Št. 6091

Beograd dne, 25. junija 1947.

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Strinjam se:

Predsednik zvezne načrtne komisije:

Andrija Hebrang l. r.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 7. člena odločbe Gospodarskega sveta vlade FLRJ z dne 25. junija 1947 izdaja vlada LRS

odločbo

o načrtnem znižanju proizvodjalnih stroškov za drugo polletje 1947 v rudarskih in industrijskih podjetjih republiškega pomena*

1. člen

Na podlagi doseženih rezultatov, ugotovljenih po prvih obračunskih kalkulacijah za leto 1947, in na podlagi podatkov iz internih planskih kalkulacij za drugo polletje 1947 se odredi za republiška rudarska in industrijska podjetja LRS v drugem polletju 1947 znižanje proizvodjalnih stroškov, ki so bili z načrtom določeni za prvo polletje 1947.

2. člen

Načrtno znižanje proizvodjalnih stroškov za drugo polletje 1947 se izvrši v ustreznih odstotkih nasproti načrtnim proizvodjalnim stroškom za prvo polletje 1947.

Minister za industrijo in rudarstvo LRS določi v sporazumu s predsednikom planske komisije LRS za vsako glavno direkcijo ministrstva za industrijo

* Obj. v Ur. listu LRS št. 29—169/47.

in rudarstvo LRS odstotek načrtnega znižanja proizvodjalnih stroškov po prvem odstavku.

Na podlagi tako določenega odstotka znižanja bo vsaka glavna direkcija za vsako podjetje, ki je pod njenim operativnim upravnim vodstvom, izračunala individualni odstotek znižanja proizvodjalnih stroškov na tak način, da bo skupni učinek znižanja proizvodjalnih stroškov vseh njenih podjetij ustrezal učinku znižanja, ki izhaja iz odstotka znižanja, določenega po prejšnjem odstavku. Pri tem morajo direkcije upoštevati rezultate, dosežene v obračunskih kalkulacijah posameznih podjetij.

3. člen

Na podlagi navodil ministra za finance LRS o sestavi finančnih načrtov za III. četrletje 1947 se morajo podjetja takoj lotiti izdelave finančnih načrtov za III. četrletje 1947 na podlagi proizvodjalnih stroškov, ki so z načrtom določeni za I. polletje 1947.

4. člen

Znižanje proizvodjalnih stroškov, ki ga morajo uresničiti podjetja po 2. členu te odločbe v drugem polletju 1947, se šteje za posebno kategorijo rednega načrtnega dobička.

Podjetja razdelijo in knjižijo tako doseženi načrtni dobiček po predpisih uredbe o določanju dobička v rudarskih in industrijskih podjetjih. Prispevek za sklad vodstva iz tega dobička se obračuna na podlagi individualnega odstotka prispevka iz načrtnega dobička za sklad vodstva, ki je odrejen podjetju za prvo polletje 1947.

5. člen

Znižanje načrtnih polnih lastnih cen za prvo polletje 1947, ki se doseže v prvem polletju 1947, knjižijo podjetja kot nadnačrtni dobiček.

Znižanje načrtnih proizvodjalnih stroškov za prvo polletje 1947, ki se doseže v drugem polletju 1947 iznad odstotka, ki je določen za ustrezno podjetje po tretjem odstavku drugega člena te odločbe, knjižijo podjetja prav tako kot nadnačrtni dobiček.

6. člen

Ta odločba velja od dneva objave v »Unadnem listu LRS«.

S-zak. 363

Ljubljana dne 15. julija 1947.

Predsednik
planske komisije LRS:

Kraigher Sergej l. r.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

Na podlagi 6. člena uredbe o enotnih cenah
izdajam

odredbo

**o obvezni uporabi elementov iz strukture cen za
rudarske in industrijske proizvode za leto 1948***

1. Elementi iz strukture cen za posamezne rudarske in industrijske proizvode, ki jih je zvezna načrtna komisija izračunala in poslala zveznim proizvajalnim ministrstvom in načrtnim komisijam ljudskih republik, se morajo uporabljati od 1. januarja 1948.

2. Za vse rudarske in industrijske proizvode, za katere je zvezna načrtna komisija izračunala zvezno strukturo cen za leto 1948, se bodo določile enotne cene za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo.

3. Elementi iz strukture cen, izračunani za leto 1948, se uporabijo za vso rudarsko in industrijsko proizvodnjo, tako za dokončano kakor tudi za nedokončano, ki je prešla iz leta 1947 v leto 1948.

4. Knjiženje morebitnih razlik, ki so nastale zaradi spremembe elementov iz strukture cen za leto 1948, se opravi po navodilu, ki ga predpiše minister za finance FLRJ.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 23—160/48.

5. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, uporablja pa se od 1. januarja 1948.

Št. 3654

Beograd dne 10. marca 1948.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in zvezne načrtne komisije:

Boris Kidrič l. r.

2. V GRADBENIŠTVU

Na podlagi 31. člena splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih izdaja vlada FLRJ

uredbo

o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij*

1. člen

Osnovna sredstva (stroji, priprave, naprave, inventar, prevozna sredstva, instalacije in pod.) državnih gradbenih podjetij (splošnega državnega, republiškega, pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena) se amortizirajo, da se omogoči reprodukcija izrabljenih osnovnih sredstev ter njih velika popravila.

V ta namen dodajo gradbena podjetja v polno lastno ceno gradbene storitve kot poseben element strukture cene normirani amortizacijski znesek.

Normirani amortizacijski znesek se izračuna, če se predpisana amortizacijska stopnja uporabi na vsoto materialnih stroškov in plač za izdelavo z dodatki na te plače, in sicer za vsako pozicijo posebej.

2. člen

Amortizacijski sklad državnih gradbenih podjetij se deli:

1. na splošni državni amortizacijski sklad, ki je namenjen za reprodukcijo osnovnih sredstev, in

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 46—364/47.

2. na amortizacijski sklad podjetij, ki je namenjen za velika popravila osnovnih sredstev.

3. člen

Višino amortizacijske stopnje za posamezne vrste gradb v gradbeništvu ter nje razdelitev na stopnje, po katerih se bodo opravljala vplačila v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada in amortizacijskega sklada podjetij, določi glede na stanje osnovnih sredstev v zadevni vrsti gradb:

1. za podjetja splošnega državnega in republiškega pomena minister za finance FLRJ v sporazumu s predsednikom zvezne načrtna komisije po predlogu ministra za gradnje FLRJ;

2. za podjetja pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena republiški minister za finance v sporazumu s predsednikom republiške načrtna komisije po predlogu republiškega ministra za gradnje.

4. člen

Ob koncu vsakega trimesečja morajo položiti podjetja Državni investicijski banki amortizacijske zneske za vse objekte, dokončane v zadevnem trimesečju, in za tisti del gradbenih del na nedokončanih objektih, ki je obračunan po začasnih situacijah, in sicer:

1. zneske, ki so namenjeni za reprodukcijo osnovnih sredstev, v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada,

2. zneske, ki so namenjeni za velika popravila, v korist amortizacijskega sklada podjetij.

5. člen

S sredstvi splošnega državnega amortizacijskega sklada smejo razpolagati za reprodukcijo osnovnih

sredstev: vlada FLRJ glede podjetij splošnega državnega pomena, vlade ljudskih republik glede podjetij republiškega pomena, avtonomna pokrajina Vojvodina, avtonomna kosovsko-metohijska oblast in ljudski odbor pa glede podjetij pokrajinskega, oblastnega oziroma lokalnega pomena, in sicer samo v višini tistih vplačil, ki so jih vplačala podjetja splošnega državnega, republiškega, pokrajinskega, oblastnega oziroma lokalnega pomena.

S sredstvi amortizacijskega sklada podjetij razpolagajo posamezna podjetja samostojno na podlagi svojih finančnih načrtov in v višini vplačil, ki so jih sama vplačala.

6. člen

Ministrstvo za finance FLRJ uredi posebno službo za sestavo dolgoročnega načrta za uporabo sredstev splošnega državnega amortizacijskega sklada po 5. členu te uredbe in za razvid o uporabi teh sredstev.

7. člen

Sredstva splošnega amortizacijskega sklada smejo biti izjemoma in začasno uporabljena tudi za finansiranje novih investicij v okviru tekočega gospodarskega načrta, in sicer glede na zvezne, republiške, pokrajinske, oblastne oziroma lokalne načrte za investicije, če tako zahteva racionalno upravljanje splošnih državnih sredstev.

Sredstva splošnega državnega amortizacijskega sklada, ki se začasno uporabijo za finansiranje novih investicij, pridejo po predpisih naslednjega člena v zvezni proračun, v državne proračune ljudskih republik, v proračun avtonomne pokrajine Vojvodine, avtonomne kosovsko-metohijske oblasti oziroma v proračune ljudskih odborov.

8. člen

Načrt začasne uporabe sredstev splošnega državnega amortizacijskega sklada za financiranje novih investicij se določi z zadevnim proračunom v okviru letnega gospodarskega načrta, in sicer takole:

1. S splošnim državnim proračunom se določi znesek, ki se bo začasno uporabil za financiranje zveznih investicij iz sredstev splošnega državnega amortizacijskega sklada, vplačanih med zadevnim proračunskim letom po podjetjih splošnega državnega pomena, in znesek iz vplačil drugih podjetij v splošni državni amortizacijski sklad, s katerimi smejo razpolagati ljudske republike.

2. Z državnim proračunom Ljudske republike se določi znesek, ki ga sme ljudska republika uporabiti v okviru zneska, določenega v splošnem državnem proračunu, za financiranje svojih investicij, in znesek, s katerim smejo razpolagati okrožni (oblastni) ljudski odbori oziroma mestni ljudski odbori s stopnjo okrožja.

Z državnim proračunom Ljudske republike Srbije se določi znesek, ki ga sme Ljudska republika Srbija uporabiti za financiranje svojih investicij, in znesek, s katerim razpolagata avtonomna pokrajina Vojvodina in avtonomna kosovsko-metohijska oblast.

3. S proračunom avtonomne pokrajine Vojvodine oziroma avtonomne kosovsko-metohijske oblasti se določi znesek, ki ga sme avtonomna pokrajina Vojvodina oziroma avtonomna kosovsko-metohijska oblast uporabiti za financiranje svojih investicij, in znesek, s katerim smejo razpolagati okrajni oziroma mestni ljudski odbori.

4. S proračunom okrožja (oblasti) oziroma mestnega ljudskega odbora s stopnjo okrožja se določi znesek, ki ga sme okrožni (oblastni) ljudski odbor oziroma mestni ljudski odbor s stopnjo okrožja uporabiti za finansiranje svojih investicij, in znesek, s katerim smejo razpolagati okrajni ljudski odbori in mestni ljudski odbori oziroma četrti mestnega ljudskega odbora.

Če ljudska republika nima ne oblasti in ne okrožij, se znesek, ki se sme uporabiti za finansiranje investicij okrajnih ljudskih odborov oziroma mestnih ljudskih odborov, določi z državnim proračunom ljudske republike.

5. S proračunom okraja se določi znesek, ki se sme uporabiti za finansiranje investicij okrajnega ljudskega odbora, in znesek, s katerim smejo razpolagati krajevni ljudski odbori.

6. S proračunom krajevnega ljudskega odbora se določi znesek, ki se sme uporabiti za finansiranje investicij tega krajevnega ljudskega odbora.

9. člen

Državna investicijska banka mora z organizacijo računovodske službe omogočiti organom, ki so ustanovili podjetja, pristojnim finančnim organom in operativnim upravnim voditeljem podjetij, da dobijo potrebne podatke o sredstvih splošnega državnega amortizacijskega sklada in amortizacijskega sklada podjetij.

10. člen

Vsa državna gradbena podjetja morajo, kolikor niso tega že doslej storila, do 1. junija 1947 položiti pri Državni investicijski banki v korist splošnega

državnega amortizacijskega sklada vse amortizacijske kvote, dosežene v letu 1946.

11. člen

Določbe 5., 7. in 8. člena se ne bodo uporabile za leto 1947.

12. člen

Natančnejša navodila za izvajanje te uredbe izda minister za finance FLRJ.

13. člen

Ta uredba se bo uporabljala od 1. januarja 1947.
Beograd dne 31. maja 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 3. člena uredbe o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij izdajam po predlogu ministra za gradnje FLRJ v sporazumu s predsednikom zvezne načrtna komisije

odločbo

o amortizacijskih stopnjah gradbenih podjetij splošnega državnega in republiškega pomena*

1. Amortizacijske stopnje za posamezne vrste zgradb v gradbeništvo znašajo:

a) za visoke zgradbe	1,5%
b) za industrijske zgradbe	2,3%
c) za nizke in prometne zgradbe	4 %
č) za vodne zgradbe in mostove	5,6%

2. Stopnje amortizacijskega sklada se razdelijo na

A. splošni državni amortizacijski sklad in B. amortizacijski sklad podjetja, in sicer takole:

	A	B
a) za visoke zgradbe	1,0%	0,5%
b) za industrijske zgradbe	1,7%	0,6%
c) za nizke in prometne zgradbe	2,5%	1,5%
č) za vodne zgradbe in mostove	3,5%	2,1%

3. Amortizacijske stopnje iz prve točke te odločbe se po predpisih uredbe o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij uporabijo za ma-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 87—629/47.

terialne stroške in za plače za izdelavo po 1. členu omenjene uredbe.

4. Ta odločba se uporablja od 1. januarja 1947.

Št. 39936

Beograd dne 12. septembra 1947.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 2. točke 3. člena uredbe o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij (Ur. list FLRJ z dne 3. VI. 1947, št. 364/46) izdajam po predlogu ministra za gradnje LRS in v sporazumu s predsednikom republiške planske komisije

odločbo

o amortizacijskih stopnjah gradbenih podjetij lokalnega pomena*

1. Amortizacijske stopnje za posamezne vrste zgradb v gradbeni stroki znašajo:

a) za visoke zgradbe	1.5%
b) za industrijske zgradbe	2 %
c) za nizke in prometne zgradbe	3 %
č) za vodne zgradbe in mostove	4 %

2. Stopnje amortizacijskega sklada se razdelijo na

A. splošni državni amortizacijski sklad in

B. amortizacijski sklad podjetja, in sicer takole:

	A	B
a) za visoke zgradbe	1 %	0.5%
b) za industrijske zgradbe	1.4%	0.6%
c) za nizke in prometne zgradbe	2 %	1 %
č) za vodne zgradbe in mostove	2.5%	1.5%

* Obj. v Ur. listu LRS št. 48—293/47.

3. Amortizacijske stopnje iz 1. točke te odločbe se po določbah uredbe o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij uporabijo na vsoto materialnih stroškov in plač za izdelavo z dodatki na te plače.

4. Ta odločba se uporablja od 1. januarja 1947.

Št. 501 2575-1947

Ljubljana dne 7. novembra 1947.

Minister za finance LRS:

Polič Zoran l. r.

Na podlagi 7. člena uredbe o skladu vodstva podjetja in o osrednjem skladu podjetij državnih gradbenih podjetij lokalnega pomena (Ur. list LRS št. 35—7/47) izdajam

navodilo

za izvajanje uredbe o skladu vodstva podjetja in o osrednjem skladu podjetij državnih gradbenih podjetij lokalnega pomena*

1. Državna gradbena podjetja lokalnega pomena se ravnaajo pri izvajanju uredbe o skladu vodstva podjetja in o osrednjem skladu podjetij državnih gradbenih podjetij lokalnega pomena v celoti po navodilu, ki velja za izvajanje uredbe o skladu vodstva podjetja in o osrednjem skladu podjetij državnih gradbenih podjetij splošnega državnega in republiškega pomena (Ur. list FLRJ št. 95—11/47).

2. To navodilo se uporablja od 1. januarja 1947.

Št. P 54/47

Ljubljana dne 30. aprila 1947.

Podpredsednik vlade LRS
in minister za gradnje:

Ivan Maček l. r.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 20—119/47.

3. V GOSTINSTVU

Na podlagi 6. člena uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih gostinskih podjetij z dne 31. decembra 1946 predpisujem

navodilo

za izvajanje uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih gostinskih podjetij*

1. Sklad vodstva državnih gostinskih podjetij je ustanovljen zato, da se da priznanje delovnim kolektivom za njihov trud pri obnovi in nadaljnjem razvoju državnih gostinskih podjetij.

Ta sklad vodstva omogoča delavcem in uslužbencem, da so neposredno udeleženi pri dobičku podjetja, ki se pokaže v povečanem prometu in v zmanjšanih režijskih stroških. Ta možnost daje uslužbencem pobudo za doseg vedno novih in večjih uspehov z boljšo organizacijo dela, racionalizacijo poslovanja, izboljšanjem gostinskega aparata, zmanjšanjem razsipa in kala, uslužno postrežbo, kulturnim in higienskim poslovanjem in podobno.

Sredstva sklada vodstva so namenjena:

a) za posebne nagrade novatorjem, racionalizatorjem, udarnikom in drugim uslužbencem podjetja, ki se posebno izkažejo;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 40—305/47.

I. RAZPRE

prispevka za sklad vodstva državnih gostinskih podjetij

Redni dobiček podjetja		Število uslužbencev v podjetju	Splošni računski faktor	Prispevek za sklad vodstva iz rednega dobička			Prispevek za sklad vodstva na 1 uslužbenca iz rednega dobička		Normirani režijski stroški podjetja
predviden	dosežen			v %	predviden	dosežen	predviden	dosežen	
					Znesek				
din v tis.	din v tis.			%	din v tis.	din v tis.	din	din	din v tis.
782	753	180	17,7	17,7	129,6	133,2	720	740	14,640
782	753	180	17,7	17,7	129,6	133,2	720	740	14,640
782	753	180	17,7	17,7	129,6	133,2	720	740	14,640
782	753	180	17,7	17,7	129,6	133,2	720	740	14,640

II. RAZPRE

o zneskih in vplačilih prispevka za sklad vodstva

Redni dobiček podjetja			Prispevek za sklad vodstva iz rednega dobička			Normirani režijski stroški podjetja	Zmanjšanje režijskih stroškov (izredni dobiček podjetja)		Prispevek za sklad vodstva iz izrednega dobička, do-seženega zaradi zmanjšanja režijskih stroškov	
predviden	dosežen	‰	predviden	dosežen	‰		‰	Znesek	‰	Znesek
I	157	157	17,7	27.789	27.789	3140	1	146,4	50	73,2
II	195	196	17,7	34.515	34.692	3900	1,5	219,6	50	109,8
III	210	220	17,7	37.170	38.940	4900	1,5	219,6	50	109,8
IV	170	180	17,7	30.090	31.860	3400	1	146,4	50	73,2
	732	753	17,7	129.564	133.281	14640	5	732	50	386

DELNICA

v enem letu glede na različna zmanjšanja režijskih stroškov

Zmanjšanje režijskih stroškov pod normalnimi (izredni dobiček podjetja)		Prispevek za sklad vodstva iz izrednega dobička, doseženega zaradi zmanjšanja režijskih stroškov		Skupen prispevek za sklad vodstva iz do-seženega rednega in izrednega dobička		Skupen prispevek za sklad vodstva iz do-seženega rednega in izrednega dobička za 1 uslužbenca		Prispevek za osrednji sklad podjetja 5 % od skupnega zneska sklada vodstva podjetja	
%	dln v tisoč.	%	dln v tisoč.	dln v tisoč.	dinarjev	dinarjev	dinarjev		
1	146,4	50	73,2	206,4	1.146	10.320			
5	732,0	50	366,0	499,2	2.773	24.960			
10	1464,0	50	732,0	865,2	4.806	43.260			
20	2928,0	50	1464,0	1597,2	8.873	79.860			

DELNICA

državnih gostinskih podjetij po trimesečjih

Skupen prispevek za sklad vodstva iz do-seženega rednega in izrednega dobička	Del skupnega pri-spevka, ki se mo-ra vplačati po tri-mesečnih obraču-nih		Mesečna vplačila v sklad (75% od pri-spevka na podlagi predvidenega redne-ga dobička)	Razlike, ki se vpla-čajo v sklad po kon-čanih trimesečnih obračunih	Razlike, ki se vpla-čajo v sklad po kon-čnem letnem obra-čunu
dinarjev	%	Znesek	dinarjev	dinarjev	dinarjev
100.989	75	75.741.75	20.841.75	54.900.—	25.247.25
144.492	75	108.369.—	25.886.25	82.482.75	36.123.—
148.740	75	111.555.—	27.877.50	83.677.50	37.185.—
105.060	75	78.795.—	22.587.50	56.227.50	26.265.—
499.281	75	374.460.75	97.173.—	277.287.75	124.820.25

III. RAZPREDELNICA

o zneskih in vplačilih v osrednji sklad državnih gostinskih
podjetij po trimesečjih

Trimesečje	Skupni prispevek v osrednji sklad (5 % skupnega zneska sklada vodstva)	Mesečna vplačila v osrednji sklad (5 % mesečnih vplačil v sklad vodstva)	Trimesečna vplačila v osrednji sklad (5 % zneska razlik, ki se vplačajo v sklad vod- stva po trimesečnih obračunih)	Vplačila v osrednji sklad po končnem letnem obračunu (5 % razlike, ki se plača v sklad vod- stva)
	dinarjev	dinarjev	dinarjev	dinarjev
I	5.049,45	1.042,09	2.745,—	1.262,36
II	7.224,60	1.294,31	4.124,14	1.806,15
III	7.437,—	1.393,88	4.183,87	1.859,25
IV	5.253,—	1.128,38	2.811,37	1.313,25
	24.964,05	4.858,66	13.864,38	6.241,01

IV. REKAPITULACIJA VPLAČIL

Vplačano v:	Sklad vodstva	Osrednji sklad
Mesečna vplačila prispevka na podlagi predvidenega rednega dobička	din 97.173,—	din 4.858,66
Vplačila prispevka na podlagi doseže- nega rednega in izrednega dobička po trimesečnih obračunih	„ 277.287,75	„ 13.864,38
Vplačila razlike prispevka po končnem letnem obračunu	„ 124.820,25	„ 6.241,01
Skupni znesek prispevka	din 499.281,—	din 24.964,05

b) za dvig strokovne izobrazbe uslužbencev
podjetja;

c) za zgraditev njihovih stanovanj in socialnih

ustanov (dnevni zavetišč, otroških domov, vajenskih domov, ambulant, menz in pod.);

č) za zgraditev kulturnih ustanov (klubov, knjižnic, čitalnic, kinematografov, športnih igrišč in podobno).

2. Sredstva sklada vodstva se dobijo iz določenih odstotkov rednega in izrednega dobička podjetja.

3. Odstotek prispevka za sklad vodstva iz rednega dobička podjetja (P) se izračuna na podlagi skupnega zneska plač z dodatki uslužbencev podjetja, predvidenih za celo leto (S), skupnega predvidenega rednega letnega dobička podjetja (D) in faktorja (F), ki je določen z 2, in sicer po temle obrazcu:

$$P = \frac{S \times F}{D}$$

a) Primer za izračunanje odstotka:

S = 6,480.000 din

D = 732.000 din

F = 2

$$P = \frac{6,480.000 \times 2}{732.000} = 17,7\%$$

Tako izračunani odstotek se uporabi glede doseženega rednega dobička v vsakem trimesečju.

b) Primer za izračunanje prispevka za prvo trimesečje, če je podjetje v tem trimesečju doseglo redni dobiček 157.000 dinarjev:

$$\text{Prispevek} = \frac{157.000 \times 17,7}{100} = 27.789 \text{ din}$$

4. Razen prispevka, ki se izračuna na podlagi rednega dobička, pride v sklad vodstva tudi prispevek v višini 50% izrednega dobička, ki se do-

seže po predpisih prvega odstavka 8. člena v zvezi s tretjim odstavkom 5. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij.

5. Podjetja, katerih režijski stroški so neopravičeno višji od normiranih in v odstotkih določenih, izgubijo za zadevni čas pravico do prispevka za sklad vodstva.

Neposredni operativni upravni voditelj odloča o tem, ali so višji režijski stroški upravičeni.

6. Podjetja vplačujejo na koncu vsakega meseca v sklad vodstva 75% od ene tretjine prispevka za sklad vodstva, izračunanega na podlagi predvidenega rednega dobička za zadevno trimesečje.

Po končanem trimesečnem obračunu vplača podjetje 75% tistega zneska prispevka za sklad vodstva, ki je izračunan na podlagi doseženega rednega in izrednega dobička v tem trimesečju, po odbitku že vplačanih mesečnih zneskov po prednjem odstavku. Če so že vplačani zneski višji, se razlika obračuna v prihodnjem mesecu.

Končni obračun sledi ob koncu leta, potem ko pristojni finančni organ potrdi končne letne račune.

7. Sklad vodstva upravlja ravnatelj podjetja. Ravnatelj se mora pri uporabi sredstev iz sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo podjetja. Sindikalna organizacija sme dati k odločbam ravnatelja, s katerimi se ne strinja, svoje pripombe operativnemu upravnemu voditelju, pod katerega spada zadevno podjetje.

Glede uporabljanja sredstev iz sklada vodstva izdela ravnatelj podjetja po posvetovanju s sindikalno organizacijo načrt za uporabo sredstev za vsako poslovno leto. V okviru tega načrta izdela

načrt za uporabo sredstev iz tega sklada za vsako trimesečje.

Ta načrt mora obsegati predvsem tiste potrebe uslužbencev, ki so najnujnejše.

8. Za nagraditev ravnatelja podjetja, njegovih namestnikov in pomočnikov, tehničnega osebja in za izredne nagrade uslužbencev, ki so se posebno izkazali, se ustanovijo osrednji skladi podjetij pri operativnem upravnem voditelju.

V osrednji sklad vplačuje podjetje 5% (pet odstotkov) od skupnega vplačanega zneska v sklad vodstva.

Osrednji sklad upravlja operativni upravni voditelj.

Prispevek za osrednji sklad se vplačuje v korist rednega tekočega računa operativnega upravnega voditelja obenem z vplačilom v sklad vodstva.

Ravnatelj podjetja lahko predloži v sporazumu s sindikalno organizacijo operativnemu upravnemu voditelju obrazložen predlog o tem, kateri uslužbenci naj se nagradijo iz sredstev osrednjega sklada.

9. Ob koncu vsakega poslovnega leta se izdela končni obračun sredstev sklada vodstva in osrednjega sklada z ustreznimi specifikacijami o uporabi sredstev iz teh skladov.

10. Priložena razpredelnica je sestavni del tega navodila.

11. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, izvaja pa se od 1. januarja 1947.

Št. 4284

Beograd dne 21. aprila 1947.

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r:

Na podlagi drugega odstavka 8. člena in v zvezi s 6. členom uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij (Uradni list FLRJ 764/106 z dne 31. decembra 1946) in po predlogu ministra za trgovino in preskrbo LRS izdajam tole

odločbo

o višini dela dobička, s katerim smejo državna gostinska podjetja republiškega pomena samostojno razpolagati*

1. Skupni znesek dobička državnih gostinskih podjetij republiškega pomena, ki se knjiži v korist samega podjetja, se uporabi takole:

s 75% podjetje samostojno razpolaga za izven-načrtne investicije, za boljšo ureditev in dvig ravni racionalnega in kulturnega poslovanja podjetja,

25% pa uporabi podjetje za investicije in racionalizacijo po načrtu ter za načrtno povečanje obratnih sredstev.

2. Neuporabljeni del tega dobička gre v korist proračuna organa, ki je podjetje ustanovil.

3. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, izvaja pa se od 1. januarja 1947.

Št. 121.697—1947

Ljubljana dne 23. maja 1947.

Minister za finance LRS:

Polič Zoran l. r.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 23—140/47.

Na podlagi drugega odstavka 1. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij z dne 31. XII. 1946 (Uradni list FLRJ št. 106—764/46) in v skladu z odredbo ministra za trgovino in prekrbo FLRJ o kategorizaciji državnih gostinskih podjetij z dne 11. I. 1947 (Uradni list FLRJ št. 7—64/47) izdajam

odredbo

o kategorizaciji gostišč v Ljudski republiki Sloveniji*

1

Vsa državna, združna in zasebna gostišča ter gostišča množičnih organizacij v Ljudski republiki Sloveniji se razvrščajo v kategorije A, B, C in D, glede na čas obratovanja pa se delijo gostišča v celoletna in v sezonska gostišča.

2

Kategorija A po 1. točki ustreza kategoriji »posebnih gostinskih podjetij« po zvezni odredbi.

Kategorija B ustreza prvi skupini druge kategorije po zvezni odredbi.

Kategoriji C in D ustrezata drugi skupini druge kategorije po zvezni odredbi.

Obj. v Ur. listu LRS št. 14—101/48.

3

Gostišča se uvrščajo v ustrezne kategorije ne glede na to, ali so akumulativna ali neakumulativna (menze, delavsko-uslužbenske restavracije, domovi in kolonije oddiha in podobno).

Zasebna gostišča ne morejo biti neakumulativna.

4

Vrste gostišč so:

1. a) hoteli,
b) nočišča;
2. a) restavracije,
b) gostilne;
3. bifeji,
4. kavarne,
5. bari.

Hotel je obrat z najmanj petnajstimi sobami in z dvaindvajsetimi gostinskimi posteljami.

Nočišče je obrat z največ štirinajstimi sobami in enaindvajsetimi gostinskimi posteljami.

Restavracija je obrat z večjim udobjem.

Gostilna je obrat s skromnejšim udobjem.

Bife je obrat s pretežno samopostrežbo.

Kavarna obratuje lahko tudi kot slaščičarna.

Planinski in izletniški hoteli imajo lahko manjšo zmogljivost.

5

V prednji točki navedena gostišča se razvrščajo takole:

hoteli v kategorije A, B in C;
nočišča v kategoriji C in D;
restavracije v kategoriji A in B;
gostilne v kategoriji C in D;
bifeji v kategorije B, C in D;
kavarne v kategoriji B in C;
bari v kategoriji A in B.

Posamezna gostišča se uvrščajo v tisto kategorijo, za katero izpolnjujejo pogoje iz 8. točke.

6.

V kategorijo A se smejo uvrstiti gostišča republiškega pomena.

7

Če ima gostinsko podjetje več gostinskih obratov, se vsak gostinski obrat kategorizira posebej.

Letna doba obratovanja je lahko različna pri objektih istega obrata in pri obratih istega podjetja.

8

Pogoji za razvrstitev v posamezne kategorije so tile:

Kategorije:	A	B	C	D
I. Hoteli in nočišča:				
SPLOŠNO UDOBJE:				
a) higiena	vsi prostori higijenski, zračni, zaščiteni pred bacilozoci			
b) razvrstitev prostorov, zunanje in notranje	izredno udobna prav udobna udobna spodobna			
c) vratarstva loža, družabni prostori	je	je	je	ni
d) stranišča	po 2 angleška (m. + ž.) na 20 sob, z umivalnikom, ogledalom in brisačo	je	po eno v nadstropju	v stavbi
e) možnost garažiranja .	je	je	ni	ni
f) dvigalo za tretje nadstropje	je	je	ni	ni

UDOBJE V SOBAH:

g) v zimskih objektih — vsaj v enem nadstropju

centralna kurjava   navadna kurjava

518

h) umivalniki, voda	umivalniki s tekočo toplo in hladno vodo po vseh sobah	umivalniki s tekočo hladno vodo v polovici vseh sob in na hodnikih	voda v stavbi
i) kopalnice: zasebne	po 1 na 4 sobe	ni	ni
obče (ali prhe)	po 1 na 10 ostalih sob	po 1 na 15 sob z izjemo zdravilišč	ni
j) električna razsvetljava	po sobah in nočnih omaricah	po sobah, ugasljiva s postelj	ni
k) telefon	v apartmanih in pri vrtarju	pri vratarju	ni
l) električni signali iz vseh sob	svetlobni	zvočni	ni
m) apartmani (spalnica, salon in kopalnica)	po 1 na 30 sob	ni	ni
n) ŠTEVILO ZAPOSLE-NEGA OSEBJA (skupaj z obratom iz II. odstavka v istem podjetju)	vsaj 50 primerno usposobljenih	29-49 primerno usposobljenih	primerno usposobljeno osebje

Kategorije:	A	B	C	D
o) LETNI PROMET (skupaj z obratom iz II. odstavka v istem. podjetju)	nad 10 milijonov din	2—10 milijonov din	pod 2 milijona din	
	(pri sezonskih obratih: ustrezni del teh zneskov)			
II. Restavracije, gostilne, bifeji, kavarne, bari:				
SPLOŠNO UDOBJE:				
a) higiena	vsi prostori higijenski, zračni, zaščiteni, pred bacilozosci			
b) razvstitev prostorov, zunanje in notranje lice, oprema	luksuzna (izredna)	sodobna	povprečno sodobna	spodobna
c) ventilacija	je	je	je	ni
d) električna razsvetljava	je	je	je z izjemo planinskih gostišč	ni

e) stranišča	po 2 angleška (m. + ž.) z umivalnikom, ogledalom in brišačo	eno	eno
	na 50 sedežev na 100 sedežev in ločeno za osebe		
f) telefon	je	ni	ni
JEDILNICA:			
g) vseh obratov:			
— ločena od kuhinje	je	je	ni
— ločena od točilnice	je	ni	ni
— jedilnik	jedilnik in list pijač	jedilnik in cenik pijač	cenik
— v zimskih objektih	centralna kurjava	navadna kurjava	
h) restavracij in gostiln	prednja soba, glavna in posebna jedilnica	prednja soba in jedilnica	jedilnica
KUHNJA, TOČILNICA			
i) zdrava pitna voda, higijenska posoda, posebna shramba in klet	je	je	je
j) hladilne naprave	hladilnik (frigidaire)	ledenjak ali ledenica	ni
k) ločena pomivalnica . . .	je	ni	ni

1. pripomba: V novih gradbah hotelov kategorij A in B naj se predvidevajo balkoni (verande) v številu ene četrte vseh sob.

2. pripomba: Planinska gostišča so za kategorijo C oproščena pogojev (h), (j), (k), (l), (n) iz I. odstavka (pogojev za razvrstitev hotelov in nočišč).

3. pripomba: V samostojnih obratih, ki se štejejo za podjetja (brez hotela ali nočišča), veljata še točki (n) in (o) iz I. odstavka (pogojev za razvrstitev hotelov in nočišč).

9

Gostišča razvrstijo v kategorije komisije, se stavljene po pravilu iz dveh ali treh članov; enega ali dva člana imenuje ministrstvo za trgovino in preskrbo, drugega oziroma tretjega pristojni okrajni (mestni) izvršilni odbor.

Komisija se izpopolni še z enim članom, kadar gre za kategorizacijo gostišč krajevnih ljudskih odborov, gostišč množičnih organizacij, združenih gostišč in neakumulativnih gostišč. V teh primerih imenuje tega člana komisije organ oziroma organizacija, kateri gostišče pripada.

Komisije morajo opraviti kategorizacijo v dveh mesecih po objavi odredbe, in sicer ne glede na kategorizacijo, opravljeno po dosedanjih predpisih.

10

Gostiščem, ki ne ustrezajo vsaj pogojem kategorije D, se vzame pravica obratovanja na predlog uprave za turizem in gostinstvo.

11

Uprava za turizem in gostinstvo izda po predlogu komisije za kategorizacijo odločbe o razvrstitvi.

Uprava lahko določi, če to zahtevajo koristi gostinske mreže, rok, v katerem naj se gostišče izpopolni tako, da bo ustrezalo vsem pogojem svoje kategorije. Po preteku tega roka se gostišče znova pregleda in kategorizira ali pa izloči iz gostinstva.

Proti odločbi o kategorizaciji je dovoljena pritožba na ministrstvo za trgovino in preskrbo v osmih dneh po prejemu odločbe.

12

Vsaj enkrat letno bo uprava za turizem in gostinstvo posredno ali neposredno ugotovila, ali gostišča v Sloveniji ustrezajo svojim kategorijam ter ukrenila potrebne spremembe: novo razvrstitev, prevedbo ali izločitev.

Operativno upravno vodstvo oziroma lastnik novega gostišča mora še pred otvoritvijo zaprositi upravo za turizem in gostinstvo za razvrstitev po tej odredbi.

13

Davek od prometa proizvodov plačujejo po tarifni številki 11 uredbe o davku od prometa proizvodov samo akumulativna gostišča, in sicer gostišča kategorije A v višini 25 odstotkov, gostišča kategorije B v višini 10 odstotkov in gostišča kategorije C in D v višini 6 odstotkov.

14

Odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«. S tem dnem prenehajo veljati določbe odredbe o razvrstitvi državnih gostinskih podjetij republiškega in lokalnega pomena (Uradni list LRS

št. 6—30/47), odredbe o kategorizaciji združnih in zasebnih gostinskih podjetij (Uradni list LRS št. 9—49/47) in dodatnih navodil za kategorizacijo privatnih in združnih gostišč (Uradni list LRS št. 17—92/47).

Št. 1610/2

Ljubljana dne 25. marca 1948.

Minister za trgovino in prekrbo LRS:

Viktor Repič l. r.

Na podlagi 31. člena osnovnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih izdajam v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

začasno odredbo
o vplačilu amortizacijskih zneskov v splošni državni
amortizacijski sklad II.

1. Dokler ne bo izdana uredba o amortizacijskem skladu državnih trgovskih in drugih državnih gospodarskih podjetij, izvzemši industrijskih, rudarskih in gradbenih, polagajo vsa podjetja pri Državni investicijski banki sorazmeren del zneska amortizacije, obsežene v finančnih načrtih za leto 1947, v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada II.

2. Amortizacijske zneske morajo državna gospodarska podjetja zveznega in republiškega pomena, navedena v 1. točki, nakazati pri Državni investicijski banki v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada II do vsakega petnajstega v mesecu za pretekli mesec, državna gospodarska podjetja lokalnega pomena pa jih morajo nakazati prav tako v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada II v šestih tednih po preteku trimesečja.

3. Podjetja, ki poslujejo samo sezonsko, ne vplačujejo določenega mesečnega ali kvotnega dela po finančnem načrtu, temveč ga vplačujejo vzporedno s prodajo proti polletnemu obračunu.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 48—380/47.

4. Vsa državna gospodarska podjetja, na katera se nanašajo ti predpisi, morajo do 30. junija 1947 nakazati v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada II tudi amortizacijske zneske za leto 1946, kakor so obračunani po veljavnih predpisih o amortizacijskih odpisih v zaključenih knjigah podjetja.

5. Ta začasna odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

IV. št. 1456

Beograd dne 29. maja 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

4. V TRGOVINI

Na podlagi 5. člena uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih trgovskih podjetij na debelo in na drobno z dne 31. decembra 1946 predpisujem

navodilo

za izvajanje uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih trgovskih podjetij na debelo in na drobno*

1. Sklad vodstva državnih trgovskih podjetij je ustanovljen zato, da se da priznanje delovnim kolektivom za njihov trud pri obnovi in daljnem razvoju državnih trgovskih podjetij.

Ta sklad zagotovi delavcem in uslužbencem državnih trgovskih podjetij del popusta (rabata) oziroma pribitka (marže). Na ta način je omogočeno, da delavci in uslužbenci državnih trgovskih podjetij sami izkoristijo materialne uspehe podjetja, ki se v trgovskih podjetjih pokažejo v povečanem prometu in v znižanih nabavnih in prodajnih stroških. Ta možnost bo dala delavcem in uslužbencem še večjo pobudo za doseg vedno novih in večjih uspehov v trgovini z boljšo delovno organizacijo, racionalizacijo poslovanja, izboljšanjem trgovinskega aparata, racionalizacijo prenosa blaga, zmanj-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 40—304/47.

šanjem razsipa in kala, uslužno potrežbo potrošnikov, kulturnim trgovanjem in podobno.

Sredstva sklada vodstva so namenjena:

a) za posebne nagrade novatorjem, racionalizatorjem, udarnikom in drugim uslužbencem podjetja, ki se posebno izkažejo;

b) za dvig strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev podjetja;

c) za zgraditev njihovih stanovanj in socialnih ustanov (dnevni zavetišč, otroških domov, vajenskih domov, ambulant, menz in pod.);

č) za zgraditev kulturnih ustanov (klubov, knjižnic, čitalnic, kinematografov, športnih igrišč in pod.).

2. Sredstva za sklad vodstva se dobijo iz določenega odstotka prispevka, ki se določa v promilih od skupnega letnega predvidenega prometa. Na podlagi tako določene stopnje (v promilih) se izračuna prispevek od doseženega prometa.

3. Individualna stopnja prispevka v promilih (M) se izračuna na podlagi prometa, ki je predviden v finančnem načrtu podjetja (O), celotnega zneska plač vseh delavcev in uslužbencev brez prispevka za socialno zavarovanje, ki ga plača podjetje (P), in faktorja (F), ki je za državna trgovska podjetja določen s 25, in sicer po naslednjem obrazcu:

$$M = \frac{P \times F}{O}$$

Primer za izračunavanje:

Trgovsko podjetje na drobno predvideva promet v znesku 100,000.000 dinarjev, kot skupni znesek plač za 107 uslužbencev pa znesek 3,879.000 dinarjev.

a) Izračunanje promilov:

$$\frac{3,879.000 \times 25}{100,000.000} = 0,97 \text{ ‰}$$

b) Izračunanje prispevka, če je doseženi letni promet popolnoma enak predvidenemu:

$$\frac{100,000.000 \times 0,97}{1.000} = 97.000$$

c) Izračunanje prispevka, če je doseženi letni promet 118,000.000 dinarjev, t. j. za 18,000.000 dinarjev presega predvideni promet:

$$\frac{118,000.000 \times 0,97}{1.000} = 114.460$$

4. Razen prispevka, ki se izračuna na podlagi prometa, pridejo v sklad vodstva tudi še sredstva v višini in na način, določen v 8. členu uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno, t. j. 50% razlike med normiranimi nabavnimi in prodajnimi stroški (glej priloženo razpredelnico), če je podjetje doseglo z racionalizacijo dela, s povečanjem prometa in pravilnim poslovanjem, da se nabavni in prodajni stroški znižajo pod normirane stroške.

5. Državna trgovska podjetja, katerih dejanski nabavni in prodajni stroški so neopravičeno večji od normiranih, izgubijo pravico do prispevka za sklad vodstva za zadevni čas.

6. Operativni upravni voditelj odloča o tem, ali so dejanski nabavni in prodajni stroški upravičeno višji od normiranih.

Podjetja smejo med letom izkoristiti sredstva iz sklada vodstva le do 75% od prispevka, uresničenega po 2. točki tega navodila. Končni obračun sledi na koncu leta, potem ko pristojni finančni organ potrdi letne končne račune.

7. Da bi sklad vodstva razpolagal že v začetku tega leta s potrebnimi denarnimi sredstvi, je določeno z odločbo Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ št. 277 z dne 9. januarja 1947 (Uradni list FLRJ št. 3/47), da se v sklad vodstva plača 2,5% doseženega čistega zaslužka v letu 1946. Podjetja izločijo takoj 75% teh sredstev za sklad vodstva kot akontacijo, končno pa jih obračunajo in vplačajo šele potem, ko pristojni finančni organ potrdi letne končne račune za leto 1946.

8. Razlika med maksimalno stopnjo prispevka za sklad vodstva (ki je za državna trgovska podjetja na debelo določena z 1‰, za državna trgovska podjetja na drobno pa s 5‰ skupnega letnega prometa podjetja) in individualno stopnjo prispevka, izračunano po določbah 3. točke tega navodila, se obračuna po priloženi razpredelnici. Podjetja morajo na koncu vsakega meseca vplačati na bančni račun svojega operativnega upravnega voditelja eno tretjino razlike med maksimalnim in individualnim prispevkom, izračunano na podlagi z načrtom predvidenega prometa za zadevno trimesečje.

Podjetja ugotovijo ob koncu vsakega trimesečja dejansko razliko med maksimalnim in individualnim prispevkom za zadevno trimesečje.

Ce je tako ugotovljena razlika večja, kot jo je podjetje vplačalo na bančni račun operativnega upravnega voditelja, mora podjetje takoj plačati presežek razlike na isti bančni račun operativnega upravnega voditelja. Če pa je tako ugotovljena razlika manjša, kot jo je podjetje plačalo na bančni račun operativnega upravnega voditelja, obračuna podjetje vplačani presežek razlike pri vplačilu z načrtom predvidene razlike za prihodnji mesec.

Na koncu leta se končno obračunajo vse razlike glede na doseženi promet po priloženi razporednici.

Operativni upravni voditelj uporabi to razliko za pokritje izdatkov za dvig kadrov v trgovini, neizkoriščeni znesek pa vplača v korist organa, ki je podjetje ustanovil.

9. Sklad vodstva upravlja ravnatelj podjetja. Ravnatelj se mora pri uporabi sredstev iz sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo podjetja. Sindikalna organizacija sme dati, k odločbam ravnatelja, s katerimi se ne strinja, svoje pripombe operativnemu upravnemu voditelju, pod katerega spada zadevno podjetje.

Glede uporabljanja sredstev iz sklada vodstva izdela ravnatelj podjetja po posvetovanju s sindikalno organizacijo načrt za uporabo sredstev za vsako poslovno leto. V okviru tega načrta izdela načrt za uporabo sredstev iz tega sklada za vsako trimesečje.

Ta načrt mora obsegati predvsem tiste potrebe uslužbencev, ki so najnujnejše.

10. Za nagraditev ravnatelja podjetja, njegovih namestnikov in pomočnikov, tehničnega osebja ter za izredne nagrade delavcev in uslužbencev podjetja, ki so se posebno izkazali, se ustanovi pri operativnem upravnem voditelju osrednji sklad podjetja.

V osrednji sklad gre 5% (pet odstotkov) od skupnega vplačanega zneska v sklad vodstva (glej priloženo razporednico).

Osrednji sklad upravlja operativni upravni voditelj.

RAZPRE
prispevka za sklad vodstva državnega

Z načrtom predvideni letni promet	Računski faktor	Individualni prispevek v		Število uslužbencev	Prispevek za enega delavca ali uslužbenca	Doseženi promet	Individualni prispevek zaradi povečanja prometa
		‰	din				
100,000.000	25	0,97	97.000	107	906	118,000.000	114.460

IZRAČUNANJE RAZLIKE MED MAKSIMALNIM IN

Trimesečje	Z načrtom predvideni promet	Individualni prispevek po predvidenem prometu		Maksimalni prispevek po predvidenem prometu		Razlika, ki se vplačuje na bančni račun ope- rativnega upravnega voditelja po predvi- denem prometu
		‰	dinarjev	‰	dinarjev	
1	27,000.000	0,97	26.190	5	135.000	108.810
2	24,000.000	0,97	23.280	5	120.000	96.720
3	23,000.000	0,97	22.310	5	115.000	92.690
4	26,000.000	0,97	25.220	5	130.000	104.780
	100,000.000	0,97	97.000	5	500.000	403.000

DELNICA

trgovskega podjetja na drobno

Doseženo zmanjšanje nabavnih in prodajnih stroškov iz povečanega prometa od 118.000.000.—		Prispevek zaradi zmanjšanja nabavnih in prodajnih stroškov v		Skupen prispevek na enega uslužbenca zaradi zmanjšanja nabavnih in prodajnih stroškov in povečanega prometa	Skupen prispevek v sklad vodstva	Ostrednjemu skladu 50% skupnega prispevka v sklad vodstva
%	dinarjev	%	dinarjev	dinarjev		
0,5	590.000	50	295.000	3.828	409.460	20.473
0,8	944.000	50	472.000	5.480	586.460	29.323
1	1.180.000	50	590.000	6.583	704.460	35.223
1,5	1.770.000	50	885.000	9.340	999.460	49.973

INDIVIDUALNIM PRISPEVKOM ZA SKLAD VODSTVA

Doseženi promet	Individualni prispevek na doseženi promet v		Maksimalni prispevek na doseženi promet v		Končna razlika, ki se vplačuje na bančni račun operativnega upravnega voditelja
	%	dinarjev	%	dinarjev	
28.000.000	0,97	27.000	5	140.000	112.840
27.000.000	0,97	26.190	5	135.000	108.810
30.000.000	0,97	29.100	5	150.000	120.900
33.000.000	0,97	32.010	5	165.000	132.890
118.000.000	0,97	114.460	5	590.000	475.540

KONČNI OBRACUN SREDSTEV SKLADA VODSTVA NA KONCU POSLOVNEGA LETA

Od skupnega doseženega prispevka sklada vodstva odpade na:

Individualni prispevek v sklad vodstva od doseženega prometa	din	114.460.—
Razlika med normiranimi in stvarnimi nabavnimi in prodajnimi stroški (domneva se, da je zmanjšanja bilo za 0,8%)	"	472.000.—
5% prispevek za osrednji sklad	din	586.460.—
	"	29.323.—

Skupno v sklad vodstva podjetja	din	557.137.—
Skupno v korist operativnega upravnega vodstva kot razlika med maksimalnim in individualnim prispevom v sklad vodstva	"	475.540.—
Skupno v osrednji sklad 5% od skupnega prispevka sklada vodstva	"	29.323.—
	din	1.062.000.—

Znesek dinarjev 1.062.000 je rezultat:

5% doseženega prometa od 118.000.000	din	590.000.—
50% zmanjšanja nabavnih in prodajnih stroškov	"	472.000.—
	din	1.062.000.—

Prispevek v osrednji sklad vplačujejo podjetja mesečno v višini 5% vplačanega zneska na bančni račun sklada vodstva podjetja.

Ravnatelj podjetja kakor tudi sindikalna organizacija lahko predlaga operativnemu upravnemu voditelju, kateri uslužbenci in delavci naj se nagradijo iz sredstev osrednjega sklada.

11. Na koncu vsakega poslovnega leta se dela končni obračun sredstev sklada vodstva in osrednjega sklada z ustreznimi specifikacijami o uporabi sredstev iz teh skladov.

12. Priložena razpredelnica je sestavni del tega navodila.

To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, izvaja pa se od 1. januarja 1947.

Št. 4283

Beograd dne 21. aprila 1947.

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 10. člena uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno z dne 31. decembra 1946 (Uradni list FLRJ št. 106/46) izdajam v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o normah izgub pri blagu v trgovskem prometu*

I. Za izgube pri blagu, za katere se določajo norme, se štejejo tiste izgube, ki nastanejo pri normalnem ravnanju z blagom, bodisi kot posledica naravnih vplivov ali kot posledica dejanj, ki so nujna v prometu in poslovanju z blagom.

II. Izgube pri blagu se pojavljajo v tehle oblikah:

- a) kot naravni kalo (osušitev, izhlapevanje, zmrznenje);
- b) kot razsip (stresanje, iztekanje, topitev, zlivanje in razsip pri delitvi);
- c) kot razbitje (razbitje, krušenje);
- č) kot kvar (pogin in gnitje).

III. Izgube pri blagu v trgovskem prometu se delijo:

- 1. na izgube pri blagu od proizvajalca do razkladalne postaje (izgube pri blagu med prevozom);
- 2. na izgube pri blagu od kupčeve razkladalne postaje do potrošnika (izgube pri blagu v trgovini na debelo in na drobno).

IV. Norme izgub pri blagu se določijo za posamezne vrste blaga, in sicer v odstotkih od količine blaga.

V. Za promet blaga od proizvajalca do potrošnika se določijo te norme izgub pri blagu:

* Obj. v Ur. listu, FLRJ št. 81—554/47.

Proizvod	Odstotek izgub pri blagu med prevozom	Odstotek izgub pri blagu v trgovini na debelo in na drobno	Opomba
I			
ŽITA			
1. pšenica	ne glede na način pakiranja		
ječmen	1%	0.5%	
oves			
rž			
2. koruza	rinfuza	0.5%	
	1%		
II			
KRMA			
1. stisnjeno seno in slama	3%	1%	
2. nestisnjeno seno in slama	5%	4%	
III			
SADJE			
A. sveže sadje, ki pride v kraj potrošnje iz oddaljenosti do 20 km			
1. zgodnje sadje	—	3%	
2. drugo sadje	—	2%	
B. sveže sadje, ki pride v kraj potrošnje iz oddaljenosti nad 20 km			

Proizvod	Odstotek izgub pri blagu med prevozom	Odstotek izgub pri blagu v trgovini na debelo in na drobno	Opomba
1. zgodnje sadje			
a) jagodasto (jagode, ribe- zelj in kosmulje) . . .	7%	3%	
maline, sveže smokve . .	7%	4%	
b) koščičasto (češnje, višnje, marelice)	6%	2%	
breskve	6%	3%	
c) zgodnja jabolka in hru- ške	5%	2%	
2. drugo sadje			
a) jabolka, hruške, češplje, robidnice, kutine, ne- splje	4%	1,5%	
melone (dinje in lube- nice)	4%	4%	
b) grozdje	5%	3%	
C. SUHO SADJE			
1. suhe češplje	—	1,5%	
2. suhe smokve	—	2%	
3. suha jabolka, hruške, bre- skve, marelice in dr. . .	—	1%	
Č. JUŽNO SADJE			
pomaranče, limone, granat- na jabolka in mandarine . .	5%	2%	

IV

POVRTNINE

A. povrtnine, ki pridejo v kraj potrošnje iz oddaljenosti do 20 km	—	3%
1. zgodnje povrtnine	—	2%
2. druga povrtnina		
B. povrtnine, ki pridejo v kraj potrošnje iz oddaljenosti nad 20 km		
1. sveže povrtnine		
a) zgodnji krompir, zgodnje zelje, ohrovt, cvetača, beluši, koleraba in je- dilne buče	6%	3%
b) stročji fižol, grah, pa- prike, paradižniki	6%	4%
c) zgodnje korenje, zelena, zgodnji peteršilj	6%	3%
2. druge povrtnine		
krompir, korenje, pastinak (rebrinec), rdeča pesa, pe- teršilj, česen in čebula, repa in por	3%	2%
3. sočivje		
fižol, leča, grah in bob	1%	1%

Proizvod	Odstotek izgub pri blagu med prevozom	Odstotek izgub pri blagu v trgovini na debelo in na drobno	Opomba
V			
ALKOHOLNE PIJAČE			
1. vino	2%	izguba na teži pri pre- takanju 3%/o, izguba na moči 0,5%/o	
2. žganje	do 20 km 2%, nad 20 km 2,5%	izguba na teži za prve tri mesece 1,5%/o, nade- lje pa za vsak mesec po 0,25%	
VI			
KOLONIALNO BLAGO			
1. mleto paprika	0,5%	1,5%	
2. sladkor	0,5%	0,5%	
3. bonboni, kakao, keksi in kava	—	0,5%	
4. mandlji	1%	1%	
5. orehi, lešniki in kostanj	1%	3%	
6. med	—	1%	
7. marmelade in maza	1%	1,5%	
8. riž	rinfuza 1% v vrečah 0,5%		
9. kvas	1%	3%	
10. testenine	0,5%	1%	
11. kis	0,5%	0,5%	
12. moka, zdrob in otrobi	1%	1%	
13. milo	—	2%	

če ni v določenih kosih

VII

MAŠČOBE

1. mast, loj in maslo	0.5%	1%	Če pride olje v trgovino v železni ali pločevina- sti embalaži, se ne pri- znajo izgube med pre- vozom
2. jedilno olje	1%	1%	

VIII

MLEKO IN MLEČNI IZDELKI

1. mleko:			
a) nepasterizirano	0.5%	0.5%	za pasteurizacijo
b) pasterizirano	0.5%	2%	
2. jogurt in smetana	—	1%	
3. beli sir			
a) mlad bel sir in drobní sir	3%	4%	
b) zrel beli sir	2%	2%	
4. trdi sir			
a) mlad trdi sir in trapist .	1.5%	2%	
b) zrel trdi sir	1%	1.5%	
5. surovo maslo	1.5%	3%	
6. kajmak			
a) mlad kajmak	0.5%	2.5%	
b) zrel kajmak	0.5%	1.5%	

542

Proizvod	Odstotek izgub pri blagu med prevozom	Odstotek izgub pri blagu v trgovini na debelo in na drobno	Opomba
IX			
ŽIVA ŽIVINA IN MESO			
1. klavna drobnica			
a) ovce, koze, jagnjeta in kozlički	10%	—	
b) prašiči			
aa) nepitani in mršavi	6%	—	
bb) debeli	4%	—	
2. klavna živina	8%	—	
3. teleta	9%	—	
4. sveže meso	0.5%	1.5%	meso v svežem stanju
X			
SUHOMESNATI PROIZVODI			
	1%	2%	
XI			
STEKLARSKO IN PORCELANSKO BLAGO			
1. votlo steklo	1.5%—2%	2%	
2. porcelan in keramika		1%	
3. ravno steklo	0.5%—1%	—	

XII

KEMIKALE

1. naftni derivati

a) petrolej, terpenin in mafta	1%	1%
b) bencin	1.5%	1%
2. firnež, barve in laki	—	1.5%
3. prstene barve, mavec, apno in cement	0.5%	2%
4. klej in kit	0.5%	1%
5. kavstična soda	—	1%
6. zelena galica, modra galica in karbid	0.5%	če je soda v dotiku z zrakom več kakor dva meseca in se prodaja na drobno, 20%, sicer pa 0,5%
7. kolomaz in katran	0.5%	za dobo, daljšo od dveh mesecev, do 1,5%, sicer pa 0,5%

XIII

VRVARSKI IZDELKI

XIV

OGLJE

1%	do dveh mesecev do 1%, za vsak nadaljnji mesec do šest mesecev pa po 0,25%
----	--

v vřečah
0.5%*

5%

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 84—47.

VI. Določene norme izgub pri blagu so maksimalne.

Če objektivni razlogi zahtevajo, da naj bodo norme teh izgub v posameznih ljudskih republikah manjše od določenih, lahko minister za trgovino in preskrbo zadevne ljudske republike po poprejšnjem sporazumu z ministrom za trgovino in preskrbo FLRJ predpiše tudi manjše norme.

VII. Za proizvode, ki prihajajo v trgovino vnaprej pakirani in pripravljeni za prodajo v določenih količinah, določeni teži ali velikosti, se odrejene norme izgub pri blagu ne uporabljajo.

VIII. Če je v tej odredbi določen za posamezen proizvod rok, do katerega se uporablja norma, tedaj se norma uporabi za navedeni čas. Če pa ta rok ni določen, se navedena norma uporabi ne glede na to, koliko časa je proizvod v skladišču in kako dolgo traja manipulacija.

IX. Prepovedano je odpisati izgubo na blagu v državnih trgovskih podjetjih, preden je izguba nastala in preden je ugotovljena.

Izgube pri blagu se odpišejo samo tedaj, če so nastale ob pogojih iz I. točke te odredbe, ne pa tudi tedaj, če so nastale zaradi malomarnosti ali nepazljivosti tistih, ki so z blagom ravnali.

X. Izgube pri blagu v trgovini na debelo in na drobno se odpišejo, ko se ugotovi razlika med dejansko količino blaga in med količino, ki jo izkazujejo knjige.

Izgube pri blagu med prevozom se ugotovijo in eventualno odpišejo (razen, če podjetje dobi blago franco njegova razkladalna postaja), ko se pokaže razlika med količino, ki je navedena v fakturi in

med količino, ki je prejeta na kupčevi razkladalni postaji.

XI. Izgube pri blagu se odpišejo po njih dejanski višini, vendar pa odpis teh izgub praviloma ne sme presegati določene norme.

Ce se ugotovi, da so izgube večje, kakor jih določajo norme te odredbe, mora uprava podjetja preiskati, kako je prišlo do takega povečanja.

Ce so večje izgube nastale ob pogojih iz I. točke te odredbe, sme uprava podjetja po poprejšnjem sporazumu z operativnim upravnim voditeljem odpisati celotno izgubo pri blagu.

Ce pa je večja izguba nastala zaradi malomarnosti ali nepazljivosti pri ravnanju z blagom, mora razliko med določeno normo in dejansko izgubo trpeti tisti, po katerega malomarnosti ali nepazljivosti je nastala večja izguba.

Ce uprava podjetja ali operativni upravni voditelj ugotovi, da so izgube nastale zaradi zlonamernosti tistega, ki je z blagom ravnal, mora ta poravnati celotno izgubo. Poleg tega je uprava podjetja dolžna zoper njega uvesti ustrezne zakonite ukrepe.

XII. Med izgube pri blagu v trgovini na debelo in na drobno spadajo izgube, ki nastanejo:

a) pri razkladanju blaga na kupčevi razkladalni postaji in na poti od razkladalne postaje do kupčevega skladišča;

b) pri spravljajanju blaga v skladišče ali prodajalno;

c) pri pripravljanju blaga za prodajo (pri merjenju, zavijanju, rezanju in podobno) ter pri izdajanju blaga potrošnikom;

č) pri dobavi, ko prodajalec na debelo dobavi blago prodajalcu na drobno, na poti od prodajalca

na debelo do razkladalne postaje prodajalca na drobno (če gre za proizvode, za katere je določena enotna cena v prodaji na drobno).

XIII. Norme izgub pri blagu v trgovini na debelo in na drobno, navedene v razpredelnicah iz V. točke te odredbe, obsegajo tako izgube v trgovini na debelo kakor tudi izgube v trgovini na drobno.

Republiški ministri za trgovino in preskrbo določijo za svoje območje, kolikšen del odstotka norme se prizna prodajalcu na debelo (to samo tedaj, kadar gre blago skozi njegovo skladišče), kolikšen del pa prodajalcu na drobno.

Če prodajalec na drobno nabavlja blago neposredno iz skladišča proizvajalca, tedaj veljajo za prodajalce na drobno skupne norme izgub iz stolpca »V trgovini na debelo in na drobno«.

XIV. Republiška ministrstva za trgovino in preskrbo morajo redno poročati ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ, kaj so ukrenila glede izgub in odločila glede norm v svojem območju.

XV. Norme izgub po tej odredbi se nanašajo na proizvode, ki pridejo v trgovino v stanju, ki je normalno za zadevno vrsto proizvodov.

Pri nakupu blaga morajo trgovska podjetja redno s pogodbo določiti kakovostne lastnosti blaga (stopnjo osušenosti, zrelosti itd.), vrsto embalaže in pogodbene kazni za neizpolnitev tistih točk pogodbe, ki se nanašajo na kakovostne lastnosti blaga in embalažo.

XVI. Državna trgovska podjetja morajo takoj uvesti razvidnostno knjigo o izgubah pri blagu. V razvidnostno knjigo se vpisujejo vse nastale izgube.

Iz razvidnostne knjige morajo biti jasno razvidne okoliščine, ob katerih so nastale izgube. Zlasti je treba paziti:

1. koliko časa je bilo blago v skladišču (ali na prevozu);
2. ob kakšnih vremenskih in zemljepisnih pogojih so nastale izgube;
3. na vrsto embalaže in njeno stanje ter na to, ali je ta embalaža primerna naravi blaga;
4. ali so izgube nastale kljub uporabi tehničnih priprav in naprav ali brez njih;
5. ali so izgube nastale ob pogojih iz I. točke te odredbe ali pa zaradi malomarnosti in nepazljivosti pri ravnanju z blagom;
6. na vrednost izgub, izraženo v dinarjih.

XVII. Uslužbenec, ki je določen, da vodi razvidnostno knjigo, je osebno odgovoren, da redno vodi razvid in natančno vpisuje v knjigo podatke iz XVI. točke te odredbe.

XVIII. Voditelj podjetja je dolžan ob koncu vsakega meseca pregledati razvidnostno knjigo in vpisati, kar je opazil.

Na podlagi razvidnostne knjige in voditeljevih opazanj se ob koncu vsakega trimesečja sestavi poročilo, kolikšne so izgube pri blagu, v kakšnih okoliščinah so nastale, o opazanjih vodstva podjetja, o osebнем opazanju uslužbenca, ki vodi razvidnostno knjigo, in o tem, ali norme ustrezajo potrebam trgovskega prometa in to, ali je mogoče te norme znižati.

Državna trgovska podjetja morajo najpozneje 15 dni po preteku trimesečja poslati en izvod poročila iz prednjega odstavka republiškem ministru za trgovino in preskrbo.

XIX. Državna, trgovska podjetja morajo voditi razvid o izgubah pri blagu med prevozom tudi za tiste proizvode, ki jim je določena enotna cena in pri katerih izgube pri blagu med prevozom do kupčeve razkladalne postaje obremenjujejo proizvajalca.

Ta podjetja morajo tudi glede teh izgub pošiljati poročila po določbi tretjega odstavka XVIII. točke te odredbe.

XX. Republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo sestavi na podlagi prejetih poročil pregled o izgubah pri blagu za vse območje ljudske republike in ga pošlje ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ.

XXI. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 15.756

Beograd dne 10. septembra 1947.

Minister za trgovino in preskrbo:

dr. Zaim Šarac l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 10. člena uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno z dne 31. decembra 1946 (Uradni list FLRJ št. 106/46) izdajam v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o spremembi in dopolnitvi odredbe o normah izgub pri blagu v trgovskem prometu št. 15.757 z dne 10. septembra 1947 (Uradni list FLRJ št. 81 z dne 19. septembra 1947)*

I. V točki V se razdelek IX (živa živina in meso) spremeni in se glasi:

	Odstotek izgub pri blagu med prevo- zom	Odstotek izgub pri blagu v tr- govini na debe- lo in na drobno
1. klavna drobnica:		
a) jagnjeta in kozlički	do 48 ur 14%	—
	nad 48 ur 17%	—
b) ovce in koze	do 48 ur 10%	—
	nad 48 ur 12%	—
2. prašiči:		
a) nepitani in mršavi	6%	—
b) debeli	4%	—
3. klavna živina	do 48 ur 8%	—
	nad 48 ur 9%	—
4. sveže meso	0.5%	1.5%

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 98—722/47.

II. V točki V se za razdelkom XIV (ogljje) dodata nova razdelka XV in XVI, ki se glasita:

XV

Ligniti

Ligniti v času od 1. aprila do 1. oktobra iz tehle rudnikov in rudniških bazenov

	Odstotek izgub pri blagu med prevo- zom	Odstotek izgub pri blagu v tr- govini na debe- lo in na drobno
1. Kosovo—Kostolac	2.7 %	3.3 %
2. Kolubara	2.75%	3.75%
3. Kreka-Bukinje	2 %	2.5 %
4. Puračić	2.7 %	3.5 %
5. Konščinski	2 %	3 %
6. Velenje	2.25%	2.25%

XVI

Rjavi premog

Rjavi premog 1% 1%

III. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije.«

Št. 29.339

Beograd dne 27. oktobra 1947.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ:

dr. Zaim Šarac l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi odločbe predsednika zvezne načrtna komisije o rabatih za proizvode, ki se jim določa enotna prodajna cena na drobno z veljavnostjo na vsem ozemlju FLRJ z dne 28. I. 1947, Kab. št. 23 (Uradna obvestila zveznega urada za cene štev. 76/8-9-47), na podlagi odločbe urada za cene pri predsedstvu vlade LRS o popustih (rabatih) in pribitkih (maržah) za trgovske stroške v prometu s predmeti, za katere določajo cene federalni organi za določanje cen z dne 21. marca 1947 (Vestnik urada za cene pri predsedstvu vlade LRS št. 4-7/13—47) in razpisa ministrstva za trgovino in preskrbo FLRJ z dne 14. III. 1947, št. 12662, izdajam tole

odločbo:

Zaradi določitve popustā (rabata) in pribitka (marže) za trgovska podjetja na drobno je zvezna načrtna komisija odredila štiri dostavne pasove po oddaljenosti trgovskih podjetij na drobno od najbližje železniške postaje.

V 1. dostavni pas spadajo kraji, ki so oddaljeni od žel. postaje do vključno 5 km;

v 2. dostavni pas spadajo kraji, ki so oddaljeni od žel. postaje od 5 do vključno 20 km;

v 3. dostavni pas spadajo kraji, ki so oddaljeni od žel. postaje od 20 do 50 km in

v 4. dostavni pas spadajo kraji, ki so oddaljeni od žel. postaje nad 50 km.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 18—106/47.

Glede na to se sedeži krajevnih ljudskih odborov Ljudske republike Slovenije uvrščajo v dostavne pasove, kakor sledi:

Okraj Celje okolica

2. pas: Blagovna, Dobrna, Dramlje, Dobje, Frankolovo, Galicija, Henina, Gomilsko, Jurklošter, Kuretno, Kalobje, Liboje, Ljubečna, Marija Reka, Marof, Nova cerkev, Pristava, Planina p. Sevnici, Prekopa, Ponikva, Rifnik, Rifengozd, Rečica, Sv. Jeronim, Sv. Jurij ob Taboru, Sv. Lovrenč pri Preboldu, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Andraž pri Velenju, Št. Ilj pri Velenju, Št. Janž pri Velenju, Sv. Jodert, Sv. Rupert nad Laškim, Sv. Lenart nad Laškim, Sv. Primož, Svetina, Socka, Škofja vas, Smartno v Rožni dolini, Vransko, Višnja vas, Vojnik. 3. pas: Sv. Vid pri Planini.

Okraj Črnomelj

2. pas: Adlešiči, Božakovo, Belčji vrh, Črenjevec, Drašiči, Dobljče, Dragatuš, Grabrovec, Jugorje, Lokvice, Marindol, Petrova vas, Predgrad, Radovica, Stara lipa, Stari trg, Suhor pri Metliki, Štrekljevec, Tanča gora, Tribuče, Vinica. 3. pas: Preloka, Sinji vrh, Učakovci, Zilje.

Okraj Dolnja Lendava

2. pas: Banuta, Bogojina, Brezovica, Čentiba, Črensovci, Dol. Lendava, Dobrovnik, Dol. Bistrica, Dolina, Filovci, Gabrje, Gentrovci, Gor. Bistrica, Gomilica, Gor. Lakoš, Hotiza, Kamovci, Kapca, Kot, Lipa, Mala Polana, Nedelica, Novo mostje, Odranci, Pince, Radmožanci, Renkovci, Srednja Bistrica, Strehovci, Staro mostje, Trnje, Turnišče, Velika Polana,

Žižki, Žitkovci. 3. p a s : Bukovnica, Kobilje, Motvarovci.

Okraj Grosuplje

2. p a s : Ambrus, Dvorska vas, Kompolje, Karlovica, Rob, Struge, Sv. Gregor, Škocjan, Turjak, Videm-Krka, Zagradec.

Okraj Jesenice

2. p a s : Begunje, Koprivnik-Gorjuše, Kropa, Polje, Ribno, Srednja Dobrava, Stara Fužina, Zg. Gorje.

Okraj Kamnik

2. p a s : Blagovica, Bukovica, Črešnjice, Črna, Komenda, Krašče, Krašnja, Krtina, Lukovica, Moravče, Moste, Palovče, Peče, Prevoje, Šmartno v Tuhinju, Srednja vas, Tuhinj, Vodice, Vrhpolje, Zalog. 3. p a s : Motnik, Špitalič, Št. Ožbalt.

Okraj Kočevje

2. p a s : Banja Loka, Gora, Kočevska Reka, Koprivnik, Loški potok, Morava, Movelj, Sodražica, Stara Log, Žigmarice. 3. p a s : Briga, Kostel, Kuželj, Papeži, Podpreska, Sp. Log, Trava, Vas Fara, Vrh. 4. p a s : Osilnica.*

Okraj Konjice

2. p a s : Čadram, Kebelj, Kunigunda, Ljubnica, Oplotnica, Paka, Preloge, Prihova, Skomarje, Stranice, Špitalič, Vitanje. 3. p a s : Črešnjice.

* Spremenjeno po odločbi o spremembi v Ur. listu LRS št. 34—47.

Okraj Kranj

2. p a s : Brniki, Cerklje, Goriče, Kokra, Leše, Mavčiče, Preddvor, Smlednik, Sv. Ana, Šenčur, Šenturška gora, Trboje, Trstenik, Velesovo, Visoko, Voglje, Zapoge. 3. p a s : Jezersko.

Okraj Krško

2. p a s : Artiče, Brege, Cerklje, Dol, Pirošica, Dednja vas, Dolsko, Globoko, Gorjane, Jesenice na Dol., Kapele, Kostanjevica, Malo Mraševo, Oštrc, Pečica, Pišece, Podsreda, Podvrh, Prušnja vas, Raka, Senuše, Skopice, Sromlje, Sv. Križ, Sv. Duh, Stari grad, Stara vas pri Biz., Stolovnik, Šutna, Vel. Kamen, Vel. Dolina, Vel. Podlog, Veternik, Zabukovje, Zdoie. 3. p a s : Bizeljsko, Bučka, Sv. Peter.

Okraj Ljubljana okolica

2. p a s : Besnica, Bizovik, Dol. Beričevo, Dvor, Golo-Škrilje, Hotič, Horjul, Ig, Iška vas, Kozarje-Podsmreka, Matena-Iška loka, Polšnik, Prežganje-Janče, Podlipoglav, Podgorica-Dragomelj, Podlipa-Smrečje, Praproče-Setnik, Polhov Gradec, Rakitna, Skaručna, Tomišelj, Vrzenec-Žazar, Vače, Vel. Štanga, Zaklanec, Zasavje-Ribče, Želimlje, Zaplana. 3. p a s : Butajnova-Št. Jošt, Črni vrh.

Okraj Ljutomer

2. p a s : Bolehnečice, Globoka, Godemarci, Kuršinci, Ključarovci, Kog, Mala Nedelja, Presika, Razkrižje, Radoslavci, Slamnjak, Stara cesta, Savci, Sejanci, Sv. Miklavž, Trnovci.

Okraj Maribor okolica

2. p a s : Jakobski dol, Jarenina, Kaplja, Kumen, Lehen, Partinje, Remšnik, Ribnica na Pohorju, Selnica ob Dravi,* Selnica ob Muri, Selce; Sladki vrh, Smolnik, Sp. Duplek, Svečina, Sv. Duh na Ostrem vrhu, Sv. Jurij ob Pesnici, Sv. Križ n. M., Sv. Lenart v Slov. gor., Sv. Lovrenc na Poh., Sv. Martin pri Vurb., Šmarjeta ob P., Voličina, Vukovje, Zamarkova, Zg. Duplek, Zimica, Zg. Kungota. 3. p a s : Čermljenšak, Gasteraj, Gočova, Jurovski dol, Korena, Osek, Plodršnica, Sv. Trojica v Slov. gor., Žerjavci.

Okraj Mozirje

2. p a s : Beke vode, Gorenje, Grušovlje, Gorica ob Dreti, Ljubija-Lepa njiva, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Dreti, Šmihel, Zavodna. 3. p a s : Bočna, Gornji grad, Ljubno, Luče, Nova Štifta, Radmirje, Solčava.

Okraj Murska Sobota

2. p a s : Andrejci, Bakovci, Beznovci, Bodonci, Bokračci, Borejci, Budinci, Cankova, Cepinci, Dolič, Dolina, Dol. Slaveči, Domajinci, Domanjševci, Fokovci, Gor. Lendava, Gornji Črnci, Gor. Slaveča, Gradišče, Ivanci, Ivanovci, Izakovci, Kančevci, Korovci, Krajna, Kramarovci, Krašči, Kruplivnik, Kukeč, Kuzma, Martinje, Matjaševci, Melinci, Mlajtinci-Lukaševci, Moravci, Motovilci, Neradnovci, Prosenjakovci, Pužavci, Radovci, Rankovci, Ratkovci, Rogaševci, Satahovci, Selo v Prekmurju, Skakovci, Sotina, Strukovci, Tešanovci, Topolovci, Trt-

* Spremenjeno po odločbi o spremembi v Ur. listu LRS št. 34-47.

kova, Tropovci, Vadarci, Vanča vas, Vučja gomila, Zenkovci, Ženavlje. 3. p a s : Gerlinci, Pertoča, Ropoča, Večeslavci.

Okraj Novo mesto

2. p a s : Bela cerkev, Brusnice, Črmošnjice-Koč., Dobruška vas, Dolenje Sušice, Dole pri Škocjanu, Dolž, Dvor, Gabrje, Globodol, Gorenje Sušice, Gradišče p. Št. Jernej, Grčevje-Srednje, Koroška vas, Vel. Lipje, Orehovica, Podgrad, Podturn, Poljane, Roje, Sadinja vas, Sela-Ratež, Stara vas pri Št. Jerneju, Stopiče, Št. Jernej, Št. Peter, Škocjan, Šmarjeta, Toplice pri Šmarjeti, Vel. Slatnik, Vrhpolje, Zagrad, Zbure. 3. p a s : Ajdovec, Drča, Prekopa, Ratje, Sela-Hinje, Šmihel pri Žužemberku, Zameško, Žužemberk.*

Okraj Prevalje

2. p a s : Črna, Gortina, Libeliče, Mežica, Ojstrica, Pernice, Podgorje, Razbor, Sele, Sv. Anton na Poh., Sv. Primož na Poh., Sv. Danijel pri Pr., Sv. Primož na M., Šmiklavž, Trbonje, Žerjav. 3. p a s : Javorje, Koprivna.

Okraj Ptuj

2. p a s : Biš, Bišečki vrh, Borovci, Brezovci, Bukovci, Cirkulane, Desternik, Gradišča, Gruškovec, Gorca, Gorenjski vrh, Grajena, Gorišnica, Gruškovje, Hum, Juršinci, Jeršovci, Janežovci, Kicar, Loperšice, Levancji, Leskovec, Markovci, Majski vrh, Majšperk, Nova cerkev, Nova vas pri Sv. Marku, Polenšak, Pacinje, Pavlovci, Podlehnik, Paradiž, Rodni vrh, Št. Janž na Dravskem polju, Sestreže, Sv. Bolfenk,

* Spremenjeno po odločbi o spremembi v Ur. listu LRS št. 34—47.

Sedlašek, Sakušak, Sela, Sv. Vid pri Ptuj, Stojnci, Sopotinci, Slatina, Skorišnjak, Šalovci, Tržec-Jurovci, Trnovski vrh, Trnovska vas, Vareja, Vito-marci, Vurberg, Vel. Okič, Vel. Varnica, Zabovci, Zg. Pristava, Zavrč, Zamušani. 3. p a s : Dolena, Žetale.

Okraj Radgona

2. p a s : Andrenci, Apače, Benedikt, Brengova, Cerkyenj, Cogetinci, Čagona, Dražen vrh, Drvanja, Galušak, Grabonoš, Hrastje-Mota, Ihova, Ivanjci, Ivanjševci, Kraljevci, Lokavec-Rozengrund, Ledinek, Nasova, Negova, Okoslavci, Očeslavci, Podgorje, Sovjak, Sv. Jurij ob Ščavnici, Stara gora, Stavešinci, Stogovci, Sp. Ščavnica, Trate, Trotkova, Velka, Zg. Ročica, Zg. Ščavnica, Žepovci, Župetinci. 3. p a s : Žice.

Okraj Rakek

2. p a s : Begunje, Bezuljak, Cajnarje, Dol. vas, Grahovo, Hotedršica, Lož, Nova vas, Otave, Rovte, Vrh-Sv. Trije kralji. 3. p a s : Babno polje, Iga vas, Ravnik, Sv. Vid, Stari trg, Vel. Bloke.

Okraj Slovenska Bistrica

2. p a s : Kopivnik, Makole, Pečke, Podova, Šmartno, Tinje, Zg. Ložnica, Zg. Polškava.

Okraj Škofja Loka

2. p a s : Bukovica, Češnjica, Gorenja vas, Log, Martinj vrh, Poljane, Sv. Lenart, Selca, Železniki, Žminec. 3. p a s : Davča, Hotavlje, Javorje, Leskovica, Lučine, Sorica, Sovodenj, Trebija, Zali log, Žiri.

Okraj Šmarje pri Jelšah

2. p a s : Buče, Donačka gora, Olimje, Podčetrtek, Pristava, Prevorje, Sv. Štefan, Sodna vas, Tinsko, Zibika, Žusem. 3. p a s : Drensko rebro, Kozje, Lisičnô, Polje ob Sotli, Sela-Virštajn, Zagorje.

Okraj Trbovlje

2. p a s : Čeče, Čemšenik, Dole, Dol, Gabrsko, Izlake, Kotredež, Loke-Kisovec, Marno, Mlinše, Sv. Jurij, Št. Gotard, Št. Lambert, Turje, Vrhovo.

Okraj Trebnje

2. p a s : Češnjice, Dobrnič, Knežja vas, Korita, Mirna vas, Moravče, Primskovo, Sela-Šumberk, Slanči vrh, Št. Lovrenc, Telče, Trebelno.

Vsi drugi sedeži KLO območja LRS, ki zgoraj niso navedeni, spadajo v 1. dostavni pas.

VII št. 3167/1—47

Ljubljana dne 22. aprila 1947. -

Minister
za trgovino in preskrbo LRS:

Tone Fajfar l. r.

Na podlagi odločbe predsednika zvezne načrtno komisije o rabatih za proizvode, ki se jim določa enotna prodajna cena na drobno z veljavnostjo na vsem ozemlju FLRJ z dne 28. januarja 1947, Kab. štev. 23 (Uradna obvestila zveznega urada za cene štev. 8-9—76/47); na podlagi odločbe urada za cene pri predsedstvu vlade LRS o popustih (rabatih) in pribitkih (maržah) za trgovske stroške v prometu s predmeti, za katere določajo cene federalni organi za določanje cen, z dne 21. marca 1947 (Vestnik urada za cene pri predsedstvu vlade LRS štev. 4-7—13/47) in razpisa ministrstva za trgovino in preskrbo FLRJ z dne 14. marca 1947, št. 12662 izdajam tole

odločbo

o dopolnitvi odločbe o odreditvi dostavnih pasov zaradi določitve popusta (rabata) in pribitka (marže) za trgovska podjetja na drobno z dne 22. aprila 1947 (Uradni list LRS št. 18—106/47)*

Sedeži krajevnih ljudskih odborov na ozemlju, priključenem Ljudski republiki Sloveniji po mirovni pogodbi z Italijo, se uvrščajo v dostavne pasove, kakor sledi:

Okraj Gorica

2. p a s : Banjšice, Brestovica, Cerovo, Col, Dobrovo, Dol, Predmeja, Gabrje, Erzelj-Goče, Gornji Lokovec, Kal nad Kanalom, Grgar, Kojsko, Kostanjevica, Kovk, Kozana, Kožbana, Levpa, Lig, Lokve,

* Obj. v Ur. listu LRS št. 51—316/47.

Ložice, Lože, Medana, Miren, Neblo, Opatje selo, Otlica, Ozeljan, Podkraj, Podraga, Ravne, Ravnica, Slap, Št. Vid, Šmartno, Temnica, Trnovo, Vipava, Vipolže, Višnjevnik, Vojščica, Vrhpolje, Zapotok.

3. p a s : Čepovan, Dol, Lokovec.

Okraj Idrija

2. p a s : Godovič.

3. p a s : Cerčno, Črni vrh, Dole, Idrija, Ledine, Otalež, Spod. Idrija, Straža-Jagrše, Vojsko.

4. p a s : Bukovo, Krnice-Masora, Novaški, Podlanišče, Stopnik, Šebrelje, Trebenče, Zakriž.

Okraj Ilirska Bistrica

2. p a s : Čelje, Dolenje, Hrušica, Jelšane, Knežak, Kozjane, Novokračine, Obrov, Ostrožno brdo, Podgrad, Podstenje, Smrje, Suhorje, Šembije, Tominj, Trebčane, Veliko brdo, Vrbovo, Zabiče.

3. p a s : Golac, Pregarje, Slivje, Tatre.

Okraj Postojna

2. p a s : Bukovje, Hrušovje, Hrenovica, Palčje, Razdrto, Senožče, Studeno, Zagorje.

Okraj Sežana

2. p a s : Avber, Barka, Brezovica, Brje, Kraško, Črni Kal, Gabrovica, Gorjansko, Gradišče, Komen, Lokve, Loka-Hrastovlje, Materija, Misleče, Povir, Rižana, Sočerga, Sveto, Štorje, Štjajak, Škrbina, Tomaj, Truške, Vrabče, Vremški Britof.

Okraj Tolmin

2. p a s : Čiginj, Dol. Trebuša, Kamno, Poljubinj, Ponikve, Rut, Slap, Smast, St. V. Gora, Tolmin, Volarje, Volče, Vrsno, Zatoimin in Žabče.

3. pas: Borjana, Bovec, Breginj, Čezsoča, Drež-
nica, Gorenja Trebuša, Idrsko, Kal, Koritnica, Kred,
Kobarid, Livek, Logje, Sedlo, Srpenica, Sužid, Tr-
novo, Žaga.

4. pas: Log pod Mangartom, Soča, Trenta.

Pl. V. št. 661/7.

Ljubljana dne 3. decembra 1947.

Minister
za trgovino in preskrbo LRS:
Repič Viktor l. r.

Na podlagi 6. člena uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno z dne 31. decembra 1946 (Uradni list FLRJ št. 106/46) izdajam po predlogu ministrstva za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ

odločbo

o rabatih za umetna gnojila, za katera je določena enotna prodajna cena na drobno, veljavna za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo*

I. Za umetna gnojila se določa skupni rabat v trgovini na debelo in na drobno, ki znaša 10,5%.

Od tega pripada prodajalcu na debelo	3 %
prodajalcu na drobno	6,5%

povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov v II., III. in IV. dostavnem pasu	1 %
--	-----

Povprečni rabat za kritje povečanih dostavnih stroškov znaša:

v II. dostavnem pasu	1 %
v III. dostavnem pasu	2 %
v IV. dostavnem pasu	4 %

Rabat, ki pripada prodajalcu na drobno, znaša torej:

v I. dostavnem pasu	6,5%
v II. dostavnem pasu	7,5%
v III. dostavnem pasu	8,5%
v IV. dostavnem pasu	10,5%

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 79—547/47.

Državna trgovska podjetja napravijo za te proizvode interno razdelitev gornjih rabatov po navodilih pristojnega operativnega upravnega voditelja.

II. Ko dobi veljavo ta odločba, preneha veljati rabat za umetna gnojila, določen v II. točki pod 7 a) odločbe zvezne načrtna komisije o rabatih za proizvode, za katere se določa enotna prodajna cena na drobno, veljavna za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, Kab. št. 23 z dne 28. januarja 1947.

III. Za umetna gnojila se ne uporabljata prvi in tretji odstavek X. točke odločbe zvezne načrtna komisije o rabatih za proizvode, za katere se določa enotna prodajna cena na drobno, veljavna za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, Kab. št. 23 z dne 28. januarja 1947, temveč veljajo zanje te določbe:

Če prodajalec na debelo proda prodajalcu na drobno blago iz skladišča proizvajalca, mu pripada za stroške samo rabat, ki znaša 0,50% od enotne prodajne cene na drobno. Ta rabat mu pripada tedaj, če prodajalec na debelo ne vloži lastnih sredstev. Če pa prodajalec na debelo vloži lastna sredstva, mu pripada rabat 0,75% od enotne prodajne cene na drobno.

V teh primerih izda proizvajalec prodajalcu na debelo fakture s predpisanimi enotnimi cenami v prodaji na drobno, v kateri prizna posebej zgoraj določeni rabat za prodajalca na debelo v višini 0,50% oziroma 0,75%, posebej pa določeni rabat za prodajalca na drobno, povečan za 80% od ostanka vsega rabata, določenega za prodajalca na debelo.

Ostale določbe odločbe o rabatih Kab. št. 23 z dne 28. januarja 1947, ki je objavljen v »Uradnih

obvestilih zveznega urada za cene« št. 8—9 z dne 28. februarja 1947 ter poznejše spremembe in dopolnitve te odločbe veljajo tudi za umetna gnojila.

IV. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije« in se uporablja od 1. avgusta 1947.

Št. 135

Beograd dne 21. avgusta 1947.

Predsednik zvezne načrtne komisije:

Andrija Hebrang l. r.

Na podlagi 6. člena uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno predpisujem po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

navodilo

o načinu, kako industrijska skladišča (baze) priznavajo rabat in zaračunavajo marže pri dobavah izdelkov, za katere so predpisane nižje oziroma višje enotne cene*

1. Za dobave blaga iz industrijskih skladišč (baz) veljajo predpisi odločbe predsednika zvezne načrtno komisije o rabatih in maržah (»Uradna obvestila zveznega urada za cene« št. 8-9/47) in odločb pristojnih republiških organov o rabatih in maržah, in sicer s spremembami in dopolnitvami, ki jih obsega to navodilo ali drugi predpisi, ter predpisi o rabatih in njih razdelitvi, ki veljajo za promet z izdelki po višjih enotnih (trgovskih) cenah.

2. Kot proizvajalec po odločbi o rabatih in maržah iz prednje točke je mišljeno industrijsko skladišče (baza), kolikor gre za dobavo blaga iz takega skladišča (baze).

3. Če je razkladalna postaja trgovskega podjetja na drobno ali zadruga hkrati tudi razkladalna postaja industrijskega skladišča — baze (skupna razkladalna postaja), trgovsko podjetje ali zadruga

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 17—117/48.

pa je odjemalec tega industrijskega skladišča (baze), se dostavni pasovi glede takih dobav določijo po oddaljenosti med trgovskim podjetjem na drobno ali zadrugo in zadevnim industrijskim skladiščem (bazo).

Na način iz prednjega odstavka se določijo dostavni pasovi tudi tedaj, če se zaradi racionalnosti prevoza s pogodbo določi, da se trgovskemu podjetju na drobno ali zadrugi blago ne dobavlja preko njune razkladalne postaje, temveč kako drugače.

4. Če dobavi industrijsko skladišče (baza) republiškemu trgovskemu skladišču ali pa republiški in okrajni združni poslovni zvezi izdelke z enotnimi cenami v nadrobni prodaji, in sicer najmanj v količinah, ki so določene kot najmanjše za dobavo neposredno iz tovarne, jim prizna celoten določeni rabat.

Če se kupcem iz prednjega odstavka dobavijo izdelki z enotno proizvajalčevo prodajno ceno, ne zaračuna industrijsko skladišče (baza) nikakršne marže.

5. Če nabavijo trgovska podjetja na drobno ali zadruge neposredno iz industrijskega skladišča (baze) izdelke z enotno ceno v nadrobni prodaji, toda najmanj v količini, ki je določena kot najmanjša za dobavo neposredno iz tovarne, jim industrijsko skladišče (baza) prizna poleg določenega rabata za trgovska podjetja na drobno in določenega rabata za zadevni dostavni pas še 50% rabata, ki je določen za republiško trgovsko skladišče.

Če se kupcem iz prednjega odstavka dobavijo izdelki z enotno proizvajalčevo prodajno ceno, ima industrijsko skladišče (baza) pravico, da k pred-

pisani enotni ceni zaračuna še 50% marže, ki je določena za republiška trgovska skladišča. V tem primeru imajo trgovska podjetja na drobno in z druge pravico, da poleg določene marže za trgovska podjetja na drobno izkoristijo še 50% marže, ki je določena za republiška trgovska skladišča.

6. Če trgovska podjetja na drobno ali zadruga nabavljajo neposredno iz industrijskega skladišča (baze) izdelke z enotnimi cenami v nadrobni prodaji v manjših količinah, kot so količine, določene kot najmanjše za dobavo neposredno iz tovarne, vendar pa najmanj v količinah, ki so določene kot najmanjše za dobavo iz industrijskega skladišča (baze), jim industrijsko skladišče (baza) prizna samo rabat, ki je določen za trgovska podjetja na drobno, in pa določeni rabat za zadevni dostavni pas.

Če se kupcem iz prednjega odstavka dobavijo izdelki z enotno proizvajalčevo prodajno ceno, ima industrijsko skladišče (baza) pravico, zaračunati k predpisani enotni ceni tudi še celotno maržo, ki je določena za republiška trgovska skladišča. V tem primeru imajo trgovska podjetja na drobno in z druge pravico samo do marže, ki je določena za trgovska podjetja na drobno.

7. Če dobavi industrijsko skladišče (baza) izdelke, za katere je določen skupni rabat, prizna tako republiškim trgovskim skladiščem in združenim poslovnim zvezam kakor tudi trgovskim podjetjem na drobno in zadrugam ves določen skupni rabat ne glede na dobavljene količine.

Če se kupcem iz prednjega odstavka dobavijo izdelki z enotno proizvajalčevo prodajno ceno, za katere so določene skupne marže, nima industrijsko

skladišče (baza) pravice zaračunati nikakršne marže. V tem primeru pripada določena skupna marža v celoti kupcu.

8. Če nabavijo državne ustanove, množične, invalidske in združne organizacije, ki kupujejo blago za neposredno porabo, ali podjetja, ki kupujejo blago za nadaljnjo izdelavo, predelavo in dodelavo — neposredno iz industrijskega skladišča (baze) izdelke z enotno ceno v nadrobni prodaji, jim industrijsko skladišče (baza) prizna rabat enako, kakor je predpisano v 5. in 6. točki tega navodila za dobave trgovskim podjetjem na drobno ali zadrugam, le z razliko, da se takim kupcem ne prizna nikakršen rabat za dostavni pas.

Če se kupcem iz prednjega odstavka dobavijo izdelki z enotno proizvajalčevo prodajno ceno, ima industrijsko skladišče (baza) pravico, da k predpisani enotni ceni zaračuna maržo enako, kakor je predpisano v 5. točki in v drugem odstavku 6. točke tega navodila.

9. Industrijska skladišča (baze) dobavljajo izdelke z enotnimi cenami franko vagon, vlačilec ali ladja kupčeve razkladalne postaje. Vse stroške do kupčeve razkladalne postaje (prevoz, zavarovanje, izgube pri blagu itd.) trpi industrijsko skladišče (baza) v breme tistih rabatov in marž, ki pripadajo njemu po predpisih tega navodila.

Če kupec kupi blago iz industrijskega skladišča (baze), ki je v kraju tega kupca ali do 5 km oddaljeno od tega kraja, dobavi industrijsko skladišče (baza) blago iz prednjega odstavka franko svoje skladišče.

V primerih, navedenih v prvem in drugem odstavku 3. točke tega navodila, se s pogodbo med

prodajalcem in kupcem določi, ali se bo blago dobavljalo franko skladišče prodajalca ali franko skladišče kupca. V teh primerih pripada kupcu (trgovskemu podjetju na drobno ali zadrugi) določen rabat za zadevni dostavni pas samo, če je s pogodbo določeno, da je treba blago dobaviti franko prodalčevo skladišče.

10. Če je kraj republiškega trgovskega skladišča ali združne poslovne zveze oddaljen več kakor 10 km od njune razkladalne postaje, jima mora industrijsko skladišče (baza) povrniti tudi stroške za prevoz od razkladalne postaje do njunega skladišča.

11. Določene rabate za dostavne pasove prizna industrijsko skladišče (baza) trgovskim podjetjem na drobno in zadrugam iz povprečnega rabata za dostavne pasove.

Industrijska skladišča (baze) morajo za prodano blago voditi knjigovodstveni razvid tako o prejetih povprečnih mesečnih rabatih za dostavne pasove kakor tudi o tistih rabatih za dostavne pasove, ki jih sama priznajo po veljavnih predpisih.

Razlike, ki se pokažejo na zadévnih kontih v knjigovodstvu na podlagi določbe prednjega odstavka, obračuna industrijsko skladišče (baza) s proračunom pristojnega organa, in sicer preko svojega operativnega upravnega voditelja.

12. Določenj rabat republiškega trgovskega skladišča ali del rabata, ki ostane industrijskemu skladišču (bazi) pri dobavah iz točk 5., 6. in 8. tega navodila, ter marže, ki jih industrijsko skladišče (baza) zaračuna po točkah 5., 6. in 8. tega navodila, porabi industrijsko skladišče (baza) za kritje svojih

stroškov po posebnih predpisih. Če doseženi zneski teh rabatov in marž presegajo te stroške, uporabi industrijsko skladišče (baza) presežek na način, ki ga predpiše predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ s posebno odločbo.

13. Izdelke z enotnimi cenami v prodaji na drobno, ki jih industrijsko skladišče prodaja v svojih prodajalnah na drobno, mora prodajati po predpisanih enotnih cenah.

Če se v prodajalnah iz prednjega odstavka prodajajo na drobno izdelki z enotno proizvajalčevo prodajno ceno, ima prodajalna industrijskega skladišča (baze) pravico, zaračunati k predpisani enotni ceni celotno določeno maržo oziroma skupno maržo.

14. Glede prometa s tistimi izdelki z enotnimi cenami, za katere se s posebnimi predpisi določijo druga načela o načinu in kraju dobave, o razdelitvi rabatov oziroma marž in podobno (n. pr. tobačni izdelki, sol, tekoča goriva, maziva in podobno), in se ta promet opravlja preko industrijskih skladišč (baz), veljajo še nadalje ti posebni predpisi. Kot proizvajalec po teh predpisih velja industrijsko skladišče (baza).

15. Kot rabati in marže republiških trgovskih skladišč so po predpisih tega navodila mišljeni tisti rabati in marže, ki so po odločbah predsednika zvezne načrtno komisije o rabatih in maržah (»Uradna obvestila zveznega urada za cene« št. 8—9/47) ali z odločbami pristojnih republiških organov o rabatih in maržah določeni za prodajalca na debelo.

16. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugosla-

vije«, uporablja pa se od 1. marca 1948. Tega dne prenehajo veljati vsi predpisi, ki so v nasprotju s tem navodilom, vendar samo glede prometa, ki se opravlja preko industrijskih skladišč (baz).

Št. 2645.

Beograd dne 23. februarja 1948.

Predsednik
zvezne načrtne komisije
in Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastivi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ

uredbo

o stroških državnih odkupnih podjetij*

1. člen

Predpisi te uredbe veljajo za vsa državna gospodarska podjetja, ki se poglavitno bavijo z odkupom proizvodov, naštetih v odredbi vlade FLRJ z dne 14. januarja 1947 o določitvi skupin proizvodov in storitev, za katere se bodo odrejale enotne cene za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo oziroma za katere se bodo odrejale odkupne cene (Uradni list FLRJ št. 5 z dne 17. januarja 1947).

Kot odkup v smislu te uredbe je treba razumeti kupovanje proizvodov neposredno od proizvajalca.

2. člen

Skupni stroški državnih odkupnih podjetij obsegajo:

- a) normirane odkupne in prodajne stroške,
- b) izdatke za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa in
- c) prispevek za sklad vodstva podjetja.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 47—375/47.

3. člen

Med normirane odkupne in prodajne stroške spadajo:

a) vsi stroški, ki so potrebni za odkup in prodajo, in

b) normirani stroški Uprave odkupnih podjetij.

Natančnejše predpise o tem, kaj spada med normirane stroške, izda zvezna načrtna komisija po predlogu pristojnega ministrstva FLRJ.

4. člen

Med izdatke za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa spadajo izdatki za boljšo organizacijo odkupa, za izpopolnitev racionalne in higienske manipulacije ter vskladiščenja, za propagando in pod.

Izdatki za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa se določijo v odstotku od letnega odkupa podjetja, predvidenega z načrtom.

Odstotek za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa določi za posamezne proizvode in skupine proizvodov zvezna načrtna komisija po predlogu pristojnega ministra FLRJ v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ.

5. člen

Prispevek za sklad vodstva podjetja je določen s predpisi uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) odkupnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 19/47).

6. člen

Pristojno ministrstvo FLRJ sestavi na podlagi preiskanih podatkov za posamezne vrste ali sku-

pine proizvodov obrazložen predlog normiranih odkupnih in prodajnih stroškov po 3. členu te uredbe in ga predloži zvezni načrtni komisiji.

Zvezna načrtna komisija predpiše na podlagi takih predlogov v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ normirane odkupne in prodajne stroške za posamezne vrste ali skupine proizvodov. Normirani odkupni in prodajni stroški so lahko različni glede na različne pogoje za odkup v posameznih odkupnih okoliših.

7. člen

Za kritje stroškov iz 2. člena te uredbe določi zvezna načrtna komisija po predlogu pristojnega ministrstva FLRJ in v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ marže za posamezne proizvode ali skupine proizvodov.

Marže sestojijo iz:

- a) normiranih odkupnih in prodajnih stroškov,
- b) odstotka za izdatke za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa,
- c) osnovnega odstotka za prispevek v sklad vodstva podjetja in
- č) dodatnega odstotka.

Dodatni odstotek je namenjen za kritje povečanega osnovnega odstotka, ki se daje, če podjetje preseže z načrtom predvideni znesek odkupa (prvi odstavek 4. člena uredbe o skladu vodstva podjetja [skladu vodstva] in o osrednjem skladu podjetij [osrednjem skladu] državnih odkupnih podjetij).

Neizrabljeni dodatni odstotek vplača podjetje v zvezni proračun.

8. člen

Če doseže državno odkupno podjetje, za katerega velja ta uredba, z racionalizacijo dela, s povečanjem odkupa in s pravilnim poslovanjem nižje odkupne in prodajne stroške od normiranih, se 50% razlike uporabi za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa, 50% pa gre v sklad vodstva podjetja.

9. člen

Če se podjetje poleg odkupa bavi še s predelovanjem ali kakim drugim delom v zvezi z odkupljenimi proizvodi, veljajo zanj glede stroškov dobička, prihranka in sklada vodstva predpisi, ki veljajo za zadevno delovanje.

10. člen

Državna odkupna podjetja, na katera se ta uredba nanaša, morajo v svojem knjigovodstvu ne glede na normirane odkupne in prodajne stroške po 3. členu te uredbe izkazovati natančno svoje individualne dejanske stroške.

11. člen

Državna odkupna podjetja, na katera se nanaša ta uredba, bodo iz dodatnega odstotka nagrajevala tudi tista združna podjetja, ki bodo s svojo vnemo pokazala posebne uspehe pri odkupu.

Višino dela dodatnega odstotka, določenega za nagrajevanje združnih podjetij, predpiše pristojno ministrstvo FLRJ.

12. člen

V skladu z načeli te uredbe izdajo vlade ljudskih republik posebne predpise o stroških državnih

odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena, na katera se ta uredba ne nanaša,

13. člen

Natančnejše predpise za uporabljanje te uredbe izda Gospodarski svet pri vladi FLRJ po predlogu pristojnega ministrstva.

14. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 29. maja 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:

dr. Zaim Šarac l. r.

Na podlagi 12. člena uredbe vlade FLRJ o stroških državnih odkupnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 375/47 z dne 4. junija 1947) izdaja vlada Ljudske republike Slovenije

uredbo

o stroških državnih odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena*

1. člen

Predpisi te uredbe veljajo za vsa državna gospodarska podjetja republiškega in lokalnega pomena, ki se poglavitno pečajo z odkupom proizvodov, naštetih v odredbi vlade LRS z dne 5. februarja 1947 o določitvi skupin proizvodov in storitev, za katere se bodo določale enotne cene z veljavnostjo za vse območje Ljudske republike Slovenije oziroma za katere se bodo odredjale odkupne cene (Uradni list LRS št. 38—7/47).

Kot odkup po tej uredbi je treba razumeti kupovanje proizvodov neposredno od proizvajalcev oziroma posestnikov odpadkov.

2. člen

Skupni stroški državnih odkupnih podjetij obsegajo:

- a) normirane odkupne in prodajne stroške,
- b) izdatke za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa in
- c) prispevek v sklad vodstva podjetja.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 37—107/47.

3. člen

Med normirane odkupne in prodajne stroške spadajo:

- a) vsi stroški, ki so potrebni za odkup in prodajo in
- b) normirani stroški operativnih upravnih voditeljev odkupnih podjetij.

4. člen

Med izdatke za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa spadajo izdatki za boljšo organizacijo odkupa, za izpopolnitev racionalne in higienske manipulacije ter vskladiščenja, za propagando in podobno.

Izdatki za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa se določijo v odstotku od letnega odkupa podjetja, določenega po planu.

Odstotek za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa določi za posamezne proizvode in skupine proizvodov republiška planska komisija po predlogu ministrstva za trgovino in preskrbo LRS.

5. člen

Prispevek za sklad vodstva podjetja je določen s predpisi uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu (osrednjem skladu) odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena.

6. člen

Državna odkupna podjetja, za katera* velja ta uredba, predložijo zaradi določitve marže za proizvode, ki jih odkupujejo po svojem operativnem ministrstvu za trgovino in preskrbo LRS, predlog

* Popravljen po popravku v Ur. listu LRS št. 38—47.

odkupnih in prodajnih stroškov po 3. členu te uredbe, izražen v odstotkih od letnega odkupa podjetja, določenega s planom, in sicer ločeno za posamezne proizvode ali skupine proizvodov.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS sestavi na podlagi teh podatkov obrazložen predlog normiranih odkupnih in prodajnih stroškov, in sicer ločeno za vsak proizvod ali skupino proizvodov in ga predloži republiški planski komisiji.

Republiška planska komisija predpiše na podlagi prejetih predlogov normirane odkupne in prodajne stroške za posamezne proizvode ali skupine proizvodov.

Republiška planska komisija lahko predpiše tudi različne normirane odkupne in prodajne stroške za iste proizvode ali skupine proizvodov glede na različne pogoje odkupa in prodaje v posameznih odkupnih okoliših.

7. člen

Za kritje stroškov iz 2. člena te uredbe določi republiška planska komisija po predlogu ministrstva za trgovino in preskrbo LRS marže za posamezne proizvode ali skupine proizvodov.

Marže sestojijo iz:

- a) normiranih odkupnih in prodajnih stroškov,
- b) odstotka za izdatke za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa,
- c) temeljnega odstotka za prispevek v sklad vodstva podjetja in
- č) dodatnega odstotka.

Dodatni odstotek je namenjen za kritje povečanega temeljnega odstotka za prispevek v sklad vodstva podjetja, ki se daje, če podjetje prekorači po planu določeni znesek odkupa.

Neizrabljeni dodatni odstotek vplača podjetje v republiški proračun.

8. člen

Če doseže državno odkupno podjetje, za katerega velja ta uredba, z racionalizacijo dela, s povečanjem odkupa in s pravilnim poslovanjem nižje odkupne in prodajne stroške od normiranih, se 50% razlike uponabi za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa, 50% pa gre v sklad vodstva podjetja.

9. člen

Če se podjetje poleg odkupa peča še s predelovanjem ali kakim drugim delom v zvezi z odkupljenimi proizvodi in je to predelovanje ali delo industrijske narave, veljajo zanj glede stroškov, dobička, prihranka in sklada vodstva predpisi, ki veljajo za zadevno delovanje.

10. člen

Državna odkupna podjetja, na katera se ta uredba nanaša, morajo v svojem knjigovodstvu ne glede na normirane odkupne in prodajne stroške po 3. členu te uredbe izkazovati svoje individualne dejanske stroške.

11. člen

Državna odkupna podjetja, na katera se nanaša ta uredba bodo iz dodatnega odstotka nagrajevala tudi tista združna podjetja, ki bodo s svojo vnemo pokazala posebne uspehe pri odkupu.

Višino dela dodatnega odstotka, določenega za nagrajevanje združnih podjetij, predpiše ministristvo za trgovino in preskrbo LRS.

12. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda predsednik planske komisije LRS v sporazumu z ministrom za trgovino in preskrbo.

13. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

S-zak. 462

Ljubljana dne 4. avgusta 1947.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

Minister za trgovino in preskrbo LRS:

Viktor Repič l. r.

Na podlagi 10. člena uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (o osrednjem skladu) državnih odkupnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 19—133/47) izdaja vlada Ljudske republike Slovenije

uredbo

**o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in
o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu)
državnih odkupnih podjetij republiškega in
lokalnega pomena***

1. člen

Predpisi te uredbe veljajo za vsa državna gospodarska podjetja republiškega in lokalnega pomena, ki se poglavitno pečajo z odkupom proizvodov, naštetih v odredbi vlade LRS z dne 5. februarja 1947 o določitvi skupin proizvodov in storitev, za katere se bodo določale enotne cene z veljavnostjo za vse območje Ljudske republike Slovenije (Uradni list LRS št. 7—38/47).

Kot odkup v smislu te uredbe je treba razumeti kupovanje proizvodov neposredno od proizvajalca oziroma posestnikov odpadkov.

2. člen

Pri državnih odkupnih podjetjih se ustanovi in uporablja sklad vodstva kakor tudi osrednji sklad.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 38—209/47.

pri njihovih operativnih upravnih voditeljih po določbah te uredbe.

3. člen

Sredstva sklada vodstva se zberejo iz:

a) prispevka, ki se določi na podlagi temeljnega odstotka od celotnega po planu predvidenega letnega odkupa zadevnega podjetja. Temeljni odstotek je glede na vrste proizvodov, ki se odkupujejo, lahko različen;

b) 50% zneska prihrankov, doseženih z znižanjem odkupnih stroškov po 8. členu uredbe o stroških državnih odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena.

Temeljni odstotek prispevka za sklad vodstva predpiše po poprejšnjem zaslišanju Glavnega odbora enotnih sindikatov Slovenije predsednik planske komisije LRS.

4. člen

Če podjetje prekorači po planu predvideni znesek odkupa, se poveča sorazmerno tudi temeljni odstotek prispevka za sklad vodstva.

Če podjetje ne izpolni po planu predvidenega zneska odkupa, se sorazmerno zmanjša tudi temeljni odstotek prispevka za sklad vodstva.

Podjetja, katerih odkupni stroški so neopravičeno večji od normiranih ali ki ne izpolnijo odkupnega načrta in tega ne opravičijo, izgubijo za tisti čas pravico do prispevka za sklad vodstva.

Operativni upravni voditelj odloči, ali se lahko opravičijo večji odkupni stroški in ali se lahko opraviči neizpolnitev načrta.

5. člen

Sredstva sklad vodstva se uporabijo:

a) za dajanje posebnih nagrad delavcem in uslužbencem, ki z bolj racioniranim delom uresničijo ali prekoračijo odkupni načrt ali znižajo normirane odkupne stroške in se s svojim delom posebno izkažejo;

b) za dvig strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev;

c) za zgraditev socialnih in kulturnih ustanov delavcev in nameščencev.

Ravnatelj in njegovi namestniki oziroma pomočniki se ne morejo nagraditi iz sklada vodstva.

6. člen

Sklad vodstva uporablja ravnatelj podjetja.

Ravnatelj se mora glede uporabljanja sredstev iz sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo v podjetju.

Sindikalna organizacija sme dati pristojnemu operativnemu upravnemu voditelju svoje pripombe k odločbam ravnatelja.

7. člen

Vsa podjetja, ki so pod vodstvom enega operativnega upravnega voditelja, morajo 5% od prispevkov za sklad vodstva plačati v osrednji sklad.

8. člen

Sredstva osrednjega sklada se uporabljajo za nagrade ravnateljem podjetij, njihovim namestnikom oziroma pomočnikom, tehničnemu osebju kakor tudi delavcem in uslužbencem, ki se posebno izkažejo.

Osrednji sklad upravlja operativni upravni voditelj.

9. člen

Sklad vodstva ustanovijo podjetja z dnem 1. julija 1947.

Osrednji sklad ustanovijo operativni upravni voditelji z dnem 1. julija 1947.

10. člen

Natančnejše podatke za izvajanje te uredbe izda minister za trgovino in preskrbo LRS v sporazumu s predsednikom planske komisije LRS.

11. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, uporablja pa se od 1. julija 1947.

S-zak 462 a

Ljubljana dne 4. avgusta 1947.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

Minister za trgovino in preskrbo LRS:

Viktor Repič l. r.

Na podlagi drugega odstavka 3. člena uredbe o stroških državnih odkupnih podjetij predpisujem po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ

navodilo

o elementih, iz katerih sestojе normirani odkupni in prodajni stroški državnih gospodarskih podjetij, ki se poglavitno bavijo z odkupom žita, živine, mesa ter živalskih in rastlinskih maščob za prehrano*

I. Za državna gospodarska podjetja, ki se poglavitno bavijo z odkupom žita, sestojе normirani odkupni in prodajni stroški iz tehle elementov:

1. plače osebja, zaposlenega z odkupom in prodajo;
2. plače uprave in administracije ter druge plače;
3. zdravstveno varstvo osebja;
4. stroški blagovnega prometa;
5. stroški za poslovne prostore;
6. davščine, prispevki, razni odpisi in razna zavarovanja;
7. splošni upravni stroški in stroški za kulturnen odkup.

A

Plače osebja zaposlenega z odkupom in prodajo, obsegajo stroške za:

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 89—648/47.

- a) plače osebja pri odkupu;
- b) plače osebja pri prodaji;
- c) plačam podobne izdatke (posebne dodatke, ki se dajejo osebju za opravljanje določenih funkcij ali iz posebnih razlogov. — zaradi ločenega življenja in podobno);
- č) nagrade za nadurno delo;
- d) prispevke za socialno zavarovanje.

B

Plače uprave in administracije ter druge plače obsegajo stroške za:

- a) plače uprave;
- b) plače v računovodstvu;
- c) plače drugega administrativnega osebja;
- č) plače drugega pomožnega osebja (kurirjev, telefonistov in podobno);
- d) stroške za kadre;
- e) plačam podobne izdatke;
- f) nagrade za nadurno delo;
- g) prispevek za socialno zavarovanje.

C

Zdravstveno varstvo osebja obsega vse stroške, ki so nujni za zdravstveno varstvo zaposlenega osebja, kakor n. pr.: za specialne zaščitne maske, posebno obleko itd.

Č

Stroški blagovnega prometa obsegajo stroške za:

- a) zavarovanje blaga (premijske za zavarovanje blaga in nagrade milici);

b) manipulacijo z blagom (za premetavanje z lopato, rešetanje, eleviranje, čiščenje, tehtanje, nakladanje, razkladanje in prevoz med skladišči);

c) vožnjo in prevoz blagá (za prevoz do nakladalnega kraja, tovorni list in drugi stroški v zvezi s prevozom);

č) normalni kalo, osušitev in primanjkljaj (pri prevozu in na skladišču);

d) prevoz, vzdrževanje in izrabo zaobale;

e) povračilo odkupnih stroškov drugim (komisionarjem);

f) stroške za pripravo odkupa (za sklepanje pogodb in informativno službo).

D

Stroški za poslovne prostore obsegajo stroške za:

a) najemnine in zakupnine (za najemnine in zakupnine centrale ter najemnine in zakupnine na terenu);

b) zavarovanje zgradb in skladišč;

c) kurjavo, razsvetljavo in vodo;

č) popravila zgradb in naprav;

d) vzdrževanje in čiščenje prostorov;

e) kalkulacijske odpise za lastne zgradbe, naprave in inventar.

E

Dajatve, prispevki, razni odpisi in razna zavarovanja obsegajo stroške za:

a) takse in pristojbine;

b) premije za zavarovanje zaobale, materiala ekonomata in podobno;

c) odpise dvomljivih terjatev.

F

Splošni upravni stroški in stroški za kulturnen odkup obsegajo stroške za:

- a) poštino, brzojavke in telefonske razgovore;
- b) pisarniške potrebščine, tiskovine in drug material;
- c) potne in selitvene stroške;
- č) stroške za izvedence, posvetovanja, kontrolo, revizijo in razsodništvo;
- d) druge stroške za prevoz in transport (prevozi uprave, skladiščnih naprav in ekonomata);
- e) normirane stroške za kulturnen odkup (za oglase, propagando, vzorce in podobne stroške);
- f) obresti in stroške za denarni in plačilni promet (obresti od obratnih sredstev);
- g) stroške za operativno upravno vodstvo (prispevek za ravnateljstvo);
- h) druge stroške (za časnike, časopise, strokovne knjige in podobno).

II. Za državna gospodarska podjetja, ki se poglavitno bavijo z odkupom živine, mesa ter živalskih in rastlinskih maščob, sestojijo normirani odkupni in prodajni stroški iz tehle elementov:

- 1. stroški do vagona;
- 2. plače osebja pri odkupu;
- 3. plače uprave in administracije ter druge plače;
- 4. zdravstveno varstvo osebja;
- 5. stroški blagovnega prometa;
- 6. stroški za poslovne prostore;
- 7. davščine, prispevki, zavarovanja in razni odpisi;
- 8. splošni upravni stroški in stroški za kulturnen odkup.

A

Stroški do vagona obsegajo stroške za:

- a) prigon;
- b) krmljenje do naložitve;
- c) stroške za naložitev;
- č) posipanje vagonov s peskom;
- d) postajne pristojbine.

B

Plače osebja pri odkupu obsegajo stroške za:

- a) plače osebja pri odkupu;
- b) prispevke za socialno zavarovanje;
- c) nagrade za nadurno delo;
- č) plačam podobne izdatke (posebni dodatki — zaradi ločenega življenja in podobno).

C

Plače uprave in administracije ter druge plače obsegajo stroške za:

- a) plače uprave;
- b) plače osebja v računovodstvu;
- c) plače drugega administrativnega osebja;
- č) plače drugega pomožnega osebja (kurirjev, telefonistov in podobno);
- d) stroške za kadre;
- e) plačam podobne izdatke;
- f) prispevke za socialno zavarovanje;
- g) nagrade za nadurno delo.

Č

Zdravstveno varstvo osebja obsega vse stroške, ki so nujni za zdravstveno varstvo zaposlenega osebja.

D

Stroški blagovnega prometa obsegajo stroške za:

- a) povračila odkupnih stroškov drugim (komisionarjem);
- b) stroške za pripravo odkupa (za sklepanje pogodb, informativno službo, kontrolo nad rejo in podobno);
- c) kalo do naložitve v vagon;
- č) kalo pri prevozu;
- d) pogin med prevozom;
- e) zavarovanje blaga;
- f) prevoz, vzdrževanje in izrabo zaobale.

E

Stroški za poslovne prostore obsegajo stroške za:

- a) najemnine in zakupnine;
- b) zavarovanje;
- c) kurjavo, razsvetljavo in vodo;
- č) popravila zgradb in naprav;
- d) vzdrževanje in čiščenje prostorov;
- e) kalkulacijske odpise za lastnike zgradb, naprav in inventarja.

F

Dajatve, prispevki, zavarovanja in razni odpisi obsegajo stroške za:

- a) dajatve ljudskim odborom, razen krajevnih davkov;
- b) živinozdravniške pristojbine;
- c) takse in pristojbine, menične golice;
- č) druga zavarovanja;
- d) odpise dvomljivih terjatev.

G

Splošni upravni stroški in stroški za kulturni odkup obsegajo stroške za:

- a) poštnino, brzojavke in telefonske razgovore;
- b) pisarniške potrebščine;
- c) potne in selitvene stroške;
- č) stroške za izvedence, posvetovanja, kontrolo, revizijo in razsodništvo;
- d) druge stroške za prevoz in transport (za prevoze ravnateljstva, ekonomata in podobno);
- e) normirane* stroške za kulturni odkup (za oglase, reklamo, vzorce, propagando in podobno);
- f) obresti in stroške za denarni in plačilni promet;
- g) stroške za operativno opravno vodstvo;
- h) druge stroške (za časnike, časopise, strokovne knjige in podobno).

III. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 168.

Beograd dne 2. oktobra 1947.

Predsednik
zvezne načrtne komisije:
Andrija Hebrang l. r.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 92—47.

Na podlagi 3. člena uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih odkupnih podjetij izdajam po poprej dobljenem mnenju osrednjega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije

odločbo

o temeljnem odstotku — znesku — prispevka za sklad vodstva državnih odkupnih podjetij, ki se bavijo z odkupom živine, mesa in maščob ter z odkupom žita*

I. Pri podjetjih, ki se bavijo z odkupom živine, mesa in maščob je predpisan temeljni odstotek prispevka za sklad vodstva z 0,02% od z načrtom predvidenega letnega odkupa podjetja.

II. Za podjetja, ki se bavijo z odkupom žita, je predpisan osnovni znesek prispevka za sklad vodstva s 25 parami od vsakih 100 kg z načrtom predvidenega odkupa žita.

III. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 6024

Beograd dne 18. junija 1947.

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 58—432/47.

Na podlagi drugega odstavka 11. člena uredbe o stroških državnih odkupnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 47/47) izdajam

odredbo

o višini dela dodatnega odstotka, s katerim državna odkupna podjetja nagradijo zadrage komisionarje*

1. Državna odkupna podjetja, ki se bavijo z odkupom žita, živine, mesa ter živalskih in rastlinskih maščob za prehrano, smejo uporabiti za nagraditev zadrug, ki kot njihovi komisionarji pokažejo poseben uspeh pri odkupu, največ 60% dodatnega odstotka, prejetega za odkup, ki so ga opravila po zadrugah kot komisionarjih.

2. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 27819

Beograd dne 12. septembra 1947.

Minister za trgovino in preskrbo:

dr. Zaim Šarac l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 79—546/47.

Na podlagi tretjega odstavka 4. člena uredbe o stroških državnih odkupnih podjetij izdajam po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu z Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ

odločbo

o odstotku — znesku — za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa državnih odkupnih podjetij, ki se poglavitno bavijo z neposrednim odkupom proizvodov od proizvajalcev*

I. Za podjetja, ki se bavijo z odkupom živine, mesa in maščob, znaša odstotek za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa 0,2% od skupnega zneska, doseženega letnega odkupa.

II. Za podjetja, ki se bavijo z odkupom žita, se določi za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa znesek 15 par za vsakih 100 kg odkupljenega žita.

III. Določeni odstotek oziroma znesek za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa velja za vsa državna odkupna podjetja, zveznega, republiškega in lokalnega pomena, ki se bavijo z neposrednim odkupom proizvodov, navedenih pod I. in II. točko te odločbe, od proizvajalca.

IV. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 129

Beograd dne 21. avgusta 1947.

Predsednik zvezne načrtno komisije:

Andrija Hebrang l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 79—548/47.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva predpisuje vlada FLRJ po predlogu ministra za zunanjo trgovino FLRJ

uredbo
o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom
in uvozom*

1. člen

Predpisi te uredbe veljajo za državna trgovska podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom in so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ, in na druga državna podjetja glede njihovega izvoznega in uvoznega poslovanja.

2. člen

Poslovni stroški državnih trgovskih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom in so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ, sestojijo iz:

a) normiranih izvoznih oziroma uvoznih stroškov;

b) prispevka za kritje izdatkov za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja z inozemstvom;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 25—179/47.

c) določenega prispevka za sklad vodstva podjetja.

3. člen

Za kritje izrednih poslovnih izdatkov, ki niso predvideni v normiranih izvoznih in uvoznih stroških, gre državnim trgovskim podjetjem, ki se bavijo z izvozom in uvozom in so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ, dodatni znesek.

Drugim državnim podjetjem lahko minister za zunanjo trgovino FLRJ dovoli glede na njihovo izvozno in uvozno poslovanje dodatni znesek, o katerem govori prednji odstavek.

Minister za zunanjo trgovino FLRJ predpiše, kateri izdatki se smejo pokriti z dodatnim zneskom.

4. člen

K normiranim izvoznim oziroma uvoznim stroškom spadajo vsi stroški, ki so neogibno potrebni za pravilno in racionalno trgovanje z inozemstvom ter stroški generalnega ravnateljstva za izvoz oziroma uvoz.

Njih razvrstitev je določena s kontnim načrtom za trgovska podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom.

5. člen

K izdatkom za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja z inozemstvom spadajo:

1. posebni izdatki za propagando in reklamo izvoznih proizvodov v inozemstvu;

2. izdatki za boljšo organizacijo izvoznega in uvoznega poslovanja (za izpopolnitev konjunktur in gospodarske informativne službe, ureditev re-

prezentativnih poslovnih prostorov doma in v tujini itd.).

6. člen

Višina prispevka za sklad vodstva, način določitve prispevka in uporaba sredstev iz sklada vodstva se predpiše s posebno uredbo.

7. člen

Predsednik zvezne načrtna komisije določi po predlogu ministra za zunanjo trgovino FLRJ in v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta vlade FLRJ maržo za kritje stroškov iz 2. člena in dodatnega zneska iz 3. člena te uredbe za posamezna državna trgovska podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom in so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ.

Podjetje zaračuna odobreno maržo v nabavno ceno izvoženega oziroma uvoženega blaga.

Dodatne zneske, ki se po prvem odstavku tega člena zaračunajo v maržo za prodano blago, morajo plačati podjetja svojemu operativnemu upravnemu voditelju, ki krije s temi zneski izredne poslovne izdatke podjetja in izdatke, navedene v 3. členu te uredbe.

8. člen

Državna podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom, morajo v svojem knjigovodstvu natančno izkazati vse svoje dejanske izvozne in uvozne stroške.

9. člen

Državna podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom, pa niso pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ, zaračunajo

marže na tisti del prometa, ki ga opravljajo kot izvozniki oziroma uvozniki za določene uvozne oziroma izvozne proizvode. Višino te marže določi v skladu s predpisi te uredbe minister za zunanjo trgovino FLRJ po predlogu pristojnega ministra.

10. člen

Če bi zaradi racionalnega dela in pravilne organizacije poslovanja doma in v tujini pokazala podjetja nižje stroške od normiranih, tedaj uporabi podjetje od tako nastale razlike 50% za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja z inozemstvom, 50% pa vplača v sklad vodstva podjetja.

11. člen

Natančnejše določbe za uporabo te uredbe izda minister za zunanjo trgovino FLRJ v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta vlade FLRJ.

12. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, izvaja pa se od 1. aprila 1947.

Beograd dne 18. marca 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za zunanjo trgovino:
inž. Nikola Petrović l. r.

Na podlagi 62. člena splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih predpisuje vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta vlade FLRJ

uredbo

o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom*

1. člen

Predpisi te uredbe se uporabljajo za državna gospodarska podjetja, za katera veljajo predpisi uredbe vlade FLRJ o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom.

2. člen

Sredstva za sklad vodstva se zbirajo:

- a) iz rednega prispevka, ki se določi v odstotkih skupnega, z načrtom predvidenega letnega prometa podjetja;
- b) iz sredstev, ki jih predvideva 10. člen uredbe vlade FLRJ o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom;
- c) iz posebnega prispevka, ki ga določi minister za zunanjo trgovino FLRJ v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta vlade FLRJ. Ta

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 25—177/47.

posebni prispevek se lahko uporabi tudi za sklad vodstva tistih podjetij, ki dajo blago na razpolago oziroma, ki ga pripravijo za izvoz in uvoz. Minister za zunanjo trgovino FLRJ izda v sporazumu z ministrom za finance FLRJ natančnejše predpise o posebnem prispevku in o njega uporabi.

3. člen

Odstotek rednega prispevka za sklad vodstva tistih podjetij, ki se bavijo samo z izvozom in uvozom, se izračuna po temle obrazcu pri čemer pomeni:

$$O = \frac{\$ \times 15 \times 10.000}{P}$$

pri čemer pomeni:

- O = odstotek rednega prispevka za sklad vodstva po načrtu predvidenega skupnega letnega prometa zadevnega podjetja;
- \$ = število uslužbencev zadevnega podjetja;
- P = skupni, z načrtom predvideni letni promet zadevnega podjetja.

Odstotek rednega prispevka za sklad vodstva tistih podjetij, ki se razen s svojimi rednimi posli bavijo tudi z izvozom ali uvozom, je glede izvoza ali uvoza enak odstotku tistih podjetij iz prvega odstavka tega člena, ki se bavijo z izvozom ali uvozom istega ali podobnega izdelka.

4. člen

Državna trgovska podjetja, za katera veljajo predpisi te uredbe, morajo vplačati v osrednji sklad svojega operativnega upravnega voditelja 5% od zneska svojega sklada vodstva.

5. člen

Pri izvoznih in uvoznih podjetjih pomeni promet skupni znesek nabavnih cen izvoženega oziroma uvoženega blaga v dinarjih.

6. člen

Podjetja ustanovijo sklad vodstva s 1. aprilom 1947.

Osrednji sklad se ustanovi s 1. aprilom 1947.

7. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda minister za zunanjo trgovino FLRJ v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta vlade FLRJ.

8. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, izvajati pa se začne s 1. aprilom 1947.

Beograd dne 18. marca 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 11. člena uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in 7. člena uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, predpisujem v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

navodilo

za izvajanje uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in uredbe o skladu vodstva in osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom*

1. Državna podjetja, ki se izključno ali deloma bavijo z izvozom in uvozom, uporabljajo ne glede na to, ali so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino ali ne, za izvozno in uvozno poslovanje predpise uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom. Predpisi omenjene uredbe se torej ne porabljajo, če neko državno podjetje opravlja kakšen uvozni posel za svoje lastne potrebe, n. pr. če neko industrijsko podjetje uvozi kakšne stroje za svoje potrebe (1. člen uredbe).

2. Skupni stroški državnih trgovskih podjetij, ki so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ, sestojijo iz normira-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 39—298/47.

nih izvoznih in uvoznih stroškov, prispevka za izdatke za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja, določenega rednega prispevka za sklad vodstva in določenega dodatnega zneska za pokritje izrednih uvoznih in izvoznih izdatkov (2. in 3. člen uredbe).

3. Predpisi uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, ne veljajo za podjetja, ki so pod vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino, opravljajo pa odpremne in prevozne ter skladiščne posle. Pri podjetjih, ki se bavijo z izvozom in uvozom, pa niso pod vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino, se ta uredba uporablja za tisto poslovanje, ki se nanaša na izvoz oziroma uvoz, tako da se jim prizna posebna marža, določena po 9. členu uredbe.

4. Za kritje stroškov trgovinskih podjetij, ki so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino, je odobrena marža.

Marža je plačilo, ki se odobri za kritje uvoznih in izvoznih stroškov.

Marža se določi v odstotkih nabavne vrednosti blaga, sestoji pa iz:

a) normiranih izvoznih in uvoznih stroškov (5. točka I—VI tega navodila);

b) prispevka za kritje izdatkov za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja z inozemstvom;

c) stopnje prispevka za sklad vodstva;

č) stopnje dodatnega zneska za kritje izrednih izvoznih in uvoznih izdatkov.

5. K normiranim uvoznim in izvoznim stroškom spadajo:

I. Plače:

a) plače vodstva podjetja, komercialnega in strokovnega osebja;

b) plače administrativnega in drugega pomožnega osebja ter izvršilnega osebja podjetja.

V to skupino stroškov gredo tudi vsi drugi stroški v zvezi s plačami, kot so socialni prispevki, ki jih trpi podjetje, in plače za nadurno delo.

II. Stroški za blagovni promet:

Zavarovanje blaga v skladiščih, manipulacija blaga v skladiščih, stroški za medskladiščni prenos in prevoz blaga, stroški za vskladiščenje blaga in stroški za embalažo in nje prevoz.

III. Stroški za poslovne prostore:

Najemnina in zakupnina, zavarovanje zgradb, kurjava, razsvetljava, voda, popravila zgradb in opreme, vzdrževanje in čiščenje prostorov, odpis od lastnih zgradb, naprav in inventarja.

IV. Davščine, prispevki, druga zavarovanja in različni odpisi:

Davščine ljudskih odborov, takse in pristojbine, prispevki strokovnim društvom, življenjsko zavarovanje tehničnega osebja (kot n. pr. šoferjev), zavarovanje plačila.

V. Splošni upravni stroški:

Poštnina, brzojavi in telefon, pisarniške potreščine, potni in selitveni stroški, stroški za izvedence, nasvete in nadzorstvo, revizijo in razsodništvo, stroški za patente, licence in podobne pra-

vice, stroški lastnih prevoznih sredstev, normalni stroški za kulturno trgovanje (oglasi, reklame, vzorci, prospekti, sodelovanje na mednarodnih sejmih), obresti za izposojena obratna sredstva, določena z načrtom, stroški denarnega in plačilnega prometa, stroški operativnega upravnega vodstva (generalnega ravnateljstva za izvoz oziroma uvoz), časniki in časopisi.

VI. Stroški predstavnika podjetja v inozemstvu, predstavnika doma in stroški za reprezentanco:

6. K izdatkom za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja spadajo vsi tisti izdatki, ki so namenjeni za boljšo in uspešnejšo ureditev uvoznega in izvoznega poslovanja. Tu gre za izdatke, ki niso predvideni v normiranih uvoznih in izvoznih stroških in niso nujno potrebni za kulturno in racionalno trgovanje. K izdatkom za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja z inozemstvom spadajo: posebni izdatki za propagando in reklamo naših proizvodov v inozemstvu, za izpolnitev konjunktur in gospodarske — informativne službe (naročnina za različne liste, tečajne in borzne časopise, potovanje konjunkturista zaradi spoznavanja tujega tržišča), ureditev reprezentativnih in razstavnih prostorov doma in v inozemstvu, nabava poslovnega inventarja, uvedba sodobnih tehničnih iznajdb, potrebnih za uspešnejše pisarniško delo, stroški za strokovnjake in za dajanje nasvetov, za racionalizacijo in boljšo organizacijo poslovanja.

7. Pri tistih podjetjih, ki se bavijo samo z izvozom ali uvozom, se izračuna odstotek rednega

prispevka za sklad vodstva vsakega podjetja po obrazcu iz prvega odstavka 3. člena uredbe o skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom.

Znesek rednega prispevka za sklad vodstva vsakega posameznega podjetja se izračuna z uporabo odstotka, izračunanega po prednjem odstavku od doseženega prometa zadevnega podjetja.

Podjetja, ki opravljajo poleg svoje glavne dejavnosti tudi še izvozne ali uvozne posle, izračunajo prispevek za sklad vodstva, ki izhaja iz njihovega izvoznega in uvoznega poslovanja tako, da za doseženi izvozni in uvozni promet uporabljajo tisti odstotek prispevka za sklad vodstva, ki je izračunan in določen za podjetja iz prvega odstavka te točke, ki se bavijo z izvozom in uvozom istega ali podobnega proizvoda.

8. Dodatni znesek uporabi podjetje za kritje nujnih in izrednih poslovnih izdatkov, ki ne nastajajo redno, so pa nujni za izpolnitev poslovnih nalog. Taki izredni izdatki so izredni stroški za brzojav in telefon, izredni stroški, nastali ob kvalitativnem in kvantitativnem prejemu blaga, izredni stroški, nastali s pošiljanjem predstavnikov podjetja v inozemstvo in z njihovim bivanjem v inozemstvu.

9. Državna podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom, pa niso pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino, zaračunajo od dela prometa, ki ga opravljajo kot izvozniki oziroma uvozniki, maržo, katere višino določi minister za zunanjo trgovino FLRJ v sporazumu s pristojnimi ministri za posamezne skupine proizvodov (9. člen uredbe). Ta podjetja morajo po svojih ope-

rativnih upravnih voditeljih in po pristojnih ministrstvih zahtevati od ministra za zunanjo trgovino FLRJ oziroma od pooblaščenca ministra za zunanjo trgovino FLRJ pri vladah ljudskih republik, ki jih je minister za zunanjo trgovino za to pooblastil, da se jim na podlagi z listinami dokazanega predloga določi marža.

10. Pri vseh podjetjih, za katere velja uredba o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z uvozom in izvozom, se marža zaračuna k nabavni ceni. Nabavna cena izvoženega oziroma uvoženega blaga po uredbi o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in ki je podlaga za izračunanje marže, sestoji: iz fakturnega zneska domačega ali tujega dobavitelja, carine z davkom od prometa proizvodov in iz drugih davščin, stroškov akreditiva in nakazila.

11. Državna podjetja, ki se pri svojem poslovanju bavijo samo z izvozom in uvozom, bodisi da so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ ali ne, vodijo svoje knjige po obveznem kontnem načrtu za trgovska podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom. Državna podjetja, ki se deloma bavijo z izvozom in uvozom, morajo v svojem knjigovodstvu natančno izkazati na posebnih kontih poslovanja o izvozu in uvozu vse svoje dejanske izvozne in uvozne stroške (8. člen uredbe).

12. Državna podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom, pa so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ, morajo dati na poseben bančni račun svojega operativnega upravnega voditelja pri Narodni banki FLRJ do petega v mesecu za pretekli mesec dosežene pri-

spevke kot dodatni znesek iz marže za prodano blago.

Druga državna podjetja, ki se bavijo izključno ali deloma z izvozom in uvozom, katerim pa je minister za zunanjo trgovino FLRJ po drugem odstavku 3. člena dovolil dodatni znesek, morajo prav tako dati dosežene zneske kot dodatni znesek na poseben bančni račun svojega operativnega upravnega voditelja.

Operativni upravni voditelji poravnajo s temi zneski izredne poslovne izdatke podjetij, navedene v prvem odstavku 3. člena uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom (tretji odstavek 7. člena uredbe).

Operativni upravni voditelji podjetij iz prednjih odstavkov morajo aktivni saldo tega računa izplačati na koncu vsakega polletja na bančni račun ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ.

13. Če izvozna in uvozna podjetja dosežejo z racionalizacijo poslovanja, s povečanjem prometa, z znižanjem režijskih stroškov itd., da so njihovi dejanski izvozni oziroma uvozni stroški nižji od normiranih stroškov, nastane razlika, ki jo lahko podjetje uporabi, in sicer 50% za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja podjetja, 50% pa za sklad vodstva podjetja.

14. Nabavna cena po 5. členu uredbe o skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, je istovetna z nabavno ceno iz uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in se torej tudi nanjo nanašajo predpisi 10. točke tega navodila.

15. Priloga k temu navodilu je sestavni del tega navodila.

16. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, izvaja pa se od 1. aprila 1947.

Beograd dne 7. maja 1947.

Minister za zunanjo trgovino:
inž. Nikola Petrović l. r.

Strinjam se!

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

PRILOGA

k navodilu za izvajanje uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom

Struktura cen

Izvozna in uvozna podjetja poslujejo s proizvodi, pri katerih sta dve vrsti cen:

a) s proizvodi, za katere so določene enotne proizvodne cene, franko razkladalna postaja potrošnika;

b) s proizvodi, za katere niso predpisane enotne cene.

Primer knjiženja marže

Neko podjetje ministrstva za zunanjo trgovino posluje z določeno maržo v višini 2,2% na nabavno vrednost blaga. Ta marža vsebuje:

1. normirane izvozne in uvozne stroške — 1,900%;
2. prispevek za sklad vodstva — 0,057%;

3. prispevek za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja — 0,013%;

4. dodatni prispevek — 0,230%.

Vzemimo, da je to podjetje v nekem stalnem razdobju doseglo glede na nabavno ceno (podlaga za obračunavanje marže) promet v znesku 951,298.000 dinarjev, tako da na posamezne zgoraj navedene marže odpade:

	dinarjev
1. za normirane stroške	18,074.662
2. za sklad vodstva	542.240
3. za prispevek za racionalizacijo	123.669
4. za dodatni znesek	2,187.985

V tem primeru vzemimo, da znaša kupna, to je fakturna vrednost uvoženega blaga 800,000.000 din, uvozni stroški, ki gredo v osnovo za obračunavanje marže (carina s prometnim davkom in druge davščine, stroški akreditiva in nakazilo) 151,298.000 din, uvozni stroški, ki ne gredo v osnovo za obračunavanje marže, obremenjujejo pa nabavno ceno blaga (prevozni stroški in stroški za zavarovanje prevoza, prevozni manipulativni stroški, drugi redni nabavni stroški in prispevek za ministrstvo za zunanjo trgovino) pa 48,702.000 dinarjev. Stroški uvoza, tako tisti, ki gredo v osnovo za obračunavanje marže, kot tudi drugi stroški, ki obremenjujejo nabavno ceno blaga po obveznem kontnem načrtu podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, se imenujejo kalkulatívni nabavni stroški.

V gornjem primeru bi bila kalkulacija tale:

	dinarjev
Fakturna cena blaga	800,000.000
Kalkulativni nabavni stroški, ki gredo v osnovo za obračunavanje marže	151,298.000
Podlaga za obračunavanje marže .	951,298.000
Drugi kalkulativni nabavni stroški .	48,702.000
Nabavna vrednost blaga	1.000,000.000
Marža 2,2% na osnovo v znesku di- narev 951,298.000	20,928.556
Kalkulacijska vrednost blaga	1.020,928.556
Prodajna vrednost blaga	1.248,000.000
Pozitivna razlika v ceni	227,071.444

Po obveznem kontnem načrtu podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, bi morali knjižiti takole:

Ob nakupu:

Dolguje:

3 nabavljeno blago	1.000,000.000
230 račun razlike v ceni	227,071.444

Terja:

160 dobavitelji	800,000.000
231 kalkulativni nabavni stroški . .	200,000.000
193 ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ — račun za izenačenje cen (Ko plačamo stroške za blago, knji- žimo izplačilo v breme računa 231)	227,071.444

Ob prodaji:

Dolguje:

14 kupci	1.248,000.000
--------------------	---------------

Terja: . . . . . dinarjev
 84 Izkupiček 1.248,000.000

Periodično razknjiženje:

Marža dolguje: 84 izkupiček 20,928.556
terja: 61 normirani stroški 18,074.662
 62 sklad vodstva 542.240
 63 prispevek za racionalizacijo 123.669
 64 dodatni znesek 2,187.985

Razlike v ceni:

Dolguje: 84 izkupiček 227,071.444
Terja: 230 račun razlike v ceni 227,071.444

V 4. razredu smo imeli vknjižene tele izdatke:

41—48 normirani stroški 17,500.000
 492 sklad vodstva 450.000
 493 racionalizacija 100.000
 494 dodatni znesek 1,200.000

To knjižimo (med letom).

Terja:
 51 normirani stroški 17,500.000
 52 sklad vodstva 450.000
 53 racionalizacija 100.000
 54 dodatni znesek 1,200.000

Dolguje:
 61 normirani stroški 17,500.000
 62 sklad vodstva 450.000
 63 racionalizacija 100.000
 64 dodatni znesek 1,200.000

Tako bomo imeli v 6. razredu računsko razmerje marže in izdatkov oziroma razlike med doseženo maržo in dejanskimi izdatki, ki jo obremenjujejo.

Razlike se razknjižijo po navodilih, zaključujoč konte 6. razreda z ustreznimi konti, in sicer:

a) saldo konta normiranih stroškov se zaračuna v višini 50% k prispevku za racionalizacijo in se prenese na konto 084, 50% pa k skladu vodstva na konto 083 (10. člen uredbe o stroških);

b) saldo konta sklada vodstva se knjiži v korist konta 083;

c) saldo konta prispevka za racionalizacijo se knjiži v korist konta 084;

č) saldo konta dodatnega zneska se vplača na poseben račun operativnega upravnega vodstva pri Narodni banki FLRJ (7. člen uredbe o stroških).

5. razred se zaključi ob koncu leta s 4. razredom.

Na podlagi 11. člena uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in 7. člena uredbe o skladu vodstva in osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, izdajam v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odločbo

o spremembi in dopolnitvi 10. točke navodila za izvajanje uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in uredbe o skladu vodstva in osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom*

1. člen

1. 10. točka navodila za izvajanje uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in uredbe o skladu vodstva in osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, se spremeni in se glasi:

»Pri vseh podjetjih, za katera velja uredba o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, se zaračuna marža k nabavni ceni. Nabavna cena izvoženega oziroma uvoženega blaga, ki je po uredbi o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, podlaga za računanje marže, sestoji iz fakturnega zneska domačega ali tujega dobavitelja, carine z davkom od prometa

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 66—490/47.

proizvodov in drugih davščin, iz prevoznih stroškov in stroškov za zavarovanje prevoza, iz špediterskih manipulativnih stroškov, stroškov za akreditivne in nakazila, prispevka ministrstvu za zunanjo trgovino za izvozna in uvozna dovoljenja ter iz drugih rednih nabavnih stroškov.«

II. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 40.777

Beograd dne 1. avgusta 1947.

Minister za zunanjo trgovino:

Melentije Popović l. r.

/ Strinjam se!

Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 11. člena pravilnika o izvajanju nadzorstva nad uvozom in izvozom izdajam

odredbo

o vpisu državnih gospodarskih podjetij v razvid za izvozno in uvozno poslovanje*

1. V 30 dneh po objavi te odredbe se morajo vpisati v razvid pri ministrstvu za zunanjo trgovino tale državna gospodarska podjetja:

- a) vsa podjetja, ki se bavijo z uvozom in izvozom kot rednim poslovnim predmetom;
- b) vsa podjetja, ki imajo z načrtom določene naloge uvoza in izvoza, in
- c) vsa podjetja, ki se došlej niso bavila z uvozom in izvozom, pa se bodo v bodoče bavila s takimi posli.

2. Državna gospodarska podjetja splošnega državnega pomena vložijo priglasitev za vpis v razvid, potrjeno od svojega operativnega upravnega voditelja, neposredno pri ministrstvu za zunanjo trgovino. Državna gospodarska podjetja republiškega, pokrajinskega oblastnega ali lokalnega pomena vložijo to prijavo na ministrstvo za zunanjo trgovino po republiškem komiteju za zunanjo trgovino.

3. Priglasitev za vpis v razvid mora obsegati tele podatke:

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 68—506/47.

- a) natančen naziv in sedež podjetja;
- b) naziv državnega organa, pod katerega operativnim upravnim vodstvom je podjetje;
- c) vrsto podjetja (proizvajalno, trgovsko, odkupno itd.) in njegov poslojni predmet;
- č) glavne vrste blaga, ki ga bo podjetje uvažalo oziroma izvažalo;
- d) višino obratnih sredstev;
- e) priimek in ime voditelja podjetja;
- f) natančen naslov podjetja in njegove telefonske številke.

4. Po vpisu v razvid izda ministrstvo za zunanjo trgovino tem državnim gospodarskim podjetjem potrdilo, da imajo pravico baviti se z uvoznimi in izvoznimi posli.

Do izdaje takega potrdila opravljajo podjetja še naprej tiste uvozne oziroma izvozne posle, katere so nanje prenesli ali jih zanje pooblastili operativni upravni voditelji, republiški komiteji za zunanjo trgovino ali ministrstvo za zunanjo trgovino.

5. Ta odredba velja takoj.

Št. 41.343

Beograd dne 7. avgusta 1947.

Minister za zunanjo trgovino:

Melentije Popović l. r.

Zaradi ureditve izvoznega in uvoznega poslovanja v letu 1948 izdajam na podlagi 10. člena pravilnika za izvajanje nadzorstva nad uvozom in izvozom

odredbo

o registraciji gospodarskih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom*

1. V 10 dneh od dneva objave te odredbe se morajo pri ministrstvu za zunanjo trgovino kot izvozniku in uvozniku registrirati tale podjetja:

a) vsa podjetja, ki jim je izvoz in uvoz redno poslovanje;

b) vsa podjetja, ki imajo z načrtom določene izvozne in uvozne naloge;

c) vsa druga podjetja, ki jim izvoz in uvoz ni redno poslovanje in nimajo z načrtom določenih izvoznih in uvoznih nalog, ki pa izrazijo zahtevo za opravljanje izvoznih in uvoznih poslov.

2. Gospodarska podjetja splošnega državnega pomena, navedena v 1. točki te odredbe pod a) in b), vložijo pripravo za registracijo, potrjeno od svojega operativnega upravnega vodstva, naravnost na ministrstvo za zunanjo trgovino, medtem ko gospodarska podjetja republiškega, pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena kakor tudi združna podjetja, navedena v 1. točki te odredbe pod a) in b), vložijo od svojega operativnega upravnega

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 106—787/47.

voditelja potrjeno prigrasitev na ministrstvo za zunanjo trgovino pri vladi svoje ljudske republike. Prav tako vložijo tudi podjetja, navedena v 1. točki te odredbe pod b); prigrasitev za registracijo po komiteju za zunanjo trgovino pri vladi svoje ljudske republike in izrazijo svojo zahtevo za opravljanje izvoznih in uvoznih poslov.

3. Prigrasitev za registracijo mora imeti tele podatke:

- a) natančno ime (firmo) in sedež podjetja;
- b) natančen naslov, poštni predal, brzojavni naslov, glavne telefonske številke, številko bančnega računa in bančne zveze;
- c) podatke o podružnici ali zastopstvu doma ali v tujini, njih natančne naslove, poštni predal in glavne telefonske številke;
- č) številko in datum registracije ter številko uradnega lista, v katerem je objavljena registracija, kakor tudi ime organa, ki je podjetje registriral;
- d) ime operativnega upravnega voditelja;
- e) vrsto podjetja (trgovsko, proizvodno, odkupno itd.);
- f) ali je podjetje splošnega državnega, republiškega, pokrajinskega, oblastnega ali lokalnega pomena ali pa združno podjetje;
- g) s čim podjetje posluje;
- h) ime artiklov, ki jih podjetje redno izvaža in uvaža, kakor tudi ime artiklov, za katere dobiva podjetje načrtne naloge;
- i) kolikšen je bil obrat podjetja glede izvoza in uvoza med letom do dneva prigrasitve za registracijo (približno);
- j) višino obratnih sredstev podjetja;
- k) natančen naslov in ime voditelja podjetja;

1) kdo je pooblaščen za veljavno podpisovanje podjetja.

4. Vsa podjetja, na katera se nanaša ta odredba, morajo vse spremembe, ki so nastale med njihovim izvoznim in uvoznim poslovanjem, nemudoma poslati ministrstvu za zunanjo trgovino.

5. Vsa podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom, ustanovljena po uveljavitvi te odredbe, je treba prav tako registrirati po predpisih te odredbe v 30 dneh od dneva, ko so bila ustanovljena.

6. Vsa podjetja, ki jih ministrstvo za zunanjo trgovino registrira po tej odredbi, dobijo posebna dovoljenja, na podlagi katerih bodo opravljala izvozne in uvozne posle.

7. Odredba ministra za zunanjo trgovino št. 41.343 z dne 7. avgusta 1947 se razveljavi. Podjetja, ki so bila že prej ustanovljena, ravnajo prav tako po predpisih te odredbe.

8. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 62.706

Beograd dne 6. decembra 1947.

Minister za zunanjo trgovino:

Melentije Popović l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za zunanjo trgovino

uredbo

o borzi za izvoz in uvoz*

1. člen

Za povzdigo dela izvoznikov in uvoznikov Federativne ljudske republike Jugoslavije se ustanovi borza za izvoz in uvoz s sedežem v Beogradu.

2. člen

Naloge borze so tele:

1. sprejema ponudbe in povpraševanja posameznih podjetij in ustanov glede izvoza in uvoza ter jih sporoča zainteresiranim izvoznikom in uvoznikom; posreduje, da se po načrtu določene naloge posameznega izvoznika oziroma uvoznika dajo v izvršitev drugemu izvozniku oziroma uvozniku, ki bo ta posel opravil z večjim uspehom; posreduje pri virmiranju plačilnih sredstev med svojimi člani;
2. zbira podatke o cenah, ponudbah, povpraševanju itd. za proizvode na inozemskih tržiščih in s prenašanjem teh podatkov pomaga svojim članom pri njihovem nastopanju na inozemskih tržiščih;
3. uredi za svoje člane informativno-komercialno službo;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 103—751/47.

4. daje svojim članom glavna navodila glede njihovega izvoznega in uvoznega poslovanja;

5. predlaga državnemu razsodništvu, da sprejme trgovinske običaje in uzance;

6. opravlja druge zadeve, ki jih ji določi ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

3. člen

Člani borze so vsi izvozniki in uvozniki, ki so po veljavnih predpisih vpisani v razvid pri ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ.

4. člen

Borza se vzdržuje od določenega prispevka, ki ga plačajo vsi njeni člani.

Višino prispevka iz prednjega odstavka določi borzni svet.

5. člen

Vsi člani borze ji morajo pošiljati poročila o svojih trgovskih poslih (ponudbe, povpraševanja, sklepnice itd.) ter se ravnati po poslovnih navodilih, ki jih dobijo od nje.

6. člen

Člani borze sestavljajo borzno skupščino, ki izvoli iz svoje srede borzni svet.

Svet izvoli ravnatelja borze, ki je za svoje delo njemu odgovoren.

Izpolnitev ravnatelja potrdi minister za zunanjo trgovino FLRJ.

Druge uslužbence imenuje ravnatelj borze.

7. člen

Za izpolnitev nalog iz 2. člena uredbe ima borza v svoji notranji ureditvi potrebna tajništva za posa-

mezne izvozne ali uvozne proizvode ali njih skupine.

8. člen

Borza sme imeti po potrebi v gospodarsko važnih središčih svoje poslovalnice, ki pomagajo borzi pri opravljanju njenih nalog.

Borzni poslovalnici načeljuje šef, ki ga imenuje ravnatelj borze.

9. člen

Skupščina borze za izvoz in uvoz izda pravilnik o organizaciji in poslovnem redu borze, v katerem bodo določbe o ustroju, ureditvi ter o načinu dela borze in potrebne sankcije za prekršitve direktiv in smernic, ki jih da borza za izvoz in uvoz, ter za nepravilnosti pri opravljanju izvoznih in uvoznih poslov. Pravilnik o organizaciji in poslovnem redu borze za izvoz in uvoz potrdi minister za zunanjo trgovino FLRJ.

10. člen

Minister za zunanjo trgovino FLRJ je pooblaščen, da predpiše natančnejše določbe za izvajanje te uredbe.

11. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 27. novembra 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za zunanjo trgovino:

inž. Melentije Popović l. r.

Na podlagi 40. člena v zvezi z 20. členom zakona o petletnem planu za razvoj narodnega gospodarstva Federativne ljudske republike Jugoslavije v letih 1947 do 1951 izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

**uredbo
o prodajnih servisih***

1. člen

Za preskrbo gospodarstva in jugoslovanske armade z industrijskimi proizvodi, ki se nabavljajo in rabijo v majhnih količinah, organizirajo republiški ministri vsak za svojo gospodarsko panogo potrebno število prodajnih servisov.

Vlade ljudskih republik skrbijo, da se ta organizacija izvede.

Prodajni servisi so pravne osebe in poslujejo po načelih, ki veljajo za državna gospodarska podjetja.

2. člen

Po potrebi se ustanovijo v posameznih republiških ministrstvih glavna ravnateljstva kot operativni upravni voditelji prodajnih servisov.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 48—376/47.

3. člen

Servisna podjetja imajo nalogo:

a) da nabavljajo, sortirajo in drže v svojih skladiščih dele industrijskih, rudarskih in drugih strojev ter orodja (zalogo standardnih delov, nadomestne dele, drobno orodje, droben elektrotehnični material, kemikalije in podobno);

b) da ta material prodajajo ustreznim podjetjem splošnega državnega, republiškega in lokalnega pomena, predvsem podjetjem v tisti ljudski republiki, za katero so ustanovljena, in enotam jugoslovanske armade.

4. člen

Da bi prodajni servisi mogli izpolniti te naloge, jim ljudske republike (načrtne komisije) odredijo iz dodeljenih kontingentov industrijskega blaga in iz lokalnih in drugih razpoložljivih virov potrebne količine materiala (3. člen, točka a) in skrbijo, da dobijo potrebne količine materiala.

Če zahteva več podjetij oziroma jugoslovanska armada isti material, odloči predsedstvo vlade ljudske republike (dispečerska skupina) oziroma Gospodarski svet pri vladi FLRJ glede na to, kakšnega pomena je podjetje, komu izmed njih naj se zahtevani material dodeli.

O vsakem poslu sklenske prodajni servis pogodbo.

5. člen

Poleg nalog iz 3. člena te uredbe prevzamejo prodajni servisi od preskrbovalca tudi tisto iz inozemstva uvoženo blago (po uredbi o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga), ki ga zaradi sortiranja, pakiranja, prejšnje dobave ali po-

dobnih razlogov ne more prevzeti potrošniško podjetje neposredno od preskrbovalnega podjetja.

Prodajni servis je dolžan prevzeti tako blago samo tedaj, če sta potrošniško in preskrbovalno podjetje sklenili pogodbo o dobavi oziroma prevzemu blaga preko prodajnega servisa in če ne gre za vagonске pošiljke.

Prodajni servis se mora držati rokov, ki so določeni v pogodbah iz prednjega odstavka.

6. člen

Natančnejše določbe za izvajanje te uredbe izdajo vlade ljudskih republik.

7. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 31. maja 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 46. člena zakona o državnih uslužbencih v zvezi s 40. členom temeljne uredbe o prejemkih zveznih državnih uslužbencev ter na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika komiteja za zakonodajo in izgraditev ljudske oblasti pri vladi FLRJ, predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ in ministra za trgovino in preskrbo FLRJ

uredbo

o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah kakor tudi v prodajalnah zadrug in družbenih ter množičnih organizacij*

1. člen

Po predpisih te uredbe se določijo prejemki prodajalcev, nižjih gospodarskih pomočnikov, gospodarskih pomočnikov, višjih gospodarskih pomočnikov in gospodarskih poslovodij v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah ter v prodajalnah zadrug in sploh družbenih in množičnih organizacij kakor tudi plače uslužbencev in nameščencev vseh poklicev, ki so zaposleni neposredno s prodajo, nabavo ali odkupom blaga ali ki kot ravnatelji poslovodje ali vodje organizirajo te posle v

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 97—713/47.

omenjenih podjetjih in prodajalnah ter v odkupnih in nabavljalnih podjetjih.

Glede prejemkov nižjih gospodarskih pomočnikov, gospodarskih pomočnikov, višjih gospodarskih pomočnikov in gospodarskih poslovodij, ki niso obseženi v prvem odstavku, se uporabijo določbe temeljne uredbe o prejemkih zveznih državnih uslužbencev, razen določb o temeljnih plačah, ki se določijo po 2. členu te uredbe.

2. člen

Temeljna plača znaša:	dinarjev
prodajalec	2.000—2.800
nižji gospodarski pomočnik	2.600—3.000
gospodarski pomočnik	3.100—3.400
višji gospodarski pomočnik	3.500—3.800
gospodarski poslovodja	4.000—4.400

Plača v mejah najnižjega in najvišjega zneska se določi po merilu iz 17. člena temeljne uredbe o prejemkih zveznih državnih uslužbencev oziroma po ustreznih predpisih o prejemkih republiških uslužbencev.

3. člen

Temeljna plača iz 2. člena te uredbe se za uslužbence in nameščence, ki so zaposleni neposredno s prodajo in nabavo blaga v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah kakor tudi v prodajalnah zadrug in družbenih ter množičnih organizacij, zagotovi samo v višini 50% (stalni del temeljne plače), medtem ko je višina drugega dela temeljne plače odvisna od delovnega učinka, tako da celotni* znesek temeljne plače teh uslužbencev in nameščen-

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 98—47.

cev lahko znaša več oziroma manj kakor so zneski, določeni v 2. členu te uredbe.

Pristojni minister oziroma organ sme odrediti, da se določenim uslužbencem in nameščencem, ki so poleg prodaje in nabave blaga zaposleni pretežno tudi pri drugem delu, poviša stalni del temeljne plače do 80% zneska, določenega zanje v 2. členu te uredbe.

4. člen

Temeljna plača ravnateljev, poslovodij in vodij prodaje, nabave in odkupa, ki organizirajo te posle, znaša 80% od temeljne plače, določene za njihov poklic, če jim poklic ni določen, pa 80% od najnižje plače, določene po 25. členu temeljne uredbe o prejemkih zveznih državnih uslužbencev oziroma po ustreznih predpisih o prejemkih republiških uslužbencev.

5. člen

Uslužbenci in nameščenci, ki so zaposleni neposredno z odkupovanjem (nabavljalci, odkupovalci, nakupovalci) ali ki nabavljajo blago na prostem trgu, praviloma nimajo temeljne plače, temveč se jim celotna plača določi po delovnem učinku. Pristojni minister oziroma organ jim sme izjemoma določiti temeljno plačo v višini največ do 50% temeljne plače, ki je določena za njihov poklic.

6. člen

Prejemki uslužbencev in nameščencev, naštetih v 1. členu, se izplačujejo iz določenega sklada plač zadevnega podjetja (prodajalne), ki nastane tako, da se od skupnega mesečnega zneska rabatov in marž zadevne organizacijske enote odbijejo določeni na-

bavni in prodajni stroški (prevozni stroški, kalo, razbitje, najemnina, razsvetljava, čiščenje, ureditev izložb, olepševanje in pod.), načrtni prispevek za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja ter načrtni prispevek za sklad vodstva in pa plače ter nagrade uslužbencev v upravi.

Pristojni minister (pristojni organ) oziroma po njegovem pooblastilu operativni upravni voditelj sme predpisati (normirati), kolikšen del skupnega zneska rabatov in marž je treba odbiti za posamezne stroške, navedene v prednjem odstavku. Če se to ne določi oziroma dokler se ne določi, sme to storiti neposredni vodja podjetja oziroma prodajalne, ki je odgovoren, da poslovanje teče v redu in na primerni ravni kulturnega trgovanja. Merilo za določanje teh stroškov je lahko vrsta trgovine (mešana, specializirana in pod.), višina blagovnega prometa, družbena važnost trgovinskega podjetja, potreba višjega kulturnega trgovanja itd.

7. člen

Na podlagi tako dobljenega temeljnega sklada plač, ki se spreminja s prometom blaga in izpolnitvijo nalog, določi vodja podjetja oziroma prodajalne neposredno ali pa po navodilih operativnega upravnega voditelja oziroma pristojnega ministra, če spoznata ta dva to za potrebno, po zaslišanju sindikalne organizacije norme, po katerih se odmerja plača po delovnem učinku.

Vodja mora norme določiti tako, da morejo uslužbenci in nameščenci ob dobri organizaciji dela s primerno vnemo in ob predvidenem skupnem blagovnem prometu praviloma doseči popolni znesek temeljne plače, s posebno vnemo, boljšo organiza-

cijo dela in če po svoji zaslugi prekoračijo predvideni blagovni promet, pa tudi ta znesek sorazmerno prekoračiti.

Norme za dodatek po delovnem učinku se morajo določiti na podlagi individualnega dela in vneme vsakega posameznega uslužbenca ter skupne vneme delovnega kolektiva. Tako je mogoče delovni učinek meriti:

1. po prometu, ki ga ima vsak posamezni uslužbenec; v tem primeru dobi od prometa glede na vrsto in ceno artiklov bodisi določen odstotek ali pa stalno določeni znesek;

2. po znesku rabatov oziroma marž od vsakega posameznega artikla, ki ga uslužbenec prodaja; v tem primeru dobi določen odstotek od rabata oziroma marže za vsak prodani artikel;

3. po udeležbi v celotnem prometu (kadar gre za enakovrstne artikle, med katerimi ni velike razlike glede cene in možnega prometa, kakor n. pr. pri kolonialnem blagu, namenjenem za redno preskrbo); v tem primeru dobi uslužbenec iz sklada znesek, sorazmeren njegovi udeležbi pri prometu;

4. na kak drug podoben način.

Pristojni minister oziroma organ lahko za uslužbenca in nameščence v prodajalnah, ki trgujejo z enim samim artiklom, ki ni v prosti prodaji, predpiše drugačen način nagrajevanja po navodilih ministra za trgovino in preskrbo FLRJ.

Uslužbencem in nameščencem, ki sodelujejo pri odkupu ali nabavi artiklov na prostem trgu, se določi plača po količini odkupljenih oziroma nabavljenih proizvodov, po njih kakovosti itd.

8. člen

Ravnateljem, poslovodjem in vodjem trgovskih, nabavnih in odkupnih podjetij se daje dodatek po delovnem učinku v odstotku od ostanka, ki se dobi, če se od skupnega mesečnega zneska rabatov in marž odbijejo nabavni in prodajni stroški, načrtni prispevek za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja ter za sklad vodstva, plače in nagrade upravnega osebja iz prvega odstavka 6. člena ter skupni prejemki vsega drugega osebja. Ta odstotek določi pristojni minister (pristojni organ) oziroma po njegovem pooblastilu operativni upravni voditelj. Od ostanka skupnega zneska rabatov in marž po odbitku odstotka, ki se izplača ravnatelju, gre 50% v sklad vodstva, 50% pa za racionalizacijo in dvig ravni kulturnega trgovanja.

9. člen

Če podjetje ne more kriti stroškov, naštetih v prvem odstavku 6. člena uredbe, iz skupnega zneska rabatov in marž, sme pristojni minister oziroma organ dovoliti, da se uslužbencem in nameščencem teh podjetij oziroma prodajaln poviša stalni del temeljne plače do 80% od zneskov iz 2. člena te uredbe.

10. člen

Stalni del temeljne plače in dodatek po delovnem učinku se izplačujeta mesečno.

Način obračuna in čas izplačila dodatka po delovnem učinku določi vodja podjetja v sporazumu s sindikalno organizacijo.

Uslužbencem in nameščencem trgovinskih podjetij oziroma prodajaln, ki imajo v posameznem raz-

dobju med letom promet, manjši od normalnega, se sme v času manjšega prometa (»v mrtvi sezoni«) izplačevati poleg stalnega dela plače še predujem v višini do 50% dodatka po delovnem učinku, ki ga dosežejo po prometu v polni sezoni. Tako izplačani zneski se morajo obračunati najpozneje do konca vsakega polletja.

11. člen

Vsi uslužbenci in nameščenci iz 1. člena te uredbe imajo pravico do dodatka za otroke, in sicer za vsakega otroka po 175 dinarjev mesečno.

Uslužbencem, zaposlenim v državnih podjetjih in prodajalnah se izplačuje dodatek za otroke ob pogojih iz 33. in 34. člena temeljne uredbe o prejemkih zveznih državnih uslužbencev oziroma po ustreznih predpisih o prejemkih republiških uslužbencev.

12. člen

Za nameščence v vaških nabavljalnih in prodajnih zadrugah določijo plače republiške glavne združne zveze s pravilnikom na podlagi načel iz te uredbe.

13. člen

Uslužbencem in nameščencem, ki bodo prejeli prejemke po tej uredbi, se bo izplačala za meseca oktober in november razlika med njihovo dosedanjo in polno temeljno plačo.

Ravnatelji podjetij smejo uvesti plačevanje uslužbencev in nameščencev po tej uredbi začeni s 1. decembrom.*

Od 1. januarja 1948* dalje se smejo uslužbencem in nameščencem iz prvega odstavka 1. člena

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 98—47.

te uredbe določati plače edinole po predpisih te uredbe.

14. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

15. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Beograd dne 13. novembra 1947.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
komiteja za zakonodajo in izgraditev
ljudske oblasti pri vladi FLRJ:

Edvard Kardelj l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:

dr. Zaim Šarac l. r.

Na podlagi 15. člena uredbe o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah kakor tudi v prodajalnah zadrug in družbenih ter množičnih organizacij (Uradni list FLRJ št. 97/47) predpisujem

navodilo

za izvajanje uredbe o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah kakor tudi v prodajalnah zadrug in družbenih ter množičnih organizacij*

Uvod

Glavna težnja uredbe o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah kakor tudi v prodajalnah zadrug in družbenih ter množičnih organizacij je, da se konkretno določanje plače trgovskih nameščencev v okviru splošnih smernic prenese na ravnatelja podjetja. Glede na raznovrstnost trgovskih podjetij ni mogoče z uredbo postaviti splošnih norm, po katerih bi se določale plače po delovnem učinku v vseh trgovskih podjetjih. Postaviti je mogoče samo določene meje, ki naj se jih ravnatelj drži pri določanju teh norm.

S takim sistemom se bo predvsem doseglo, da bodo vsi nameščenci bolj zainteresirani pri izboljšanju trgovine, povečanju prometa in povzdigi ravni

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 102—749/47.

trgovine. Po drugi strani bo ravnatelj neposredno zainteresiran pri pravilnem določanju norme ter pri zmanjšanju stroškov in režije, ker bo sam dobil toliko večjo plačo, kolikor manjši bodo stroški in kolikor večji bo promet.

Tak sistem nalaga hkrati dolžnost sindikalnim podružnicam, da neposredno sodelujejo pri določanju norm in skrbijo za povečanje prometa, ker bodo samo na ta način mogle zares vplivati na izboljšanje življenjskega standarda nameščencev. Velika ovira pri uvajanju novega sistema utegne biti samo navidezna zapletenost ter težnja nameščencev, da se jim zagotovijo plače ne glede na učinek. Slabe sindikalne podružnice bodo poudarjale tudi strah pred ravnateljevo samovoljo ali pomanjkanje razvida. V resnici pa bo boj za novi sistem plač hkrati tudi boj za popoln razvid v našem trgovskem aparatu in za pravilno nagrajevanje uslužbencev in nameščencev na podlagi njihove marljivosti pri delu.

Točka 1. — 1. Po določbah 1. člena uredbe se določijo prejemki uslužbencev in nameščencev, ki so zaposleni:

- a) v državnih trgovskih podjetjih na debelo in na drobno;
- b) v državnih odkupnih podjetjih in v servisnih podjetjih, ki se bavijo z odkupom;
- c) v prodajalnah drugih državnih podjetij in ustanov, ki se bavijo z nadrobno prodajo (industrijske prodajalne, prodajalne Vetseruma in podobno);
- č) v delavskih preskrbovalnicah (popolnih);
- d) v delavsko-uslužbenskih nabavljalnih in potrošniških zadrugah in v prodajalnah obrtnih proizvajalnih in predelovalnih zadrug ter v prodajalnah

okrajnih zadružnih poslovnih zvez; v okrajnih in federalnih zadružnih poslovnih zvezah delavsko-uslužbenskih nabavljalnih in potrošniških zadrug;

e) v prodajalnah družbenih in množičnih organizacij, prodajalnah invalidskih in mladinskih organizacij, AFŽ-a in podobno.

2. Prejemki po delovnem učinku se izplačujejo uslužbencem in nameščencem, ki so zaposleni neposredno s prodajo, nabavo ali odkupom, in sicer:

prodajalcem,
nižjim gospodarskim pomočnikom,
gospodarskim pomočnikom,
višjim gospodarskim pomočnikom in
gospodarskim poslovojem.

3. Prejemki po delovnem učinku se izplačujejo po določbah uredbe in tega navodila tudi uslužbencem in nameščencem ekonomsko-komercialne stroke z drugimi poklici (t. j. s poklici mlajšega komercialista, komercialista, višjega komercialista, ekonomista itd.) ter uslužbencem in nameščencem vseh drugih strok, če so zaposleni neposredno s prodajo, nabavo ali odkupom blaga ali če vodijo te posle (n. pr. odkupovalec zdravilnih rastlin s poklicem farmacevta).

4. Nasprotno pa prejmejo uslužbenci in nameščenci s poklici prodajalca, nižjega gospodarskega pomočnika, gospodarskega pomočnika in gospodarskega poslovoje, ki niso zaposleni neposredno s prodajo, nabavo ali odkupom blaga (n. pr. skladiščniki, uslužbenci, ki sortirajo blago in pod.), praviloma le polno plačo po prvem odstavku 2. člena uredbe, lahko pa so nagrajeni tudi na drug način. Če pa ravnatelj podjetja misli, da tudi delo takih uslužbencev vpliva na povečan promet, ali da je

mogoče njihovo delo nagrajevati po delovnem učinku, lahko odredi, da se tudi ti plačajo po delovnem učinku.

5. Blagajniki in zavijalci prejemajo praviloma enake prejemke kakor drugi uslužbenci in nameščenci, ki neposredno sodelujejo pri prodaji, nabavi ali odkupu blaga, to je po delovnem učinku. Izjemoma sme pri tistih prodajalnah, kjer za te uslužbence zaradi posebnega dela ali iz drugih razlogov ni mogoče določiti delovnih norm, ravnatelj podjetja odrediti, naj se jim namesto stalnega dela temeljne plače in dodatka po delovnem učinku izplačuje nezmanjšana plača, lahko pa se nagradijo tudi na drug način.

6. Nabavljalci in odkupovalci, ki so zaposleni v trgovskih podjetjih, morajo vsekakor prejemati prejemke po delovnem učinku po določbah uredbe in tega navodila.

7. Pri tistih podjetjih, ki se bavijo samo ali večidel s prodajo na debelo, kjer marljivost posameznih uslužbencev in nameščencev ne vpliva na povečanje prometa, sme ravnatelj podjetja odrediti, naj se uslužbencem in nameščencem iz 1. člena uredbe izplačuje nezmanjšana plača.

Primer: Grosistično podjetje je organiziralo prodajo tako, da nabavljajo kupci blago na podlagi vzorcev. Drugo grosistično podjetje pa prodaja blago tako, da prihajajo kupci osebno v skladišče ter tam odberejo in kupijo blago. V prvem primeru marljivost uslužbencev, ki izdajajo blago iz skladišča na podlagi naročilnice in vzorcev, ne vpliva na obseg prometa in jih torej ni treba nagraditi po delovnem učinku. Zaradi tega sme ravnatelj odrediti, da prejemajo nezmanjšano temeljno plačo. V

drugem primeru pa marljivost uslužbenca (n. pr. ustrežljiva postrežba kupcev, hitrost postrežbe, reklama in dobro poznavanje blaga in izbora) vpliva na povečanje prometa in je treba zato take uslužbence nagrajevati po delovnem učinku.

8. Uslužbenci in nameščenci, ki prejemajo plačo po delovnem učinku, prejemajo za čas, ko so na letnem dopustu ali plačanem dopustu, polno temeljno plačo.

Točka 2. — Plača v mejah najnižjega in najvišjega zneska se daje nad najnižjim zneskom:

1. po letih državne službe;
2. če opravlja uslužbenec posebno zaupne naloge;
3. če ima uslužbenec večjo izobrazbo od redne, ki se zahteva za opravljanje poslov, ki jih uslužbenec dejansko opravlja;
4. če ima uslužbenec pri opravljanju določenega posla posebno odgovornost;
5. če obsega enak poklic različne posle, za katere se zahteva različna strokovna izobrazba ali večstranska odgovornost;
6. če je obseg poslov, ki jih uslužbenec opravlja, redno različen od obsega poslov drugih uslužbencev enakega poklica;
7. če je učinek posla uslužbenca enakega poklica po obsegu občutno večji in po kakovosti občutno boljši od rednega učinka uslužbenca enakega poklica v isti organizacijski enoti, za ta učinek pa ni mogoče postaviti norm.

Točka 3. — 1. Pri določanju višine stalnega dela temeljne plače za uslužbence in nameščence, ki poleg pretežnega dela s prodajo in nabavo blaga

opravljajo tudi druge posle, je treba gledati na čas, ki ga porabijo za prve in druge posle.

Prvi primer: Šef skupine prodajalcev (oddelka, referata) porabi za prodajalske posle dve uri, za druge posle (sestavljanje naročilnic, prevzemanje blaga iz skladišča, sestavljanje poročil o prodaji blaga itd.) pa šest ur. Ker porabi tri četrtine svojega časa za dela, ki se ne nagrajujejo po delovnem učinku, ne bo prejemal samo 50% temeljne plače. Tak prodajalec bo dobil večji stalni del temeljne plače,* da bi mogel ob normalni marljivosti v času, ko dela kot prodajalec, doseči pa tudi preseči svojo polno temeljno plačo.

Drugi primer: V podjetju na debelo dela skladiščnik poleg del z vskladiščenjem blaga med dnevom tudi določen čas kot prodajalec. Če opravlja večino časa skladiščne posle, ne bo prejemal samo 50% temeljne plače, temveč bo njegova temeljna plača večja (n. pr. 60%, 70% ali 80%), glede na to, koliko časa opravlja delo skladiščnika.

2. Prodajalci v prodajalnah, ki opravljajo obenem tudi dela nabavljalcev, prejemajo stalni del temeljne plače, ki jim pripada po njihovem poklicu (t. j. 50% temeljne plače). Dodatek po delovnem učinku se ugotovi posebej za dela, ki jih opravljajo kot prodajalci (t. j. po normi za prodajalca), posebej pa za dela, ki jih opravljajo kot nabavljalci (t. j. po določeni proviziji).

Primer: Prodajalec delavsko-uslužbenske nabavljalne in potrošniške zadruga odhaja od časa do časa (n. pr. dvakrat ali trikrat mesečno) na deželo, da nabavlja živila. V mesecu dela 20 dni kot prodajalec, preostali čas pa kot nabavljalec. Ta name-

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

ščenec bo prejemal 50% temeljne plače prodajalca ter dodatek po delovnem učinku za 20 dni, ko je delal kot prodajalec. Poleg tega bo prejel provizijo za posle, ki jih je opravil kot nabavljalec, zato pa za ta čas ne bo prejel dela stalne temeljne plače.

Točka 4. — 1. Če ravnatelj in vodje prodaje, nabave in odkupa, ki organizirajo te posle, nimajo določenega poklica, znaša njihova temeljna plača: za ravnatelje od 5000 do 7000 dinarjev, za vodje prodaje, nabave in odkupa pa od 4500 do 5000 dinarjev. Prejmejo torej 80% te plače.

2. Temeljna plača poslovođe, ki nima določenega poklica, znaša od 4000 do 4400 dinarjev, kakor je to določeno za poklic gospodarskega poslovođe v 2. členu uredbe o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih itd.

Točka 5. — 1. Pri določanju plače (provizije) za uslužbenca in nameščence, ki so zaposleni neposredno z odkupovanjem ali nabavljanjem artiklov na prostem trgu, je treba provizijo določiti glede na odkupljene količine, blago, način odkupa, kakovost proizvodov, odkupno ceno in podobno. Republiški ministri za trgovino in preskrbo bodo z okvirnim navodilom predpisali način, kako se določi ta provizija.

Primer za določanje norm (provizije) za nabavljalce, odkupovalce in trgovske potnike

Nabavljalcu, odkupovalcu in trgovskemu potniku se nagrada po delovnem učinku določi praviloma v obliki provizije na odkupljeno blago. Ta provizija se določi: A po prometu in B po cenah.

A. Odkupovalcu je določena odkupna cena 15 dinarjev in predviden odkup 10.000 kg. Njegova provizija znaša 2%. Če prekorači načrt odkupa do 20%, se mu doda k osnovi še 1%, če prekorači načrt od 20 do 50%, pa še 3%.

Pri odkupu je dosežena količina 15.000 kg, to je pričakovani odkup je presežen za 50%. Odkupovalec prejme na osnovo 10.000 kg po 15 dinarjev za 1 kg, kar znaša 150.000 dinarjev.

Obračun je torej tale:	dinarjev
$150.000 \times 2\% =$	3000
presežek je 5000 kg po 15 dinarjev,	
to je 75.000 dinarjev po 5%	3750
	<hr/> 6750

B. Podobno je treba ravnati, če se norma določi po doseženi odkupni ceni. Tako se lahko določi cena 15 dinarjev, odkupovalec pa prejme 25% (ali kak drug odstotek) od razlike pri ceni.

Če vzamemo, da je odkupljenih 10.000 kg po ceni 14 dinarjev, znaša razlika pri odkupni ceni 1 dinar pri vsakem kilogramu oziroma pri količini 10.000 kg 10.000 dinarjev.

Odkupovalec prejme torej poleg rednih 2% za odkupljeno količino 10.000 kg še 25% razlike pri ceni.

Obračuna se takole:	din
A. redna 2% od odkupljene vrednosti, t. j.	
140.000 dinarjev	2800
B. razlika pri ceni 25% od 10.000 din	2500
	<hr/> 5300

Prav tako se lahko da nabavljalcem in nakupovalcem povečana provizija, če nabavijo ali odkupijo blago v času, ko še ni sezona ali ko je sezona že minila.

Odkupovalcu sliv se sme na primer dati provizija 0.25 dinarja od kg v mesecih, ko traja odkupna sezona, in 0.50 dinarja po minuli sezoni.

2. Ko odkupovalci in trgovski potniki dokončajo delo na terenu, ne prejemajo več provizije, temveč polno temeljno plačo po poklicu, v katerega so razvrščeni in sicer tedaj, če opravljajo upravno delo. Če so zaposleni neposredno s prodajo, se nagradijo enako kakor prodajalci.

3. Uslužbenci, ki so zaposleni pri odkupu proizvodov, ki se obvezno oddajajo, se ne nagrajujejo s provizijo. Ti uslužbenci prejemajo praviloma polno temeljno plačo po 2. členu uredbe glede na poklic, v katerega so razvrščeni. Če pa je za take uslužbenice mogoče postaviti delovne norme, prejmejo poleg stalnega dela temeljne plače v znesku 50% še dodatek po delovnem učinku glede na postavljeno normo.

4. Odkupovalci in nabavljanci imajo takrat, kadar potujejo zaradi odkupa oziroma nabave, po predpisih o povračilu potnih stroškov za uslužbenice samo pravico do povračila stroškov za prevoz. Vse druge stroške takih potovanj morajo odkupovalci in nabavljanci poravnati iz svoje provizije.

5. Ravnatelj podjetja določi v sporazumu z operativnim upravnim voditeljem, v katerih primerih smejo odkupovalci in nabavljanci izjemoma prejemati tudi dnevnice (n. pr. za informativna potovanja in pod.).

Točka 6. — 1. Med stroške, ki jih je treba odbiti od skupnega mesečnega zneska rabatov in marž, da bi se dobil sklad plač, spadajo:

- a) odvisni stroški;
- b) stalni del plače ravnatelja, poslovodje ter vodij nabavnega in prodajnega oddelka;
- c) plače in nagrade uslužbencev in nameščen-
cev v upravi;
- č) plače in nagrade delavcev;
- d) plače in nagrade delavcev, uslužbencev in
nameščencev, ki ne delajo v upravi, pa se jim plače
ne določajo po delovnem učinku (n. pr. skladiščni-
kov, izložbenih aranžerjev);
- e) socialni prispevek od plač uslužbencev, na-
meščencev in delavcev, navedenih pod b), c), č)
in d);
- f) drugi plačam podobni izdatki (n. pr. za čez-
urno delo, dodatek za ločeno življenje in pod.);
- g) stroški za blagovni promet;
- h) stroški za poslovne prostore;
- i) davščine, prispevki in razni odpisi;*
- j) splošni upravni stroški;
- k) najvišji* prispevek za racionalizacijo in dvig
kulturne ravni trgovanja;
- l) najvišji* prispevek v sklad vodstva.

Invalidska podjetja smejo tem stroškom dodati še odstotek od marž oziroma rabatov, ki ga predpiše glavni odbor društva vojaških vojnih invalidov.

Ostanek, ki se dobi, je sklad plač:

2. Iz sklada plač se izplačujejo vsi nameščenci in uslužbenci, ki so plačani po delovnem učinku. Iz sklada plač se torej izplačujejo:

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

a) stalni del temeljne plače vseh uslužbencev in nameščencev, ki so nagrajeni po delovnem učinku, razen stalnega dela temeljne plače ravnatelja, poslovodje in vodij nabavnih in prodajnih oddelkov;

b) dodatek po delovnem učinku vsem uslužbencem in nameščencem, ki so nagrajeni po delovnem učinku;

c) prispevki od prejemkov vseh uslužbencev (socialno zavarovanje, del, ki ga plača podjetje itd.).

3. Pravilo je, da mora biti sklad plač ob enakem prometu oziroma ob enakem skupnem znesku marž in rabatov vsak mesec enako velik. Če se torej v posameznih mesecih spremeni promet oziroma skupni znesek marž in rabatov, se mora spremeniti tudi sklad plač. Toda stroški iz točke 6 navodila ne padajo enakomerno v vsak mesec in pogosto niso odvisni od prometa. N. pr.:

(1) v poletnem mesecu znašajo stroški za razsvetljavo in kurjavo 1000 dinarjev, v zimskem mesecu pa 10.000 dinarjev;

(2) popravila zgradb se opravljajo v aprilu in maju (v drugih mesecih ni bilo popravil zgradb) in znašajo v teh dveh mesecih 100.000 dinarjev.

Iz tega je razvidno, da je treba dognati povprečne mesečne stroške iz točke 6 navodila ter jih nato odbiti od skupnega povprečnega zneska marž in rabatov. Na ta način se izračuna mesečni sklad plač.

4. Ravnatelj podjetja uporabi tako izračunani povprečni mesečni sklad plač kot podlago za določitev:

a) števila uslužbencev in nameščencev, ki so plačani po delovnem učinku;

b) dodatkov po delovnem učinku (jasno je, da se mora ravnatelj pri tem natanko držati določb 2.

in 3. člena uredbe pri določanju stalnega dela temeljne plače uslužbencev in nameščencev).

5. Povprečne mesečne stroške iz točke 6 navodila je treba določiti vnaprej. Pri takem določanju je priporočljivo, da se upoštevajo: prejšnje poslovanje in promet ter skupni doseženi znesek marž in rabatov za preteklo razdobje. Določitev pa pomeni, da se bo na podlagi pričakovanega bodočega prometa računal vsak posamezen strošek iz točke 6 navodila. (Tu je treba posebno upoštevati prosto prodajo proizvodov, ker ta izdatno poveča promet blaga v podjetju.)

6. Ko se tako ugotovi sklad plač in določijo norme, tedaj se uslužbencev in nameščencev ne tiče, v katerem razdobju nastanejo dejansko razni stroški iz točke 6 pod 1. navodila. Plače uslužbencev in nameščencev so odvisne samo od doseženega prometa (to je od skupnega doseženega zneska marž in rabatov).

7. Ravnatelj podjetja se priporoča, da od časa do časa primerja predvidene mesečne povprečne stroške iz točke 6 pod 1. navodila in povprečni mesečni sklad plač z dejansko nastalimi stroški po točki 6 pod 1. navodila in doseženim skladom plač. Razlika, ki nastane po obračunu, gre v korist oziroma v breme sklada plač glede na to, ali so bili dejanski stroški manjši ali večji od pričakovanih. To pa ne more vplivati za nazaj na povečanje ali zmanjšanje plač po delovnem učinku (zadnji odstavek točke 10 navodila). To primerjanje je poleg tega kontrola plač, določenih po delovnem učinku. Rezultat take kontrole utegne imeti za posledico povečanje ali zmanjšanje norm za določanje plač po

delovnem učinku (določenih odstotkov, stalnih plačil po posameznih artiklih itd.).

8. Po opravljeni kontroli pregleda ravnatelj številčno stanje uslužbencev in če ugotovi, da je preveliko število uslužbencev bilo vzrok za prekoračitev sklada plač, primerno zmanjša število osebja ali uslužbence drugače razvrsti po prodajalnah. Hkrati poskrbi, da se izvede čim boljša in racionalnejša organizacija podjetja.

9. Operativni upravni voditelj pazi na te periodične kontrole ravnatelja, zahteva pa tudi sam, naj se od časa do časa opravi taka kontrola. Rezultat take kontrole operativnega upravnega voditelja ima lahko enake posledice kakor ravnateljeva kontrola (povečanje ali zmanjšanje norm itd.), pa celo revizijo vsega sistema plač po delovnem učinku.

10. Ravnatelj je odgovoren za prekoračitev sklada plač. Njegova odgovornost je v tem, da mora povrniti zneske, za katere je prekoračen sklad plač. Te odgovornosti se sme oprostiti samo tedaj, če prekoračenje ni posledica nepravilnega postavljanja norm, temveč je nastalo zaradi splošnih ukrepov, ki so jih izdali višji organi, ali zaradi izrednih stroškov, ki so posledica višje sile.

11. Končni obračun za ugotovitev dejanskega sklada plač se sestavi praviloma vsaj enkrat na leto. V tem obračunu ugotovi ravnatelj podjetja:

a) koliko je od skupnih doseženih marž in rabatov ostalo za sklad plač, če se odštejejo dejanski stroški iz točke 6 navodila;

b) koliko znašajo dejanske plače iz sklada plač za preteklo razdobje.

S primerjanjem teh dveh zneskov se ugotovi, ali je bil sklad plač prekoračen.

12. Ali naj se končni obračun napravi enkrat na leto ali večkrat, določi operativni upravni voditelj. Pri tem je priporočljivo, da se pri tistih podjetjih, pri katerih so stroški iz točke 6 navodila stalni ali majhni, napravi končni obračun večkrat na leto, pri drugih podjetjih, pri katerih so stroški spremenljivi in veliki, pa ta obračun dela redkeje, vendar pa vsaj enkrat na leto.

13. Če je mogoče, je dobro, da se od časa do časa kontrolira tudi sklad plač posameznih prodajal, zlasti je priporočljivo to storiti takrat, ko se kontrolira podjetje v celoti. Prav tako utegne biti ob končnem obračunu pravilno, napraviti v posameznih podjetjih poseben izkaz plač tudi po posameznih prodajalnah. Iz takega primerjanja sklada plač so razvidne vzporedne številke sklada plač po posameznih prodajalnah, njihova aktivnost in prizadevanje za povečanje prometa itd.

14. Od razlike med dejanskimi in normiranimi nabavnimi in prodajnimi stroški se po 8. členu uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno uporabi 50% za racionalizacijo poslovanja, 50% pa za sklad vodstva. Ta razlika se ugotovi, ko se najprej izplačajo vsi prejemki (stalni del plače in dodatek po delovnem učinku) uslužbencev in nameščencev, ki so plačani po delovnem učinku, ter dodatek po delovnem učinku za ravnatelja. Razlika med dejanskimi in normiranimi nabavnimi in prodajnimi stroški gre torej najprej v sklad plač in se šele po izplačilu prejemkov iz prednjega odstavka odvede 50% za racionalizacijo poslovanja, 50% pa v sklad vodstva. To zaradi tega, ker je to raz-

liko mogoče ugotoviti šele tedaj, ko se izplačajo vsi prejemki, to je tudi plače po delovnem učinku, ki so sestavni del nabavnih in prodajnih stroškov.

15. Ko pristojni minister ali operativni upravni voditelj odreja, kolikšen del skupnega zneska rabatov in marž je treba odbiti na posamezne stroške, navedene v 1. podtočki te točke,* mora gledati na to, da ravnatelj podjetja, ki so zainteresirani pri zniževanju stroškov, ne dosežajo prihrankov na škodo pravilnega poslovanja in organizacije podjetja (n. pr. prihranki na račun ravni kulturnega trgovanja, racionalizacije in podobno, s tem da nočejo odpreti nerentabilnih prodajaln, ki pa so socialno važne itd.). Zaradi tega morajo neprenehoma skrbeti za kulturno trgovanje in njegov stalni dvig, za povzdigo stopnje racionalizacije in podobno. V ta namen lahko predpišejo (zlasti v enotnih in industrijskih prodajalnah) vrsto inventarja, opreme, način uporabe in jakost razsvetljave, čas in način aranžiranja izložb, vzdrževanje normalne temperature in primerne snage v poslovnih prostorih itd.

Točka 7. — 1. Način določanja norm, po katerih se bo odmerjala plača po delovnem učinku, določi ravnatelj podjetja in pri tem upošteva:

a) vrsto in naravo podjetja (ali je odkupno, nabavljalno ali prodajno podjetje);

b) vrsto in naravo posameznih prodajaln (n. pr. prodaja zagotovljenih artiklov, mešana ali specializirana prodajalna);

c) posamezna delovna mesta v vsakem podjetju ali prodajalni (v prvem oddelku prodajanje tkanin, v drugem nimerškega blaga, v tretjem galanterijskega blaga);

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

c) razmestitev prodajaln (ali je prodajalna v središču ali na robu mesta ali vasi).

Glede na to sta za ravnatelja podjetja dve meji:

- a) določbe uredbe o nezmanjšanem delu plač in
- b) sklad plač.

2. V tem okviru določi ravnatelj po zaslišanju sindikalne organizacije konkretno plačo po delovnem učinku za vsakega uslužbenca in nameščenca.

3. Da bi prišel do sistema norm, mora ravnatelj najprej izračunati sklad plač. Navedli bomo najprej način, kako se izračuna povprečni mesečni sklad plač. Ta vnaprejšnji račun je v vseh navedenih primerih podlaga za določitev norm za dodatek po delovnem učinku. V vseh primerih je torej znesek 40.495 dinarjev okvir, v katerem se morajo gibati skupni dodatki po delovnem učinku.

Podjetje je predvidelo mesečni promet	2.000.000
Skupni znesek marž in rabatov (10% od prometa) znaša	200.000
Po odbitku stroškov iz točke 6 tega navodila	130.000

ostane povprečni mesečni sklad plač 70.000

Od sklada plač je treba predvsem odšteti delež socialnega prispevka, ki ga plača podjetje od plač po delovnem učinku (20,7%) po obrazcu:

$$\frac{70.000}{100 + 20,7} = 579.95$$

Čisti znesek sklada plač za razdelitev znaša torej $579.95 \times 100 = 57.995$ dinarjev.

Odštevanje deleža socialnega prispevka, ki ga mora plačati podjetje, ima samo orientacijski pomen in je ravnatelju potrebno za določitev norm ter

za ugotovitev, s kolikšnim čistim skladom plač razpolaga. Jasno je, da bo dejanski delež prispevka za socialno zavarovanje odvisen od dejansko izplačanih dodatkov po delovnem učinku.

Na podlagi prometa predvidi ravnatelj, da je v podjetju potrebnih 12 prodajalcev, ki bi imeli prejeti kot stalni del temeljne plače po 2. členu uredbe 17.500 dinarjev.

Za razdelitev ostane torej 40.495 dinarjev.

4. Primeri za izračunavanje norm po delovnem učinku:

Prvi primer: Določanje norm po skupnem prometu (splošni primer)

Predvideni promet je 2.000.000 dinarjev.

Treba je ugotoviti norme za dodatek po delovnem učinku glede na promet za 12 prodajalcev.

Najprej je treba izračunati količnik plače na podlagi prometa, ki ga opravi vsak prodajalec, ne glede na artikel.

Utegne biti pravilno, da se pri računanju količnika plače ne vzame za razdelitev po delovnem učinku celotni ostanek sklada plač (v našem primeru 40.495 dinarjev), temveč določen odstotek manj, kolikor ne bi bilo tako zmanjšanje na škodo pravilne nagraditve uslužbencev in nameščencev.

V našem primeru bomo torej namesto 40.495 dinarjev vzeli 60% manj, to je da nam ostane kot sklad plač 24.390 dinarjev. Norma po delovnem učinku bi se torej določila naprej po temle obrazcu:

$$\frac{24.390 \times 100}{2.000.000} = 1,2195$$

Količnik plače 1,2195 pomeni, da je za vsakih 100 dinarjev doseženega prometa norma 1,2195 dinarja.

Recimo, da ni bilo doseženih 2,000.000 dinarjev, temveč 2,300.000 dinarjev prometa, in sicer:

da je višji gospodarski pomočnik do-	dinarjev
segel promet	270.000
da sta dva gospodarska pomočnika do-	
segla promet	460.000
da so štirje nižji gospodarski pomoč-	
niki dosegli promet	800.000
da je en prodajalec dosegel promet .	190.000
da so štirje prodajalci dosegli promet	580.000

V tem primeru se vsa skupina 12 prodajalcev nagradi enako po doseženem prometu. Nagrada po delovnem učinku se izračuna takole:

Promet posameznega prodajalca $\times$ količnik plače

100

Tedaj dobimo:

višji gospodar. pomočnik $\frac{270.000 \times 1,2195}{100} = 3.292,65$

1 gospodarski pomočnik $\frac{230.000 \times 1,2195}{100} = 2.804,85$

1 gospodarski pomočnik isto = 2.804,35

1 nižji gosp. pomočnik $\frac{200.000 \times 1,2195}{100} = 2.439,—$

3 nižji gosp. pomočniki po 2439 = 7.317,—

1 prodajalec $\frac{190.000 \times 1,2195}{100} = 2.317,05$

1 prodajalec $\frac{145.000 \times 1,2195}{100} = 1.768,28$
 3 prodajalci po 1768,28 = 5.304,84

Vsi prodajalci skupaj prejmejo 28.048,52

Jasno je, da je dejanski sklad plač od doseženega prometa 2,300.000 dinarjev večji, kakor pa v prejšnjem primeru, v katerem je izračunan na podlagi prometa 2,000.000 dinarjev.

Ravnatelj in poslovodja podjetja prejmeta odstotek od ostanka sklada plač.

Odstotek za ravnatelja in poslovodjo določi operativni upravni voditelj.

Račun je tale:	dinarjev
Doseženi promet	2,300.000
10% doseženih rabatov in marž	230.000
dejanski stroški iz točke 6* navodila	155.000
ostane za sklad plač	75.000

izplačane plače po delovnem učinku	28.048	
izplačane stalne plače	17.500	
socialni prispevek od teh plač	9.428	54.976
ostane za dodatek po delovnem učinku ravnatelja in poslovodje ter za delež prispevka za socialno zavarovanje na njuni plači		20.024

Operativni upravni voditelj določi vnaprej odstotek od ostanka, ki se dobi, če se od skupnih doseženih marž in rabatov odbijejo stroški iz točke 6*

* Popravljenó po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

navodila in skupni prejemki vsega drugega osebja, ki je plačano po delovnem učinku. Tako se daje ravnatelju in drugemu vodilnemu osebju vzpodbuda za čim večje zniževanje stroškov iz točke 6* navodila ter za čim pravilnejše določanje norm za plače po delovnem učinku.

V našem primeru smo vzeli, da je ravnatelju določenih 25%, poslovodji pa 15% od ostanka kot dodatek po delovnem učinku. Dodatek po delovnem učinku bo torej:

za ravnatelja	$\frac{20.024 \times 25}{100}$	dinarjev
	= 5.006.—	
za poslovodjo	$\frac{20.024 \times 15}{100}$	
	= 3.003.60	
	skupaj	8.009.60
socialni prispevek na ti dve nagradi		
znaša	1.657.40	
	9.667.—	
Če se to odšteje od ostanka sklada		
plač, ki znaša	20.024.—	
ostane še	10.357.—	
Ta znesek se razdeli:		
50% v sklad vodstva	5.178.50	
50% za racionalizacijo	5.178.50	

Iz tega sledi, da se stalni del plače ravnatelja, delovodje in vodij nabavnih in prodajnih oddelkov pri računanju sklada plač računa skupaj s plačami administrativnega osebja.

Pri zgoraj pojasnjenem primeru je mogoča še ena varianta:

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

Količnik plače v prednjem primeru znaša 1,2195 dinarjev za vsakih 100 dinarjev prometa.

Ta količnik plače je mogoče deliti dalje, to je lahko se določi za tiste artikle, ki se slabše prodajajo, pa je želeti, da bi se bolje prodajali, večji količnik plače, n. pr. 1,766, za blago, ki se samo po sebi bolje prodaja, pa manjši količnik, n. pr. 0,673. Pri delitvi količnika plače je treba seveda upoštevati obseg prometa posameznih artiklov in njih medsebojno razmerje v celotnem prometu.

Drugi primer: Določanje norm po prometu določenega artikla

Ravnatelj podjetja, ki oceni predvideni promet posameznih artiklov, njihovo ceno, ali se dobro ali slabo prodajajo, ter sposobnost določenega prodajalca in ve za višino rabatov in marž ter za približne stroške iz točke 6* navodila, ki odpadejo na posamezne artikle, določi za artikel A — 4 dinarje od 100 dinarjev, za artikel B — 1,50 dinarja od 100 dinarjev in za artikel C — 0,50 dinarja od 100 dinarjev kot normo po delovnem učinku.

Ce je pri artiklu A dosežen promet	400.000
pri artiklu B	800.000
in pri artiklu C	1,100.000

skupaj torej 2,300.000

tedaj znašajo po določenih normah dodatki po delovnem učinku:

za artikel A	$4 \times 4.000 = 16.000$	dinarjev
za artikel B	$1,50 \times 8.000 = 12.000$	dinarjev
za artikel C	$0,50 \times 11.000 = 5.500$	dinarjev

skupaj 33.500 dinarjev

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

To pomeni da so dodatki po delovnem učinku presegli dejanski sklad plač in da je treba izvršiti korekturo norm, ki pa bo veljala samo za bodoče nagrade.

Kako se opravi korektura norm, je razvidno iz te razpredelnice:

1	2	3	4	5	6	7
Artikel	Promet	Norma	Računska enota	Količnik plače	Sklad plač in plače po delovnem učinku	Nova norma
Ključ			2×3	$6 : 14$	4×5	$\frac{6 \times 100}{2}$
A	400.000	4	1.600.000	0,7285	11.648	2.912
B	800.000	1,5	1.200.000	0,7285	8.736	1.092
C	1.100.000	0,5	550.000	0,7285	4.006	0.364
Skupaj	2.300.000		3.350.000	0,7285	24.390	1.064

Računske enote smo dobili s tem, da smo pomnožili promet s prejšnjimi normami, nato smo izračunali količnik plače od 100 dinarjev prometa s tem, da smo delili sklad plač z računskimi enotami, to je

$$24.390 : \frac{3.350.000}{100} = 0,7285$$

S tem, da pomnožimo količnik plače z računskimi enotami in zmnožek delimo s 100, dobimo normo po delovnem učinku za vsak posamezen artikel. Končno pomnožimo ta znesek s 100 in ga delimo s prometom zadevnega artikla. S tem dobimo novo pravilno normo.

Kakor smo omenili v prejšnjem primeru, bodi pravilo, da se ne vzame v obračun ves sklad, temveč zmanjšan za določen odstotek (gl. četrti odstavek v prvem primeru).

Če se vzame, da je višji gospodarski pomočnik imel promet:

artikla A za 50.000
 artikla B za 100.000
 in artikla C za 120.000,

bo njegov dodatek po delovnem učinku znašal:

$$\text{za artikel A } \frac{50.000 \times 4}{100} = 2000$$

$$\text{za artikel B } \frac{100.000 \times 1,5}{100} = 1500$$

$$\text{za artikel C } \frac{120.000 \times 0,5}{100} = 600$$

skupaj 4100

Dodatek po delovnem učinku bi v prihodnjem mesecu ob enakem prometu, toda ob spremenjenih normah, znašal:

$$\text{za artikel A } \frac{50.000 \times 2.912}{100} = 1456.—$$

$$\text{za artikel B } \frac{100.000 \times 1.092}{100} = 1092.—$$

$$\text{za artikel C } \frac{120.000 \times 0.364}{100} = 436.80$$

skupaj 2984.80

Pravilno je, da ravnatelj podjetja pri določanju količnika plače za posamezne artikle določi za nižje

poklice nižji količnik, za višje poklice pa višji količnik. Posebej je treba poudariti, da je ta primer mogoče pravilno uporabiti pri določanju različnih norm za razne prodajalne po njihovi razmestitvi (legi). V tem primeru bi se v stolpcu 1 v zgornji razpredelnici namesto artiklov A, B in C vstavile posamezne prodajalne.

Tretji primer: Določanje norm po merilni enoti ali po kosu

Če je določena norma po količini (kosu, kilogramu, metru, litru itd.), tedaj se da obračun napraviti takole:

Če vzamemo, da gre za prodajalno obutve, ki je prodala 4600 parov čevljev po 500 dinarjev v skupni vrednosti 2.100.000 dinarjev in da je določena norma 5,5 dinarjev od vsakega para čevljev, tedaj znaša skupni znesek, ki se izplača kot nagrada po delovnem učinku:

$$4600 \times 5,50 = 25.300 \text{ dinarjev.}$$

Za vsakega posameznega prodajalca se napravi obračun po istem obrazcu, to je:

prodana količina $\times$ norma.   dinarjev

Ker je predviden sklad plač v znesku . . .	75.000
nagrada po delovnem učinku znaša	25.300
stalni del temeljne plače	17.500
prispevek za socialno zavarovanje	8.860
	<u>51.680</u>

ostane znesek 23.340

iz katerega se nagradijo ravnatelj, poslovodja in vodje nabavnega in prodajnega oddelka. Od zneska, ki preostane po njihovem izplačilu, gre 50% v sklad vodstva, 50% pa za racionalizacijo.

Določena norma 5,5 din se lahko dalje razčleni, tako da dobijo posamezni prodajalci večjo ali manjšo normo glede na poklic, v katerega so razvrščeni.

5. Ker so normirani nabavni in prodajni stroški, ki so elementi za maržo in rabat, določeni kot povprečje za vso državo, pri čemer so upoštevana najbolj zaostala in najnaprednejša trgovska podjetja, se bo v praksi dogajalo, da bodo posamezna podjetja, ki poslujejo ob ugodnih objektivnih pogojih (n. pr., ker so na višji stopnji racionalizacije in pod.), imela nižje dejanske stroške od normiranih, četudi se njihovo osebje ni trudilo za znižanje in tudi ni v podjetju izvedena boljša organizacija. Zato ne bi bilo pravilno, da bi se iz razlike v stroških, ki ni posledica marljivosti osebja, ampak objektivnih pogojev, izplačevale plače po delovnem učinku. Zato je ravnatelj podjetja dolžan pri določanju norm upoštevati tudi to okoliščino in višino norme določiti tako, da se ta razlika ne bo porabila za plače po delovnem učinku, temveč da bo obsežena v ostanku sklada plač, od katerega gre 50% v sklad vodstva, 50% pa za racionalizacijo. To pa ne pomeni, da uslužbenci, ki so plačani po delovnem učinku, ne morejo biti deležni nagrade iz sklada vodstva, v katerega je šlo 50% te razlike, ker imajo tudi ti pravico do nagrad iz tega sklada.

6. Na iste okoliščine mora paziti operativni upravni voditelj, ko določa odstotek za dodatek po delovnem učinku ravnatelju, poslovodji in vodjem prodajnih,* nabavnih ter odkupnih podjetij iz ostanka sklada plač (8. člen uredbe). V podjetjih, v katerih ta ostanek ni velik zaradi prizadevanja in boljše organizacije podjetja, temveč zaradi ob-

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

jektivnih pogojev, mora biti ta odstotek manjši, in narobe. V takih primerih je priporočljivo, da operativni upravni voditelj določi individualne nabavne in prodajne stroške za tako podjetje, ki naj bodo nižji od normiranih in naj ustrezajo dejanskim pogojem, v katerih podjetje posluje.

7. Če se po izplačilu prejemkov ravnatelja ter drugih uslužbencev in nameščencev, ki so plačani po delovnem učinku, ugotovi, da je ostanek od sklada plač (od katerega gre po 8. členu uredbe 50% v sklad vodstva, 50% pa za racionalizacijo), zaradi previsokih norm oziroma prenizko določenih količinov plače* velik, sme operativni upravni voditelj ali ravnatelj podjetja, v sporazumu z operativnim upravnim voditeljem odrediti, naj se tem uslužbenecem in nameščencem izplačajo iz tistega dela ostanka, ki gre v sklad vodstva, naknadni zneski, ki bi ustrezali učinku njihovega dela, če bi bile norme pravilno postavljene. V takem primeru mora operativni upravni voditelj oziroma ravnatelj norme primerno spremeniti.

Primer:	dinarjev
promet nekega podjetja znaša	5.000.000
doseženi znesek marž in rabatov	500.000
stroški iz točke 6* navodila	250.000
sklad plač znaša torej	250.000
skupni prejemki uslužbencev, ki so plačani po delovnem učinku, znašajo	150.000
ostanek po izplačilu prejemkov po delovnem učinku znaša	100.000
od tega gre 50% v sklad vodstva	50.000
50% pa za racionalizacijo	50.000

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

Ker je ostanek velik (100.000 dinarjev), bo ravnatelj skušal ugotoviti, ali je temu vzrok prestroga delovna norma. Če ugotovi, da je to tako, bo v sporazumu z operativnim upravnim voditeljem dovolil, da se iz ostanka, ki gre v sklad vodstva (to je iz zneska 50.000 dinarjev), naknadno izplačajo zneski, ki bi ustrezali delovnemu učinku, če bi bile norme pravilno postavljene.

8. Tudi pri drugih podjetjih in prodajalnah, ki trgujejo s takim artiklom, ki ni v prosti prodaji, ali pri katerih marljivost uslužbencev vpliva na promet, je treba uslužbence praviloma nagrajevati po delovnem učinku (n. pr. prodajalne kruha ali drv, ki prodajo določene količine kruha oziroma drv v krajšem času).

9. Izjemoma pa se sme za uslužbence v podjetjih oziroma v prodajalnah, ki prodajajo samo en artikel, in ta ni v prosti prodaji (tretji odstavek 7. člena uredbe), pri katerih pa marljivost osebja ne vpliva na višino prometa, določiti, da prejemajo uslužbenci polno temeljno plačo po 2. členu te uredbe (za prodajalce, nižje gospodarske pomočnike, gospodarske pomočnike, višje gospodarske pomočnike in gospodarske poslovodje) oziroma po uredbah, o plačah državnih, zveznih in republiških uslužbencev (za ravnatelje in vodje prodaje, nabave in odkupa). Med taka podjetja in prodajalne spadajo tudi tista podjetja, ki prodajajo poleg enega glavnega artikla tudi še njegove dele ali njegove derivate in izdelke (n. pr. prodajalna nafte in naftnih derivatov, prodajalna avtomobilov in njihovih delov, prodajalna radijskih aparatov in njihovih delov in pod.).

10. Sistem plačevanja po normah določi ravnatelj podjetja. On določi, kateri uslužbenci in katera skupina uslužbencev na posameznem delovnem mestu bo plačana po delovnem učinku, kateri pa bodo prejeli nezmanjšano temeljno plačo. Prav tako določi ravnatelj stalni del temeljne plače in konkretne delovne norme.

11. Iz gornjih primerov je razvidno, da določi ravnatelj podjetja norme po tistem sistemu, ki najbolj ustreza naravi podjetja. V svojem podjetju sme delati kombinacije raznih sistemov plačevanja, uvažati sme nove sisteme določanja norm, ne da bi se držal katerega izmed primerov, ki je navedeni v navodilu. Dolžan ni niti izračunati po obrazcih, ki so dani v primerih, stroškov iz točke 6* navodila in ne sklada plač, temveč sme norme po delovnem učinku določati po svojih dosedanjih izkušnjah.

12. Operativni upravni voditelj je upravičen, da namesto ravnatelja sam uvede sistem plačevanja po delovnem učinku. Dajati sme določena navodila glede načina plačevanja uslužbencev, določanja stalnega dela temeljne plače in postavljanja norm ter sme spremeniti vsako ravnateljevo odločbo o teh vprašanjih.

13. Operativni upravni voditelj podjetja sme za podjetja, ki imajo lastne industrijske prodajalne, za vse te prodajalne določiti enoten sistem norm in plačevanja po delovnem učinku.

14. Operativni upravni voditelj mora paziti na dosežene plače uslužbencev v podjetju in pri tem upoštevati plače, ki so jih dosegli po delovnem učinku uslužbenca v drugih trgovskih podjetjih

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

enake vrste, da ne bi bile razlike pri plačah nesorazmerne. Prav tako mora primerjati plače v trgovini s plačami v drugih gospodarskih panogah.

Točka 8. — 1. Pri določanju odstotka od ostanka sklada plač, s katerim se nagradijo po delovnem učinku ravnatelj, poslovodja in vodje nabavljalnih, odkupnih in prodajnih podjetij (pomočnik ravnatelja in drugi), je treba ta odstotek odmeriti tako, da dosežejo ti uslužbenci polni znesek svoje temeljne plače, če izpolni podjetje oziroma prodajalna svojo nalogo tako glede prometa kakor tudi glede normiranih nabavnih in prodajnih stroškov. Ta odstotek določi operativni upravni voditelj, ko glede na povprečni promet, skupni znesek prejemkov in socialnega prispevka ter druge okoliščine ugotovi, koliko znaša povprečno ostanek sklada plač, ko se opravi vsa ta izplačila.

Odstotek, ki ga odredi, je lahko stalen ali progresiven.

Primer:

A Stalni odstotek

Operativni upravni voditelj preračuna na omejeni način, da bo povprečni ostanek od sklada plač za nagraditev ravnatelja, poslovodje in vodij odkupa, nabave in prodaje znašal približno 20.000 din.

Glede na obseg prometa, ki je potreben, da bi se dosegel tolikšen ostanek, ter glede na ustrezno prizadevanje in delo ravnatelja, da bi se mogel tolikšen promet doseči, presodi operativni upravni voditelj, da bi bilo primerno, če se ravnatelju določi za to 12% od ostanka, t. j. da se njegov delovni učinek nagradi z 2400 dinarjev. Prav tako presodi, da je primerno prizadevanje vodij prodaje, nabave in

odkupa za dosego tega prometa in ostanka od sklada plač nagraditi z 8% od tega ostanka, to je z zneskom 1600 dinarjev, poslovodjo pa s 5%, to je z zneskom 1000 dinarjev.

Če znaša v določenem mesecu ta ostanek od sklada plač zaradi povečanega prometa, t. j. zaradi večjega prizadevanja vsega kolektiva podjetja ali zaradi manjših stroškov (boljše organizacije dela, manjšega števila uslužbencev in nameščencev, pravilnejše določitve norm itd.) namesto 20.000 dinarjev 30.000 dinarjev, tedaj znašajo dodatki po delovnem učinku za te uslužbenke:

	dinarjev
za ravnatelja 12% od 30.000 dinarjev	3600
za vodje prodaje, nabave in odkupa po	
8% od 30.000 dinarjev	2400
za poslovodje 5% od 30.000 dinarjev	1500

V drugem mesecu, ko je ta razlika zaradi manjšega prometa (zaradi večjih stroškov, večjega števila uslužbencev, nizke delovne norme itd.) manjša in pade na 10.000 dinarjev, znašajo njihovi dodatki po delovnem učinku:

	dinarjev
za ravnatelja 12% od 10.000 dinarjev	1200
za vodje po 8% od 10.000 dinarjev	800
za poslovodjo 5% od 10.000 dinarjev	500

B. Progresivni odstotek

Da bi vzpodbudil vodje podjetja k čim večji marljivosti za dosego večjega prometa in manjših stroškov, sme operativni upravni voditelj odrediti, da se jim da progresivni odstotek, in sicer tako, da je njihov odstotek večji, če je ostanek od sklada plač večji.

Tako lahko v zvezi s primerom pod A odredi:

a) če znaša ostanek od sklada plač do 20.000 dinarjev, ravnatelju podjetja 12%, drugim vodjem 8% in poslovodji 5%;

b) če znaša ostanek od sklada plač od 20.000 dinarjev do 30.000 dinarjev, ravnatelju 15%, drugim vodjem 10% in poslovodji 7%;

c) če znaša ostanek nad 30.000 dinarjev do 40.000 dinarjev, ravnatelju 20%, drugim vodjem 14% in poslovodji 10% itd.

Če znaša torej ostanek od sklada plač na primer 35.000 dinarjev in če imajo ravnatelj, vodje nabave, odkupa in prodaje in poslovodje stalni odstotek (primer pod A, znašajo njihovi dodatki po delovnem učinku:

	dinarjev
za ravnatelja 12% od 35.000 dinarjev	. 4200
za druge vodje 8% od 35.000 dinarjev	. 2800
za poslovodje 5% od 35.000 dinarjev	. 1750

Če pa bi bili plačani po progresivnem odstotku (primer pod B), bi njihovi dodatki po delovnem učinku znašali:

	dinarjev
za ravnatelja 20% od 35.000 dinarjev	. 7000
za druge vodje 14% od 35.000 dinarjev	. 4900
za poslovodje 10% od 35.000 dinarjev	. 3500

Tu je vzet primer za podjetja, ki imajo majhen promet in je ostanek od sklada plač majhen, odstotek pa sorazmerno velik. Praviloma bo ta odstotek zlasti pri večjih podjetjih glede na večji promet precej manjši.

2. Če operativni upravni voditelj nima zadosti zanesljivih podatkov o tem, koliko znaša povprečni ostanek od sklada plač (to se utegne zgoditi samo v prvih mesecih dela), je priporočljivo, da se za prvi mesec odstotek za nagraditev določi po ostanku od sklada plač za ta mesec (to je za nazaj). Če vidi, da

je ta odstotek realen in da bi se njegov znesek mogel vzeti kot podlaga za določitev povprečnega mesečnega ostanka, sme na njegovi podlagi določiti vnaprej stalne ali progresivne odstotke, ki bodo veljali za dodatek po delovnem učinku za te uslužbence. Vsekakor se sme določitev tega odstotka za nazaj dovoliti samo prvi mesec, v poznejšem delu pa mora biti odstotek določen vnaprej, da bi ravnatelj in drugi uslužbenci, ki se izplačujejo iz ostanka, vedeli vnaprej, kako se bo meril, to je nagrajeval učinek njihovega dela, in da bi si mogli glede na to čimbolj prizadevati pri delu.

Točka 9. — 1. Izplačevanje povišanega stalnega dela temeljne plače, kadar podjetje iz skupne marže in rabata ne more kriti stroškov iz točke 9 navodila (9. člena uredbe), se sme dovoliti samo tedaj, če podjetje iz opravičenih razlogov ne more kriti stroškov za plače po delovnem učinku iz doseženih marž in rabatov. Opravičenost teh razlogov presodi operativni upravni voditelj.

2. Če tako podjetje zaradi takega načina nagrajevanja izkaže izgubo, gre ta v breme predračuna dohodkov in izdatkov operativnega upravnega voditelja.

3. Pri takih podjetjih se ravnateljeva nagrada po delovnem učinku določi tako, da dobi določen odstotek od prometa in prihrankov pri stroških iz točke 6 navodila.

4. Če pa je samo ena ali več prodajalnih kakega podjetja iz opravičenih razlogov nerentabilnih (na primer v posebnem interesu je, da je kaka prodajalna na robu mesta, čeprav nima zadosti potrošnikov), podjetje kot celota pa je rentabilno, sme ravnatelj odrediti, da dobijo uslužbenci in nameščenci

take prodajalne povišan stalni del temeljne plače (do 80%), ali pa jim določi boljšo normo (večji odstotek od vrednosti prodanega blaga, večji znesek od prodanega artikla itd.).

Točka 10. — 1. Uslužbencem in nameščencem, ki so zaposleni v sezonskih podjetjih, se smejo s privolitvijo operativnega upravnega voditelja poleg stalnega dela plače izplačevati v mesecih z majhnim prometom še predujmi. Tak predujem sme znašati največ 50% dodatka po delovnem učinku, ki ga dosežejo po prometu v polni sezoni, vendar tako, da skupni znesek, ki se izplačuje (stalni del plače, dodek po delovnem učinku in predujem), ne sme presegati polnega zneska temeljne plače, ki je za devnemu uslužbencu ali nameščencu določena (dvojni znesek njegovega stalnega dela plače).

Primer:

Prodajalec v sadjarskem podjetju ima plačo 3000 dinarjev, to je 1500 dinarjev stalne plače, ostanek pa po delovnem učinku. Njegova delovna norma je določena tako, da ima pri prodaji sadja od 100 dinarjev 1 dinar. To pomeni, da mora prodati za 150.000 dinarjev sadja, da bi dosegel polni znesek svoje temeljne plače (razliko 1500 dinarjev). Sezona v tem podjetju traja štiri mesece.

V mrtvi sezoni (8 mesecev) ta prodajalec kljub svojemu polnemu prizadevanju ne more prodati več kakor povprečno za 50.000 dinarjev sadja mesečno, kar pomeni, da znaša njegov dodek po delovnem učinku vsega skupaj 500 dinarjev, njegovi skupni povprečni prejemki pa 2000 dinarjev (1500 + 500). Da tak prodajalec zaradi tega ne bi prišel v hujši gmojni položaj, sme ravnatelj tega podjetja z dovoljenjem svojega operativnega upravnega voditelja

dovoliti, da dobi prodajalec določen predujem v breme svojih prejemkov, ki jih bo prejel v polni sezoni. Višino tega predujma določi ravnatelj takole:

Po pričakovanem prometu sadja v polni sezoni presodi, da bo mogel prodajalec ob primernem prizadevanju prodati mesečno za 350.000 dinarjev sadja in da bo tedaj njegov dodatek po delovnem učinku znašal povprečno 3500 dinarjev na mesec. Skupni prejemki tega prodajalca bodo torej v sezoni znašali povprečno 5000 dinarjev (1500 + 3500) na mesec. Ko ravnatelj to ugotovi, mora pri določitvi predujma paziti dalje:

a) da višina predujma ne sme presegati 50% dodatka po delovnem učinku v polni sezoni, to je 50% od 3500 dinarjev, torej ne sme presegati 1750 dinarjev;

b) da skupni prejemki ne smejo presegati 3000 dinarjev. Ker dobi torej ta prodajalec že 1500 dinarjev stalne plače in 500 dinarjev po delovnem učinku, sme njegov predujem znašati največ 1000 dinarjev (3000 — 2000);

c) da mora predujem imeti kritje v poznejših prejemkih tega prodajalca v polni sezoni.

Glede na navedeno ugotovi ravnatelj, da bi bilo primerno, da se temu prodajalcu v času, ko ni sezone, izplačuje kot predujem 750 dinarjev na mesec. Ta prodajalec prejme torej v osmih mesecih mrtve sezone:

	dinarjev
a) kot stalni del temeljne plače	1500
b) kot dodatek po delovnem učinku v mrtvi sezoni	500
c) kot predujem	750
Njegovi skupni mesečni prejemki	2750

Ta prodajalec prejme torej v osmih mesecih mrtve sezone vsega skupaj 6000 dinarjev (750×8) pred-
ujma.

Njegov povprečni dodatek po delovnem učinku znaša v mesecih sezone, kakor je zgoraj omenjeno, 3500 dinarjev, kar pomeni, da bi v štirih sezonskih mesecih prejel skupaj 14.000 dinarjev. Ker pa mu je bilo v breme teh prejemkov v osmih mesecih mrtve sezone že izplačanih 6000 dinarjev predujma, mu kot dodatek po delovnem učinku ostane skupaj za izplačilo 8000 dinarjev ($14.000 - 6000$). To pomeni, da bi se mu na mesec izplačalo povprečno 2000 dinarjev ($8000 : 4$). Njegovi skupni mesečni prejemki za 4 mesece sezone bi znašali torej:

	dinarjev
stalni del temeljne plače	1500
dodatek po delovnem učinku po odbitku	
predujma	2000
skupaj	3500

Iz tega primera seveda ni treba sklepati, da mora dati ravnatelj vsak mesec enak predujem ali pa da* mora v sezonskih mesecih predujme enako-
merno odbijati od njihovih prejemkov. Če je na primer v kakem mesecu promet nekaj večji, lahko da manjši predujem in narobe. Isto velja tudi glede odbijanja predujmov. V mesecu, ko je promet posebno velik, sme odrediti, da naj bo odbitek večji, v mesecu, ko je promet nekaj manjši, pa naj bo odbitek za prejete predujme manjši.

3. Če ravnatelj podjetja na podlagi objektivnih okoliščin ugotovi, da mu promet v polni sezoni omogoča dajati predujme, jih lahko da tudi brez

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 102—47.

prejšnjega obračuna, kakor je pokazan v gornjem primeru, vendar je v takem primeru dolžan dobiti načelno privolitev operativnega upravnega voditelja.

4. Ravnatelj ne sme dajati predujmov, če tega uslužbenci ali nameščenci ne želijo. Prav tako ne sme dati kot predujem večjega zneska od zneska, ki ga želi uslužbenec ali nameščenec.

5. Če službeno razmerje preneha, mora uslužbenec ali nameščenec, ki je prejel predujem, ta predujem vrniti podjetju.

6. Tak način plačevanja se sme uporabiti samo pri tistih podjetjih, pri katerih je poslovanje izrazito sezonsko. Predujmi se torej ne smejo uvajati pri podjetjih, pri katerih so med prometom v posameznih mesecih samo manjše razlike.

7. Kot primer navajamo vrsto podjetij, ki jih je po tem navodilu mogoče šteti za sezonska: podjetja in prodajalne, ki prodajajo krzno, podjetja in prodajalne, ki prodajajo šolske knjige in potrebščine, podjetja in prodajalne, ki prodajajo sadje, in podobno.

Točka 11. — 1. Uslužbencem in nameščencem, ki prejemajo prejemke po predpisih uredbe iz tega navodila, se plača za mesec oktober in november razlika med njihovo dosedanjo plačo in polno temeljno plačo iz 2. člena uredbe glede na poklic, v katerega so razvrščeni. Drugim uslužbencem (ravnateljem, vodjem prodajnih, nabavljalnih in odkupnih podjetij) se izplača za ta dva meseca razlika med njihovo dosedanjo plačo in temeljno plačo, kakor jim je določena po uredbah o plačah zveznih oziroma republiških državnih uslužbencev.

2. Za mesec december se vsem uslužbencem in nameščencem, ki prejemajo prejemke po predpisih uredbe in tega navodila, izplača poln znesek temeljne plače po njihovem poklicu, kolikor se ne uvede plača po delovnem učinku po drugem odstavku 13. člena uredbe.

3. Uslužbencem in nameščencem, ki tako želijo, se izplača prvi mesec po uveljavitvi uredbe poleg stalnega dela temeljne plače tudi predujem na račun dodatka po delovnem učinku v znesku 50% polne temeljne plače. Prejeti predujmi se bodo odbili ob obračunu dodatka po delovnem učinku in jih mora-jo uslužbenci vrniti v enakih obrokih v šestih me-secih.

Točka 12. — 1. Novi sistem plač, določen z uredbo in tem navodilom, nalaga sindikalnim orga-nizacijam pravico in dolžnost, da izpopolnjujejo uvedeni sistem nagrajevanja po delovnem učinku. Skrbeti morajo, da je primerno prizadevanje usluž-bencev pravilno nagrajeno.

2. Sindikalne organizacije morajo zlasti paziti na provizije, ki se dajo odkupovalcem in nabavljal-cem, dajati predloge za nagraditev posameznih uslužbencev (n. pr. izložbenih aranžerjev), predloge, kdaj naj bo odstotek stalne plače večji od 50%, ter predlagati znesek predujma. Raziskovati morajo možnosti plačevanja po delovnem učinku tudi pri tistih uslužbencih, za katere ravnatelj ni predvidel nagraditve po delovnem učinku.

3. Ravnatelj je dolžan zaslišati sindikalno orga-nizacijo pri določanju sistema plač po delovnem učinku, pri določanju norm ter sploh v vseh vpra-šanjih konkretne uporabe postavljenega sistema plač.

Predlog za sistem plač po delovnem učinku, za določitev norm in za prevedbo uslužbencev na nove plače pripravi komisija, ki jo je treba ustanoviti pri podjetju. V to komisijo pridejo uslužbenci, ki jih določi vodja podjetja, in delegat sindikalne podružnice. V večjih podjetjih lahko sindikalna podružnica odredi v komisijo tudi večje število svojih delegatov, vendar ne več kot tri.

4. Če ravnatelj določi normo za nagraditev po delovnem učinku, ne da bi poprej izračunal stroške po točki 7. navodila in sklad plač, sme predlagati sindikalna organizacija, če misli, da so norme nepravilno določene, naj ravnatelj izračuna stroške iz točke 7. navodila in sklad plač ter po tem eventualno spremeni norme.

5. Sindikalna organizacija ima pravico in dolžnost, da zahteva spremembo norm za posamezne uslužbence, delovna mesta ali skupine uslužbencev, če so postavljene nepravilno, predlaga pa lahko tudi uvedbo novega sistema nagrajevanja po delovnem učinku.

6. Če ravnatelj ne sprejme predloga sindikalne organizacije, se sme ta obrniti tudi na operativnega upravnega voditelja.

Točka 13. — 1. Operativni upravni voditelj gospodarskih podjetij iz točke 1. navodila (ministrstva, ki neposredno vodijo podjetja, ravnateljstva, uprave, izvršilni odbori) naroči takoj, najpozneje pa do 10. decembra 1947, svojim podjetjem, da morajo sestaviti konkreten načrt za norme na vseh tistih delovnih mestih v podjetju, kjer bodo uslužbence plačevala po delovnem učinku, ali najpozneje do 18. decembra 1947 sestavi sistem nagrajevanja po delovnem učinku v svojih podjetjih.

2. Če sam operativni upravni voditelj ne določi sistema nagrajevanja po delovnem učinku, so ravnatelji podjetij dolžni, da najpozneje do 20. decembra 1947 določijo konkreten sistem plač po delovnem učinku, in sicer za vsako delovno mesto, na katerem je tako nagrajevanje mogoče. Če je operativni upravni voditelj že določil sistem nagrajevanja po delovnem učinku za to podjetje (do 18. decembra 1947), mora ravnatelj podjetja najpozneje do 24. decembra 1947 dati svoje pripombe k temu sistemu.

3. Operativni upravni voditelj podjetja mora najpozneje do 28. decembra 1947 dati svojo dokončno odobritev sistema plač, ki mu ga je predložil ravnatelj, ali pa napraviti potrebne popravke oziroma sprejeti ali zavrniti pripombe ravnatelja podjetja k sistemu plač, ki ga je sam sestavil kot operativni upravni voditelj.

4. Najpozneje do 31. decembra 1947 mora operativni upravni voditelj poročati o uvedenem sistemu nagrajevanja po delovnem učinku:

a) neposredno republiškemu ministrstvu za trgovino in preskrbo, če je operativni upravni voditelj podjetja izvršilni ljudski odbor ali ravnateljstvo oziroma uprava ministrstva za trgovino in preskrbo ljudske republike;

b) republiškemu ministrstvu za trgovino in preskrbo, toda po svojem resornem ministrstvu, če je operativni upravni voditelj ravnateljstvo ali uprava, ki ni pod splošnim vodstvom republiškega ministrstva za trgovino in preskrbo, ampak pod vodstvom katerega drugega ministrstva (n. pr. ministrstva za industrijo, za industrijske prodajalne) itd.;

c) ministristva za trgovino in preskrbo FLRJ, toda po svojem resornem ministristvu, če gre za podjetja splošnega državnega pomena.

5. Operativni upravni voditelj določi najpozneje do 28. decembra 1947 odstotek za nagraditev po delovnem učinku za ravnatelja, poslovodje, vodje trgovskih, nabavljajalnih in odkupnih podjetij (8. člen uredbe).

6. Republiški ministri za trgovino in preskrbo predpišejo najpozneje do 20. decembra 1947 okvirna navodila, kako se določi provizija za uslužbence, ki so zaposleni neposredno z odkupom ali nabavo predmetov na prostem trgu (točka 5. pod 1.* tega navodila).

Točka 14. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«.

Št. 30.880 ...

Beograd dne 24. novembra 1947.

Minister za trgovino in preskrbo:

dr. Zaim Šarac l. r.

---

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 107—47.

Na podlagi 4. točke odredbe o državnih (vezanih) cenah za kmetijske pridelke predpisujem

navodilo

o pogojih za nakup kmetijskih pridelkov po državnih (vezanih) cenah ter o maržah za državna trgovska podjetja in zadruga*

I. Žita

1. Bela žita:

a) Cene, določene v odredbi o državnih (vezanih) cenah za kmetijske pridelke veljajo samo, če ima dobavljeno žito tisto hektolitrsko težo, ki je za zadevno vrsto žita določena.

Če ima dobavljeno žito večjo ali manjšo hektolitrsko težo, kot je za zadevno vrsto žita določena, se za vsak cel odstotek večje ali manjše hektolitrske teže določena cena poviša ali zniža za 1%.

b) Določene cene veljajo, če ima dobavljeno žito skupaj največ 2% zrnja drugih vrst žita ali zdrobljenega zrnja. Za vsakega $\frac{1}{2}\%$ čez 2% se odbije $\frac{1}{2}\%$ od določene cene.

Dopustna je največ $\frac{1}{10}$ (10%) primesi.

c) Za vsakega $\frac{1}{2}\%$ smeti (peska, kamenja, zemlje, plev itd.) se odbije 1% od določene cene.

č) Če je žito snetljivo v večji meri (zamazano in nesnažno in z močnejšim zadahom), se odbije do 5% od določene cene.

d) Za vsak cel odstotek črvivih zrn, ki se ugotovi s štetjem, se odbije $\frac{1}{2}\%$ od določene cene.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—76/48.

Ko zadruga ali podjetje kupi žito od pridelovalca, sme v nadaljnji prodaji zaračunati kupcu k ceni, določenj za pridelovalca, za vse odkupne stroške, za manipulacijo, razsip, nakladanje na prevozno sredstvo (vagon, vlačilec, kamion, voz), amortizacijo vreč, orodja in naprav ter za izdatke iz 2. člena pod b) in c) uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno ter za druge izdatke v zvezi s poslovanjem še pribitek 27 din za vsakih 100 kg žita.

2. Koruza:

a) Cene, določene v odredbi o državnih (vezanih) cenah za koruzo v zrnju, veljajo za zdravo, rešetano blago običajne kakovosti in predpisane vlage.

Za vsak odstotek vlage, višji od predpisanega, se zmanjša določena cena za 1%.

b) Cene, določene za koruzo v storžu, veljajo za storže z zdravim zrnjem, normalno razvite, normalno napolnjene z zrnjem in predpisane vlage.

Za vsak odstotek vlage, večji od predpisanega, se zmanjša določena cena za 1%.

c) Za vsak cel odstotek pokvarjenih zrn nad 2% pa do 5% se odbije 1% od določene cene.

Koruzo, v kateri je nad 5% pokvarjenih zrn, se šteje za defektno koruzo.

č) Za vsakega $\frac{1}{2}\%$ smeti (peska, kamenja, zemlje, plev itd.) se odbije 1% od določene cene.

d) Črvihih zrn se tolerira do 3%, vsak nadaljnji cel odstotek takih zrn pa ima za posledico bonifikacijo $\frac{1}{2}\%$.

Ko zadruga ali podjetje kupi koruzo od pridelovalca, sme v nadaljnji prodaji zaračunati kupcu k ceni, določeni za pridelovalca, za vse odkupne stroške, za manipulacijo, razsip, nakladanje na pre-

vozno sredstvo (vagon, vlačilec, kamion, voz), amortizacijo vreč, orodja in naprav, za izdatke po točki b) v 2. členu uredbe o stroških trgovine na debelo in na drobno ter za druge izdatke v zvezi s poslovanjem pribitek 27 din za vsakih 100 kg koruze v zrnju ali storžu.

Poleg pribitka iz prednjega odstavka zaračunajo zadruga in podjetja, ki se bavijo z odkupom in prometom koruze, še po 10 din za vsakih 100 kg koruze kot prispevek v sklad za umetno sušenje koruze.

Določbe 5. in 6. člena odločbe št. 23233/46 zveznega urada za cene ostanejo v veljavi.

II. Klavna živina, mršavi prašiči za pitanje in mast

1. Za mesnate prašiče I. vrste se štejejo po tej odredbi mesnati prašiči, ki po svojih lastnostih ustrezajo potrebam klavniške industrije za izdelavo kakovostnih mesnih izdelkov (bakon, praška šunka). Za mesnate prašiče II. vrste se štejejo mesnati prašiči, ki po svojih lastnostih v manjši meri ustrezajo za izdelovanje kakovostnih mesnih izdelkov kakor prašiči I. vrste. Pri presoji kakovosti je treba gledati, ali je slanina pretkana z mesom, in v kolikšni meri, na njeno debelino, na velikost šunke i. t. d.

2. Prepovedano je kupovati »na število«, »na čez« ali na kak drug podoben način.

3. Prodajalci in kupci smejo sporazumno določiti tudi drug kraj prevzema in izročitve (prodalčevo hišo, posestvo ali štajo), ne pa samo kraje, kakor so navedeni v odredbi o državnih (vezanih) cenah za kmetijske pridelke.

4. Marže, ki so bile doslej priznane odkupnim podjetjem in zadrugam, ostanejo v veljavi.

III. Surove kože

1. Svinjska koža mora biti obdelana, brez glave, kratkih nog, brez repa in na njej ne sme biti maščobe. Kože merjascev se sprejemajo enako kakor svinjske. Vse nepoškodovane suhe in suhoslane svinjske kože se sprejmejo v III. vrsto in preračunajo v slane s 50% pribitkom na težo. Poškodovane suhe in suhoslane svinjske kože se sprejmejo v IV. vrsto.

2. Nesušene kože ne smejo imeti nog in rogov in morajo imeti suho dlako. Suhe kože morajo biti pravilno razpete na trdnem lesu.

Kože golice I. vrste se obračunajo kakor koža kavlač III. vrste. Kože golice II. vrste se obračunajo za 25% ceneje.

V IV. vrsto se uvrstijo vse tiste drobne kože, ki se ne morejo uvrstiti v III. vrsto, izvzemši dele.

3. Marže, ki so bile doslej priznane podjetjem in zadrugam, ostanejo do nadaljnjega v veljavi.

IV. Volna

1. Pri nakupu vseh vrst volne sme odbiti odkupno podjetje oziroma zadruga 2% od zneska računa za kalo, in prevoz.

2. Marže, ki so bile doslej priznane odkupnim podjetjem in zadrugam, ostanejo še nadalje v veljavi.

V. Krompir

1. Krompir mora biti zdrav, čist, običajno suh, enake vrste, brez tujih primesi, povprečne debeline,

zadnje letine in ne sme imeti več kot 10% gomoljev, krajših od 5 cm, in ne več kot 5% uvelih.

2. Marža, ki je bila doslej priznana odkupnim podjetjem in zadrugam, ostane še nadalje v veljavi.

VI. Fižol

1. Fižol mora biti zdrav, suh, zadnje letine, brez trhljih zrn in tujih primesi (peska, zemlje itd.).

Sortni fižol (tetovec, gradiščanec itd.) ne sme imeti primesi drugih vrst fižola.

Enobarvni fižol (beli, rumeni, zeleni itd.) sme imeti največ 4% fižola drugačne barve.

2. Marže, ki so bile doslej priznane odkupnim podjetjem, ostanejo do nadaljnjega v veljavi.

VII. Vino

Marže, ki so bile doslej priznane odkupnim podjetjem in zadrugam, ostanejo do nadaljnjega v veljavi.

VIII. Drugi pridelki

Marže oziroma rabati, ki so bili doslej priznani za predmete, našteje v 9. točki odredbe o državnih (vezanih) cenah za kmetijske pridelke, ostanejo v veljavi.

To navodilo se bo uporabljalo od 1. marca 1948.

Beograd dne 10. februarja 1948.

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in predsednik zvezne načrtne komisije:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 13. člena uredbe o enotnih cenah (Uradni list FLRJ št. 106/46) predpisujem po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ in ministra za finance FLRJ.

navodilo

od dajanju povračila (regresa) trgovskim podjetjem, ki odkupujejo meso, mast, jedilno olje, fižol, krompir, mleko in jajca za zagotovljeno preskrbo po cenah, ki so višje od enotnih cen v nadrobni prodaji*

1. Državna odkupna in trgovska podjetja ter delavske preskrbovalnice, ki odkupujejo oziroma nabavljajo kmetijske pridelke, in sicer meso, mast, jedilno olje, fižol, krompir, mleko in jajca po cenah, ki so višje od enotnih cen v nadrobni prodaji, imajo pravico do povračila (regresa) razlike, ki nastane, če prodajajo te pridelke po enotnih cenah v nadrobni prodaji.

V povračilo spada:

a) razlika med odkupno ceno (ceno, po kateri je podjetje odkupilo pridelek, povečano za znesek predpisane marže in davka od prometa proizvodov) in med enotno ceno v nadrobni prodaji, zmanjšano za določen trgovski rabat;

b) znesek prevoznih stroškov in normalnih izgub pri blagu med prevozom.

Pravico do povračila imajo tudi zadruge in združne organizacije, ki dobijo pravico odkupovanja

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—77/47.

omenjenih predmetov za zagotovljeno preskrbo, ter industrijska podjetja, ki odkupujejo živino za predelavo.

2. Za regresna izplačila po 1. točki se ustanovi pri Narodni banki FLRJ »Osrednji sklad za povračilo« (Centralni fond za regres). Sredstva tega sklada razdeli na sklade za povračilo pri centralah Narodne banke v ljudskih republikah Narodna banka po navodilih ministrstva za finance FLRJ.

Načrt povračila sestavi ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ v sporazumu z ministrstvom za finance FLRJ za vso državo, republiška ministrstva za trgovino in preskrbo pa ga razčlenijo za območje ljudske republike.

Dokler načrt povračila ne bo sestavljen, se bo ta izplačeval za vse dejanske nastale razlike na način, ki je predpisan s tem navodilom.

3. Podjetje, ki ima pravico do povračila po 1. točki, pa odkupljenih pridelkov ne prodaja potrošnikom, temveč drugemu podjetju, ki nato prodaja te pridelke v zagotovljeni preskrbi po enotnih cenah v nadrobni prodaji, mu dobavi blago franko razkladalna postaja in mu prizna predpisan trgovski rabat.

4. Povračilo se podjetjem iz 1. točke izplačuje takole:

a) Ko podjetje odkupi pridelke, si priskrbi od upravnika krajevno pristojne okrajne uprave za odkup potrdilo o vrsti, količini in ceni odkupljenih pridelkov, o času in kraju, kjer so bili odkupljeni, ter o tem, da odkupna cena ustreza višini in pogojem (limitu), ki so jih določili pristojni državni organi (republiška in okrajna uprava za odkup).

b) Potrdilo upravnika okrajne uprave za odkup ter obračun o posameznih odkupljenih pridelkih, utemeljen in podprt s podatki iz knjigovodstva in natančno navedbo zneska, ki pripada podjetju kot povračilo, predloži podjetje državnemu organu, ki porazdeljuje odkupljene količine (republiškemu ministrstvu za trgovino in preskrbo, okrajnemu oziroma mestnemu izvršilnemu odboru). Poverjenik za trgovino pri mestnem oziroma okrajnem ljudskem odboru ali pomočnik republiškega ministra za trgovino in preskrbo potrdi, da so v obračunu navedene količine pridelkov izdane oziroma namenjene za zagotovljeno preskrbo.

c) Ko podjetje dobi potrdilo, navedeno pod b), predloži obračun pristojnemu finančnemu organu (republiškemu ministrstvu za finance, okrajnemu oziroma mestnemu poverjeniku za finance). Poverjenik mestnega oziroma okrajnega ljudskega odbora ali pomočnik republiškega ministra za finance izda pristojnemu sedežu Narodne banke nalog, naj v breme »Sklada za povračilo« prizna računu podjetja znesek iz obračuna. Finančni organ ima pravico, da pred potrditvijo obračuna in pred izdajo naloga pregleda, ali je obračun sestavljen natančno po predpisih tega navodila, in da po potrebi zahteva mnenje strokovnjakov.

č) Ko Narodna banka FLRJ ugotovi, da ima podjetje potrdila pod toč. a), b) in c), mu izplača povračilo. Če nima vseh teh potrdil ali če niso v redu, odkloni izplačilo.

5. Če odkupno podjetje prodaja odkupljene pridelke podjetju, ki je v drugi ljudski republiki, ima pravico do povračila podjetje — kupec. V tem primeru prodaja podjetje, ki je odkupilo pridelke, te

pridelke podjetju — kupcu po ceni, v katero vračuna svojo ceno, po kateri je odkupilo pridelke, maržo in davek od prometa proizvodov, blago pa dobavi franko naloženo na vagon oziroma vlačilec svoje nakladalne postaje.

Podjetje — kupec sestavi na podlagi fakture odkupnega podjetja (prodajalca) in drugih podatkov iz knjigovodstva obračun razlike, ki spada v povračilo. V povračilo podjetja — kupca spada:

a) razlika med ceno po fakturi in enotno ceno v nadrobni prodaji, zmanjšano za določen trgovski rabat;

b) znesek vseh stroškov od prodajalčeve nakladalne do kupčeve razkladalne postaje (prevozni stroški in normalne izgube pri blagu med prevozom).

Glede nadaljnjega je postopek za uveljavitev povračila enak, kakor je predpisan v 4. točki. Potrdilo o količinah in cenah odkupljenih pridelkov izda uprava za odkup tiste ljudske republike, v katere območju so bili pridelki odkupljeni, in sicer na podlagi potrdil okrajinah uprav za odkup. To potrdilo pošlje kupcu hkrati z računom podjetje, ki je odkupilo pridelke.

6. Za pridelke iz 1. točke tega navodila, ki se dobavijo jugoslovanski armadi, uveljavi povračilo na način, predpisan v 4. točki, podjetje, ki prodaja pridelke jugoslovanski armadi.

7. Če prodajajo podjetja po nalogu ali z dovoljenjem pristojnih državnih organov (republiškega ministra za trgovino in preskrbo, poverjenika za trgovino in preskrbo okrajinah oziroma mestnega izvršilnega odbora) kmetijske pridelke po cenah, ki so višje od enotnih cen v nadrobni prodaji, in zaradi tega dosežejo razliko pri ceni, morajo tako razliko

(t. j. razliko med nabavno in prodajno ceno in razliko za tiste količine pridelkov, ki jih je podjetje kupilo po enotnih cenah v nadrobni prodaji, prodalo pa po višjih, prostih cenah) vplačati v korist »Sklada za povračilo« v petnajstih dneh po prodaji.

Evidenco in kontrolo o plačilu teh razlik v »Sklad za povračilo« imajo organi, ki so odredili ali dovolili prodajo po višjih cenah.

8. Pravico do povračila imajo po tem navodilu tudi industrijska podjetja, ki odkupujejo živino neposredno od živinorejcev (kmetov, kmečkih delovnih zadrug in državnih kmetijskih posestev) ali pa jo nabavljajo od državnih odkupnih podjetij za predelavo.

Natančnejše predpise o uveljavitvi povračila industrijskih podjetij in o razširitvi števila predmetov, ki spadajo pod povračilo, izda minister za lahko industrijo FLRJ v sporazumu z ministrom za finance FLRJ in ministrom za trgovino in preskrbo FLRJ.

9. Republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo mora organizirati redno in dobro kontrolo nad delom vseh podjetij, ki bodo upravičena do odkupa in povračila po predpisih tega navodila.

Republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo in okrajni oziroma mestni izvršilni odbori morajo voditi razvid o potrdilih, izdanih zaradi povračila, in sicer po vrsti in količini pridelkov in po višini regresnih zneskov, ter o vplačilih v »Sklad za povračilo« po 7. točki.

Republiška ministrstva za trgovino in preskrbo morajo pošiljati ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ desetdnevna poročila o podatkih iz prednjega odstavka po obrazcu, ki ga predpiše ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ.

10. Podjetju, ki se ne ravna po določbah tega navodila, se ne prizna pravica do povračila.

Odločbo o odklonitvi pravice do povračila izda republiški minister za trgovino in preskrbo po zahtevi katerega koli organa, navedenega v 4. točki tega navodila.

11. Razlike, ki so nastale pri podjetjih iz poslovanja, ki je bilo opravljeno do 31. decembra 1947, se bodo likvidirale v breme »Sklada za povračilo« na podlagi stanja knjigovodstva ob letnem zaključnem računu ob pogojih iz 4. točke tega navodila.

12. To navodilo se uporablja od 1. januarja 1948.

Št. 1725.

Beograd dne 7. februarja 1948.

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 2. in 6. člena uredbe o preskrbi prebivalstva in 1. člena uredbe o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah, izdajam

odredbo

o trgovskih obratih, ki imajo pravico prodajati industrijske izdelke in živila po nižjih enotnih cenah*

1. Predmete zagotovljene preskrbe prodajajo potrošnikom, ki so prevzeti v zagotovljeno preskrbo:

a) kmečke nabavljalne in prodajne zadruga svojim članom;

b) okrajni magazini vsem potrošnikom v okraju, in sicer v posebnih prodajalnah, ločenih od prodajaln, ki prodajajo blago v prosti prodaji;

c) mestni magazini in blagovnice vsem potrošnikom mesta in okraja tam, kjer je mesto izločeno iz upravnega območja okraja, in sicer v posebnih prodajalnah oziroma oddelkih za zagotovljeno blago;

č) delavsko-uslužbenske nabavljalne in potrošniške zadruga svojim članom;

d) delavske preskrbovalnice svojim potrošnikom in

e) zasebne trgovine potrošnikom mesta in vasi.

2. Industrijske predmete, namenjene po 6. členu uredbe o preskrbi prebivalstva za prodajo kmetom pridelovalcem po nižjih enotnih cenah, prodajajo

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—79/48.

samo kmečke nabavljalne in prodajne zadruge in prodajalne okrajne združne poslovne zveze.

3. Industrijske predmete, ki so v prosti prodaji po višjih enotnih cenah (trgovskih cenah) po točki b) 2. člena uredbe o preskrbi prebivalstva, prodajajo vsem potrošnikom samo okrajni in mestni magazini, blagovnice ter delavsko-uslužbenske nabavljalne in potrošniške zadruge.

To blago se prodaja v posebnih prodajalnah.

Druge industrijske predmete, ki so v prosti prodaji po enotnih cenah, smejo prodajati potrošnikom vsa državna trgovska podjetja, zadruge, okrajne združne poslovne zveze, delavske preskrbovalnice, trgovska podjetja družbenih organizacij in društev kakor tudi zasebne trgovine.

4. Pogodbe (sklepnice) o nabavi in industrijskih predmetov za zagotovljeno preskrbo in predmetov, namenjenih za prodajo kmetom po vezanih cenah, sklepajo za kmečke nabavljalne in prodajne zadruge okrajne združne poslovne zveze, in sicer bodisi s proizvajalcem ali s trgovskim skladiščem.

Drugi prodajalci, navedeni v tej odredbi, sklepajo kupne in prodajne pogodbe na dosedanji način.

5. Do uveljavitve uredbe o prodaji kmetijskih pridelkov po nižjih enotnih cenah lahko kmečke nabavljalne in prodajne zadruge kupujejo in prodajajo vse predmete po višjih enotnih cenah.

Ta odredba začne veljati 1. marca 1948.

IV št. 1302.

Beograd dne 10. februarja 1948.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

V zvezi z odločbo Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ o višjih enotnih cenah (trgovskih cenah) za industrijske izdelke v prosti prodaji (Uradni list FLRJ št. 12/48) predpisujem

navodilo

za uporabo odredbe o trgovskih obratih, ki imajo pravico prodajati industrijske izdelke in živila po nižjih enotnih cenah*

Z odredbo o trgovskih obratih, ki imajo pravico prodajati industrijske izdelke in živila po nižjih enotnih cenah (Uradni list FLRJ št. 12/48), je predpisano, da smejo industrijske predmete, ki so v prosti prodaji, prodajati po višjih enotnih cenah (trgovskih cenah) samo okrajni magazini, mestni magazini, blagovnice te delavsko-uslužbenske potrošniške zadruga. Po isti odredbi smejo zasebne trgovine prodajati industrijsko blago samo po nižjih enotnih cenah.

Zasebne trgovine smejo torej prodajati po nižjih enotnih cenah tudi tisto industrijsko blago, ki ga imajo sedaj na skladišču, kateremu pa je z odločbo o višjih enotnih cenah (trgovskih cenah) za industrijske izdelke v prosti prodaji določena višja enotna cena (trgovska cena).

Št. 2291

Beograd dne 2. marca 1948.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 19—129/48.

ENOTNE CENE

Na podlagi tretjega odstavka 6. člena uredbe vlade FLRJ o enotnih cenah z dne 31. XII. 1946 (Ur. list FLRJ št. 106/762 z dne 31. XII. 1946), izdaja vlada LRS

uredbo

**o postopku za določanje enotnih cen v območju
Ljudske republike Slovenije***

1. člen

Enotne cene predmetov in storitev, za katere se po odredbi vlade LRS določajo enotne cene za območje Ljudske republike Slovenije, določa vlada LRS po predlogu urada za cene pri predsedstvu vlade LRS.

Vlada LRS sme za določevanje enotnih cen pooblastiti tudi druge organe.

2. člen

Enotne cene po tej uredbi se določajo na podlagi povprečne proizvodne cene oziroma povprečne polne lastne cene z dodatkom povprečnega načrtnega dobička, če je predviden.

3. člen

Kalkulacije za povprečne proizvodne cene oziroma povprečne polne lastne cene proizvodov sestavljajo pristojne republiške direkcije in jih nato

* Obj. v Ur. listu LRS št. 13—68/47.

pošljejo s svojim strokovnim mnenjem uradu za cene pri predsedstvu vlade LRS.

4. člen

Urad za cene pregleda prejete kalkulacije, izračuna na podlagi teh in po določenih elementih enotne prodajne cene na drobno oziroma enotne proizvajalčeve prodajne cene, franko potrošnikova železniška postaja, ter pošlje končni predlog v odločitev vladi LRS oziroma za to po 1. členu te uredbe pooblaščenemu organu.

5. člen

Predpisane enotne cene se objavijo v posebni izdaji »Uradnega lista LRS« (»Vestniku urada za cene pri predsedstvu vlade LRS«) in veljajo, če v sami odločbi ni določeno drugače, od dneva objave.

6. člen

Predpisi te uredbe ne veljajo za proizvode in storitve, za katere se ne določijo po odločbi vlade LRS enotne cene.

7. člen

Vse enotne cene v prodaji na drobno, ki jih za predmete in skupine predmetov republiškega pomena izdajo druge republike FLRJ, veljajo tudi v območju LRS brez vsakega poviška, razen krajevne trošarine.

8. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

S—146

Ljubljana dne 17. marca 1947.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

Odločba

vlade LRS o določanju in uporabi enotnih cen za območje Ljudske republike Slovenije*

Na podlagi 1. člena uredbe o postopku za določanje enotnih cen v območju LRS z dne 17. III. 1947 (Uradni list LRS št. 13—1947) se pooblašča urad za cene pri predsedstvu vlade LRS, da določi in objavi enotne cene za območje Ljudske republike Slovenije.

Cene, ki jih vsebuje cenik urada za cene pri predsedstvu vlade LRS, objavljen v »Vestniku urada za cene« št. 4—1947, veljajo za notranji promet kot enotne cene na območju Ljudske republike Slovenije.

Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

S—149

Ljubljana dne 17. marca 1947.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 13—71/47.

V zvezi z odredbo vlade FLRJ o prosti prodaji industrijskih izdelkov po višjih enotnih cenah, IV št. 1187 z dne 10. februarja 1948 (Uradni list FLRJ št. 12/48), predpisujem

navodilo

o vplačevanju razlike med višjo in nižjo enotno ceno blaga*

1. Razliko med višjo in nižjo enotno ceno blaga je treba vplačevati pri Narodni banki FLRJ na račun »Razlike enotnih cen« ne glede na to, kateri organ je določil nižjo enotno ceno (zvezni urad za cene ali pa federalni urad za cene), in sicer:

- v LR Srbiji na račun 1-800501,
- v LR Hrvatski na račun 4-800501,
- v LR Sloveniji na račun 6-800501,
- v LR Bosni in Hercegovini na račun 7-800501,
- v LR Makedoniji na račun 8-800501,
- v LR Črni gori na račun 9-800501.

2. Razlika med višjo in nižjo enotno ceno se izračuna, če se od višje in od nižje enotne cene odštejejo stroški trgovine (trgovski rabat), ki so v njih obseženi, ostanek nižje enotne cene pa odšteje od ostanka višje enotne cene. Če je povprečna prevozna postavka (prevozni stroški) obsežena samo v eni izmed teh dveh cen, ali če je sicer obsežena v obeh, toda ne v enakih zneskih, je treba tudi njo poprej odšteti od cene.

Obj. v Ur. listu FLRJ št. 25—181/48.

3. Vplačevalci te razlike morajo voditi posebno knjigo izdanih faktur s temile vzporednim stolpci, v katerih izkažejo fakturni znesek:

a) po nižji enotni ceni z rabatom in prevozno postavko;

b) po nižji enotni ceni brez rabata in prevozne postavke;

c) po višji enotni ceni z rabatom in prevozno postavko;

č) po višji enotni ceni brez rabata in prevozne postavke.

4. Razliko med višjo in nižjo enotno ceno vplača:

a) proizvajalno podjetje, če samo prodaja blago po višjih enotnih cenah in izdaja fakture neposredno kupcem ter tudi od njih prejema plačilo;

b) agentura, republiško trgovsko skladišče, industrijsko skladišče oziroma ravnateljstvo (pri tistih panogah, ki nimajo agentur in tudi ne skladišč, po katerih bi se prodajalo blago), če proizvajalno podjetje po njih prodaja blago in njim izdaja fakture po nižjih enotnih cenah blaga.

5. Če proizvajalec prodaja blago po agenturah, skladiščih ali ravnateljstvih, jim fakturira blago samo po nižjih enotnih cenah. Izjemoma jim v vseh primerih fakturira samo po višjih enotnih cenah sol, petrolej za razsvetljavo, vžigalice in tobačne izdelke. O povračilu (regresu) razlike med višjo in nižjo enotno ceno teh predmetov, ki jih proizvajalec fakturira samo po višji enotni ceni, bo izdano posebno navodilo.

6. Narodna banka FLRJ odpre tekoče račune (če jih še nimajo) agenturam, skladiščem in ravnatelj-

stvom, po katerih se blago prodaja in katere morajo torej plačevati razliko med višjo in nižjo enotno ceno. Tekoče račune jim je treba odpreti enako kakor državnim gospodarskim podjetjem zveznega pomena v trgovini na debelo (po gospodarskih panogah, v katere spada blago, ki ga prodajajo). V ta namen se morajo agenture oziroma skladišča takoj zgledati na sedežu Narodne banke.

7. Vplačila razlike se morajo opravljati samo s prenosnim nalogom na obrazcu št. 152 ali na posebnem obrazcu, ki ga v ta namen predpiše Narodna banka FLRJ.

8. Razliko je treba vplačati v petih dneh po preteku vsake posamezne deкаде v mesecu (vsakih deset dni), in sicer za ves promet z blagom, ki je bilo v tej dekadі prodano po višji enotni ceni.

9. Centrala Narodne banke FLRJ preknjiži (izprazni) račun »Razlike enotnih cen« na glavno centralo dvakrat mesečno, in sicer petega in dvajsetega v mesecu.

10. Dosedanja računa »Trgovske cene« in »Zbiralni račun — trgovske cene«, ki sta bila ustanovljena in sta se vodila po navodilu II št. 4537/47 o vplačevanju razlike med ceno za blago v prosti prodaji in med njegovo enotno ceno, se zaključita in likvidirata najpozneje do 20. aprila 1948. Poprej pa je treba opraviti, kolikor ni to že doslej storjeno, njuno razdelitev glede na določeno udeležbo proračunov posameznih organov. Njuna salda se preneseta na račun raznih dohodkov ustreznega proračuna za leto 1948, t. j. delež, ki pripada zvezi, v zvezni proračun, delež, ki pripada republiki, v republiški proračun, deleži drugih organov državne oblasti pa v proračun zadevnega organa.

11. Po uveljavitvi tega navodila se ne morejo več vplačevati razlike med višjimi in nižjimi enotnimi cenami na račun »Trgovske cene« ali na »Zbiralni račun — trgovske cene«. Vsako morebitno vplačilo razlike na katerega od teh dveh računov je treba prenesti na račun »Razlike enotnih cen«.

12. Vplačevanje teh razlik kontrolirajo finančni odseki okrajnih izvršilnih odborov in višji finančni organi pri samem vplačevalcu po načelih kontrole nad davkom od prometa proizvodov.

13. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«. S tem dnem preneha veljati navodilo o vplačevanju razlike med ceno za blago v prosti prodaji in med njegovo enotno ceno II št. 45374 z dne 16. oktobra 1947 (Uradni list FLRJ št. 91/47).

II št. 11100

Beograd dne 18. marca 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 13. odstavka obvezne razlage in navodila Gospodarskega sveta, FLRJ za uporabljanje drugega odstavka 10. člena uredbe o enotnih cenah in za obračunavanje prevoznih stroškov, ki gredo v breme proizvodnih podjetij, z dne 8. februarja 1947 (Uradni list FLRJ št. 14—115/47 z dne 18. II. 1947) izdaja vlada LRS

navodilo

o določanju in obračunavanju prevoznih stroškov za izdelke z enotnimi cenami, veljavnimi za območje Ljudske republike Slovenije*

1. člen

Pri izdelkih, za katere se določajo enotne cene, veljavne za vse območje LRS, bodisi kot proizvajalčeve prodajne cene, kot cene v prodaji na debelo, ali kot cene v prodaji na drobno, gredo prevozni stroški od proizvajalca do železniške postaje, ki je najbližja potrošnikovemu kraju, v proizvajalčevo breme, kolikor za določene izdelke ni drugače predpisano.

2. člen

Med prevozne stroške se štejejo stroški za:

1. odvoz iz skladišča proizvajalca na njegovo nakladalno postajo,
2. prevoz po železnici,
3. zavarovanje blaga med prevozom,

* Obj. v Ur. listu LRS št. 43—261/47.

4. vračanje transportne zaobale, ki jo proizvajalec zahteva nazaj ali mora sprejeti nazaj od kupca.

3. člen

Za obračun prevoza po železnici v povprečni prevozni postavki se uporablja redno tovorna železniška tarifa.

Če pa ustreza zahtevam rednega in kulturnega trgovanja glede na vrsto in kakovost blaga pospešen način prevoza z železnico (brzovozni, ekspresni), ali celo prevoz s tovornim avtomobilom ali po pošti, se uporablja za podlago obračuna povprečne prevozne postavke tarifa ustreznega prevoza.

Če zahteva odjemalec namesto rednega in običajnega prevoza hitrejši in dražji prevoz, plača razliko v prevoznih stroških odjemalec. Te razlike odjemalec ne sme vračunati v prodajno ceno.

Isto velja v primeru, če proizvajalec zaradi izjemnih razmer in da ne bi nastala zamuda v odpravi blaga pri njem, uporabi v kupčevo korist namesto rednega pospešen način prevoza, pa se s kupcem zaradi nujnosti ni mogel poprej sporazumeti o izrednem načinu prevoza.

4. člen

Za redno podlago obračuna prevoza po železnici v povprečni prevozni postavki se uporablja tarifa za vagonске pošiljke. Velja, da je povprečna prevozna postavka določena za vagonsko pošiljko, če v določitvi cene ni drugače določeno.

Če pa je blago take vrste, da ga je treba redno pošiljati v manjših kot vagonskih ali kosovnih pošiljkah, ali če se kupec pogodi za odpremo izpod

redne količine zaradi tega, ker mu je bila dodeljena manjša količina, se uporabi za obračun povprečne postavke tarifa, ki ustreza dejansko odpremljeni količini.

Pri vseh drugih dobavah izpod redne količine plača razliko večjih prevoznih stroškov kupec, ki je ne sme vračunati v prodajno ceno.

V dvomljivih ali spornih primerih odloča o obsegu redne količine organ, ki je pristojen za določanje cen.

5. člen

Prevozni stroški po 2. členu tega navodila se izračunajo za določeno enoto zadevnega izdelka ali za skupino izdelkov in pridejo v kalkulacijo cene v tistem znesku, ki ga pristojni organ normira kot povprečno prevozno postavko.

6. člen

Ti prevozni stroški gredo v proizvajalčevo breme in se knjižijo na račun njegovih prodajnih stroškov.

7. člen

Proizvajalna podjetja upoštevajo normirano povprečno prevozno postavko v svojih kalkulacijah v polni lastni ceni kot poseben element prodajnih stroškov podjetja, in sicer pod imenom »povprečni prevozni stroški«.

8. člen

Kalkulirane (obračunane) normirane prevozne stroške knjižijo proizvajalna podjetja v breme posebnega konta v 4. razredu v korist ustreznega konta »obračunani prevozni stroški« v 2. razredu.

Plačane prevozne stroške knjižijo proizvajalna podjetja v breme zadevnega konta »plačani prevozni stroški« v 2. razredu v korist ustreznega konta v 1. razredu.

9. člen

Ob koncu vsakega obračunskega razdobja, najpozneje pa vsake tri mesece, nakažejo proizvajalna podjetja na redni bančni račun svojega operativnega upravnega voditelja razliko med višjimi kalkuliranimi (izračunanimi) in nižjimi plačanimi prevoznimi stroški v tem obračunskem razdobju, to je terjatveni saldo ustreznega kontnega para v 2. razredu. Razliko med višjimi plačanimi in nižjimi kalkuliranimi (izračunanimi) prevoznimi stroški, to je dolgovni saldo ustreznega kontnega para v 2. razredu, nakaže pristojni operativni upravni voditelj na redni bančni račun zadevnega podjetja.

10. člen

Operativni upravni voditelji morajo voditi natančen knjigovodstveni razvid takih nakazil (vplačil in izplačil) na svojem rednem bančnem računu posebej za vsako podjetje, ki je pod njihovim vodstvom.

Operativni upravni voditelj obračuna ob koncu vsakega leta morebitno razliko med vsemi temi izplačili in vplačili v tem letu s proračunom organa, v čigar pristojnost spada operativni upravni voditelj.

11. člen

Za izdelke, za katere se enotne cene določijo z veljavnostjo za vse območje LRS, se štejejo in veljajo kot normirane povprečne prevozne postavke

po 5. členu tega navodila tisti zneski, ki so bili v ta namen vzeti v poštev pri določitvi enotnih cen.

Normirane povprečne prevozne postavke določi organ, ki je pristojen za določanje cen, po predlogu operativnih upravnih voditeljev in v sporazumu s plansko komisijo LRS in pristojnim ministrstvom.

Če se določa enotna cena samo za izdelke enega podjetja, se določijo normirane prevozne postavke za določeno enoto vsakega takega izdelka, upoštevajoč ustrezne veljavne prevozne tarife, skupno količino proizvodnje in vse razdalje od podjetja do krajev porazdelitve (tudi za območje izven LRS), po dejanski porazdelitvi in količini iz I. polletja 1947 in po določeni porazdelitvi za II. polletje 1947.

Če pa se določajo enotne cene za izdelke več podjetij, izdelajo predlog za določitev normirane povprečne prevozne postavke operativni upravni voditelji na podlagi podatkov podjetij.

12. člen

Normirane povprečne prevozne postavke sporoči organ, ki je pristojen za določanje cen, proizvajalnemu podjetjem po njihovih operativnih upravnih voditeljih.

13. člen

Normirane povprečne prevozne postavke, določene in sporočene po določbah tega navodila, veljajo za vsa proizvodna podjetja, ki izdelujejo izdelke, za katere so te povprečne postavke določene in za katere veljajo v območju LRS enotne cene.

14. člen

Vsa podjetja, ki doslej prevoznih stroškov za izdelke z enotnimi cenami, veljavnimi za vse ob-

močje LRS, niso še obračunala na način, ki ga predpisuje to navodilo, morajo napraviti tak obračun najpozneje do konca oktobra 1947. leta.

Z dnem, ko dobi veljavo to navodilo, prenehajo proizvodna podjetja za izdelke, za katere je že določena enotna cena, knjižiti obračunane in dejanske prevozne stroške na dotedanjih razvidnostnih računih teh stroškov in plačevati saldo teh računov na zbiralni račun oziroma račun republiške razlike. Od tega dne dalje ravnajo glede teh izdelkov vse skozi po določbah tega navodila.

15. člen

To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. S-zak. 532

Ljubljana dne 19. septembra 1947.

Minister

za trgovino in preskrbo LRS: Predsednik vlade LRS:

Viktor Repič l. r.

Miha Marinko l. r.

Na podlagi 6. člena uredbe o enotnih cenah in
odločbe vlade FLRJ IV št. 136 z dne 5. aprila 1947
izdaja Gospodarski svet pri vladi FLRJ

odločbo

**o višjih enotnih cenah (trgovskih cenah) za indu-
strijske izdelke v prosti prodaji***

1. Za izdelke iz seznama izdelkov z višjimi
enotnimi cenami (trgovskimi cenami) v prosti pro-
daji, ki je sestavni del te odločbe, se določijo višje
enotne cene (trgovske cene), navedene v 4. stolpcu
omenjenega seznama. Te cene veljajo v prosti pro-
daji.

2. Zvezni urad za cene določi višje enotne cene
(trgovske cene) za druge izdelke, ki niso obseženi
s to odločbo, pa so v prosti prodaji.

3. Zvezni urad za cene predpiše navodilo za
določanje višjih enotnih cen v tistih primerih, kjer
višje enotne cene niso navedene v seznamu izdel-
kov z višjimi enotnimi cenami (trgovskimi cenami)
v prosti prodaji za vsak posamezen asortiment, tem-
več samo za določeno merilno enoto (paritetne
cene).

4. Za promet z izdelki iz seznama izdelkov z
višjimi enotnimi cenami (trgovskimi cenami) v pro-
sti prodaji po višjih enotnih cenah veljajo rabati, ki
so navedeni v 5. stolpcu omenjenega seznama. Glede

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—82/47.

razdelitve rabata med posamezne udeležence v prometu s temi izdelki predpiše minister za trgovino in preskrbo FLRJ navodilo.

5. Seznam izdelkov z višjimi enotnimi cenami (trgovskimi cenami) v prosti prodaji bo objavljen v »Uradnih obvestilih zveznega urada za cene«, posebni izdaji Uradnega lista FLRJ.

6. Ta odločba velja takoj, uporablja pa se od 1. marca 1948.

Beograd dne 10. februarja 1948.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in predsednik zvezne načrtne komisije:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 2. člena uredbe o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah, izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo
o državnih (vezanih) cenah za kmetijske pridelke*

1

Da bi se preskrbelo prebivalstvo s kmetijskimi pridelki, kmetje pa za svoje pridelke dobili industrijske izdelke po nižjih enotnih cenah, bodo državna odkupna podjetja in zadruga odkupovale kmetijske pridelke po cenah, ki so določene v tej odredbi (vezanih cenah).

I. ŽITA

1. Bela žita:	dinarjev
pšenica hektolitrske teže 76 kilogramov)	412.—
rž (hektolitrske teže 70 kilogramov)	366.—
ječmen (hektolitrske teže 44 kilogramov)	353.—
oves (hektolitrske teže 44 kilogramov)	369.—

Gornje cene so mišljene za 100 kg franko skladišče odkupne postaje ali franko vagon ali vlačilec po izbiri kupca, in sicer za dobro, zdravo in suho blago v trgovini običajne kakovosti.

Gornje cene veljajo brez vsakega odbitka.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—67/48.

2. Koruza:	v zrnju	v storžu
z največ 14% vlage	dinarjev	
(naravno ali umetno		
sušena)	283.—	212.25

II. KLAVNA ŽIVINA, MRŠAVI PRAŠIČI ZA REJO IN MAST

Za nakup žive klavne živine so določene téle državne (vezane) cene za 1 kilogram žive teže, ugotovljene s tehtanjem.

Goveda	dinarjev
I. vrste pitana goveda z nad 55% mesa v zaklanem stanju	16.90
II. vrste z nad 55% mesa v zaklanem stanju	14.80
III. vrste z nad 50% mesa v zaklanem stanju	13.70
IV. vrste z nad 45% mesa v zaklanem stanju	12.60
V. vrste z nad 40% mesa v zaklanem stanju	11.60
VI. vrste pod 40% mesa v zaklanem stanju	9.50

Teleta	dinarjev
I. vrste z nad 66% mesa v zaklanem stanju	17.70
II. vrste s 60—66% mesa v zaklanem stanju	16.70
III. vrste z 59—62% mesa v zaklanem stanju	15.50
IV. vrste pod 59% mesa v zaklanem stanju	14.50

Gornje cene se nanašajo samo na teleta, ki se-sajo, in sicer stara do dveh mesecev.

Ovce	dinarjev
I. vrste — pitani koštruni	12.—
II. vrste z nad 55% mesa v zaklanem stanju	11.—
III. vrste z nad 50% mesa v zaklanem stanju	10.—
IV. vrste pod 50% mesa v zaklanem stanju	9.—

Jagnjeta	dinarjev
Jagnjeta	14.50

Prašiči

A. Pitani prašiči	dinarjev
I. vrste z nad 60% maščobe	26.50
II. vrste s 55—60% maščobe	24.50
III. vrste s 50—55% maščobe	23.—
IV. vrste s 45—50% maščobe	21.50
V. vrste s 40—45% maščobe	19.—

Pitani rezani merjasci se plačajo za 15% manj, kot so ustrezne cene v gornjih razredih.

Odstotek maščobe se računa po teži v zaklanem stanju.

B. Mesnati prašiči	dinarjev
I. vrste	24.—
II. vrste	23.—

Kot mesnati prašiči so po predpisih te odredbe mišljeni prašiči jorkširske in bergširske pasme ter njih križanci, ki tehtajo od 60 do 110 kg žive teže in ustrezajo vrsti mesnatega prašiča.

C. Mršavi prašiči in prašički	dinarjev
1. Mršavi prašiči za pitanje	27.50
2. Prašički do 20 kg žive teže	30.—

Vse gornje cene so mišljene franko prodajalcu najbližji živinski trg za živino, ki ni hranjena in ne napajana 12 ur pred prevzemom in izročitvijo.

Č. Svinjska mast

Za svinjsko mast se določi cena 31.25 dinarjev za 1 kg. Ta cena velja za mast, ki se kupi pri proizvajalcu in nima nobenih tujih primesi.

III. SUROVE KOŽE

A

1. Goveje in bikove kože do 30 kg (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	17.50	15.75	14.—	8.75	3.50

2. Bikove kože od 31 do 40 kg (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	15.75	14.17	12.60	7.87	3.15

3. Bikove kože od 41 do 55 kg (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	14.—	12.60	11.20	7.—	2.80

4. Bikove kože nad 55 kg (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	12.25	11.02*	9.80	6.12	2.45

5. Bivolje kože (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	14.50	13.05	11.60	7.25	2.90

6. Telečje kože z glavo in nogami (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	23.50	21.50	18.80	11.75	4.70

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 22—47.

7. Telečje kože brez glave in nog (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	29.50	26.55	23.60	14.75	5.90

8. Telečje — poltelečje kože z glavo in nogami (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	19.97	18.27	15.98	9.98	3.99

9. Telečje — poltelečje kože brez glave in nog (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	25.07	22.56	19.97	12.53	5.01

10. Konjske kože (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	12.—	10.80	9.60*	6.—	2.40

11. Kože mezg in mul (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	9.—	8.10	7.20	4.50	1.80

12. Oslovske kože (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	6.—	5.40	4.80	3.—	1.20

13. Žrebčje kože (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	15.—	13.50	12.—	7.50	3.—

14. Žrebčje kože za krzno (za 1 kos)

kakovost	I.
dinarjev	120.—

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 19—47.

Gornje cene veljajo za pridelovalce — prvotne teže* — franko odkupni kraj, in sicer za kože brez rogov, kosti, glave, gobca, mesa, loja, vimen, parkljev, repne kosti, blata in drugih tujkov.

Šahtovane kože so za 10% cenejše.

V IV. vrsto telečjih kož se sprejemajo kože od povrženih telet.

Za goveje in junčje kože plemenite vrste se prizna dodatek 1.50 dinarja za 1 kg, vendar samo za I. sortiment.

Da bi se dobila prvotna teža* se teža suhih kož pomnoži z 2 in nato obračuna po gornjih cenah.

B

1. Svinjske kože zvitoščetinaste, surove, sveže (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.	V.
dinarjev	16.—	12.80	9.60	6.40	—

2. Svinjske kože gladkoščetinaste (za 1 kg)

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	22.—	17.60	13.20	8.80*

Gornje cene veljajo za pridelovalce prvotne teže* franko odkupni kraj.

C

Za nakup surove kože drobnice so določene te le državne (vezane) cene:

1. Jagnječje z volno, za 1 kg, surove, sveže

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	24.—	18.—	12.—	6.—

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 19—47.

2. Jagnječje z volno, za 1 kg, suhe

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	56.—	42.50	29.—	16.—

3. Jagnječje ostržene, surove, sveže, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	16.—	12.—	8.—	4.—

4. Jagnječje ostržene, suhe, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	42.50	32.50	22.50	12.50

5. Bagane, suhe, za 1 kos

kakovost	I.
dinarjev	12.—

6. Bagane, surove, sveže, za 1 kos

kakovost	I.
dinarjev	12.—

7. Ovčje z volno, surove, sveže, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	24.—	18.—	12.—	6.—

8. Ovčje z volno, suhe, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	56.—	42.50	29.—	16.—

9. Ovčji kalvaki (ostrženi), za 1 kg, surovi, sveži

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	16.—	12.—	8.—	4.—

10. Ovčji kalvaki (ostrženi), za 1 kg, suhi

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	42.50	32.50	22.50	12.50

11. Kozje kože, ostržene in neostržene, surove, sveže, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	18.—	13.50	9.—	4.50

12. Kozje kože, ostržene in neostržene, suhe, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.	IV.
dinarjev	47.50	36.25	25.—	13.75

13. Kozličkove in heberling, sveže in suhe, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.
dinarjev	40.—	20.—	10.—

14. Bagane, nesusene in suhe, za 1 kos

kakovost	I.
dinarjev	8.—

15. Jagnječje kože plemenitega krzna od 200 do 500 gramov, nesusene in suhe, za 1 kos

kakovost	I.	II.
dinarjev	32.—	24.—

Gornje cene veljajo za pridelovalca franko odkupni kraj.

Č

Za nakup drugih surovin kož so določene téle državne (vezane) cene:

1. Pasje, za 1 kos, suhe ali sveže

kakovost	I.	II.
dinarjev	24.—	20.—

2. Srnine in jelenje, surove, sveže, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.
dinarjev	30.—	26.—	20.—

3. Srnine in jelenje, suhe, za 1 kg

kakovost	I.	II.	III.
dinarjev	42.—	35.60	21.—

Gornje cene veljajo za pridelovalca franko odkupni kraj.

IV. VOLNA

Za nakup runske volne so določene téle državne (vezane) cene: . . . . . dinarjev
za 1 kg

1. volna — I. vrste: strižena z ovc pasme merinos, donosa najmanj 35%
  - a) bela . . . . . 64.—
  - b) v barvi . . . . . 62.—
2. volna — II. vrste: strižena z ovc pasme polmerinos in cigaja, donosa najmanj 40%
  - a) finejšega vlakna, bela . . . . . 62.—
  - b) debelejšega vlakna, bela in vsa v barvi II. vrste . . . . . 60.—
3. volna — III. vrste: strižena z ovc sijeniske, svrljiške in ovčepoljske pasme, donosa najmanj 6%
  - a) finejšega vlakna, bela . . . . . 56.—
  - b) debelejšega vlakna, bela in vsa v barvi III. vrste . . . . . 52.—
4. volna — IV. vrste: strižena z ovc vseh drugih domačih pasem pramenke, donosa najmanj 55%

a) finejšega vlakna, bela	50.—
b) debelejšega vlakna, bela in vsa v barvi IV. vrste	45.—
5. domača runska volna, prana na ovci (kopana) neposredno pred striženjem se plača po 25% višji ceni od ustrezne cene za neprano volno. Volna, ki se pere po stri- ženju, se plača po isti ceni.	
6. volna — V. vrste: strižena z jagnjet (jarcev) v raztrganih kosih runa:	
a) pasme merinos, polmerinos in cigaja, bela, donosa najmanj 50%	72.—
b) pasme merinos, polmerinos in cigaja v barvi, donosa najmanj 50%	70.—
c) drugih pasem, bela, donosa najmanj 70%	68.—
č) drugih pasem, v barvi, donosa naj- manj 70%	65.—
7. strojarska volna — VI. vrste	
a) odstranjena s kože ob predelavi na način, ki varuje vlakno pred škodljivim de- lovanjem sredstev za odstranjevanje, napol prana, donosa najmanj 75%	35.—
b) odstranjena na navaden način, napol prana, donosa najmanj 75%	32.—
8. VII. vrsta: volna, ostrižena pred glav- nim striženjem z vratu in trebuha, donosa najmanj 35%	20.—
Gornje cene veljajo za zdravo, suho in čisto volno brez strjenega blata franko odkupni kraj.	

V. KROMPIR

Za nakup krompirja so določene téle povprečne državne (vezane) cene:	dinarjev
zgodnji mladi krompir	1000.—
mladi krompir	612.50
rožnik (roza) krompir	204.25
druge vrste krompirja	157.50

Gornje cene veljajo za 100 kg neto franko vagon, vlačilec ali skladišče državnega odkupnega podjetja ali zadruga v okrajnem mestu, in sicer po kupčevi izbiri.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ sme po predlogu republiškega ministra za trgovino in preskrbo v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ glede na kakovost, letni čas itd. odrediti v mejah gornjih osnovnih cen cene za posamezno ljudsko republiko.

VI. FIŽOL

Za nakup fižola so določene téle povprečne državne (vezane) cene:	dinarjev
fižol tetovec, češnjavec, gradiščanec, kokosovec in njimi podobne vrste	974.33
vse vrste enobarvnega fižola	779.47
pisani in mešani fižol	584.60

Gornje cene veljajo za 100 kg neto franko vagon, vlačilec ali skladišče državnega odkupnega podjetja ali zadruga v okrajnem mestu, in sicer po kupčevi izbiri.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ sme po predlogu republiškega ministra za trgovino in preskrbo v sporazumu s predsednikom Gospodarskega

sveta pri vladi FLRJ na podlagi gornjih osnovnih cen
odrediti cene za posamezno ljudsko republiko.

VII. VINO

Za nakup vina jakosti 12 maliganov se določi
povprečna državna (vezana) cena 700 dinarjev za
1 hektoliter oziroma 0.40 do 0.85 dinarjev za
1 maligan.

Gornja cena velja za zdravo enkrat pretočeno
vino franko vagon, vlačilec ali skladišče državnega
odkupnega podjetja ali zadruga v okrajnem mestu,
in sicer po kupčevi izbiri.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ sme po
predlogu republiškega ministra za trgovino in pre-
skrbo v sporazumu s predsednikom Gospodarskega
sveta pri vladi FLRJ na podlagi gornjih osnovnih cen
odrediti cene za vino po sortah in jakosti za posa-
mežno ljudsko republiko.

VIII. INDUSTRIJSKE RASTLINE

	dinarjev
lan, steblo s semenom	320.—
konoplja, steblo	230.—
konopljeno seme za setev	4000.—
bombaž, surovo vlakno	2300.—
sladkorna pesa	72.—
sladkorna pesa, seme	3300.—
cikorija	200.—
sončnica — seme	430.—
oljna repica — seme	680.—
soja — seme	520.—
ricinus — seme	860.—
mak — seme	880.—

	dinarjev
mak — opij, 11% morfija	1200.—
sezam — seme	1000.—
ameriški orehi — seme	1000.—
bučno seme	800.—
laneno seme za industrijo	1100.—
tobak — listje	6800.—
hmelj	8500.—
industrijska paprika	4500.—
sirkova slama	600.—
bolhač	3500.—
pivovarniški ječmen	420.—

Gornje cene veljajo za 100 kg čiste teže franko vagon, vlačilec ali skladišče odkupne postaje po kupčevi izbiri.

Na podlagi gornjih povprečnih cen odredi minister za lahko industrijo FLRJ v sporazumu z ministrom za kmetijstvo FLRJ in ministrom za finance FLRJ cene za posamezne vrste in kakovosti industrijskih rastlin tako, da so te cene lahko tudi višje oziroma nižje od zgoraj navedenih povprečnih cen.

Prav tako predpiše minister za lahko industrijo FLRJ v sporazumu z ministrom za kmetijstvo FLRJ in ministrom za finance FLRJ tudi druge pogoje za sklepanje pogodb o pridelovanju industrijskih rastlin.

IX. DRUGI PRIDELKI

Za nakup spodaj navedenih pridelkov so določene te le povprečne državne (vezane) cene:

	dinarjev za 1 kg
1. olivno olje	38.—
2. perutnina:	
a) piščanci	19.—

	dinarjev
	za 1 kg
b) kokoši	18.—
c) pegatke	20.—
č) gosi debele	23.—
d) gosi mršave	16.—
e) rači debele	22.—
f) rači mršave	16.—
g) purani	18.—
	za 100 kosov
3. kokošja jajca	122.—
	za 100 kg
4. morske ribe	1622.—
5. sir:	
a) beli	2400.—
b) trdi	3800.—
6. neoluščeni riž (arpa)	800.—

Gornje cene so povprečne in veljajo franko vagon, vlačilec ali skladišče državnega podjetja ali za druge po kupčevi izbiri.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ oziroma po njegovem pooblastilu republiški ministri za trgovino in preskrbo predpišejo cene za posamezne vrste in kakovosti glede na sezono, in sicer tako, da so te cene lahko tudi višje ali nižje od zgoraj navedenih.

2

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ sme v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladji FLRJ odrediti za nakup določenih izrazito sezonskih pridelkov posebne pribitke.

3

Pridelovalci industrijskih rastlin, ki so za letino 1948 že sklenili pogodbo z državnim podjetjem

po dosedanjih pogojih, lahko sprejmejo nove pogoje, ki so dani v tej odredbi, ali pa ostanejo pri dosedanjih pogojih, kakor pač želijo.

Prav tako lahko tudi pridelovalci industrijskih rastlin, ki še niso sklenili pogodbe o pridelovanju in prodaji industrijskih rastlin, zahtevajo, da se ta pogodba sklene po dosedanjih pogojih.

Pridelovalci tobaka v listju in bombaža, ki so že sklenili pogodbe po dosedanjih pogojih, lahko zahtevajo pogoje iz te odredbe in pri tem obdržijo pravico do nakupa koruze po dosedanjih predpisih.

4

Predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ predpiše natančnejše pogoje za nakup kmetijskih pridelkov ter marže, ki se priznajo državnim in zadružnim podjetjem.

5

Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, uporablja pa se od 1. marca 1948.

IV št. 1185.

Beograd dne 10. februarja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in predsednik zvezne načrtna komisije:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 6. člena uredbe o enotnih cenah izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odločbo

o nižjih enotnih cenah v nadrobni prodaji za sol, petrolej za razsvetljavo, vžigalice in za tobačne izdelke*

I. Pridelovalci kmetijskih pridelkov, ki po posebnih predpisih prodajo svoje pridelke državnim podjetjem ali zadrugam po odrejenih državnih cenah (po vezanih cenah), smejo kupovati sol, petrolej za razsvetljavo, vžigalice in tobačne izdelke po tehle cenah v nadrobni prodaji:

1. Sol	Cena	Skupni rabat v %
a) jedilno (kuhinjsko) za 1 kg	3.—	15
b) živinsko za 1 kg	1.40	15
c) za ribiške potrebe za 1 kg	1.25	15
2. Petrolej za razsvetljavo za 1 l	5.50	gl. t. III
3. Vžigalice za 1 škatlico (50 vžigalic)	1.—	14.6

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—70/47.

4. Tobačne izdelke

		Cena	Skupni rabat v %
a)	cigarete »Jadran« za 20 kosov	15.—	12,4
b)	„ »Makedonija« za 20 kosov	10.—	12,4
c)	„ »Drina« za 20 kosov	10.—	12,4
č)	„ »Triglav« za 20 kosov	10.—	12,4
d)	„ »Hercegovina« za 20 kosov	10.—	12,4
e)	„ »Morava« za 20 kosov	8.—	12,4
f)	„ »Sutjeska« za 20 kosov	7.—	12,4
g)	„ »Zeta« za 20 kosov	4.50	12,4
h)	„ »Ibar« za 20 kosov	4.—	12,4
i)	„ »Drava« za 20 kosov	3.50	12,4
j)	„ »Sava« za 20 kosov	3.—	12,4
k)	cigare »Portoriko« za 1 kos	1.50	12,4
l)	„ »Cigarilos« za 1 kos	1.—	12,4
m)	„ kratke domače za 1 kos	1.—	12,4
n)	rezan zetski tobak za 1 kg	175.—	12,4
o)	tobak za žvečenje za 1 kg	75.—	12,4

II. Za promet s soljo, vžigalicami in tobačnimi izdelki veljajo še nadalje predpisi z dne 21. februarja 1947 Kab. št. 37 predsednika zvezne načrtné komisije o rabatih za te izdelke, razen predpisov glede višine rabata za vžigalice in tobačne izdelke.

Skupni rabati, določeni v I. točki te odločbe za vžigalice in tobačne izdelke, se razdelijo med posamezne soudeležence v prometu v tistem razmerju, ki je bilo postavljeno z odločbo predsednika zvezne načrtné komisije, navedeno v prednjem odstavku.

III. Za promet s petrolejem za razsvetljavo veljajo še nadalje predpisi navodila zveznega urada za cene št. 6500 z dne 5. aprila 1947 o ureditvi nadrobne prodaje petroleja za razsvetljavo, da se

prodajalcem na drobno daje rabat v dosedanjih absolutnih zneskih za 1 liter.

IV. Predpise o višjih enotnih cenah za sol, petrolej za razsvetljavo, vžigalice in za tobačne izdelke, ki bodo veljale za imenovane izdelke v prosti prodaji, izda predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ s svojo odločbo, in sicer v višini dosedanjih enotnih cen.

V. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije«, uporablja pa se od 1. marca 1948.

IV št. 1186.

Beograd dne 10. februarja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in predsednik zvezne načrtne komisije:

Boris Kidrič l. r.

STVARNO KAZALO

Arabske številke pomenijo strani v »Zbirki gospodarskih predpisov«. Strani tega drugega dela se ločijo od strani prvega dela, izdanega aprila 1947, s tem, da jim je dodana rimska številka dve, n. pr. 9/II pomeni: 9. stran drugega dela.

A. SPLOŠNI GOSPODARSKI PREDPISI

Arbitraža:

- državna arbitraža, zakon, 9/II
- ustanovitev republiškega razsodišča, odločba, 102
- arbitražne takse, pravilnik, 24/II
- vnovčenje denarnih kazni, navodilo, 31/II

Arondacija:

- arondacija državnih kmetijskih posestev splošnega državnega pomena, pravilnik, 189
- republiškega in lokalnega pomena, uredba, 91/II

Artikli, zvezni in republiški, glej: Enotne cene

Bančni računi dobička:

- bančni računi dobička, uredba, 521
- navodilo o izvedbi uredbe, 525
- sprememba navodila za izvajanje obveznosti gospodarskih podjetij, da morajo odpreti račune pri denarnih zavodih, navodilo, 531
- začasno knjiženje dobička na zbiralne račune operativnih upravnih voditeljev (uprav), odredba, 532
- bančni računi dobička lokalnih gospodarskih podjetij in njihovih operativnih upravnih voditeljev, uredba, 535

Bilanca:

- sestavljanje bilance in pregleda izdatkov in dohodkov državnih gospodarskih podjetij za leto 1947, navodilo, 326/2
- sestavljanje bilance in pregleda izdatkov in dohodkov državnih trgovskih in gostinskih podjetij za leto 1947, navodilo, 352/2
- končni, zaključni računi, glej: Knjigovodstvo

Blagajniški maksimum:

- določitev blagajniškega maksimuma, odredba, 240/II

Borza za izvoz in uvoz:

- uredba, 622/II

Davki:

- zakon, 133

Delavske preskrbovalnice:

- uredba, 433/II

Dobiček:

- načrt za del dobička, ki se vplača v proračun, glej: Proračun

Državna arbitraža, glej: Arbitražal

Državna gospodarska podjetja:

- splošni zakon, 12
- registracija, pravilnik, 38
- sprememba 18. člena pravilnika, 80/II
- registracija gospodarskih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, odredba, 619/II
- oprostitev od taks ob reorganizaciji, odredba, 48
- Glej tudi: Prenos državnih gospodarskih podjetij

Državna kmetijska posestva republiškega in lokalnega pomena, glej: Arondacija

Državne zgradbe:

- določitev zvezne pristojnosti glede upravljanja državnih stanovanjskih zgradb, ukaz, 421/II

Državne zgradbe...

- določitev zveznih organov za upravljanje državnih zgradb, ukaz, 423/II
- določitev republiške in okrajne pristojnosti glede upravljanja državnih stanovanjskih zgradb, ukaz, 426/II
- določitev republiških in okrajnih organov za upravljanje državnih zgradb, ukaz, 428/II

Enotne cene:

- uredba, 149
- obvezna razlaga ter navodilo za uporabljanje uredbe o enotnih cenah in za obračunavanje prevoznih stroškov, ki gredo v breme proizvajalnih podjetij, 162
- določanje in obračunavanje prevoznih stroškov za izdelke z enotnimi cenami, veljavnimi za območje LRS, navodilo, 698/II
- zvezni artikli, odredba, 154
- republiški artikli, odredba, 166
- odvajanje in razpolaganje s posebnimi razlikami v cenah LRS, uredba, 172
- navodilo k uredbi, 174
- postopek za določanje enotnih cen v območju LRS, uredba, 691/II
- določanje in uporaba enotnih cen za območje LRS, odločba, 693/II
- vplačevanje razlike med višjo in nižjo enotno ceno blaga, navodilo, 694/II
- višje enotne cene (trgovske cene) za industrijske izdelke v prosti prodaji, odločba, 704/II
- državne (vezane) cene za kmetijske pridelke, odredba, 706/II
- nižje enotne cene v nadrobni prodaji za sol, petrolej za razsvetljavo, vžigalice in za tobačne izdelke, odločba, 721/II

Enotno računovodstvo:

- zakon, 49
- razporedi kontov:
  - za gradbena podjetja, odločba, 291/II

Enotno računovodstvo...

- za rudarstvo in industrijo, odločba, 292/II
- spremembe in dopolnitve, odločba 293/II
- za podjetja elektrogospodarstva, odločba, 299/II
- za gozdna podjetja republiškega pomena, odločba, 300/II
- za kmetijske strojne postaje, odredba, 301/II
- za trgovino, odločba, 302/II
- za državna kmetijska posestva, odločba, 304/II
- za gostinstvo, odločba, 305/II
- za kreditna podjetja, 308/II
- uporaba novih razporedov kontov v letu 1948, navodilo, 307/II

Finančni načrti:

- sestavljanje in predlaganje predlogov za finančne načrte državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena za leto 1948, odredba, 248/II

Gospodarski načrt:

- splošni državni gospodarski načrt in državni organi za načrtovanje, zakon, 3

Gozdarstvo:

- organizacija gozdarstva, uredba, 177
- odprava določb o dohodkih sklada za pogozdovanje, odločba, 188

Gradbeni material:

- načrtno razdeljevanje gradbenega materiala, uredba, 170/II

Invalidska gospodarska podjetja:

- gospodarska podjetja invalidskih organizacij, uredba, 443/II
- registracija, pravilnik, 452/II

Izplačevanje računov, glej: Plačevanje!

Izpolnitev pogodb iz leta 1947, glej: Razdeljevanje industrijskega blaga!

Izvoz, glej: Borza za izvoz in uvoz!

Javne lekarne:

- enotna tehnika vodstva knjig in o njihovih obrazcih, pravilnik, 309/II

Knjigovodstvo:

- knjiženje finansiranja državnih gospodarskih podjetij iz proračuna in njih vplačevanje v proračun, začasno navodilo, 250/II
  - knjiženje kalkulacijskih in knjigovodskih odpisov, začasno navodilo, 259/II
  - knjiženje povprečne prevozne postavke, začasno navodilo, 262/II
  - knjiženje prispevka v sklad vodstva pri državnih rudarskih in industrijskih podjetjih, ki nimajo načrtnega dobička ali ki ga imajo premalo, imajo pa pravico do tega prispevka, začasno navodilo, 264/II
  - knjiženje dobička in izgube pri državnih rudarskih in industrijskih podjetjih, začasno navodilo, 266/II
  - knjiženje rabata za proizvode, za katere se odrejajo enotne prodajne cene na drobno, veljavne za vso FLRJ, začasno navodilo, 282/II
  - knjiženje načrtnega znižanja proizvodnih stroškov na drugo polletje in knjiženje drugega načrtnega znižanja proizvodnih stroškov v IV. tromesečju 1947 rudarskih in industrijskih podjetij, navodilo, 289/II
  - sestava, pregled in potrditev končnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947, odredba, 392/II
  - sestava, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947, navodilo, 395/II
  - sestavljanje bilance, glej: Bilanca!
- Glej tudi: Enotno računovodstvo, javne lekarne in blagajniški maksimum!

Knjižba lastninske pravice na državnih nepremičninah:

- uredba, 81/II

Komerzialne (trgovske) cene, glej: Enotne cene!

Končni računi:

- sestava, pregled in potrditev, glej: Knjigovodstvo!

Konti:

- razporedi kontov, glej: Enotno računovodstvo!

Kredit:

- obrestne mere pri aktivnih poslih državnih kreditnih podjetij, odredba, 243/II
- ukrepi zoper neredne dolžnike iz državnega in zadružnega gospodarskega sektorja, odredba, 246/II

Kreditna podjetja:

- obračunavanje pasivnih obresti državnih kreditnih podjetij na ozemlju LRS, odločba, 245/II
- Glej tudi kredit!

Lastninska pravica na državnih nepremičninah, glej: Knjižba lastninske pravice!

Medsebojno plačevanje, glej: Plačevanje!

Nacionalizacija:

- nacionalizacija zasebnih gospodarskih podjetij, zakon, 76
  - prenos naprav in združitve nacionaliziranih podjetij z državnimi gospodarskimi podjetji ter poprejšnji popis in ocenitev premoženja teh nacionaliziranih podjetij, odredba, 85
  - postopek za ocenitev vrednosti in ugotavljanje odškodnine za nacionalizirano premoženje, uredba, 111/II
- navodilo za uporabo 7. člena uredbe, 124/II

Načrt uvoza:

- sestavljanje načrta uvoza in načrtno razdeljevanje iz inozemstva uvoženega blaga, uredba, 140/II

Načrtno razdeljevanje industrijskega blaga, glej: Razdeljevanje industrijskega blaga!

Nižje enotne cene, glej: Enotne cene!

Obrestne mere, glej: Kredit in kreditna podjetja!

Organi za načrtovanje, glej: Gospodarski načrti.

Plačevanje:

- medsebojno plačevanje v gospodarstvu, uredba, 45/II
navodilo o izvajanju uredbe, 56/II
- način plačevanja in likvidacije faktur za blago in storitve
v breme obveznosti iz prejšnjih proračunskih let, na-
vodilo, 64/II
- postopek za vključitev zadrug v plačilni sistem po uredbi
o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu, navodilo,
66/II
- postopek pri vnovčevanju faktur (računov) za dobavljeno
blago in opravljene storitve Jugoslovanski armadi,
odredba, 70/II
- izplačevanje računov zasebnim podjetjem, odredba, 77/II

Pogodbe:

- sklepanje pogodb v gospodarstvu, uredba, 103
uredba o spremembi uredbe, 33/II
  - sklepanje pogodb o prodaji in nakupu blaga, pravilnik,
106
  - sklepanje pogodb o gradbenih storitvah, pravilnik, 34/II
  - sklepanje pogodb o dobavi predmetov, ki so bili v letu
1947 v prosti prodaji, navodilo, 75/II
  - obvezna predložitev potrdila o plačanem davku pri do-
bavi blaga, odredba, 79/II
  - sklepanje pogodb o kontingentih blaga, ki je po načrtu
namenjeno za izvoz, navodilo, 162/II
- Glej tudi: Razdeljevanje industrijskega blaga!

Prejemki trgovskih uslužbencev:

- prejemki uslužbencev in nameščencev v državnih trgov-
skih podjetjih, uredba, 628/II
navodilo za izvajanje uredbe, 636/II

Prenos državnih gospodarskih podjetij:

- prenos državnih gospodarskih podjetij iz pristojnosti ene-
ga v pristojnost drugega državnega organa, uredba,
84/II

Preskrba prebivalstva:

- uredba, 175/II

Prevozni stroški:

- določanje in obračunavanje, glej: Enotne cene!

Pristojnost glede upravljanja državnih zgradb, glej: Državne zgradbe!

Prodaja industrijskega blaga kmetom pridelovalcem po nižjih enotnih cenah:

- izdelki, odredba, 195/II

Prodaja kmetijskih pridelkov po vezanih cenah:

- prodaja kmetijskih pridelkov, vezana s pravico do nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah, uredba, 179/II
- določitev kmetijskih pridelkov, ki se bodo kupovali od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih zadrug po določenih državnih cenah (vezanih cenah), odločba, 183/II in 186/II
- odkup semenskega blaga po državnih (vezanih) cenah v gospodarskem letu 1947/48, odredba, 189/II

Prodajni servisi, glej: Servisi!

Proračun:

- temeljni zakon, 118
  - izvajanje proračuna, uredba, 202/II
  - sestavljanje načrta za del dobička državnih gospodarskih podjetij, ki se vplača v proračun, in o kontroli nad njegovim izvajanjem, navodilo, 219/II
- Glej tudi: Knjigovodstvo!

Prosta prodaja industrijskih izdelkov po višjih enotnih cenah:

- odredba, 199/II

Potrdilo o plačnem davku:

- obvezna predložitev pri dobavi blaga, glej: Pogodbe!

Računovodstvo, glej: Enotno računovodstvo!

Razdeljevanje industrijskega blaga:

- načrtno razdeljevanje, uredba, 125/II

Razdeljevanje industrijskega blaga...

- najmanjše količine blaga, ki se dobavljajo naravnost iz proizvajalnih podjetij, pravilnik, 133/II
  - sestavljanje načrta uvoza in načrtno razdeljevanje iz inozemstva uvoženega blaga, uredba, 140/II
  - sklepanje pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga, odredba, 148/II
  - spremembe in dopolnitve odredbe, 159/II
  - izpolnitev pogodb in obveznosti iz leta 1947. odredba, 166/II
  - navodilo za izvajanje odredbe, 168/II
- Glej tudi: Gradbeni material

Razlastitev:

- temeljni zakon, 95/II
- obvezna razlaga 1. odst. 15. člena temeljnega zakona 110/II

Razlike v cenah:

- odvajanje in razpolaganje, glej: Enotne cene!

Razporedi kontov, glej: Enotno računovodstvo!

Registracija podjetij, glej: Državna gospodarska podjetja in invalidska gospodarska podjetja!

Servisi:

- prodajni servisi, uredba, 625/II

Standardizacija:

- uredba, 112

Stanovanjske državne zgradbe:

- upravljanje, glej: Državne zgradbe!

Trgovske (komercialne) cene, glej: Enotne cene!

Trgovski uslužbenci:

- prejemki, glej: Prejemki trgovskih uslužbencev!

Udarništvo:

- način in pogoji za razglasitev udarnikov v podjetjih in ustanovah, pravilnik, 558
- obrazložitev k pravilniku, 561

Upravljanje državnih zgradb, glej: Državne zgradbe;

Uvoz, glej: Borza za izvoz in uvoz;

Vezane cene, glej: Prodaja kmetijskih pridelkov po vezanih cenah in Enotne cene;

Zadruga — medsebojno plačevanje:

- postopek za vključitev zadrug v plačilni sistem po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu, navodilo, 66/II

Zaključni računi:

- sestava, pregled in potrditev, glej: Knjigovodstvo;

Znižanje proizvodnih stroškov:

- knjiženje, glej: Knjigovodstvo;

B. PREDPISI O AKUMULACIJI IN CENAH

1. V industriji in rudarstvu:

Amortizacija:

- splošni državni amortizacijski sklad rudarske in industrijske proizvodnje in amortizacijski sklad državnih rudarskih in industrijskih podjetij, uredba, 287
- amortizacijske stopnje v rudarstvu in industriji, odločba, 293
- višina dela amortizacije, ki bi se mogel od normiranih amortizacijskih stopenj uporabiti za velika popravila v posameznih industrijskih proizvodnih panogah, odločba, 463/II
- rudarskih proizvodnih panogah, odločba, 466/II
- razdelitev amortizacije med splošni državni amortizacijski sklad in amortizacijski sklad industrijskih in rudarskih podjetij za leto 1948, odločba, 468/II
- vplačevanje amortizacijskih zneskov državnih gospodarskih podjetij, navodilo, 471/II

Dobiček in delitev dobička:

- določanje dobička v rudarskih in industrijskih podjetjih, uredba, 209
- navodilo za izvajanje uredbe, 224
- popravek navodila, 478/II
- splošna stopnja dobička, odločba, 215
- povprečna stopnja dobička, odločba, 216
- delitev dobička, uredba, 219
- navodilo za izvajanje uredbe, 271
- višina dela dobička, s katerim sme podjetje oziroma glavna direkcija prosto razpolagati, odločba, 481/II
- nadnačrtni dobički, navodilo, 483/II
- povprečna stopnja dobička za globinsko vrtanje, odločba, 485/II

Načrtno znižanje proizvodjalnih stroškov:

- za drugo polletje 1947 v podjetjih
- splošnega državnega pomena, odločba, 487/II
- republiškega pomena, odločba, 491/II

Obvezna uporaba elementov iz strukture cen za leto 1948:

- odredba, 494/II

Sklad vodstva:

- sklad vodstva in osrednji sklad podjetij zveznega in republiškega pomena, uredba, 279
- navodilo za izvajanje uredbe, 224
- popravek navodila, 478/II
- splošni odstotek načrtnega dobička, odstotki nadnačrtnega dobička in odstotek dobička za leto 1946, ki ga plačajo podjetja v sklad vodstva, odločba, 222
- povprečni odstotek načrtnega dobička za sklad vodstva, odločba, 284
- povprečni odstotek načrtnega dobička za sklad vodstva podjetij za globinsko vrtanje ministrstva za rudarstvo FLRJ, odločba, 486/II

Upravni in prodajni stroški:

- upravni in prodajni stroški v podjetjih zveznega in republiškega pomena, uredba, 198

Upravni in prodajni stroški...

navodilo za izvajanje uredbe, 224

popravek navodila, 478/II

- normirani upravni in prodajni stroški v podjetjih zveznega in republiškega pomena, odredba, 200
- sprememba in dopolnitev odredbe, 480/II
- normiranje upravnih in prodajnih stroškov za skupine proizvodov, katerim se odrejajo enotne cene za vso FLRJ, v industrijskih podjetjih, odločba, 203
- v rudarskih podjetjih, odločba, 207

2. V gradbeništvu:

Amortizacija:

- amortizacijski sklad državnih gradbenih podjetij, uredba, 496/II
- amortizacijske stopnje gradbenih podjetij splošnega državnega in republiškega pomena, odločba, 502/II
- lokalnega pomena, odločba, 504/II
- vplačevanje amortizacijskih zneskov državnih gospodarskih podjetij, navodilo, 471/II

Cene, dobiček in razdelitev dobička:

- cene gradbenih storitev, ki jih opravljajo državna gradbena podjetja splošnega državnega in republiškega pomena, ter dobiček in razdelitev dobička teh podjetij, uredba, 298
- navodilo za izvajanje uredbe, 309
- elementi, iz katerih sestoji cena gradbenih storitev podjetij splošnega državnega pomena, navodilo, 302
- republiškega in lokalnega pomena, navodilo, 369
- višina dela predvidenega dobička in višina dela nepredvidenega dobička, s katerim smejo podjetja prosto razpolagati, odločba, 344
- cene gradbenih storitev, ki jih opravljajo državna gradbena podjetja lokalnega pomena, ter dobiček in razdelitev dobička teh podjetij, uredba, 346

Dobiček:

- način računanja odstotka predvidenega dobička, odločba, 385
- izračunavanje nepredvidenega dobička pri delih, za katera se ni mogla ugotoviti norma stroškov v državnih gradbenih podjetjih splošnega državnega pomena, odločba, 365
- podlaga za računanje nepredvidenega dobička pri stroških, za katere ni mogoče ugotoviti stroškovnih norm iz razlogov, navedenih v 4. odstavku 1. člena uredbe o cenah gradbenih storitev, odločba, 378

Sklad vodstva:

- sklad vodstva in osrednji sklad podjetij splošnega državnega in republiškega pomena, uredba, 350
navodilo za izvajanje uredbe, 354
lokalnega pomena, uredba, 360
navodilo za izvajanje uredbe, 506/II
- splošni računski faktor, odstotki nepredvidenega dobička in odstotek dobička za leto 1946, ki ga plačajo podjetja v sklad vodstva, odločba, 363

Splošni stroški gradbišča, upravni in prodajni stroški in dodek na bruto plače:

- odstotki splošnih stroškov gradbišča ter upravnih in prodajnih stroškov in odstotki dodatkov na bruto plače v cenah gradbenih podjetij splošnega državnega pomena, odločba, 367
republiškega in lokalnega pomena, odločba, 376

3. V gostinstvu:

Amortizacija:

- vplačilo amortizacijskih zneskov v splošni državni amortizacijski sklad II, začasna odredba, 525/II
- vplačevanje amortizacijskih zneskov državnih gospodarskih podjetij, navodilo, 471/II

Dobiček:

- stroški in dobiček, uredba, 449
navodilo za izvajanje uredbe, 465

Dobiček...

- stopnja dobička podjetij zveznega pomena, odločba, 458
- republiškega pomena, odločba, 494
- odstotek rednega dobička, ki se knjiži v korist specialnih podjetij zveznega pomena, odločba, 464
- višina dela dobička, s katerim smejo podjetja republiškega pomena samostojno razpolagati, odločba, 514/II

Kategorizacija gostišč:

- kategorizacija podjetij, odredba, 460
- kategorizacija gostišč v LRS, odredba, 515/II

Lokalna gostinska podjetja:

- pooblastitev ljudskih odborov, da sami odredijo odstotke režijskih stroškov in stopnje dobička za podjetja lokalnega pomena, odredba, 502
- navodilo za izvajanje odredbe, 504

Sklad vodstva:

- sklad vodstva in osrednji sklad, uredba, 489
- navodilo za izvajanje uredbe, 507/II
- splošni računski faktor, odločba, 488
- prispevki v sklad vodstva iz izrednega dobička, odločba, 492
- odstotek prispevka v sklad vodstva iz izrednega dobička podjetij zveznega pomena, odločba, 493

Stroški — splošni stroški:

- stroški in dobiček, uredba, 449
- navodilo za izvajanje uredbe, 465
- elementi, iz katerih sestojijo posamezne vrste stroškov, navodilo, 454
- odstotek splošnih stroškov (režije) v podjetjih splošnega državnega pomena, odločba, 459
- republiškega pomena, odločba, 496

4. V trgovini:

Amortizacija:

- vplačilo amortizacijskih zneskov v splošni državni amortizacijski sklad II, začasna odredba, 525/II
- vplačevanje amortizacijskih zneskov državnih gospodarskih podjetij, navodilo, 471/II

Dostavni pasovi:

- določitev dostavnih pasov, odločba, 551/II
- dopolnitev odločbe o odreditvi dostavnih pasov zaradi določitve popusta (rabata) in pribitka (marže) za trgovska podjetja na drobno, odločba, 559/II

Marže, glej: Rabat in maržer

Nakup po vezanih cenah, glej: Rabat in maržer

Norme izgub pri blagu:

- norme izgub pri blagu v trgovskem prometu, odredba, 536/II
- sprememba in dopolnitev odredbe, 549/II

Povračilo:

- dajanje povračila (regresa) podjetjem, ki odkupujejo meso, mast, jedilno olje, fižol, krompir, mleko in jajca za zagotovljeno preskrbo po cenah, ki so višje od enotnih cen v nadrobni prodaji, navodilo, 681/II

Prodaja po nižjih enotnih cenah:

- trgovski obrati, ki imajo pravico prodajati industrijske izdelke in živila po nižjih enotnih cenah, odredba, 687/II
- navodilo za uporabo odredbe, 689/II

Rabat in marže:

- rabat za umetna gnojila, za katera je določena enotna prodajna cena na drobno, veljavna za vso FLRJ, odločba, 562/II
- način, kako industrijska skladišča (baze) priznavajo rabat in zaračunavajo marže pri dobavah izdelkov, za katere so predpisane nižje oziroma višje enotne cene, navodilo, 565/II
- pogoji za nakup kmetijskih pridelkov po državnih (vezanih) cenah in marže za državna trgovska podjetja in zadruge, navodilo, 676/II

Glej tudi: Stroški trgovine!

Racionalizacija poslovanja in povzdiga ravni kulturnega trgovanja:

- odstotek za racionalizacijo poslovanja in za povzdigo ravni kulturnega trgovanja, odločba, 387
  - odstotek — znesek — za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa državnih odkupnih podjetij, ki se poglavitno bavijo z neposrednim odkupom proizvodov od proizvajalcev, odločba, 595/II
- Glej tudi: Stroški trgovine!

Regres, glej: Povračilo!

Sklad vodstva:

- sklad vodstva in osrednji sklad
  - državnih trgovskih podjetij na debelo in na drobno, uredba, 440
    - navodilo za izvajanje uredbe, 527/II
  - državnih odkupnih podjetij, uredba, 442
  - državnih odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena, uredba, 582/II
  - državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, uredba, 600/II
    - navodilo za izvajanje uredbe, 603/II
    - sprememba in dopolnitev 10. točke navodila za izvajanje uredbe, 615/II
- maksimalni prispevek v sklad vodstva državnih trgovskih podjetij na debelo in na drobno in odstotek dobička za leto 1946, ki ga plačajo podjetja v sklad vodstva, odločba 446
- temeljni odstotek — znesek — prispevka za sklad vodstva državnih odkupnih podjetij, ki se bavijo z odkupom živine, mesa in maščob ter z odkupom žita, odločba, 593/II

Stroški trgovine:

- stroški:
  - trgovine na debelo in na drobno, uredba, 380
  - navodilo za izvajanje uredbe, 392
  - državnih odkupnih podjetij, uredba, 572/II

Stroški trgovine . . .

državnih odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena, uredba, 577/II

državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, uredba, 596/II

navodilo za izvajanje uredbe, 603/II

sprememba in dopolnitev 10. člena navodila za izvajanje uredbe 615/II

— postopek za določanje stroškov državnih trgovskih podjetij republiškega in lokalnega pomena, uredba, 424

navodilo za izvajanje uredbe, 429

— elementi, iz katerih sestojijo normirani odkupni in prodajni stroški državnih gospodarskih podjetij, ki se poglavitno bavijo z odkupom žita, živine, mesa ter živalskih in rastlinskih maščob za prehrano, navodilo, 586/II

— višina dela dodatnega odstotka, s katerim državna odkupna podjetja nagradijo zadrage komisionarje, odredba, 594/II

Glej tudi:

Rabat in marže!

Racionalizacija poslovanja in povzdiga ravni kulturnega trgovanja! in

Sklad vodstva!

Vpis državnih gospodarskih podjetij v razvid za izvozno in uvozno poslovanje:

— odredba, 617/II

OPOZORILO

Po zaključeni redakciji se izdaje so izšli nekateri pravni predpisi, ki določbe, obsežene v tem drugem delu, dopolnjujejo, spreminjajo ali razveljavljajo.

Ker teh sprememb in dopolnil ni bilo več mogoče upoštevati pri tisku, jih tu zaradi potrebne dopolnitve navajamo, in sicer:

1. Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o pridelovanju in odkupu semenskega blaga po državnih (vezanih)

cenah v gospodarskem letu 1947/48 z dne 17. 4. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 32/1948).

2. Odredba o drugih spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga z dne 22. 5. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 44/1948) in navodilo za izvajanje te odredbe z dne 26. 5. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 44/1948).

3. Odredba o dopolnitvi odredbe o izdelkih, ki se bodo prodajali kmetom pridelovalcem po nižjih enotnih cenah z dne 17. 6. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 53/1948).

4. Odločba o dopolnitvi odločbe o določitvi kmetijskih pridelkov, ki se bodo kupovali od kmetov pridelovalcev in kmečkih obdelovalnih združenj po določenih (vezanih) cenah z dne 16. 6. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 53/1948).

5. Pravilnik o spremembi in dopolnitvi pravilnika o enotni tehniki vodstva poslovnih knjig in o njihovih obrazcih za javne lekarne z dne 14. 6. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 54/1948).

6. Uredba o spremembi uredbe o prodajnih servisih z dne 26. 6. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 56/1948).

7. Odredba o razveljavitvi odredbe o izplačevanju računov zasebnim podjetjem za dobavljeno blago in opravljene storitve z dne 24. 6. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 56/1948).

8. Odločba o dopolnitvi odločbe šte. II o določitvi kmetijskih pridelkov, ki se bodo nakupovali od kmetov pridelovalcev in kmečkih obdelovalnih združenj po določenih državnih cenah (po vezanih cenah) z dne 29. 6. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 56/1948).

9. Uredba o stroških državnih trgovskih podjetij z dne 22. 5. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 45/1948).

Pod 9. točko navedena uredba in drugi na temelju te uredbe doslej izdani predpisi bodo obseženi v novi, preurejeni izdaji prvega dela »Zbirke gospodarskih predpisov«.

10. Temeljna uredba o gradnji z dne 29. 5. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 46/1948).

Vsebina

	Stran
Predgovor	3
Splošni predpisi	
o upravi državnih gospodarskih podjetij	
Arbitraža, pogodbe, plačevanje medsebojnih obveznosti, registracija, knjižba lastninske pravice, arondacija, razlastitev, nacionalizacija	
Zakon o državni arbitraži	9
Pravilnik o arbitražnih taksah	24
Navodilo o načinu vnóvčevanja denarnih kazni, ki jih po zakonu o državni arbitraži izrečejo arbitražni sveti	31
Uredba o spremembi uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu	33
Pravilnik o sklepanju pogodb o gradbenih storitvah	34
Uredba o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu	45
Navodilo za izvajanje uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu	56
Navodilo o načinu plačevanja in likvidacije faktur za blago in storitve v breme obveznosti iz prejšnjih poračunskih let	64
Navodilo o postopku za vključitev zadrug v plačilni sistem po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu	66
Odredba o postopku pri vnóvčevanju faktur (računov) za dobavljeno blago in opravljene storitve jugoslovanski armadi	70
Navodilo za sklepanje pogodb o dobavi predmetov, ki so bili v letu 1947 v prosti prodaji	75

	Stran
Odredba o izplačevanju računov zasebnim podjetjem za dobavljeno blago in opravljene storitve	77
Odredba o obvezni predložitvi potrdila o plačnem davku pri dobavi blaga	79
Pravilnik o spremembi 18. člena pravilnika o registraciji državnih gospodarskih podjetij	80
Uredba o vknjižbi lastninske pravice na državnih nepremičninah	81
Uredba o prenosu državnih gospodarskih podjetij iz pristojnosti enega v pristojnost drugega državnega organa	84
Uredba o arondaciji državnih kmetijskih posestev republiškega in lokalnega pomena v območju LRS	91
Temeljni zakon o razlastitvi	95
Obvezna razlaga prvega odstavka 15. člena temeljnega zakona o razlastitvi	110
Uredba o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje	111
Navodilo za uporabo 7. člena uredbe o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje	124
Razdeljevanje industrijskega blaga, prosta prodaja, pre- skrba prebivalstva z živili in industrijskimi izdelki	
Uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga	125
Pravilnik o najmanjših količinah blaga, ki se dobavljajo naravnost iz proizvodnih podjetij	133
Uredba o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga	140
Odredba o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga	148
Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga	159

	Stran
Navodilo za sklepanje pogodb o kontingentih blaga, ki je po načrtu namenjeno za izvoz	162
Odredba o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947	166
Navodilo za izvajanje odredbe o izpolnitvi pogodb in obveznosti iz leta 1947	168
Odredba o načrtnem razdeljevanju gradbenega materiala	170
Uredba o preskrbi prebivalstva	175
Uredba o prodaji kmetijskih pridelkov, vezani s pravico nakupa določenih industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah	179
Odločba o določitvi kmetijskih pridelkov, ki se bodo kupovali od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih zadrug po določenih državnih (vezanih) cenah	183
Odločba št. II. o določitvi kmetijskih pridelkov, ki se bodo nakupovali od kmetov pridelovalcev in kmečkih delovnih zadrug po določenih državnih (vezanih) cenah	186
Odredba o pridelovanju in odkupu semenskega blaga po državnih (vezanih) cenah v gospodarskem letu 1947/48	189
Odredba o izdelkih, ki se bodo prodajali kmetom pridelovalcem po nižjih enotnih cenah	195
Odredba o prosti prodaji industrijskih izdelkov po višjih enotnih cenah	199
 Proračun, finansiranje državnih gospodarskih podjetij, kredit in finančni načrti	
Uredba o izvajanju proračuna	202
Navodilo o sestavljanju načrta za del dobička državnih gospodarskih podjetij, ki se vplača v proračun, in o kontroli nad njegovim izvajanjem	219
Odredba o določitvi blagajniškega maksimuma	240
Odredba o obrestnih merah pri aktivnih poslih državnih kreditnih podjetij	243
Odločba o obračunavanju pasivnih obresti državnih kreditnih podjetij na ozemlju LRS	245
Odredba o ukrepih zoper neredne dolžnike iz državnega in zadružnega gospodarskega področja	246

	Stran
Odredba o sestavljanju in predlaganju predlogov za finančne načrte državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena za leto 1948	248

Knjigovodstvo

Začasno navodilo za knjiženje finansiranja državnih gospodarskih podjetij iz proračuna in njih vplačevanje v proračun	250
Začasno navodilo za knjiženje kalkulacijskih in knjigovodskih odpisov pri državnih gospodarskih podjetjih	259
Začasno navodilo za knjiženje povprečne prevozne postavke	262
Začasno navodilo za knjiženje prispevka v sklad vodstva pri, državnih rudarskih in industrijskih podjetjih, ki nimajo načrtnega dobička ali ki ga imajo premalo, imajo pa pravico do tega prispevka	264
Začasno navodilo za knjiženje dobička in izgube pri državnih rudarskih in industrijskih podjetjih	266
Začasno navodilo za knjiženje rabata za proizvode, za katere se odrejajo enotne prodajne cene na drobno, veljavne za vso FLRJ	282
Navodilo za knjiženje načrtnega znižanja proizvodnih stroškov, za drugo polletje in za knjiženje drugega načrtnega znižanja proizvodnih stroškov v IV. trimesečju 1947 rudarskih in industrijskih podjetij	289
Odločba o temeljnem razporedu kontov za gradbena podjetja	291
Odločba o temeljnem razporedu kontov (kontnem načrtu) za rudarstvo in industrijo	292
Odločba o spremembah in dopolnitvah temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za rudarstvo in industrijo in navodilo za njegovo uporabo	293
Odločba o veljavnosti temeljnega razporeda kontov za rudarstvo in industrijo za podjetja elektrogospodarstva	299

	Stran
Odločba o veljavnosti temeljnega razporeda kontov za rudarstvo in industrijo za gozdna podjetja republiškega pomena	300
Odredba o uporabi temeljnega razporeda kontov (kontnega načrta) za rudarstvo in industrijo za kmetijske strojne postaje	301
Odločba o temeljnem razporedu kontov (kontnem načrtu) za trgovino	302
Odločba o razporedu kontov (kontnem načrtu) za državna kmetijska posestva	304
Odločba o temeljnem razporedu kontov (kontnem načrtu) za gostinstvo	305
Navodilo o uporabi novih razporedov kontov (kontnih načrtov) v letu 1948	307
Odločba o temeljnem načrtu računov za kreditna podjetja	308
Pravilnik o enotni tehniki vodstva knjig in o njihovih obrazcih za javne lekarne	309
Navodilo za sestavljanje bilance in pregleda izdatkov in dohodkov državnih gospodarskih podjetij za leto 1947	326
Navodilo za sestavljanje bilance in pregleda izdatkov in dohodkov državnih trgovskih in gostinskih podjetij za leto 1947	352
Odredba o sestavi, pregledu in potrditvi končnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947	392
Navodilo za sestavo, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947	395

Uprava državnih zgradb

Ukaz o določitvi zvezne pristojnosti glede uprave stanovanjskih zgradb, ki so državna last	421
Ukaz o določitvi zveznih organov za upravo zgradb, ki so državna last	423
Ukaz o določitvi republiške in okrajne pristojnosti glede uprave stanovanjskih zgradb, ki so državna last	426
Ukaz o določitvi republiških in okrajnih organov za upravo zgradb, ki so državna last	428

Delavske preskrbovalnice		Stran
Uredba o delavskih preskrbovalnicah	433	

Invalidska gospodarska podjetja		
Uredba o gospodarskih podjetjih invalidskih organizacij	443	
Pravilnik o registraciji gospodarskih podjetij invalidskih organizacij	452	

Dodatek

Predpisi o akumulaciji in cenah (dopolnila, popravki in spremembe)

1. V industriji in rudarstvu

Odločba o višini dela amortizacije, ki bi se mogel od normiranih amortizacijskih stopenj uporabiti za velika popravila v posameznih industrijskih proizvodnih panogah	463
Odločba o višini dela amortizacije, ki bi se mogel od normiranih amortizacijskih stopenj uporabiti za velika popravila v posameznih rudarskih proizvodnih panogah	466
Odločba o razdelitvi amortizacije med splošni državni amortizacijski sklad industrijskih in rudarskih podjetij za leto 1948'.	468
Navodila za vplačevanje amortizacijskih zneskov državnih gospodarskih podjetij	471
Popravek navodila za izvajanje uredbe o upravnih in prodajnih stroških v državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena, uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih rudarskih in industrijskih podjetij zveznega in republiškega pomena ter uredbe o določanju dobička v rudarskih in industrijskih podjetjih (glej I. del Zbirke gospodarskih predpisov, str. 224!)	478

	Stran
Odredba o spremembi in dopolnitvi odredbe o normiranih upravnih in prodajnih stroških v državnih rudarskih in industrijskih podjetjih zveznega in republiškega pomena	480
Odločba o višini dela dobička, s katerim sme podjetje oziroma glavna direkcija prosto razpolagati	481
Navodilo za nadnačrtne dobičke	483
Odločba o povprečni stopnji dobička za globinsko vrtanje	485
Odločba o povprečnem odstotku načrtnega dobička za sklad vodstva podjetij za globinsko vrtanje ministrstva za rudarstvo FLRJ	486
Odločba o načrtnem znižanju proizvodjalnih stroškov rudarskih in industrijskih podjetij splošnega državnega pomena za drugo polletje 1947	487
Odločba o načrtnem znižanju proizvodjalnih stroškov za drugo polletje 1947 v rudarskih in industrijskih podjetjih republiškega pomena	491
Odredba o obvezni uporabi elementov iz strukture cen za rudarske in industrijske proizvode za leto 1948	494
 2. V gradbeništvu	
Uredba o amortizacijskem skladu državnih gradbenih podjetij	496
Odločba o amortizacijskih stopnjah gradbenih podjetij splošnega državnega in republiškega pomena	502
Odločba o amortizacijskih stopnjah gradbenih podjetij lokalnega pomena	506
 3. V gostinstvu	
Navodilo za izvajanje uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu državnih gostinskih podjetij	507
Odločba o višini dela dobička, s katerim smejo državna gostinska podjetja republiškega pomena samostojno razpolagati	514
Odredba o kategorizaciji gostišč v LRS	515

	Stran
Začasna odredba o vplačilu amortizacijskih zneskov v splošni državni amortizacijski sklad II.	525
4. V trgovini	
Navodilo za izvajanje uredbe o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih trgovskih podjetij na debelo in na drobno	527
Odredba o normah izgub pri blagu v trgovskem prometu	536
Odredba o spremembi in dopolnitvi odredbe o normah izgub pri blagu v trgovskem prometu	549
Odločba o določitvi dostavnih pasov	551
Odločba o dopolnitvi odločbe o odreditvi dostavnih pasov zaradi določitve popusta (rabata) in pribitka (marže) za trgovska podjetja na drobno	559
Odločba o rabatih za umetna gnojila, za katera je določena enotna prodajna cena na drobno, veljavna za vso FLRJ	562
Navodilo o načinu, kako industrijska skladišča (baze) priznavajo rabat in zaračunavajo marže pri dobavah izdelkov, za katere so predpisane nižje oziroma višje enotne cene	565
Uredba o stroških državnih odkupnih podjetij	572
Uredba o stroških državnih odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena	577
Uredba o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih odkupnih podjetij republiškega in lokalnega pomena	582
Navodilo o elementih, iz katerih sestojijo normirani odkupni in prodajni stroški državnih gospodarskih podjetij, ki se poglavitno bavijo z odkupom žita, živine, mesa ter živalskih in rastlinskih maščob za prehrano	586
Odločba o temeljnem odstotku — znesku — prispevka za sklad vodstva državnih odkupnih podjetij, ki se bavijo z odkupom živine, maščob ter z odkupom žita	593
Odredba o višini dela dodatnega odstotka, s katerim državna odkupna podjetja nagradijo zadruga komisinarje	594

	Stran
Odločba o odstotku — znesku — za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni odkupa državnih odkupnih podjetij, ki se poglavitno bavijo z neposrednim odkupom proizvodov od proizvajalcev	595
Uredba o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom	596
Uredba o skladu vodstva podjetja (skladu vodstva) in o osrednjem skladu podjetij (osrednjem skladu) državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom	600
Navodilo za izvajanje uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in uredbe o skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom	603
Odločba o spremembi in dopolnitvi 10. točke navodila za izvajanje uredbe o stroških državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom, in uredbe o skladu vodstva in osrednjem skladu državnih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom	615
Odredba o vpisu državnih gospodarskih podjetij v razvid za izvozno in uvozno poslovanje	617
Odredba o registraciji gospodarskih podjetij, ki se bavijo z izvozom in uvozom	619
Uredba o borzi za izvoz in uvoz	622
Uredba o prodajnih servisih	625
Uredba o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih	628
Navodilo za izvajanje uredbe o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah kakor tudi v prodajalnah zadrug in družbenih ter množičnih organizacij	636
Navodilo o pogojih za nakup kmetijskih pridelkov po državnih (vezanih) cenah ter o maržah za državna trgovska podjetja in zadruge	676
Navodilo o dajanju povračila (regresa) trgovskim podjetjem, ki odkupujejo meso, mast, jedilno olje, fižol, krompir, mleko in jajca za zagotovljeno preskrbo po cenah, ki so višje od enotnih cen v nadrobni prodaji	681

	Stran
Odredba o trgovskih obratih, ki imajo pravico prodajati industrijske izdelke in živila po nižjih enotnih cenah	687
Navodilo za uporabo odredbe o trgovskih obratih, ki imajo pravico prodajati industrijske izdelke in živila po nižjih enotnih cenah ..	689

Enotne cene

Uredba o postopku za določanje enotnih cen v območju LRS	691
Odločba vlade LRS o določanju in uporabi enotnih cen za območje LRS	693
Navodilo o vplačevanju razlike med višjo in nižjo enotno ceno blaga	694
Navodilo o določanju in obračunavanju prevoznih stroškov za izdelke z enotnimi cenami, veljavnimi za območje LRS	698
Odločba o višjih enotnih (trgovskih) cenah za industrijske izdelke v prosti prodaji	704
Odredba o državnih (vezanih) cenah za kmetijske pridelke	706
Odločba o nižjih enotnih cenah v nadrobni prodaji za sol, petrolej za razsvetljavo, vžigalice in za tobačne izdelke	721

Stvarno kazalo:

A. Splošni gospodarski predpisi	725
B. Predpisi o akumulaciji in cenah	734
Opozorilo	741

Priloge:

Obračun izvedbe finančnega načrta za leto 1947	
Obračun kosmatih dohodkov od proizvodnje in davka od prometa proizvodov za leto 1947	
Obračun o dohodkih in izdatkih proizvodnje za leto 1947	
Obračun finančnega rezultata in razdelitve dobička za leto 1947	

Obrazec Zr-2

Ministrstvo — Komite

Podjetje

Operativni upravni voditelj

Sedež

O b r a č u n

kosmatih dohodkov od proizvodnje in davka od prometa proizvodov za leto 1947 (v tisočih dinarjev)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
VRSTA PROIZVODA	Količina in mera			Proizvajalna cena za enoto	Vrednost			Davke od pr. proizvodov			Stroški trgovine			Kosmatih dohodki				
	po načrtu	doseženo			po načrtu	doseženo		po načrtu	doseženo		po načrtu	doseženo		po načrtu	doseženo		razlika	
		količina	%			din	%		din	%		din	%		din	%	več	manj
A	175 kg	58	33,14	19,27	3,372	1,116	33,09	1,488	578	38,35	63	52	82,54	4,923	1,746	35,47	—	3,177
B	450 "	717	159,33	15,68	7,056	11,242	159,33	3,329	5,510	165,51	444	396	89,18	10,829	17,148	158,63	6,319	—
C	50 "	52	104,01	15,02	751	781	103,99	322	336	104,35	—	—	—	1,073	1,117	104,10	44	—
D	1,143 m	1,305	114,18	12,71	14,150	16,156	114,17	4,957	6,462	130,36	—	—	—	19,107	22,618	118,38	3,511	—
E	625 "	583	93,28	11,02	6,888	6,425	93,28	1,834	1,377	75,68	—	—	—	8,722	7,802	89,46	—	920
F	220 "	44	20	16,32	3,603	711	19,73	333	195	58,56	—	—	—	3,936	906	23,02	—	3,030
Skupaj					35,820	36,431	101,71	12,263	14,458	117,89	507	448	88,35	48,590	51,337	105,65	—	2,747
Storitev A					3,300	3,300	100,00	130	130	100,00	—	—	—	3,430	3,430	100,00	—	—
Storitev B					56	56	100,00	4	4	100,00	—	—	—	60	60	100,00	—	—
Skupaj					3,356	3,356	100,00	134	134	100,00	—	—	—	3,490	3,490	100,00	—	—
Skupaj					39,176	39,787	101,56	12,397	14,592	117,71	507	448	88,35	52,080	54,827	105,27	—	2,747

V/na dne 1948.

Ravnatelj podjetja:

>Zbirka gospodarskih predpisov (II, del)

Priloga k >Navodilu za sestavo, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947.<

(Glej strani 395—417!)

Obrazec Zr-3

Ministrstvo — Komite

Operativni upravni voditelj

Podjetje

Sedež

Obračun

o dohodkih in izdatkih proizvodnje za leto 1947 (v tisočih dinarjev)

Označba	O P I S	Po načrtu	Doseženo po načrtu		Razlika	
		načrtu	din	%	več	manj
1	A. DOHODKI	48.590	51.337	—	—	—
a	Dohodki od proizvodnje	3.490	3.490	—	—	—
b	Dohodki od storitev	52.080	54.827	—	—	—
c	Skupaj kosmatih dohodki:	19.683	21.300	18.683	87,71	2.617
2	B. IZDATKI	17.710	19.500	17.183	88,12	2.317
a	Material za izdelavo	1.400	1.200	1.000	83,33	200
b	Surovine	573	600	500	85,35	100
c	Splošni materialni stroški	2.402	3.120	3.000	96,15	120
d	Plače za izdelavo s prispevkom na te plače:	1.982	2.800	2.500	96,15	100
e	Prispevek za socialno zavarovanje	480	520	500	96,15	20
f	Splošni stroški za izdelavo:	7.592	5.779	4.741	82,04	1.038
g	Osebnostni	736	1.100	1.001	91,—	89
h	Plače	660	900	841	93,44	59
i	Socialni prispevek	126	200	160	80,—	40
j	Druzi	6.806	4.679	3.740	79,38	939
k	Pomožni material	2.380	1.730	1.500	83,80	230
l	Porabljeno orodje in pribor	470	220	200	90,91	20
m	Porabljeno rezervni deli	380	430	300	69,77	130
n	Gorivo	1.910	850	600	70,59	250
o	Nabavljena električna energija	860	740	600	81,08	140
p	Drugi razni stroški	806	649	540	83,20	109
q	Skupaj proizvodni stroški	29.737	30.199	28.424	87,50	1.775
r	Kalkulacijski odpisi (amortiz.)	2.417	2.477	2.477	100,—	—
s	V splošni državni amortiz. sklad	1.940	1.977	1.977	100,—	—
t	V amortizacijski sklad podjetja	477	500	500	100,—	—
u	Upravnih in prodajnih stroški	4.114	4.192	4.409	105,18	217
v	Podjetja	1.242	676	893	103,21	217
w	Plače	450	320	300	93,75	20
x	Socialni prispevek	81	56	60	107,14	4
y	Druzi	711	300	533	107,77	233
z	Skupni stroški (prispevek za ravnateljstvo)	260	308	308	100,—	—
aa	Vzgoja kadrov	408	465	465	100,—	—
ab	Povprečna prevozna postavka	2.204	2.743	2.743	100,—	—
ac	Polna lastna ena	36.268	36.868	33.310	90,35	3.558
ad	I. znižanje proizvodnih stroškov	1.189	1.238	—	—	—
ae	II. znižanje proizvodnih stroškov	1.784	1.857	—	—	—
af	Znižana polna lastna ena	33.295	33.773	33.310	98,63	483
ag	Odbije se mednarodni davek od prometa proizvodov	—	—	—	—	—
ah	Ostane:	—	—	—	—	—
ai	Stroški trgovine	33.295	33.773	33.310	98,63	483
aj	Skupaj izdatki:	33.802	34.221	33.758	98,65	463
ak	Celotna akumulacija	13.278	20.606	21.063	102,25	463
al	Davek od prometa proizvodov	14.181	16.449	16.449	100,—	—
am	Mednarodni	12.397	14.592	14.592	100,—	—
an	Od proizvodov	1.784	1.857	1.857	100,—	—
ao	II. znižanje proizvodnih stroškov	4.097	4.157	4.620	111,11	463
ap	Dobitek	1.910	1.914	1.914	100,—	—
aq	Redni	1.759	1.759	1.759	100,—	—
ar	Posebni (I. znižanje proizv. stroškov)	246	248	711	286,69	463
as	Ekstra dobiček	—	—	—	—	—
at	Nadomestni dobiček	—	—	—	—	—
au	Izguba	—	—	—	—	—
av	Z načrtom predvidena	—	—	—	—	—
aw	Nepredvidena	—	—	—	—	—

V/na dne 1948.

Ravnatelj podjetja:

>Zbirka gospodarskih predpisov (II, del)

Priloga k >Navodilu za sestavo, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947.<

(Glej strani 395—417!)

Obrazec Zr-4

Ministrstvo — Komite .....

Podjetje .....

Sedež .....

O b r a č u n
finančnega rezultata in razdelitve
dobička za leto 1947

Operativno upravno vodstvo .....

I. K A L K U L A C I J A	Proizvajalni stroški	Kalkulacijski odpisi	Upravni in prodajni stroški	P r i s p e v k i		Normirana prevozna postavka	Polna lastna cena	Redni dobiček	Proizvajalna cena	Kontrola nad izračunavanjem dobička
				generalnemu ravnateljsstvu	za kadre					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Dejanska (obračunska)	26,423.977,47	2.477.010,68	892.934,60	308.103,65	464.418,67	2.743.106	33,309.551,07			33,309.551,07
Individualna	30,199.092,45	2,477.010,68	676.474,32	308.103,65	464.418,67	2.743.106	36,863.205,77			
Povprečna	30,956.489,21	2,477.010,68	924.254,91	303.103,65	464.418,67	2.743.106	37,873.383,12	1,913.896,31	39,787.279,43	39,787.279,43
Dobiček	načrtni	757.396,76 ekstra dobiček	/				1,238.259,56			6,477.728,36
							I. znižanje			—1,857.389,34
							1,857.389,34	1,913.896,31		4,620.339,02
	nadnačrtni	/	/	247.780,59 načrt. nadnačrtni			463.005,80 nadnačrtni dobiček			
Izguba	načrtna	načrtna izguba	načrtna izguba							
	nepredvidena						nepredvidena izguba			

II. KOMPENZIRANJE DOSEZENIH REZULTATOV:

I

1. Načrtni dobiček = redni dobiček + ekstra dobiček + posebni dobiček =
 $1.913.896,31 + 757.396,76 + 1.238.259,56 = 3.909.552,63$
2. Masa nadnačrtnega dobička = nadnačrtni dobiček + z načrtom predvideni nadnačrtni dobiček =
 $463.005,80 + 247.780,59 = 710.786,39$
3. Masa dobička = načrtni dobiček + masa nadnačrtnega dobička = $3.909.552,63 + 710.786,39 = 4.620.339,02$

II

1. Kompenzirana nepredvidena izguba = nepredvidena izguba - z načrtom predvideni nadnačrtni dobiček =
2. Kompenzirani ekstra dobiček = ekstra dobiček - kompenzirana nepredvidena izguba =
3. Kompenzirana masa dobička = redni dobiček + kompenzirani ekstra dobiček =

III

1. Kompenzirani nadnačrtni dobiček = nadnačrtni dobiček - masa nadnačrtnih izgub =
2. Masa načrtnih izgub = načrtna izguba proizv. str. + načrtna izguba trupa =

IV

1. ....
2. ....
3. ....

Pri kompenziranju rezultatov uporabi podjetje enega od zgoraj podanih treh primerov, če pa je njegov primer specifičen, ga izkaže na ustrezen poseben način pod IV.

III. DOLOČITEV Odstotka Nadnačrtnega DOBIČKA ZA SKLAD VODSTVA

(Nadnačrtni dobiček $\times$ 100) : Polna lastna cena = % znižanja =
 $(710.786,39 \times 100) : 33.309.551,07 = 2.1\%$

do 10% znižanja = 25% v sklad vodstva
 do 15% znižanja = 30% v sklad vodstva
 do 20% znižanja = 38% v sklad vodstva
 nad 20% znižanja = 50% v sklad vodstva

IV. RAZDELITEV DOBIČKA

	Redni	Ekstra	Posebni	Nadnačrtni
	1	2	3	4
Na podlagi gornjega obračuna kompenzirani zneski	1.913.896,31	757.396,76	1.238.259,56	710.786,39
Dotacija skladov vodstva (0,97% in 25%)	18.564,79	7.346,76	11.011,12	177.696,60
Ostane	1.895.331,52	750.050.—	1.227.243,44	533.089,79
2% za kulturno-prosvetno delo	37.906,62	15.001.—	—	—
Ostane	1.857.424,90	735.049.—	1.227.243,44	533.089,79
Razdelitev ekstra dobička z generalnim ravnanjem (50%)	—	367.524.—	—	—
Ostane podjetju	—	367.525.—	—	—
Prenos ekstra dobička	367.525.—	—	—	—
SKUPAJ:	2.224.949,90	—	—	—
5% v prosto razpolago	111.247,49	—	61.362,42	26.154,49
Ostane	2.113.702,41	—	1.165.886,02	506.935,30
Prenos ostanka posebnega dobička	1.165.886,02	—	—	—
Prenos ostanka nadnačrtnega dobička	506.935,30	—	—	—
Ostane skupni dobiček	3.786.523,73	—	—	—
Obresti	30.000.—	—	—	—
Povečanja obratnih sredstev	2.000.000.—	—	—	—
Za črtni inventar (če sklad za prosto razpolago ne zadošča)	—	—	—	—
Vplačilo v preračun	1.756.523,73	—	—	—

V/na ..... dne ..... 1948.

Ravnatelj podjetja: .....